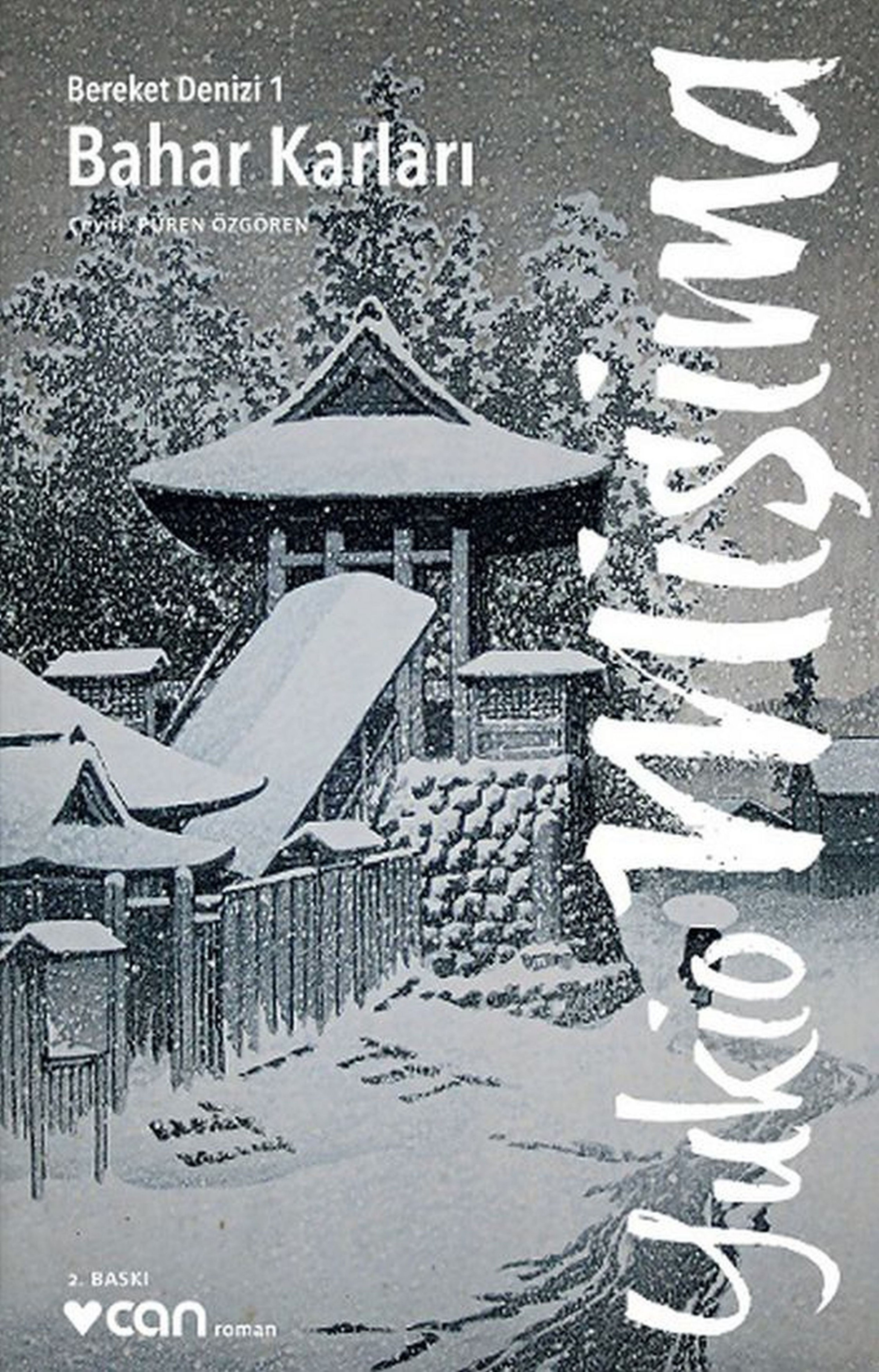
Bereket Denizi 1

Bahar Kanları

SEVİL BÜREN ÖZGÖREN

2. BASKI

can roman

YUKİO MİŞİMA

BAHAR KARLARI

BEREKET DENİZİ 1

Haru no yuki, Yukio Mişima
© 1969, Yukio Mişima vârisleri
© 1992, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1992
2. basım: Haziran 2014, İstanbul
Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2
Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul
Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-1960-8

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 10758

YUKİO MİŞİMA

BAHAR KARLARI

BEREKET DENİZİ 1

ROMAN

Çeviri

Püren Özgören

can

Yukio Mişima'nın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kaçak Atlar / Bereket Denizi 2, 1993

Şafak Tapınağı / Bereket Denizi 3, 1994

Meleğin Çürüyüşü / Bereket Denizi 4, 1994

Bir Maskenin İtirafları, 2010

Yaz Ortasında Ölüm, 2011

Denizi Yitiren Denizci, 2013

YUKİO MİŞİMA, asıl adı Hiraoka Kimitake. 1925 yılında doğdu. İlk hikâyelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa etti, tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948 yılında yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra Kabuki tiyatrosu ve geleneksel *no* oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970 yılında ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar (*Mişima ya da Boşluk Algısı*) gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

PÜREN ÖZGÖREN, 1957 yılında Adana'da doğdu. Avusturya Lisesi'nde eğitimini tamamladıktan sonra Miami Üniversitesi'nde eğitim gördü. F. Scott Fitzgerald, Doris Lessing, D.H. Lawrence, Roald Dahl, Patricia Highsmith, Yukio Mişima, Henry Miller, Lawrence Durrell, Ernest Hemingway, Toni Morrison, Susan Sontag, Khaled Hosseini, Janet Wallach, Roman Polanski, Truman Capote gibi yazarların eserlerini dilimize kazandırdı.

1

Derste konu Rus-Japon Savaşı'na gelince, Kiyoaki Matsugae en yakın arkadaşı Şigekuni Honda'ya savaşa ilişkin neler anımsadığını sordu. Şigekuni'nin savaşla ilgili anıları bulanıktı – bir keresinde bir fener alayının geçişini izlemek üzere ön kapıya götürüldüğünü anımsıyordu yalnızca. Savaşın sona erdiği yıl her ikisi de on bir yaşındaydı, Kiyoaki'ye kalırsa o günleri biraz daha iyi anımsamaları gerekirdi. Savaş konusunda bilgiç bilgiç konuşan sınıf arkadaşlarıysa, büyüklerinden duydukları ufak tefek şeylerle puslu anılarını süsleyip püsleyip aktarmaktaydılar daha çok.

Matsugae ailesinin iki üyesi, yani Kiyoaki'nin amcaları savaşta ölmüştü. Yitirdiği bu iki oğula karşılık hükümetten hâlâ aylık alan büyükannesi paraya elini bile sürmüyor, zarfları hiç açmadan aileye ait türbedeki rafa bırakıyordu. Belki de evdeki onca savaş fotoğrafının içinde Kiyoaki'yi en çok etkileyen fotoğrafın "Tokuri Tapınağı'nın Yakınları: Savaş Şehitlerini Anma Töreni" adındaki, Meiji Dönemi'nin otuz yedinci yılı olan 26 Haziran 1904 tarihli fotoğraf olmasının nedeni buydu. Sepya mürekkeple basılmış bu fotoğraf, karmakarışık savaş andaçlarından oldukça farklıydı. Olaya bir bütün olarak bakabilen bir sanatçının elinden çıktığı belliydi: Orada bulunan

askerler, fotoğrafa bakanın dikkatini tam ortalarında duran, boyasız tahta anıta yöneltecek biçimde, tıpkı bir tablodaki figürler gibi dikkatle düzenlenmişti. Uzakta sisli dağlar hafifçe yükseliyor, fotoğrafın solunda, çok dik olmayan yamaçlarla basamak basamak engin düzlükten yukarıya çıkıyordu; dağlar sağ tarafta dağınık ağaç kümeleriyle karışıyor, sarı bir toz kümesine benzeyen ufuk çizgisinde yitiyordu. Buradaysa dağların yerini, göz sağa doğru kaydıkça yüksekliği artan birtakım ağaçlar alıyordu; aralarındaki boşluklardan sarı bir gökyüzü görünüyordu. Ön planda altı tane çok uzun ağaç düzgün aralıklarla sıralanmış, her biri sanki manzaranın genel uyumunu tamamlayacak biçimde yerleştirilmişti. Ağaçların cinsi anlaşılmıyordu ama yaprakla yüklü üst dalları rüzgârda acıklı bir görkemlilikle eğilmişe benziyordu.

Uzaktaki engin düzlükler belli belirsiz parlıyordu; dağların bu yüzü, bitkiler ölgün ve cansızdı. Resmin tam ortasında gösterişsiz tahta anıtla üzerinde çiçekler bulunan, beyaz örtüsü rüzgârdan bükülmüş mihrap vardı.

Bunun dışında askerlerden başka bir şey göremiyordunuz; binlerce asker. Öndeki askerler fotoğraf makinesine, keplerinden sarkan beyaz siperlikleri ve sırtlarındaki çapraz, deri kayışları gösterecek biçimde yan dönmüşlerdi. Düzgün sıralar halinde değil, başları eğik, gruplar halinde toplanmışlardı. Sol alt köşede bir avuç asker bir Rönesans tablosundaki insan karaltıları gibi, esmer yüzlerini kameraya yarı dönmüştü. Daha gerilerde bir asker kalabalığı kocaman bir yarım daire biçiminde ta düzlüğün sonlarına kadar yayılmıştı, öyle çoktular ki birini ötekinden ayırmak neredeyse olanaksızdı, çok daha uzaklarda, ağaçların altında başka kümeler de vardı.

Bu askerler, hem ön planda hem de geride olanlar, tozluklarının, botlarının dış çizgilerini belirginleştiren, eğik omuzlarının çıkıntı yerlerine ve ense köklerine vuran tuhaf, yarı aydınlık yarı değil bir ışığa yakalanmışlardı. Bu

ışık bütün resmi tanımlanamaz bir hüzünle doldurmuştu.

Bu adamlardan, o küçük beyaz mihraba, çiçeklere, tam ortalarındaki anıta çarpan bir dalga halinde elle tutulur bir coşku boşanıyordu. Ovanın kıyısına kadar dağılmış bu koca kitleden yayılan, sözcüklerle anlatılması olanaksız tek bir düşünce tam ortada, kocaman, ağır, demir bir halka halinde toplanıyordu.

Eskiliğinin yanı sıra sepya mürekkebi de fotoğrafa alabildiğine hüzünlü bir hava katmıştı.

* * *

Kiyoaki on sekiz yaşındaydı. Doğduğu evdeki hiçbir şey onun bu kadar duyarlı, hüzne bunca yatkın biri olmasına katkıda bulunmuş olamazdı. Şibuya yakınlarındaki yüksek araziye kurulmuş, geniş bir alana yayılmış olan bu malikânede Kiyoaki'nin duyarlılığını herhangi bir biçimde paylaşan birini bulabilmek için insanın epeyce çabalaması gerekirdi. Köklü bir samuray ailesiydiler ama Kiyoaki'nin babası, Marki[1] Matsugae şogunluğun[2] sona erdiği zamanın daha elli yıl öncesine kadar atalarının önemli bir yerinin olmamasından utandığı için oğlunu henüz küçücük bir çocukken, yetiştirilmek üzere saraya mensup bir soylunun evine göndermişti. Yoksa Kiyoaki böylesine duyarlı bir delikanlı olmazdı herhalde.

Marki Matsugae'nin malikânesi Tokyo yakınlarında, Şibuya'yı geçince, geniş bir araziyi kaplıyordu. Elli dönümden fazla bir alana serpiştirilmiş olan binaların çatıları insanı heyecanlandıran bir denge içinde yükselmek-

1. Japonya'da başlayan Batı hayranlığıyla birlikte Batı'dan alınan dük, marki, kont, vikont ve baron gibi soyluluk rütbeleri de kullanılmaya başlanmış. Yazar da söz konusu hayranlığın altını çizmek için bu sözcükleri kullanıyor. (Ç.N.)

2. Japonya'da 1192-1867 arasında, şogun adlı komutanlara dayalı askerî diktatörlük yönetimi. (Y.N.)

teydi. Ana bina Japon mimarisine uygundu ama parkın köşesinde, tasarımı bir İngiliz'e ait olan Batı tarzında, etkileyici bir ev bulunuyordu. Bunun, Japonya'da ayakkabıyla girilebilen dört evden biri olduğu söylenirdi. Birincisi Mareşal Oyama'nın eviydi.

Parkın ortasında, akçaağaçlarla kaplı bir tepenin önünde geniş bir göl vardı. İçinde tekneyle gezilebilecek kadar büyüktü; ortasındaki adada nilüferler çiçek açar, mutfak için toplanan su menekşeleri bile yetişirdi. Batı tarzı bu evin ziyafet salonu gibi ana binanın oturma odası da göle bakıyordu.

Gölün çevresine ve adanın üzerine iki yüz kadar taş fener gelişigüzel serpiştirilmişti, aralarında dökme demirden üç tane de turna vardı: İkisi uzun boyunlarını gökyüzüne uzatmış, bir tanesiyse başını öne eğmişti.

Akçaağaçla kaplı tepenin doruğundan fışkıran su pek çok çağlayan oluşturarak bayırdan iniyordu; dere daha sonra taş bir köprünün altından geçiyor, mevsimi gelince çiçeğe duran bir top güzel lalenin bulunduğu noktada göle ulaşmadan önce, Sado Adası'ndan getirtilmiş kızıl kayalarla gölgelenmiş bir havuza dökülüyordu. Göl sazanla, havuz balıklarıyla kaynardı. Marki yılda iki kez okul çocuklarının burada piknik yapmasına izin verirdi.

Kiyoaki çocukken hizmetkârlar onu, ısıran kaplumbağa öyküleriyle korkutmuşlardı. Uzun zaman önce büyükbabası hastayken bir dostu, etini yiyip güçlenmesi umuduyla ona yüz tane su kaplumbağası hediye etmişti. Kaplumbağalar göle salınır salınmaz hızla üremeye başlamışlardı. Uşaklar Kiyoaki'ye, ısırgan kaplumbağa parmağını bir kaptı mı, demişlerdi, işin bitti demektir.

Çay töreni için kullanılan pek çok pavyonla bir de büyük bilardo salonu mevcuttu. Ana binanın arkasında kalan topraklarda bol yabani yerelması yetişirdi, Kiyoaki'nin büyükbabasının yetiştirdiği, iki patikayla bölünmüş bir de servi korusu vardı. Patikalardan biri arka kapı-

ya kadar uzanıyor, ötekiyse küçük bir tepeyi aştıktan sonra, bir köşesinde aile türbesinin bulunduğu geniş çimenliğe varıyordu. Büyükbabasıyla iki amcası gömülüydü bu türbede. Hepsi de taş olan basamaklar, fenerler ile *torii*[1] gelenekseldi ama basamakların öteki yüzünde bildik aslan heykellerinin yerine, toprağa Rus-Japon Savaşı'ndan kalma, beyaza boyanmış bir çift gülle kovanı yerleştirilmişti. Biraz daha aşağıda, muhteşem bir kafese benzeyen salkımların arkasında tarım tanrısı İnari'ye adanmış küçücük bir tapınak vardı. Büyükbabasının ölüm yıldönümü mayıstaydı, aile anma töreni için toplandığında salkımlar coşmuş olur, kadınlar güneşten sakınmak için onun gölgesine sığınırlardı. Törenin onuruna her zamankinden de özenle pudralanmış beyaz yüzleri ölümün kusursuz gölgesi düşmüşçesine eflatun beneklerle kaplanırdı.

Kadınlar. Matsugae Malikânesi'nde yaşayan kadınların sayısını kimse tam olarak bilmezdi. Kiyoaki'nin, gereksinimlerini karşılayacak sekiz hizmetçiyle birlikte ana binadan az uzaktaki evinde sessiz sakin bir yaşam süren büyükannesi elbette herkesten önce geliyordu. Hava ister yağmurlu olsun isterse güneşli, Kiyoaki'nin annesi her sabah giyinir giyinmez iki hizmetçinin eşliğinde doğruca yaşlı hanımı ziyarete giderdi. Yaşlı hanımsa her gün gelinini kılı kırk yararcasına incelerdi.

"Bu saç sana pek yakışmamış. Yarın biraz daha yukarıdan toplamayı denesene. Eminim ki öylesi daha çok yakışacaktır," derdi, gözlerini sevgiyle kısarak. Ama ertesi sabah Batılı tarzda taranmış saçları görünce, "Tsujiko, biliyor musun, yüksek topuz senin gibi klasik bir Japon güzeline hiç yakışmıyor," derdi. "Yarın lütfen Marumage usulünü dene." Bu yüzden Kiyoaki kendini bildi bileli annesinin saç modeli sürekli değişmekteydi.

1. Japonya'da tapınakların ulu ve süslü kapıları. (Ç.N.)

Evdeki berberleri ve çırakları her an hizmete hazırdılar. Hizmetlerinden yararlanan tek kişi Kiyoaki'nin annesi değildi, evdeki kırktan fazla hizmetçinin saçıyla da ilgilenmek zorundaydılar. Hatta bir keresinde Kiyoaki'nin de saçıyla uğraşmak zorunda kaldılar. Kiyoaki'nin Soylular Okulu'na bağlı ortaokuldaki ilk yılıydı. O yıl, imparatorluk sarayındaki yeni yıl kutlamalarında bir tür refakatçilik ya da iç oğlanlığı yapmakla onurlandırılmıştı.

Berberlerden biri, "Okuldakiler küçük bir keşişe benzemeni istiyorlar," dedi. "Ama bu tıraşlı kafa bugünkü şık giysine hiç uygun değil."

"Ama saçım uzun olursa okulda azar işitirim."

"Peki peki," dedi berber. "Bakalım durumu düzeltmek için ne yapabilirim... Gerçi nasılsa şapka takacaksın ama öyle bir ayarlarız ki, şapkanı çıkardığın zaman bile öteki gençlerin hepsini gölgede bırakırsın."

İşte böyle söylemiş ama on üç yaşındaki Kiyoaki'nin saçlarını öyle kısa kesmişti ki, kafası adeta mavi bir renk almıştı. Berber saçlarını ayırırken tarak canını acıttı, briyantinse derisini yaktı. Berberin herkesçe övülen yeteneğine karşın, işi bittiğinde aynada görülen kafa herhangi bir erkek çocuğununkinden farksızdı, yine de Kiyoaki olağanüstü güzelliğiyle törende övgü topladı.

İmparator Meiji bir keresinde varlığıyla Matsugae Malikânesi'ni bizzat onurlandırmıştı. İmparatoru eğlendirmek için devasa bir *gingko*[1] ağacının altında sumo güreşi düzenlenmiş, ağacın çevresindeki boş alan bir perdeyle çevrilmişti. İmparator gösteriyi Batı tarzı evin ikinci katındaki balkonların birinden izlemişti. Kiyoaki berbere o gün imparatorun huzuruna çıkarıldığını, imparatorun başını okşadığını anlattı. Gerçi bunlar dört yıl önce olmuştu ama yine de imparator yeni yıl kutlamala-

1. Çin'den getirilen ve meyve de veren bir süs ağacı. (Ç.N.)

rında bu basit iç oğlanının başını anımsayabilirdi pekâlâ.

"Sahi mi?" diye haykırdı berber şaşkınlıkla. "Genç efendi, yani imparator sizi sahiden okşadı mı?" Bunları söyledikten sonra ellerini, çocuğa karşı gerçek bir saygıyla çırpıp *tatami* döşeli zeminde geri geri kaydı.

Saraya mensup bir hanıma eşlik eden iç oğlanlarının giysisi, birbirine uygun mavi kadife ceketle pantolondan oluşuyordu, pantolonun boyu dizin hemen altındaydı. Ceketin her iki ucunda bir sıra halinde dörder tane iri, beyaz tüylü ponpon vardı, bu ponponlardan kol ağızlarıyla pantolona da dikilmişti. İç oğlanının belinde bir kılıç asılıydı, beyaz çoraplı ayaklarındaki ayakkabılarsa siyahtı, parlak kopçalarla tutturuluyordu. Geniş dantel yakanın tam ortasına beyaz ipekten bir boyunbağı dü-

ğümlenmişti; uzun bir tüy takılı olan, üç kenarı kıvrık şapkasıysa ipek bir kordonla sırtından sarkıtılmıştı. Her yıl soylu ailelerden, okulda göze çarpan, yirmi kadar genç seçilir, bunlardan dördü üç gün süren kutlamalar sırasında imparatoriçenin eteğini, ötekilerse ikişer ikişer prenseslerin eteklerini taşırlardı. Kiyoaki, imparatoriçenin eteğini bir kez tutmuş, bir kez de aynı işi Prenses Kasuga için yapmıştı. İmparatoriçenin eteğini taşıma sırası ondayken, imparatoriçe maiyetindekilerin yaktığı tütsülerin kokusuyla dolu koridorlarda soylu bir ağırbaşlılıkla ilerlemiş, Kiyoaki ise kabul töreni boyunca onun arkasında beklemişti. İmparatoriçe son derece zarif ve zeki bir kadındı ama o sıralarda bile artık yaşlı sayılırdı, altmışına yakındı. Oysa Prenses Kasuga otuzdan fazla değildi: güzel, zarif, etkileyici, tıpkı kusursuzluğunun doruğundaki bir çiçek gibi.

Kiyoaki şu an bile imparatoriçenin yaşına uygun eteğinden çok prensesin siyah benekli, inci bordürlü beyaz erminden yapılmış geniş eteğini anımsıyordu. İmparatoriçenin eteğinde dört oğlanın tutacağı dört ilmek, prensesinkindeyse iki ilmek vardı. Kiyoaki ile öteki oğlanlar

öyle sıkı eğitilmişlerdi ki bir yandan eteği sıkıca tutarken bir yandan da şaşmaz adımlarla ilerlemekte hiç zorlanmadılar.

Prenses Kasuga'nın saçlarında has verniğin siyahlığı ve parlaklığı vardı. Özenle taranıp biçimlenmiş saçları arkadan bakıldığında boynunun bembeyaz dokusunun içine girip yok oluyormuş gibi görünüyor, giysisinin açık yakasının daha da belirginleştirdiği hafifçe parlayan çıplak omuzlarına tel tel dökülüyordu.

Sırtını dimdik tutuyor, kararlı adımlarla, eteğini taşıyanlara hiçbir güçlük çıkarmadan yürüyordu ama geniş bir yelpazeye benzeyen bu beyaz kürk Kiyoaki'ye, karla kaplı bir zirvenin yer değiştiren bulutlarla bir örtülüp bir açılması gibi, müziğin sesine göre bir parlayıp bir sönüyormuş gibi geliyordu. Tam o anda, yaşamında ilk kez kadın güzelliğini bütün yeğinliğiyle algıladı – onu kendinden geçiren, çiçek misali açmış, göz kamaştırıcı bir zariflik.

Prenses Kasuga'nın bolca sürdüğü Fransız parfümünün kokusu eteğine kadar sinmişti, tütsüden yayılan misk kokusunu bastırıyordu. Koridorun aşağı bölümünde bir yerde Kiyoaki bir an sendeledi, elinde olmadan eteğin ucunu çekiverdi. Prenses belli belirsiz başını çevirdi, genç suçluya kızmadığını göstermek için kibarca gülümsedi. Hareketini kimse fark etmemişti; gövdesini dimdik tutmayı sürdürürken hafifçe dönmüş, dudağının bir kıyısını Kiyoaki'nin kısacık bir an için görmesine izin vermişti. O sırada bir tutam saçı aydınlık, beyaz yanağına kaymış, bir gözünün hafifçe çekik kenarında bir gülümseme, sönmüş ateşteki bir kıvılcım gibi parlayıvermişti. Oysa biçimli profili kıpırdamamıştı bile. Sanki hiçbir şey olmamıştı... yüzünün o bir anlık, hafifçe yandan görüntüsü –profili denemeyecek kadar belli belirsiz bir görüntüydü çünkü– Kiyoaki için saf bir kristalin prizmasından, bir gökkuşağının bir anlık parıltısından farksızdı.

Marki Matsugae oğlunun kutlamalar sırasındaki davranışlarını izler, güzel tören giysisi içindeki parlak görüntüsünü belleğine kazırken, bir ömür boyunca süren düşünün gerçekleştiğini gören bir erkeğin gönül rahatlığını doyasıya tadıyordu. Bu zafer, imparatoru evinde ağırlayabilecek biri olabilmek için harcadığı onca çaba yüzünden, içini kemirip duran bir sahtekâr gibi görülme korkusunu tam anlamıyla dağıtmıştı. En sonunda oğlunun kişiliğinde, aristokrasi ile samuray geleneklerinin kaynaşmasını, eski saray soylularıyla yeni soylular arasındaki kusursuz uyumu görüyordu.

Ancak tören sürdükçe oğlunun görünüşünü öven sözlerden aldığı haz yerini rahatsızlığa bıraktı. On üç yaşındaki Kiyoaki fazla güzeldi. Bir babanın oğluna duyduğu doğal sevgi bir yana; marki, öteki iç oğlanlarıyla kıyaslandığında bile oğlunun göze çarptığını itiraf etmek zorunda kaldı. Kiyoaki heyecanlanınca soluk yanakları kıpkırmızı kesiliyordu, kaşları belirgindi, hâlâ çocuksu bir ciddiyetle dolu iri gözleriyse uzun kirpiklerle çevrilmişti. Koyu renk gözlerinde baştan çıkarıcı bir parıltı vardı. Marki iltifat sağanağı karşısında oğlunun, tek vârisinin, benzeri az bulunur güzelliğinin ayrımına vardı ve bunda kaygılandırıcı bir şeyler buldu. Rahatsız edici bir önsezi-ye kapılmıştı. Ama Marki Matsugae inanılmayacak kadar iyimser bir insandı, tören biter bitmez bu şaşkınlıktan sıyrılıverdi.

Matsugae'lerin evine bir yıl önce, on yedi yaşındayken, Kiyoaki'nin uşağı olarak gelmiş olan genç İinuma benzeri kaygıları çok daha derinden taşıyordu. İinuma, Kagoşima adlı köyündeki ortaokul tarafından Kiyoaki'ye özel eğitmen olarak önerilmiş, ruhsal ve bedensel yeteneklerini onaylayan belgelerle birlikte Matsugae ailesine gönderilmişti. Şimdiki markinin babası Kagoşima'da hiddetli, güçlü bir tanrı olarak saygı görürdü, İinuma da

memleketinde ya da okulda dinlediği merhum markinin kahramanlık öykülerine dayanarak Matsugae Malikânesi'ndeki yaşamı gözünde canlandırmıştı. Ama onlarla birlikte geçirdiği bir yılın sonunda, sürdükleri lüks yaşam biçimi İinuma'nın umutlarını yok etmiş, gençliğe özgü sofu duyarlılığını yaralamıştı.

Belki her şeye göz yumabilirdi ancak kişisel sorumluluğundaki Kiyoaki'ye asla. Kiyoaki'ye ilişkin her şey –görünüşü, kibarlığı, duyarlılığı, düşünce biçimi, ilgi alanları– İinuma'yı sinirlendiriyordu. Marki ile markizin oğullarının eğitimine karşı tutumları da aynı oranda sinir bozucuydu. "Ben bir marki bile olsam oğlumu asla bu biçimde yetiştirmem. Marki, babasının ilkelerine o kadar az değer veriyor ki."

Marki, babası için yapılan yıllık ayinleri titizlikle yönetiyor olsa da ondan neredeyse hiç söz etmiyordu. İinuma başlarda markinin sık sık babasını anacağını, aktardığı anılarla babasına duyduğu saygıyı dile getireceğini sanmıştı ama bir yılın sonunda bütün umutları sönüp gitti.

Kiyoaki'nin iç oğlanı olarak saraydaki görevini tamamlayıp eve döndüğü gece, markiyle markiz onun onuruna özel bir aile yemeği düzenlediler. Kiyoaki'nin yatma vakti gelince İinuma onunla birlikte odasına çıktı. On üç yaşındaki oğlanın yanakları babasının yarı şaka, zorla içirdiği şarap yüzünden al aldı. İpek örtülerin altına girdi, başı yastığa düştü; sık sık soluk alıyordu, soluğu ılıktı. Kısacık kesilmiş saçlarının dibindeki mavi damarlar, kulak memelerinin çevresinde atıyordu, teni öylesine olağanüstü bir saydamlıktaydı ki insan neredeyse altındaki kırılgan düzeneği görebiliyordu. Odadaki loş ışıkta bile dudakları kıpkırmızıydı. Sanki acıyı hiç tatmamış gibi görünen bu çocuğun solukları hüzünlü bir halk şarkısını yansılar gibiydi.

İinuma eğilip oğlanın yüzüne, ok bakışlı, duyarlı gözlerine –bir susamurununkine benzeyen gözlerine– baktı; erkekliğe adım atmak üzereyken böylesine onurlu

bir görevi yerine getirme ayrıcalığı tanınmış her normal Japon genci böyle bir gecede bütün içtenliğiyle imparatora bağlılık yeminleri ederdi; İinuma bunu Kiyoaki'den beklemenin boşuna olacağını biliyordu.

Sırtüstü yatmış tavana bakan Kiyoaki'nin gözleri şimdi irileşmiş, gözyaşlarıyla dolmuştu. Islak, pırıltılı bakışlarını İinuma'ya çevirince, İinuma'nın hoşnutsuzluğu arttı. Ama bu, kendi bağlılığına inanmayı daha da kaçınılmaz kılmıştı. Fazlasıyla ısındığı anlaşılan Kiyoaki sıcaktan pembeleşmiş kollarını örtünün altından çıkardı, başının altında kavuşturdu; İinuma hemen onu uyardı, geceliğinin açılmış yakasını kapadı: "Üşüteceksin. Hadi, uyu artık."

"İinuma, biliyor musun... bugün aptalca bir hata yaptım. Annemle babama söylemeyeceğine söz verirsen ne olduğunu anlatırım."

"Ne oldu?"

"Bugün prensesin eteğini taşırken azıcık sendeledim. Ama prenses yalnızca gülümsedi ve beni bağışladı."

Bu uçarı sözler, bu sorumsuzluk, yaşlı gözlerdeki bu kendinden geçmiş bakışlar, hepsi de itici gelmişti İinuma'ya.

2

On sekizine bastığında Kiyoaki'nin aklından geçen şeylerin onu çevresinden gitgide soyutlamasına fazla şaşmamalı. Büyüdükçe tek uzaklaştığı ailesi değildi. Soylular Okulu'ndaki öğretmenler öğrencilerine soyluluğun en yüce örneği olarak, imparatorunu ölümde de izlemek için intihar eden okul müdürü General Nogi'yi gösterir, General Nogi hastalıktan ölmüş olsaydı eğitim geleneklerinin yoksullaşacağından dem vururlardı. Generalin in-

tiharının önemini vurgulamaya başladıklarından beri okula Sıpartalılara özgü bir yalınlık egemen olmaya başlamıştı. Askerliği çağrıştıran her şeyden tiksinen Kiyoaki okuldan nefret eder oldu.

Tek dostu, sınıf arkadaşı Şigekuni Honda'ydı. Kiyoaki'yle arkadaş olmak isteyen çoktu elbette ama o, yaşıtlarının gençlik taşkınlıklarından hiç hoşlanmıyordu; haşin, toy tavırlarından çekiniyor, akılsızca okul marşını haykırırken sergiledikleri o incelikten yoksun, abartılı duygusallıktan tiksiniyordu. Honda'nın sakin, olgun, sağduyulu yaradılışı –o yaştaki bir gençte kolay rastlanmayacak nitelikler– Kiyoaki'nin ilgisini çekiyordu. Oysa görünüş ya da kişilik açısından ortak noktaları yok denecek kadar azdı.

Honda yaşından büyük gösterirdi. Gerçi yüz çizgileri sıradandı ama nedense azametli bir havası vardı. Hukuk okumak istiyordu, ne kadar gizlemeye çalışırsa çalışsın sezgileri çok güçlüydü. Ona bakan, tensel zevklere karşı ilgisiz olduğunu sanırdı, ancak güçlü bir tutkuyla yanıp tutuşuyormuş gibi göründüğü anlar da vardı; böyle zamanlarda hafif miyop gözlerini iyice kısıp kaşlarını çatan, dudaklarını hep sımsıkı kapalı tutan Honda'yı dudakları aralanmış bir halde yakalamak olasıydı.

Kiyoaki ile Honda yapıları açısından, bir bitkinin çiçeğiyle yaprağı kadar farklıydılar. Gerçek kişiliğini gizlemeyi beceremeyen Kiyoaki toplumun acı verme gücüne karşı savunmasızdı. Cinsel dürtüleri uyanmamıştı, bir mart sağanağının altında bütün gövdesi titreyen, gözleriyle burnu ıslanmış bir köpek yavrusu gibi korunmasız bir halde bir yerlerde uyumaktaydılar. Oysa Honda tehlikenin nerede yattığını çok erken kavramış, ne kadar çekici olursa olsun bütün fırtınalardan sakınmayı seçmişti.

Her şeye karşın çok yakın arkadaş olmuşlardı. Salt okulda görüşmekle yetinmiyor, pazar günlerini de ya birinin ya ötekinin evinde birlikte geçiriyorlardı. Matsugae

Malikânesi'nin olanakları daha fazla olduğu için, daha çok orada buluşurlardı.

1912 Ekim'inde, yani Taişo Dönemi'nin ilk yılında, bir pazar günü akşamüstü akçaağaçların yaprakları güzelliklerinin doruğundayken Honda gölde kayıkla gezmeyi önermek için Kiyoaki'nin odasına girdi. Bu da öteki yıllardan farksız bir yıl olsaydı, akçaağaç yapraklarının güzelliğinden yararlanmak isteyen, sayıları giderek artan başka konuklar da olurdu ama Matsugae ailesi geçen yaz ölen imparator için hâlâ yastaydı, toplumsal etkinliklerini bir süre için durdurmuşlardı. Parka alışılmadık bir sessizlik egemendi.

"Madem istiyorsun, peki. Kayık üç kişilik. Kürek çekmesi için İinuma'yı da yanımıza alalım."

"Kürek çekmek için birisine gereksinimimiz yok ki. Ben çekerim," dedi Honda. Kiyoaki'nin odasına giderken suskun ama bildiğinden şaşmayan bir köle saygısıyla gereksiz yere kendisine eşlik eden genç adamın yüzündeki somurtkan ifadeyi anımsamıştı.

Kiyoaki gülümsedi. "Ondan hoşlanmıyorsun öyle değil mi Honda?"

"Sorun ondan hoşlanıp hoşlanmamam değil. Ne var ki onu bunca zamandır tanımama karşın aklından neler geçtiğini bir türlü anlayamıyorum."

"Altı yıldır burada, o artık benim için soluduğum hava kadar doğal bir şey. Gerçi her konuda anlaştığımız söylenemez ama kendini tam anlamıyla adamıştır bana. Sadıktır, çok çalışır, ona güvenebilirsin."

Kiyoaki'nin odası ikinci kattaydı, göle bakıyordu. Önce Japon tarzında yapılmış, daha sonra yeniden döşenip halıyla, Batı tarzı mobilyalarla odaya Batılı bir görünüm verilmişti. Honda pencerenin pervazına oturdu. Başını geriye çevirip bakınca gölü, adayı ve ötedeki akçaağaç tepesini görebiliyordu. Akşamüstü güneşinin vurdu-

ğu su durgundu. Honda tam altındaki küçük koya baktı.

Arkadaşının coşkudan ne kadar yoksun olduğunu düşündü. Kiyoaki mutlak bir can sıkıntısıyla, sırf eğlenebilmek için arada bir ona katılsa bile asla hiçbir şeye önayak olmazdı. Birlikte bir şeyler yapma fikrini ortaya atan, önderlik eden hep Honda olurdu.

"Tekneleri görebiliyorsun değil mi?" diye sordu Kiyoaki.

"Evet, elbette görebiliyorum," diye yanıtladı Honda, kararsızca arkasına bakarak.

* * *

Bu sorunun anlamı neydi? Kiyoaki ne demek istemişti? Belki de hiçbir şeye ilgi duymadığını anlatmaya çalışıyordu. Kendisini bir diken, ailesinin işçi eline benzeyen eline batmış küçük, zehirli bir diken gibi görüyordu. Yazgısıydı bu; çünkü onda biraz incelik vardı. Daha elli yıl önce Matsugae'ler taşrada kıt kanaat bir yaşamı sürdürmeye çalışan güçlü kuvvetli, namuslu bir samuray ailesinden başka bir şey değildi. Kısa bir süre sonra talihleri yaver gitmeye başlamıştı. Kiyoaki doğduğunda, saray soylularının aksine, kibarlık virüsüne karşı bağışık olmaktan yüzlerce yıldır yararlanan bu aile, kibarlığın tehdidi altındaydı. Kiyoaki yaklaşan seli sezen bir karınca misali ailesinin hızlı çöküşünün ilk belirtilerini yaşıyordu.

Kiyoaki'nin kibarlığı bir dikendi. Kabalığa duyduğu nefret gibi kibarlıktan aldığı hazzın da abes olduğunu biliyordu; köksüz bir bitkiydi o. Ailesinin kuyusunu kazmak, geleneklere karşı gelmek istemese de, salt doğası gereği böyle yapmaya zorunluydu. Bu zehir ailesini yok edeceği gibi kendi yaşamının da gelişip serpilmesini engelleyecekti. Yakışıklı delikanlı bu boşunalığın kendi varoluşunu simgelediğine emindi.

Bir zehir imbiği işlevi görmekten başka hiçbir amacı olmadığına inanıyordu, bu inanç on sekiz yaşındaki delikanlının ben'inin bir parçasıydı. Güzel, beyaz ellerini lekelememeye, nasırlandırmamaya kararlıydı. Her esintiyle dalgalanan bir flama olmak istiyordu. Ona geçerliymiş gibi gelen tek şey, duygular için yaşamaktı – nedensiz ve gelgeç, salt yeniden dirilmek için ölen, hiçbir yönü ya da amacı olmaksızın sönen, sonra da ansızın alevlenen duygular için.

Şu anda onu hiçbir şey ilgilendirmiyordu. Kayıkla gezmek? Babası yurtdışından küçük, yeşil beyaz renkli bir kayık getirtmenin modaya uygun bir davranış olacağını düşünmüştü. Babasına kalırsa tekne kültürdü; kültür maddeseldi. Peki ama ne fark ederdi? Tekne kimin umurundaydı ki?

Honda doğuştan gelen sezgi yeteneğiyle Kiyoaki'nin ani suskunluğunun nedenini anladı. Aynı yaşta olmalarına karşın Honda daha olgundu. Gerçekte, yapıcı bir yaşam sürmek isteyen, gelecekteki rolünü çoktan belirlemiş bir delikanlıydı. Ama Kiyoaki'nin yanında olduğundan daha az duyarlı, daha az kurnaz görünmeye dikkat ederdi. Kendisinin özellikle sergilediği kalın kafalılıklara –Kiyoaki'yi avlamak için kullanılacak tek yem buydu– arkadaşının ne kadar duyarlı olduğunu biliyordu. İşte dostlukları bu aldatıcı çizgi üzerinde ilerliyordu.

"Biraz hareket sana iyi gelecektir," dedi Honda kabaca. "Bu kadar çok okumuş olman olanaksız biliyorum ama bütün bir kütüphaneyi devirmiş gibi görünüyorsun."

Kiyoaki yanıt vermek yerine gülümsedi. Honda haklıydı. Ancak olanca enerjisini çekip alan kitaplar değil, gördüğü düşlerdi. Koskoca bir kütüphane onu her gece sürekli gördüğü düşler kadar bitap düşüremezdi.

Bir gece önce rüyasında, boyanmamış tahtadan yapılmış olan kendi tabutunu görmüştü. Tabut, geniş pencereli boş bir odanın ortasındaydı, dışarıda şafaktan önceki karanlık, koyu bir maviye dönüşmekteydi; kuş cıvıltıları gökyüzünü doldurmuştu. Genç bir kadın tabuta sımsıkı sarılmıştı, öne eğik başının iki yanından uzun siyah saçları sarkıyor, zayıf omuzları hıçkırıklarla sarsılıyordu. Kiyoaki kadının yüzünü görmek istemiş fakat saçlarının başladığı zarif çizgiden, solgun, biçimli alnından aşağısını görememişti. Tabut, kenarları incili bir leopar derisiyle yarı örtüktü. Şafağın suskun kızıllığı incilerin üzerinde yanıp sönüyordu. Odayı cenaze tütsüsünün değil, Batılı bir parfümün güneşte olgunlaşmış bir meyveyi andıran kokusu doldurmuştu. Kiyoaki tabutun içinde yattığından emindi ama ona sanki her şeyi oldukça yüksek bir yerden izliyormuş gibi geliyordu. Ancak ne kadar emin olursa olsun yine de bedenini tabutun içinde gözüyle görme gereğini hissediyordu. Ne var ki kanatları, gün ışığıyla karşılaşan bir sivrisinek gibi olanca gücünü yitirdi, boşluğun ortasında çırpınmayı bıraktı; tabutun çivilenmiş kapağından içeriye bakacak gücü yoktu. Sonra çaresizliği gitgide artarken uyandı. Gizli güncesini çıkarıp hepsini tek tek yazdı.

* * *

Sonunda iki arkadaş iskeleye indiler, kayığın palamarını çözdüler. Suyun kıpırtısız yüzeyi, ötedeki tepede açmaya durmuş akçaağaçların kızıllığını yansıtıyordu. Tam binerken kayığın sertçe sallanması üzerine Kiyoaki'nin aklına yaşamın ne kadar tehlikeli olduğu yolundaki sevgili düşünceleri geldi. O anda aklından geçenler kayığın taze, beyaz boyasına açık seçik yansıyan, geniş bir kavis çiziyordu sanki. Birden neşelendi.

Honda küreklerden biriyle taş iskeleyi itti, kayığı açığa doğru yönlendirdi. Kayık suyun parıltılı kızıl yüzeyini yararken oluşan kaygan dalgacıklar Kiyoaki'nin özgürlük duygusunu artırmıştı. Karanlık su boğuk, tok bir sesle konuşuyor gibiydi. "On sekizinci sonbaharım, bugün, bu akşamüstü, şu an: bir daha asla geri gelmeyecek," diye düşündü. "Bir şey, bir daha geri döndürülemez biçimde kayıp gitmekte."

"Adaya bir göz atalım mı?"

"Atacağız da ne olacak? Orada görülecek hiçbir şey yok."

"Keyfimizi kaçırmasana. Hadi gel, gidip bakalım," diye zorladı Honda. Yaşına yakışan bir canlılıkla kürek çekerken sesi boğuk çıkıyordu.

Kiyoaki gözünü kırpmadan göle bakarken adanın öteki tarafında kalan, epeyce uzaktaki çağlayanın cılız sesini duydu; hem bulanık olduğu için hem de akçaağaçların yansısı yüzünden suyun dibini göremiyordu. Orada, aşağıda balıkların yüzdüğünü biliyordu; en dipte, kayaların kuytularında da ısırgan kaplumbağalar gizlenmişti. Çocukluk korkuları bir an için alevlendi, sonra söndü.

Kızgın güneş, iyice tıraş edilmiş enselerini yakıyordu. Huzurlu, olaysız, olağanüstü bir pazar ikindisiydi. Ama Kiyoaki suyla dolu deri bir torbaya benzeyen bu dünyanın dibinde küçük bir delik bulunduğuna hâlâ emindi; zamanın bu delikten damla damla akışını duyar gibiydi.

Çamların arasında tek bir akçaağacın bulunduğu yerde adaya yanaştılar, tepesinde demirden üç turnanın durduğu çimenliğe çıkan taş basamakları tırmandılar. Sonsuz, dilsiz bir çığlıkla boyunlarını gökyüzüne uzatmış olan bir çift turnanın ayaklarının dibine oturdular, sonra sırtüstü çimenlere yatıp gözlerini biten sonbahar göğüne diktiler. Sert çimler kimonolarını delip geçerek sırtlarına iğne gibi batıyordu. Kiyoaki epeyce rahatsız oldu. Hon-

da'daysa, sırtının altında parça parça yayılan, son derece canlandırıcı bir acıya katlanıyormuş duygusu vardı. Gözlerinin ucuyla rüzgârın, yağmurun etkisiyle değişmiş, kuşların tebeşir beyazı pislikleriyle lekelenmiş turna heykellerini görebiliyorlardı. Esnek, kıvrık, gökyüzüne uzanmış boyunları, yer değiştiren bulutların ritmine uygun olarak yavaşça kıpırdıyordu sanki.

"Çok güzel bir gün. Ömrümüz boyunca böylesine kusursuz günlerimizin sayısı fazla olmayabilir," dedi Honda, bir önseziyle heyecanlanarak.

"Mutluluktan mı söz ediyorsun?" diye sordu Kiyoaki.

"Mutlulukla ilgili bir şey söylediğimi anımsamıyorum."

"Eh, o zaman oldu. Senin söylediğin şeyleri söylemekten korkarım ben. Ben bu tür cesaretten yoksunum."

"Artık iyice emin oldum, senin sorunun korkunç derecede açgözlü olman. Açgözlü erkekler mutsuz görünme eğilimindedir. Baksana, insan böyle bir günden başka ne isteyebilir?"

"Belirli bir şey. Ama ne olabilir, en ufak bir fikrim yok," diye yanıtladı genç adam bezgince; yakışıklı olduğu kadar da kararsızdı. Honda'yla arkadaş olmaktan hoşnuttu ama bazen onun o son derece çözümsel kafa yapısı, o kendinden emin üslubu –gençliğe özgü umudun gerçek simgesi– kendi havai kişiliğini acımasızca yargılayan şeylermiş gibi geliyordu Kiyoaki'ye.

Ansızın yüzüstü döndü, başını kaldırıp suyun karşısına, az uzaktaki bir noktaya, ana binanın salonunun tam karşısına gelen bahçeye doğru bakmaya başladı. Beyaz kuma gömülmüş atlama taşları, bahçeden göle kadar uzanmaktaydı, taştan yapılmış köprülerle birbirine bağlanmış küçük koylar göle bir tarak kabuğu gibi girintili çıkıntılı bir görünüm vermişti. Kiyoaki orada birkaç kadının durduğunu ayrımsamıştı.

3

Honda'nın omzunu dürtüp o yönü gösterdi. Honda başını kaldırdı, kadınları seçene kadar gözleriyle suyun karşısını araştırdı. İki genç, avcılar gibi gizlendikleri yerden kadınlara baktılar. Kiyoaki'nin annesi canı çektikçe günlük yürüyüşlere çıkardı ama bugün yanındakiler yalnızca özel hizmetçileri değildi; biri yaşlı biri genç iki konuğu da tam arkasından geliyorlardı. Genç kızın dışında hepsi de soluk, uçuk renkli kimonolar giymişlerdi. Kızın kimonosu uçuk maviydi, kumaşı bol nakışlıydı. Suyun kıyısına inmek için beyaz kumları geçerken giysisi gündoğumundaki gökyüzü gibi soluk, ipeksi bir ışıltıyla parladı. Sonbahar havasıyla oğlanlara kadar ulaşan kadınların kahkahası, kızın düzensiz atlama taşlarının üzerindeki güvensiz adımlarını ele verdi ama bu fazlaca katışıksız kahkaha kulağa biraz yapay geliyordu. Evdeki kadınların bu tür gülüşleri Kiyoaki'yi her zaman sinirlendirirdi ama tavukların gıdaklaması üzerine kulak kesilen bir horoz gibi gözleri parlamaya başlayan Honda'nın etkilendiğinin farkındaydı. Kuru güz çimenlerinin kırılgan sapları göğüslerinin altında eziliyordu.

Kiyoaki soluk mavi kimonolu kızın asla bu biçimde gülmeyeceğinden emindi. Annesinin hizmetçileri neşe ve heyecan içinde el ele tutuşmuş, hanımlarıyla konukları gölün kıyısından alıp koyların üzerinde mekik dokuyan taş köprülerin dolambacıyla bile bile karmaşıklaştırılmış bir patikadan geçirerek akçaağaç tepesine doğru götürüyorlardı. Kiyoaki ile Honda az sonra, arasında yattıkları uzun otlar yüzünden kadınları gözden yitirdiler.

"Sizin evde gerçekten de çok kadın var. Oysa bizde erkekten başka bir şey yok," dedi Honda, kendisini ayağa kaldıracak ve adanın öteki tarafına gitmeye zorlayacak

kadar yoğun olan ilgisine iyi bir kılıf bulmuştu. Buradan, çamları siper alarak kadınların beceriksizce ilerleyişlerini izleyebiliyordu. Solunda, bayırdaki bir oyukta, dokuz çağlayandan dört tanesi oluşmuştu. Akarsu daha sonra tepenin kıvrımını izliyor, sonunda tepenin önünde, kırmızı Sado kayalarının altındaki havuza dökülüyordu. Kadınlar şimdi bu son çağlayanların altından, atlama taşlarına dikkatle basarak yol almaktaydı. Buradaki akçaağaç yaprakları özellikle güzeldi, öyle sıktılar ki beyaz bir kurdeleye benzeyen çağlayanları kapatıyor, gölün kıyısındaki suyu koyu kızıl bir renge boyuyorlardı. Hizmetçiler taşların üzerine basa basa uçuk mavi kimonolu genç kadını karşıya geçiriyorlardı; kız başını öne eğmişti, Kiyoaki ensesinin aklığını ta buradan bile görebiliyordu. Bu ona Prenses Kasuga'yı, aklından hiç çıkmayan o kaymak gibi beyaz boynunu anımsattı.

Patika, çağlayanların altından geçtikten sonra kıyıyla adanın yaklaştığı noktada suyun kıyısını takip ederek bir süre yokuş aşağı gidiyordu. Kadınların ilerleyişini büyük bir dikkatle seyretmiş olan Kiyoaki mavi kimonolu kadının yüzünü yandan görünce Satoko'yu tanıdı. Kafasındaki bütün tuhaf düşünceler yıkılmıştı. Neden daha önce tanımamıştı ki kızı? Belki de o güzel kızın tam anlamıyla yabancı biri olması gerektiği gibi asılsız bir düşünceye kapıldığı için.

Satoko yanılsamasını paramparça ettiğine göre artık saklanmanın gereği kalmamıştı. Kimonosuna yapışmış çerçöpü silkeleyerek doğruldu, arkasına gizlendiği çamın alt dallarını ayırdı.

"Merhaba!" diye seslendi.

Bu ani neşe Honda'yı gafil avlamıştı, daha iyi görebilmek için boynunu uzattı. Kiyoaki'nin neşesinin aslında hayallerinin yarıda kesilmesine karşı bir tepki olduğunu anlayan Honda arkadaşının kendi başına girişimde bulunmasına aldırmadı.

"Kim o?"

"Ha o mu, Satoko. Sana resmini göstermemiş miydim?" Kızdan kayıtsızca söz ediyordu. Sesi soğuktu. Satoko, yani kıyıdaki kız gerçekten çok güzeldi. Ama Kiyoaki' nin bunu görmezden gelmeye kararlıymış gibi bir hali vardı. Satoko'nun kendisine âşık olduğunu biliyordu çünkü.

Kim olursa olsun ona sevgi gösteren birini hemen dışlamak, buz gibi bir kibirle karşılık vermek zorundaydı sanki. Kiyoaki'nin zaafıydı bu. Bu zaafı hiç kimse Honda kadar iyi bilemezdi çünkü gururu, daha on üç yaşındayken güzelliği yüzünden insanların aşırı övgülerine katlanmak zorunda kalan Kiyoaki'nin başına bela olmuş bir tür ur olarak kabul ediyordu. Bu zaaf bir tomurcuk misali en ufak bir dokunuşta patlamaya hazırdı.

Belki de Honda için Kiyoaki'nin dostluğunun o tehlikeli çekimi de aynı dürtüden kaynaklanıyordu. Pek çok kişi Kiyoaki'yle dost olmaya çalışmış ancak alaycılığı, kibiri yüzünden kınlıp geri çekilmişti. Kiyoaki'nin iğneleyici kayıtsızlığına meydan okumayı, felaketi savuşturmayı bir tek Honda becerebilmişti. Belki de yanılıyordu ama Kiyoaki'nin asık yüzlü eğitmenine Honda'nın duyduğu güçlü nefret, berikinin yüzünden hiç silinmeyen o yenilgiye uğramışlık ifadesinden kaynaklanıyor olabilir miydi acaba?

Honda henüz Satoko'yla tanışmamış olsa da onu Kiyoaki'den çok dinlemişti. Yüce Urin rütbesine sahip yirmi sekiz soyludan biri olan Ayakura ailesi, ünlü bir *kemari* oyuncusu olan Namba Yorisuke'nin soyundan geliyordu; *kemari*, Fujiwara'lar döneminde imparatorluk sarayında çok tutulan bir tür futbol oyunuydu. Ailenin atası, Meiji Restorasyon Dönemi'nde Tokyo'da yaptırılan saraya mabeyinci olarak atanmıştı. Ayakura'lar kente taşınmış, Azabu'da, daha önce başkumandanlıkta görevli olan birinin

oturduğu bir konağa yerleşmişti. Aile *kemari* sporunda ve *waka* sanatında uzmanlaşmıştı. Ailenin genç vârisini imparatorun bir saray rütbesi olan "beşinci derece, alt kademe" payesiyle onurlandırmasından sonra, danıştay üyeliği bile ulaşılabilir bir görevdi artık onlar için.

Ailesinin gerekli ciladan yoksun olduğunu bilen, bir sonraki kuşağa az da olsa zarafet katmayı isteyen Marki Matsugae, babasının rızasını aldıktan sonra küçük Kiyoaki'yi Ayakura ailesinin ellerine teslim etti. Böylece Kiyoaki kendisinden iki yaş büyük olan ve kendisini seven Satoko'yla birlikte saray ortamında yetiştirildi; Satoko okula gidinceye kadar onun tek arkadaşıydı. Yumuşak Kyoto aksanını hâlâ koruyan, iyi huylu ve sevecen bir insan olan Kont Ayakura genç Kiyoaki'ye güzel yazı ve *waka* sanatlarını bizzat öğretti. Aile ta gece yarılarına kadar, tavlanın eski bir biçimi olan, Heian Dönemi'nde çok tutulan *sugoroku* oynar, kazananlara geleneksel ödüller verilirdi. Bu ödüllerin arasında imparatoriçeden gelen şekerlemeler de vardı.

Kont Ayakura eski kültür eğitimini sürdürmesi için Kiyoaki'nin her yeni yılda saraya gitmesini, kendisinin de dikkatleri üzerine çekecek bir biçimde boy gösterdiği sarayda Şiir Okuma Töreni'ne katılmasını sağlıyordu. Kiyoaki bu töreni başlarda bir angarya gibi görürdü ama büyüdükçe bu zarif, geleneksel törene katılmaktan zevk almaya başladı.

Satoko şimdi yirmi bir yaşındaydı. Kiyoaki'nin fotoğraf albümünü karıştıran biri kızın gelişmesini, yanağını sevgiyle Kiyoaki'nin yanağına bastırarak çektirdiği çocukluk resmiyle, geçen yıl mayısta Matsugae'lerin Omiyasama Festivali'ne katıldığı gün çekilen resmi arasındaki değişimi görebilirdi. Yirmi yaşına bastığında herkesçe bir genç kızın en güzel dönemi olarak kabul edilen yaşı geçmiş ama hâlâ evlenmemişti.

"Demek Satoko bu? Öteki, herkesin çevresinde dört döndüğü, gri tunikli kadın kim peki?"

"O mu? Ah, evet, Satoko'nun büyük teyzesi, Geşu başrahibesi. O tuhaf kukuletası yüzünden onu hemen tanıyamadım."

Başrahibe hazretleri, gerçekten de beklenmedik bir konuktu. Matsugae ailesini ilk kez ziyaret ediyordu, tabii bahçeyi de ilk görüşüydü – Kiyoaki'nin annesi bu gezintiyi salt Satoko için düzenlemezdi, bunu başrahibe için yapmak onu mutlu ediyordu. Büyük teyzesi Tokyo'ya çok seyrek gelirdi, Satoko da onu alıp buraya, akçaağaç yapraklarını göstermeye getirmişti. Başrahibe Ayakura'ların yanına ilk geldiğinde Kiyoaki'yle tanışmaktan büyük mutluluk duymuştu ama Kiyoaki o kadar eskiyi anımsayamıyordu. Daha sonra Kiyoaki ortaokulda okurken başrahibe yine Tokyo'ya gelmiş, Ayakura'lar Kiyoaki'yi de çağırmıştı, oğlan onunla yalnızca saygılarını sunacak kadar beraber olabilmişti. Yine de başrahibenin dingin bir asaletle dolu solgun yüzü, sesindeki sakin buyurganlık Kiyoaki'de kalıcı bir etki bırakmıştı.

Kıyıdaki kadınlar Kiyoaki'nin sesini duyunca birdenbire durdular. Demirden süs turnalarının yan tarafındaki uzun çayırlardan sanki ansızın korsanlar fırlayıvermiş gibi şaşkın şaşkın adaya bakıyorlardı.

Kiyoaki'nin annesi *obi*'sinin[1] altından çıkardığı bir yelpazeyle oğluna, saygıyla selamlaması için başrahibeyi gösterdi. Bunun üzerine Kiyoaki bulunduğu yerden kımıldamadan abartılı bir reverans yaptı. Honda hemen onu izledi. Başrahibe de onları selamladı. Sonra Kiyoaki'nin annesi yelpazesini açtı, emredercesine salladı; yelpazenin altın yaldızında ansızın kızıl yansımalar belirdi.

1. Japonya'da kadınların ve çocukların kimonolarının üzerine bağladıkları enli kuşak. (Ç.N.)

Adadan hemen ayrılmaları gerektiğini anlayan Kiyoaki acele etmeleri için Honda'yı uyardı.

Sandalı daha çabuk çözmesi için Honda'ya yardım ederken, "Satoko buraya gelmek için hiçbir fırsatı kaçırmaz. Bugün de büyük teyzesini kullanıyor," diye söylendi öfkeyle. Ama Honda, Kiyoaki'nin acelesini de, homurdanmasını da nedense kuşkuyla karşıladı. Honda'nın kararlı, yöntemli davranışlarından sabırsızlanması, o tatsız palamar çözme işlemine yardım etmek için sert ipi acemi, beyaz elleriyle kavraması, telaşına salt başrahibenin yol açmadığını düşündürecek kadar kuşku vericiydi.

Honda kıyıya doğru kürek çekerken, yüzü suda yüzen akçaağaç yapraklarının yansısıyla kızarmış olan Kiyoaki'nin başı döner gibi oldu. Satoko'ya karşı savunmasızlığını yadsımak çabasıyla, Honda'yla göz göze gelmemeye çalışıyordu. Çünkü her geçen dakika kendisini, çocukluğunu, hatta gövdesinin en gizli köşelerini çok iyi bilen bu kadına, neredeyse ezici duygu bağlarıyla bağlıymış gibi göründüğü bu genç kadına biraz daha yaklaştırıyordu onu.

"Oo, Bay Honda! Ne kadar iyi kürek çekiyorsunuz!" dedi Kiyoaki'nin annesi hayranlıkla, gençler kıyıya ulaştıklarında. Solgun, klasik hatlı yüzünde güldüğü zaman bile kaybolmayan, sürekli bir hüznün gölgesi vardı. Yine de, yüzündeki anlam derin duygularının gerçek göstergesinden çok, aldatıcı bir maskeydi. Gerçekte hemen hemen her zaman duygusuz bir kadındı. Kiyoaki'yi babasının sefahat düşkünlüğüne, kaba saba taşkınlıklarına katlanacak biçimde yetiştirmişti ama kendisi oğlunun karmaşık yapısını kavrayabilmekten uzaktı.

Satoko'nun bakışları kayıktan indiği andan başlayarak Kiyoaki'nin üzerine dikilmişti. Güçlü, sakin, zaman zaman da sevgiyle dolan bu bakışlar her seferinde sinirlendirirdi Kiyoaki'yi. Hiçbir nedeni yoktu ama ona bu bakışlarda eleştiri varmış gibi geliyordu.

"Saygıdeğer başrahibe bugün ziyaretiyle bizi onurlandırdı, az sonra da vaazını dinleme zevkine erişeceğiz. Ama önce akçaağaç yapraklarını göstermek istedik. Sonra da sen o kaba çığlığınla bizi korkuttun. Peki ama adada ne işiniz vardı?"

"Şey, yalnızca gökyüzünü seyrediyorduk," dedi Kiyoaki, annesini elinden geldiğince şaşırtma çabasıyla.

"Gökyüzünü mü seyrediyordunuz? Peki görülecek ne varmış gökyüzünde?"

Annesi, elle dokunulur olmayan şeyleri kavramaktan âcizdi ama bundan hiç gocunrnazdı. Kiyoaki'ye göre, annesinin kişiliğinin beğenilecek tek yönü de buydu. Başrahibenin vaazlarını dinlerken yüzündeki dindar ifade de Kiyoaki'ye komik geliyordu. Onlar konuşurken başrahibe alçakgönüllü bir gülümsemeyle konuk rolünü sürdürdü. Kiyoaki düzgün yanaklarına dökülen sık, parlak, karışık, siyah saçlarımn ardından gözünü kırpmaksızın kendisini süzen Satoko'ya hiç bakmadı.

Hep birlikte akçaağaçları överek, başlarının üstündeki dallarda ötüşen kuşların türünü belirlemeye çalışarak dik patikayı tırmanmaya koyuldular. İki genç adam adımlarına ne kadar dikkat etseler de başrahibenin çevresini sarmış olan kadınları ister istemez geçiyorlardı. Bunu fırsat bilen Honda ilk kez Satoko'dan, kızın hayran bırakan güzelliğinden söz etti.

"Öyle mi düşünüyorsun?" diye sordu Kiyoaki. Honda, Satoko'yu çekici bulmamış olsaydı gururu çok incinecekti, bunu iyi biliyordu ama gene de soğuk bir kayıtsızlık göstermeye zorluyordu kendini. İster kabul etsin ister etmesin, hangi kızla Satoko gibi bir ilişkiye girse, kızın çok güzel olmak zorunda olduğundan kesinkes emindi.

Sonunda, en üstteki çağlayanın hemen altında kalan köprüye vardılar, durup yukarıya baktılar. Annesi, çağlayanları ilk kez gören başrahibenin övgülerini büyük bir

zevkle dinlerken Kiyoaki günün tadını kaçıran uğursuz bir keşifte bulundu.

"Şu nedir? Şu yukarıdaki, suyu kesen şey de ne?"

Annesi hemen başını kaldırdı. Dalların arasından süzülen parlak güneş ışığından korunmak için yelpazesini kullanarak yukarıya doğru baktı. Manzarayı düzenleyen sanatçı suyun görkemle dökülmesi için suyun her iki tarafına da büyük bir özenle, duvar gibi kayalar yerleştirmişti; suyun akışının tepenin tam ortasında böyle münasebetsiz bir biçimde kesilmesini amaçlamış olamazdı.

"Ne olduğunu merak ettim. Sanki oraya bir şey sıkışmış," dedi annesi başrahibeye. Şaşırdığı belliydi.

Başrahibe bir aksilik olduğunu anlamıştı, yine de bir şey söylemedi, eskisi gibi gülümsemeyi sürdürdü. Nasıl bir etki yaratacağını düşünmeden birinin bir şeyi açıkça söylemesi gerekiyorsa bu kişi Kiyoaki olmak zorundaydı. Ama onların neşesini kaçırmaktan korktuğu için sesini çıkarmadı. Gördükleri şeyin ne olduğunu artık herkes anlamıştı.

"Siyah bir köpek değil mi o? Başı aşağıya sarkmış," dedi Satoko sakince. Kadınlar köpeği ilk kez fark ediyormuşçasına soluklarını tuttular.

Kiyoaki'nin gururu incinmişti. Satoko pek de kadınca sayılamayacak bir yüreklilikle uğursuzluğunu hiçe sayarak köpeğin leşini göstermişti. Ne kadar iyi terbiye aldığını kanıtlayan hoş, içtenlikli bir ses tonuyla konuşmuştu; sesi kristal bir kâsedeki olgun bir meyve kadar tazeydi. Kiyoaki az önceki duraklamasından utanmıştı, sanki Satoko'nun açıksözlülüğü ürkütmüştü onu.

Annesi hemen hizmetçilere birkaç buyruk verdi, onlar da ihmalci bahçıvanları aramaya koştular. Annesinin bu uygunsuz görüntü için başrahibeye sıraladığı abartılı özürler hiç beklenmedik, sevecen bir öneride bulunan başrahibe tarafından yarıda kesildi.

"Burada bulunmam Tanrı'nın bir lütfu sanki. Köpeği bir tümseğe gömerseniz son duasını yapabilirim."

Köpek su içmek için derenin başına geldiğinde herhalde ağır yaralı ya da hastaydı, suya düşmüştü. Basınçlı su cesedi çağlayanların tepesindeki kayaların yarığına sıkıştırmıştı. Satoko'nun yürekliliği Honda'nın hayranlığını artırmıştı ama bulutların belli belirsiz lekelediği bu parlak göğün altında, çağlayandan sarkan ölü köpeğin görüntüsü de canını sıkmıştı. Köpeğin siyah tüylerindeki berrak su damlacıkları parlıyor, koyu kırmızı, mağaramsı çenesinin arasından parlak, beyaz dişleri seçiliyordu.

Herkes kırmızı akçaağaç yapraklarına boş verip köpeğin gömülme işiyle ilgilenmeye başladı. Hizmetçiler ansızın canlanmış, neredeyse sıçrayıp oynamaya başlamışlardı. Hep birlikte köprüden geçtiler; çağlayanları seyretmek için elverişli bir noktada kurulmuş olan çardakta dinlenirlerken bahçıvan koşarak geldi, dağarcığındaki bütün basmakalıp özürleri sıraladıktan sonra kayanın dik, kaygan yüzeyine tırmandı, köpeğin sular sızan leşini alıp uygun bir yere gömdü.

"Kiyo, biraz çiçek toplayacağım. Bana yardım eder misin?" dedi Satoko, hizmetçilerden gelebilecek herhangi bir yardım önerisini önlemek için.

"Bir köpeğe ne tür çiçek toplanabilir ki?" diye karşı çıktı Kiyoaki. Açıkça duraklaması kadınları kahkahalarla güldürdü.

Bu arada başrahibe koyu gri renkteki tuniğini çıkarmıştı, mor rahibe giysisiyle boynundaki kısa atkı ortaya çıktı. Çevresindekilere Tanrı'nın rahmetini saçarmış gibi bir hali vardı, ışıltısı uğursuz havayı dağıtıyordu.

"Tanrım, bu ne mübarek köpekmiş ki, cenaze duasını saygıdeğer başrahibe yapıyor. Mutlaka bir insan olarak yeniden doğacaktır," dedi markiz gülümseyerek.

Satoko, Kiyoaki'yi beklemedi, yokuşu tırmanmaya başladı; arada bir durup rastladığı, geç çiçeklenen kanta-

ronları topluyordu. Kiyoaki ise birkaç solmuş papatyadan başkasını bulamadı.

Satoko'nun çiçek koparmak için her eğilişinde gerilen uçuk mavi kimonosu, böylesine ince bir beden için şaşılacak kadar geniş olan kalçalarının yuvarlaklığını gözler önüne seriyordu. Kiyoaki ansızın tedirginlik duydu, zihni ta dibe kadar inen bir çevrintiyle bulanıklaşan, suları berrak, ıssız bir gölden farksızdı şu an.

Bir buket oluşturacak kadar kantaron toplayan Satoko birdenbire doğruldu, tam Kiyoaki'nin karşısına dikildi. Delikanlı ondan başka neye olursa olsun bakmak için elinden geleni yapıyordu. Kızın o düzgün burnu, Kiyoaki'nin dosdoğru bakmaya asla cesaret edemediği iri, parlak gözleri şimdi rahatsız edecek kadar yakındaydı: tehdit edici bir hayalet.

"Kiyo, birdenbire ortadan kaybolsam ne yapardın?" diye fısıldadı kız aceleyle.

4

Satoko'nun insanları şaşırtmak için epeydir uyguladığı bir numaraydı bu. Belki de amacına bilinçsizce ulaşıyordu ama sesinde kurbanını rahatlatacak en küçük, yaramazca bir tını sezilmesine izin vermezdi. Böyle zamanlarda sesi en müthiş sırlarını açıklıyormuşçasına duygulu olurdu.

Her ne kadar bu huyuna artık alışmış olsa da Kiyoaki sormadan edemedi: "Ortadan yok olmak mı? Neden?"

Kiyoaki'nin sorusu, onca ilgisiz görünme çabasına karşın ne kadar huzursuz olduğunu ele veriyordu. Satoko'nun istediği de buydu.

"Nedenini söyleyemem," diye yanıtladı, Kiyoaki'nin yüreğinin duru sularına mürekkep damlatarak. Kiyoaki'ye savunmaya geçecek kadar zaman tanımamıştı.

Kiyoaki dik dik kıza baktı. Hep böyle oluyordu. Kızdan nefret etmesinin nedeni işte buydu. Satoko hiçbir uyarıda bulunmadan onu tanımlanması olanaksız korkulara salabiliyordu. O iç karartıcı, gri mürekkep damlası daha bir dakika önce saydam olan yüreğindeki her şeyi gölgeleyerek yayılıyordu.

Satoko hâlâ dikkatle onu süzüyordu, hüzün dolu gözleri ansızın parladı.

Döndüklerinde Kiyoaki'nin huysuzluğu herkesi şaşırttı, Matsugae Malikânesi'nin kadınlarına dedikodu malzemesi sağladı.

* * *

Kiyoaki öyle kaprisli biriydi ki, içini kemiren kötü kaygıları bile isteye körüklediği dahi olurdu. Gönül meseleleri söz konusu olduğunda inatçılığı hemen her delikanlıda görülen bir diretkenlik sayılabilirdi. Ama onun durumu farklıydı. Belki de Satoko'nun parlak renkli çiçek tohumları ekeceğine, Kiyoaki'ye sağlıksız bir biçimde çekici geldiğini bildiği için hep koyu renkli, dikenli çiçeklerin tohumlarını ekmesinin nedeni buydu. Kiyoaki gerçekten de böylesi tohumlar için her zaman verimli bir toprak olmuştu. Başka her şeyi dışlamış, kendini korkusunu besleyip büyütmeye adamıştı.

Satoko onun ilgisini çekmişti. Her ne kadar Kiyoaki kendi hoşnutsuzluğunun gönüllü bir tutsağıysa da, kendisini hep huzursuz edecek yeni gizemlerle, bilmecelerle donatılmış olan Satoko'ya hâlâ kızgındı. Üstelik kızın alaylarına her hedef oluşunda düştüğü kararsızlığa da kızıyordu.

Honda'yla birlikte adadaki otların üzerinde yatarken söyledikleri doğruydu, gerçekten de "kesinlikle belirgin bir şeyi" arıyordu. Bunun ne olduğunu bilmiyordu ama bu ışık ne zaman eliyle dokunabileceği kadar yakınında parlasa, Satoko'nun mavi kimonosunun uçuşan kolları araya giriyor, onu bir kez daha kararsızlığın bataklığına çekiyordu. Belirli bir şey, bir anda içine doğuveren, uzak, ulaşılmaz bir şey sezmesine karşın, o şeye doğru tek bir adım olsun atmasını önleyen engelin Satoko olduğuna inanmayı yeğledi.

Gururunun, Satoko'nun gizemleriyle ve onların yarattığı korkularla baş etmesini büsbütün engellediğini itiraf etmekse daha da can sıkıcıydı. Örneğin birisine, "Satoko ortadan yok olmakla ne demek istedi?" diye sorsaydı bu yalnızca ona duyduğu ilginin derinliğini ele verirdi, o kadar. "Ne yapabilirim," diye düşündü. "Satoko'yla değil de salt kendime özgü soyut bir korkuyla ilgilendiğime onları inandırabilmek için ne yaparsam yapayım, bana inanmayacaklardır." Bu türden pek çok düşünce kafasının içinde dolanıp duruyordu.

Genellikle sıkıcı olan okul, bu koşullarda Kiyoaki için bir kurtuluştu. Son zamanlarda Honda'nın konuşmaları sıkıcı olmaya başlamışsa da, öğle tatillerini her zaman onunla birlikte geçiriyordu. Başrahibenin ziyarete geldiği gün Honda ötekilerle birlikte ana binaya kadar gitmişti. Başrahibe de orada onlara verdiği vaazla Honda'nın düş gücünü büyülemişti. Honda şimdi her cümleyi kendince yorumlamak, sonra da Kiyoaki'nin dikkatsiz kulaklarını bombardımana tutmak için sabırsızlanıyordu.

Vaazın, hülyah Kiyoaki'yi hemen hemen hiç etkilemezken, inandırma gücüyle akılcı Honda'yı çarpması garipti.

Nara yakınlarındaki Geşu Tapınağı yalnızca rahibelerin bulunduğu bir manastırdı, böyle bir şey Hosso Budiz-

minde çok enderdi. Vaazın özü Honda'yı derinden etkilemişti; başrahibeyse dinleyicilerine *Yuişiki*[1] kuramını tanıtırken dikkatli davranmış, yalın örneklere başvurmuştu.

Kendini düşüncelerine kaptırmış olan Honda, "Sonra köpeğin leşini çağlayandan sarkarken gördüğünde başrahibenin aklına gelen meseli anımsıyor musun?" dedi. "Anlattıkları hiç kuşkusuz ailene duyduğu sevgiyi gösteriyor. Peki ya o anlatış biçimi – eski moda Kyoto vurgusuyla karışık saray deyimleri. Her tür ince ayırtıyla dolu, kolay rastlanmayan bir dil. Etkiyi artırmakta bu dilin gerçekten büyük katkısı oldu.

Senin de anımsayacağın gibi öykü Tang Çin'inde geçiyor. Yuan Hsaio adında bir adam öğretilerini incelemek üzere ünlü Kaoyu Dağı'na gidiyormuş. Gece çöktüğünde bir mezarlığın yakınlarındaymış, mezar tümseklerinin arasına uzanıp uyumuş. Gecenin bir yarısında korkunç bir susuzlukla uyanmış. Elini uzatmış, yanındaki bir çukurdan biraz su alıp içmiş. Yeniden uykuya dalarken, bugüne kadar içtiği hiçbir suyun bu kadar saf, tatlı ve soğuk olmadığını düşünmüş. Ama sabah olunca karanlıkta ne içtiğini görmüş. Gerçi olanaksız gibi görünüyormuş ama o leziz su insana ait bir kafatasının içine birikmiş suymuş. Midesi bulanmış, kusmaya çalışmış. Ama bu olay Yuan Hsaio'ya bir şey öğretmiş. Bilinçli istek iş başında olduğu sürece, ayrımların var olmasına izin veriyor. Ama insan bu isteği bastırabilirse ayrımlar da yok oluyor, insan herhangi bir şeyle olduğu gibi bir kafatasıyla da hoşnut olabiliyor.

Ancak beni ilgilendiren asıl şu: Yuan Hsaio böylesine erdikten sonra da saf ve leziz olduğunu bilerek aynı suyu bir kez daha içebilir miydi? Peki aynı şeyin iffet için de geçerli olduğunu söyleyemez miyiz? Eğer bir çocuk,

1. Hosso Budizminin temel öğretisi: Varoluş bütünüyle öznel bilince dayanır. (Ç.N.)

safsa elbet, bütün masumluğuyla bir fahişeye tapabilir. Ama kadının bir sürtük olduğunu, kendi yaptığı şeyinse kendi saflığını yansıtmaya yarayan bir yanılsamayı yaşamak olduğunu fark ettikten sonra bu kadını aynı biçimde sevmeyi sürdürebilir mi? Sürdürebilse kim bilir ne olağanüstü bir şey olurdu bu, öyle değil mi? Kendi ülkünü eline almak ve dünyayı ona göre değiştirmek. Olağanüstü bir güç olmaz mıydı bu? Yaşamın gizli anahtarını avucunda tutmak gibi bir şey olurdu, değil mi?"

Kiyoaki de tıpkı Honda gibi cinsel açıdan öyle saftı ki, bu tuhaf ideali çürütebilecek durumda değildi. Ancak dikbaşlı olduğu için Honda'dan farklı olduğuna inanıyor, varoluşun anahtarının doğuştan gelen bir hakla zaten elinin altında bulunduğunu düşünüyordu. Ona bu güveni neyin verdiğini bilmiyordu. Uğursuz bir yakışıklılığı olan, hayalperest, kibirli ama yine de korkunun tutsağı olan bu delikanlı, her nasılsa eşsiz bir hazinenin genç sahibi olduğundan emindi. Çünkü bazen elle tutulur, fiziksel bir aydınlığa bürünmüş gibi görünür, hiçbir acı çekmemesine ya da ağrılı şişlikleri olmamasına rağmen çok ender rastlanan bir hastalığa yakalanmış bir adamın gururuyla dolaşırdı.

Kiyoaki, Geşu Tapınağı'nın geçmişi üzerine hiçbir şey bilmiyor, bu eksikliği giderme gereksinimi de duymuyordu. Oysa tapınakla hiçbir kişisel bağı olmayan Honda kütüphaneye gidip bu konuda araştırma yapmıştı. Öğrendiğine göre Geşu XVIII. yüzyılın başlarında kurulmuş, yeni sayılabilecek bir tapınaktı. İmparator Higaşiyama'nın kızlarından biri, tam olgun çağında yitirdiği babası için bir süre yas tutmak üzere Kiomizu Tapınağı'na kapanmış, kendini Kannon'a, merhamet tanrıçasına adamıştı. Bir süre sonra Joju Tapınağı'ndan yaşlı bir rahibin Hosso Budizminin varoluş kavramına ilişkin yorumlarından çok etkilendi, bu mezhebin ateşli bir müridi olup

çıktı. Saç kazıtma töreninden sonra saray prenseslerine ayrılan maaşlı vaizliklerden birini kabul etmeyerek rahibelerinin kendilerini tam anlamıyla kutsal yazıları araştırmaya adayacakları yeni bir manastır kurdu. Manastır hâlâ Hosso mezhebinin, salt rahibeleri barındıran tek yapısıydı. Satoko'nun büyük teyzesi ise bir aristokrat olmasına karşın saraya mensup bir prenses değildi, gene de manastırın başrahibeliğine getirilmişti.

Honda ansızın Kiyoaki'ye döndü.

"Matsugae! Son günlerde neyin var senin? Söylediklerim bir kulağından girip ötekinden çıkıyor, öyle değil mi?"

"Hiçbir şeyim yok," diye karşılık verdi Kiyoaki, kendisini savunurcasına. İlk kez gafil avlanmıştı. Zeki bakışlı güzel gözlerini arkadaşına çevirdi. Honda'nın kendisini küstah bulması, Kiyoaki'yi hiç mi hiç rahatsız etmiyordu. Tek korktuğu, içindeki sert çekişmeyi arkadaşının ayrımsamasıydı. Honda'ya birazcık cesaret verseydi Honda onun içini bir kitap gibi okurdu, Kiyoaki bunu biliyordu. Buysa asla bağışlanamayacak bir suç olabilir, tek dostunu da bu yüzden yitirebilirdi.

Honda, Kiyoaki'deki gerginliği hemen sezmişti. Kiyoaki'nin sevgisini yitirmemek için, dostluklarda genellikle hoş görülebilen o düşüncesiz sertlikten kaçınması gerektiğini biliyordu. Arkadaşı, dikkatsiz, hafif bir dokunuşun bile üzerinde silinemeyecek bir parmak izi bırakacağı yeni boyanmış bir duvar gibiydi, elinden geldiğince sakıngan davranmalıydı. Şartlar gerektirirse, Kiyoaki'nin içindeki çatışmayı bile görmezden gelmeye hazırdı. Hele böylesi bir anlamazlık, Kiyoaki'nin o son acısının belirgin niteliği olan zarafeti daha da belirginleştirecekse.

Honda böylesi anlarda, gözlerindeki o sessiz yakarı yüzünden Kiyoaki'ye âşık olabileceğini hissediyordu. Bu güzel gözler sanki her şeyi olduğu gibi, denizle kıyıyı ayıran o çizgi kadar görkemli bir belirsizlikte bırakması

için yalvarıyordu. İlişkilerinde, sakınganlıkla yaklaşılan, hep kollanan bir dostluk antlaşması, Kiyoaki'nin dinginliği ilk kez bozulmak üzereydi; yalvarıyordu. Bunun üzerine Honda güzelliğe düşkün bir gözlemci olup çıktı. Onları dost sayanlar yanılmıyordu çünkü ilişkileri şu haliyle her ikisine de tam istedikleri şeyi veriyordu.

5

On gün kadar sonra bir akşam Marki Matsugae eve her zamankinden erken döndü, böylece Kiyoaki de akşam yemeğini anne ve babasıyla yiyebildi, bu çok ender olurdu. Marki Batılı yiyeceklere düşkün olduğu için yemek servisi Batı tarzındaki evin küçük yemek salonunda yapıldı, kendisiyse içecekleri şarabı seçmek için mahzene inmiş, Kiyoaki'yi de yanına almıştı. Mahzeni dolduran raflara dizilmiş bin bir çeşit şarabın özelliklerini uzun uzun anlattı oğluna. Hangi yemekle hangi şarabın içileceğini, imparatorluk ailesinden bir konuk geldiğinde hangi şarabın sunulması gerektiğini anlatırken babasının yüzü ışıl ışıl parlıyordu. Marki en çok bu tür yararsız bilgileri aktarırken mutlu görünürdü.

Aperitiflerini yudumlarlarken, iki gün önce genç arabacıyla Yokohama'ya gitmiş olan markiz çok önemli bir olaymışçasına yaptığı alışverişleri anlatıyordu.

"İnsanların gözlerini dikip sırtımdaki Batılı giysilere bakmaları çok şaşırttı beni. Üstelik Yokohama'da! Birkaç küçük, pis çocuk, 'Yabancı bayan! Yabancı bayan!' diye bağırarak faytonun peşinden koştu."

Babası Kiyoaki'yi Hie adlı savaş gemisinin denize indirilme törenine götürmeyi düşündüğünü söyledi ama

bundan oğlunu ilgilendirmeyen, zaten vazgeçilmiş bir karar gibi söz etmişti.

Daha sonra annesiyle babası konuşacak uygun bir konu bulabilmek için umutsuzca çabalamaya başladılar; şaşkınlıklarını Kiyoaki bile ayrımsamıştı. Neyse, sonunda hoş bir sohbeti başlatabildiler; üç yıl önce, Kiyoaki on beş yaşındayken yapılan Otoçimaçi, yani kehanette bulunma törenini anımsamışlardı.

Çok eskilere dayanan bu tören, ay takvimine göre Ağustos'un on yedisine rastlıyordu. Suyla doldurulmuş geniş, tahta bir küvet içindeki su, ayı yansıtacak biçimde bahçeye yerleştirilmiş, uygun bağışlar yapılmıştı. Kiyoaki'nin on beşini sürdüğü bu ağustos gecesinde gökyüzünün bulutlu olması, kötü talihin küvetin önünde duran çocuğun peşini yaşamı boyunca bırakmayacağına işaretti.

Annesiyle babası konuşurken sahne bütün canlılığıyla Kiyoaki'nin gözünde canlandı. *Hakama* denen, pantolonla etek arası bir giysi ve aile armalarıyla süslenmiş bir kimono giymiş olan Kiyoaki annesiyle babasının arasında duruyordu; çiyle ıslanmış çimenliğin tam ortasına su dolu, yeni bir küvet yerleştirilmişti, üçü küvetin önündeydiler; böceklerin vızıltısı Kiyoaki'nin kulaklarında çınlıyordu.

Artık kararmış olan bahçeyi çevreleyen ağaçlar, evlerin kiremit damları, hatta akçaağaç tepesi – bütün bunların yanı sıra daha başka şeylerin girintili çıkıntılı yansısı küvetin kıyısıyla çerçevelenmiş yuvarlak suya vuruyordu. Küvetin açık renkli, servi ağacından yapılma kenarı bu dünyanın bittiği, bir başka dünyanın başladığı bir sınır çizgisine dönüşmüştü. On beş yaşındayken yapılan bu tören bundan sonraki talihini belirleyeceği için Kiyoaki'ye ruhu çırılçıplak soyulup oraya, ıslak çimenlerin üzerine yerleştirilmiş gibi geliyordu. Küvetin ahşap kenarları Kiyoaki'nin bedenini, yuvarlak suysa ruhunu simgeliyordu.

Herkes suskundu, bahçenin dört bir yanındaki böceklerin sesini ilk kez bu kadar açık seçik duyuyordu. Ciddi ciddi küvetin içine bakıyordu. Başlarda su karanlıktı, salkımlar halindeki bir deniz yosunu kadar sık bulutlarla gölgelenmişti. Bir an sonra yosunlar dalgalanır gibi oldu, Kiyoaki bir an için suyu aydınlatan hafif bir parıltı gördüğünü sandı, parıltıyı hemen yitirdi. Bundan sonra ne kadar beklediğini anımsayamıyordu. İçi görülemeyecek kadar karanlık görünen kapkara su birdenbire duruldu, tam ortasında dolunayın küçük yansısı belirdi.

Herkes sevinç çığlıkları atmaya başladı; bunca zamandır kaskatı duran annesi oldukça ferahlamıştı, eteğinin çevresinde dönüp duran sivrisinekleri kovmak için yelpazesini salladı.

"Oh, öyle sevindim ki! Oğlum artık mutlu bir yaşam sürecek, öyle değil mi?" dedi.

Sonra orada bulunan herkes Kiyoaki'yi kutladı.

Ama içten içe hâlâ korkuyordu. Başını kaldırıp gökteki aya, sudaki görüntünün aslına bakamıyordu. Onun yerine küvetin içine, küvetin yuvarlak kıyısıyla çerçevelenmiş suya, ruhunun yansısına, ayın altından yapılmış bir deniz kabuğu gibi derince gömüldüğü ruhuna bakmayı sürdürdü. Çünkü o anda göksel bir varlığı ele geçirmişti. Bu varlık ruhunun ağlarına takılmış altın bir kelebek gibi parlıyordu.

Peki ama, diye düşündü, ağlar onu tutacak kadar ince mi bakalım? Kelebek sıyrılıp kaçamaz mıydı ağdan? Daha on beşindeyken bile onu yitirmekten korkuyordu. Kişiliği çoktan oluşmuştu, kazandığı her zafer beraberinde bu korkuyu getiriyordu, getirecekti. Ayı kazanmıştı evet ama aysız bir dünyadaki yaşamdan korkmayacak mıydı? Ah, bu korkunun baskısı! Ay bile Kiyoaki'nin içinde yalnızca nefret uyandırmıştı.

Tek bir kartın eksikliği bile bütün bir desteyi nasıl bozarsa dünyanın düzeni de işte öyle, kaçınılmaz biçimde

bozulmuştu. Üstelik Kiyoaki gibi biri için en ufak bir uyumsuzluk, saatteki eksik bir dişli kadar önemliydi. Evrenin düzeni altüst olmuş, Kiyoaki kendini ürkütücü bir karanlığın tam ortasında bulmuştu. Bir başına hiçbir değeri olmayan o kayıp iskambil kartı onun gözünde, uğruna pek çok rakibin savaş verdiği, dünyayı büyük bir bunalıma sokabilecek bir taç kadar önemliydi artık. Böylece duyarlılığı, önemsiz de olsa beklenmedik olayların insafına kalmıştı, hazırda hiçbir savunma silahı da yoktu üstelik.

Otaçimaçi'yi, üç yıl önceki 17 Ağustos gecesini düşününce, Satoko'nun ne yapıp edip düşüncelerine sızdığını fark ederek ansızın ürperdi.

Neyse ki aynı anda uşak, *hakama*'sının serin tutan Sendai ipeğini hışırdatarak, yemeğin hazır olduğunu haber vermek için salona girdi. Hep birlikte yemek salonuna geçtiler, her biri için ayrı ayrı hazırlanmış, aile arması taşıyan iyi cins İngiliz porselenlerinin durduğu yerlere oturdular. Kiyoaki kendini bildi bileli babasının Batı tarzı masa adabına ilişkin söylevlerine katlanmak zorundaydı. Oysa annesi Batılı gibi yemek yemeye bir türlü alışamamıştı, babasına gelince hâlâ yurtdışındayken bile evindeymişçesine rahat görünmeye çalışan birinin özeniyle davranırdı, yemeğini doğal ve rahat bir biçimde yiyen tek kişi de oydu.

Çorbalar gelince annesi sakin sesiyle hemen yeni bir konu açtı.

"Satoko bazen insanı gerçekten sinirlendiriyor. Bu sabah Ayakura'ların kızın ret yanıtını bildirmek için bir haberci gönderdiklerini öğrendim. Üstelik bunca zamandır herkese öneriyi kabul edecekmiş gibi bir izlenim verdi."

"Yirmisine bastı bile, öyle değil mi?" diye sordu babası. "Böyle çok şey istemeyi sürdürürse yakında bir kız kurusu olup çıkar. Onun için ben de kaygılanıyorum ama elimden ne gelir..."

Babası sözlerini kayıtsızca sürdürürken, Kiyoaki kulak kesildi. "Satoko'nun nesi var, merak ediyorum. Yoksa adamın ona layık olmadığını mı düşündüler? Belki Ayakura'lar bir zamanlar son derece soylu bir aileydi ama şu andaki maddi durumları onun gibi içişleri bakanlığında parlak bir geleceği olan bir delikanlıyı geri çevirmelerine pek izin vermiyor. Ne tür bir aileden geldiğine aldırmadan bu genç adamı seve seve kabullenmeleri gerekirdi."

"Ben de aynen böyle düşünüyorum. İşte bu yüzden ona daha fazla yardım etmek içimden gelmiyor."

"Öyle ama Kiyoaki için yaptıkları yüzünden onlara çok şey borçluyuz. Kendimi yeniden refaha kavuşmaları için elimden geleni yapmaya zorunlu hissediyorum. Peki ama Satoko'nun kabul edeceği bir kısmet bulmak için ne yapabiliriz?"

"Yeryüzünde böyle bir erkeğin bulunduğundan emin değilim."

Kiyoaki dinledikçe neşelendi. Bilmeceyi çözmüştü. "Kiyo, birdenbire ortadan kaybolsaydım ne yapardın?" diye sormuştu Satoko. Demek bir türlü karar veremediği evlenme önerisinden söz ediyordu. O sırada öneriyi kabul etmeye niyetliydi, Kiyoaki'nin tepkisini merak ettiği için laf çakıştırmıştı. Şimdi, aradan on gün geçtikten sonra kızın öneriyi resmen geri çevirdiğini annesinden öğreniyordu. Kiyoaki nedenini biliyordu. Öneriyi geri çevirmişti çünkü Kiyoaki'ye âşıktı.

Bunun üzerine ufkunu kaplayan bulutlar dağıldı. Artık korkuların tutsağı değildi. Camdaki su bir kez daha berraklaşmıştı. Tek sığınağı olan o küçük, huzur dolu mabetten on gündür uzak kalmıştı. Oysa şimdi oraya dönebilir, rahatça soluk alabilirdi.

Kiyoaki yeğin bir mutlulukla dolu, az rastlanır bir an yaşıyordu; her şeyi yeniden bütün açıklığıyla görmeye başlamasından kaynaklanan mutlak bir mutluluk. On-

dan özellikle saklanan iskambil kâğıdı yeniden avucunda belirmişti. Deste artık tamamdı. İşte bir kez daha basit bir kâğıt destesi haline gelmişti. El değmemiş mutluluğu pırıl pırıl parlıyordu. Kiyoaki bir dakikalığına bile olsa, duygularının kıskacından kurtulmayı başarmıştı.

Markiyle markize gelince, hâlâ masanın iki yanından birbirlerine bakıyorlardı, duygusuzlukları gözlerini öyle köreltmişti ki oğullarının bu ani sevincini bile göremiyorlardı. Marki karısının yüzündeki bildik hüzünle, karısıysa onun her zamanki kabalığıyla karşı karşıyaydı. Harekete geçmesini bilen bir erkeğe özgü yüz hatları, sürdüğü tembel yaşantının derisinin altına yaydığı izler yüzünden keskinliğini yitirmişti.

Annesiyle babasının daldan dala atlayarak sohbet ediyormuş gibi görünmelerine karşın her zaman belli bir töreye uyduklarının farkındaydı; bu töre tanrılara kutsal *sakaki* ağacının bir dalının sunulduğu Şinto Töreni kadar basmakalıptı, her büyülü hece kılı kırk yararcasına söylenir, bir sonraki parlak bölüm özenle seçilirdi.

Kiyoaki çocukluğundan beri kaç kez tanık olmuştu bu törene. Yakıcı hiçbir bunalım yok! Öfke kasırgası yok. Annesi bir şeyin ardından neyin geleceğini harfi harfine bilirdi. Marki de karısının neyi bildiğini bilirdi. Anlamsız, boş yüzleriyle, mavi göğü, bulutları yansıtan berrak bir sudaki çalı çırpı gibi el ele, akıntıya kapılmış çağlayanların o kaçınılmaz düşüşüne doğru sürükleniyorlardı.

Marki yemeğin üstüne içtiği kahveyi yarım bırakarak, tam da beklendiği gibi Kiyoaki'ye döndü: "Bilardo oynamaya ne dersin?"

"Ben izninizi rica edeyim," dedi markiz.

Kiyoaki bu gece öyle mutluydu ki bu sessiz oyun bu kez canını hiç sıkmadı. Annesi ana binaya yöneldi, o da babasının peşinden bilardo salonuna gitti. İngiliz tarzı meşe kaplamaları, Kiyoaki'nin büyükbabasına ait portre,

Rus-Japon Savaşı'ndaki deniz muharebelerini betimleyen büyük, yağlıboya haritayla bu oda bütün konukların hoşuna giderdi. Sir John Millais'nin öğrencilerinden, Gladstone portresiyle ünlü bir ressam Japonya'dayken Kiyoaki'nin büyükbabasının kocaman bir resmini yapmıştı. Şimdi büyükbabası gösterişli tören giysileriyle gölgelerin arasından hayal meyal seçilmekteydi.

Oldukça yalın bir yapıttı ama ülküselleştirmeyle katı gerçekçiliği sağduyulu bir biçimde harmanlarken üstün yeteneğini sergilemiş olan ressam, Restorasyon Dönemi'ne ait bir soylunun o boyun eğmez havasını yansıtmakla kalmayıp ailesinin çok iyi bildiği, çok daha kişisel özellikleri de, yanağındaki siğillere varıncaya kadar yansıtmayı başarmıştı. Evdeki geleneğe göre, Matsugae'lerin atalarına ait olan Kagoşima eyaletinden yeni gelen her hizmetçi, saygısını sunmak için portrenin önüne götürülürdü. Büyükbabasının ölümünden birkaç saat önce, bilardo odasının boş olmasına rağmen tablo evin bir başından bir başına kadar yankılanan bir gürültüyle yere düşmüştü, oysa ipinin bu kadar aşınmış olmasına olanak yoktu.

Odada, İtalyan mermeriyle kaplı üç bilardo masası vardı. Her ne kadar üç topla oynanan bilardo türü daha Çin Savaşı sürerken Japonya'ya gelmiş olsa da Matsugae'lerin bilardo salonunda asla oynanmamıştı; Kiyoaki ile babası dört topla oynardı. Uşak kırmızı, beyaz topları masanın üzerine düzgünce yerleştirmişti bile, şimdi de babayla oğula istekaları uzatıyordu. Ezilmiş volkan külünden yapılma İtalyan tebeşiriyle istekasının ucunu ovarken Kiyoaki masaya baktı. Kırmızı, beyaz fildişi toplar yeşil çuhanın üzerinde kıpırtısız duruyor, her biri açılmadan önce bir an duraksayan bir istiridye gibi masaya yuvarlak bir gölge düşürüyordu. Kiyoaki'de en küçük bir ilgi uyandırmıyorlardı. İçinde, günün en güzel zamanında, bilmediği bir sokakta tek başına duruyor-

muş; apansız, anlamsız, tuhaf biçimlerle yüz yüze gelivermiş gibi bir duygu vardı.

Marki oğlunun yakışıklı yüzündeki can sıkıntısını çoktan fark etmiş, rahatsız olmuştu. Kiyoaki'nin bu gece mutlu olmasına karşın gözlerindeki donuk bakışlar sürüyordu. Babası sohbeti başlatmak için, "Siyamlı iki prensin Japonya'ya, Soylular Okulu'na geleceklerini biliyor muydun?" dedi.

"Hayır."

"Seninle aynı sınıfta okuyacaklarına göre birkaç gün kalmaları için buraya çağırabiliriz. Bu konudan dışişleri bakanlığında söz ettim. Siyam, son zamanlarda büyük ilerlemeler kaydetti. Köleliği kaldırdılar, demiryolları inşa ediyorlar filan. Onlarla ilişkinde bunu aklından çıkarmamaya dikkat et."

Babası vuruşunu yapmak için hazırlandı. Kiyoaki arkasında durup şişman bir leopar gibi masaya doğru eğilmesini, istekasını cakalı bir sertlikle bükmesini izledi. Kiyoaki yüzünde ansızın beliren gülümsemeyi engelleyemedi. Mutluluk duygusuyla gizemli, tropikal bir ülkenin imgesi, masadaki kırmızı, beyaz renkli fildişi topların birbirine değmesinden çıkan ses kadar ona hoş gelen bir sesle kafasında buluştu. Sonra saf bir kristal kadar soyut olan bu sevinç birdenbire tropikal ormanların yeşili gibi taşkınlaştı.

Marki bilardo oyununda uzmandı, Kiyoaki ona asla rakip olamamıştı. İlk beş vuruşlarını yaptıktan sonra babası ansızın masaya sırtını döndü, Kiyoaki'nin epeydir beklediği öneriyi yaptı. "Canım kısa bir yürüyüş yapmak istedi. Ne dersin?"

Kiyoaki yanıtlamadı. Bunun üzerine babası hiç beklemediği bir şey önerdi: "Hiç olmazsa kapıya kadar gelebilirsin, öyle değil mi? Tıpkı çocukken yaptığın gibi."

Kiyoaki şaşırmıştı, parlak siyah gözlerini babasına

çevirdi. Ne olursa olsun, marki oğlunu şaşırtarak bir sayı yapmıştı.

Babasının metresi, kapının hemen dışındaki evlerden birinde oturuyordu. Öteki iki evi Avrupalı aileler kiralamıştı. Onları Matsugae Malikânesi'nden ayıran çite açılan birer arka kapısı vardı her evin. Avrupalı çocuklar bu olanaktan rahatça yararlanır, her gün gelip malikânenin arazisinde oynarlardı. Üzerinde kilit bulunan tek kapı –kilit paslanmıştı– metresinin evine açılan kapıydı.

Ana binanın ön kapısıyla bu kapı arasındaki uzaklık bir kilometre kadardı. Kiyoaki çocukken babası onun elinden tutar, metresinin kapısına kadar onunla birlikte yürürdü. Orada ayrılırlar, uşaklardan biri de Kiyoaki'yi alıp geri götürürdü.

Babası işe giderken her zaman faytonu kullanırdı. Bu nedenle evden yürüyerek ayrıldığında, nereye gittiğini herkes anlardı. Böylesi günlerde babasına eşlik etmek Kiyoaki'ye acı verirdi. Saf, çocukça bir içgüdü onu annesinin hatırı için babasını engellemeye zorlarken, çaresizliğinin ayırdına varması, içini yakıcı bir öfkeyle doldururdu. Annesi Kiyoaki'nin gece yürüyüşleri sırasında babasına eşlik etmesinden elbette hoşnut değildi. Ama o karşı çıktıkça, marki, Kiyoaki'yi elinden tutup götürmekte daha çok diretirdi. Kiyoaki babasının, annesini aldatırken onu da suç ortağı yapmak için duyduğu o gizli isteği çok çabuk saptamıştı.

Ama soğuk bir kasım gecesi yapılan bu yürüyüş yeni bir şeydi. Babası uşağın tuttuğu paltoyu giyerken Kiyoaki okulda giydiği, metal düğmeli üniforma ceketini almak için bilardo odasından ayrıldı. Uşak her zamanki gibi mor krepon kâğıdına sarılmış olan armağanla birlikte kapıda bekliyordu; sonra efendisini gelenek gereği on adım arkadan izlemeye başladı.

Parlak bir ay vardı, rüzgâr ağaçların dalları arasından iniltilerle esiyordu. Babası başını çevirip uşak Yamada'nın

hayalete benzeyen karaltısına bakma gereği duymamıştı, oysa Kiyoaki omzunun üzerinden birkaç kez geriye bakacak kadar meraklıydı. *Hakama*'sının üstüne yalnızca bir pelerin atmış olan Yamada titrek bacaklarıyla hafifçe sallanarak arkadan geliyor, her zamanki gibi beyaz eldivenli elleriyle mor paketi özenle tutuyordu. Gözlüğünün camları ay ışığında puslu puslu parlıyordu.

Kiyoaki bağlılığı su götürmez, bu ağzı sıkı adama şaşıyordu. Bedeninde kim bilir kaç tane sönmüş tutku, paslı zembereklerden oluşan bir yığın gibi duruyordu... Yaşam dolu, dışa dönük markinin tersine içe kapanık, kayıtsız görünen oğlu başkalarının duygularının derinliğini kestirebiliyordu.

Baykuşların ötüşü, ağaçları hışırdatan rüzgâr, yüzü şarabın etkisiyle hâlâ pembe pembe olan Kiyoaki'ye cenaze törenine ait fotoğraftaki, yelden eğilmiş dalları anımsattı. Soğuk, rüzgârlı gecede ilerlerken babası kendisini bekleyen pembe etin nemli sıcaklığını, gizliliğini düşlüyor, oğluysa aklından ölümü geçiriyordu.

Şarabın etkisiyle neşelenmiş olan marki bir yandan yürür bir yandan da bastonunun ucuyla yerdeki çakıltaşlarını karıştırırken ansızın durdu, Kiyoaki'ye döndü: "Sen pek eğlenmesini bilen biri değilsin. Senin yaşındayken hayatıma giren kadınların sayısını bilmiyorum. Baksana, bir dahaki sefere seni de yanımda götüreyim mi? Orada bir sürü geyşa olur, sana bunu sağlarım, sen de bir kez olsun felekten bir gece çalarsın. İstersen okuldan birkaç arkadaşını da getirebilirsin."

"Hayır, teşekkür ederim."

Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz Kiyoaki ürperdi. Sanki ayağı birdenbire yere yapışmıştı. Babasının tek bir sözüyle bütün keyfi kaçmış, yere düşen bir vazo gibi paramparça olmuştu.

"Neyin var?"

"İzninizle, ben dönüyorum. İyi geceler."

Kiyoaki topuklarının üzerinde döndü, Batı tarzı evin loş girişini hızla geçti, ön kapıdaki lambaların uzaktan uzağa seçildiği, ağaçların arasında hafif hafif parladığı ana binaya doğru ilerledi.

O gece Kiyoaki'yi uyku tutmadı. Kafasını dolduran düşüncelerin ne annesiyle ne de babasıyla ilgisi vardı ama. Tam tersine, aklı fikri Satoko'dan öç almaktaydı. "Beni adice tuzağa düşürecek kadar acımasız davrandı. Tam on gün acı çekmeme izin verdi. Aklında tek bir şey varmış demek: Beni acıyla kıvrandırmak. Bunu yanına bırakamam! Gerçi insanlara eziyet etmek için yeni yollar bulmada onunla boy ölçüşemem. Peki ne yapabilirim? Kadınlara ancak babam kadar değer verdiğime onu bir inandırabilsem. Keşke onu derinden sarsacak, son derece çirkin bir şey söyleyebilsem ya da yazabilsem. Ama benim en büyük sorunum, insanların duygularını apaçık anlamalarından ölesiye korkmam değil mi? Onun beni hiç ilgilendirmediğini söylemem yetmez. Bu ona daha çok dolap çevirme olanağı sağlar. Onu aşağılamalıyım. Onu öylesine küçük düşürmeliyim ki, yeniden saldıracak gücü kalmasın. İşte yapmam gereken bu. Hayatında ilk kez, yaptığı bir şey için pişman edeceğim onu."

Düşünüp duruyor ama hiçbir çözüm bulamıyordu. Henüz bir tasarı oluşturamamıştı.

Yatağının her iki yanında üç kıvrımlı bir çift paravana duruyordu, her tarafı Han Şan'ın şiirleriyle bezenmişti. Ayakucundaki sandal ağacından yapılma raftaki tüneğin üzerinde yeşim taşından oyulmuş bir papağan vardı, başını eğmiş aşağıya bakıyordu. Kiyoaki, Rodin ya da Cézanne gibi yeni moda olmuş şeylere pek ilgi duymuyordu. Zevkleri daha tutucuydu. Uyuyamıyordu, gözünü papağana dikti. Lekeli yeşimdeki her ayrıntı, kanatlarındaki tüylerin ince ince oyuluşuna varıncaya kadar şimdi çok daha belirginleşmişti sanki. Karanlıkta gövde-

sel varlığından kurtulmuş, havada yüzüyormuş gibiydi, hayaletimsi görüntüsü Kiyoaki'yi huzursuz ediyordu. Bu görüntüye ay ışığının camdan sızan, yolunu şaşırmış bir huzmesinin yol açtığını ayrımsayınca ani bir hareketle perdeyi sonuna kadar açtı. Ay gökte iyice yükselmişti, ışığı yatağın üzerine yağıyordu.

Öyle göz kamaştırıcıydı ki dinginliği değil, tam tersine canlılığı çağrıştırıyordu. Aklına Satoko'nun kimonosunun donuk donuk parlayan ipeği geldi. Kızın gözlerini, sinir bozacak kadar yakınında buluverdiği o görkemli iri gözlerini neredeyse doğaüstü bir berraklıkla tam orada, ayın yüzeyinde gördü. Rüzgâr dinmişti.

Bedenini ateşler içinde yakan yalnızca odanın ısısı olamazdı, ateşe benzer bir şey kulak memelerini karıncalandırıyordu. Üstündeki örtüyü sıyırdı, geceliğinin yakasını açtı. Ateş hâlâ yakıyor, derisinin altında fokurduyordu. Geceliğini çıkarıp atmadan, bedenini soğuk ay ışığına teslim etmeden huzur bulamayacağını hissetti. Sonunda düşünmekten yorulup yüzüstü döndü, yüzü yastığa gömülü, çıplak sırtı aya dönük, kızgın kanı kasıklarında hâlâ zonklarken öylece yattı.

Ay ışığı eşsiz düzgünlükteki beyaz sırtını yıkıyor, parlaklığı gövdesinin güzel çizgilerini daha da belirginleştirerek bunun bir kadının değil, henüz olgunlaşmamış genç bir erkeğin eti olduğunu açıkça gösterirken, şaşmaz erkekliğinin gizli ama yaygın ipuçlarını öne çıkarıyordu.

Ay, Kiyoaki'nin sol yanına, yüreğinin atışlarına uyarak soluk teninin kalkıp indiği yere göz kamaştıran bir parıltıyla vuruyordu. Burada üç tane küçük, hemen hemen görülemeyen leke vardı. Tıpkı Cebbar kuşağındaki üç yıldızın güçlü ay ışığı karşısında solması gibi bu üç küçük leke de aydan dökülen ışınlar tarafından neredeyse silinmişti.

6

1910'da Majesteleri Kral VI. Rahma, ölen babası V. Rahma'nın yerine Siyam tahtına çıktı. Şimdi eğitim için Japonya'ya gelen prenslerden biri, Prens Pattanadid, onun küçük kardeşiydi ve unvanı Praong Çao'ydu. Kendisi gibi on sekiz yaşında olan en yakın arkadaşıysa kuzeni Prens Kridsada'ydı. Kral IV. Rahma'nın torunlarından olan gencin unvanıysa Mon Çao'ydu. Prens Pattanadid ona kısaca "Kri" diyordu ama Pattanadid'in taht üzerindeki hakkı yüzünden Prens Kridsada ona daha saygılı bir biçimde "Çao P." diye hitap ediyordu.

Her iki prens de dindar Budistlerdi. Ama genç İngiliz erkekleri gibi giyinmekle kalmıyor, İngilizceyi de kusursuz bir akıcılıkla konuşuyorlardı. Yeni kralın üniversite eğitimleri için Japonya'yı seçmesinin nedeni de zaten aşırı Batılılaşmış olmalarından ürkmesiydi. Bu kararın üzücü bir yanı olmasına karşın prensler hiç karşı koymamışlardı. Siyam'dan ayrılmak, Çao P. ile sevgilisinin, Kri'nin küçük kız kardeşinin de ayrılmalarını gerektirmişti.

İki gencin aşkı saray halkını sevindiriyordu; Çao P. nin eğitimi biter bitmez nişanlanmaları kararlaştırılmıştı, gelecekleri her bakımdan güvencedeydi. Yine de Çao P.nin duyduğu acı gemiyle yola çıkar çıkmaz derinleşmişti, duyguların böyle apaçık dışa vurulmasını onaylamayan bir ülkeye gittiği için korkusu daha da artıyordu.

Neyse ki deniz yolculuğu, bir de kuzeninin gösterdiği anlayış, genç prensin üzüntüsünü oldukça hafifletmişti, kalmak üzere Matsugae Malikânesi'ne geldiklerinde esmer yüzleri mutluluktan pırıl pırıldı.

Prensler kış tatiline kadar okul kurallarına uyup uymamakta özgürdüler. Derslere ocak ayında başlayacakları için bahardaki yeni döneme kadar okula resmen kaydolmamalarına karar verilmişti, o zamana kadar hem bu

yeni iklime alışır hem de Japoncalarını ilerletebilirlerdi.

Matsugae'lerin, Chicago'dan getirtilmiş buharlı kaloriferi bulunan Batı türü evlerinin ikinci katında, birbirine bitişik iki konuk odasında kalacaklardı. Akşam yemeğinden önce bütün ailenin bir araya geldiği o süre hem Kiyoaki hem de konukları için biraz sıkıcı oldu ama yemekten sonra baş başa kalınca prensler Bangkok'taki altın tapınakların, değişik manzaraların fotoğraflarını göstermeye başladılar, aralarındaki katı resmiyet ansızın yumuşayıverdi. Kiyoaki, Prens Kridsada'nın kuzeninden daha küçük olmadığını anlamıştı ama hâlâ çocuksu bir uçarılığı vardı; kendisi gibi hayalperest bir kişiliği olduğunu hissettiği Pattanadid'e ise kanı hemen kaynamıştı.

Fotoğraflardan birinde, yerde yatan devasa Buddha heykeliyle ünlü Wat Po Tapınağı görünüyordu. Yetenekli bir sanatçı fotoğrafi çok hoş bir biçimde boyadığı için insana tapınak tam karşısında duruyormuş gibi geliyordu. Palmiyeler zarifçe eğilmişti, sık yaprakları en ince ayrıntılarına kadar özenle renklendirilmiş, arka plandaki tropikal, masmavi gökyüzü bembeyaz bulutlarla tam bir karşıtlık oluşturmuştu. Manastırın binaları eşsizdi; bakanları altın renginin, kırmızı ve beyazın göz alıcı parıltısına boğuyordu. Altın çerçeveli kızıl bir kapının her iki yanında, altından yapılma iki savaşçı tanrı nöbet tutuyordu. Yine altından, son derece zarif bir biçimde oyulmuş yarım kabartmalar tapınağın beyaz duvarlarının, sütunlarının ta tepesine kadar yükseliyor, orada bir tür saçak süsü oluşturuyordu. Çatıysa kat kat sivri tepeli kulelerden oluşmuş, her kule altın ve kızıl karışımı dolaşık kabartmalarla süslenmişti; tam ortalarındaki hazine dairesine ait üç katlı kulenin parlak uçları açık mavi gökyüzüne doğru uzanıyordu.

Kiyoaki'nin yüzündeki yapmacıksız hayranlık prenslerin çok hoşuna gitmişti. Sonra Prens Pattanadid anlatmaya başladı; hassas, iri, çekik gözlerinde soğuk bir bakış

vardı, keskin bakışları yumuşak, yuvarlak yüzüyle çelişiyordu.

"Bu tapınağın benim için özel bir anlamı var. Buraya, Japonya'ya gelirken yolda onu sık sık düşledim. Altın çatıları gece denizinde yüzüyordu sanki... Gemi yol almayı sürdürdü; tapınak bir bütün halinde ortaya çıktığında bile benden öyle uzaktaydı ki... Dalgaların arasından yükselmişti, yeni doğmuş bir ay suyun yüzeyinde nasıl parlarsa o da yıldızların altında öyle parlıyordu. Geminin güvertesinde durup ellerimi kavuşturdum, ona doğru saygıyla eğildim. Gece olmasına, tapınağın da benden çok uzakta bulunmasına karşın aynen düşlerdeki gibi altın, kızıl karışımı süslemeleri en ince ayrıntılarına kadar görebiliyordum.

Kri'ye bu düşten söz ettim, tapınağın sanki bizi Japonya'ya kadar izlediğini söyledim. Ama o bana güldü, beni Japonya'ya kadar izleyen şeyin tapınak değil, bir başka şeyin anısı olduğunu söyledi. O zaman kızmıştım ama şimdi ona katılıyorum. Çünkü kutsal olan her şeyin özünde düşler, anılar vardır, biz de zaman ya da uzaklık yüzünden ayrı düştüğümüz şeyi ansızın elle tutulur hal-

de karşımıza çıkaran o mucizeyi yaşarız. Düşler, anılar, kutsal şeyler – hepsi de aynıdır çünkü hiçbirine dokunamayız. Dokunabileceğimiz şeyden bir kez ayrıldık mı, artık o şey kutsallaşmıştır; ulaşılamayanın güzelliğini, mucizesellik niteliği kazanır."

Prens Kridsada araya girerek, "Ortaya koyuş biçimi çok karmaşık, çok dolaylı," dedi. "Ama asıl aklından geçen, Bangkok'ta bıraktığı sevgilisi. Çao P., Kiyoaki'ye resmini göstersene."

Prens Pattanadid kızardı ama esmer teni yanaklarına hücum eden kanı gizledi. Konuğunun rahatsız olduğunu gören Kiyoaki sözü yeniden daha önce konuştukları konuya getirdi.

"Sık sık böyle düşler görür müsün?" diye sordu. "Ben bir günce tutuyorum, düşlerimi yazıyorum." Yanıtlarken Çao P.nin gözleri ilgiyle parlamıştı. "Keşke Japoncam günceyi okuyacak kadar iyi olsaydı."

Kiyoaki İngilizce konuşmak zorunda bile olsa, Çao P.ye düşlerinin kendisini nasıl büyülediğini itiraf etmişti; bu Honda'ya dahi açmaya cesaret edemediği bir şeydi. Çao P.den gittikçe daha çok hoşlandığını görüyordu. Sonra konu dağıldı, Prens Kridsada'nın gözlerindeki muzip pırıltıyı fark eden Kiyoaki ansızın sorunu kavradı: Fotoğrafı göstermesi için ısrar etmemişti, oysa Çao P.nin ondan beklediği buydu.

"Lütfen bana Siyam'dan beri seni izleyen düşün fotoğrafını göster," dedi hemen.

"Tapınağınkini mi yoksa sevgilisininkini mi?" diye atıldı Kridsada, her zamanki şakacı tavrıyla. Bu düşüncesiz davranışları yüzünde Çao P.den azar işitse de uslanmıyordu. Sonunda kuzeni fotoğrafı çıkarınca hemen uzanıp aldı, Kiyoaki'ye gösterdi.

"Prenses Çantrapa benim küçük kardeşimdir. Adının anlamı 'ay ışığı'dır ama ona genellikle Ying Çan deriz."

Kiyoaki resimde beklediğinden çok daha sıradan bir kız gördüğü için düş kırıklığına uğramıştı. Kız Batılı giysiler giymişti: Beyaz dantelden bir elbise. Saçları beyaz bir kurdeleyle toplanmıştı, boynunda inci kolye vardı. Alçakgönüllü ve sadeydi. Soylular Okulu'nda herhangi bir öğrencinin cebinden bunun gibi bir kızın fotoğrafı çıkabilirdi. Omuzlarına dökülen güzel, dalgalı saçlarına özen gösterdiği belliydi. İri, ürkek gözlerinin üstündeki kalınca kaşları, değişik bir çiçeğin yağmur öncesinde hafifçe aralanmış taçyapraklarına benzeyen dudakları – bütün çizgileri güzelliğinin bilincinde olmayan birinin çocuksu saflığını sergiliyordu. Bunun çekici bir yanı vardı kuşkusuz ama daha çok, uçabilme gücünden habersiz bir kuş yavrusu gibi fazlasıyla edilgindi.

"Bu kızla karşılaştırıldığında," diye düşündü Kiyoaki, "Satoko yüz kez, bin kez daha kadınsı. Bazen bana bu kadar düşmanca davranmasının nedeni de bu değil mi zaten! Çünkü bana göre tam bir kadın o. Üstelik bu kızdan çok daha güzel. Güzelliğinin de farkında. Ne yazık ki, ne kadar toy olduğum da dahil, benimle ilgili bilmediği hiçbir şey yok."

Sevgilisinin resmine Kiyoaki'nin büyük bir dikkatle baktığını gören, belki onun da kızın çekiciliğine kapılmasından korkan Çao P. birdenbire ince kemikli, amber renkli elini uzatıp resmi aldı. Aynı anda Kiyoaki'nin gözünde yeşil bir kıvılcım çaktı. Çao P.nin parmağındaki güzel yüzüğü ilk kez fark ediyordu. Yüzüğün taşı dört köşe kesilmiş, iri bir zümrüttü. Zümrüdün her iki yanında bir çift *yakşa*, yani savaşçı tanrı vardı, vahşi hayvanların kafaları altından, zarifçe oyulmuştu. Her şey bir yana, öyle olağanüstü bir yüzüktü ki şu âna kadar ayrımsamamış olması çevresindekilere ne kadar az dikkat ettiğinin kanıtıydı.

"Mayısta doğmuşum. Zümrüt, doğduğum ayı simgeleyen ve bana uğur getireceğine inanılan taştır," diye açıkladı, yine hafifçe utanmış olan Prens Pattanadid. "Ying Çan bunu bana ayrılık armağanı olarak verdi."

"Korkarım bizim okulda bunun gibi kıymetli bir şeyi takınana izin vermezler," diye uyardı Kiyoaki.

Şaşıran prensler kendi dillerinde ciddi bir sohbete daldılar, sonra istemeden yaptıkları kabalığı anlayıp Kiyoaki'nin hatırına yeniden İngilizceye döndüler. Kiyoaki, bankada onlar adına bir kasa ayarlaması için babasıyla konuşacağını söyledi. Bu sorun da çözümlendikten, hava biraz daha yumuşadıktan sonra Prens Kridsada sevgilisine ait küçük bir fotoğraf çıkardı. Sonra da aynı şeyi yapması için Kiyoaki'yi zorladılar.

"Japonya'da biz birbirimize resim vermeye alışık

değiliz," dedi hiç düşünmeden, gençliğe özgü bir cakayla. "Ama onu yakında sizinle tanıştırırım." Satoko'nun çocukluğundan beri sakladığı albümü dolduran fotoğraflarını gösterecek cesareti yoktu.

Bütün yaşamı boyunca onca hayranlık, övgü toplamış olan yakışıklılığına, biraz sıkıcı bir ortam da olsa ailesine ait bu arazide geçirdiği on sekiz yıla karşın, Satoko dışında tek bir kız arkadaş bile edinemediği birdenbire dank etmişti kafasına.

Satoko'ysa dosttan çok düşman sayılırdı; prenslerin hayran kalacağı kadınsı yumuşaklıktan, tatlılıktan, kısacası aşkın ete kemiğe bürünmüş hali olmaktan hayli uzaktı. Kiyoaki uğradığı hakaretleri anımsayınca daha da öfkelendi. Şimdi geriye bakınca, çakırkeyif babasının şu "akşam yürüyüşü" sırasında söylediği şeyde –her ne kadar kibar bir ses tonuyla söylenmiş de olsa– üstü örtük bir küçümseme varmış gibi geliyordu.

Onuru sayesinde bugüne kadar görmezden gelmeyi başardığı her şey şimdi onu kolayca rezil edebiliyordu. Tropikal bir ülkeden gelen yaşam dolu prenslere özgü her şey –esmer tenleri, gözlerindeki erkeksi pırıltı, okşama konusunda çoktan uzmanlaşmış ince uzun parmakları– hepsi de sanki onunla alay ediyordu: "Ne? Bu yaşa kadar tek bir aşk serüveni bile yaşamadın demek?"

Dengesini giderek yitirdiğini sezen Kiyoaki kalan iradesini, kibarlığını kullanarak hızla, "Sizi yakında onunla tanıştıracağım," demişti. Peki ama bunu nasıl başaracaktı? Daha dün, epeyce duraksadıktan sonra kıza insafsızca saldıran bir mektup göndermemiş miydi?

Hakaretleri önceden hazırlamış, bin bir özenle seçmişti. Mektup sözcüğü sözcüğüne aklındaydı. "Küstahlıkların ne yazık ki beni bu mektubu yazmaya zorladı," diye başlamıştı. Bu kısa girişten sonra da şöyle sürdürmüştü:

Beni anlamsız bilmecelerinle ne kadar sık rahatsız ettiğini, onları olduklarından daha önemliymiş gibi göstermek için benden en ufak bir ipucunu bile esirgediğini düşündükçe yazı fırçasını tutan elim öyle hissizleşiyor ki neredeyse yazamayacak hale gelecek. O saçma sapan kaprislerin yüzünden bana böyle davrandığından hiç kuşkum yok. Yöntemin sevecenlikten, sevgi ya da dostluktan tam anlamıyla yoksun. Alçakça davranışlarının altında yatan asıl dürtüleri görmüyorsun ama seni, ne olduğu fazlasıyla açık olan hedefine götüren işte onlar. Terbiyem bundan fazlasını söylememe izin vermiyor.

Bütün çabaların, dolapların artık dalgaların köpüklerinden farksız. Doğru, bir zamanlar bir hayli mutsuzdum ama yaşamın kilometre taşlarından birini geçmiş, doğrudan olmasa bile senin sayende değişime uğramış biriyim artık. Babam beni kentin eğlence mahallesine yaptığı gezilerden birine götürdü. Artık her erkeğin geçmesi gereken o sınırı geçmiş bir erkeğim ben. Açıkçası, geceyi babamın benim için seçtiği geyşalardan biriyle geçirdim. Toplumun erkekler için onayladığı o zevk deneyimlerinden biriydi.

Şanslıymışım ki tek bir gece bile beni bütünüyle değiştirmeye yetti. Kadınlar konusundaki inançlarım paramparça oldu. Bir kızı tombul, şehvetli, küçük bir hayvan, rezil bir oyun arkadaşı gibi görmeyi öğrendim. Babamın yapısındaki kişilerin bulduğu harika bir çözüm bu. O geceye kadar babamın kadınlara yaklaşımını onaylamazdım oysa şimdi tam anlamıyla benimsiyorum. Bedenimdeki her hücre bana babamın oğlu olduğumu söylüyor.

Belki de bu noktada, Meiji Dönemi'nin çoktan yok olmuş, modası geçmiş görüşlerinin yerine sonunda daha aydın görüşler benimseyebildiğim için kutlanmam gerektiğini düşünüyorsun. Belki de parayla tutulan kadınlara duyduğum düşkünlüğün senin gibi saf kadınlara duyduğum saygıyı daha da artıracağını bilmenin verdiği güvenle, kibirli kibirli gülümsüyorsun. Hayır! Sakın aklına böyle bir düşünce gelmesin. O ge-

ceden beri (aydınlanma derken yanılmamışım) bütün bu kalıpları kırıp hiçbir sınırlamanın bulunmadığı bir yöreye adım attım. Geyşa ya da prenses, bakire ya da fahişe, fabrika işçisi ya da sanatçı – aralarında artık hiçbir ayrım yok. Tek bir kadın yoktur ki bir yalancıdan, "tombul, şehvetli, küçük bir hayvan"dan başka bir şey olsun. Gerisi yalnızca makyajla kılık kıyafet. Seni de tıpkı ötekiler gibi gördüğümü eklemeliyim. Lütfen o sevecen Kiyo'nun, öylesine tatlı, öylesine masum, öylesine yumuşak başlı gördüğün Kiyo'nun sonsuza kadar yok olduğuna inan.

Kiyoaki birdenbire iyi geceler dileyip henüz erken olmasına karşın odadan fırlayıp gidince iki prens oldukça şaşırmış olmalıydılar. Oysa delikanlı, yataklarının düzgün yapılıp yapılmadığını denetlemek, başka istekleri olup olmadığını sormak, sonunda da göreneklere göre saygılarını sunarak çekilmek gibi bir beyefendiden beklenen olağan incelikleri gülümseyerek yerine getirmişti.

"Neden böylesi zamanlarda insan güveneceği birini bulamaz," diye mırıldandı, ana binayla Batı tarzı evi birleştiren uzun koridoru koşarcasına geçerken. Aklına Honda geldi ama dostluğa ilişkin titiz kuralları onu bu olasılığı aklından silmeye zorladı.

Gece rüzgârı, sönük fenerlerin sıralandığı geçidin pencerelerinde uğulduyordu. Ansızın neden koştuğunu, neden böyle soluk soluğa kaldığını merak edecek biri tarafından görülmekten korkarak durdu, dirseklerini pencerenin süslü çerçevesine dayayıp bahçeyi seyrediyormuş gibi yaparken düşüncelerini düzene sokmaya çalıştı. Rüyaların tersine gerçekliği yönlendirmek hiç de kolay değildi. Hemen bir plan yapmalıydı. Kesinlikten uzak ya da belirsiz bir şey olamazdı bu; bir hap gibi yoğun ve özlü olmalı, kesin ve hızlı bir sonuç vermeliydi. Kendi güçsüzlüğünü bilmek canını sıkıyordu, az önce ayrıldığı odanın sıcaklığından sonra koridordaki soğuk ise ürpertmişti onu.

Alnını rüzgârın kamçıladığı cama dayadı, bahçeye baktı. Bu gece ay yoktu. Adayla arkasındaki akçaağaç tepesi karanlıkta iri bir kütle oluşturuyordu. Koridordaki lambaların hafif ışığında gölün rüzgârla kabarınış yüzeyini seçebiliyordu. Birden ısırgan kaplumbağaların kafalarını sudan çıkartıp kendisine baktıklarını görür gibi oldu. Tüyleri diken diken oldu.

Ana binaya dönüp odasına çıkan basamakları tırmanırken eğitmeni İinuma'yla karşılaştı, ona soğuk soğuk baktı.

"Ekselansları odalarına çekildiler mi efendim?"

"Evet."

"Genç efendi de yatmak üzere galiba?"

"Biraz çalışacağım."

İinuma yirmi üç yaşındaydı, gece okulundaki son yılıydı. Anlaşılan okuldan yeni dönmüştü çünkü kolunun altında birkaç kitap vardı. Genç ve yaşamının baharında olmak, yüzünden hiç silinmeyen hüznü biraz daha derinleştirmekten başka bir işe yaramıyor gibiydi. İri, karanlık cüssesi Kiyoaki'nin cesaretini kırıyordu.

Delikanlı odasına dönünce şömineyi yakmak zahmetine girmeden tasarı üstüne tasarı yaparak odayı kaygılı kaygılı arşınlamaya koyuldu.

"Ne yapacaksam bir an önce yapmalıyım," diye düşünüyordu. "Yoksa geç mi kaldım? Yakın bir tarihte bir yolunu bulup prenslerle sevdiğim bir kızı tanıştırmak zorundayım, oysa Satoko'ya mektubu çoktan gönderdim. Üstelik bu işi, dedikoduya yol açmadan halletmenin bir yolunu bulmalıyım."

Okumaya henüz fırsat bulamadığı akşam gazetesi iskemlenin üzerindeydi. Hiçbir nedeni olmaksızın gazeteyi alıp açtı. Gözüne, İmparatorluk Tiyatrosu'nda oynanacak bir Kabuki oyununun ilanı ilişti; yüreği birdenbire güm güm atmaya başlamıştı.

"Tamam, buldum! Prensleri alıp tiyatroya götüreceğim. Mektuba gelince, daha dün yolladım, henüz eline geçmiş olamaz. Hâlâ bir umut var. Ailem Satoko'nun tiyatroya benimle gitmesine izin vermez ama orada rastlantı sonucu karşılaşmamızın hiçbir sakıncası olamaz."

Kiyoaki odadan fırladı, basamakları koşarcasına inerek telefonun bulunduğu odaya seğirtti. Ama içeri girmeden önce durup İinuma'nın kapısının altından ışık sızan odasına doğru çekine çekine baktı. Herhalde ders çalışıyordu.

Kiyoaki alrnacı kaldırdı, santrale istediği numarayı bildirdi. Yüreği küt küt atıyordu; her zamanki can sıkıntısından iz kalmamıştı.

"Alo, orası Ayakura'ların evi mi? Bayan Satoko'yla görüşebilir miyim?" diye sordu, telefonu yanıtlayan, sesi tanıdık gelen yaşlı kadına. Azabu'dan gelen bu seste, aşırı derecede kibar olmasına karşın belli bir hoşnutsuzluk vardı.

"Genç efendi Matsugae'yle mi görüşüyorum? Çok özür dilerim ama korkarım ki vakit çok geç."

"Bayan Satoko yattı mı?"

"Hayır, henüz odasına çekildiğini sanmıyorum."

Kiyoaki'nin diretmesi üzerine sonunda Satoko telefona geldi. Sıcak, duru sesi Kiyoaki'yi deliler gibi sevindirmişti.

"Kiyo, gecenin bu saatinde ne istiyorsun Tanrı aşkına?"

"Doğruyu söylemek gerekirse dün sana bir mektup göndermiştim. Şimdi senden bir ricam var. Mektup eline geçince, ne yaparsan yap, ama sakın açma. Lütfen bana mektubu hemen şömineye atacağına söz ver."

"Bak Kiyo, neden söz ettiğini anlamıyorum..." Satoko'nun dingin sesinde Kiyoaki'ye kızın her zamanki gizem ağını atmaya hazırlandığını gösteren bir şeyler vardı.

Sesi bu soğuk kış gecesinde, haziran ayındaki bir kayısı kadar yumuşak ve olgundu. Kiyoaki sabırsızca atıldı: "Anlamadığını biliyorum. Lütfen beni dinle ve bana söz ver. Mektubum gelir gelmez açmadan yakacaksın, tamam mı? Lütfen, Satoko."

"Anlıyorum."

"Söz veriyor musun?"

"Pekâlâ."

"Şimdi senden bir ricam daha var..."

"Bu gece dilek gecesi galiba, öyle değil mi Kiyo?"

"Benim için şunu yapar mısın: İmparatorluk Tiyatrosu'ndaki oyuna yarın değil öbür güne, kendin ve hizmetçin için iki bilet al."

"Oyun mu?.."

Öteki uçtakinin birdenbire sessizleşmesi Kiyoaki'yi ürkütmüştü, belki de kabul etmeyecekti ama birden acelesi yüzünden bir şeyi unuttuğunu ayrımsadı.

Tanesi 2 yen 50 sen olan iki biletin tutarı Ayakura'ların bütçesi için oldukça büyük bir harcama sayılırdı.

"Dur, bir dakika. Özür dilerim, biletleri ben alıp sana gönderirim. Yan yana oturursak dedikodu çıkabilir, yerlerimizin yakın olmasını sağlayabilirim. Bu arada, yanımda Siyamlı iki prens de olacak."

"Ne kadar kibarsın, Kiyo! Tadeşina çok memnun olacak. Sevinerek gelirim," dedi Satoko, sesindeki sevinci gizlemeye gerek görmeden.

7

Ertesi gün okulda Kiyoaki, Honda'dan ertesi akşam kendisiyle ve Siyamlı prenslerle birlikte İmparatorluk

Tiyatrosu'na gelmesini istedi. Honda sevinmişti, biraz şaşırmış olsa da daveti hemen kabul etti. Tabii Kiyoaki arkadaşına bu tasarının Satoko'yla karşılaşmayı da içerdiğinden söz etmedi.

O akşam yemekte Honda anne babasına Kiyoaki'nin davetinden söz etti. Babasının tiyatro konusunda kimi kaygıları vardı ama on sekiz yaşındaki birinin özgürlüğünün bu tür konularda kısıtlanmaması gerektiğine inanırdı.

Honda'nın babası Anayasa Mahkemesi'nde yargıçtı. Evinde yollu yöntemli davranılmasına dikkat ederdi. Aile Hongo'da, çok odalı geniş bir evde yaşıyordu, odaların kimisi Meiji Dönemi'nde pek tutulan, bunaltıcı bir Batı üslubunda döşenmişti. Uşaklarının arasında birçok öğrenci de vardı, kitaplara ise evin dört bir yanında rastlamak olasıydı. Kütüphaneyi, çalışma odasını doldurdukları gibi, kahverengi deriden ciltleri, yaldızlı başlıklarıyla koridorların duvarlarını bile kaplamışlardı.

Honda'nın annesi son derece aklı başında bir kadındı. Vatansever Kadınlar Birliği'nde çalışıyordu; oğlunun böylesi etkinliklerden uzak bir kadın olan Markiz Matsugae'nin oğluyla yakın arkadaş olmasından hoşnut değildi. Ancak bu bir yana bırakılırsa, Şigekuni Honda'nın okuldaki sicili, çalışkanlığı, sağlığı, hiç aksamayan terbiyesi annesi için sürekli bir gurur kaynağıydı; insanlara oğlunu övmekten hiç bıkmazdı.

Honda ailesinin evindeki en değersiz mutfak eşyası bile gerekli ölçütlere uymak zorundaydı. Girişteki bonsai, ona uyması için arkasına yerleştirilmiş, Çin sembolleriyle süslü paravana, salondaki sigara kutusuyla kül tablaları, püsküllü masa örtüsü, mutfaktaki pirinç kavanozu, tuvaletteki havluluk, çalışma odasındaki kalemlik hatta çalışma masasının üzerindeki boy boy kâğıt ağırlıkları – her biri kendi türünün kusursuz bir örneğiydi.

Aynı özen evdeki konuşmalarda da gösterilirdi. Honda'nın arkadaşlarının evlerinde insan olmadık öyküler an-

latan bir ya da birkaç yaşlıya mutlaka rastlardı. Büyük bir ciddiyetle camda iki ay gördükleri geceyi anımsarlardı; porsuk kılığına girmiş olanı dört bir yandan gelen küfürler üzerine çabucak doğal biçimine dönmüş, yuvarlana yuvarlana kaçmışmış. Bu evlerde böyle öyküleri hayranlıkla dinleyenler de eksik olmazdı. Oysa Honda'larda, babasının tek bir kızgın bakışı en yaşlı hizmetçinin bile böyle abuk sabuk konuşamayacağını açıkça anlatırdı.

Babası gençliğinde hukuk öğrenimi için birkaç yıl Almanya'da kalmıştı, Almanların mantığa duydukları saygıya hayrandı.

Şigekuni Honda kendi evini Kiyoaki'ninkiyle karşılaştırdığında özellikle bir karşıtlık onu çok eğlendirirdi. Matsugae'ler Batı türü bir yaşam sürmelerine, evlerini yurtdışından gelme eşyalarla doldurmalarına karşın evdeki hava göze çarpacak kadar Japon geleneklerine uygundu. Öte yandan, kendi evinde günlük yaşam Japon tarzında olabilirdi ama fazlasıyla Batılılaşmış bir havası vardı. Babasının öğrenci uşakların eğitimine gösterdiği özen de Marki Matsugae'nin kendi uşaklarına yaklaşımıyla taban tabana zıttı.

İkinci yabancı dili olan Fransızca ödevlerini bitirdikten sonra her zamanki gibi yine birtakım dava özetlerini okumaya koyuldu. Almanca, Fransızca ve İngilizce olan bu kitapları Maruzen Kitabevi'ne getirtiyordu. Her gece bunları okumasının nedeni hem gelecekteki eğitimine katkıda bulunma isteği hem de her şeyin kaynağına kadar inme huyuydu. Son zamanlarda, eskiden kendisini büyülemiş olan Avrupa doğal hukukuna duyduğu ilgiyi yitirmeye başlamıştı. Geşu başrahibesinin vaazından sonra bu sistemin yetersizlikleri gözüne batar olmuştu.

Yine de son yıllarda epeyce savsakladığı halde, doğal hukukun bütün öteki düşünce sistemlerine oranla daha çok ayakta kalma başarısı gösterdiğinin farkındaydı; iki

bin yıl boyunca her devre uygun bir gelişme göstermişti. Sokrat'la doğmuş, Aristoteles'in yazıları yoluyla Roma devrindeki hukukun biçimlenmesini etkilemiş, Hıristiyan Ortaçağı'ndaki karmaşık gelişimin ardından yasalar halinde toplanmış, Rönesans'la birlikte yeniden yaygınlaşmıştı. Gerçekten de öyle bir doruğa ulaşmıştı ki, bu döneme Doğal Hukuk Çağı denebilirdi. Avrupa'nın sağduyunun gücüne duyduğu geleneksel inancını yaşatan da, dönüp dolaşıp yeniden ortaya çıkan bu düşünceydi işte. Ancak Honda onca sağlamlığına karşın sistemin iki bin yıllık güçlü, parlak, Apollonvari insancıllığıyla yine de karanlık, barbar saldırıları engelleyemediğini düşünmeden edemiyordu.

Üstelik saldırılar salt bu baskılarla da sınırlı değildi. Onu korkutan başka, çok daha köreltici bir ışık vardı; doğal hukuk romantik, mantıksız milliyetçiliğe dayalı, bir varoluş kavramı olasılığını kesinlikle dışlamak zorunda kalmıştı.

Bununla birlikte Honda ne XIX. yüzyıl Romantizm'inden etkilenmiş olan tarihsel hukuk öğretisine ne de ırkçı öğretiye bağlandı. Meiji Dönemi Japonya'sının gerçekten de köklerini tarihsel okulun felsefesinden alan, ulusal bir hukuka gereksinimi vardı. Ancak Honda'nın aklından geçenler bambaşkaydı. Önce, temel ilkeyi bütün yasaların üstüne taşımaya yeltenmişti, böyle bir ilkenin varlığından emindi çünkü. Doğal hukuk kavramıyla bir süre büyülenmesinin nedeni de buydu zaten. Ancak şimdi doğal hukukun sınırlarını belirlemek daha çok ilgisini çekiyordu; evrenselleşme savları yüzünden bu sınırların önemi ister istemez artmıştı. Honda düş gücünü bu yönde alabildiğine özgür bırakmaktan zevk alıyordu. Adalet, diye düşünüyordu, doğal hukukla felsefenin eski çağlardan beri insanın dünyaya bakış açısına zorla koyduğu kısıtlamaları ortadan kaldıracak, çok daha evrensel bir ilke-

ye (kuşkusuz böyle bir ilke varsa) geçecekse, bildiğimiz anlamda adalet ortadan kalkmış olmayacak mı?

Gençlere çekici gelen tehlikeli düşüncelerdi bunlar. İçinde bulunduğu şartlar, yani geometrik yapısıyla geri planda bütün heybetiyle yükselen Roma hukukunun gölgesinin Honda'nın şu anda okuduğu, geçerli, çağdaş hukukun üzerine düştüğü dikkate alındığında, Honda'nın kendi tutuculuğundan epeyce bunalmasına hiç şaşmamalı; bu nedenle zaman zaman Meiji Japonya'sının Batılı örneklere sıkı sıkıya bağlı kalınarak hazırlanmış olan yasalarını bir kenara bırakıyor, gözlerini başka bir yöne –Asya'nın daha engin ve daha eski olan hukuk geleneklerine– çeviriyordu.

Şu andaki kuşkucu ruh hali onu, Maruzen'den tam zamanında gelen, De Longchamps'nın Manu Yasaları çevirisini daha yakından incelemeye itmekteydi.

Büyük olasılıkla İÖ 200 ile İS 200 yılları arasında derlenmiş olan Manu Yasaları, Hindistan hukukunun temeliydi. İnançlı Hindular için geçerliğini bugüne kadar sürdürmüştü. On iki bölümü, 2684 maddesiyle din, gelenek, ahlak ve hukuk kurallarını içeren çok kapsamlı bir öğretiydi. Evrenin kökeninden hırsızlık cezalarına, mirasın nasıl bölüşüleceğine kadar pek çok şeyi kapsıyordu. Her şeyin tek olduğunu öne süren, birbirinin karşılığı olan mikrokozmos, yani insanla makrokozmosu ayırmaya özen gösteren, dolayısıyla doğal hukukla ve Hıristiyanlığın dünyaya bakış açısıyla büyük bir karşıtlık oluşturan bir Asya felsefesiyle kaynaşmıştı.

Bununla birlikte Roma hukukundaki dava hakkı, çağdaş hak kavramıyla çelişen bir ilkeyi barındırıyordu içinde. Tıpkı Roma hukukunda, kullanma olanağı bulunmadığında hakların ortadan kalkması gibi Manu Yasaları da, raca ve brahmanlardan oluşan yüce mahkemelerin kuralları gereğince, borçların ödenmemesi türünden on

sekiz ayrı suçun mahkemeye getirilmesine yol açabilecek hukuk davalarını sınırlandırmıştı.

Yasaların o benzersiz canlılıktaki biçemi Honda'yı büyülemişti. Mahkeme usulleri gibi sıradan ayrıntılar bile renkli benzetmelerle, eğretilemelerle verilmişti. Örneğin raca bir duruşmayı yönetirken gerçekle mi yoksa yalanla mı karşı karşıya olduğunu, "tıpkı avcının kan izlerini takip ederek yaralı geyiğin ininı arayıp bulması" gibi saptamalıydı. Racaya sayısız görevlerinin yanı sıra halkına iyilik etmesi de öğütleniyordu, tıpkı "İndra'nın yaşamsal nisan yağmurlarını yağdırması" gibi. Honda yasaları, yasalar ya da bildiriler olarak sınıflandıran, gizli konuların ele alındığı son bölüm de içinde olmak üzere sonuna kadar okuyup bitirdi.

Batı hukukunca kabul edilen yükümlülükler kaçınılmaz olarak insanın sağduyu gücüne dayanıyordu. Oysa Manu Yasaları köklerini, mantığa kapalı, evrensel bir inançtan alıyordu – ruhların göçüne ilişkin öğretiden. Ruh göçü yasalarda son derece doğal kabul edilmişti:

"Tohumlar bedenden, sözlerden ve zihinden oluşurlar, iyi ya da kötü sonuçlar doğururlar."

"Bu dünyada bedenle ruh üç tür davranış sergiler: iyi, duygusuz ve kötü."

"Bir insanın ruhundan çıkan tohumlar ruhunu; ağzından çıkan konuşmasını; bedeninden çıkansa, bedenini yaratacaktır."

"Bedeniyle günah işleyen, öteki yaşamında bir ağaç ya da ot; diliyle günah işleyen bir kuş ya da başka bir hayvan olarak ruhuyla günah işleyense toplumsal sınıfın en alt düzeyinde yeniden doğacaktır."

"Ağzından çıkanlara, aklına ve bedenine sahip olan, bütün canlılara saygılı davranan –şehvetini, öfkesini dizginleyebilen– başarıya ulaşacaktır. Tam bir özgürlüğe kavuşacaktır."

"Herkes ruhunun alın yazısının yasaya saygılı kalıp kalmamasına bağlı olduğunu, yasalara harfiyen uymak için elinden geleni yapması gerektiğini anlamak için doğuştan gelen bilgeliğini kullanmalıdır."

Burada, tıpkı doğal hukuktaki gibi yasalara uymakla iyi davranışlarda bulunmak bir tutuluyordu. Ama burada yasalar ruh göçü ilkesine, yani doğal, sağduyulu bir araştırmayı engelleyen bir öğretiye dayanmaktaydı. Yasalar insan aklını yüceltmekten çok, günahların cezalandırılacağı yolunda gözdağı vermeyi sürdürür görünüyordu. Bir hukuk öğretisi olarak insan doğasından çok, gücünü mantıktan alan Roma hukukuna güveniyordu.

Honda ne zamanını böyle bir sorunla boğuşarak geçirmek ne de geçmiş konusunda uzmanlaşmak niyetindeydi. Bir hukuk öğrencisi olarak yasaları desteklemek zorundaydı ama kendine konu olarak seçtiği şu anda işlemekte olan düzene ilişkin kuşkuları, kararsızlıkları kafasını sürekli kurcalıyordu. Sistemin içinden çıkılması güç, karmaşık yapısıyla boğuştukça daha geniş bir bakış açısının gerektiğini öğrendi; bu açı, yürürlükteki hukukun yüreği olan mantık ülküsüyle yalnız doğal hukukta değil, Manu Yasaları'nın yeni ufuklar açan bilgeliğinde de bulunabilirdi. Bulunduğu bu elverişli noktada her iki dünya da elinin altındaydı: Hem gün ortasının berrak mavisi hem de yıldızla dolu gece.

Hukuk gerçekten de tuhaf bir bilimdi. Bu ağın delikleri öyle küçüktü ki gündelik yaşamın en önemsiz olayları bile ona takılıyor, öte yandan bu ağ zamana ve uzama yayılmış o engin genişliğiyle güneşin ve yıldızların sonsuz devinimini bile yakalayabiliyordu. Ağını daha çok doldurmak isteyen hiçbir balıkçı bir hukuk öğrencisinden daha açgözlü olamazdı.

Okumaya dalmış, zamanın geçtiğini fark etmemiş olan Honda, biraz da huzursuzlanarak, yarın Kiyoaki'yle

tiyatroda buluştuğu zaman bitkin görünmek istemiyorsa bir an önce yatması gerektiğini düşündü. Öylesine yakışıklı ve öylesine anlaşılmaz arkadaşını, sonra da kendisini bekleyen o sıradan, şimdiden belli geleceği düşününce hafifçe ürpermekten kendini alamadı. Aklına sınıf arkadaşlarının, bir Gion'da bir çayevinde geyşalarla yastık kavgası yapmak türünden övünerek anlattıkları zaferler geldi.

Sonra aklına baharda evde geçen, daha dünyasal bir ortam için önemsiz olan ancak Honda'ların evinde geniş yankılar uyandıran bir olay geldi. Büyükannesinin onuncu ölüm yıldönümünü anmak için aile mezarlığının bulunduğu Nippori Tapınağı'nda bir tören düzenlenmiş, daha sonra en yakın akrabalar Honda'ların evinde toplanmıştı. Şigekuni'nin kuzeni Fusako konukların en genci, en güzeli, en canlısıydı. Evin ağırbaşlı sessizliğinde ansızın çınlayan yüksek kahkahaları birkaç akraba tarafından ayıplanmıştı.

Günün dinsel önemi, ölümün bilincinde olmak birbirlerini epeydir görmemiş olan akrabaların neşeli gevezeliklerini engelleyemiyordu. Arada bir merhum büyükanneye de değinerek ama asıl ailenin gurur kaynağı olan çocuklardan söz ederek sohbeti sürdürüyorlardı.

Otuz küsur konuk, ne yana dönseler kitaplarla burun buruna gelerek odadan odaya dolaştılar. Birkaçı Şigekuni'nin odasını görmek istedi, bir süre çalışma masasının çevresinde oyalandıktan sonra teker teker odadan çıktılar, sonunda Fusako'yla ikisi baş başa kaldılar.

Duvara dayanmış deri bir sedire yan yana oturdular. Şigekuni'nin üstünde okul forması vardı, Fusako ise resmî, mor bir kimono giymişti. Yalnız kaldıklarını fark edince birden çekingenleştiler, Fusako'nun kahkahaları azaldı.

Şigekuni kıza bir resim albümü ya da benzeri bir şey göstermenin doğru olup olmayacağını düşündü ama ne

yazık ki elinde böyle bir şey yoktu. Bu yetmezmiş gibi, Fusako ansızın suratını astı. Honda şu âna kadar, aşırı bedensel enerjisi, aralıksız yüksek kahkahaları, kendisinden yalnızca bir yaş büyük olmasına karşın Honda'yla alay etme huyu ve hiç eksilmeyen telaşı yüzünden kıza özel bir ilgi duymamıştı. Doğruyu söylemek gerekirse, kızda bir çiçeğin yaz ortasındaki tazeliği vardı fakat Şigekuni gizliden gizliye kararını vermişti bile: Bunun gibi bir kızla asla evlenmeyecekti.

"Çok yoruldum. Peki ya sen Şige, yorgun değil misin?"

Honda'nın yanıtlamasına kalmadan Fusako belinden ikiye katlanmışçasına, ansızın çöken bir duvar gibi geniş *obi*'siyle Honda'nın üzerine düşüverdi. Bir dakika sonra başı Honda'nın kucağındaydı, Honda dizlerinin üstündeki bu ılık, kokulu ağırlığa bakakaldı.

Honda'nın tam anlamıyla dili tutulmuştu. Başını eğip kucağındaki yumuşak yüke baktı; ona çok uzun gelen bir süre böyle kaldılar. Kendini, tek bir kasını bile oynatamayacak kadar güçsüz hissediyordu, Fusako da başını kuzeninin mavi serj pantolonuna hoşnutlukla gömdükten sonra bir daha kıpırdamamıştı.

Sonra kapı ansızın açıldı, annesi, teyzelerinden biri ve amcası göründü. Annesinin beti benzi attı, Şigekuni'nin yüreği güm güm atmaya başladı. Oysa Fusako gelenlere şöyle bir baktıktan sonra isteksiz isteksiz doğruldu.

"Öyle yorgunum ki. Başım da ağrıyor."

"Ah, olamaz. Sana ilaç getireyim mi?"

Annesi Yurtsever Kadınlar Birliği'nde boşuna çalışmıyordu, hemen gönüllü bir hemşire gibi imdada yetişti.

"Hayır, teşekkür ederim. O kadar ciddi olduğunu sanmıyorum."

Bu olay akrabalarına hatırı sayılır bir dedikodu malzemesi sağlamıştı, çok şükür babasının kulağına gitmemiş ama Honda annesinden sert azarlar işitmişti. Fusako

ise kuzeni olduğu halde bir daha bu eve asla çağrılmamıştı. Honda o ılık ağırlığı kucağında hissettiği o kısacık anları bir daha asla unutamayacaktı.

Kızın kimono ve *obi*'ye bürünmüş belden yukarısını bütün ağırlığıyla hissetmiş olmasına karşın onu asıl çeken, başıyla saçlarının hafifçe karmaşık güzelliğiydi. Honda, kızın gür saçlarını içten içe yanan bir tütsünün dibe çöken ağırlığıyla kucağında duyumsuyordu. Mavi pantolonunun şayak kumaşı saçların ılıklığını hissetmesini önleyemiyordu. Uzaktaki bir yangının ısısı gibiydi – buna neyin neden olduğunu bilemiyordu Honda. Isı kızdan, narin, porselen bir sobadaki kömürlerden geliyormuşçasına yayılıyordu. Kıza duyduğu çekimin nedense aşırı olduğuna işaretti bu. Başının ağırlığı da bir başka acıtıcı azar değil miydi?

Bir de Fusako'nun gözleri vardı. Kızın yanağı kucağındayken Honda o iri, siyah gözlerine bakabilmişti. Kolayca incinebilir, küçük, yağmur damlaları gibi ışıltılıydı bu gözler: Bir anlığına dans etmeyi bırakan kelebekler. Uzun kirpiklerinin titreyişi, kelebeklerin kanat çırpışıydı; kanatlarsa kızın güzel gözbebekleriyle beneklenmişti.

İçtenlikten uzak, ona bu kadar yakın ama böylesine duygusuz, her an kaçıp gitmeye hazır – böyle hoşnutsuzca bakınıp duran gözler daha önce hiç görmemişti. Başlarda dikkatle ama hemen sonra bomboş bakan bu gözler bir su terazisindeki kabarcıklar kadar oynaktı.

Kızın cilve yaptığı yoktu ama. Daha birkaç dakika önceki şen gevezeliklerinden bile eser kalmamıştı. Gözleri yalnızca yüreğindeki inatçı tutkuyu dışa vuruyordu sanki. Bu tatlılık, bu güzel koku o sinir bozucu gücünü âşıktaşlık isteğinden çok daha temel bir şeyden alıyordu.

Sonsuza uzanıyormuş gibi görünen o gövdesel dokunuş anlarına egemen olan o ruh hali neyin nesiydi peki?

8

İmparatorluk Tiyatrosu'nda kasımın ortalarından aralığın onuna kadar süren oyun, kadın oyuncuların rol aldığı çağdaş, tutulan bir oyun değil, Baiko ve Kojiro gibi ustaların başrole çıktığı iki Kabuki oyunuydu. Kiyoaki klasik tiyatroyu, yabancı konukların daha çok hoşuna gider inancıyla yeğlemişti. Ancak Kabuki konusunda fazla bilgisi olmadığı için bu akşam sahnelenecek olan "Taira'nın Yükselişi ve Düşüşü" ile "Aslanın Dansı" adlı oyunları daha önce görmemişti. Honda'yı öğle tatilinde kütüphaneye gidip oyunlarla ilgili bilgi edinmeye zorladı, böylece prenslere ne izleyeceklerini önceden açıklayabilecekti.

İki prens, yabancı oyunlara karşı boş bir meraktan fazlasını göstermeyeceğe benziyorlardı. Kiyoaki, kendisiyle birlikte okuldan eve gelen Honda'yı onlarla tanıştırdı. Akşam yemeğinden sonra prenslerin, arkadaşının İngilizce olarak aktardığı bilgileri yarım kulakla dinlediklerini fark etti.

Honda'nın bağlılığı, işini ciddiye alması böyle durumlarda Kiyoaki'de hem suçluluk hem de acıma duyguları uyandırıyordu. Bu gece tiyatroya gidenlerin hiçbirinin oyunlarla ilgilenmediği kesindi. Örneğin Kiyoaki'nin aklı fikri Satoko'daydı; her şeye karşın mektubu okumuş, gelmekten vazgeçmiş olabilirdi.

Uşak, arabanın beklediğini haber verdi. Atlar kişniyor, burun deliklerinden çıkar çıkmaz buharlaşan beyaz solukları karanlık, soğuk göğe kıvrıla kıvrıla yükseliyordu. Kiyoaki atların kışın gururla sergiledikleri güçlerini görmekten zevk alırdı; her zamanki ağır kokuları hafifler, toynakları donmuş zeminde çın çın çınlardı. Ilık bir bahar günü dörtnala giden bir at, et ve kandan, terleyen

bir hayvandan başka bir şey değildir. Oysa bir kar fırtınasını delip geçen bir at o anda çevresiyle yekvücut olmuştur; hızla dönen, savrulan kuzey rüzgârına sarınmış olan hayvan kışın buz gibi soluğunun cisimleşmiş halidir.

Kiyoaki faytona binmeye bayılırdı; özellikle aklı herhangi bir şeye takılmışken. Atın sekişi onu zıplatır, peşini bırakmayan inatçı kaygısının ritminin dışına çıkarırdı. Faytona yakın çıplak sağrılarından bir kavis yaparak aşağı inen kuyrukları, rüzgârda peşleri sıra çılgınca uçuşan yeleleri, gıcırdayan dişlerinin arasından parlak bir şerit halinde akan salyaları – Kiyoaki hayvanların kaba güçleriyle faytonun içindeki şık döşemelerin arasındaki karşıtlığın tadına varmaktan hoşlanırdı.

Kiyoaki ile Honda okul formalarının üzerine paltolarını giydiler. Kalın, kürk yakalı paltolarına gömülmüş olan prenslerse titreyip duruyorlardı.

"Soğuğa alışık değiliz," dedi Prens Pattanadid, gözlerinde mutsuz bir bakışla. "Kuzenlerimizden kimi İsviçre'de okumuştu, oranın soğuğundan çok söz ettiler. Ama Japonya'nın ne kadar soğuk olduğu konusunda kimse bir şey söylemedi."

"Kısa sürede alışırsınız," dedi Honda, onları avutmak için. Tanışalı çok az olmasına karşın çoktan kaynaşmışlardı bile.

Aralık ayı olduğu ve geleneksel yıl sonu indirimi yapıldığı için caddeler reklam afişleriyle süslenmiş, alışverişe çıkan kalın paltolu insanlarla tıklım tıklım dolmuştu; prensler hangi festivalin kutlandığını sordular.

Son birkaç gündür hem Prens Pattanadid'in hem de pervasız, uçarı Kridsada'nın yüzleri giderek daha da kederli bir hal almıştı: Sıla özlemi çektiklerinin tartışılmaz kanıtı. Kiyoaki'nin konukseverliğine saygısızlık etmemek için bu konuda içlerini dökmemeye özen gösteriyorlardı elbette. Ancak Kiyoaki akıllarının başka yerde,

engin bir okyanusta yelken açmış olduğunu biliyordu. Buna seviniyordu çünkü hiç değişmeden, dışarı atılamadan, bedene demir atıp öylece duran duyguların düşüncesi ona dayanılmayacak kadar bunaltıcı geliyordu.

Hibiya Parkı'nı geçip tiyatroyu çevreleyen hendeğe yaklaştıklarında üç katlı beyaz tiyatro binası, kış akşamının erken bastırmış karanlığında, tam önlerinde heyula gibi belirdi.

Tiyatroya girdiklerinde programdaki ilk, yeni oyun çoktan başlamıştı. Kiyoaki, yaşlı hizmetçisi Tadeşina'nın yanında oturan Satoko'yu hemen seçti. Yerleri bir ya da iki sıra arkada, biraz yan taraftaydı. Kızı orada görmek, yüzünde bir an belirip yiten gülümsemeyi yakalamak, Kiyoaki'nin her şeyi bağışlamasına yetmişti.

Kamakura Dönemi'nde iki rakip generalin çarpışmasını anlatan birinci oyunu yarı sersemlemiş bir halde izledi. Artık bütün korkularından kurtulduğu, onurunu kurtardığı için sahnedeki her şey ona sönük geliyordu.

"Satoko bu gece her zamankinden de güzel," diye düşündü. "Görünüşüne özel bir itina göstermiş. Tam tahmin ettiğim gibi görünüyor."

Kiyoaki işlerin aldığı biçimden hoşnuttu. Kendinden hoşnuttu, dönüp Satoko'dan yana bakmıyor ama çok yakınındaki bu güzellikten yayılan sıcaklığın tadını yaşarken kendi kendisini tekrar kutluyordu. Bundan fazlasını dileyemezdi.

Bu gece kızın çok güzel olmasını istemişti, daha önce ondan hiç istemediği bir şeydi bu. Birden, Satoko'nun güzelliğini daha önce pek de önemsemediğini ayrımsadı. Gerçi onu gerçek bir hasım gibi görmemişti ama kız onun gözünde sivri bir iğneyi gizleyen incecik bir ipek ya da bileyi taşını örten değerli bir brokar gibiydi. Her şey bir yana, bu konuda erkeğin düşüncesini sorma zahmetine bile girmeden ona âşık olan kadındı. İşte Kiyoaki

buna katlanamıyordu. Yapılan iyilikleri uysallıkla kabullenecek biri değildi. Güneşin sert, fazlasıyla eleştirel, parlak ışınlarından bir tekinin bile içeri girmesini istemediği için, yüreğini doğan güneşe sımsıkı kapamıştı.

Ara oldu. Her şey son derece doğal bir biçimde gelişti. Honda'ya dönüp büyük bir rastlantı sonucu Satoko'nun da burada olduğunu fısıldadı. Arkadaşının şöyle bir arkaya göz attıktan sonra gözlerinde beliren kuşkucu ifade, bunun rastlantıdan öte bir şey olduğuna inandığını gösteriyordu ama bu Kiyoaki'nin hoşnutluğuna hiç mi hiç gölge düşürmedi. Honda'nın hali, Kiyoaki'nin dostluk kavramının açık bir kanıtıydı; ona göre gerçek dostluklarda aşırı dürüstlüğe yer yoktu.

İzleyiciler dışarıya çıkarlarken konuşma ve hareketlerden dolayı bir kaynaşma oldu. Kiyoaki ile arkadaşları sarayın hendeğine, şogunun şatosunun eski taş duvarlarına bakan pencerenin önünden, büyük avizelerin altından geçerek Satoko'yla hizmetçisinin beklediği yere doğru ilerlediler. Kiyoaki, alışkın olmadığı bir heyecanla kulakları yanarken onları tanıştırdı. Soğuk, resmî davranmanın uygunsuz düşeceğini biliyordu, gerekli görgü kurallarına uydu, aynı zamanda prenslere Satoko'dan ilk söz edişindeki çocuksu coşkuyu bir kez daha sergilemeye özen gösterdi.

İçini kaplayan yoğun duyguların, yeni kazandığı güvenin özgürleştirici gücünün kendisine henüz sindiremediği bir olgunluk verdiğinin farkındaydı. En belirgin özelliği olan hüznünden sıyrılmıştı, özgürlüğün tadını çıkarıyordu. Çünkü Kiyoaki, Satoko'ya hiç mi hiç âşık olmadığını biliyordu.

Tadeşina durumdan hiç hoşlanmadığını belli ederek sütunlardan birinin arkasına çekildi. Desenli, mor rengi kimonosunun darlığına bakan biri, gözüpekliğiyle yabancı prensleri sindirmeye çalıştığını sanabilirdi. Yaklaşı-

mı Kiyoaki'nin hoşuna gitmişti, böylece tanıştırma sırasında onun o tiz sesini duymak zorunda kalmamıştı.

Prensler böylesine güzel bir kadının yanında bulunmaktan memnundular ama Çao P., kızı tanıştırırken Kiyoaki'nin tutumundaki dikkate değer değişimi ayrımsamayacak kadar kendinden geçmemişti. Kiyoaki'nin bu çocuksu içtenliğe bilerek büründüğünü düşünmek aklından bile geçmezdi elbette. Onu ilk kez gerçek bir delikanlı gibi davranırken gördüğüne inanıyor, kanı ona gitgide daha çok kaynıyordu.

Bu sırada Honda, Satoko'ya duyduğu hayranlıkla kendinden geçmişti. Tek sözcük olsun İngilizce bilmeyen Satoko, prenslerin karşısında nasıl durması gerekirse öyle duruyordu. Çevresi dört genç erkekle sarılmış, resmî, gösterişli bir kimono giymiş olan kızın tavırlarında hiçbir sıkılganlık sezilmiyordu; güzelliğini, zarafetini rahatça sergilemekteydi.

Satoko'yu sırayla soru yağmuruna tutan prenslerin sözlerini çeviren Kiyoaki'ye onayını almak istermiş gibi gülümsüyordu. Şartların gerektirdiğinden çok daha fazlasını anlatmak isteyen bir tebessümdü. Kiyoaki huzursuzlandı.

"Mektubu okumuş," diye düşündü. Ama hayır, okusaydı bu akşam Kiyoaki'ye böyle davranmazdı. Daha doğrusu, buraya hiç gelmezdi. Kiyoaki telefon etmeden önce kız mektubu almış olamazdı. Ama telefondan sonra okuyup okumadığını anlamanın bir yolu yoktu. Doğrudan sormanın bir yararı olmayacaktı, hemen yadsıyabilirdi. Yine de sormayı göze alamadığı için Kiyoaki'nin içi içini yiyordu.

Elinden geldiğince kayıtsız davranmaya çalışarak kızın sesinde iki gece önceki sıcaklıktan farklı bir şey ya da yüzünde anlamlı bir değişim bulunup bulunmadığını anlamaya çalıştı. Kendine duyduğu güven bir kez daha sarsılmıştı.

Satoko'nun burnu fildişi bir bebeğinki kadar düzgündü, çizgileriyse ona kibirli bir görünüm verecek kadar keskin değildi. Yüzü gözlerinin hızlı, canlı devinimleriyle bir an ışıyor, bir an sonraysa yumuşacık bir gölgeye bürünmüş gibi görünüyordu. Gözlerinin fazla uyanık olması kadınlarda hoşa gitmeyen bir özellik olarak kabul edilirdi ama Satoko'nun arada bir fırlattığı yan bakışlar karşı konulamayacak kadar çekiciydi. Tebessümü sözcüklerini, bakışlarıysa tebessümünü –yüzündeki anlamın büyüleyici inceliğini artıran zarif bir sırayla– izliyordu. Dudakları biraz ince de olsa içteki gizli dolgunluğu ele veriyordu. Güldüğü zaman hemen bir elinin ince, zarif parmaklarıyla dişlerinin ışıltısını gizliyor ama genç erkeklere, başlarının üstündeki avizelerin parıltısına meydan okuyan ak bir parıltıyı yakalayacak kadar zaman tanıyordu.

Kiyoaki prenslerin abartılı övgülerini Satoko'ya çevirirken, kızın kulak memesine yayılan pembeliği fark etti. Saçlarının yarı örttüğü kulaklarının memeleri, yağmur damlalarının biçimindeydi; ne kadar dikkat ettiyse de kulak memelerinin makyaj malzemesinden mi yoksa utançtan mı pembeleştiğini çıkaramadı.

Ancak Satoko'da bütün yapaylıklara üstün gelen bir şey vardı. O da parlak gözlerinin gücüydü. Bu güç Kiyoaki'yi her zaman sinirlendirirdi. Gözlerinin gizemli keskinliğiyle kendisini parçaladığını duyumsuyordu; gözler gücünü kızın özünden alıyorlardı.

"Taira'nın Yükselişi ve Düşüşü" adlı oyunun başlamak üzere olduğunu bildiren zil çaldı, izleyiciler yerlerine dönmeye başladılar.

"Japonya'ya geldiğimden beri gördüğüm en güzel kız. Ne kadar şanslısın," diye fısıldadı Çao P., koltukların arasındaki geçitten ilerlerken. Gözlerindeki ifadeye bakan biri, sıla özleminden kurtulduğuna inanabilirdi.

9

Kiyoaki'nin özel eğitmeni İinuma, Matsugae Malikânesi'nde geçirdiği altı yılı aşkın sürenin salt gençlik umutlarını soldurmakla kalmayıp başlarda duyduğu öfkeyi de dağıttığını ayrımsar olmuştu. Kaçırdığı, boşa gitmiş fırsatları düşündükçe bir zamanlar duyduğu yakıcı öfkeden oldukça farklı, buz gibi bir içerleme duygusu kaplıyordu yüreğini. Bu değişimde, Matsugae Malikânesi'nin ona yabancı olan havasının payı büyüktü elbette. Ancak bu bulaşıcı hastalığın kaynağı baştan beri, şu anda on sekiz yaşında olan Kiyoaki'ydi.

Kiyoaki bir yıl sonra on dokuz yaşına basacaktı. İinuma oğlanın Soylular Okulu'ndan iyi bir dereceyle mezun olmasını, yirmi bir yaşına bastığı yıl Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'nin hukuk bölümüne girmesini sağladığında sorumluluklarından kurtulduğunu hissedebilecekti. Ancak İinuma'nın anlayamadığı bir nedenden dolayı Marki Matsugae aldığı notlar yüzünden oğlunu azarlamayı bir türlü göze alamıyordu. Şu andaki duruma bakılırsa Kiyoaki'nin Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okuma şansı yok denecek kadar azdı. Okulunu bitirdikten sonra izleyebileceği tek yol vardı, o da soylu olma ayrıcalığından yararlanarak giriş sınavını atlayıp ya Kyoto ya da Tohoku İmparatorluk Üniversitesi'ne kaydolmaktı. Kiyoaki okula karşı ilgisizdi; ne doğru dürüst ders çalışıyor ne de bunu kapatmak için sporda başarı kazanmaya çabalıyordu. Göze çarpan bir öğrenci olsaydı İinuma da zaferini paylaşabilir, Kagoşima'daki arkadaşlarının, akrabalarının gurur kaynağı olabilirdi. Oysa İinuma bir zamanlar kurduğu ateşli hayalleri ancak hayal meyal anımsayabiliyordu artık. Üstelik Kiyoaki'nin ne kadar başarısız olursa olsun Soylular Kamarası'ndaki yerinin hazır olduğu gerçeğini bütün acılığıyla biliyordu.

Kiyoaki ile Honda arasındaki dostluksa onun için bir başka öfke kaynağıydı. Honda sınıfın en iyilerindendi ama arkadaşının durumunu düzeltmek için kılını bile kıpırdatmıyor, tam tersine ona kötülük ediyordu. Oysa Kiyoaki onu sayardı. İinuma'ya göre Honda eleştirme nedir bilmeyen bir hayran gibi Kiyoaki'nin hiçbir kusurunu görmüyordu.

İinuma'nın içerlemelerinde kıskançlığın da payı vardı elbette. Honda dostu ve sınıf arkadaşı olarak Kiyoaki'yi olduğu gibi kabul edebiliyordu, oysa İinuma için o, kendi başarısızlığının ölümsüz bir anıtıydı.

Kiyoaki'nin görünüşü, kibarlığı, çekingenliği, karmaşık kişiliği, en küçük bir çaba bile göstermek istemesi, uyuşuk hülyalılığı, görkemli bedeni, narin teni, hülyalı gözlerini çevreleyen uzun kirpikleri – bütün bunlar elbirliğiyle, kendilerine özgü kayıtsız, kusursuz bir incelikle İinuma'nın umutlarını boşa çıkarmaya çalışıyorlardı. İinuma genç efendisini sürekli alaycı bir yüz karası olarak görüyordu.

Böyle bir düş kırıklığı, insanı yiyip bitirecek kadar yoğun olan bu başarısızlık duygusu uzun vadede kaynağına yönelik bir tür dinsel tutkuya dönüşebilir. İinuma, Kiyoaki'yi küçümsemeye yeltenen herkese düşman olmuştu. Kendisinin de habersiz olduğu, anlatılması güç bir sezgiyle Kiyoaki'nin çevresine ördüğü, aşılması neredeyse olanaksız duvarın doğasına ilişkin bir şeyleri kavramıştı. Buna karşılık Kiyoaki de eğitmeninin yakıcı tutkuculuğunun nereden kaynaklandığını görebildiği için onunla arasındaki uzaklığı korumaya kararlıydı.

Matsugae Malikânesi'nde çalışanların arasında bu tutkuya esir olan tek kişi İinuma'ydı, elle tutulamayan ama İinuma'nın gözlerine bakar bakmaz anlaşılan bir şeydi bu. Bir gün konuklardan biri, "Özür dilerim ama sizin şu genç uşak sosyalist mi?" diye sormuştu. İinuma'nın geçmişini,

şu andaki davranışlarını, üstelik Omiyasama Türbesi'nde her sabah nasıl coşkuyla dua ettiğini bilen marki ile markiz kahkahalarla gülmüşlerdi. Boş yere ağzından tek bir sözcük bile kaçırmayan bu suskun delikanlı her sabah erkenden aile türbesine gitmeyi alışkanlık haline getirmişti; sağlığında hiç karşılaşmadığı merhum Marki Matsugae'ye içini döküyordu. İlk günlerde içini kavuran öfke yüzünden dualarını kısa keserdi ama büyüdükçe dünyaya bakış açısını etkileyen, yoğun bir hoşnutsuzluk, dualarını biçimlendirir oldu.

Her sabah yataktan ilk o kalkardı. Yüzünü yıkar, ağzını çalkalar, lacivert çizgili kimonosunu ve Okura tarzı *hakama*'sını giydikten sonra doğruca türbenin yolunu tutardı.

Ana binanın arkasında, hizmetçilerin yaşadığı bölümün önünden ve Japon servilerinin arasından geçen patikayı izlerdi. Bu sabahki gibi soğuk havalarda kırağı, patikadaki toprakları küçük, helezoni tepeciklere dönüştürür, İinuma'nın körlemesine basan tahta takunyalarının altında ezilen kümeler parçalanarak saf, pırıltılı parçacıklara bölünürdü. Servilerden hâlâ dökülmemiş olan kahverengi, yeşil yaprakların üstünde asılı duran duru, saydam sabah güneşi İinuma'nın soğuk havada kıvrılarak yükselen buharlaşmış soluğunu aydınlatıyordu. İinuma kendini tam anlamıyla arınmış hissediyordu. Sabahın soluk mavi göğü ardı kesilmeyen kuş cıvıltılarıyla dolmuştu. Yakası açık kimonosunun altındaki çıplak tenini sertçe kamçılayan soğuk havanın uyarıcı etkisine karşın yüreğini buran bir şeye hayıflanmadan edemiyordu: "Ah, keşke genç efendi de benimle gelseydi, hiç olmazsa bir kerecik!"

İçini dolduran bu güçlü, erkeksi ferahlamayı Kiyoaki'ye iletrneyi bir türlü başaramamıştı. Bu başarısızlık yüzünden kimse onu suçlayamazdı. Oğlanı sabah yürü-

yüşlerine zorlaması düşünülemezdi ama İinuma yine de kendini suçlamayı sürdürüyordu. Altı yıldır Kiyoaki'yi bir kez olsun bu "erdemli alışkanlığa" katılmaya razı edememişti.

Küçük tepenin üzerindeki düzlükte ağaçlar seyreliyor, yerini artık kurumuş, kahverengi, oldukça geniş çayırlığa bırakıyordu; çakıllı bir patika çayırı keserek türbeye ulaşıyordu. İinuma gözünü dikmiş türbeye, önündeki granit *torii*'ye vuran sabah güneşine ve basamakların her iki yanındaki taş güllelere bakarken içini kendine güven duygusu kapladı. Burada gün ağarırken, Matsugae Malikânesi'ne sinmiş olan o boğucu lüksten arınmış, güçlendirici, taptaze bir hava vardı. Kendini yeni, beyaz tahtadan yapılmış, gıcır gıcır bir tabutun içinde soluyormuş gibi hissetti. Ona çocukluğundan beri onurlu ve güzel diye öğretilen her şeyi, Matsugae'ler söz konusu olduğunda, yalnızca ölümün yakınlarında bulabiliyordu.

İinuma basamakları tırmandıktan, türbenin karşısındaki yerini aldıktan sonra küçük bir kuş gördü; koyu kırmızı renkteki hayvan bir *sakaki* ağacının pırıltılı yapraklarını hışırdatarak daldan dala sekiyordu. Sonra tiz bir sesle öterek uçup gitti. Bir sinekçil, diye düşündü İinuma.

Avuçlarını birbirine bastırdı, Kiyoaki'nin büyükbabasına her zamanki gibi, "Saygıdeğer atamız," diye seslendi. Sonra sessizce dua etmeye başladı: "Neden bir çöküş döneminde yaşıyoruz? Neden dünya erdemi, gençliği, değerli tutkuları ve içtenliği hor görüyor? Bir zamanlar insanları kılıcınla doğradın, onların kılıçlarıyla yaralandın, en korkunç tehlikelere göğüs gerdin – hepsi de yeni bir Japonya kurmak içindi. Sonunda yüksek bir yere gelip herkesin saygısını kazandın, kahramanlık dolu bir çağda en büyük kahraman olarak öldün. Neden senin döneminin görkemine yeniden sahip olamıyoruz? Bu kısır ve aşağılık çağ daha ne kadar sürecek? Yoksa en kötüsü

daha gelmedi mi? Erkeklerin tek düşündüğü para ve kadın. Erkekler bir erkeğe yakışan her şeyi unuttular. Tanrıların, kahramanların o büyük ve parıltılı çağı, İmparator Meiji'yle birlikte ölüp gitti. Onun gibisini bir daha görebilecek miyiz? Gençliğin gücünü bir kez daha esirgemeden ortaya koyacağı günleri?

Şimdi kafe denen yerlerin dört bir yanda mantar gibi bittiği, havaya savuracak parası olan binlerce aylağı kendine çektiği, kız ve erkek öğrencilerin tramvaylarda insanı hayretler içinde bırakacak biçimde davrandığı, bu yüzden de onları artık birbirinden ayırmanın kaçınılmaz hale geldiği günümüzde insanlar, atalarının en korkutucu savaşlara bile atılmalarını sağlayan o tutkuyu büsbütün yitirdiler. Şimdi tek yapabildikleri şey kadınsı elleri-ni, en hafif yelde titreyen kuru, kırılgan yapraklar gibi telaşla sallamak.

Bütün bunların nedeni ne? Böyle bir çağ, bir zamanlar kutsal olan her şeyi kirleten bir dönem nasıl olabildi? Ne yazık ki saygıdeğer atamız, senin öz torunun, benim hizmet ettiğim delikanlı her bakımdan bu çöküş döneminin bir ürünü, üstelik bu konuda elimden hiçbir şey gelmiyor. Başarısızlığımın bedelini ödemek için ölmem mi gerekiyor? Yoksa olaylar senin yüce bir tasarımın doğrultusunda mı gelişiyor?"

Kendisini duasına kaptırmış olan İinuma soğuğu hiç hissetmeden öylece durdu: kimonosunun açık yakasından görünen tüylü göğsüyle yiğit bir karaltı. Aslında vücudunun, içindeki coşkunun arılığına hiç de uymadığına inanıyor, içten içe hayıflanıyordu. Öte yandan, kutsal bir kabuk olarak gördüğü Kiyoaki'nin bedeni, her gerçek erkekten beklenen o hilesiz katıksızlıktan yoksundu.

Sonra, ansızın, tam ateşli yakarısının doruğundayken, *hakama*'sının altında girdap gibi dönen serin sabah havasına karşın bedeninin gitgide ısındığını, erkekliğinin

uyandığını ayrımsadı. Hemen süpürgeyi kaptı, türbeyi deli gibi süpürmeye girişti.

10

Yılbaşından kısa bir süre sonra İinuma, Kiyoaki'nin odasına çağrıldı. Orada, Satoko'nun hizmetçisi olduğunu bildiği yaşlı Tadeşina'yla karşılaştı.

Satoko yeni yılı kutlamak üzere Matsugae Malikânesi'ne daha önce gelmişti. Bugün de Tadeşina kendi yeni yıl armağanı olarak Kyoto'ya özgü geleneksel kepek lapası getirmeyi bahane etmiş ve hiç göze çarpmadan Kiyoaki'nin odasına girmişti. Gerçi İinuma, Tadeşina'nın kim olduğunu biliyordu ama onunla ilk kez resmen bir araya getiriliyor, bunun nedenini de henüz bilmiyordu.

Yeni yıl, Matsugae Malikânesi'nde her zaman görkemli bir biçimde kutlanırdı. Kagoşima'dan gelen yirmi ya da daha fazla sayıdaki konuk saygılarını sunmak için önce ailenin geleneksel başkanını ziyaret eder, sonra da güzelce ağırlanırdı. Hoşigaoka usulüne göre pişirilen, siyah kirişli ana salonda sunulan yılbaşı yemekleri, özellikle dondurma ve kavun gibi taşralılarca hiç tadılmamış olan leziz tatlıları nedeniyle çok ünlüydü. Ancak bu yıl, İmparator Meiji için tutulan yas hâlâ sürdüğünden, Kagoşima'dan yalnızca üç konuk geldi, aralarında İinuma'nın ortaokulunun müdürü de vardı; Kiyoaki'nin büyükbabasıyla tanışma onuruna erişmiş bir beyefendiydi.

Marki Matsugae ile emekli müdür arasında her yıl şu konuşma yinelenirdi: İinuma ziyafet masasında ona hizmet ederken marki yaşlı adama döner, cana yakın bir tavırla, "İinuma'nın çalışmasından çok memnunuz," der-

di. Aynı şey bu yıl da tekrarlandı, müdürse sıradan bir evraka mührünü basan birinin alışkın tavrıyla, her zamanki gibi kibarca karşı çıktı. Ama bu yıl, belki de masada yalnızca bir avuç konuk bulunduğu için bu tören İinuma'ya içtenlikten yoksun, baştan savma, âdet yerini bulsun diye yapılmış gibi geldi.

İinuma, markizi görmeye gelen ünlü hanımlardan hiçbirinin huzuruna çıkmamıştı elbette, bu yüzden genç efendisinin odasındaki konukla, yaşlı bile olsa bir kadınla karşılaşınca şaşaladı.

Tadeşina taç desenleriyle süslü, siyah bir kimono giymişti; iskemlesinde aşırı terbiyeli, dimdik oturmasına karşın Kiyoaki'nin ısrarla içirdiği viskiden az da olsa etkilendiği belliydi. Kırlaşmaya başlamış, sıkıca toplanmış saçlarının çevrelediği alnı beyaz pudranın altında, karla kaplı bir erik çiçeği gibi parlıyordu.

İinuma'yı kısacık bir bakışla selamladıktan sonra, Prens Saionji'ye ilişkin öyküsüne döndü.

"Söylenenlere bakılırsa prens beş yaşından beri tütün ve alkol kullanıyormuş. Samuray aileleri çocuklarını kusursuz bir biçimde yetiştirmeye önem verirler. Oysa soylu ailelerde –ne demek istediğimi anlıyorsunuzdur, genç efendi– ebeveynler çocuklarını doğdukları andan başlayarak denetleyemiyorlar, öyle değil mi? Çocuklarına ne de olsa daha doğar doğmaz sarayın beşinci derecesi veriliyor, böylece imparator hazretlerinin hizmetine girmiş oluyorlar, tabii imparatora duydukları saygı da ailelerinin çocuklarına sert davranmasını önlüyor. Saraya mensup bir soylunun evinde hiç kimse imparator için edebe aykırı bir şey söylemez, tıpkı bir lordun evinde kimsenin efendisini açıkça çekiştirmeye cüret edememesi gibi. İşte durum böyle. Hanımım da imparator hazretlerine aynı derin saygıyı besler. Elbette bu saygı, yabancı lordları da kapsamaz." Tadeşina'nın son cümlesi,

Matsugae'lerin Siyamlı prenslere gösterdikleri konukseverliğe alaycı bir dokundurmaydı. Sonra aceleyle birkaç düzeltme yaptı: "Ama engin nezaketinize değinmeden geçemeyeceğim. Sayenizde kim bilir ne kadar zamandan sonra bir oyun izleyebildim. Bunun bana bir canlılık verdiğine inanıyorum."

Kiyoaki, Tadeşina'nın konunun üzerinde canının istediği kadar dolanıp durmasına izin verdi. Onu odasına çağırırken aklında belli bir şey vardı. O geceden beri içini kemirip duran kuşkudan kurtulmak istiyordu. Tadeşina'ya biraz daha viski içirdikten sonra ansızın Satoko'nun mektubu açıp açmadığını, gerçekten de kendisinden istendiği gibi şömineye atıp atmadığını sordu.

Kadının yanıtı beklediğinden de hızlı geldi: "Ah, o mu? Genç hanımım sizinle yaptığı telefon görüşmesinden sonra durumu bana anlattı. Ben de ertesi gün mektup gelir gelmez aldım, açmadan yaktım. Her şey halledildi. Artık kaygılanmanıza gerek yok."

Kiyoaki kendini, birbirine dolanmış çalılarla saatlerce boğuştuktan sonra düzlüğe ulaşabilmiş biri gibi hissetti. Gözlerinin önünde birbirinden zevkli manzaralar açılmıştı. Satoko'nun mektubu okumamış olmasının iki sonucu vardı: Hem her şey eski dengesini bulmuş oluyor hem de Kiyoaki'nin yaşamında yepyeni bir sayfanın açıldığına inanmasını sağlıyordu.

Satoko, daha şimdiden göz kamaştırıcı çağrışımları olan bir giriş yapmıştı bile. Matsugae Malikânesi'ne her yıl yaptığı kutlama ziyareti, markinin akraba çocuklarını toplamak için saptadığı güne denk gelmişti. Yaşları üçle yirmi arasında değişen çocuklar her yıl markinin evinde toplanır, o da bu bir gün boyunca sevgi dolu baba rolü oynar, her birini şefkatle dinler, kendisinden istendikçe öğüt verirdi. Bu yıl Satoko atları göstermek için yanında birkaç çocuk getirmişti.

Kiyoaki onları, Matsugae'lere ait dört atın bakıldığı ahıra götürdü. Ahır bayramlarda Şinto âdetlerine göre bükülmüş kordonlarla süslenirdi. Kiyoaki, güçlü, düzgün kaslı gövdeleriyle ansızın geri geri giden ya da toynaklarıyla tahta perdeyi çifteleyen atlar yeni yıla uygun, nabız gibi atan bir yaşam sürüyorlarınış duygusuna kapıldı. Çocuklar büyülenmişti. Seyise her atın adını tek tek sordular. Sonra, avuçlarındaki ufalanmış şekerleri, atların kocaman sarı dişlerini nişan alarak birbiri ardınca savurdular. Yan yana dizilmiş uzun bacaklı hayvanlar kendilerini rahatsız edeni görmek için yan yan baktılar. Bu, çocukları daha da keyiflendirmişti çünkü bu öfkeli bakışlar, atların onları birer yetişkin saydığını kanıtlıyordu.

Satoko atların aralık dudaklarından akan salyadan ürkmüştü, az uzaktaki bir çamın gölgesine sığındı. Çocukları seyise emanet eden Kiyoaki de onun peşinden gitti.

Kızın gözlerinde, yılbaşı kutlamalarında içilmesi âdet olan baharatlı sakenin etkisi görülüyordu. Bu nedenle –çocukların sevinç çığlıkları eşliğinde– söylediği sözler bu uyarıcının etkisine yorulabilirdi. Her neyse, Kiyoaki yanına yaklaşınca, ağırbaşlılıktan oldukça uzak bir tavırla delikanlıya baktı ve cilveli bir heyecan yansıtan sesiyle şöyle dedi:

"Biliyor musun, o gece öyle mutluydum ki... Beni sanki nişanlınmışım gibi tanıştırdın. Prens hazretlerinin ne kadar yaşh olduğumu görünce şaşırdıklarından eminim. Ama o sırada neler hissettiğimi biliyor musun? Tam o anda ölseydim içimde en küçük bir pişmanlık olmayacaktı. Mutluluğum senin ellerinde, Kiyo. Ona karşı dikkatli ol, olur mu? Hiçbir yılbaşında kendimi şu andaki kadar mutlu hissetmemiştim. Yeni yılın getireceklerini böylesine büyük bir heyecanla hiç beklememiştim."

Kiyoaki ne diyeceğini şaşırmıştı. "Bütün bunları neden söylüyorsun bana?" diye sorabildi sonunda, gergin bir sesle.

"Ah, Kiyo, mutluyken sözcükler ağzımdan, birden havaya salıverilen bir konfeti sağanağı halinde gökyüzüne yükselen güvercinler gibi fırlıyor. Yakında anlarsın Kiyo." İşleri daha da bozmak, Kiyoaki'yi sinirlendirmek için özellikle tasarlanmış şu cümleyle bitirdi sözlerini: "Çok yakında anlayacaksın."

"Ne kadar da mağrur ve kendinden emin!" diye düşündü Kiyoaki. "Benden çok daha olgun, çok daha akıllı."

Bütün bunlar birkaç gün önce olmuştu. Bugünse mektubun yazgısıyla ilgili olarak Tadeşina'nın sözlerini dinleyince, içini kemirip duran kuruntulardan kurtuluverdi, yeni yıla çok elverişli belirtilerin eşliğinde girdiğine artık emindi. Gecelerini zehir eden hüzünlü düşlerden kurtulacaktı. Bundan böyle yalnızca mutlu düşler göreceğinden kuşkusu yoktu. Davranışları her zaman açık seçik olacak, bunalımlarından, kaygılarından sıyrılacağı için de mutluluğunu herkesle paylaşmaya çalışacaktı. Ancak insanlığa saadet dağıtmak tehlikeli bir iştir, hatırı sayılır bir olgunluk ve bilgelik gerektirir. Olsun, Kiyoaki'nin içi içine sığmıyordu işte.

Ancak görevi ne olursa olsun İinuma'yı odasına salt kasvetini dağıtmak, yüzünün mutlulukla ışıdığını görmek için çağırmamıştı.

İçtiği sake başka bir şeyle daha karışınca Kiyoaki'nin cesaretini artırmıştı. Alçakgönüllü tavırlarına, insanı bezdiren nezaketine karşın Tadeşina'da öyle bir şey vardı ki insanın aklına bir genelev patroniçesini getiriyordu ama eski ve saygın ünü olan bir patroniçeyi. Varlığı su götürmez, imbikten geçirilmiş bir cinsellik yüzündeki her kırışığa sinmişti sanki. İşte onu böylesine yakınında buluverince Kiyoaki'nin aklına o doğal domuzluklarından biri geldi.

"Dersler konusunda İinuma bana her şeyi öğretti," dedi Tadeşina'ya. "Ama öğretmediği daha bir sürü şey

var. İşin doğrusu, İinuma'nın bilmediği öyle çok şey var ki. İşte bu yüzden Tadeşina, bundan böyle İinuma'ya yol göstereceksin."

"Ama genç efendi, siz ne demek istiyorsunuz?" diye sordu Tadeşina, büyük bir saygıyla. "Bu bey zaten bir üniversite öğrencisi. Üstelik benim gibi bir cahilin..."

"Hah işte! Benim sözünü ettiğim şeyin de okulda öğretilenlerle ilgisi yok."

"Yaşh bir kadınla alay etmek size yakışıyor mu?"

Böylece sürüp gitti, İinuma hâlâ konuşmanın dışında tutuluyordu. Kiyoaki oturabileceğini söylemediği için, gözlerini pencereden görünen göle dikmiş, öylece bekliyordu. Bulutlu bir gündü, koyu yeşil uçlarıyla çamların soğuk, ürkütücü bir biçimde yükseldiği adanın yakınında bir ördek sürüsü yüzüyordu. Adayı kaplayan sert, kahverengi otlar İinuma'nın aklına bir çiftçinin hasırdan yapılmış yağmurluğunu getirdi.

Sonunda, Kiyoaki'nin bir sözü üzerine sandalyelerden birine dimdik oturdu. Kiyoaki o âna kadar İinuma'nın kapının önünde dikildiğini fark etmemişe benziyordu. İinuma bunu çok garipsedi. Belki de, diye düşündü, efendi, Tadeşina'nın önünde yetki gösterisi yapıyordur. Eğer öyleyse, Kiyoaki için yeni bir şeydi bu; İinuma'nın hoşuna gitti.

"Evet, İinuma. Tadeşina az önce hizmetçilerle dedikodu yapıyormuş. Rastlantıyla kulağına çalınan bir şey..."

"Genç efendi, lütfen! Sakın!" Tadeşina kollarını abartılı bir telaşla sallayarak onu susturmaya çalıştıysa da beceremedi.

"Duyduğuna göre hizmetçiler senin her sabah türbeye gitmende, dindarlıktan çok daha başka bir şeyin rol oynadığına inamyorlarmış."

"Daha başka bir şeyin mi?" İinuma'nın yüz kasları gerildi, kucağında kavuşturduğu elleri titremeye başladı.

"Genç efendi, rica ederim," diye yalvardı kadın, "rica

ederim bu konuyu açmayın." Yere düşürülen porselen bir bebek gibi iskemlesine çöktü ama onca üzüntü gösterisine rağmen derine batmış gözlerinde yanlış anlaşılması olanaksız bir pırıltı vardı. Tam oturmayan takma dişli ağzını çevreleyen, geçmişteki cinselliğinin tanıkları olan çizgiler gevşemişti.

"Türbeye gitmek için evin arka kanadından geçmek zorundasın, öyle değil mi? Tabii bu da, hizmetçilerin yaşadığı bölümün pencerelerinin tam önünden geçmen demektir. Her sabah oradan geçerken Mine'yle bakışıyorsunuz. Sonunda geçen gün pencerenin kafesinden ona bir pusula uzattın. İşte söylenenler bunlar. Doğru mu, değil mi?"

Daha Kiyoaki'nin bitirmesine kalmadan İinuma ayaklanmıştı. Kendini denetlemek için uğraştıkça solgun yüzü büyük bir umutsuzlukla çarpıldı. Sanki içinde, korkunç bir cehennem ateşi gibi patlamaya hazır, bembeyaz bir öfke giderek yükseliyordu. Yüzünün her zamanki donuk, soğukkanlı görüntüsünden iz kalmamış olması Kiyoaki'nin hoşuna gitmişti. İinuma'nın acı çektiği açıkça belliydi ama Kiyoaki'ye kalırsa çirkin bir maskeye dönüşmüş olan bu yüz mutluydu.

İinuma, "Eğer genç efendi çekilmeme izin verme nezaketini gösterirse..." diyerek kapıya doğru hızla döndü. Ancak daha bir adım bile atamadan Tadeşina onu durdurmak için Kiyoaki'yi şaşırtan bir çeviklikle iskemlesinden fırladı. Bir saniye içinde eli ayağı tutmayan, yaşlı bir kadından avının üzerine atlamaya hazır bir leoparа dönüşmüştü.

"Gitme! Gidersen başıma nelerin geleceğini anlamıyor musun? Ayakura'lara tam kırk yıl hizmet ettim ama Matsugae ailesinin, sırf benim boşboğazlığım yüzünden birinin işine son verdiğini öğrenirlerse onlar da aynı şeyi bana yapar. N'olur acı bana. Olacakları düşünmen gerek.

Ne demek istediğimi anlıyor musun? Gençler öyle düşüncesizler ki! Ama elimizden ne gelir... Gençliğin çekiciliklerinden biri de bu."

Tadeşina bir yandan İinuma'nın kolunu sıkı sıkı tutarken bir yandan da yaşının verdiği bir güçle, lafı dolaştırmadan, kibarca paylayan, yalın bir sesle konuşuyordu.

Her haliyle kendine güvendiğini gösteren tavırları yıllar geçtikçe kusursuzlaşmış, bu yıllar boyunca Tadeşina kendini, dünyanın dönüşü için vazgeçilmez biri olduğuna inandırmıştı. Yüzü şimdi yeniden sakinleşmiş, işlerin düzgünce yürütülmesine perde arkasından gözcülük etmeye alışık birinin kendine güvenini yansıtmaya başlamıştı. Dinsel bir törenin tam ortasında kimonolardan biri dehşet verici bir biçimde, dikiş yerinden apansız sökülebilirdi; biri, kılı kırk yararak hazırladığı kutlama konuşmasının yazılı olduğu kâğıdı evde unutabilirdi; Tadeşina'nın özgüveni buna benzer binlerce bunalımı etekleri tutuşmadan halledebileceğini kanıtlamış olmasından kaynaklanıyordu. Çoğu insanın dünyasını karartabilecek aksilikler onun her gün karşılaştığı şeylerdi. Beklenmedik felaketleri daha gelmeden savuşturma yeteneği sayesinde yaşamdaki rolünü defalarca kanıtlamıştı. Bu sakin, yaşlı kadın insan ilişkilerinde hiçbir şeyin tıpatıp beklendiği biçimde gelişmeyeceğini çok iyi biliyordu. Bulutsuz, mavi bir gökte kanat çırpa çırpa süzülen tek bir turna, pekâlâ ani bir fırtınanın habercisi olabilirdi. Bu yüzden, dağarcığı deneyimlerle her zaman dopdolu olan Tadeşina asla telaşa kapılmazdı.

İinuma'nın daha sonra düşünecek bol zamanı oldu ama insanın bütün yaşamı bazen bir anlık duraksama yüzünden yön değiştirebilir. O an, bir kâğıt gibi tam ortasından katlanır sanki. Böylece alt taraf üste çıkar, daha önce görülen taraf sa sonsuza dek görünmez olur.

Koluna asılmış Tadeşina'yla birlikte Kiyoaki'nin ka-

pısında öylece dururken İinuma işte böyle bir an yaşadı, böylece de konu halledilmiş oldu. Öyle genç ve deneyimsizdi ki belirsizlik, bir köpekbalığının suyun yüzeyini yaran yüzgeci gibi bedenini delip geçiyordu. Mine yazdığı pusulaya gülmüş, herkese göstermiş miydi yoksa? Yoksa olay, kızı utandıracak bir biçimde mi ortaya çıkmıştı? İinuma bunu öğrenmek için çıldırıyordu.

Yeniden otururken Kiyoaki onu süzdü. Fazla da gururlanmadığı bir zafer kazanmıştı. İinuma'ya iyilikte bulunmaktan vazgeçmişti. En iyisi kendi mutluluğunun dizginlerini koyvermek, ayrıntıları yol alırken tasarlamaktı. İçinde yepyeni bir güç hissediyor, olgunluğun verdiği bir incelikle davranabileceğini duyumsuyordu.

"Bu konuyu seni üzmek ya da küçük düşürmek için açmadım. Tadeşina'yla senin için en iyi olanı bulmaya çalıştığımızı görmüyor musun? Babama hiçbir şey söylemeyeceğim, olayın başka bir kaynaktan kulağına gitmemesi için de elimden geleni yapacağım. Hemen atmamız gereken adım için Tadeşina'nın engin bilgisinden, deneyimlerinden yararlanabiliriz, öyle değil mi Tadeşina? Mine'nin evdeki en güzel kızlardan biri olduğu doğru, bu biraz sorun yaratıyor. Ama sen her şeyi bana bırak."

İinuma'nın gözleri, tuzağa düşmüş bir casusun gözleri gibi parlıyordu; ağzından bir şey kaçırmaktan korkarak can kulağıyla Kiyoaki'yi dinliyordu. Delikanlının söylediklerini iyice kavramaya çalışırken sanki içindeki kaygı sellerini başıboş bırakmıştı.

İinuma, kişiliğine hiç uymayan bir yüce gönüllülükle konuşan Kiyoaki'nin yüzünde bu kadar buyurgan bir anlamı daha önce hiç görmemişti. Elbette her zaman, Kiyoaki'nin günün birinde şu andaki gibi bir olgunluğa kavuşacağını ummuştu. Ama bunun böylesi şartlarda gerçekleşeceği aklının kıyısından bile geçmezdi. Kiyoaki'ye yenildim, diye düşündü. Yoksa onu asıl yenen şey, kendi şehvet düşkünlüğü müydü? Üstelik bir dakika ön-

ceki kısa duraksamadan sonra, utanılası bir biçimde zevk peşinde koşmasının artık efendisine duyduğu sadakatle, verdiği hizmetle ayrılmaz biçimde bütünleştiğini hissetmemiş miydi? İşte İinuma, zekice kurulmuş bir tuzakla karşı karşıyaydı. Yine de, içine düştüğü katlanılması zor rezaletin derinliklerinde, sözü edilmemiş pazarlığın tamamlanmasıyla birlikte küçük, altın bir kapı açılmıştı.

Kiyoaki sözlerini bitirince Tadeşina, soyulmuş bir pırasa kadar yumuşak bir sesle, "Her şey tıpkı genç efendinin dediği gibi," dedi. "Yaşının çok ötesinde bir bilgeliğe sahip."

Oysa İinuma tam tersini düşünürdü, şimdiyse kadının sözlerini hiç yadırgamadan dinliyordu.

"İinuma, buna karşılık," diye bir kez daha sözü aldı Kiyoaki, "sen de nutuk çekmeyi kesecek ve bana yardım etmek için Tadeşina'yla elbirliği yapacaksın. Sen bana yardım edersen ben de senin gönül serüvenine destek çıkarım. Üçümüz çok yakında oldukça yakın arkadaş olacağız."

11

Kiyoaki düş güncesine şunları yazdı:

Gerçi Siyamlı prenslerle tanışalı çok olmadı ama dün gece düşümde Siyam'ı gördüm. Bir odanın ortasındaki görkemli bir koltukta oturuyordum. Sanki oraya bağlanmıştım, kıpırdayamıyordum. Rüyanın başından sonuna kadar hep başım ağrıyormuş gibi geldi bana. Nedeni, pek çok değerli taşlarla süslenmiş, yüksek, sivri uçlu altın bir taç takmış olmamdı. Başımın

üstüne, çatının hemen altında bir ağ oluşturan kirişlere kalabalık bir tavuskuşu sürüsü tünemişti. Arada bir beyaz pislikleri tacımın üzerine dökülüyordu.

Dışarıda yakıcı bir güneş vardı. Otların bürüdüğü, ıssız bir bahçeyi yakıp kavuruyordu. Sineklerin hafif vızıltısı, kirişlerdeki tavuskuşlarının arada bir çıkardıkları gürültü ya da bazen kanatlarından çıkan hışırtıların dışında odada çıt çıkmıyordu. Bahçe yüksek, taş bir duvarla çevriliydi ama duvarda pencereye benzeyen büyük delikler vardı. Bu deliklerden palmiye ağaçlarının gövdelerini, onların arkasında üst üste yığılmış, göz kamaştırıcı, kıpırtısız, apak bulutları görebiliyordum.

Sonra bakışlarımı ellerime çevirdim; parmağımda zümrüt bir yüzük vardı. Elbette Çao P.nin yüzüğüydü bu ama nasıl olmuşsa benim parmağıma geçirilmişti. Biçimi aynıydı – gözcü tanrıların, *yokşo*'ların altından oyulmuş tuhaf yüzleri, taşın iki yanındaydı.

Dışarıdan gelen güneş ışıklarında parlayan taşa baktım, zümrüdün tam ortasında buzlu kristaller gibi ışıldayan, saf, bembeyaz bir ışık gözümü kamaştırdı. Tam bu sırada ışığın içinde genç, güzel bir kadının yüzü yavaş yavaş belirdi. Arkamda duran birinin yansısı olup olmadığını anlamak için dönüp arkama baktım ama odada benden başka kimse yoktu. Sonra zümrüdün içindeki yüz hafifçe kıpırdadı, anlamı değişti. Önceleri ciddiydi, şimdiyse gülümsüyordu. Aynı anda, başımın üstünde dolanıp duran sineklerden biri konmuş gibi elimin üstü kaşınmaya başladı. Şaşırmıştım, kurtulmak için elimi salladım, sonra yine yüzüğe baktım. Ama kadının yüzü kaybolmuştu. Daha sonra anlatılması olanaksız bir acı, bir şeyleri yitirmişlik duygusu başladığı için uyandım...

Kiyoaki düşlerini kâğıda dökerken kişisel yorumda bulunma zahmetine girişmezdi. Gördüklerini olduğu

gibi anımsamak için çaba harcar, mutlu düşleri de, uğursuz olanları da aynı biçimde, olabildiğince ayrıntılı yazardı. Rüyalardan belirli anlamlar çıkarmaya karşı gönülsüzlüğü, her şeyi tam olarak aktarmak için kendini zorlaması belki de yaşama duyduğu o derin korkuya işaretti. Düş dünyası, uyanıkken yaşadığı duygusal gelgitlerle karşılaştırıldığında çok daha güvenilir görünüyordu. Gündelik duygularının, gerçek benliğinin bir parçası olup olmadığından bir türlü emin olamıyordu ama düşlerindeki Kiyoaki'nin en azından gerçek olduğunu biliyordu. Birinci Kiyoaki bütün tanımlama girişimlerine karşı koyarken ikincinin tanınabilir bir biçimi ve kişiliği vardı. Kiyoaki günceyi, çevresindeki dünyanın sinir bozucu yönlerine duyduğu hoşnutsuzluğu dile getirmek için bir araç olarak kullanmıyordu. Tam tersine, burada, yaşamında ilk kez var olan gerçeklik, isteklerine tam anlamıyla yanıt vermekteydi.

Direnci büsbütün kırılmış olan İinuma, efendisine körü körüne boyun eğmeye başlamıştı. Tadeşina'yla birlikte sık sık, Kiyoaki'nin Satoko'yla buluşmasına arabuluculuk ediyordu. Bu türden bir bağlılık Kiyoaki'ye yetiyor, ayrıca dostluk denen şeyin gerçekten de o kadar önemli olup olmadığını merak etmesine yol açıyordu. Bu arada farkına varmaksızın Honda'dan uzaklaşıyordu. Bu Honda'yı üzüyordu ama Kiyoaki'nin yaşamında, eksikliği fazla duyulmayacak bir alışkanlık olduğunun en baştan beri farkındaydı zaten. İlişkilerinin, bir dostluk için gerekli olan bir öğeden yoksun olduğunun da ayrımındaydı. Kiyoaki'yle aylak aylak geçireceği zamanını şimdi kitaplarına veriyordu.

Almanca, Fransızca ve İngilizce hukuk çalışmalarının yanı sıra, bol bol edebiyat ve felsefe kitabı okuyordu. Gerçi büyük Hıristiyan lider Kanzo Uçimura'yı izlemiyordu ama Carlyle'ın *Sartor Resartus*'unu büyük bir hayranlıkla incelemekteydi.

Karlı bir sabah Kiyoaki tam okula gitmeye hazırlanırken İinuma, göze çarpacak kadar sakıngan bir edayla odasına girdi. Yüzündeki hüzün, davranışları hiç değişmemişti fakat yeni takındığı aşırı dalkavuk tavır yüzünden bunlar artık Kiyoaki'yi kızdırmıyordu.

Az önce Tadeşina'nın aradığını söyledi. Haber kısaca şuydu: Satoko karın yağmasına öyle sevinmişti ki Kiyoaki'den okula gitmemesini, onun yerine kendisiyle birlikte bir araba gezisine çıkmasını rica ediyordu.

Bugüne kadar kimse Kiyoaki'den bu kadar şaşırtıcı, böylesine şımarık bir istekte bulunmamıştı. Okula gitmeye hazır, kitap çantası kolunun atında, hayretten donakalmış, öylece İinuma'ya baktı.

"Bu da ne demek? Bayan Satoko gerçekten de böyle bir şey mi önermiş?"

"Evet efendim. Tadeşina aynen böyle söyledi. Herhangi bir yanlış anlama olamaz."

Doğruluğunu onaylarken İinuma eski bağımsız haline kavuşmuştu; karşı çıktığı takdirde Kiyoaki'yi paylamaya hazırdı sanki.

Kiyoaki omzunun üzerinden, karın yağdığı bahçeye bir göz attı. Satoko'nun baskıcı yöntemleri bu kez gururunu incitmemişti. Tam tersine onu rahatlatmıştı, kız sanki küçük bıçağıyla içindeki habis kibir urunu ustaca kesip çıkarmıştı. Ameliyat daha Kiyoaki'nin anlamasına kalmadan bitiverdiği için kendi isteklerinin dikkate alınmamış olması delikanlıya keskin bir zevk vermişti. "İstediğini yapacağım," dedi düşünceli düşünceli, dışarıya, lapa lapa yağan kara bakarak. Henüz tam tutmamıştı ama adayı, arkasındaki akçaağaç tepesini pırıltılı bir beyaza boyamıştı bile.

"Pekâlâ. Benim yerime okulu ara, soğuk aldığımı, bugün gidemeyeceğimi söyle. Annemle babamın bu konuda tek bir sözcük bile duymamalarına dikkat et. Sonra

durağa gidip iki kişilik geniş bir çekçek kirala. Adamlar güvenilir olsun. Ben oraya kadar yürüyeceğim."

"Bu karda mı?"

İinuma genç efendisinin yüzünün kıpkırmızı kesildiğini gördü. Kiyoaki'nin sırtı pencereye dönük olduğu için yüzü gölgede kalıyordu ama kızardığı yine de seçilebiliyordu. Büyümesine yardımcı olduğu bu genç adamın kahramanlıkla yakından uzaktan ilgisi yoktu, ancak nedeni ne olursa olsun Kiyoaki'nin gözlerindeki parıltıya hayran olmaktan kendini alamadı. Bir zamanlar genç efendisine, davranışlarına karşı küçümseme dışında hiçbir şey duymazdı; oysa şimdi, amacı ne olursa olsun, bencilce de olsa, Kiyoaki'de daha önce kendini hiç ele vermeyen, gizli bir kararlılık gördüğünü itiraf etmek zorundaydı.

12

Ayakura ailesinin Azabu'daki evleri derebeyliğe ait eski bir konaktı, geniş ana kapısının her iki yanındaki duvarda dışarıya doğru çıkıntılı, kafesli gözetleme pencereleri vardı. Artık çok az konuğun geldiği bu evde gözcüye gerek kalmadığı barizdi. Kar, çatıdaki kiremitlerin tümseklikleri örtecek kadar birikmemişti, daha çok düşerken sırtlara tutunmuş, onların biçimini almış gibi görünüyordu.

Elinde şemsiye tutan bir karaltı, yani Tadeşina ana girişin yanındaki küçük kapının önünde bekliyordu, Kiyoaki'nin çekçekle yaklaştığını görünce hemen gözden kayboldu. Araba durdu, Kiyoaki kapının öteki yanına baktıysa da, kar yüzünden bahçede hiçbir şey göremedi.

Sonunda girişte Tadeşina'nın yarı açık şemsiyesinin

altına sığınmış olan Satoko göründü; mor bir kimono giymişti, eşiği geçerken başını eğdi, ellerini göğsünün üzerinde kavuşturdu. Kiyoaki apansız karşısında buluverdiği bu görkemli güzellik karşısında yüreğinin sıkıştığını hissetti, sanki mor dalgalar halinde kabaran bir bulut kümesi dar kapıdan geçerek yağan karın içine düşüvermişti.

Tadeşina ve arabacıların yardım ettiği Satoko bir dalga gibi, eğilmiş, arabanın örtüsünü kaldıran Kiyoaki'ye doğru akıyordu sanki, Kiyoaki kızın aydınlık, sıcak gülümsemesiyle, saçına takılmış kar taneleriyle, giysisinin yakasıyla burun buruna geliverince, uyku sersemiyken belirsiz bir şeyin saldırısına uğramış biri gibi irkildi. Satoko arabaya binerken o hafif aracın ani sarsıntısı bu izlenimi artırmıştı kuşkusuz; giysisinin hemen Kiyoaki'nin yanı başına yığılan mor kıvrımları, kar tanelerini girdap gibi döne döne arabanın içine çeker, çarpıcı parfümüyle onları Kiyoaki'nin buz gibi yanaklarına doğru savurur gibiydi. Satoko arabaya binerken yanağı bir anlığına Kiyoaki'nin yanağına yaklaştı, canı sıkılmışçasına, toparlanmak için başını geriye atınca yumuşacık, güçlü ensesi Kiyoaki'yi büyüledi. Ona bir kuğunun zarif, bembeyaz boynunu anımsatmıştı.

"Böyle birdenbire aklına nereden esti?" diye sordu Kiyoaki, sesinin titrememesi için umutsuzca çabalayarak.

"Annemle babam dün gece trenle Kyoto'ya gittiler. Akrabalarımızdan biri çok hasta. Kısacası evde yalnız kaldım ve seni çok görmek istedim, Kiyo. Bütün gece bunu düşündüm, sabah kalkıp karı görünce dünyada her şeyden çok seninle birlikte karda gezinmeyi istediğimi anladım. Bütün yaşamım boyunca hiç böylesine ani bir karar vermemiştim. Beni bağışlarsın değil mi Kiyo?" Satoko soluk soluğa, kendisininkine hiç benzemeyen çocuksu bir sesle konuşuyordu.

Çekçek çoktan hareket etmişti. Arabacıların bağırış-

ları iki gencin kulaklarında çınlıyordu; adamlardan biri itiyor, ötekiyse çekiyordu. Kar, örtüleri inik arabanın öndeki küçük, kapalı camında beyazdan sarıya dönüşen biçimler halinde yayılıyordu. İçerideki ışık, arabanın sürekli sallantısına uyarak donuk donuk titreşiyordu.

Kiyoaki'nin getirdiği yeşil, kareli İskoç kumaşından yapılma battaniyeyi dizlerine örtmüşlerdi. Çoktan unutulan çocukluk günlerinden beri ilk kez birbirlerine bu kadar yakındılar ama arabanın üstündeki kapaktan içeriye dolan, yağış şiddetlendikçe bir azalıp bir çoğalan soluk ışık, yeşil battaniyenin üzerinde eriyen kar, arabanın üzerine kurumuş muz yaprakları gibi düşen karın çıkardığı yüksek sesli hışırtı Kiyoaki'nin dikkatini dağıtıyordu.

Arabacının sorusunu, "Canının istediği yere git. Bizi, gidebileceğin herhangi bir yere götür," diye yanıtladı. Satoko'nun da kendisiyle aynı duygular içinde olduğunu biliyordu.

Adamlar yola çıkmak üzere arabanın oklarını kaldırınca, gövdeleri hafifçe gergin bir durumda geriye yaslandılar. Şu âna kadar hiçbiri ötekinin elini bile tutmaya kalkışmamıştı. Ancak battaniyenin altındaki dizlerinin kaçınılmaz dokunuşu, karın altında gizlice alevlenen bir kıvılcım gibiydi.

Kiyoaki'nin içini kemiren kuşkusu hâlâ sürüyordu: Satoko gerçekten de mektubu okumamış mıydı? "Tadeşina'nın kesinlikle yadsıdığına bakılırsa herhalde okumadı," diye düşündü. "O halde Satoko kadınlar konusunda tam anlamıyla deneyimsiz olduğuma inanarak benimle oynuyor mu yani? Böyle bir hakarete nasıl izin verebilirim? Mektubu okumaması için o kadar dua ettim ama şimdi, keşke okusaydı, diyorum çünkü o zaman böyle karlı bir sabahta benimle buluşmasının tek bir anlamı olabilirdi; o da feleğin çemberinden geçmiş bir erkeğe meydan okumak. Bundan da ben kazançlı çıkar-

dım. Tek sorun, gerçekte deneyimsiz biri olmam, üstelik bunu gizlemenin hiçbir yolu da yok."

Sarsılan arabanın küçük, karanlık, dört köşe kuytusunda otururken Kiyoaki sık sık fikir değiştiriyordu. Satoko'ya bakmadığı için gözünü dikip kara, sarı muşambadan yapılma, dar pencereden sızan karın parıltısına bakmaktan başka çaresi yoktu. Sonunda elini battaniyenin altına, Satoko'nun elinin çoktan gidip bulduğu tek ılık, dar sığınağa soktu.

Bir kar tanesi rüzgârla savrularak içeriye girdi, Kiyoaki'nin kaşına kondu. Satoko bir çığlık attı, Kiyoaki elinde olmadan ona doğru döndü; soğuk bir damlanın gözkapağına doğru aktığını hissediyordu. Kız birden gözlerini yumdu. Kiyoaki bu yüze yakından baktı; loş ışıkta yalnızca dudaklarının hafifçe solmuş kızıllığı parlıyor; araba sallandığı için yüz hatları, titrek parmak uçlarıyla tutulan bir çiçek gibi hafif hafif titriyordu.

Kiyoaki'nin yüreği deli gibi atıyordu. Formasının yüksek, sıkı yakalığı yüzünden boğulur gibi oldu. Bugüne kadar Satoko'nun gözleri yumuk, sessizce bekleyen beyaz yüzü kadar büyülü bir şeyle hiç karşılaşmamıştı. Battaniyenin altında, kızın hafifçe elini sıktığını hissetti. Kendisine bir şeyler anlatmaya çalıştığını ayrımsamıştı, duyguları kolayca incinen biri olmasına karşın, nazik ancak karşı konulamayan bir şeyin kendisini çektiğini duyumsadı. Eğilip kızı dudaklarından öptü.

Bir dakika sonra arabanın sarsıntısı onları ayrılmaya zorladı ama Kiyoaki içgüdüsel olarak sanki gövdesinin bütün dengesi bu öpücüğe bağlıymışçasına sarsıntıya direndi; dudaklarının birleştiği yerde görünmeyen, devasa, kokulu bir yelpaze ağır ağır açılıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştı.

O sırada, her ne kadar kendini öpücüğe kaptırmışsa da, ne kadar yakışıklı göründüğünün farkındaydı. Satoko'nun ve kendisinin güzelliği: Bütün sıkıntıları dağıtan,

birlikte su gibi akmalarını, cıva gibi kolayca kaynaşmalarını sağlayan şeyin kesinlikle bu ince uyum olduğunu anladı.

Ayırıcı, engelleyici ne varsa hepsi güzelliğe yabancı bir şeyden kaynaklanıyordu. Kiyoaki şimdi mutlak özgürlükte diretmenin ete değil, akla özgü bir hastalık olduğuna inanmaktaydı.

Korkuyu içinden attıktan, mutluluğunun kaynağı olan kıza giderek artan bir güven duymaya başladıktan sonra öpücükleri daha tutkulu, daha ateşli oldu; Satoko'nun dudakları da uysallaşmıştı. Kiyoaki bütün özünün eriyeceğinden, kızın tatlı, kokulu dudaklarının onu emeceğinden korkmaya başlamıştı ki parmak uçları kızın tenine dokunma isteğiyle harekete geçtiler. Elini battaniyenin altından çıkardı, kızın omzuna dolayarak çenesinden tuttu. Bir kadın çenesinin küçük, kırılgan kemiklerini hissetti; kendisinden tam anlamıyla farklı olan bu fiziksel varlığa duyduğu ilgi tazelenmişti. Bunu kavrayınca öpücüğü daha da tutkulu bir hal aldı.

Satoko ağlamaya başlamıştı, Kiyoaki bunu ancak yanağı kızın gözyaşlarıyla ıslandıktan sonra fark edebildi. İçini bir gurur dalgası kapladı, bunun, kendinden çok karşısındakini düşünmeye, kendini insanlığa adamaya yönelten ruh haliyle hiçbir ilişkisi yoktu; Satoko'da da her şeyi eleştiren, bir ablanınkine benzeyen o eski, gönül indirici tutumdan iz kalmamıştı. Kiyoaki ellerini kızın gövdesinde dolaştırır, önce kulak memelerini, sonra da göğüslerini okşarken, parmaklarının altındaki yumuşaklıktan heyecanlanmıştı. Okşamaların gerçek amacı da bu olmalı, diye düşündü. Sanki sis dağılmış, önü açılan cinselliği sonunda elle tutulur bir şeye konabilmişti. Şimdi aklı fikri yalnızca aldığı zevkteydi. Kiyoaki için kendinden geçmenin doruğuydu bu.

Bir öpücüğün sona erdiği o an – insanın istemeden uyandırıldığı âna benzer, gözkapaklarına vuran sabah

güneşinin parıltısına karşı uykulu uykulu direnir, elinde kalan son bilinçsizlik kırıntılarını yakalamaya çalışır. Uykunun en tatlı ânıdır bu.

Dudakları ayrılınca aralarına uğursuz bir sessizlik girdi, sanki kuşlar sevimli şarkılarını ansızın kesmişlerdi. Birbirlerinin yüzüne bakamadılar, gözlerini boşluğa diktiler. Neyse ki arabanın sarsıntısı suskunluğun fazla bunaltıcı olmasını engelliyordu. En azından başka bir etkinliğin parçası olduklarını duyumsayabiliyorlardı.

Kiyoaki gözlerini indirdi. Yeşil battaniyenin ucundan, bir kadının beyaz *tabi*'sinin ucu korkak, beyaz bir farenin otlarla kaplı yuvasından burnunu çıkarması gibi, ürkekçe çıkmıştı. Üzeri ince bir kar tabakasıyla kaplanmıştı bile. Kiyoaki yanaklarının alev alev yandığının farkındaydı; çocuksu bir merakla, hiç düşünmeden elini uzatıp kızın yanağına dokundu, aynı sıcaklığı onda da hissedince sevindi. Bu sıcaklık, yazın minicik bir müjdecisi gibiydi.

"Arabanın üstünü açacağım."

Kız başıyla onayladı. Kiyoaki uzanıp arabanın önündeki örtüsünü çözdü. Örtünün üzerinde birikmiş, kısa ömürlü, bembeyaz bir kare oluşturrnuş kar sessizce ufalanıp dağıldı.

Arabadakilerin hareket ettiğini sezen arabacılar birdenbire durdular.

"Hayır! Hayır! Devam edin!" diye bağırdı Kiyoaki. Genç adamın sesiyle kamçılanan adamlar yeniden koşmaya başladılar.

"Devam edin! Üstelik gidebildiğiniz kadar hızlı gidin!"

Araba karı yara yara ilerliyor, arabacılar haykırıyor, birbirlerini yüreklendiriyorlardı.

"Biri görebilir," dedi Satoko arkasına yaslanarak. Hâlâ ıslak olan gözleri görünsün istemiyordu.

"Hiç önemi yok."

Kendi sesindeki kararlılık Kiyoaki'yi şaşırtmıştı. An-

sızın anladı. Asıl yapmak istediği şey dünyaya meydan okumaktı.

Yukarıya baktı; gökyüzü kaynaşan bembeyaz bir öfkeydi sanki. Kar şimdi doğrudan yanaklarını kamçılıyordu. Ağızlarını açsalardı, kar taneleri dillerine konardı. Böyle bir fırtınaya gömülmek... cennete gitmekle birdi.

"Şimdi içerisi de karlı," dedi Satoko dalgın dalgın. Eriyerek boynundan göğsüne damlayan kardan söz ediyordu besbelli. Yağan karda düzen bozucu hiçbir şey yoktu, düzenli bir törenin değişmez ağırbaşlılığıyla yağıyordu. Kiyoaki yanaklarının üşüdüğünü hissetti, yüreği de yavaş yavaş durulmuştu.

Bu arada araba Azabu'nun çok tutulan Kasumi yöresindeki bir tepeye tırmanmıştı. Yamacın kenarındaki düzlükte durup bakınca, aşağıdaki Üçüncü Azabu Alayı'na ait tören alanıyla barakalar açıkça görünüyordu.

Geniş, beyaz tören alanında tek bir asker bile yoktu. Kiyoaki ansızın binlerce askerden oluşan bir alayın toplandığını görür gibi oldu, tıpkı Tokuri Tapınağı yakınlarında, Rus-Japon Savaşı'nda şehit düşenlerin cenaze törenini gösteren o tanıdık fotoğraftaki gibi. Binlerce asker başlarını öne eğmiş, beyaz tahtadan bir abidenin, rüzgârda dalgalanan beyaz bir örtüsü olan mihrabın çevresinde öbek öbek bekleşiyordu. Bu sahnenin fotoğraftan tek farkı, askerlerin omuzlarının karla kaplanmış, keplerinin siperliklerininse beyazlaşmış olmasıydı. Bu hayaletleri görür görmez Kiyoaki hepsinin de savaşta öldüğünü anladı. Aşağıdaki binlerce asker yalnızca şehit düşen yoldaşları için dua etmek amacıyla değil, kendi yaşamlarına yas tutmak için de toplanmışlardı.

Bir an sonra hayaletler yok oldu. Bir kar perdesinin ardında, sahneler hızla birbirini izliyordu. Dış hendeğin dik yanındaki çamları destekleyen kalın, hasır rengi kordonların üzerine tehlike arz edecek ağırlıkta kar birikmişti. Küçük evlerin sıkıca kapalı pencerelerinin ardın-

daysa sabahın ilerlemiş saatleri olmasına karşın lambalar hâlâ ölgün ölgün yanıyordu.

"Kapatsana," dedi Satoko.

Kiyoaki ön perdeyi kapattı, kendilerini bir kez daha o bildik loşlukta buldular. Ancak az önceki esrik ruh haline yeniden dönmek o kadar kolay değildi. Kiyoaki her zamanki gibi kuruntulara kaptırmıştı kendini. "Ben onu öperken o aklından neler geçiriyordu acaba?" diye düşündü. "Herhalde öpüş biçimime kızmıştır. Kendimi fazlasıyla kaptırdığımı, yalnızca kendimi düşündüğümü anlamıştır – tıpkı bir çocuk gibi. Üstelik doğru da. O sırada tek düşündüğüm, kendimi ne kadar iyi hissettiğimdi."

Sonra Satoko'nun sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı.

"Artık eve dönsek?" Kızın sesi yine fazlasıyla dingindi.

"İşte başladı," diye düşündü Kiyoaki. "Yine yularımdan tutup beni sürüklüyor." Ama kendi kendine homurdanırken bile, her şeyi değiştirme şansına sahip olduğu o ânı elinden kaçırdığının farkındaydı. Şöyle diyebilirdi: "Hayır, geri dönmeyelim." Ama bunu yapması, uzanıp zarları eline alması demekti. Oysa daha zarlara dokunur dokunmaz beceriksiz elleri donar kalırdı. Henüz hazır değildi.

13

Kiyoaki eve döndü, birdenbire hastalandığı için okuldan erken ayrıldığı yolunda bir yalan uydurdu. Annesi ateşini ölçmek için hemen odasına geldi. Tam bu karmaşanın ortasında İinuma belirip Honda'nın telefonda olduğunu söyledi. Kiyoaki, kendisinin yerine telefona yanıt vermek isteyen annesini bundan vazgeçirmekte epey

zorlandı, sonunda savaşı kazanıp aşağıya indiğinde annesinin diretmesiyle kaşmir bir battaniyeye sarınmıştı.

"Her şey oldukça basit: bugün okula gittiğimi fakat eve erken döndüğümü söyledim. Buradaki herkes olayı böyle biliyor. Hastalığım mı?" Arkasındaki cam kapıdan huzursuz olarak sesini iyice alçalttı, fısıltıyla sürdürdü. "Bu konuda endişelenmene gerek yok. Yarın okula geleceğim, konuşuruz. Beni okulda göremeyince hemen telefonlara sarılmasana, abartıyorsun!"

Honda telefonu kapadığında, gösterdiği ilgiye Kiyoaki'nin verdiği buz gibi karşılık yüzünden sinirden tir tir titriyordu ama nedeni Kiyoaki'nin soğuk ses tonundan da, kabalığından da öte bir şeydi. Honda, Kiyoaki'yi bugüne kadar asla bir sırrını saklamak zorunda bırakmamıştı.

Kendini biraz toparlayınca düşünmeye koyuldu: "Salt bugün okula gelmediği için ona telefon etmek pek benim yapacağım bir şey değildir." Gerçekten de onu böylesine telaşla telefona yönelten şey dostça bir kaygıdan daha fazlasıydı. Bir an önce Kiyoaki'yi aramak için karla kaplı avluda onu idare binasına doğru koşturan şey, adını koyamadığı bir önseziydi.

Kiyoaki'nin sırası bütün sabah boş kalmıştı. Ona baktıkça Honda'nın içini en büyük korkuları gerçekleşmişçesine bir dehşet kaplamıştı. Yeni cilanın altında çiziklerin göründüğü eski sıra, karın camdan giren parıltısını yansıtıyordu. Bu Honda'nın aklına eski savaşçıları oturur durumda gömmek için kullandıkları beyaz kumaşla kaplı, dik tabutları getirmişti.

İçindeki sıkıntı, eve döndükten sonra daha da arttı. Sonra İinuma'dan Kiyoaki'nin şu sözlerini ileten bir telefon geldi: Honda'yla öyle konuştuğu için üzgündü. Bu gece Honda'nın evine bir araba gönderirse acaba Honda kendisini ziyarete gelir miydi? İinuma'nın ağır, mezardan geliyormuşçasına kalın sesi Honda'nın canını daha

da sıkmıştı. Kiyoaki düzelip okula döndüğünde görüşebileceklerini söyleyerek çağrıyı geri çevirdi.

İinuma bu yanıtı iletince Kiyoaki kendini gerçekten de hastalanmış gibi hissetti. Daha sonra, geç vakit İinuma'yı odasına çağırdı ama bir şeyler istemek yerine üzüntülerini anlatarak İinuma'yı iyice şaşırttı.

"Satoko başıma hep dert açıyor. Kadınların iki erkek arasındaki dostluğu bozduklarını söylerler, ne kadar doğru değil mi? Evet, Satoko bu sabah o kadar inatçı davranmasaydı Honda'nın bana kızmasına gerek kalmayacaktı."

Gece kar kesildi, ertesi gün hava duru ve güzeldi. Annesiyle ve ev halkıyla giriştiği savaşı kazanan Kiyoaki okula gitmek üzere evden ayrıldı. Oraya Honda'dan önce varmak, ilk günaydın diyen olmak istiyordu. Güneş gökyüzünde yükseldikçe kış sabahının göz kamaştırıcı parlaklığı keyfini yerine getirdi. Onu tam anlamıyla değiştiren derin, bastırılamayan bir mutlulukla dolup taşıyordu. Daha sonra Honda sınıfa girip gülümsemesine kayıtsız bir tavırla karşılık verince, Kiyoaki ani bir kararla ona bir gün önce olanları anlatmaktan vazgeçti.

Honda hafifçe gülümseyebilmişti ama tek sözcük etmedi. Kitap çantasını sıranın üzerine koyduktan sonra birkaç dakika kadar pencerenin pervazına yaslandı, dışarıdaki kara baktı. Saatine bir göz atıp dersin başlamasına daha yarım saat olduğunu görünce hiç sesini çıkarmadan döndü, dışarıya çıktı. Kiyoaki içinden gelen bir dürtüyle onu izledi.

İki katlı, ahşap bir bina olan okulun yan duvarı boyunca, geometrik bir biçimde küçük çiçek tarhları oluşturulmuştu. Tam ortalarında bir çardak vardı. Tarhların bittiği yerden az uzakta arazi ansızın dikleşiyor, küçük bir patika yokuş aşağı inerek bir korunun çevrelediği göle ulaşıyordu. Kiyoaki, Honda'nın göle kadar inmeyeceğinden emindi çünkü erimeye başlayan kar yürümeyi oldukça zorlaştırıyordu. Tam düşündüğü gibi Honda çar-

dağa girdi, bankın üzerindeki karları eliyle süpürerek oturdu. Kiyoaki çiçek bahçesindeki kar kümeleri arasında kendine yol açarak ona doğru ilerledi.

"Neden arkamdan geliyorsun?" diye sordu Honda, başını kaldırıp bakarken parlak ışığa karşı gözlerini kısarak.

"Dün çok kötü davrandım," diye özür diledi Kiyoaki yumuşakça.

"Önemi yok. Hastalığın yalnızca bir bahaneydi öyle değil mi?"

"Evet, öyle."

Kiyoaki de tıpkı Honda gibi bankın üzerindeki karları itti, sonra oturdu. Karın parıltısı yüzünden birbirlerine bakarken gözlerini kısmak zorunda kalıyorlar, bu da havadaki duygusal gerginliği azaltıyordu. Aşağıdaki göl görünmüyordu, ağaçların karla ağırlaşmış dalları arasından gölü görebilmek için ayağa kalkmaları yeterdi oysa. Dört yanlarından damlayan suyun, okulun çatısında, çardakta, ağaçların üzerinde birikmiş olan karın eridiğini kanıtlayan sesi geliyordu. Çiçek tarhlarını kaplayan donmuş kabuk yer yer çökmüştü, yarılınış granit gibi parlayan, girintili çıkıntılı, katmanlı, kırık buzlar görünüyordu.

Honda, Kiyoaki'nin müthiş bir sır vermesini bekliyor ama kendi kendine meraklı biri olduğunu itiraf etmek istemediğinden de Kiyoaki'nin hiçbir şey söylememesi için neredeyse dua ediyordu. Biraz da olsa gönül indirme havası taşıyan bir sırdaşlık son derece tatsız olacaktı.

Bu yüzden aralarındaki sorunla hiçbir ilgisi olmayan bir konu bulma umuduyla ilk konuşan Honda oldu.

"Biliyor musun, son zamanlarda kişilik üzerine epey kafa yordum. Şu yaşadığımız zamanı ele al, şu okul, şu toplum – kendimi hepsine yabancı buluyorum. En azından öyle olduğumu düşünmekten hoşlanıyorum. Aynı şey senin için de geçerli."

"Evet, elbette," diye yanıtladı Kiyoaki, ses tonu her

zamanki gibi kayıtsız ve soğukça ama yine de kişiliğine uygun bir tatlılıktaydı.

"Ama sana bir şey sormama izin ver: Yüz yıl sonra ne olacak? Bu konuda ne düşündüğümüzü söylemek için orada bulunamayacağız, bütün düşüncelerimiz 'Çağın Görüşü' başlığı altında bir araya toplanacak. Örneğin, sanat tarihini al: Düşüncemi yadsınamaz bir biçimde kanıtlıyor. Her dönemin kendine özgü bir tarzı vardır, belli bir dönemde yaşayan hiçbir sanatçı, bireysel görüşü ne olursa olsun o dönemin kendine özgü tarzını tam anlamıyla aşamaz."

"Bizim çağımızın da kendi tarzı var mı?"

"Meiji Devri'nin tarzının hâlâ can çekiştiğini söyleyebilirim. Ama nasıl bilebilirim? Bir dönemin ortasında yaşamak, onun tarzından habersiz olmak demektir. Seninle ben şu ya da bu yaşam biçimine dalmış durumdayız; bir kâsede yüzüp duran ama onu hiç fark etmeyen kırmızı balıklar gibiyiz. Senin yaşamını alalım: Seninki bir duygu dünyası. Çoğu insandan farklısın. Kişiliğinden fedakârlık ederken uzlaşmaya asla yanaşmadığına eminsin. Ancak bunu kanıtlamanın hiçbir yolu yok. Çağdaşlarının yapacağı tanıklığın da hiçbir değeri yok. Kim bilir? Belki de duygulardan oluşmuş dünyan bu dönemin tarzını en saf biçimde temsil etmektedir. Fakat yine söylüyorum, bunu bilmenin hiçbir yolu yok."

"Peki ama kararı veren kim?"

"Zaman. Önemli olan zamandır. Zaman geçtikçe seninle ben, ne olduğunu fark etmemiş bile olsak, karşı konulmaz biçimde dönemimizin ortak görüşüne dahil edileceğiz. Daha sonra, Taişo Dönemi'nin başlarındaki gençlerin şöyle ya da böyle düşündüklerini, giyindiklerini, konuştuklarını söylerlerken seninle benden söz ediyor olacaklar. Hepimiz bir yığın halinde görüleceğiz. Kendo takımındaki sürüden iğreniyorsun değil mi? Onları küçümsüyorsun!"

"Evet," dedi Kiyoaki. Soğuğun pantolonundan geçip içine işlediğini hissediyordu ama yine de gözlerini çardağın yanındaki yeşil kamelya yapraklarından alamıyordu. Eriyen kardan arınmış, pırıl pırıl parlıyorlardı. "Evet, onları küçümsemekle kalmıyor, onlardan nefret ediyorum."

Sözlerinin doğrulandığını gören Honda, konuşmasını sürdürdü: "Tamam, şimdi gözünün önünde canlandırmaya çalış. Yirmi ya da otuz yıl sonra insanlar seninle senin nefret ettiğin şeyleri bir ve aynı, tek parça olarak görecekler.

Kendilerine benzemeyen herkesi kadınsı olmakla suçlamalarına yol açan çirkin dar görüşlülükleri, alt sınıftakilere karşı saldırganlıkları, General Nogi'ye ölçüsüz bağlılıkları, İmparator Meiji tarafından dikilmiş *sakaki* ağacının çevresini her sabah süpürmekten inanılmayacak bir doyum almalarını sağlayan düşünce tarzları yüzünden kafaları çalışmayan şu aşırı duygusal arkadaşlarınla seni, bütün duyarlılığınla seni, aynı kefeye koyacaklar. Görüyor musun, dönemimizin özünü ortaya koymanın en kolay yolu bu – en düşük ortak paydayı almak. Çalkalanan su bir kez durulduğu mu, yüzeyindeki gökkuşağı gibi renkli kaygan yağı görebilirsin. İşte aynen böyle olacak. Bizler öldükten sonra bizi ayrıştırmaları, herkesin görmesi için asal öğelerimizi yalıtmaları çok kolay. Elbette bu özün, dönemimizin temeli olan düşüncenin, bundan yüzlerce yıl sonra oldukça karanlıkta kaldığını söyleyecekler. Seninle benim bu karardan kaçma şansımız yok, çağdaşlarımızın ayıplanacak görüşlerini paylaşmadığımızı kanıtlamamızın bir yolu da yok. Peki, tarih bu görüşe ölçü olarak neyi uygulayacak? Ne dersin? Çağımızdaki dâhilerin düşüncelerini mi? Büyük adamlarınkini mi? Hiçbirini. Bizden sonra gelecek ve aklımızdan neler geçtiğine karar verecek olanlar, kendo takımındaki arkadaşlarının eleştirel olmayan düşünce biçimlerini ölçüt olarak alacaklar. Bir başka deyişle, günümüzün en

ilkel, en yaygın inançlarına takılacaklar. Her dönem, her zaman yalnızca bu ahmaklıklarıyla tanımlanmıştır."

Kiyoaki, Honda'nın sözü nereye getirmeye çalıştığını anlamamıştı ama dinledikçe zihninde bir düşüncenin tohumları serpilmeye başladı. İkinci kattaki sınıflarının açık pencerelerinde pek çok öğrenci belirmeye başlamıştı artık. Öteki sınıfların camları kapalıydı, sabah güneşini, gökyüzünün parlak mavisini yansıtıyorlardı. Sabaha özgü, o bildik sahne. Bir gün önceki olayları, kar fırtınasını anımsayınca kendisini cinsel heyecanlarla dolu karanlık bir dünyadan sağduyunun duru, parlak alanlarına doğru çekiliyormuş gibi hissetti.

"Eh, tarih böyledir işte," dedi. Honda'nınkilere oranla kendi çocuksu sözlerinden utanmıştı ama en azından karşısındakinin düşüncelerine ulaşmak için bir adım atabilmişti. "Bir başka deyişle, biz ne düşünürsek düşünelim ya da umalım ya da hissedelim, bunların hiçbiri tarihin akışını azıcık bile olsa etkilemeyecek. Söylemek istediğin bu mu?"

"Bu. Avrupalılar, Napoléon gibi birinin tarihe egemen olabileceğine inanırlar. Biz Japonlarsa aynı şeyi, Meiji Restorasyonu'nu yaratan büyükbabalarımız ile çağdaşları için düşünürüz. Peki ama bu gerçekten doğru mu? Tarih insan iradesine hiç boyun eğmiş midir? Sana baktıkça aklıma hep bu soru takılıyor. Sen büyük biri değilsin, bir dâhi de değilsin. Ancak seni ötekilerden ayıran bir özelliğin var: Sende irade gücünden hiçbir iz yok. Bu nedenle seninle tarih arasında bir bağlantı kurmak beni her zaman heyecanlandırmıştır."

"Benimle alay mı ediyorsun?"

"Hayır, asla. Ben bilinçsizce tarihte rol oynamaktan söz ediyorum. Örneğin; diyelim ki bende irade gücü var..."

"Kesinlikle var."

"Diyelim ki tarihin akışını değiştirmek istiyorum. Bü-

tün gücümü, kaynaklarımı bu amaca adarım. Tarihi kendi isteğime göre yönlendirmek için sahip olduğum bütün gücü kullanırım. Diyelim ki bunu gerçekleştirebilecek saygınlığa, yetkeye de sahibim. Bunlardan hiçbiri, tarihin benim isteklerim doğrultusunda gelişeceğinin güvencesi değildir. Öte yandan, belki yüz, iki yüz, hatta üç yüz yıl sonra tarih ansızın benim görüşlerime, ideallerime tıpatıp uyan bir yöne gidebilir – bunun benim çabalarımla hiçbir ilgisi yoktur. Belki de toplum benim birkaç yüzyıl önceki hayallerimin tam bir kopyası olan bir biçimi benimseyecektir; bir zamanlar benim düşlediğim şey olan bu yeni zafer karşısında tarih buz gibi bir küçümsemeyle bana gülümseyecek, benim hırsımla alay edecek. İnsanlar da şöyle diyecek: 'Eh, tarih böyledir işte.'"

"Ama her şeyin bir olgunlaşma zamanı vardır, öyle değil mi?" diye sordu Kiyoaki. "Senin görüşlerinin zamanı ancak gelmiş demektir, hepsi bu. Bu belki de yüz yıl almaz, yalnızca otuz ya da elli yıl yeter. Böyle şeyler sık sık oluyor. Hem belki de iraden senin ölümünden sonra da görünmeyen, kimsenin bilmediği bir rehber olarak hizmet etmeyi sürdürecek, yaşamın boyunca gerçekleştirmek istediğin şeyin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Belki senin gibi biri hiç yaşamamış olsaydı, ne kadar uzun sürerse sürsün tarih böyle bir yön almayacaktı."

Bu soğuk, sıkıcı varsayımlar Kiyoaki için, çaba harcamasını gerektiren savaşımlardı; yine de içini belli bir sıcaklığın kapladığını hissetti, bunun için Honda'ya teşekkür borçluydu. Böyle bir kaynaktan doyum sağlamaya karşı çekimserdi. Ancak şu an, okulun beyaz halıyla kaplanmış bahçesine, karlı çiçek tarhlarının üstüne gölge düşüren çıplak dallara bakarken, damlayan suyun çıkardığı sese kulak verirken, Honda'nın bu tartışmayı başlatmasına sevindiğinin bilincindeydi. Kiyoaki'nin hâlâ dünkü mutluluğun ve heyecanın etkisinden kurtulamamış

olduğunu bildiği halde, Honda bunu görmezden gelmeyi seçmişti ve bu karar çevrelerindeki karın saflığına uygun görünüyordu. Aynı anda çatıdan, geride siyah siyah parlayan üç-beş ıslak kiremit bırakarak bir topak kar kaydı.

"Yani sen," diye sürdürdü Honda sözünü, "birkaç yüzyıl sonra toplumun benim istediğim hale gelmesini bir başarı olarak mı yorumluyorsun?"

"Öyle olmalı."

"Kimin başarısı peki?"

"Senin iradenin."

"Şaka yapıyorsun. Ben çoktan ölmüş olacağım. Daha önce de söylediğim gibi bütün bunlar benim hiçbir katkım olmadan gerçekleşecek."

"Peki, o halde buna tarihin iradesinin bir başarısı diyemez miyiz?"

"Demek tarihin bir iradesi var, öyle mi? Tarihi kişileştirmek her zaman tehlikelidir. Bildiğim kadarıyla tarihin kendi iradesi yoktur, ayrıca bu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Yani gelişmede herhangi bir irade söz konusu değilse, başarıdan da söz edemezsin. Tarihin başarıları denen şeyler de bunu kanıtlıyor. Daha ulaşıldıkları anda çöküp gitmeye başlıyorlar bile. Tarih yıkımların toplamıdır. Her ölümlü, bir sonraki ölümlü için yer açmak zorunda. Tarih için yaratmakla yok etmek tek ve aynı şeydir.

Bütün bunların bal gibi farkındayım. Bunu anladığım halde senin gibi olamam, kararlı biri olmaktan vazgeçemem. Galiba bu içimden gelen bir dürtü. Kimse emin olamaz ama şu kadarını söyleyebilirim: Her iradenin özünde, tarihi etkileme isteği yatar. İnsan isteklerinin tarihi etkilediğini söylemiyorum, yalnızca bunu denediklerini söylüyorum. Hem sonra, kimi irade biçimleri alın yazısına sıkı sıkıya bağlıdır, bu kavram iradeye düşman olsa dahi.

Ancak uzun vadede insanın bütün iradesi hüsrana uğramaya yazgılıdır. İşlerin, insanın istediğinin tam tersi

bir yönde ilerlemesi son derece doğaldır. Bir Batılı bundan ne sonuç çıkarır peki? 'Bu işte tek akılcı güç benim irademdi. Başarısızlığın nedeni bir rastlantı,' der.

Rastlantıdan söz etmek, neden sonuç yasasının olasılığını büsbütün yadsımaktır. Rastlantı, özgür iradece kabul edilebilir tek ve en son mantıksızlıktır.

Rastlantı kavramı olmasaydı Batı'nın özgür irade felsefesi de asla geliştirilemezdi. Rastlantı, iradenin en önemli sığınağıdır. O olmadan kumar oynama düşüncesi anlaşılamazdı, tıpkı Batılıların, katlanmak zorunda kaldıkları, sürekli yinelenen aksiliklere ve hayal kırıklıklarına başka bir özür bulamamaları gibi. Bence bu rastlantı, bu kumar kavramı Avrupalıların tanrısının gerçek özü. Niteliğini özgür irade için yaşamsal önemi olan bir sığınaktan, yani rastlantıdan alan bir tanrıları var; insan iradesinin özgürlüğü düşüncesini veren tek tanrı türü.

Peki ama rastlantının varlığını büsbütün yadsırsak ne olur? Zafer ya da yenilgi, hiç fark etmez, tesadüflerin bundaki rolünü tam anlamıyla dışlarsak? Bu durumda, özgür iradenin sığınağını ortadan kaldırmış oluruz. Rastlantıyı yok edersen irade kavramının altındaki bütün destekleri çekmiş olursun.

Gözünde şöyle bir sahne canlandır: Gün ortasında bir meydan. İrade tek başına orada duruyor. Kendi gücüyle dimdik ayakta duruyormuş gibi yapıyor, böylece de kendi kendini kandırmayı sürdürüyor. Güneş yakıyor. Ne bir ağaç var ne de bir ot. O koskoca alanda ona kendi gölgesinden başka eşlik eden hiçbir şey yok. Tam o anda, yukarıdaki bulutsuz gökten gümbür gümbür bir ses geliyor: 'Rastlantı öldü! Artık rastlantı diye bir şey yok. Beni duyuyor musun, irade? Avukatını sonsuza kadar yitirdin.' Bunun üzerine irade paramparça olduğunu, özünün eriyip gittiğini hissediyor. Eti çürüyor, lime lime dökülüyor. Bir an-sonra yalnızca çıplak iskeleti kalıyor, kemiklerinden

ince bir sıvı sızıyor, kemiklerse sağlamlıklarını yitirip ayrışmaya başlıyor. İrade ayağını sıkıca yere basmış hâlâ dikiliyor ama bu son çaba yararsız. Çünkü tam o anda duru, göz kamaştırıcı gökyüzü korkunç bir homurtuyla yarılıyor ve kaçınılmazlık tanrısı bu yarıktan aşağı bakıyor.

Ne var ki bu ürkütücü tanrıya iğrenç bir yüz yakıştırmaktan kendimi alamıyorum, bu güçsüzlüğün nedeni de hiç kuşkusuz insanın iradesini özgürce kullanmasından yana oluşum. Çünkü rastlantı oradan kalkarsa iradenin hiçbir anlamı kalmaz – arada bir şöylece bir göz atabildiğimiz o dev neden sonuç zincirindeki bir pas lekesi kadar önemi kalır ancak. Demek ki tarihte rol oynamanın tek yolu var, bu da büsbütün iradesiz olmak – yalnızca parıldayan, güzel, ölümsüz ve değişmez bir atom gibi davranmak. Kimse insanın varoluşunda bundan başka bir anlam aramamalı.

Soruna böyle bakmak sana pek uygun düşmüyor. Böyle bir düşünceyi onaylamanı beklemiyorum. Senin bel bağladığın tek şey –üstelik üstünde fazlaca kafa yormadan– kendi yakışıklılığın, başkalarına benzemeyişin – bununla yerleşmiş, oturmuş bir kişiliğin olduğunu söylemek istemiyorum, tam tersine bundan yoksun olduğunu söylüyorum. Haklı mıyım?"

Kiyoaki verecek bir yanıt bulamadı. Honda'nın ona hakaret etmek istemediğini bilerek gülümsedi.

"İşte benim için en büyük bulmaca da bu," dedi Honda, neredeyse komik görünen bir ağırbaşlılıkla içini çekerek. Buz tutmuş bir bulut gibi, duru sabah havasında bir saniye kadar asılı kalan soluğu, Kiyoaki'ye Honda'nın kendisine duyduğu ilginin gizli bir belirtisi gibi geldi. İçinde bir yerlerde, bir mutluluk duygusu yoğunlaştı.

Derslerin başladığını bildiren zil çalınca iki genç adam kalktı. Tam o anda biri, ikinci kattaki pencerelerin pervazında birikmiş karı avuçladı, kartopu yapıp onlara

fırlattı. Kartopu, ışıltılı parçacıklar halinde tam ayaklarının dibine düştü.

14

Babası Kiyoaki'ye kütüphanenin anahtarını vermişti. Kütüphane, ana evin kuzey kanadının bir köşesindeydi, Matsugae'lerin çok az ilgi gösterdikleri bir odaydı. Marki, kitaplara fazla zaman ayıracak biri değildi. Kütüphaneyi Kiyoaki'nin büyükbabasına ait olan Çin klasikleri, markinin kültürlü görünmek için Maruzen'den getirttiği Batılı kitaplarla armağan olarak verilen kitaplar doldurmuştu. Kiyoaki liseye başlayınca babası, bilgi gömüsünün bekçiliğini bağışlayan birinin azametli tavrıyla anahtarı uzatmıştı. Böylece canı çektikçe oraya girebilme ayrıcalığı yalnızca Kiyoaki'ye tanınmış oluyordu. Markinin ilgisini hiç mi hiç çekmeyen kitaplar arasında pek çok Japon klasiği ile çocuk kitabı da vardı. Kitaplar yayımlanmadan önce her birinin yayımcısı markiden kısa bir övgüyle resmî giysili bir fotoğrafını rica etmiş, buna karşılık da her kitabın sırtına altın, kabartma harflerle, "Marki Matsugae Hazretleri'nin Önerileri Üzerine" yazısını bastırtarak her derlemeden bir tane de ona sunmuştu.

Kiyoaki kütüphaneyi sık ziyaret etmezdi. Kendi düşüncelerini kitaplardakine yeğlerdi. Ancak odayı temizlemesi için ayda bir kez Kiyoaki'den anahtarı alan İinuma için kütüphane evdeki en kutsal yerdi; Kiyoaki'nin büyükbabasına ait olan Çin klasikleri orayı kutsallaştırıyordu.

İinuma oradan söz ederken asla yalnızca kütüphane demezdi. Orası daima, "Merhum Ekselansın Kütüphanesi"ydi, bu sözcükleri her söyleyişinde heyecandan soluğu kesilirdi.

Kiyoaki'nin Honda'yla barıştığı günün akşamı İinuma tam okula gitmek için evden ayrılmak üzereyken, Kiyoaki onu odasına çağırdı ve tek sözcük etmeden kütüphanenin anahtarını uzattı. Aylık temizlik için belli bir gün kararlaştırılmıştı, üstelik İinuma bu işi hiçbir zaman geceleri yapmazdı. Acaba anahtarı neden verdi, diye düşündü, yanlış günde, hem de gece vakti? Kaba, hantal avucunda mavi, madenî anahtar, kanatları kopartılmış bir yusufçuk misali öylece duruyordu.

Daha sonra İinuma bu ânı pek çok kez anımsayacaktı. Avucundaki anahtar ne kadar da yıpranmış ve çıplak görünüyordu; tıpkı harap olmuş bir beden gibi. Anahtarı vermesinin ne anlama geldiğini bir süre düşündüyse de çıkartamadı. Sonunda Kiyoaki açıklayınca, içi efendisine karşı değil de onun insafına kalmış olmanın verdiği bir öfkeyle doldu.

"Dün sabah okula gitmedim, sen beni idare ettin. Bu gece yardım etme sırası bende. Okula gidiyormuş gibi dışarı çık. Sonra evin arkasına dolan ve kütüphanenin tam karşısındaki kapıdan eve gir. Anahtarla odanın kapısını açar, içeride beklersin. Ama sakın ışığı yakma. Ayrıca kapıyı içeriden kilitle.

Tadeşina, Mine'ye ne yapacağını söyledi. Buraya telefon edecek, Bayan Satoko'nun lavanta torbasının ne zaman biteceğini soracak. İşte parola bu. Mine bu tür ince işlerde çok yeteneklidir, herkes ondan böyle elişleri isteyip duruyor. Bayan Satoko bile ondan, altın brokar bir lavanta torbası yapmasını istemiş. Kısacası Tadeşina'nın telefonu en küçük bir kuşku uyandırmayacaktır.

Mine haberi alınca senin okula gitme vaktinin gelmesini bekleyecek, sonra kütüphaneye gelip açman için kapıya usulca vuracak. O saatlerde akşam yemeği henüz sona ermiş olacağından herkes koşuşturup duracaktır, kızın yokluğunu otuz ya da kırk dakika kadar kimse fark etmez.

Tadeşina, ikinizin dışarıda buluşmasının hem çok

tehlikeli hem de çok güç olacağına inanıyor. Bir hizmetçinin tek başına sokağa çıkabilmek için bir sürü özür uydurması gerekir, üstelik her kafadan bir ses çıkar.

Her neyse, bu konuda sana danışmadan karar verdim bile. Tadeşina, Mine'yi bu gece arayacak. Yani kesinlikle kütüphanede olman gerek. Yoksa Mine müthiş üzülecektir."

Av köpeklerinin kıstırdığı bir ayı gibi, kıpırtısızca dinlerken İinuma'nın eli öyle şiddetle titriyordu ki, az kaldı anahtarı düşürecekti.

* * *

Kütüphane çok soğuktu. Altın iplikli kalın perdeler, evin arkasındaki bahçede yanan fenerlerin ışığını birazcık geçiriyor olsa da, kitapların başlıkları yine de seçilemiyordu. Odada, kışın tıkanmış bir kanalın kıyılarını saran kokuyu andıran bir küf kokusu vardı.

Karanlık İinuma için engel değildi. Hemen hemen her kitabın yerini ezbere biliyordu. Han Fei-tzu'nun eserleri, "Seiken Belgesi", "On Sekiz Tarihçe" gibi kitaplar rafları doldurmuştu; aralarında cildi çoktan erimiş, "Dört Klasik Üzerine Yorumlar"ın Japonca çevirisi de vardı. Bu kitabı Kiyoaki'nin büyükbabası öyle sık karıştırmıştı ki, kenar şeridi aşınmıştı.

İinuma bir gün tozunu aldığı kitaplardan birinin sayfalarını çevirirken, gözüne Kayo Honen'in bir şiiri ilişmişti. Ünlü Japon ve Çin şiirlerinden oluşmuş bir seçkideydi, İinuma yerini çok iyi anımsıyordu. Başlığı, "Soylu Bir Yüreğin Türküsü" idi. Özellikle bir dörtlüğü, kütüphaneyi temizleyen İinuma'nın yüreğine su serpmişti:

Gerçi şimdi küçük bir odayı süpürüyorum
Ama bunu sonsuza dek sürdürmeyeceğim.

Hiç Kyuşu hırsımı engelleyebilir mi?
Cıvıltılı serçe sürüleri
Kartalın ıssız yoluna çıkabilir mi?

İinuma artık anlıyordu. "Merhum Ekselansın Kütüphanesi"ne duyduğu derin saygıyı bilen Kiyoaki burayı buluşma için özellikle seçmişti. Evet, İinuma bundan emindi. Kiyoaki'nin ince ince düşünerek hazırladığı bu tasarıdan söz ederkenki soğuk, doygun hali, kütüphanenin bütün çağrışımlarını iyi kavradığını karıtlıyordu. Gelişmelerin, İinuma'nın taptığı bir yere saygısızlık etmesiyle sonuçlanmasını istiyordu.

İinuma düşündükçe, Kiyoaki'de ta güzel bir çocuk olduğu günlerden bu yana bastırılmış, suskun bir kötücüllük bulunduğunu anlıyordu. Kutsal şeylere hürmetsizlik etmekten zevk alıyordu. İşte İinuma kendisi için paha biçilmez olan bir şeyi kirletince, Kiyoaki bundan, bir parça çiğ et alıp kutsal Şinto kolyesinin içine sarmışçasına keyif alacaktı. Söylenceye göre güneş tanrıçasının kardeşi, acımasız tanrı Susano da aynı biçimde mutlu olmuştu.

İinuma bir kadına kapıldığından beri Kiyoaki'nin onun üzerindeki gücü inanılmayacak kadar artmıştı. Üstelik –ki bu haksızlık İinuma'nın elini kolunu bağlıyordu– dünya Kiyoaki'nin zevklerini çekici ve doğal bulurken İinuma'nınkileri günah olarak değilse bile rezalet olarak niteleyecekti acımasızca. Düşündükçe, kendi kendinden daha çok iğreniyordu.

Kütüphanenin tavanından telaşla koşuşturan farelerin tıkırtısı geliyordu; arada bir de bastırılmış bir cıyaklama. Geçen ay odayı temizlerken çevreye zehirli kestaneler yerleştirmişti ama hiç yararı olmadığını görüyordu. En çok unutmak istediği şeyi anımsayınca ansızın ürperdi.

Mine'nin yüzünü her görüşünde, ne kadar bastırmaya çalışırsa çalışsın, aynı şeytanca düşünce gelip beynine yerleşiyordu. Kızın ılık bedeninin akşam karanlığında onunkiyle buluşmaya geleceği şu an bile o düşünce aralarına giriyordu. Belki Kiyoaki çoktan beri haberdardı ama bu konudan İinuma'ya hiç söz etmediği için İinuma da susmayı yeğlemişti, oysa aklından bir an olsun çıkaramıyordu. Aslında herkesçe bilinen bir sırdı, İinuma için giderek katlanılması daha güç bir hal alıyordu. Sanki bir fare sürüsü olanca iğrençliğiyle üstüne saldırıyordu; işte bu düşünce İinuma'ya böylesine büyük bir işkence çektiriyordu. Marki, Mine'yle yatmıştı, hâlâ da zaman zaman yatıyordu. İinuma'nın imgelem gücü yukarıdaki farelerce iyice tutuşturulmuştu – kanlı gözleri, iğrenç gövdeleri...

Soğuk, tenini ısırıyordu. İinuma günlük ibadet görevini yerine getirmek için dışarı çıkarken ne kadar yiğit görünürse görünsün, şu anda sırtına çarpan, buzlu bir pansuman gibi yayılan soğukta tir tir titremekteydi. Mine'nin, dikkat çekmeden masadan kalkabilmek için oyalandığını tahmin etti.

İinuma bekledikçe içindeki istek arttı, keskinleşti. Sonra içine işleyen soğukla ve çürüme kokusuyla birleşen tatsız duygular zaten gerilmiş olan sinirlerini büsbütün yıprattı. Sanki bir lağımın pis suları giderek yükseliyor, bacaklarını kaplıyor, *hakama*'sının ipeğini ıslatıyordu. "Benim zevke ulaşma yolum bu mu?" diye düşündü – yirmi dört yaşında, yürekli, en yüksek onura bile ulaşabilecek olgunluktaki birinin?

Kapıya hafifçe vuruldu. İinuma öyle bir hızla yerinden fırladı ki, kitap raflarından birine çarptı; canı yanmıştı. Her neyse, sonunda anahtarı kilitte güçlükle döndürebildi. Mine hafifçe yan dönüp kapıdan içeri süzüldü. İinuma onun arkasından kapıyı kilitledikten sonra kızı omuzlarından kavradı, hiçbir törene gerek görmeden

geri geri kütüphaneye doğru itti. Her nedense aklı, kütüphanenin dış duvarı boyuna birikmiş olan, buraya gelirken kürediği o kirli, gri kar kümelerine takılmıştı. Neden böyle davrandığını düşünmeye ne niyeti ne de zamanı vardı; ama Mine'ye pis karlara en yakın köşede sahip olma gereksinimi duyuyordu.

Kafasındaki tuhaf düşüncelerin etkisiyle yabanileşmişti, kıza karşı hoyrattı. Ona duyduğu acıma arttıkça hareketleri daha da kabalaşıyordu. Tam işin ortasında, hırçınlığının aslında Kiyoaki'ye duyduğu öç alma isteğinden kaynaklandığını ayrımsayınca, içi tanımlanamaz bir acıyla doldu. Zaman kısa, suskunluksa gerekli olduğu için Mine hiç direnmedi, İinuma'nın gönlünce davranmasına izin verdi. Ama uysallığı İinuma'yı daha çok yaralıyordu çünkü yumuşak başlılığı aslında ne kadar benzeştiklerini çok iyi bildiğini gösteriyordu.

Yine de kibarca boyun eğişinin tek nedeni bu değildi; Mine sevişmekten zevk alan, rasgele cinsel ilişkiye girebilen biriydi. İinuma'nın davranışlarının tuhaflığı –suskunluğuyla kızı sindirme çabaları, beceriksiz, sakar elleri– kızı ne kadar çok arzuladığını kanıtlıyordu. İinuma'nın ona acıdığı kızın aklından bile geçmiyordu elbette.

Mine karanlıkta öylece yatarken, kimonosunun yırtmacından içeriye bir kılıç gibi saplanan soğuğu hissetti. Gözleri karanlığa alışınca rafların ciltlenmiş, yaldız kabartma başlıkları zamanla donuklaşmış kitaplarla tıka basa dolu olduğunu gördü. Kitaplar dört bir yandan üstüne üstüne geliyorlarmış gibi bir duyguya kapıldı. Acele etmeliydiler. Tadeşina, hiçbir hata yapmaması için Mine'nin kulağını iyice bükmüştü; her şeyin yolunda gitmesi, şu kısacık süre içinde hiç duraksamadan davranmasına bağlıydı. Mine yaşamdaki rolünün, karşısındakini yatıştırmak, rahatlatmak için kendisini kolayca ona sunmak olduğuna inanıyordu. Bu ona yeterdi. Sıkı etli, pü-

rüzsüz, yumuşak tenli bu ufak tefek, dolgun gövde karşısındakini hoşnut etmekten memnundu.

İinuma'dan hoşlandığını söylemek, abartmak olmazdı. Mine'nin canı istediği anda sevgilisinde iyi yönler görmek gibi olağanüstü bir yeteneği vardı. İinuma'yla alay eden öteki hizmetçilere hiçbir zaman katılmamıştı; İinuma'nın onca zamandır saldırılara, alaylara hedef olan erkekliği sonunda hak ettiğini kadının yüreğinden alıyordu.

Mine'nin gözünün önünde ansızın olanca cümbüşüyle bir tapınak bayramı canlandı: Parlak renkleri, keskin kokularıyla karpit lambaları, balonlar, fırıldaklar, rengârenk şekerlemeler...

Karanlıkta gözlerini açtı.

"Neye bakıyorsun öyle?" diye sordu İinuma sinirlenerek.

Tavandaki fareler yeniden koşuşmaya başlamıştı. Hareketleri oldukça sessizdi ama yine de umutsuz bir telaş içinde oldukları hissediliyordu. Kapkara yurtlarında, onları bir uçtan ötekine savuran bir taşkınlıkla, çılgınca koşuşturmaktaydılar.

15

Matsugae Malikânesi'ne gelen bütün mektuplar hep aynı yöntemle sahibine ulaştırılırdı: Uşak Yamada mektubu alır ve aile arması işlenmiş, altın kaplama bir tepsinin ortasına düzgünce yerleştirirdi. Sonra da tepsi markiz ya da markize götürülürdü. Satoko bu işlemi bildiği için dikkatli davranmış, mektubunu Tadeşina'yla elden göndermiş, Tadeşina da İinuma'ya vermişti.

Böylece Tadeşina'yı karşılamak, Satoko'nun aşk mektubunu alıp Kiyoaki'ye teslim etmek, son sınavlarına çalışan İinuma'ya düştü.

O kar fırtınasından sonraki sabah havanın duru ve açık olmasına karşın bir gün önce olanları düşünüp durmaktan kendimi alamadım. Sanki yüreğimde kar durmamıştı, hâlâ yağıyordu. Kar taneleriyse Kiyo'nun yüzünün biçimini almış gibiydi. Yıl boyunca karın her gün yağdığı bir ülkede yaşamayı ne çok isterdim. Böylece bir an bile aklımdan çıkmazdın, Kiyo.

Heian Dönemi'nde yaşıyor olsaydık benim için bir şiir yazardın, öyle değil mi? Ben de bir tane sana yazardım. Çocukluğumdan beri *waka* öğrendiğim halde, böyle bir anda duygularımı dile getirecek tek bir dize bile yazamamak beni şaşkına çeviriyor. Nedeni yeteneksizliğim mi acaba?

Neden bu kadar mutluyum dersin? Ne kadar uçarı olursa olsun sözlerim ya da davranışlarım yüzünden bana kızmayan, kibar bir erkek bulduğum için mi? Kiyo'ya canımın istediği gibi davranmaktan hoşlandığımı düşünmekten farksız bir şey bu – gerçekten de senin böyle bir şeye inanmandan daha çok üzecek bir şey olamaz beni.

Hayır, beni asıl mutlu eden şey, senin nezaketin. Geçen günkü saçma isteğimin nedenini gayet iyi anladın. Gizliden gizliye ne büyük bir umutsuzluğa kapıldığımı hissedebildin. En küçük bir serzenişte bulunmadan da bir arabaya atladın, karları aşarak bana geldin, büyük bir utançla ta yüreğimin derinliklerine gömdüğüm bir hayali gerçekleştirdin. Nezaketinden söz ederken işte bunu demek istiyordum.

Kiyo, olanları anımsadıkça bedenim sevinçten, utançtan tir tir titriyor. Burada, Japonya'da karın ruhunun kadın olduğuna inanırız: Kar masalı. Oysa Batı masallarında kar her zaman yakışıklı, genç bir erkektir. Artık ben de Kiyo'yu karın ruhu olarak görüyorum; üniformanın içinde öyle erkeksiydin ki. Beni tam anlamıyla ele geçirdin. Güzelliğinde eridiğimi hisset-

mek ve karın içinde donarak ölmek – hiçbir alın yazısı bundan daha tatlı olamaz.

Satoko sonuna, "Bu mektubu şöminede yakmayı lütfen unutma," diye eklemişti. Bu son cümleye kadar anlatımı yumuşak, zarifti, zaten duygularını her zaman incelikle dışa vururdu. Yine de Kiyoaki mektubun orasında burasında beliriveren cinsel coşkuyu şaşırarak duyumsamıştı.

Mektubu okuyup bitirince ilk tepkisi bunun bir erkeği sevinçten çıldırtacak bir mektup olduğunu düşünmek oldu. Oysa mektup ona, Satoko'nun katıldığı zarafet derslerine ait bir alıştırma gibi gelmişti. Sanki kız ona zarafetin ahlaksızlık sorununu ortadan kaldırdığını öğretmeye çalışıyordu.

O karlı sabah ikisi birbirine gerçekten âşık olsaydı, birkaç dakikalığına da olsa buluşmadan tek bir gün geçirmeye bile katlanabilirler miydi hiç? Bundan daha doğal ne olabilirdi? Fakat Kiyoaki bu tür dürtülere uymak niyetinde değildi. Esintiye boyun eğen bir bayrak gibi salt duyguları için yaşamak, olayların doğal akışını durduracak bir yaşama biçimi gerektirir; çünkü bu, doğaya bir köle gibi baş eğmek demektir. Duygularla yaşamak kökeni ne olursa olsun bütün sınırlamaları yadsır; tuhaf ama bu yüzden de kendi içgüdüsel özgürlük dürtüsünü eninde sonunda gemleme eğilimi gösterir.

Gerçi nedeni nefsini güçlendirmek değildi ama Kiyoaki, Satoko'yu yeniden görmek için acele etmedi. Aşkta deneyimli kişilere özgü, duygusal kurnazlıkla dolu derin bir bilgelikten hâlâ yoksundu. Ayrıca zarafet sanatını doğru biçimde kavrayamamıştı, üstelik hâlâ öyle toy, öyle kibirliydi ki Satoko'nun apaçık sergilediği özgürlüğe, aklına eseni yapmasına gıpta ediyor, kendini çok değersiz hissediyordu.

Bir ırmağın taşkından sonra normal yatağına dönmesi gibi Kiyoaki'nin acı çekme eğilimi de kendini yeniden duyurmaya başladı. Hülyalı kişiliği maymun iştahlı olduğu kadar talepkâr da olabiliyordu; onu asıl kızdıran şeyse, aşkına kavuşmasını zorlaştıran hiçbir engelin bulunmamasıydı. Tadeşina'yla İinuma'nın her şeye burunlarını sokma isteğinden kaynaklanan işgüzarlıkları, saldırılmaya hazır bir hedef oluşturmaktaydı; çevirdikleri dolapları tertemiz duygularına karşı düşman gibi görmeye başlamıştı.

Aşkın yakıcı acısı ağlarını örerken, güvenebileceği tek şeyin bu olduğunu fark etmiş, bu da gururunu incitmişti. Böylesi bir acı, görkemli bir halı dokumak için en uygun malzeme olabilirdi ama Kiyoaki'nin elinin altında daracık bir ev tezgâhıyla beyaz bir iplik çilesinden başka bir şey yoktu.

"Acaba beni nereye götürüyorlar?" diye düşündü. "Tam da yavaş yavaş, gerçekten âşık olmaya başladığım bir sırada?"

Duyduğu şeyin aşk olduğuna karar vermesine karşın hâlâ kendiyle boğuşup duruyordu.

Satoko'nun öpücüğünü anımsayan herhangi bir delikanlı hazdan, hoşnutluktan havalara uçardı. Oysa kendinden hoşnut olmayı sıradan bir şey sayan bu genç adam için bu anı, her geçen gün daha da şiddetlenen bir yürek sancısına neden oluyordu.

İşin aslı ne olursa olsun, o anda duyduğu mutlulukta değerli bir mücevherin göz alıcı ışıltısı vardı. O an, hiç çıkmamacasına kazınmıştı belleğine. Biçimi olmayan, renksiz, karla kaplı bir çölün tam ortasında, allak bullak bir halde, bu yolculuğa neden giriştiğini de, yolculuğun nasıl biteceğini de bilemeden yol alırken mücevherin içini ısıtan parıltısı Kiyoaki için tıpkı bir pusula gibiydi.

Tattığı mutlulukla şu andaki yürek sızısı arasındaki karşıtlık giderek büyüyor, üzerindeki etkisiyse artıyordu;

sonunda yine o alışık olduğu kapkara hüzne saplanıp kaldı. Öpücük, Satoko'nun küçük düşürücü alaylarına ilişkin bir başka anı olup çıktı.

Kızın mektubunu elinden geldiğince soğuk bir dille yanıtlayacaktı. Her seferinde yeni bir başlangıç yaparak birkaç mektup yazdı, sonra da yırtıp attı. Sonunda, duygusuz bir aşk mektubu yazmayı tasarladığını kavrayıp fırçayı elinden bıraktı, aynı anda, aslında ne büyük bir başarı kazandığını ayrımsadı. O suçlama mektubunu göndermekle, hiç niyeti yokken, deneyimli, yetişkin bir erkek gibi davranmıştı. Bu apaçık sahteciliği anımsadıkça öyle büyük bir acı çekiyordu ki hemen yeni bir mektuba başladı. Niteliğine filan aldırmaksızın ilk öpücüğün verdiği hazzı anlattı. Mektup, çocuksu bir tutkuyla doluydu. Bir zarfa koydu, kapaktaki zamkı yalarken gözlerini yumdu. Zamk hafif tatlıydı, bir ilaç gibi.

16

Matsugae arazisi en çok akçaağaç yapraklarının sonbahardaki görünüşüyle ünlüydü ama kiraz ağaçları da epeyce hayranlık toplardı. Kiraz ağaçları, ana kapıya kadar uzanan yolda bir kilometreden uzun bir sıra oluşturan çam ağaçlarının arasına serpiştirilmişti. Batı tarzı evin ikinci kattaki balkonundan çok iyi görülürdü. Oradurken insan şöyle bir göz gezdirdiğinde Matsugae Malikânesi'ndeki bütün kiraz ağaçlarını görebilirdi; kimisi araba yolu boyunca çiçeğe durmuştu. Kimisi ön bahçedeki dev *gingko* ağaçlarının arasında yükseliyordu, kimisiyse Kiyoaki'nin Otaçimaçi Töreni'nin yapıldığı küçük, yeşil tepeciğin çevresini sarmış, birkaç tanesi de gö-

lün gerisindeki akçaağaç tepesinde boy atmıştı. Zevk sahibi izleyicilerin çoğu bu düzenlemeyi, bahçenin tam ortasındaki boğucu bir ağaç bolluğuna yeğliyordu.

Bahardan yaz başına kadar Matsugae Malikânesi'ndeki üç ana olay, marttaki Kukla Şenliği, nisanda çiçeklenmiş kirazların seyredilmesi ve mayıstaki Şinto kutlamasıydı. Fakat merhum imparator için konulan yas süresi henüz dolmadığı için bu yıl mart ve nisan kutlamalarında yalnızca ailenin katılacağı bir törenle yetinilmesi kararlaştırılmıştı – evdeki kadınları hayal kırıklığına uğratan bir karar. Çünkü her yıl olduğu gibi bu kış boyunca da Kukla Şenliği'yle, çiçek seyriyle ilgili tasarılar yapılırken profesyonel göstericilerden kurulu bir topluluğun çağrıldığı yolunda söylentiler yayılmıştı. Ev her zaman bu tür öykülerle, baharın gelişini olay haline getirmeye alışık basit insanları heyecanlandıran tahminlerle dolup taşardı. Beklentilerinin kökü böylece kurutulunca sanki baharın da kökü kurutulmuş gibi oldu.

Matsugae'lerde tam Kagoşima tarzı kutlanan Kukla Şenliği çok ünlüydü, geçmiş yıllarda çağrılan konukların sayesinde ünü artık yurtdışına da yayılmıştı, öyle ki her yıl şenlik zamanı Japonya'da bulunan birçok Amerikalı ve Avrupalı, çağrılabilmek için mümkün olan her yolu denerlerdi.

İmparatoru ve imparatoriçeyi temsil eden fildişi kuklaların solgun yanakları, çevrelerindeki mumların titrek ışığına, yerdeki kızıl halının yansısına rağmen bahar başlarının ışığında soğuk soğuk parlıyordu. İmparatorun kuklasına yüksek rütbeli bir Şinto rahibinin görkemli tören giysileri, imparatoriçeninkine ise Heian Dönemi'ne ait gösterişli bir saray elbisesi giydirilmişti. Sayısız eteğin kabarıklığına karşın giysilerin yakası enselerinin soluk, saydam tenini gözler önüne serecek biçimde incelikle oyulmuştu. Kızıl halı, o kocaman kabul salonunun zeminini

tamamen kaplıyordu. Bol işlemeli kumaşlara sarılmış sayısız tahta top kirişli tavandan sarkıyor, tanınmış kuklalara ait yarı kabartma resimler duvarları süslüyordu. Bu tür resimlerdeki yeteneğiyle ünlü Tsuru adında yaşlı bir kadın her şubat Tokyo'dan gelir, canla başla hazırlıklara başlardı; evde kaldığı sürece, "Madam öyle istiyor" nakaratı dudaklardan düşmezdi.

Her ne kadar bu yılki Kukla Şenliği eski coşkusundan yoksunsa da, kadınlar kirazların yaklaşan çiçeklenme mevsiminin hayaliyle neşelenmişlerdi; törene konuk çağrılmamıştı ama yine de umduklarından daha hareketli geçeceğe benziyordu. Bu umudun kaynağı, Prens Toin'in küçük bir maiyetle de olsa katılacağını bildirmiş olmasıydı.

Haber markiyi de neşelendirmişti. Ancak gösterişli, savurgan bir yaşam sürdüğü zaman mutlu olabiliyordu, kibar takımının koyduğu sınırlamalarsa dışa dönük doğasını rahatsız ediyordu. İmparatorun kuzeni bile yas konusunda gevşek davranabiliyorsa artık kimse markinin ahlak değerlerine dil uzatmaya cesaret edemezdi.

Ekselansları Prens Haruhisa Toin, VI. Rahma'nın taç giyme törenine imparatoru temsilen katıldığı ve Siyam kraliyet ailesini tanıdığı için marki, iki genç prensi de davet etmeyi uygun gördü.

Yıllar önce Paris'te, 1900 Olimpiyat Oyunları sırasında marki, kentin gece yaşamını tanıtan bir rehber olarak değerli hizmetlerde bulunduğu için prensle oldukça yakın ilişki kurmuştu. Prens bugün bile o günleri, yalnız markinin anlayabileceği dokundurmalarla anmaktan hoşlanırdı. "Matsugae," derdi, "şu içinden şampanya fışkıran fıskiyeli yeri anımsıyor musun? Unutulmayacak bir geceydi!"

Kiraz çiçeklerini seyretme töreni için saptanan tarih Nisan'ın altısıydı, Kukla Şenliği'nin oldukça yalınlaştırılmış kutlamaları biter bitmez, yaklaşan yeni eğlencenin

hazırlıkları evdeki yaşam temposunu hızlandırdı.

Ama Kiyoaki'nin bahar tatili boyunca yapılacak hiçbir işi yoktu. Ailesi bir yolculuğa çıkması için diretiyordu ama Satoko'yu sık sık göremese de, kız oradayken Tokyo'dan ayrılmak istemiyordu.

Keskin soğuğa karşın bahar her gün yaklaşırken Kiyoaki bir sürü rahatsız edici önseziyle boğuşup duruyordu. Sonunda, can sıkıntısı dayanılmaz bir hal alınca çok seyrek yaptığı bir şeyi yapmaya karar verdi, büyükannesinin aileye ait topraklarda bulunan evine gitti. Kadın ona küçük bir çocuk gibi davranma huyundan bir türlü kurtulamıyordu; bu bir de, gelininin kusurlarını tek tek sayıp dökme huyuyla birleşti mi, Kiyoaki'nin onu daha sık ziyaret etmesini engelliyordu. Erkeksi omuzları ve ciddi yüzüyle büyükannesi, büyükbabasının ölümünden beri dünyaya büsbütün sırt çevirmiş, her gün yalnızca bir avuç pirinç yiyerek, çok yakında gerçekleşeceğini umduğu ölümü sanki şimdiden yaşamaya başlamıştı. Ne var ki, bu perhiz ona yaramış, kadın iyice canlanmıştı.

Kagoşima'dan gelen ziyaretçilerle, onların ne düşündüğüne hiç aldırmadan, doğduğu yere özgü bir ağızla konuşurdu. Ama Kiyoaki'yle annesi için, kendisini zorlayarak, beceriksizce de olsa, Tokyo ağzını kullanırdı. Üstelik, Tokyo ağzının o genizsi tonundan yoksun olunca sesindeki talim alanı patırtısı daha da belirginleşirdi. Kiyoaki, büyükannesinin Kagoşima vurgusunu özenle korumasının, Tokyo'dan kolayca etkilenmiş olan kendisine karşı gizli bir kınama olduğundan emindi.

"Demek Prens Toin kiraz çiçeklerini görmeye geliyor, öyle mi?" dedi Kiyoaki'yi görünce, hiçbir başlangıca gerek görmeden. Ayaklarını *kotatsu*'da[1] ısıtıyordu.

1. Alt kısmına ısıtıcı yerleştirilmiş masa veya sehpa.

"Evet, öyle söylüyorlar."

"Ben katılmayacağım. Annen çağırdı ama burada kalmayı, ayak altında dolaşmamayı yeğliyorum."

Sonra Kiyoaki'nin avareliğine canının sıkıldığını belirterek, neden judo ya da eskrimle ilgilenmediğini sordu. Arazide bir zamanlar bir spor salonu vardı ama Batı tarzı eve yer açmak için yıkılmıştı. Kadın bu yıkımın, ailenin çöküşünün başlangıcını simgelediğini söylerdi alaycı bir dille. Bu görüş, Kiyoaki'nin de düşünme biçimine uyuyordu. "Çöküş" sözcüğünden hoşlanırdı.

"Amcaların hayatta olsaydı, baban bugünkü gibi davranamazdı. Bana kalırsa imparatorluk ailesiyle içli dışlı olmak, eğlence için bunca para harcamak yalnızca gösteriş. Lüksün ne olduğunu bile öğrenemeden şehit düşen oğullarımı düşündükçe içimden, babanla ve ötekilerle, yani eğlenmekten başka şey düşünmeksizin hayata kapılıp sürüklenenlerle bütün ilişkimi kesmek geliyor. İşte oğullarım için verilen şehit maaşını elimi bile sürmeden aile mihrabına bırakmamın nedeni bu. Bana öyle geliyor ki imparator bana bu maaşı, oğullarımın ve öylesine yiğitçe akıttıkları kanlarının hatırına bağladı. Bu parayı kullanmak çok yanlış olur."

Büyükannesi bu tür kısa vaazlar vermekten hoşlanırdı. Oysa marki annesinin yiyecek, içecek, para harcama ya da hizmetkâr tutma gibi bütün isteklerini hiç esirgemeden, cömertçe karşılardı. Kiyoaki sık sık, acaba köylü kökeninden utandığı için mi büyükannesinin Batı tarzı bir toplumsal yaşamı büsbütün dışlamaya çalıştığını merak ederdi.

Yine de ne zaman onu ziyaret etse kendinden, boğucu yapay çevresinden kurtulduğunu hissediyordu. Hem kendisine bunca yakın olan hem de atalarının kabasaba dinçliğini hâlâ koruyan birisiyle ilişkide olmaktan zevk alıyordu. Alttan alta alay içeren bir zevkti bu.

Büyükannesine özgü her şey onun kişiliğine ilişkin Kiyoaki'nin kafasındaki imgeyle fiziksel bir uyum içindeydi: elleri geniş, parmakları kalındı; yüzündeki çizgiler bir yazı fırçasının kararlı darbeleriyle çizilmiş, dudaklarıysa şaşmaz bir yanılmazlıkla yerine yerleştirilmişti sanki. Seyrek de olsa arada bir Kiyoaki'yle sohbetlerine daha uçarı bir havanın egemen olmasına izin verirdi. Örneğin şimdi, ayak ısıtıcısını örten alçak sehpanın altından torununun dizini okşadı, "Buraya her gelişinde evimdeki kadınları bir heyecandır alıyor," diye takıldı. "Onları nasıl yatıştıracağımı bilemiyorum. Bana kalırsa sen hâlâ sümüklü bir çocuksun ama bu kızlar başka türlü görüyor olmalı."

Kiyoaki başını kaldırıp üniformalı amcalarının duvardaki solmuş fotoğraflarına baktı. Asker giysileri onlarla arasındaki olası bir bağı tam anlamıyla dışlar gibiydi. Savaş biteli sekiz yıl olmuştu ama aralarındaki uçurum hâlâ ölçülemeyecek kadar derin görünüyordu.

"Gerçek kan hiç dökmedim. Yürek dışında hiçbir şeyi yaralamadım," diye övündü ama içten içe hafif bir üzüntü de duymuyor değildi.

Dışarıda güneş *şoji*[1] manzarasının üstünde parlıyordu. Küçük oda Kiyoaki'nin içini hoş bir sıcaklıkla doldurmuştu; kendini kocaman, beyaz beyaz parlayan, saydam olmayan bir kozaya sarılmış gibi hissetti. Sanki kendini güneşe bırakmış, tembel tembel güneşleniyordu. Büyükannesi uyuklamaya başladı. Odanın sessizliğinde büyük, eski tip saatin tik taklarını duyabiliyordu. Büyükannesinin başı hafifçe öne düşmüştü. Alnı, siyah pudralı bir boya serptiği, sıkıca yapıştırdığı saçlarının başladığı çizginin altında keskin bir çıkıntı yapıyordu. Teninin sağlıklı par-

1. Japon mimarlığında kalın, ama ışık geçiren beyaz renkli bir kâğıtla kaplı, ahşap kafesli sürme kapı ya da pencere. (Y.N.)

laklığı Kiyoaki'nin gözünden kaçmadı. Yarım yüzyıldan fazla bir süre önce, diye düşündü, yakıcı Kagoşima güneşi her yaz tenini esmerleştirmiş olmalı. İzleri hâlâ yüzündeydi sanki.

Kiyoaki gözü açık rüya görüyordu, deniz gibi gidip gelen düşünceleri yavaş yavaş dalgaların tartımından çıkıp zamanın uzun, ağır geçişine ve yaşlanmanın kaçınılmazlığına kaydı – ansızın soluğunu tuttu. Yaşlılığın bilgeliğine ya da öteki övülesi yanlarına kavuşmak için asla sabırsızlanmamıştı. Genç ölmeyi becerebilecek miydi acaba – ve elbette, mümkünse acısız? İncelikli bir ölüm olacak mıydı bu? Tıpkı cilalı bir masanın üzerine gelişigüzel atılan, bol desenli bir kimononun istenmeden alttaki zeminin karanlığına kayıvermesi gibi. Zarafetin damgasını taşıyan bir ölüm?

Ölüm düşüncesi içini birden, bir dakikalığına bile olsa Satoko'yu görme isteğiyle doldurmuştu.

Tadeşina'yı aradı, sonra hemen evden ayrıldı. Satoko'nun da tıpkı kendisi gibi dinmle, güzellikle dolu olduğuna kuşku yoktu – bu iki gerçek, talihin garip bir cilvesi gibiydi, tehlike ânında yakalanıp tutunulacak bir şeydi.

Tadeşina'nın öğüdünü tutan Satoko yürüyüşe çıkmış gibi yaparak evinden fazla uzakta olmayan küçük bir Şinto türbesinde Kiyoaki'yle buluştu. İlk önce kiraz şenliğine çağırdığı için teşekkür etti. Kiyoaki'nin davetiye göndermesi için babasını zorladığını sanmıştı belli ki. Oysa Kiyoaki, Satoko'nun da çağrıldığını ilk kez duyuyordu ama her zamanki umursamazlığıyla kızın yanlışını düzeltmedi, teşekkürünü o kayıtsız, açıklıktan uzak tavrıyla kabullendi.

17

Marki Matsugae uzun çabalardan sonra kiraz şenliği için acımasızca kısıtlanmış bir konuk listesi oluşturmayı başardı. Hareket noktası, duruma en uygun konukları çağırmaktı çünkü törenin bir parçası olan ziyafeti prensle eşi de onurlandıracaktı. Bu nedenle, Satoko'yla anne babasını, yani Kont ve Kontes Ayakura'nın yanı sıra yalnızca Siyamlı prensleri, bir de yakın dostları olan, buraya sık sık çağrılan Baron Şinkawa'yla eşini çağırdı. Baron Şinkawa, *zaibatsu*'nun başıydı. Yaşam biçimi olarak tam anlamıyla İngiliz soylularını örnek almıştı, en ince ayrıntısına kadar titizlikle onları yansılıyordu. Baronese gelince, ünlü feminist Raiço Hiratsuka ve çevresiyle sıkı fıkıydı, ayrıca Yarının Kadınları Derneği'nin de hamisiydi. Toplantıya renk katacağından kimsenin kuşkusu yoktu.

Prens Toin'le eşinin akşamüzeri üçte gelmeleri bekleniyordu, ana binadaki konuk odalarından birinde bir süre dinlendikten sonra bahçeyi gezeceklerdi. Sonra, saat beşe kadar sürecek şenlikte, Genroku Dönemi'nden kalma kiraz çiçeği danslarını sergileyecek olan geyşalar tarafından eğlendirileceklerdi.

Günbatımından hemen önce soylu çifte Batı tarzı evde aperitif sunulacaktı. Ziyafetten sonraysa bir eğlence daha vardı: Marki, yeni, yabancı bir film oynatması için bir film oynatıcısı kiralamıştı. İşte markinin, uşağı Yamada'nın yardımıyla konuklarının farklı zevklerini düşünüp taşındıktan sonra tasarladığı izlence buydu.

Gösterilecek filmin seçimi markiye epey zor anlar yaşattı. Bir tanesi Pathé yapımı, Comédie Française'in ünlü yıldızı Gabrielle Robin'in oynadığı, tartışmasız bir sanat yapıtıydı. Ama marki, kiraz çiçeklerini seyretmenin bırakacağı, bin bir emekle yaratılan izlenimi bozar korku-

suyla bu filmden vazgeçti. Mart başında Asakusa'daki Elektrik Sineması, Batı'da yapılmış filmleri göstermeye başlamıştı, bunlardan ilki olan "Yitik Cennet", çılgıncasına tutulmuştu. Ama zaten gösterilmekte olan bir filmi oynatmanın anlamı yoktu. Bir başka film daha vardı, o da şiddet sahneleriyle dolu bir Alman melodramıydı, prensesle nedimelerinin bundan hoşlanmayacağı kesindi. Marki sonunda Dickens'ın bir romanından uyarlanan, beş bobinlik bir İngiliz filminde karar kıldı. Film oldukça kasvetliydi ama belli bir inceliği de vardı, pek çok kişiyi çekebilirdi, üstelik İngilizce oluşu bütün konukların hoşuna gidecekti.

Peki ya yağmur yağarsa? O zaman ana binadaki geniş kabul salonu herkesin kiraz çiçeklerini seyredebilmesi için yeterli olamazdı; bu durumda tek uygun seçenek manzarayı Batı tarzı evin ikinci katındaki balkondan izlemekti. Daha sonra geyşalar danslarını da orada sunabilir, ziyafet de tasarlandığı gibi gerçekleşirdi.

Hazırlıklara, gölün yakınına, yeşil tepenin hemen eteğindeki bir noktaya geçici bir sahnenin kurulmasıyla başlandı. Hava güzel olursa prensle yanındakiler tek bir kiraz çiçeğini bile kaçırmamak için bütün araziyi dolaşabilecekti. Prensin geçeceği yola gerilecek olan geleneksel kırmızı beyaz perdeler, daha sıradan kutlamalardaki perdelere oranla çok daha genişti. Batı tarzı evin içini kiraz çiçekleriyle süslemek, ziyafet sonrasını bir köy dekorunu andıracak biçimde düzenlemek, kalabalık bir uşak ordusunun yardımlarını gerektiriyordu. Şenlikten bir gün önce berberlerle berber çırakları çılgın bir koşuşturma içine girdiler.

6 Nisan'da güneş yoktu ama neyse ki hava açıktı. Güneş bir görünüp bir kayboluyordu; sabah havası oldukça serindi.

Ana binadaki kullanılmayan odalardan birine eldeki bütün aynalar doldurulmuş, oda geyşaların soyunup gi-

yinmelerine ayrılmıştı. Kiyoaki meraklanmıştı, gidip odaya bir göz atmak istedi ama yetkili hizmetçi onu hemen kovaladı. Yine de, az sonra içeriye doluşacak kadınlar için temizlenmiş, süpürülmüş olan oda düş gücünü harekete geçirmişti. Dekorlar kurulmuş, dört bir yana minderler atılmıştı; parlak renkli Yuzen müsliniyle kaplı aynaların parıltısı kumaşın arasından görülebiliyordu. Henüz havada makyaj malzemelerinin kokusundan iz yoktu. Ama yarım saatten az bir süre içinde burası bütünüyle değişecek, oda aynaların karşısında toplanan, telaşsız bir güvenle giyinen ya da soyunan kadınların güzel sesleriyle dolacaktı.

Görüntü Kiyoaki'yi büyülemişti. Durumun baştan çıkarıcı büyüsüne kapılmıştı, bu büyü bahçede henüz kurulmuş olan kaba saba sahnede değil, biraz sonra boğucu bir kokuyla dolup taşacak olan bu odada yoğunlaşmaktaydı.

Siyamlı prenslerde zaman kavramı pek olmadığı için Kiyoaki onlara öğle yemeğinden hemen sonra gelmelerini söylemişti. Saat bir buçukta göründüler. Okul formalarını giymiş olduklarını görünce şaşırdı, onları alıp şimdilik odasına çıkardı.

Tam kapıdan çıkarlarken Prens Kridsada, "Senin şu güzel kız da geliyor mu?" diye sordu yüksek sesle, İngilizce olarak.

Her zaman kibar ve ölçülü olan Prens Pattanadid kızmıştı; düşüncesiz kabalığı yüzünden kuzenini azarladı, çat pat Japoncasıyla Kiyoaki'den özür diledi.

Kiyoaki kızın kesinlikle geleceğini söyledi ama bu konuda ne imparatorluk ailesinin ne Matsugae'lerin ne de Ayakura'ların önünde tek sözcük etmemeleri konusunda uyararak prensleri şaşırttı. Prensler herhalde bu ilişkinin herkesçe bilindiğini varsaymışlardı.

Prensler şu âna kadar eski sıla özlemlerinin sürdüğünü gösteren hiçbir davranışta bulunmamışlardı, Ja-

ponya'daki yaşam temposuna ayak uydurmuş gibi görünüyorlardı. Okul formaları içinde Kiyoaki için öteki sınıf arkadaşlarından neredeyse farksızdılar. Yetenekli bir taklitçi olan Prens Kridsada dekanın taklidini öyle güzel yaptı ki, Çao P. ile Kiyoaki gülmekten kırıldılar.

Çao P. pencerenin önüne gidip arazinin sıradan günlerden bir hayli farklı olan görüntüsüne baktı. Bahçeyi bir uçtan ötekine kesen kırmızı beyaz perde rüzgârda dalgalanıyordu.

"Bundan böyle hava kesinlikle ısınmalı," dedi dalgın dalgın. Sesi sıcak yaz güneşine duyduğu özlemle dolmuştu.

Bu hüzünlü hali Kiyoaki'yi etkilemişti. Ayağa kalktı, pencereye doğru yürümeye niyetlendi, aynı anda Çao P. kuzenini yerinden sıçratan ani, çocuksu bir çığlık attı.

"İşte orada!" diye haykırdı, yeniden İngilizceye dönerek. "İşte kendisinden söz etmememiz gereken güzel bayan."

Gerçekten de gelen Satoko'ydu, üzerinde uzun kollu bir kimono vardı, yanında anne ve babasıyla gölün yanındaki patikadan ana binaya doğru ilerliyordu. Kiyoaki onun çok güzel, kiraz pembesi bir kimono giymiş olduğunu görebiliyordu, deseni taptaze, yemyeşil bir bahar çayırını çağrıştırıyordu. Satoko dönüp adaya doğru bakınca, Kiyoaki onun profilini, yanağının pırıl pırıl siyah saçlarıyla daha da belirginleşmiş güzel solukluğunu bir an için görebildi.

Adaya kırmızı beyaz perde gerilmemişti. Bahar yeşilliğinin ilk belirtilerini görmek için henüz erkendi ama kıvrıla kıvrıla akçaağaç tepesine çıkan patikayı izleyen perde yansısını suyun dalgalı yüzeyine düşürüyor, renkleri Kiyoaki'nin aklına çizgili şekerlemeleri getiriyordu. Pencerenin kapalı olmasına karşın Satoko'nun sıcak, canlı sesini duyar gibiydi.

İki genç Siyamlı ile bir Japon... her üçü de solukları-nı tutmuş, pencerenin önünde durmaktaydı. Ne kadar garip, diye düşündü Kiyoaki. Bu iki genç prensin tutkuları bulaşıcı mıydı yoksa? Onlarla birlikteyken o da kendisini onlar gibi hissediyor, üstelik bunu açıkça gösterebileceğine mi inanıyordu? Şu anda kendine, en küçük bir kuşku duymadan şöyle diyebilirdi: "Onu seviyorum. Satoko'ya deli gibi âşığım."

Altı yıl önce, Prenses Kasuga dönüp ona baktığında onun o güzelim profilini şöyle bir an görebilmişti; bu, yüreğini umutsuz, kolay kolay geçmeyen bir istekle doldurmuştu ama şimdi, Satoko gölün kıyısından ayrılırken yüzünü başının zarif bir hareketiyle ana binaya çevirdiğinde, dosdoğru delikanlının durduğu pencereye bakmasa da, Kiyoaki ansızın içindeki o saplantıdan kurtulduğunu hissetti. Bir dakika içinde, o tutkuyu söküp atan bir deneyim yaşamıştı. Şimdi, aradan altı yıl geçtikten sonra parıltılı, kristalsi bir zaman parçasını, bambaşka bir boyutta yeniden ele geçirdiğini duyumsuyordu. Bahar güneşinin soluk, tatsız ışığında yürüyen Satoko'ya baktı; kız birdenbire güldü, kolunu yumuşacık bir hareketle kaldırdı, beyaz elini zarifçe bükerek dudaklarını gizledi. İnce bedeni, olağanüstü bir yaylı çalgıymışçasına titreşiyordu sanki.

18

Baron Şinkawa ile karısı az rastlanan türden uyumlu bir çifttiler; dalgın kayıtsızlık, sözcüğün tam anlamıyla taşkınlıkla evlenmişti. Baron, karısının yaptıklarını da söylediklerini de hiç mi hiç dikkate almaz, çevresindekilerin ne düşündüğüne hiç aldırmayan barones ise soluk alma-

dan konuşurdu. Evde olsun, topluluk içinde olsun, her zaman böyle davranmaya alışıktılar. Baron dalgın tavırlarına karşın tek, keskin, özlü bir gözlemle bir insanın kişiliğini acımasızca saptamayı becerir, ancak bu yargıyı yeniden ele alıp bir kez daha üzerinde durma zahmetine girrnezdi. Karısına gelince, aynı kişi için ne kadar laf ederse etsin o kişiyi canlı bir biçimde anlatmayı asla beceremezdi.

Japonya'daki iki Rolls-Royce arabadan biri onlarındı; toplumsal konumlarını kanıtlayan bir ayrıcalık olarak gördükleri arabaya büyük değer verirlerdi. Baron akşam yemeklerinden sonra rahat, ipek bir ceket giyer, bütün gece boyunca karısının ardı arkası kesilmeyen gevezeliklerine kulaklarını tıkardı.

Kendilerine Lady Sanunoçigami'nin ünlü şiirine atfen, Tanrısal Ateş Grubu diyen, Raiça Hiratsuka'nın grubu, baronesin çağrısı üzerine ayda bir kez Şinkawa Malikânesi'nde toplanırdı. Kararlaştırılan gün mutlaka yağmur yağdığı için, gazeteciler onlardan Yağmurlu Gün Grubu diye söz ederek dalga geçerlerdi. Japon kadınlarının kültürel uyanışına hayranlık duyan barones, ciddi herhangi bir düşünceden çok uzaktaydı. Bu uyanışa göstердiği heyecan dolu merak, tavukların alışılmışın dışında, örneğin piramit biçiminde yumurtlamasının uyandıracağı meraktan farksızdı.

Matsugae'lerin kirazları seyretme çağrısı, Şinkawa'ları hem sinirlendirdi hem de gururlarını okşadı. Sinirlenmelerinin nedeni, ne kadar çok sıkılacaklarını bilmeleriydi. Aynı zamanda gururları okşanmıştı, çünkü bu onlara, gerçek Avrupalılara özgü tavırlarını toplum içinde sergileme olanağı tanıyacaktı. Şinkawa'lar eski, varlıklı bir tüccar ailesiydiler; her ne kadar hükümette büyük güç sahibi olmuş Satsuma'lı ve Çoşu'lu ailelerle karşılıklı çıkara dayalı bir ilişkiyi sürdürmek zorunda olsalar da, baron ile karısı köylü kökenli olmaları yüzünden onları içten içe

küçümsüyorlardı. Yeni edindikleri sarsılmaz kibarlığın çekirdeğini oluşturan bu yaklaşım onlara, ailelerinden kalmıştı.

"Eh, marki, Prens Toin'i evine davet ettiğine göre," dedi baron, "belki de onu selamlayacak bir bando ayarlamıştır. Matsugae ailesi, imparatorluk ailesinden bir prensin ziyaretini bir tür gösteriş aracı yapacaktır."

"Korkarım bu değerli görüşlerimizi kendimize saklamak zorundayız," diye yanıtladı karısı. "Her zamanki gibi çağdaş davranmalıyız, öyle değil mi? Onlar gibi modası geçmiş insanlarla istemeden de olsa kaynaşmak oldukça eğlenceli aslında. Marki Matsugae'nin Prens Toin'e karşı bir bakmışsın aşırı saygılı, bir bakmışsın kırk yıllık dostlarmış gibi davranması bence çok gülünç. Peki ama ne giysem acaba? Akşamüzeri toplanacağımıza göre resmî bir gece giysisi yakışık almayacaktır. Galiba en iyisi bir kimono giymek. Belki de elimi çabuk tutup Kyoto'daki Kitaide'ye bir kimono ısmarlayabilirim; şöyle alev kırmızısı, kiraz desenli bir şey. Fakat nedense Suso deseni bana hiç yakışmaz. Acaba Suso deseninin bende korkunç durduğunu tek düşünen ben miyim, yoksa başkaları da öyle mi düşünüyor? Kısacası ne yapacağımı bilmiyorum – peki ya sence ne yapmalıyım?"

Şinkawa'lar o gün Matsugae'lerden bir haber almışlardı. Prensle eşinin geleceği saatten daha önce orada olmaları isteniyordu kibarca. Büyük bir soğukkanlılıkla Toinnomiya'lardan beş ya da altı dakika sonra boy göstermeyi kararlaştırmalarına karşın, yine de erken vardıklarını anlayınca çok bozuldular. Anlaşılan marki bu tür manevralar çevrileceğini tahmin etmişti. Taşraya özgü bu kurnazlık baronu kızdırdı.

Selam yerine, "Belki de prens hazretlerinin atları yolda rahatsızlanmıştır," yorumunda bulundu. Baronun dili sivriydi ama sözleri ağzında geveleyip durması ve yü-

zündeki gerçek İngiliz anlamsızlığı yüzünden kimse onu duymadı.

Uzaktaki ana kapıdan gelen bir haberci, imparatorluk faytonunun göründüğünü bildirince, ev sahibiyle yanındakiler prensi karşılamak üzere hemen ana binanın girişine dizildiler.

Toynaklarıyla yerdeki çakıltaşlarını sağa sola sıçratan atların çektiği araba, evin önündeki yolda duran çam ağacının altında göründüğünde, bazı yerleri çamurlanmıştı. Atlar sinirli sinirli kişniyor, başlarını sallıyorlardı, uçuşan gri yeleleri bir an için Kiyoaki'ye kıyıya çarpıp kırılmak üzere olan dev bir dalganın kıpırtılı sırtını anımsatmıştı. Aynı anda kapıya işlenmiş olan, imparatorluğa ait kasımpatı amblemi altından bir girdap içinde bulanıklaştı, araba durunca da yeniden duruldu.

Siyah melon şapkası Prens Toin'in ince, kırçıl bıyığını iyice belirginleştirmişti. Prenses kocasının peşi sıra eşiği geçti, ayakkabıların çıkarılmasına gerek kalmaması için o sabah ana binanın zeminine yayılan beyaz halının üzerinde ilerledi. Soylu çift eve girmeden önce elbette kısa bir selamlaşma oldu ama resmî karşılama töreni kabul salonunda yapılacaktı.

Prenses önünden geçerken Kiyoaki'nin gözleri, fırfırlı beyaz etekliğinin altında bir an yanıp sönen siyah ayakkabılarına takıldı. Deniz yosunları gibi, diye düşündü, kabarcıklı bir anaforun içinde bir batıp bir çıkıyorlar. Ayakkabıların zarifliği karşısında öyle büyülenmişti ki başını kaldırıp prensesin yaşlanmaya başlamış yüzüne bir türlü bakamıyordu.

Marki Matsugae kabul salonunda öteki konuklarını Toinnomiya'lara takdim etti. Onlar için yeni olan tek konuk Satoko'ydu.

"Böylesine güzel, genç bir hanımı benden gizlemeye mi çalışıyordun Ayakura?" diye takıldı prens.

Yan tarafta duran Kiyoaki, açıklayamadığı bir ürperti duymuştu. Ansızın Satoko'nun bir sergideki paha biçilmez bir sanat eserine dönüştüğü duygusuna kapıldı.

Prens Siyam sarayına çok yakın olduğu için iki prens daha Japonya'ya gelir gelmez kendisine tanıştırılmıştı. Şimdi onlarla dostça sohbet ediyor, okuldan, sınıf arkadaşlarından hoşlanıp hoşlanmadıklarını soruyordu; Çao P. saygı dolu bir nezaketle yanıtlarken neşeyle gülümsedi: "Her bakımdan bize yardımcı oluyorlar; sanki yıllardır dost gibiyiz. Hiçbir eksiğimiz yok."

Prensler şu âna kadar okula hemen hemen hiç uğramadıkları, orada tek bir arkadaş bile edinemedikleri için Kiyoaki bu heyecanlı açıklamayı pek komik buldu.

Baron Şinkawa duyarlılığını, parlatılmış gümüşe benzetmekten hoşlanırdı. Kendi evinin hoş atmosferinde cilası pırıl pırıl parlıyordu ama dış dünyanın kaba saba ilişkilerine maruz kaldığı an, özenle parlatılmış yüzey kararmaya başlıyordu. Bu türden tek bir karşılaşma bile bu cilanın üzerini ince bir sis tabakasıyla örtmeye yeterdi.

Marki konuklarını alıp prensle prensesin peşinden çiçekleri seyretmek üzere bahçeye çıkardı. Japon geleneklerine uygun olarak çiftler serbestçe dolaşmıyor, eşler kocalarının ardından ayrılmıyorlardı. Baron Şinkawa, ötekilerin de fark ettiği gibi çoktan dalıp gitmişti. Ancak ötekilerle arasına uygun bir mesafe koyduktan sonra dalgınlığından sıyrılıp karısına döndü:

"Marki Avrupa'da okurken tuhaf alışkanlıklar edinmiş. Eskiden metresini karısıyla aynı evde oturturdu ama Avrupa'dan dönünce kadını ana girişin hemen dışındaki, bir kilometre kadar uzaktaki kiralık bir eve yerleştirdi. Demek ki bir kilometrelik Batılılaşmış. Bence ha bir kilometre ötede olmuş ha evin içinde, ne değişir?"

"Aydın biri olabilmek için," diye atıldı karısı, "insanın her yönden aydınlanması gerekir. Yarım buçuk ölçülerle olmaz. Bir ev Avrupalı bir çizgide yönetilecekse, ister

resmî bir davete karşılık vermek, isterse kısa bir gece yürüyüşüne çıkmak olsun, karıkoca her şeyi birlikte yapmalıdır, bizim gibi. Kim ne derse desin. Ah, şuraya baksana! İki-üç kiraz ağacıyla, kırmızı beyaz perdesiyle tepenin suya nasıl yansıdığını görüyor musun? Ne tatlı değil mi? Kimonomu beğendin mi peki? Öteki hanımların giydiklerine bakarak, benimkinin en gösterişli, en cesur ve en çağdaş desenlisi olduğunu rahatça söyleyebilirim Gölün karşı kıyısından bakıldığında, desenin suya vuran yansısı kim bilir ne görkemli görünüyordur. Ah, ne kötü! Neden aynı anda gölün her iki yakasında da olamıyoruz? İnsan ne kadar da kısıtlı bir yaratık, öyle değil mi?"

Her kocanın kendi karısıyla birlikte bulunma zorunluluğu baronun neşeli bir dinginlikle katlandığı, son derece kibar bir işkenceydi. Her şeye karşın yeğlediği, hatta öncülük ettiği bir âdetti bu. Bunu, katlanılması güç olsa da, yüzyıl sonra gelişkin bir uygarlıkça yaygın olarak benimsenecek bir uygulama olarak görüyordu. Baron yaşamla tutkulu bir ilişki kurmayı isteyecek biri değildi, küçük insanlar için ne kadar dayanılmaz ya da can sıkıcı olursa olsun, bu ilişkinin kurulmasını engelleyecek her davranış biçimini kabule hazırdı; payına düşeni, İngiliz incelmişliğinin soyluluk gereklerini kabulleniyordu.

Konuklar sonunda tepeyi tırmanıp eğlenceleri izleyecekleri yere vardıklarında, Genroku kiraz danslarının geleneksel tipleri gibi giyinmiş olan Yanagibaşi geyşaları tarafından selamlandılar. Etrafları bir anda yastıklarla şişirilmiş giysisiyle bir samuray, kadın Robin Hood, soytarı, kör ozan, çiçek satıcısı, marangoz, tahta oyma satıcısı, genç kahraman, kasaba ve köy kızları, *haiku* ustası ve daha başkaları tarafından sarılmıştı. Prens Toin eğlenecek kadar nazik bir adamdı, yanı başında oturan marki neşe içinde gülümsediğini görsün istiyordu; Siyamlı prensler de neşeyle Kiyoaki'nin omzuna vurdular.

Annesiyle babası prensle prensesi ağırlamakla meş-

gul olduğundan, Kiyoaki Siyamlı gençlerle baş başa kalmıştı; Japonca konuşurken hâlâ zorlanan prenslerle ilgilenirken çevresini saran geyşaları kovalamak için epey çaba harcadı; Satoko için kaygılanmaya zamanı yoktu.

Ozanı canlandıran yaşlı geyşa, "Genç efendi," diye seslendi. "Yakında bizi ziyarete gelmeyecek misiniz? Bugün size çılgın gibi tutulan onca kızın aşkını karşılıksız mı bırakacaksınız?"

Genç geyşalar, hatta erkek rolüne çıkanlar bile gözlerinin çevresine belli belirsiz ruj sürmüşlerdi; gülen yüzlerine hafif bir çakırkeyiflik veriyordu. Havanın giderek serinlemesi Kiyoaki'ye akşamın yaklaştığını söylüyordu, o ise kendini gece rüzgârına karşı ipekten, nakıştan, beyaz pudralı tenlerden oluşan bir paravanla korunuyormuş gibi duyumsuyordu.

Bu kadınların tam istedikleri kıvamda ısıtılmış suyla yıkanırmışçasına, şen şakrak oynayabilmelerine, gülebilmelerine şaşıyordu. Onları yakından inceledi: Öykü anlatırken yaptıkları el hareketlerine, yumuşak, beyaz boyunlarında sanki ince ince işlenmiş, altından bir menteşe varmış gibi başlarını hep aynı biçimde eğişlerine, kendileriyle alay edilmesine izin verişlerine, gözlerinde anlık, yapay öfke kıvılcımları yanıp sönerken dudaklarındaki gülümsemeyi hiç bozmamalarına, bir konuğun beklenmedik bir nüktesini övmek için yüzlerine geçiriverdikleri ağırbaşlı maskeye, ellerinin tek bir dokunuşuyla saçlarını düzeltirken çevrelerine yaydıkları o soğuk, kayıtsız havaya baktı – bütün bu oyunlar içinde ilgisini en çok çekense, gözlerini sürekli çevrede gezdirip durmalarıydı. Bu bakışları, ne yaptığını pek de ayrımsamadan, Satoko'nun gözucuyla fırlattığı bakışlarla karşılaştırdı. Geyşaların gözleri neşeli, bakışları canlıydı, bağımsızlıklarını tek dışa vuran da buydu ama Kiyoaki yine de onları tatsız buluyordu. Vızıldayan sinekler misali amaçsızca oraya buraya koşuşturmaları yüzlerindeki ifadelere hiç uy-

muyordu. Satoko'nun güvenilir bir zarafet duyusunun armağanı olan o incelikli tutarlılığından yoksundular.

Prensle konuşan kızın profilini inceledi. Çehresi batmakta olan güneşin hafif kızıllığını almıştı, karşıdan bakan Kiyoaki'ye uzaklarda parlayan bir kristali, bir *koto*'nun[1] uzaktan duyulan sesini, uzak bir dağın vadisini anımsatmıştı – hepsinde de ulaşılamayana özgü o tuhaf çekicilik vardı. Arka plandaki ağaçlar, gökyüzü giderek kararmasına karşın Satoko'nun profili batan güneşin son ışınlarını yakalayan Fuji Dağı'nın çizgileri gibi hâlâ açık seçik, dupduru, belirgindi.

Bu sırada Baron Şinkawa ile Kont Ayakura yanlarında duran geyşaya hiç aldırmadan birbirlerine kısa gözlemlerini aktarıyorlardı. Yerdeki çimenlerin arasından çiçekler fışkırmıştı. Baron güneşin son ışınlarıyla kontun pırıl pırıl parlayan ayakkabısının cilalı burnuna bir taç yaprağının yapışmış olduğunu hayretle gördü. Kadın ayakkabısı olacak kadar küçük, diye düşündü. Kontun bir bardak sake tutan eli de bir taşbebeğinki kadar küçük ve beyazdı. Soylu kanın zarafete dönüşmüş bu apaçık kanıtıyla yüz yüze geliverince içi kıskançlıkla doldu. Baron kendisinin özenle koruduğu "İngiliz" dalgınlığıyla, kontun doğal hali olan ışıltılı dalgınlık arasındaki etkileşimin, sohbetlerine başka hiçbir çiftin elde edemeyeceği bir üstünlük kattığına emindi.

"Hayvanlara gelince," dedi kont ansızın, "kim ne derse desin, kemirgenlerin belli bir çekiciliği olduğuna inanıyorum ben."

"Kemirgenler mi?" diye sordu baron, sözü nereye getirmek istediğini anlamadan.

"Tavşanlar, dağ sıçanları, sincaplar falan."

"Bu cins hayvanlar mı besliyorsunuz?"

1. Bir kutunun üzerine serilmiş on üç telden oluşan ve iki elle çalınan, Japonya'ya özgü bir müzik aleti. (Ç.N.)

"Hayır efendim, olur mu hiç. Çok kokuyorlar. Kokuları bütün eve yayılabilir."

"Ah, anlıyorum. Çok çekiciler ama onları evde istemiyorsunuz demek?"

"Bakın, efendim, her şeyden önce şairlerin onları dikkate almadıklarına inanıyorum. Bir şiirde yeri olmayan şeyin benim evimde de yeri yoktur. Aile kuralımız bu."

"Anlıyorum."

"Hayır, onları beslemiyorum. Ama öyle hareketli, öyle ürkek hayvancıklar ki onlardan daha sevimli yaratıklar düşünemiyorum."

"Evet, kont, size katılıyorum."

"Aslına bakarsanız, efendim, ne tür olursa olsun küçük yaratıkların çok keskin bir kokusu oluyor."

"Evet, gerçekten de öyle."

"Bana dediklerine göre baron, Londra'da epeyce kalmışsınız."

"Doğru. Londra'da çay saatinde ev sahibi herkese titizlikle şu soruyu sorar: 'Önce çay mı yoksa süt mü?' Sonunda her ikisi de aynı kapıya çıksa, çayla süt aynı fincanda karışsa bile İngilizler hangisinin önce doldurulmasının yeğlendiğine büyük önem verirler. Onlar için bu olay, son hükümet bunalımından da büyük önem taşır."

"Çok ilginç. Gerçekten de çok ilginç, efendim."

Geyşalara tek bir sözcükle bile araya girme şansı tanımadıkları gibi onları bir araya getiren şeye, kiraz çiçeklerine de en küçük bir ilgi göstermiyorlardı.

Marki Matsugae, *nagauta*'dan fazlasıyla hoşlanan, *samisen*'iyse büyük bir ustalıkla oynayan Prens Toin'le konuşuyordu. Arada bir sohbete katılan, Yanagibaşi'nin en iyi şarkıcısı olan yaşlı geyşa da yanlarındaydı. Marki onlara bir süre önce bir akrabasının nişan töreninde kadının piyanoda "Çamların Yeşili" parçasını nasıl çaldığını anlattı, kadın da bir *koto* ile *samisen*'in eşliğinde çaldıklarını, konukların bundan çok hoşlandıklarını ekledi. Pren-

ses öyküyü büyük bir ilgiyle dinliyordu, orada bulunmadığına çok hayıflandığını söyledi.

Marki Matsugae'nin kahkahaları sık sık ortalığı çınlatıyordu. Öte yandan, Prens Toin arada bir gülüyor, ama bunu, özenle kırpılmış bıyığını eliyle gizleyerek duruma uygun bir ölçülülükle yapıyordu. Kör ozanı oynayan yaşlı geyşa, markinin kulağına bir şeyler fısıldadı, marki de güçlü sesiyle konuklarına seslendi:

"Evet, sıra kiraz çiçeği danslarına geldi. Lütfen sahneye doğru yaklaşır mısınız?"

Aslında bu tür bir duyuru, Uşak Yamada'nın yetki alanına giriyordu. Efendisinin hiç uyarmaksızın onun rolünü kapması karşısında şaşkınlıktan donup kalan yaşlı adam gözlüklerinin ardından hızlı hızlı gözlerini kırpıştırdı. Herkesten gizlediği bu tepkiyi, beklenmedik bir davranışla karşılaştığında hep yinelerdi.

Yamada, markiye ait hiçbir şeye dokunmazdı, efendisinin de aynı saygıyı kendisine göstermesini beklerdi. Örneğin geçen sonbaharda bir olay olmuştu. Kapının dışındaki evde yaşayan yabancıların çocukları, Matsugae arazisinde oynarken meşe palamudu toplamışlardı. Yamada'nın çocukları da birlikte oynamak için onlara katılmış fakat yabancı çocukların ikram ettiği meşe palamutlarını dehşetle geri çevirmişlerdi. Babaları onları efendiye ait hiçbir şeye el sürmemeleri konusunda şiddetle uyarmıştı. Yabancı çocuklar bu tepkiyi yanlış anlamışlar, daha sonra babaları, şikâyet etmek için Yamada'ya gelmişti. Olanları öğrenince Yamada ciddi, zayıf yüzlü, dudakları aşırı bir saygıyla hep sarkık duran çocuklarını topladı ve davranışları için övdü.

Aklına bu olay gelince, *hakama*'sının titrek bacaklarını saran eteklerini savurarak dokunaklı bir kararlılıkla konukların ortasına seğirtti, onları telaşlı telaşlı sahneye doğru yönlendirdi.

Tam bu sırada, sahnenin gerisine yarım daire biçimin-

de gerilmiş olan kırmızı beyaz perdenin arkasından, gösterinin başlamak üzere olduğunu bildiren, iki çubuğun birbirine vurulmasıyla çıkan keskin şaklama sesi duyuldu; ses akşam havasını tam ortasından bölmüş, sahneye serpiştirilmiş taze talaşları bir an için uçuşturmuştu sanki.

19

Kiyoaki ile Satoko, danstan sonraki kısa araya kadar baş başa kalma fırsatı bulamadılar; sonunda karanlık çökmeye başladı. Konukların, ziyafetin verileceği Batı tarzı eve yollanmalarının zamanı gelmişti. Herkes içki içip sohbet ederken geyşalar az önceki gösterileri için övgüleri kabul etmek üzere bir kez daha konukların arasına karıştılar. Akşamla gecenin birleştiği, ışıkların hâlâ gereksiz olduğu, neşeli bir toplantının tam ortasında bile insanın belli belirsiz bir tehlike önsezisine kapıldığı o tuhaf andı.

Kiyoaki özellikle dönüp Satoko'dan yana bakınca, kızın ihtiyatlı bir uzaklıktan kendisini izlediğini gördü. Tepeden aşağıya inen patikanın çatallaştığı bir noktada –yollardan biri göle, ötekiyse ön kapıya gidiyordu– kırmızılı beyazlı perdede bir gedik vardı. Oradaki kocaman kiraz ağacının kalın gövdesi, meraklı gözlere karşı bir korunma sağlıyordu. Kiyoaki perdenin öteki yanına geçti, ağacın arkasında beklemeye başladı. Ancak Satoko'nun ona katılmasına kalmadan, Prens Toin'in maiyetindeki birkaç hanıma yakalandı; akçaağaç tepesini dolanmış, gölün kenarından dönüyorlardı. Kiyoaki şu anda gizlendiği yerden çıkamazdı, bu yüzden Satoko kaçmak için bir özür bulana kadar burada, ağacın altında beklemekten başka çaresi yoktu.

Yalnız kalınca başını kaldırıp tepesindeki ağaca baktı, o gün ilk kez olarak kiraz çiçeklerini düşündü. Dalların koyu karanlığı üzerinde dev salkımlar halinde, bir mercan kayalığının üzerine serpiştirilmiş beyaz deniz kabukları gibi duruyorlardı. Akşam esintisi patika boyunca perdeleri dalgalandırıyor, perde dalların ucuna değdikçe dallar, çiçek hışırtıları çıkararak zarifçe eğiliyorlardı. Sonra dört yana uzanmış büyük dallar da üzerlerindeki beyazlığın ağırlığıyla yumuşak bir görkem içinde ağır ağır sallanmaya başladılar. Çiçeklerin solgunluğu, ötede beride açmış pembe tomurcuklarla renklenmişti. Her çiçeğin yıldız biçimindeki göbeği, tıpkı bir düğmeyi tutturan iplikler gibi, güçlükle seçilebilen küçük, pembe fırça darbeleri taşıyordu.

Gökyüzü kararmıştı; bulutlar göğe karışıp erirken çizgileri bulanıklaştı, artık tek bir kütleye dönüşmüş olan çiçeklerse renklerini yitirdiler, neredeyse gökyüzünden ayırt edilemeyen bir karanlığa gömüldüler. Kiyoaki baktıkça ağacın gövdesi, dalları gitgide ağırlaşıyor, loşlaşıyordu sanki.

Kiraz çiçekleri geçen her dakika, her saniyeyle birlikte akşam göğüyle daha derin, daha karanlık bir mahremiyeti paylaşıyordu. Kiyoaki kötü bir önseziyle ürperdi.

Gözünün ucuyla perdenin rüzgârda bir kez daha dalgalandığını gördü; gedikten geçerken perdeye sürünen Satoko'ydu bu. Kızın elini tuttu; serin gece esintisi yüzünden eli buz gibiydi.

Kiyoaki öpmeye kalkışınca kız karşı koydu, korkuyla çevresine bakındı ama bir yandan da kimonosunu ağacın gövdesindeki tozlu yosunlardan korumaya çalıştığı için Kiyoaki onu rahatça kucaklayabildi.

"Beni üzüyorsun. Lütfen bırak, Kiyo."

Satoko çevreden duyulmaması için fısıltıyla konuşuyordu. Kızın özdenetimi Kiyoaki'yi sinirlendirmişti,

çiçeklerin altındaki bu coşkulu, kusursuz kavuşma ânını bütün yüreğiyle beklemişti çünkü. Gece esintisinin artan iniltisinden gittikçe daha çok tedirgin olmuştu, şimdiyse birlikte, her şeyi unutarak tek, mutlak bir mutluluk ânını yakalamalarını istiyordu umutsuzca. Kızın aklının başka yerlerde olduğunu fark edince de düş kırıklığına uğramıştı. Karısının da kendisiyle aynı düşleri görmesi için direten kıskanç bir koca gibiydi.

Gözlerini yummuş olan, direnmeyi sürdüren Satoko hiçbir zaman şu andaki kadar güzel görünmemişti. Yüzünün zarafetini gölgeleyen tek bir öğe, tek bir çizgi olmamasına karşın yine de yüzüne şakacıktan nazlanmanın o gizemli, uçucu gölgesi düşmüştü. Dudakları hafifçe yukarı kıvrılmıştı. Kiyoaki gülümsüyor mu, yoksa ağlıyor mu, bir türlü çıkaramadı, kızın yüzü çoktan kararmıştı; karanlık onlar için bir kehanette bulunuyordu sanki. Kızın saçlarının yarı yarıya gizlediği kulağına baktı. Uçuk pembe rengi, zarif kıvrımlarıyla bu kulak Kiyoaki'nin aklına ancak bir rüyada görülebilecek, son derece güzel oyulmuş, minik bir Buddha heykelciğini barındırıyormuş izlenimi veren bir mercan kayalığı girintisini getirmişti. Artık karanlığa gömülen kulağın deliğinde gizemli bir şeyler vardı. Satoko'nun yüreğinin gizlendiği yer orası mı acaba, diye düşündü. Yoksa yüreği biraz ince dudaklarının, ışıltılı dişlerinin gerisinde miydi?

Amacına ulaşamadığı için içi içini yiyordu, Satoko'nun savunmasını delip geçmenin yollarını araştırdı. Sonra kız ansızın, artık erkeğin bakışlarına daha fazla katlanamıyormuş gibi uzanıp onu dudaklarından öpüverdi. Kiyoaki kolunu onun beline dolamıştı. Kızın kalçasının hemen üstünde duran parmaklarına usulca yayılan sıcaklığı hissedince aklına nedense, çiçekleri ölmüş bir seranın o baygın, boğucu havası geldi.

Bu sıcaklığın, burun deliklerini sızlatan bir kokusu

vardı, sanki içinde boğuluyormuş gibi hoş bir duyguya kapılıyordu. Gerçi kız hiçbir şey söylememişti ama Kiyoaki düşlerinin kıskacına yakalanmış, eşi görülmemiş bir güzellik ânının eşiğindeymiş duygusuna kapılmıştı.

Satoko dudaklarını çekti, gür saçlarının Kiyoaki'nin göğsüne yayılmasını engelleyememişti. Kiyoaki onun başının üstünden, perdenin az ilerisindeki, kenarları gümüşsü bir renk almış olan kiraz ağaçlarına bakarken, kızın saçlarına sürdüğü yağın kiraz çiçeklerininkinden ayırt edilemeyen kokusu başını döndürdü; tomurcuklar güneşin son ışıkları altında kalın, tüylü, beyaz yünlüden bir kumaş gibi belirginleşmişti ama gümüşsü bir griye dönüşmüş olan tozlu renkleri o soluk pembeliği yine de bastıramıyordu; Kiyoaki'ye göre bu pembede meşum bir yan vardı. Aklına cenaze levazımatçılarının kullandığı makyaj malzemeleri geldi.

Birden Satoko'nun ağladığını ayrımsadı. Sırf merak ettiği için bunların mutluluk mu yoksa keder yaşları mı olduğunu anlamaya çalıştı ama Satoko ona göre çok hızlıydı.

Kız silkinerek kendini kurtardı, gözyaşlarını silmeye bile yeltenmeden gözlerini Kiyoaki'ye dikti; hali tavrı tam anlamıyla değişmişti, sevecenlikten yoksun sesiyle delikanlının yüreğine işleyen sözcükleri art arda sıraladı:

"Küçücük bir çocuksun, Kiyo! Yalnızca bir çocuk! Hiçbir şey anlamıyorsun. Anlamaya da çalışmıyorsun. Kendimi neden bu kadar tuttum sanıyorsun? Aşk konusunda bildiklerimi sana bizzat öğretmeyi nasıl da isterdim. Kendini çok beğeniyorsun değil mi? Oysa gerçek şu ki Kiyo, minicik bir bebekten farkın yok! Ah, keşke bunu daha önce fark etseydim. Keşke sana yardım etmek için daha çok çabalasaydım. Ama artık çok geç!"

İçini bir güzel döktükten sonra döndü, tam anlamıyla paramparça olmuş delikanlıyı bir başına bırakarak perdenin arkasında kayboldu.

Ne olmuştu? İnce bir hesapla seçilmiş, onu en derinden yaralayacak sözcükleri birer ok gibi, en güçsüz noktalarını hedefleyerek peş peşe fırlatmıştı. Okların uçlarına, canını en çok sıkan kuruntuların damıtılmış zehrini sürmüştü. Zehrin olağanüstü etkisi karşısında Kiyoaki durmalı, saf kötülüğün böylesine billurlaşmasına neyin yol açtığını anlamaya çalışmalıydı.

Oysa yüreği deli gibi çarpıyor, elleri titriyordu. Öyle yakıcı bir öfkeye kapılmıştı ki neredeyse ağlayacaktı. Onu bir yıkıntıya çeviren duyguları nesnel, sakin bir biçimde çözümleyemiyordu. En kötüsü de az sonra konukların arasına karışmak zorunda oluşuydu. Daha sonra onlardan kaçma fırsatı bulamayacak, içini yiyip bitiren bir şey yokmuşçasına gülüp konuşacaktı. Yerine getirmek zorunda olduğu görev için bundan daha uygunsuz bir durumda olamazdı.

20

Ziyafet tam tasarlandığı gibi gitti, konukların farkına varacakları hiçbir aksaklık olmadan başarıyla sonuçlandı. Markinin katıksız iyimserliği kuruntu şeytanlarını kovalamıştı. Alabildiğine hoşnuttu, konuklarının başka türlü düşünebileceği aklına bile gelmiyordu. İşte böyle anlarda, daha sonra kendisinin de dile getirdiği gibi, karısının eşi bulunmaz değerini anlardı.

"Prensle prensesin her şeyden memnun kaldıkları belliydi, öyle değil mi?" diye başladı. "Bence evlerine gayet mutlu döndüler."

"Buna hiç kuşku yok," diye yanıtladı markiz. "Prens hazretleri imparatorun ölümünden beri böylesine keyifli bir gün geçirmediğini itiraf etmedi mi?"

"Bunu daha güzel dile getirebilirdi gerçi ama ne demek istediğini anlıyorum. Ancak yine de –akşamüstü başlayıp gece yarısına kadar sürdüğünü düşünürsek– bazıları için fazla yorucu değil miydi sence?"

"Hayır, hiç değildi. İşleri öyle zekice ayarladın ki çeşitli eğlenceler birbirini izledi, her şey inanılmayacak kadar kusursuz ilerledi. Bence konuklarımızın yorgunluklarını hissedebilecekleri tek bir boş dakikaları bile olmadı."

"Film sırasında uyuklayan oldu mu?"

"Hayır. Başından sonuna kadar büyük bir ilgiyle izlediler."

"Biliyor musun, şu Satoko çok yufka yürekli bir kız. Film bence de duygusaldı ama ağlayacak kadar etkilenen bir tek Satoko oldu."

Satoko film boyunca denetleyemediği bir biçimde ağlamıştı. Marki onun gözyaşlarını ancak ışıklar yandıktan sonra fark edebildi.

Kiyoaki bitkin bir halde odasına çıktı. Gözleri faltaşı gibi açıktı, uyuması olanaksızdı. Pencereyi açtı, ısırgan kaplumbağaların tam şu an toplandıklarını, metalsi, yeşil kafalarını sudan çıkartıp doğruca kendisine baktıklarını görür gibi oldu. Gece okulunu bitirdiğinden beri akşamları evden ayrılmayan İinuma'yı çağırmak için zili çaldı.

Odaya girerken genç efendisinin yüzünü allak bullak eden öfkeyi, düş kırıklığını görmek için tek bir bakış yetmişti İinuma'ya. Son günlerde yüz ifadelerini yorumlamada iyice ustalaşmıştı, oysa daha önceleri böyle bir yetenekten kesinlikle yoksundu. Özellikle her gün görmüş olduğu Kiyoaki'nin yüzünü okumada uzmanlaşmıştı; bu yüzdeki anlamlar ona bir çiçekdürbününün içindeki, desenleri durmaksızın değişen renkli camın, dönüp duran kırıklarını anımsatıyordu.

Buna bağlı olarak bakış açısı da değişmeye başlamıştı. Daha kısa bir süre öncesine kadar genç efendisinin

korku ve acıyla sarkmış yüzü İinuma'nın içini küçümsemeyle doldurur, bunu Kiyoaki'nin uyuşukluğuna, tembelliğine yorardı. Oysa artık bunu bir olgunluk belirtisi olarak kabul ediyordu.

Gerçekte ne neşe ne de coşku yakışıyordu Kiyoaki'ye. Güzelliğine hüzün dolu bir gölge düşmüştü, en çekici göründüğü zamanlar öfke ya da acıyla dolup taştığı zamanlardı; böylesi anlarda bu şımarık çocuğu belli belirsiz bir terk edilmişlik duygusu sarardı. Solgun yanakları daha da solar, güzel gözleri kızarır, kusursuz kaşları çatılır, iç dünyası paramparça olmuş gibi ruhu tepeden tırnağa ürperirdi. Sanki tutunacak bir dal arardı umutsuzca. Bu kimsesizliğin tam ortasındaysa ufacık bir sevimlilik, ıssız bozkırların üstünde yankılanan bir şarkı gibi asılı dururdu.

Kiyoaki'den ses çıkmayınca İinuma oturdu. Son zamanlarda izin verilmeden oturma alışkanlığı edinmişti. Kiyoaki'nin masanın üzerine fırlatıverdiği, şölen için hazırlanmış yemek listesini aldı, okumaya başladı. Liste, bu evde kaç yıl çalışırsa çalışsın asla tadamayacağı yiyeceklerden oluşuyordu.

Kiraz Çiçeği Şenliği, Akşam Ziyafeti

6 Nisan 1913
Taişo Dönemi'nin ikinci yılı

ÇORBA

Kaplumbağa Çorbası: *etsuyuna ince kıyılmış kaplumbağa eti*
Tavuk Çorbası: *ince dilimlenmiş tavukla tavuksuyu*

GİRİŞ

Haşlanmış Alabalık: *beyaz şarap ve sütle hazırlanmış*

Kızarmış Fileto: *haşlanmış mantar eşliğinde*
Bıldırcın Kızartma: *mantar doldurulmuş*
Izgarada Koyun Pirzolası: *kerevizle süslenmiş*
Kaz Ciğeri: *soğuk kaz eti ve şarapta dinlendirilmiş ananas dilimleriyle birlikte*
Horoz Kızartma: *mantarla doldurulmuş*

SALATALAR

SEBZELER
Kuşkonmaz, Taze Fasulye:
peynir rendesiyle

TATLILAR
Fransız usulü krema
Ufak pastalar
Dondurma: *karışık*

İinuma listeyi incelerken gözünü dikmiş kendisine bakan Kiyoaki'nin yüzündeki anlam sürekli değişmekteydi. Gözleri bir an küçümsemeyle kısılıyor, bir an sonraysa acınası bir yakarışla doluyordu. İinuma'nın duyarsız bir kayıtsızlıkla öylece oturup Kiyoaki'nin söze başlamasını beklemesi çok sinir bozucuydu. Keşke efendi-uşak ilişkisini bir an olsun unutabilse, elini bir ağabey gibi Kiyoaki'nin omzuna koyabilseydi; söze başlamak öyle kolaylaşacaktı ki.

Karşısındaki genç adamın, tanıdığı İinuma'dan farklı biri olduğu Kiyoaki'nin aklının ucundan bile geçmiyordu. Bir zamanlar duygularını hoyratça bastırmaktan başka bir şey düşünmeyen İinuma şimdi Kiyoaki'ye kibarca katlanır olmuş, hiç bilmediği bu derin duygular dünyasına ilk adımlarını çekine çekine atmaya başlamıştı.

"Aklımdan neler geçtiğini asla tahmin edemezsin," dedi Kiyoaki sonunda. "Bayan Satoko beni korkunç bir biçimde aşağıladı. Benimle bir çocukmuşum gibi konuştu. Şu âna kadar yalnızca aptal bir oğlan çocuğu gibi davranmışım. Tabii bunları söylerken daha pek çok sözcük kullandı. İnceden inceye düşünülmüşçesine, beni en çok yaralayacak sözcükleri art arda haykırdı. Bunu nasıl yapabildiğini aklım bir türlü almıyor. O karlı sabah yaptığımız gezintide –ki onun düşüncesiydi– onun için yalnızca bir oyuncak olduğumu şimdi anlıyorum. O gün canı benimle oynamak istemişti, işte hepsi bu." Bir an durakladı. "İşin aslını bilmiyorsun değil mi? Tadeşina sana kuşkulu bir şey söylemedi mi?"

İinuma yanıtlamadan önce bir süre düşündü.

"Hayır efendim. Kulağıma hiçbir şey çalınmadı." Gereksiz duraksaması Kiyoaki'nin sinirlerini yay gibi germişti.

"Yalan söylüyorsun. Bir şeyler bildiğin kesin."

"Hayır efendim, bilmiyorum."

Sonunda Kiyoaki'nin baskısına daha fazla dayanamadı ve asla açıklamamaya karar verdiği şeyleri sayıp döktü. Bir insanın ruh halini sezebilmek başka şeydir, olası tepkisini kestirebilmek başka şey. Ağzından çıkanların Kiyoaki'ye bir bıçak gibi saplandığının farkında değildi.

"Bunları bana Mine söyledi, efendim. Söylediği tek kişi de benim, ben de başka birisine aktarmayacağıma yemin ettim. Fakat genç efendiyi ilgilendirdiği için galiba söylemem en iyisi. Bayan Ayakura'nın da katıldığı yılbaşı partisini anımsıyor musunuz? O gün babanız bütün akraba çocuklarını buraya davet etmiş, bildiğiniz gibi onlarla konuşup sorunlarını dinlemişti. Marki, Bayan Ayakura'ya da kendisine açmak istediği bir derdi olup olmadığını şaka yollu sormuş.

O da belli ki şaka olsun diye, şöyle yanıtlamış: 'Evet,

aslına bakılırsa sizinle tartışmak istediğim çok ciddi bir sorunum var, Marki Matsugae. Acaba eğitim konusundaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyim?'

Bu arada size şunu söylemeliyim ki efendim, bu olay marki tarafından olduğu gibi Mine'ye aktarılmış –bir tür yatak sohbeti denebilir." Bu son sözcükler İinuma'ya anlatılmaz derecede acı vermişti. "Evet, bütün ayrıntılarıyla, kahkahalar içinde anlatmış. Mine de aynen bana aktardı. Her ne halse, Bayan Ayakura, markinin ilgisini çekmiş, babanız da sormuş: 'Eğitim konusundaki düşüncelerim mi?'

Sonra Bayan Ayakura şöyle demiş: 'Kiyo babasının deneysel yaklaşımı savunduğunu söyledi. Geyşaların dünyasında nasıl davranmak gerektiğini öğrenmesi için onu alıp oraya götürmüşsünüz. Kiyo sonuçtan çok hoşnut görünüyor, artık gerçek bir erkek olduğuna inanıyor. Deneysel yöntemi, ahlakın harcanması pahasına bile olsa yüceltiyorsunuz demek, sayın marki?'

Anladığıma göre Bayan Ayakura bu yakışıksız soruyu her zamanki rahatlığıyla sormuş. Marki yanıtlarken kahkahalarla gülüyormuş: 'Ne alışılmadık bir soru! Tam bu ahlak reformu savunucularının meclise verdikleri dilekçelere yazdıkları türden. Evet, Kiyoaki'nin söyledikleri doğru olsaydı, kendimi savunmak için bir şeyler bulmam gerekecekti. Fakat işin aslı şu: Kiyo bu öğretici fırsatı tepti. Bildiğin gibi, serpilmekte gecikmiş biridir – öyle güç beğenir ki, benim oğlum olduğuna bin tanık ister. Ona benimle gelmesini gerçekten de önerdim ama daha ağzımı açar açmaz tüyleri diken diken oldu, korkunç bir öfkeyle çekip gitti. Fakat çok garip! İşin aslının böyle olmasına karşın sanki övünmek istermiş gibi kalkıp sana bu masalı uydurmuş. Her neyse, ne kadar yakın arkadaşı olursa olsun bir soyluya kırmızı fenerli bölgeden söz eden bir oğul yetiştirdiğim için utanıyorum. Hemen çağırıp bu davranışından dolayı onunla ne kadar

gururlandığımı söyleyeceğim. Bu belki onu bir geyşa evine gidip felekten bir gece çalmaya razı eder.'

Fakat Bayan Ayakura babanıza yalvarmış, sonunda bu aceleci kararından onu vazgeçirmeyi başarmış. Ayrıca bütün söylediklerini unutacağına dair ondan söz almış. İşte marki verdiği sözü düşünerek bundan kimseye söz etmemiş. Fakat sonunda dayanamamış ve kahkahalar içinde Mine'ye anlatmış, olayın onu çok eğlendirdiği belliymiş. Fakat kimseye söylememesi için kızı uyarmış. Mine bir kadın olduğu için bunu daha fazla saklayamadı, bana anlattı. İşin içine genç efendimin onuru karıştığı için ona kesin bir dille, bu öykünün bir başkası tarafından duyulduğu an, onunla bütün ilişkimi keseceğimi söyledim. Bunu söyleyiş biçimim onu öyle sarstı ki, bana kalırsa olayın kulaktan kulağa yayılma tehlikesi artık yok."

Kiyoaki'nin dinledikçe beti benzi atıyordu. Yoğun bir siste çılgın gibi yol almaya çalışan, sis ansızın kalkıp bir sıra beyaz mermer sütunu gözler önüne serinceye kadar başını bir engelden ötekine çarpan biri gibiydi. İçini saran şekli belirsiz kaygı şimdi açık seçik bir biçim almıştı.

Satoko, yadsımasına rağmen mektubu okumuştu. Mektubun onu şöyle ya da böyle dehşete düşürdüğü kesindi fakat yılbaşı partisinde markinin ağzından hepsinin yalan olduğunu öğrenince, sevinçten kendinden geçmişti; "en mutlu yılbaşım" demekte haklıydı. Satoko'nun o gün ahırda neden yüreğini öylesine apansız, öylesine coşkuyla açtığını artık anlıyordu. İşte sonunda, kendine duyduğu güvenin büsbütün artmasıyla, Kiyoaki'yi şu battaki o kar gezintisine çağırmayı göze alabilmişti.

Öte yandan bu ifşaat, Satoko'nun bugünkü gözyaşlarını da, o acımasız sözlerini de açıklamıyordu. Ama Kiyoaki kızın baştan beri yalan söylediğini, gizliden gizliye kendisiyle alay ettiğini iyice anlamıştı. İnsan o kızı savunmak için ne kadar çabalarsa çabalasın, Kiyoaki'yi kaygılandırmaktan sadistçe bir zevk aldığını yadsıyamazdı.

"Bir yandan beni çocuk gibi davranmakla suçlarken," diye düşündü acı acı, "bir yandan da sonsuza kadar öyle kalmamı istermiş gibi davranıyor. Ne kadar da açıkgöz! En vicdansız numaralarından birini yapmaya hazırlanırken, kendisini çaresiz bir kadın gibi göstermeyi nasıl da beceriyor! Bana tapıyormuş gibi yaptı, oysa gerçekte beni bir bebek gibi kandırıyormuş."

O kadar içerlemişti ki her şeyi kendisinin başlattığını, olaylara yol açanın kendi yalanı olduğunu düşünemiyordu bile. Başına gelen bütün talihsizliklerin Satoko'nun ihanetinden kaynaklandığına inanıyordu.

Satoko, tam delikanlılıkla erkeklik arasındaki o sancılı geçiş döneminde, onun için her şeyden değerli olan gururunu incitmişti. Aralarındaki ilişki, babasının kahkahalarının da kanıtladığı gibi, bir yetişkine önemsiz görünebilirdi ama Kiyoaki'nin özsaygısıyla ilgili bir şeydi ve on dokuz yaşındaki delikanlı için bundan daha duyarlı, daha kolay incinir bir şey yoktu. Kız bunu fark etmiş de olabilirdi, fark etmemiş de ama akıl almaz bir duygusuzlukla ayaklarının altına alıp çiğnemişti işte. Kiyoaki' nin utançtan midesi bulandı.

İinuma, Kiyoaki'nin bembeyaz kesilmiş yüzünü suskun bir sevecenlikle izliyordu, az önceki darbesinin bu genç adam için ne acımasız bir ceza olduğunun ayrımında değildi. Bu yakışıklı genç onu bozguna uğratmak için hiçbir fırsatı kaçırmamıştı, şimdiyse o, en küçük bir öç alma arzusu bile duymaksızın onu darmadağın duman edivermişti. Üstelik içi şu âna kadar, başını eğmiş oturan gence karşı böylesine sevgiye yakın bir duyguyla hiç dolmamıştı.

Duyduğu acıma, sevgi giderek arttı: Kiyoaki'yi kaldırıp yatağına yatırmalıydı. Ağlamaya başlarsa o da halden anlayan bir dost olarak onunla birlikte ağlamalıydı. Oysa Kiyoaki başını kaldırdığında yüzünde sert, kararlı bir ifade vardı. Gözyaşından eser yoktu. Soğuk, delici bakışları İinuma'nın bütün kuruntularını yerle bir etti.

"Pekâlâ," dedi. "Artık gidebilirsin. Yatacağım." Doğruldu, İinuma'yı kapıya doğru itekledi.

21

Ertesi gün Tadeşina defalarca telefon etti ama Kiyoaki onunla konuşmadı. Sonra kadın İinuma'yı telefona çağırıp Bayan Satoko'nun ne pahasına olursa olsun genç efendiyle konuşmak istediğini Kiyoaki'ye iletmesini istedi. Fakat Kiyoaki kesin talimat vermişti, İinuma aracılık edemezdi.

Sonunda, birkaç telefondan sonra Satoko bizzat İinuma'yı aradı. Ama sonuç değişmedi; İinuma kızın isteğini kesin bir dille geri çevirdi.

Telefonlar, evdeki hizmetçiler arasında epeyce kaynaşma yaratarak birkaç gün daha sürdü. Kiyoaki'nin yanıtı hiç değişmedi. Sonunda Tadeşina kalkıp geldi.

İinuma onu yan taraftaki loş girişte karşıladı. Pamuklu *hakama*'sının büzgülerini düzgünce yerleştirdikten sonra girişteki basamakların üzerine oturdu; Tadeşina'nın eve ayak basmasını engellemeye kararlıydı.

"Genç efendi evde yok, kısacası seni kabul edemeyecek."

"Doğru söylediğine inanmıyorum. Ama madem öyle diyorsun, o halde lütfen Bay Yamada'yı çağır."

"Bay Yamada'yla görüşsen bile yararı olacağını sanmam. Genç efendi seni kabul etmeyecektir."

"Madem öyle, pekâlâ. O zaman ben de çağrılmadan gelirim ve konuyu doğrudan genç efendiyle görüşürüm."

"İstediğin zaman gelmekte özgürsün elbette. Fakat kendisini odasına kilitledi, ona ulaşmanın hiçbir yolu

yok. Anladığım kadarıyla getirdiğin haber oldukça gizli. Bu konudan Yamada'ya söz edersen evde bir sürü dedikoduya neden olursun, sonunda marki hazretlerinin kulağına gider. Ama belki de bu gelişme seni fazla ilgilendirmiyordur..."

Tadeşina hiçbir şey söylemedi. Tiksinerek İinuma'ya bakarken, sivilcelerinin ne kadar belirgin olduğunu, bu loş holde bile açık seçik görülebildiğini düşündü. Kendisiyse pırıl pırıl bir bahar günü, çam dallarının güneşte parlayan yemyeşil uçlarını arkasına almış, ayakta duruyordu. Beyaz pudra tabakasının güçbela örtebildiği kırışıklıklarıyla bu yaşlı yüz İinuma'ya ipek üzerine yapılmış bir insan resmini anımsattı. Buruşuk tenine gömük gözleri kötücül kötücül parlıyordu.

"Çok teşekkür ederim. Gerçi genç efendinin buyruklarını uyguladığının farkındayım ama benimle bu biçimde konuşmanın getireceği sonuçlara da hazırlansan iyi olur. Şu âna kadar olanca ustalığımı en son sınırına kadar senin adına da kullanmaya özen gösterdim. Ama bundan böyle bana fazla bel bağlamamanı öneririm. Lütfen genç efendine saygılarımı ilet."

Dört ya da beş gün sonra Satoko'dan kalın bir mektup geldi. Tadeşina, Yamada'yı atlatmak için genellikle mektupları doğrudan İinuma'ya verirdi; ama bu kez mektup Yamada tarafından aile armalı, altın kaplama tepsiye yerleştirilip Kiyoaki'nin odasına çıkartıldı.

Kiyoaki büyük bir acı içinde İinuma'yı çağırdı, açılmamış mektubu gösterdi. Sonra camı açmasını söyledi. Mektubu İinuma'nın gözleri önünde *hibaçi*'nin[1] içine attı. İinuma, *hibaçi*'de yanan odunlardan arada bir yükseliveren alev dillerinden sakınarak, mektubun ağırlığıyla sönecekmiş gibi olan ateşi yeniden canlandırmak için

1. Japon mangalı. (Ç.N.)

uzanan bu beyaz ele baktı. İncelikli bir suçun işlenişine tanıklık ediyormuş duygusuna kapıldı. Yardım etseydi bu iş çok daha düzgün yapılabilirdi ama geri çevrilme korkusuyla yardım önermedi. Kiyoaki onu salt tanıklık etmesi için çağırmıştı.

Kiyoaki tutuşan kâğıdın çıkardığı dumandan sakınamadı, gözleri yaşardı, bir damla gözyaşı yanağından aşağıya yuvarlandı. İnuma bir zamanlar sıkı bir disiplinle gözyaşlarının yaşama karşı Kiyoaki'nin doğru bir tutum edinmesine yardımcı olacağına inanırdı. Şimdi oturmuş, Kiyoaki'nin ateşin etkisiyle kızarmış yanaklarından süzülen, kendisinin hiçbir katkıda bulunmadığı yaşlara bakıyordu. Acaba neden Kiyoaki'nin karşısında kendisini her zaman böyle güçsüz hissediyordu?

* * *

Bir hafta kadar sonra babasının eve her zamankinden erken döndüğü bir akşam Kiyoaki yemeği anne ve babasıyla birlikte ana binanın Japon salonunda yedi. Haftalardır ilk kez yapıyordu bunu.

"Zaman ne de çabuk geçiyor!" dedi marki coşkuyla. "Önümüzdeki yıl beşinci sınıfa geçeceksin. O zaman bütün uşaklara sana gerektiği biçimde hitap etmelerini tembihleyeceğim."

Uzakta bir hayal gibi görünen bu ergenlik Kiyoaki'yi ürkütüyordu. On dokuz yaşındaki bir gencin yetişkin konumuna ulaşmaya karşı gösterdiği ilgisizliğin temelinde büyük bir olasılıkla Satoko'nun etkisi yatıyordu. Bir oğlan çocuğuna yılbaşına kaç gün kaldığını parmaklarıyla saydıran, bir an önce erkekliğe adım atmak için sabırsızlandıran o çocuksu hevesi çoktan yitirmişti. Babasının söylediklerini soğuk, sıkıntılı bir ruh haliyle dinledi.

Yemek her zamanki seyrini izledi: yüzünde hiç ek-

silmeyen hüzün maskesi ve hiç aksamayan kibarlığıyla annesi, kıpkırmızı yüzü, her türlü inceliği apaçık bir zevkle küçümseyen babası. Ancak Kiyoaki sezgileri güçlü biri olduğu için, onu şaşırtan şeyi çok çabuk fark etti: Her ne kadar manidar bir bakışma denemese de, annesiyle babası bir kez göz göze gelmişlerdi. Oysa çiftin arasındaki bildik, sessiz işbirliği dışında hiçbir şey yoktu. Kiyoaki annesinin yüzüne bakınca, ifadesinin belli belirsiz değiştiğini gördü; kadın bir an ne diyeceğini bilemedi.

"Kiyoaki... dinle... sana pek de hoşlanmayacağın bir soru sormak zorundayım. Gerçi zevksiz bir konu olduğu da söylenemez ya, neyse. Tek istediğim, bu konuda neler hissettiğini öğrenmek."

"Hangi konuda?"

"Evet, işin aslı şu ki, Satoko bir evlenme teklifi daha almış. Üstelik bu kez durumlar son derece karışık ve hassas. Biraz daha gelişme kaydedilirse artık geriye dönüşü olmayabilir. Satoko her zamanki gibi ne düşündüğünü kimseye söylemiyor ama bu kez, geçmişte yaptığı gibi öneriyi hemen geri çeviremeyebilir. Ailesi güç durumda kalabilir çünkü. Şimdi, gelelim sana. Satoko'yla sen bebekliğinizden beri birbirinizden hoşlanırsınız. Onun evlenmesi hususunda söyleyecek hiçbir sözün yok mu? Şu anda tek yapacağın şey duygularını açıklamak. Çünkü karşı çıkacaksan nedenini babana kesinlikle söylemelisin."

Kiyoaki anlamsız bir yüzle, yemeğine ara bile vermeden yanıtladı: "Karşı çıkacağım bir şey yok. Bu konu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor."

Kısa bir suskunluktan sonra marki söze başladı, sesinde az önceki neşeden iz kalmamıştı. "İyi o halde, geri dönmenin hâlâ mümkün olduğu bir noktadayız. Bak, salt laf olsun diye söylüyorum, diyelim ki bir biçimde bir serüvene girdin, az da olsa bir ilişkin var, o zaman ne derdin?"

"Hiçbir serüvene girmiş olduğum kanısında değilim."

"Salt laf olsun diye söyledim, canım. Her neyse. O aileye karşı yıllar öncesine dayanan bir yükümlülüğümüz var, bu nedenle elimden gelen yardımı esirgememeye, işi her iki taraf için de mutlu bir sona ulaştırmak için her türlü özveride bulunmaya kararlıyım. Zaten işin nasıl sonuçlanacağı belli. Gelecek ay Omiyasama Şenliği kutlanacak fakat her şey bu hızla giderse Satoko'nun törenlere katılacak zamanı olmayabilir."

"O halde onu çağırma zahmetine hiç girmeyelim."

"Bak buna çok şaşırdım işte," dedi marki gülerek. "Birbirinizin boğazını sıkacak kadar düşman olduğunuzu bilmiyordum."

Konuşma bu kahkahayla sona erdi.

Kiyoaki son çözümlemede annesiyle babası için bir bilmeceydi. Duygusal tepkileri onlarınkinden öyle farklıydı ki. Oğullarının aklından neler geçirdiğini anlamaya çalışmışlardı ancak bütün çabaları boşa gitmişti. Sonunda vazgeçtiler. Son konuşulan konuya gelince; her ne kadar kendi elleriyle teslim etmişlerse de oğullarını eğitmiş oldukları için Ayakura'lara biraz içerliyorlardı. Oğullarının anlaşılması güç, değişken ruh hallerinin nedeni yoksa kendilerinin saray inceliklerinden yoksun olması mıydı? Böyle bir inceliğin belli bir uzaklıktan bakıldığında yadsınamaz bir çekiciliği vardı ama onunla kendi oğullarında yüz yüze gelivermek çözümü güç bir bilmeceydi onlar için.

Markiyle markiz çevirdikleri dolaplar ne olursa olsun, duygularını tropikal ülkelerin canlı renklerine boyanmış birer giysi gibi sırtlarında taşırlardı. Oysa Kiyoaki'nin duyguları saraydaki hanımların her katı başka renk olan kat kat giysileri kadar karmaşıktı; renkler durmaksızın birbirine karışıyor, birbirinin içinde eriyordu – bir güz yaprağının iç karartıcı kahverengisi bir an sonra kızılla dönüyor, kızıllıksa bir bambuluğun yeşiline karışıyordu. Babası, oğlunun ruh halini anlayabilmek için çabala-

yıp durmaktan yorgun düşmüştü. Oğlunun yakışıklı yüzündeki sıkıntılı kayıtsızlıktan, buz gibi suskunluklarından usanmıştı. Gençliğini dikkatle araştırdı fakat oğlunu tutsak alan kararsızlığa, dayanıksızlığa neden olabilecek herhangi bir eziyet yaptığını anımsayamadı. Kiyoaki tıpkı bir gölün yatağındaki çakıltaşlarını bir an açık seçik gösterecek kadar durulaşan, bir an sonraysa ani bir fırtınayla gözlerden gizleyen suları gibiydi.

Birkaç dakika sonra yeniden oğluna döndü:

"Bu arada, İinuma'yı yakında salıvermeyi düşünüyorum."

"Neden peki?" Kiyoaki o akşam ilk kez şaşırmış görünüyordu. Hiç beklenmedik bir karardı bu.

"Evet, sana uzun zamandır bağlılıkla hizmet ediyor ama önümüzdeki yıl yeterince büyümüş olacaksın. Hem o da okulunu bitirdi, bence artık ayrılmanızın zamanı geldi. Ayrıca çok belirgin bir nedenim daha var. Son günlerde kulağıma İinuma'ya ilişkin oldukça tatsız bir söylenti çalındı."

"Nasıl bir söylenti?"

"Evdeki davranışlarının biraz uygunsuz olduğunu öğrendim. Açık söylemek gerekirse, hizmetçilerden biriyle, yani Mine'yle ilişkisi varmış. Eskiden olsaydı cezalandırmak için kılıcımla doğrardım onu."

Markiz kocasını hayran olunacak bir sakinlikle dinliyordu. Bu tür konularda kocasının sarsılmaz bir yandaşı olmaya hazırdı.

"Bu dedikoduyu kimden duydunuz baba?" diye sordu Kiyoaki, ısrarla.

"Hiç önemli değil."

Kiyoaki'nin gözünün önünde ansızın Tadeşina'nın yüzü belirdi.

"Evet, eski günlerde olsaydı kılıcımla doğrardım onu. Ama zaman değişti. Üstelik Kagoşima'dan çok olumlu

önerilerle geldi buraya, yılbaşı kutlamaları için buraya gelen eski okul müdürünü de tanırım. En iyisi onu buradan geleceğine gölge düşürebilecek herhangi bir patırtının çıkmasına izin vermeden göndermek. Ayrıca öyle inceliki davranacağım ki işler İinuma için iyice kolaylaşacak. Arkasından Mine'yi de göndereceğim, isterlerse evlenirler, her şey hallolur. İinuma'ya bir iş bulmak niyetindeyim. Önemli olan onu incitmeden evden yollayabilmek. Evet, en iyi çözüm bu. Ne de olsa yıllardır büyük bir bağlılıkla hizmet ediyor sana, bu açıdan söylenecek tek bir sözümüz bile yok."

"Ne kadar iyi yüreklisin! Bir o kadar da cömert!" diye haykırdı markiz.

Kiyoaki o gece koridorda İinuma'ya rastladı ama hiçbir şey söylemedi.

Başını yastığa bırakmış yatarken kafasının içinde bir sürü görüntü girdap gibi dönüp duruyordu. Bundan sonra tek başına kalacaktı, bu katı gerçeği kabullenmeliydi. Tek dostu Honda'ydı, ona da sorunundan hiç söz etmemişti.

Bir düş gördü, düşün tam ortasında, bunu güncesine asla yazamayacağını düşündü. Olaylar yazıya dökülemeyecek kadar karmaşık ve mantıksızdı.

Rüyasında türlü türlü surat gördü. Üçüncü Alay'ın karla kaplı tören alanı sanki gözünün önünde genişliyordu. Bir subay gibi giyinmiş olan Honda oradaydı. Sonra bir an kara konan bir tavuskuşu sürüsü gördüğünü sandı. Satoko'yu gördü. Boynunda değerli bir kolye vardı, yanındaysa başına takmaya hazırlandıkları altından bir taç tutan Siyamlı prensler. Bir başka köşede İinuma'yla Tadeşina hararetle tartışıyorlardı. Sonra birbirine karışmış gövdeleri yuvarlana yuvarlana gidip geniş, derin bir yarıktan aşağıya düştü. Mine bir arabaya binmişti, Kiyoaki'nin annesiyle babası yaltaklanırcasına gülümseyerek onu karşıladılar. Kendisiyse uçsuz bucaksız bir okyanus-

ta, bata çıka ilerleyen bir salın üzerindeydi. Düş sürerken, "Kendimi rüya âlemine çok fazla kaptırdım," diye düşündü. "Düşler artık gerçekliğe de sıçradılar. Beni sürükleyip götüren bir sel haline geldiler."

22

İmparatorluk ailesinden Prens Toin Hazretleri'nin üçüncü oğlu olan Prens Harunori yirmi beşinci doğum gününü yeni kutlamış, İmparatorluk Süvari Birliği'nin başına getirilmişti. Soylu, sağlam doğası olan bir gençti, babası bütün umutlarını ona bağlamıştı. Bu kusursuz gence eş seçme işine kimseyi karıştırmak istemiyordu, sayısı oldukça kabarık olan adaylar doğrudan delikanlının karşısına çıkarılmaktaydı. Ancak hiçbiri prensin zevkine uymadı.

Böylece yıllar akıp gitti, tam annesiyle babası umudu kesmek üzereyken, Marki Matsugae tarafından kiraz şenliğine davet edildiler. Orada Satoko Ayakura bir rastlantıymışçasına onlara takdim edildi. Soylu çift, kızı görür görmez etkilendi. Daha sonra, gizli bir mektupla kızlarının fotoğrafi istendiğinde Ayakura'lar hemen, resmî kimonolu bir fotoğrafını gönderdiler.

Anne babası fotoğrafi gösterince Prens Harunori her zamanki gibi hemen kötülemeye başlamadı, bir süre dikkatle baktı. Satoko'nun ilerlemiş yaşının üstünde hiç durulmadı.

Marki Matsugae çocukken Kiyoaki'yle ilgilendikleri için Ayakura ailesine borçlu olduğunun bilincindeydi, uzun zamandır ailesinin geçmişteki görkemine biraz olsun kavuşabilmesi için konta yardım etmenin bir yolunu

arıyordu. Bunu sağlamanın en iyi yoluysa Ayakura'ları, doğrudan imparatorluk ailesiyle olmasa bile, prenslerden biriyle birleştirecek bir evlilikti. Soylu bir Urin ailesinden gelen, katıksız bir soya sahip olan Ayakura'ların konum açısından hiçbir engelleri yoktu. Ancak bu türden bir evliliğin getireceği inanılmaz harcamaları karşılayacak zenginlikten yoksundular. Harcamalar, yüklü çeyiz parasından, imparatorluk ailesine alınacak geleneksel mevsimlik armağanlara –ki oldukça yüklü bir miktar tutuyordu– kadar pek çok şeyi kapsıyordu. Ancak marki ne olursa olsun bütün giderleri karşılamaya hazırdı.

Satoko çevresinde olup bitenleri sakin sakin, istifini bozmadan izliyordu. O yıl nisan ayı güneşsizdi, bulutlu, gri günler birbirini izlerken baharın getirdiği tazelik giderek soldu, yerini yaklaşan yazın ilk işaretlerine bıraktı. Satoko, gösterişli günlerinden geriye yalnızca etkileyici kapısı kalmış, güzel, eski tip evdeki yalın odasının cumbalı penceresinden geniş, bakımsız bahçeye baktı. Kamelyaların çoktan dökülmüş olduğunu, koyu renk, sık yaprakların arasından taze tomurcukların fışkırdığını görebiliyordu. Nar ağacının birbirine dolanmış dallarıyla sivri uçlu, dikenli yapraklarının arasında da patlamaya hazır kırmızımsı tomurcuklar seçiliyordu. Yeni tomurcukların hepsi dikey olarak çıktığı için bütün bahçe parmak ucunda yükselmiş, gökyüzüne doğru uzanıyormuş gibi görünüyordu. Gerçekten de her geçen gün bahçeyi hedefine biraz daha yaklaştırıyordu sanki.

Tadeşina, Satoko'nun giderek içine kapanmasına, dalıp dalıp gitmesine üzülüyordu. Öte yandan annesiyle babasının her söylediğini can kulağıyla dinliyor, isteklerini sessizce yerine getiriyordu. Satoko artık her şeyi belli belirsiz bir gülümsemeyle kabullenmekteydi; eski dikbaşlılığından eser kalmamıştı. Ancak bu yumuşak başlı maskenin ardında, gri bir nisan göğü kadar engin bir kayıtsızlık gizlemekteydi.

Mayıs başlarında bir gün Satoko, Prens ve Prenses Toin'in yazlık villalarına çaya çağrıldı. Genelde yılın bu zamanında Matsugae'lerden Omiyasama Şenliği için bir çağrı gelirdi, oysa bütün umutlarını buna bağlamış olmasına karşın çağrıyı alamamıştı. Onun yerine prensin evinde çalışan memurlardan biri çay davetiyesini getirip Ayakura'ların uşaklarından birine verdi, sonra da gitti.

Tam anlamıyla doğal davranılıyormuş gibi görünse de bu tür gelişmeler çok büyük bir gizlilik içinde, en ince ayrıntılarına kadar özenle tasarlanıyor, annesiyle babası çok az şey söyledikleri halde, Satoko'nun çevresini hızla saran bu karmaşık ağın örülmesinde birtakım kişilerle işbirliği yapıyorlardı.

Toinnomiya villasındaki çaya kontla kontes de çağrılıydı elbette. Prensin göndereceği süslü faytonla yolculuk etmeleri fazlasıyla dikkat çekeceği için Marki Matsugae'nin önerisine uyarak onun arabasıyla gitmeyi kararlaştırdılar. Daha birkaç yıl önce, Meiji Dönemi'nin sonlarında inşa edilmiş olan villa, Yokohama'nın hemen dışındaydı. Başka bir amaçla olsaydı bu gezinti Ayakura'lara kent dışına çok seyrek çıkan bir ailenin alacağı zevki, mutluluğu verebilirdi.

Günlerdir hava ilk kez açmıştı, kontla karısı bunu hayra yordular. Oğlanların Günü yaklaştığı için önünden geçtikleri hemen her evin damına her oğul için bir tane olmak üzere bez ya da kâğıttan sazan balığı asılmıştı; sert güney rüzgârında uçuşup duruyorlardı. Kocaman siyah sazandan, havuz balığına benzeyen minicik kırmızı sazana kadar boy boydular. Aynı cinsten dört ya da beş tane asılıysa, rüzgârın güçlü esintisi karşısında serbestçe yüzemiyormuşçasına, birbirlerine dolanıyor, biçimsiz bir yumak oluşturuyorlardı. Araba, dağların başladığı yerde bir çiftliğin önünden geçerken damın üzerindeki sazanları gören kont beyaz parmağını uzatıp saymaya başladı. Tam on taneydi.

"Vay vay, amma da hızlı adammış!" dedi gülümseyerek. Satoko babasında hiç alışık olmadığı bu kaba saba yoruma şaşırmıştı.

Yolun kenarındaki ağaçlar taze yaprak kümeleriyle, dallarıyla büyük bir canlanma dalgasına tanıklık ediyorlardı. Dağlar, sarıya yakın bir uçukluktan neredeyse siyaha varan bir koyuluğa kadar yeşilin her tonuyla bezenmişti. Dört bir yandan fışkıran bu yeşil bolluğunun orasında burasında göze çarpan taze, parlak akçaağaç yapraklarıysa bütün kırı ışıldıyormuş gibi gösteriyordu.

"Ah, toz bulaşmış!" diye haykırdı kontes, Satoko'nun yanağına bakarak. Tam bir mendille silmek için uzanıyordu ki Satoko hızla geri çekildi, yanağındaki toz beneği de yok oldu. O zaman annesi bunun, pencereden süzülüp yanağına vuran bir ışık olduğunu ayrımsadı. Satoko bitkin bir halde gülümsedi; annesinin yaptığı yanlışlığı hiç eğlendirici bulmamıştı. Bugün armağan olarak götürülen bir top ipek kumaşmış gibi özel bir ilgi görmekten nefret ediyordu.

Rüzgâr Satoko'nun saçlarını bozmasın diye camlar sımsıkı kapatılmış, arabanın içi fazlasıyla ısınmıştı. Tekdüze sallantılarla yol alırlarken dağların, yolun hemen kıyısındaki sulak çeltik tarlalarına yansıyan, bir çakıp bir sönen yeşiline bakan Satoko böyle sabırsızlıkla neyi beklediğini düşündü. Bir yandan düşüncesizce bir hevesin kendisine geri dönüşü olmayan bir adım attırmasına göz yumuyordu. Bir yandan da bir şeyin araya girmesini bekliyordu. Henüz vakit vardı. Her an bir özür mektubu gelebilirdi – ya da öyle umuyordu. Ama umut düşüncesinden nefret ediyordu.

Batı tarzı, bir saraya benzeyen Toinnomiya villası denize inen sarp bir kayalığın tepesindeydi. Mermer basamaklar evin ön girişine kadar uzanıyordu. Seyislerden biri atları teslim alırken Ayakura'lar faytondan indiler,

aşağıda, çeşitli gemilerin doldurduğu limanın görünümünü övdüler. Çay servisi güneye, denize bakan geniş verandada yapıldı. Veranda gösterişli tropikal bitkilerle donatılmıştı, buraya açılan kapının her iki yanında Siyam kralının armağanı olan bir çift kocaman fildişi asılıydı.

Soylu çift konuklarını verandada karşılayıp yer gösterdi. Çay servisi elbette İngiliz usulü yapıldı; küçük, incecik sandviçler, kurabiyeler, bisküviler, imparatorluğun kasımpatı armasını taşıyan gümüş takımlarla birlikte bir çay masasının üzerine düzgünce dizilmişti.

Prenses, Matsugae'lerdeki kiraz çiçeği şenliğinin ne kadar eğlenceli geçtiğine değindi, sonra sözü *mahjong*[1] ve *nagauta*'ya getirdi.

"Biz Satoko'yu hâlâ bir çocuk gibi görüyoruz, henüz *mahjong* oynamasına izin vermedik," dedi kont, kızını mahcup suskunluğundan çıkarma isteğiyle.

"Ah, bunu bana mı söylüyorsunuz?" diye güldü prenses içtenlikle. "Zamanımız varsa, bazen bütün günümüzü bu oyunla geçiririz."

Satoko artık modası geçmiş bir oyun olan, evde sık sık oynadıkları, on iki siyah beyaz parçadan oluşan *sugoroku*'dan söz etmedi.

Prens Toin bugün Avrupa tarzı takım giysisinin içinde rahat, resmiyetten uzaktı. Kontu yanına, pencerenin önüne çağırıp aşağıdaki gemileri gösterdi, bir çocuğa öğretirmişçesine, denizcilik bilgisini sergiledi: Şu bir İngiliz şilebiydi, şu gemininse güvertesi baştan kıça kadar dümdüzdü; şu bir Fransız şilebiydi, şu karşıdakinin güvertesi korunaklıydı, vb.

Karşıdan bakan biri, prensle prensesin konuklarının hoşlanacağı bir sohbet konusu bulmak için epeyce çaba

1. Daha çok Çin'de, 144 taşla oynanan bir tür domino. (Ç.N.)

harcadıklarını kolayca anlayabilirdi. Ortak ilgi uyandıracak herhangi bir şey –spor, şarap, ne olursa– olurdu. Ancak Kont Ayakura ortaya atılan her konuyu ciddi fakat yumuşak bir edilginlikle karşılıyordu. Satoko'ya gelince, babasının aşıladığı inceliğin ne kadar yararsız bir şey olduğunu hiçbir zaman bu akşamüstü algıladığı kadar açık seçik algılamamıştı. Kontun ara ara, o andaki konuyla hiçbir ilgisi olmayan, modaya uygun, aptalca bir şaka yapma huyu vardı ama bugün kendini tuttuğu belliydi.

Bir süre sonra Prens Toin saate baktı, aklına o anda gelivermişçesine şöyle dedi:

"Güzel bir rastlantı sonucu Harunori bugün alayından izin alıp eve geliyor. Benim oğlum olmasına karşın sert görünümlüdür. Ama sakın bu görünüşe aldanmayın. Altında gerçekten yumuşak bir yürek yatar."

Sözünü bitirir bitirmez, ön kapıda genç prensi karşılayan hizmetkârların koşuşturmaları duyuldu.

Birkaç dakika sonra kılıç şakırtısı, çizme gıcırtısı eşliğinde Prens Harunori Hazretleri asker kılığında verandada göründü. Babasını askerce selamladı; Satoko'da bıraktığı ilk izlenim boş bir saygınlıktı. Fakat babasının bu askerce tantanadan gurur duyduğu, prensinse babasının ondan beklediği her şeyi tam anlamıyla yerine getirdiğine bütün yüreğiyle inandığı öyle belliydi ki. İki ağabeyi ondan tam anlamıyla farklıydılar. Umulmadık ölçüde kadınsı ve sağlıksız olan bu gençler, soylu babaları için büyük bir düş kırıklığıydı.

Ancak bugün Satoko'nun güzelliğiyle ilk kez yüz yüze gelmek Prens Harunori'nin daha sonraki tutumunu etkilemiş olabilirdi. Her ne halse, ne tanıştırılırken ne de daha sonra kızın yüzüne doğrudan hiç bakmadı.

Gerçi genç prens fazla uzun boylu sayılmazdı ama etkileyici bir görünüşü vardı. Ona, bu kadar genç birinde yadırganacak bir ağırbaşlılık veren bir kararlılıkla hareket eden çevik biriydi. Babası onu gözleri zevkten kısıl-

mış, hoşnutluk ve mutlulukla izliyordu. Ancak bu babaca hoşnutluk Prens Toin'in o gösterişli ve etkileyici görünümü altında belli bir irade zayıflığının yattığını da ele vermiyor değildi.

Prens Harunori'nin zevkleri arasında birinci sırayı Batı müziği dinlemek alıyordu, geniş bir plak derlemesine sahipti. Kendine özgü düşünceleri yalnızca bu konuda vardı galiba. Annesi, "Bizim için bir şeyler çalar mısın Harunori?" diye sorunca hemen kabul etti ve fonografın durduğu salona yöneldi.

Bu sırada Satoko gözlerini kaldırıp onu izlemekten kendini alamadı. Prens, verandanın camlarından süzülen güneş ışığıyla pırıl pırıl parlayan cilalı siyah çizmeleriyle uzun adımlar atarak kapıya ulaştı. Çizmeleri öyle parlıyordu ki Satoko gökyüzünün bile mavi porselen kırıkları gibi bu yüzeye yansıdığını görür gibi oldu. Gözlerini yumdu, müziğin başlamasını bekledi. İçinde uğursuz bir önsezinin ilk kıpırtılarını duyumsadı; fonograf iğnesinin plağın üzerine değerken çıkardığı o belli belirsiz ses, kulaklarında bir gök gürlemesi gibi yankılandı.

Genç prens müzik faslından sonraki gelişigüzel solıbetlere pek az katıldı. Akşam yaklaşırken Ayakura'lar ev sahiplerinden izin istediler.

Bir hafta sonra Prens Toin'in uşaklarından birisi Ayakura'ların evine gelip kontla uzun, ayrıntılı bir konuşma yaptı. Sonuçta, imparatordan evlilik için izin alınmasına dair resmî işlemlerin başlatılması kararlaştırıldı. İlgili belgeyi Satoko'ya da gösterdiler:

Ekselansları Saray Bakanı'nın Dikkatine:

Aşağıda adı geçen kişiler arasındaki evlilik görüşmelerinin başlamasına ilişkin naçizane ricamızdır:

Majesteleri Prens Harunori Toin ile İkinci Derece, Üst Sınıftan; Üçüncü Derece Yararlılık Nişanı sahibi Kont Korebumi Ayakura'nın kızı Satoko:

Bu dilekçeyle evlilik görüşmelerinin imparatorun lütfuyla sürdürülmesi için izin istemektedir.

Sunuş tarihi, Taişo Dönemi'nin beşinci ayının on ikinci günüdür.

Saburo Yamauçi
Majesteleri Prens Toin'in Vekilharcı

Üç gün sonra Saray Bakanı'ndan yanıt geldi:

Majesteleri Prens Toin'in Vekilharcına:

Saray Bakanlığı'na sunulan ve Majesteleri Prens Harunori Toin ile İkinci Derece, Üst Sınıftan; Üçüncü Derece Yararlılık Nişanı sahibi Kont Korebumi Ayakura'nın kızı Satoko' nun evliliğine ilişkin dilekçeye cevaben:

Evlilik görüşmelerinin başlamasına izin verilmesi için ricanızın İmparator Hazretleri'ne sunulması kararlaştırılmıştır. Tarih, Taişo Dönemi'nin beşinci ayının on beşinci günüdür.

Saray Bakanı

Böylece ilk formaliteler tamamlanmış oluyordu, imparatorluk onayı için dilekçenin imparatora sunulması artık an meselesiydi.

Kiyoaki şimdi son sınıftaydı. Gelecek sonbaharda üniversiteye başlayacaktı, sınıf arkadaşları harıl harıl on sekiz ay sonraki giriş sınavına hazırlanıyorlardı. Honda ise kılını bile kıpırdatmıyor, bu hali de Kiyoaki'nin hoşuna gidiyordu.

General Nogin'in ruhu Soylular Okulu'nun yatakha-

nelerinde elden geldiğince canlı tutulmaktaydı ama katı kurallar, sağlığı elvermeyenler için az da olsa yumuşatılmıştı. Ailelerinin ilke olarak kışla eğitiminden uzak tuttuğu Honda ve Kiyoaki gibi gençler doktorlarından gerekli raporu getirmek zorundaydılar. Honda kalp kapakçığından hasta görünüyor, Kiyoaki'ninkiyse müzmin bronşit iltihabı olarak belirtiliyordu. Gerçekte var olmayan bu hastalıklar onları epeyce eğlendirir, Honda soluk alamıyormuş gibi yaparken Kiyoaki kuru kuru öksürürdü.

Aslında rol yapmalarına hiç gerek yoktu çünkü hasta olduklarına zaten kimse inanmıyordu. Askerlik bilimi bölümündeki onbaşı ve çavuşlar, Rus-Japon Savaşı'na katılmış olan askerler, onlara sakat muamelesi yaparak düşmanlıklarını dışa vuruyorlardı. Talim sırasında çavuşlar görevden kaçanlara iğneli sözler dokundurur, kışla düzenine bile uyamayacak kadar güçsüz olanların ülkelerine nasıl hizmet edeceklerini sorarlardı.

Kiyoaki, yatakhaneye yerleştirileceklerini öğrenince Siyamlı prenslere çok acımıştı. Onları sık sık ziyaret ediyor, küçük armağanlar götürüyordu. Kiyoaki'yi kendilerine yakın hissettikleri için şikâyetlerini peş peşe sıralıyor, özellikle hareket özgürlüklerinin kısıtlanmasından yakınıyorlardı. Bunlar yetmezmiş gibi, duygusuz, külhanbeyi tavırlı yatılı öğrencilerle dostluk kurmaları da olanaksızdı.

Honda, Kiyoaki tarafından bir süredir ihmal edilmiş olsa da, arkadaşı bir serçe gözüpekliğiyle, seke seke kendisine döndüğünde onu yine de soğukkanlılıkla karşıladı. Kiyoaki ise Honda'yı ne kadar ihmal ettiğinin farkında bile değildi sanki. Yeni okul dönemiyle birlikte kişilik değiştirmiş gibi görünüyor, zorlama bir neşeyle dolup taşıyordu – ya da Honda'ya öyle geliyordu. Honda elbette bu konuda hiçbir yorum yapmadı, Kiyoaki de her zamanki gibi herhangi bir açıklamada bulunmadı.

Kiyoaki en azından bir konuda akıllıca davrandığı

için kendini kutlayabilirdi – en derindeki duygularını dostundan gizlemişti. Böylece, bir kadının kendisini küçük bir çocukmuşçasına yönlendirmiş olduğunu itiraf etmek zorunda kalmıyordu şimdi. Bu sayede Honda'ya karşı neşeli, kaygısız davranabilecek kadar güvencede hissediyordu kendisini. Ona göre dostluklarının mutlak kanıtı, Honda'yı hüsrana uğratmaktan korkması ve onun yanında kendini rahat, tasasız hissetmesiydi. İşte, bazı konuları dostundan gizlemesinin nedeni buydu.

Gerçekten de öyle neşeliydi ki buna kendisi bile şaşıyordu. Annesiyle babası artık Ayakura'larla Toinnomiya'lar arasındaki görüşmelerden uluorta, heyecana kapılmaksızın söz eder olmuşlardı. Tiizlikle ayarlanmış karşılaşma sırasında "şu dikbaşlı kızın" genç prense tek sözcük söyleyemeyecek kadar heyecanlandığı türünden yorumlar yaparak çok eğleniyorlardı. Kiyoaki bu buluşmanın Satoko'ya ne acılar verdiğini bilemezdi elbette, kuşkulanması için hiçbir neden de yoktu. Hayal gücünden yoksun olanların salt çevrelerinde gördükleri gerçekliğe dayanarak bir sonuca varmaktan başka seçenekleri yoktur. Oysa engin bir düş gücüne sahip olanlar, kendilerinin tasarımladığı, sağlamlaştırılmış şatolar kurmaya, pencerelerini de sımsıkı kapamaya eğilimlidirler. Kiyoaki de aynen böyleydi.

"Evet, bir de imparatorluk onayı alındı mı, her şey rayına oturmuş demektir," dedi annesi.

Annesinin sözleri, özellikle "imparatorluk onayı" deyimi nedense Kiyoaki'ye dokunmuştu. Bu sözler aklına ele geçirilmesi güç, som altından, asma bir kilidi olan bir kapıda son bulan karanlık, uzun ve geniş bir koridoru getirmişti. Sonra kapı, diş gıcırtısına benzeyen bir sesle ansızın kendiliğinden açıldı; Kiyoaki madenî bir gıcırtının kulaklarında yankılandığını açık seçik duydu.

Kendisiyle öyle barışıktı ki, annesiyle babasını bu tur şeyler konuşurlarken sakin sakin dinleyebiliyordu.

Öfkesini, umutsuzluğunu yenmeyi başarmıştı, ölümsüzlüğe benzeyen bir duygunun tadını çıkarıyordu. "Bu kadar çabuk iyileşen bir bünyem olduğunu bilmezdim," diye düşündü. Kendinden hiç bu kadar emin olmamıştı.

Bir zamanlar ailesinin o yontulmamış acımasızlığına kendisinin yabancı olduğuna inanırdı, oysa şimdi köklerinden hiç mi hiç kopmadığını düşünmekten zevk alıyordu. Yeri kurbanların değil, fatihlerin arasındaydı.

Satoko'nun hayalinin aklından her gün biraz daha uzaklaşacağını, sonunda anısının belleğinden büsbütün silineceğini düşünmekten müthiş keyif alıyordu. Bir feneri adak niyetine akşam gelgitinde suya bırakanlar, kıyıda durup ışığın suyun karanlık yüzeyinde giderek solmasını izlerken bir yandan da fenerin olabildiğince uzağa gitmesi, böylece ölüm adına en yüce rahmete erişmesi için dua ederler. Aynı biçimde Kiyoaki de Satoko'nun anısını uzaklaştırmanın, kendi gücünü en güvenilir biçimde doğrulayacağına inanıyordu.

Şimdi dünyada en gizli duygularına ortak olacak kimse kalmamıştı. Artık duygularını gizlemesini hiçbir şey engelleyemezdi. Dirseğinin dibinde, "Lütfen her şeyi bize bırak. Genç efendinin aklından geçenleri tastamam biliyoruz," diyen sadık uşaklar uzaklaştırılmıştı. Yalnızca işbirlikçilerin başı olan Tadeşina'dan değil, bağlılığı artık boğucu bir hal almış olan İinuma'dan da kurtulmuştu. Onu sinirlendiren insanların sonuncusu da ortadan kalkmıştı.

Babasının oldukça düşünceli bir biçimde de olsa İinuma'nın işine son vermesine gelince; İinuma'nın yol açtığı bir tartışmayı bahane ederek aslında olaya ne kadar kayıtsız olduğunu gizleyebilmişti. Olup biteni babasına duyurmayacağına dair İinuma'ya verdiği sözü tutmuştu, ondan kurtulmasını Tadeşina sağlamıştı. Böylece sorun, boşboğazlık etmesine ya da acımasız davranmasına gerek kalmadan başarıyla çözümlenmişti.

İinuma'nın evden ayrılacağı gün geldi. Vedalaşmak için Kiyoaki'nin odasına girdiğinde ağlıyordu. Kiyoaki böylesi bir acıyı bile olduğu gibi kabullenemezdi. İinuma'nın eşi bulunmaz, ateşli sadakatini apaçık sergilemesinden hiç hoşlanmamıştı.

İinuma her zamanki gibi derdini anlatmaktan âciz, ağlayarak öylece durdu. Suskunluğuyla Kiyoaki'ye bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Kiyoaki'nin on iki yaşını sürdüğü ilkbaharda başlayan ilişkileri tam yedi yıl sürmüştü. Kiyoaki'nin o yıllarla ilgili anıları, duyguları oldukça puslu olduğundan, ona kendini bildi bileli İinuma yanı başındaymış gibi geliyordu. Çocukluğuna, gençliğine bir gölge düşmüşse; bu gölge terli, püskürtme desenli, lacivert kimonosuyla İinuma'ydı. Sürekli hoşnutsuzluğu, hıncı, yaşama olumsuz yaklaşımı, hepsi birden olanca ağırlıklarıyla Kiyoaki'nin omuzlarına çökmüştü, her ne kadar bağışıklık kazanmış gibi yapıyor olsa da. Öte yandan, İinuma'nın gözlerindeki kapkara keder Kiyoaki'yi, genç bir insanda doğal sayılsa bile, kendi içindeki benzer yaklaşımlara karşı uyarmıştı. İinuma'nın kendine özgü iblisleri apaçık bir şiddetle Kiyoaki'nin canını yakmış, o genç efendisinden kendisini taklit etmesini istedikçe Kiyoaki ürkerek tam aksi yöne kaçmıştı – kaçınılmaz bir gelişme.

Kiyoaki kendisine uzun zamandır egemen olan gücü kırdığında ve İinuma'yı sırdaşı yaptığında bugünkü ayrılığa doğru ilk adımı atmıştı. Karşılıklı anlayışları, bir efendiyle uşağı için fazla derindi belki de.

İinuma karşısında başını öne eğmiş dururken, mavi kimonosunun yakasından fırlamış, akşam güneşinin aydınlattığı göğüs kılları hafif hafif parlıyordu. Kiyoaki bu keçeleşmiş, kıvır kıvır kıllara canı sıkılarak bakarken, bu bedenin İinuma'nın her şeyin önüne geçen sadık ruhuna hiç uymayan, zevksiz, kaba saba ve hantal bir taşıt oldu-

ğunu düşündü. Gerçekte bu bėden doğrudan doğruya fiziksel bir hakaretti. İinuma'nın kalın derili, sivilceli, benek benek, sağlıksız yanaklarındaki parıltıda bile İinuma'yla yaşayan ve onun kaderini paylaşmaya hazır olan Mine'nin tutkusunu Kiyoaki'nin yüzüne vuran utanmazca bir şeyler vardı sanki. Hiçbir şey bundan daha aldatıcı olamazdı: Genç efendi bir kadın tarafından aldatılmıştı, kederler içindeydi; yine bir kadına güvenen hizmetkârsa bu işten zaferle çıkmıştı. Üstelik İinuma bugünkü ayrılışın, görevinin bir parçası olduğundan kesinkes emindi – Kiyoaki'nin sinirine dokunan küstahça bir varsayım.

Yine de yapılacak en iyi şeyin soylu bir mertlikle davranmak olacağına karar vererek, asık yüzle fakat sevecen bir sesle konuştu:

"Artık kendi başına kaldığına göre, herhalde Mine'yle evlenirsin?"

"Evet efendim. Babanızın da yüce gönüllülükle önerdiği gibi, aynen öyle yapacağım."

"Bana düğün tarihini bildir. Sana bir armağan göndermek isterim."

"Çok teşekkür ederim efendim."

"Bir eve yerleşir yerleşmez adresini yaz. Kim bilir, belki bir gün ziyaretine gelirim."

"Beni genç efendinin ziyaretinden daha çok memnun edecek bir şey düşünemiyorum. Fakat yaşadığım yer sizi ağırlamaya uygun düşmeyecek kadar küçük ve pis olacaktır."

"Bunu dert etme."

"Ah, öyle ince bir insansınız ki..."

İinuma yeniden ağlamaya başladı. Kimonosundan buruşuk bir mendil çıkartıp burnunu sildi.

Kiyoaki konuşurken her sözcüğünü özenle seçmiş, ağzından çıkmadan önce duruma uygun olup olmadığını

tartmıştı. Ve bu gibi durumlarda insanı en çok duygulandıranların en boş sözcükler olduğunu kanıtlamıştı. Salt duygularıyla yaşayacağını öne sürmüştü ama koşullar şimdi onu politik davranmayı öğrenmeye zorluyordu. Bu, arada bir kendi yaşamına da uygulayacağı yararlı bir eğitimdi. Duyarlılığı koruyucu bir zırh gibi kullanmayı, onu en iyi nasıl cilalayacağını öğreniyordu.

Kaygı ya da üzüntüden uzak, bütün korkularından sıyrılmış olan on dokuz yaşındaki Kiyoaki kendisini soğuk, olağanüstü yetili genç bir adam olarak görmekten hoşlanıyordu. Artık yaşamın akışı içinde bazı sınırları aştığı kanısındaydı.

İinuma gittikten sonra açık pencerenin önünde durup taze yaprakların yeşil örtüsüne bürünmüş akçaağaç tepesinin, gölün yüzeyinde dalgalanan güzelim yansısına baktı. Pencerenin yakınındaki zelkova öyle coşmuştu ki dokuz çağlayandan sonuncusunun göle döküldüğü yeri, tepenin eteğini görebilmesi için Kiyoaki'nin dışarıya sarkması gerekti. Göl kıyısındaki sığ su çepçevre uçuk yeşil su nilüferleriyle kaplıydı. Sarı nilüferler henüz açmamıştı ama ana salona yakın bir patikayı zikzak yaparak izleyen taş köprünün kıvrım yerlerinde süsenlerin mor, beyaz tomurcukları sivri uçlu, yeşil yaprak kümelerini delip çıkmıştı.

Pencere pervazına konmuş, şimdiyse kararlı bir biçimde odanın içine doğru ilerleyen bir böceğin yanar döner sırtı ilişti gözüne. Parlak, yeşilli sarılı oval kabuğun bir ucundan bir ucuna kırmızımsı mor renkte iki çizgi uzanıyordu. Kiyoaki'ye kuyumcuların minicik keski aletlerini anımsatan ince, testere gibi bacaklarıyla ağır ağır ilerlerken duyargalarını dikkatle oynatıyordu. Zamanın çözülen çevrintisinin tam ortasında bu pırıl pırıl, küçücük noktanın kendine özgü güvenli bir dünyada yaşamını sürdürebilmesi ne akıl almaz bir şeydi. Kiyoaki izledikçe

büyüleniyordu. Böcek pırıltılı gövdesiyle usul usul yaklaşıyordu; bu amaçsız ilerleyişiyle, durmaksızın akan bir sele benzeyen dünyayı çaprazlamasına geçerken, tek önemli şeyin güzellik yaymak olduğunu anlatıyordu sanki. Kiyoaki'nin, duyarlılığın koruyucu zırhına büründüğünü varsayalım. Bu zırh, hem güzellik hem de doğallık açısından şu böceğinki kadar kusursuz görünebilir miydi? Ayrıca böceğin zırhı kadar sağlam olabilir miydi?

O anda çevresindeki her şeyin –gümrah ağaçların, mavi göğün, bulutların, kiremit kaplı çatıların– salt bu böceğe, kendi içinde evrenin merkezi, çekirdeği olan bu minik yaratığa hizmet etmek için orada bulunduğuna kendisini neredeyse inandırmıştı.

* * *

Omiyasama Şenliği daha önceki yıllardaki havasından yoksundu. Bir kere, İinuma yoktu; her yıl şenlikten günlerce önce kendini temizliğe adar, mihrabı, iskemleleri eliyle düzenlerdi. Şimdi bu iş Yamada'ya kalmış, Yamada da alışık olmadığı için bundan hiç hoşlanmamıştı. Üstelik genç birine daha uygun bir işti.

Sonra, Satoko çağrılmamıştı. Her zaman davet edilen malum akrabaların arasında Satoko'nun eksikliği duyuluyordu ama daha da önemlisi –Satoko gerçek bir akraba sayılmazdı ne de olsa– orada bulunan kadınların hiçbiri onun kadar güzel değildi.

Tanrılar da değişen koşullardan hoşnut değillerdi sanki. Törenin ortalarına doğru gökyüzü karardı, uzaktan uzağa gök gürlemeleri duyuldu. Rahibin duasını dinleyen kadınlar sağanağa yakalanma korkusuyla telaşlandılar. Neyse ki kızıl *hakama*'lı genç rahiplerin herkese kutsal şarap sunma zamanı geldiğinde gökyüzü yeniden aydınlandı. Kadınlar başlarını eğince enselerine vuran parlak

güneş ışığı, kalın pudra tabakasına karşın ter damlalarını ortaya çıkarmıştı. Aynı anda kafes işi süslemelerdeki çiçeğe durmuş salkımlar, arka sıralarda oturanları kutsarmış gibi derin gölgelerini onların üzerine düşürdüler.

İinuma burada olsaydı bu yılki şenliğin genel havasına kuşkusuz sinirlenirdi çünkü her geçen yıl Kiyoaki'nin büyükbabasının anısına daha az saygı gösteriliyor daha az yas tutuluyordu. Büyükbaba yok olmuş bir döneme sürgün edilmiş gibiydi – özellikle İmparator Meiji'nin ölümünden sonra. Çağdaş dünyayla hiçbir bağlantısı olmayan uzak bir tanrı olup çıkmıştı. Evet, dul eşi, yani Kiyoaki'nin büyükannesi de öteki yaşlılarla birlikte törene katılmıştı ama göz pınarları çok uzun zaman önce kurumuşa benziyordu.

Bu sıkıcı, uzun tören sırasında kadınlar her yıl biraz daha yüksek sesle fısıldaşır olmuşlardı. Marki ise ayıpladığını belli etme zahmetine bile girişmiyordu. Kendisi de bu işlemi her yıl biraz daha bunaltıcı buluyor, daha neşeli, daha az sıkıcı hale getirmenin yollarını arıyordu. Tören sırasında gözü, Okinawa'lı belirgin yüz çizgileri ağır, beyaz makyajının altında daha da çarpıcı bir hal almış olan genç bir rahibeye takıldı. Kutsal şarap doldurulmuş toprak testiyi tutarken, sıvının yüzeyine yansıyan iri kara gözleri markiyi büyülemişti. Tören biter bitmez amiral olan ve içkiciliğiyle ünlü kuzeninin yanına koştu, rahibeyle ilgili açık saçık olduğu anlaşılan bir şaka yaptı; amiral öyle yüksek sesle ve incelikten yoksun bir kahkaha patlattı ki herkes dönüp dönüp baktı. Ancak her zamanki hüzün maskesinin bugünkü duruma ne kadar uygun düştüğünü bilen markizin yüzündeki anlam biraz olsun değişmedi.

Bu arada Kiyoaki'nin aklı başka yerlerdeydi. Evin kadınları, çoğunun adını bile bilmediği bu kalabalık, ilkyaz salkımının geniş gölgesinde toplanmıştı. Kendi aralarında fısıldaşıyor, her geçen dakika saygılı tavırlarından biraz

daha sıyrılıyorlardı. Yüzleri ifadesizdi, aldıkları buyruğa göre bir kez daha rahatlayacakları ânı beklerken üzgün filan değil, yalnızca gönülsüzdüler. Gün ortasındaki ay kadar bomboş ve beyaz yüzlü kadınları saran bunaltıcı hava Kiyoaki'yi de oldukça etkilemişti. Bu etkiyi asıl yaratansa, hiç kuşkusuz yaydıkları kokuydu, Satoko'yu da bu kokudan soyutlamak olanaksızdı. Bu, parlak koyu yeşil yaprakların ağırlığı altında ezilmiş, beyaz kâğıttan süslemelerle donatılmış kutsal *sakaki* ağacından güç alan bir Şinto rahibi için bile dualarla def edilmesi güç bir şeydi.

24

Kiyoaki kaybettiğini bilmenin verdiği huzura kavuşmuştu. İçten içe, gerçekten kaybetmiş olmayı, kaybetme korkusuna yeğliyordu.

Satoko'yu yitirmişti. Bunu izleyen kızgınlıkları bile bastırmayı öğrenmişti artık. Şimdi duygularını hayran olunacak bir tutumlulukla yönlendirebiliyordu. Bir mum ışık saçarak yanıp tükendikten sonra alevi sönmüş bir halde, karanlıkta yapayalnız duruyorsa, maddesinin eriyip sıcak balmumuna dönüşmesinden artık korkmaz. Kiyoaki yaşamında ilk kez yalnızlığın sağaltıcı gücünü ayırımsıyordu.

* * *

Yağış mevsimi başlamıştı. Giderek sağlığına kavuşan, korkmasına karşın yine de yaşamını tehlikeye atmaktan kendini alamayan bir sakat gibi Kiyoaki de Satoko'yu inadına düşünerek duygusal kararlılığını denemeye koyuldu.

Sık sık albümünü açıp eski fotoğraflara bakıyordu. Kendini küçük bir çocukken, Ayakura arazisindeki pagoda ağacının altında, Satoko'nun yanında dururken gördü. Her ikisi de çocukların giydiği beyaz önlüklerden giymişlerdi, o yaşta bile kızdan daha uzun boyda olduğunu görmek içini hoş bir duyguyla doldurdu. Usta bir hattat olan Kont Ayakura, Tadamiçi Fujuwara'nın yazı okulu olan Hoşo Tapınağı üslubuna göre çocukları eğitmekte oldukça zorlanmıştı. Bazen, günlük alıştırmalardan bıkınca, "Okura Yüz Şair" kartlarındaki şiirleri parşömenlere sırayla geçirmelerine izin verir, böylece dikkatlerini yeniden canlandırırdı.

Kiyoaki, Şigeyuki Minamoto'nun bir şiirini kâğıda geçirmişti:

Dalgalar kayalara çarpıp kırıldıkça
Rüzgârın keskin gücünü hissediyorum.
Yalnızlığa yavaş yavaş yenilen
Ben, geçmiş günleri düşlüyorum.

Satoko bunun hemen altına, Yoşinobu Onakatomi'nin bir dörtlüğünü yazmıştı:

Günler geceye döndüğünde
Ve nöbetçiler ateşleri tutuşturduğunda
Başka zamanların anısı
İçimde canlanıverir.

Kiyoaki'nin yazısındaki çocuksuluk bir bakışta anlaşılıyordu. Ama Satoko'nun yazısı öyle akıcı ve okunaklıydı ki, fırçayı kullananın küçük bir kız olduğunu anlamak güçtü. Aslında Kiyoaki bu ruloyu çok ender açardı, nedeni de iki yaş büyük olan Satoko'nun daha o zamanlar bile ona nasıl baskın çıktığını görmekten hoşlanmamasıydı. Fakat şimdi, elyazılarını belli bir nesnellikle in-

celerken, kendi acemi yazısının Satoko'nun düzgün, akıcı, incelmiş, zarif yazısıyla hoş bir karşıtlık oluşturan, oğlansı bir canlılığı olduğu kanısındaydı.

İş bu kadarla da kalmıyordu. Oturmuş, yazı fırçasının mürekkeple ağırlaşmış ucunu parşömenin duyarlı, yaldız benekli kâğıdının üzerinde cesaretle gezdirirkenki halini düşününce, sahne olanca canlılığıyla gözünün önüne geldi. O sıralarda Satoko'nun uzun, gür, siyah saçları tam kaşlarının üstünde dümdüz kesilmişti. Parşömene eğilmiş, yazı fırçasını ince, zarif parmaklarıyla sıkı sıkı tutarken kendini işine öyle bir tutkuyla vermişti ki, omuzlarından aşağıya simsiyah bir çağlayan gibi dökülen saçlarının bir sel gibi neredeyse parşömeni bile sürükleyip götürdüğünden habersizdi. Küçük, beyaz dişleriyle altdudağını kemiriyor, henüz küçük bir kız olmasına rağmen çoktan biçimlenmiş burnu saçlarının hızla akan seline karşı tatlı bir kararlılıkla direniyordu. Kiyoaki salıneyi bir rüyadaymışçasına izlemekteydi. Burnuna mürekkebin siyah, kutsal kokusu geldi, fırçanın ucunun kâğıda sürtündükçe çıkardığı, bambu kamışları hışırdatan yelinkine benzeyen sesi duyar gibi oldu. Sonra da denizi anımsadı – mürekkep hokkası bir denizdi, üzerinde de o tuhaf adlı tepe yükseliyordu. Bu deniz hemen kıyıda öyle ansızın derinleşiyordu ki kumlu dibi zar zor seçilebiliyordu. Kıpırtısız, siyah, dalgasız deniz; mürekkep çubuğundan dökülen altın tozlarla pullanmış bu deniz hep sonsuzluğa benzeyen gece denizine dökülerek parçalanan ay ışığını çağrıştırıyordu.

"Geçmişime özgü anılardan zevk almayı bile becerebiliyorum artık, bu anılar beni şu kadarcık olsun üzmüyor," diye düşündü, içten içe kurumlanarak.

Satoko artık düşlerine bile girmiyordu. Rüyasında onu andıran bir karaltı seçer gibi olsa bile, kız hemen sırtını dönüp uzaklaşıyordu. Böylesi zamanlarda sahne dai-

ma gün ortasında, tam anlamıyla ıssız, geniş bir kavşaktı.

* * *

Bir gün okulda Prens Pattanadid, Kiyoaki'den bir şey istedi. Marki Matsugae'nin kasaya kaldırdığı yüzüğü geri getirebilir miydi acaba?

Genel kanı, prenslerin okulda olumlu bir izlenim bırakmadıkları yolundaydı. Dil sorunu dersleri için anlaşılır bir engeldi ama asıl sorun sınıf arkadaşlarıyla bir türlü dostluk kuramamış olmalarıydı; sınıftakiler prenslere daha fazla hoşgörü gösteremedikleri için de aralarında saygılı bir uzaklık oluşmuştu. Üstüne üstlük, basit ve kaba saba olduklarından, prenslerin hemen her durumda gülümseyip durmalarından gocunuyorlardı.

Öteki öğrencilerle birlikte yatakhanede kalmaları, dışişleri bakanının düşüncesiydi; Kiyoaki'nin kulağına çalındığına göre bu karar, kendini prensler için bazı düzenlemeler yapmak zorunda hisseden yatakhane müdürünü epeyce kaygılandırmıştı. Onlara eldeki en iyi yatakların bulunduğu odayı verdi. Sonra da öteki öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilmeleri için elinden geleni yaptı ama günler geçtikçe prensler kendilerini küçük kalelerine biraz daha hapsettiler, kalk borusu, beden eğitimi gibi toplu çalışmaları sık sık asmaya başladılar. Ötekilerle aralarındaki yabancılaşma böylece giderek arttı.

Buna yol açan çok geçerli bir neden vardı. Gelişlerini izleyen altı aylık hazırlık dönemi, işi daha ciddiye alsalardı dahi, Japoncayı öğrenmeleri için yeterli değildi. Üstelik daha başarılı olabilecekleri İngilizce derslerinde bile İngilizceden Japoncaya, Japoncadan İngilizceye çeviri yapma zorunluluğu akıllarını iyice karıştırıyordu.

Marki Matsugae, Pattanadid'in yüzüğünü İtsu Bankası'ndaki özel kasasına koyduğu için Kiyoaki bankaya

gitmeden önce eve uğrayıp babasının mührünü almak zorunda kaldı. Okula dönüp prenslerin odasına girdiğinde neredeyse akşam olmak üzereydi.

Yağış mevsiminin ortasındaki o "kuru" günlerden biriydi; nemli, kapalı hava el değecekmiş kadar yakın görünen ancak hâlâ ulaşılamayan parlak yaz günlerinin özlemiyle yanıp tutuşan prenslerin karamsar ruh haline çok uygundu. Ağaçlarla çevrili, tek katlı, kaba hatlı yatakhane binası bile kasvetli bir yalnızlığa bürünmüştü sanki.

Spor alanından gelen haykırışlar, öğrencilerin kıran kırana Amerikan futbolu oynadıklarına işaretti. Kiyoaki genç gırtlaklardan yükselen yüksek, ülküsel çığlıklardan tiksiniyordu. Sınıf arkadaşlarının içten ama inceliksiz ilişkileri, hiç kullanmadıkları insancıllıkları, ardı kesilmeyen şakaları ve iğneleyici sözleri, Rodin'in yeteneğine ya da Cézanne'ın kusursuzluğuna duydukları sarsılmaz saygı – hepsi de eski, geleneksel kendo çığlıklarının çağdaş karşılıklarından başka bir şey değildi. Sesleri boğuktu, gençliğe özgü, yeşil *paulownia* yapraklarınınkine benzer pis kokular yayarak, küstahlıklarını eski saray soylularının uzun takkeleri gibi gururla taşıyarak dolaşıp duruyorlardı.

Eskiyle yeninin kaynaştığı bu sularda yüzmek zorunda kalan iki prens için yaşam inanılmayacak kadar güçtü. Bunu düşününce Kiyoaki kendi sorunlarından sıyrılıp yepyeni bir yüce gönüllülükle onlara acımayı başardı. Yatakhanenin karanlık, kötü boyanmış koridorunda prenslerin en sondaki, özenle seçilmiş odalarına doğru ilerledi. Üzerinde prenslerin adı yazılı olan, dikdörtgen tahta bir levhanın çakılı olduğu dökük, eski kapının önüne gelince durdu, hafifçe kapıya vurdu.

Prensler onu görünce bir kurtarıcıyla karşılaşmışçasına sevindiler. Ciddi, biraz hülyalı olan Pattanadid'e daha çok yakınlık duyardı hep ama bir zamanlar hayat

dolu, kaygısız bir genç olan Kridsada da son zamanlarda hayli durgunlaşmıştı. Şimdi zamanlarının çoğunu odalarında, kendi dillerinde fısıldaşarak geçiriyorlardı.

Oda hiçbir süslemesi olmayan iki yatak, iki masa ve iki giysi dolabıyla ağırbaşlı bir biçimde döşenmişti. Zaten bina da General Nogi'nin yücelttiği kışla atmosferine sahipti. Odaya renk katan tek şey, aynalık tahtalarının üstündeki geniş, beyaz duvardaki küçük rafta duran altın bir Buddha heykelciğiydi; prensler sabah ve akşam dualarını onun karşısında ediyorlardı. Mihrap odaya uzak ülkelerden bir soluk getirmişti. Pencerede kırışık, yağmurdan lekelenmiş, müslin perdeler asılıydı.

Karanlık yavaş yavaş çöktüğü için gülümseyen prenslerin dişleri esmer tenlerinde bembeyaz ışıyordu. Kiyoaki'yi yataklardan birinin kenarına oturttular, heyecanla yüzüğü görmek istediler.

Her iki yanındaki ürkütücü *yakşa*'ların koruduğu parlak yeşil zümrüt, odanın havasına büsbütün ters düşen bir ışıltıyla parladı.

Çao P. bir sevinç çığlığı atarak yüzüğü aldı, esmer, uzun parmağına geçirdi. Salt okşamak için yaradılmışa benzeyen bu ince, kusursuz eldeki yüzük Kiyoaki'ye kapıdaki çatlaktan sızarak mozaik bir zemine vuran ılık, tropikal ay ışığını anımsatmıştı.

"Sonunda Ying Çan yine tenime değdi," dedi Çao P., kederle içini çekerek.

Birkaç ay önce olsaydı Prens Kridsada kuzenine takılmak için bu fırsatı kaçırmazdı, oysa şimdi hiçbir şey demedi, dolaptaki çekmeceyi karıştırdı, gömleklerin altına gizlenmiş bir fotoğraf çıkardı; kız kardeşine aitti.

"Bu okulda," dedi gözleri dolu dolu, "kız kardeşinin resmi olduğunu söylesen bile, sıranın üzerine koyduğun için insanla alay ediyorlar. Bu yüzden Ying Çan'ın resmini buraya gizliyoruz."

Çao P. az sonra Kiyoaki'ye, iki aydan fazla bir süredir Ying Çan'dan mektup alamadıklarını açıkladı. Bu konuda Siyam Elçiliği'ne başvurmuş ancak şu âna kadar doyurucu bir yanıt alamamıştı. Üstelik Prens Kridsada, yani prensesin ağabeyi de ondan haber alamıyordu. Kıza bir şey olsaydı, örneğin hastalansaydı doğal olarak onu telgrafla haberdar ederlerdi. Çao P. kızın ailesinin Kridsada'dan bile gizlediği şeyin ne olabileceğini düşündükçe olmadık şeyler kuruyordu. Belki de başka, politik açıdan çok daha kazançlı bir evliliğe zorlanıyordu. Bu düşünce prensin dünyasını karartmaya yetiyordu. Yarın, diye düşünüyordu, bir mektup gelebilir ama bu mektubun hangi mutsuzlukları içerdiğini kim bilebilir? Kafası bu tür şeylerle meşgulken ders çalışamazdı. Aklına başka bir avunma yolu gelmediği için de prensesin veda armağanı olarak verdiği yüzüğü hemen geri almak istemiş, duyduğu özlem günün ilk ışığını yakalayan bir ormanın o göz alıcı yeşiliyle parlayan zümrüt taşta yoğunlaşmıştı.

Zümrüt yüzüklü parmağını uzatıp Prens Kridsada'nın masanın üzerine yerleştirdiği fotoğrafın yanına koyan Çao P., Kiyoaki'yi unutup gitmiş gibiydi. Salt zaman ve uzaklık engellerini kaldırmakla kalmayıp iki ayrı yaşamı tek bir yaşam halinde birleştirmek için de bir adım atmak üzereydi sanki.

Prens Kridsada tavandan sarkan ampulü yakınca Çao P.nin parmağındaki yüzüğün yansısı fotoğraf çerçevesinin camına vurdu; canlı, dört köşe, yemyeşil bir leke prensesin beyaz dantel yeleğinde parladı.

Çao P. şaşkınlık dolu bir sesle, "Şuna bak – sana neyi anımsatıyor?" diye sordu İngilizce. "Yüreği yeşil bir alevmiş gibi görünmüyor mu? Belki de bu, küçük yeşil bir yılanın bir anlığına yanılmış, soğuk, yemyeşil yüreğidir; hani şu ormanda daldan dala kayan, bir asmadan ayırt edilemeyen, küçük, yeşil yılanlardan. Ayrıca, yüzüğü bana

verirkenki o zarif, sevgi dolu ifadesi belki de günün birinde yüzükten böyle bir anlam çıkarmamı istediği içindi."

Prens Kridsada, "Hayır, Çao P., bu tam anlamıyla saçmalık!" dedi sertçe.

"Kızma Kri, kız kardeşini aşağılamak aklımdan bile geçmez. Yalnızca bir sevgilinin varlığının ne kadar tuhaf bir şey olduğunu anlatacak sözcükleri bulmaya çalışıyorum, o kadar. Bak, şöyle açıklayayım: Ying Çan şu resimde olduğu halde resim onu yalnızca geçmişteki belli bir anda gösteriyor. Oysa bana verdiği zümrüdün içinde onun ruhu var; şu andaki ruhu. Zümrütle resim –yani gövdesiyle ruhu– düşüncelerimde ayrılmıştı ama şimdi bak: İkisi birleşti.

Sevdiğimiz birisiyle birlikteyken bile, bedeniyle ruhunu iki ayrı şey gibi görecek kadar aptallık ediyoruz. Gerçi şu anda ondan ayrıyım ama Ying Çan'ın simgesi olan o tek kristalin yapısını eskiye oranla çok daha iyi kavrayabilecek durumdayım. Ayrılık çok acı, doğru ama tersi de öyle. Birlikte olmak neşeyi getiriyorsa ayrılığın da aynı şeyi kendince yapması olası değil mi?

Peki ama, sen ne düşünüyorsun, Matsugae? Ben hep aşkın bir büyüymüşçesine, zaman ve uzaklık engellerini ortadan kaldırmasını sağlayan sırrını öğrenmek istedim. Sevdiğimiz kişinin karşısında durmakla onun gerçek özünü sevmek aynı şey değil; çünkü onun fiziksel güzelliğini varlığının olmazsa olmaz bir biçimi olarak görmeye eğilimliyiz. Araya zamanla uzaklık girince bunlar yüzünden aldanmak olasıdır ama öte yandan, sevgilinin gerçek benliğine iki kez daha yaklaşmak da aynı biçimde olasıdır."

Kiyoaki, prensin filozofça sözlerinin derin anlamlar taşıyıp taşımadığını bilmiyor fakat onları dikkatle dinliyordu. Aslında sözlerin çoğu onu derinden etkilemişti. Kiyoaki şimdi gerçek Satoko'ya çok daha yaklaşmış hissediyordu kendisini. Peki ama bunu kanıtlayacak ne vardı

elinde? Bir zamanlar sevdiği Satoko gerçek Satoko değil miydi yani? Hemen hemen bilinçsizce, hafifçe başını salladı. Sonra birden bir rüyasını anımsadı: hiç karşılaşmadığı güzellikteki bir kızın yüzü Çao P.nin zümrüt yüzüğünde apansız belirmişti. Kimdi o kadın? Satoko muydu? Yoksa hiç görmediği Ying Çan mı? Belki de başka birisi?

"Her neyse, acaba yaz gerçekten gelecek mi?" diye sordu Prens Kridsada, üzgün üzgün. Pencereden dışarıya, yatakhaneyi çevreleyen ağaçlığa bakıyordu.

Üç genç, öteki yatakhanenin ağaçların arasında bir yanıp bir sönen ışıklarını görebiliyor, çeşitli yönlerden gelen haykırışları ve konuşmaları duyabiliyorlardı. Yemekhanenin akşam yemeği için açılma saatiydi. Koruluktan geçen patikada yürüyen bir öğrenci eski bir şarkıyı mırıldanarak yanındakileri kıs kıs güldürdü. Prenslerin gözleri, karanlığın içinden ansızın dağ ya da nehir canavarları fırlayıverecekmiş gibi korkuyla açılmıştı.

Aslında Kiyoaki'nin yüzüğü geri getirmesi çok tatsız bir olaya yol açacaktı.

* * *

Birkaç gün sonra Tadeşina aradı ama Kiyoaki telefona çıkmadı. Ertesi gün kadın yine aradı, Kiyoaki yine görüşmedi.

Telefonlar onu tedirgin ediyordu, yine de koyduğu kuraldan şaşmadı: Satoko'yu aklından çıkarmıştı, şimdi bütün öfkesini Tadeşina'ya yöneltmişti. Tek yapacağı onu pek çok kez, insafsızca aldatan bu kurnaz, yalancı, yaşlı kadını düşünmekti, böylece kızgınlığı öyle artıyordu ki telefonlara çıkmamakla acaba hata mı ediyorum, türünden bir kuşkuya kapılmasını önlüyordu.

Aradan üç gün geçti. Yağmur o gün de kesilmemişti. Kiyoaki okuldan dönünce Yamada, içinde ters çevrilmiş

bir zarfın durduğu, vernikli tepsiyi saygıyla ona uzattı. Kiyoaki bir göz atınca Tadeşina'nın zarfın üzerine yüzsüzce kendi adını yazmış olduğunu görüp afalladı. Kalın, her zamankilerden daha büyük olan zarf özenle mühürlenmişti; anlaşılan içindeki de öyle. Mektubu tek başına kaldığında açmaktan korktu. Ne kadar katılaştığını ele güne göstermek için mektubu özellikle Yamada'nın önünde paramparça etti ve parçaları çöpe atmasını emretti. Odasındaki çöp kutusuna atarsa kendini tutamayıp oradan çıkartacağını, parçaları birleştireceğini biliyordu. Yamada'nın gözlüğünün ardındaki gözleri parladı ama ağzından tek sözcük çıkmadı.

Birkaç gün daha geçti. Kiyoaki yırtıp attığı mektubun ağırlığını hissetmeye başlamış, gösterdiği tepki öfkeye dönüşmüştü. Önemsiz olduğu su götürmez bir mektup yüzünden bu kadar rahatsız olması değildi sorun. Ona asıl işkence eden şey, mektubu açmadığı için şu anda duyduğu pişmanlıktı, bunu yadsıyamazdı. Başta, mektubu yırtarak irade gücünü kanıtladığını düşünmüştü, oysa geriye bakınca tam tersine, sırf ödlekliği yüzünden böyle davrandığını anlıyordu.

Kalın, düz beyaz zarfı yırtarken parmakları inatçı bir direnişle karşılaşmıştı; mektup dayanıklı keten elyafıyla güçlendirilmiş bir kâğıda yazılmış sanki. Ama önemli olan kâğıdın dokusu değildi. Şimdi, irade gücünü kanıtlama isteğiyle hareket etmemiş olsaydı mektubu asla yırtamayacağını anlıyordu. Korkmasına ne gerek vardı ki? Satoko'yla bir kez daha yalnızca acı veren bir ilişkiye girme-

ye niyeti yoktu. Kızın canı istediği anda salgılayabildiği o kokulu korku buğusunun onu bir kez daha, üstelik tam da kendisini denetlemeyi becerdiği bir anda sarmasına izin veremezdi. Yine de kalın mektubu yırtarken Satoko'nun yumuşak, beyaz, ışıltılı teninde derin bir yırtık açıyormuş duygusuna kapılmaktan kendini alamamıştı.

Yağış mevsiminde ender rastlanan güneşli, sıcak bir cumartesi günü okuldan eve gelince gözüne ana binanın girişindeki kaynaşma çarptı. Seyisler faytonlardan birini hazırlamıştı, şimdi de içine armağan olduğu hemen anlaşılan, mor ipeğe sarılmış irice bir paket yerleştirmekteydiler. Atlar asabi asabi kulaklarını oynatıyor, sapsarı dişlerini gözler önüne seren ağızlarını açtıkça parlak salyaları akıyordu. Sıcak güneş ışığında siyah tüyleri yağlanmışçasına parlıyor, kaygan, sık kıllarının altından nabız gibi atan boyun damarları seçiliyordu.

Tam eve girmek üzere basamakları çıkıyordu ki, aile armasıyla bezeli gösterişli tören giysisiyle annesi göründü.

"Merhaba," dedi Kiyoaki.

"Ah, hoş geldin. Ben de tam kutlamak üzere Ayakura'lara gidiyordum."

"Kutlamak mı? Neyi?"

Annesi önemli konuları uşakların önünde konuşmaktan hoşlanmazdı, hemen yanıtlamadı; Kiyoaki'yi geniş holün karanlık bir köşesine, şemsiyelerin konduğu bölmenin yanına çekip fısıltıyla anlatmaya koyuldu.

"Bu sabah, imparatorluk onayı sonunda lütfedildi. Sen de benimle gelmek ister miydin?"

Markiz, sorusunu henüz yanıtlamamış olan oğlunun gözlerinin acımasız bir hoşnutlukla parladığını gördü. Ancak bunun nedenini soracak zamanı yoktu elbette. Az sonra, kapı eşiğinden geçerken söylediği sözlerse oğlunun tepkisini yorumlamaktan ne kadar uzak olduğunu kanıtlıyordu.

"Her neyse, bu tür olaylara sevinmeliyiz." Her zamanki hüzün maskesi yine yüzündeydi. "Aranız açık bile olsa böyle bir durumda yapılacak en doğru şey kibar davranmak ve onu kutlamaktır."

"Lütfen saygılarımı iletin. Ben sizinle gelmeyeceğim."

Kiyoaki kapıda durup annesinin gidişini izledi. Atla-

rın toynakları çakıltaşlarını beklenmedik bir gümbürtüyle dövdüler; arabanın üzerindeki altın arma, araba evin önündeki çamların ardında kaybolurken havada kanat çırpıyormuşçasına bir görünüp bir gözden yitiyordu.

Evin hanımı gidince uşaklar rahatlamıştı. Gerilmiş kasları, sessiz bir çığın yuvarlanışı gibi çözülüvermişti.

Kiyoaki, efendisiyle hanımı olmadığı için bomboş görünen eve döndü. Uşaklar gözlerini yere indirmiş, onun içeri girmesini bekliyorlardı. O anda, evin koskoca boşluğunu dolduracak kadar yoğun bir sorunun tohumlarını elinde tuttuğundan emindi. Uşaklara şöyle bir bakıp vakit yitirmeksizin içeri girdi, bütün dünyayı dışarıda bırakarak kapanacağı odasına kavuşma isteğiyle koridoru hızlı hızlı geçti.

Yüreği tuhaf bir heyecanla çarpıyor, bedeni alev alev yanıyordu. Resmî "imparatorluk onayı" sözcükleri gözlerinin önünde giderek genişliyordu sanki. "İmparatorluk onayı lütfedildi?" Tadeşina'nın telefonları, o kalın mektup onay gelmeden önceki son, umutsuz çabalardı. Suçluluk duygusundan kurtulmak için Kiyoaki'nin onları bağışlamasını istiyorlardı.

Bütün gün hayal gücünün gönlünce at koşturmasına izin verdi. Kendini dünyaya tam anlamıyla kapamıştı. Ruhunun o duru, dingin aynası şimdi paramparçaydı. Yüreğinde tropikal bir fırtına gibi şiddetle burgaçlanan bir karmaşa vardı. Güçlü bir duygu içini allak bullak etmişti, üstelik bu duygu, eskiden ayrılmaz bir parçası olan hüzünden küçücük bir iz bile taşımıyordu. Peki ama Kiyoaki'yi pençesine alan bu duygu neydi? Olsa olsa haz, denirdi buna. Fakat öyle mantıksız, öyle ateşli bir hazdı ki, neredeyse doğaüstüydü.

Biri çıkıp da nedenini sorsaydı, akla yatkın tek yanıt bu hazzın olanaksızlıktan, mutlak olanaksızlıktan kaynaklandığı olabilirdi ancak. Keskin bir kılıçla kesilen bir

koto teli nasıl ani, dokunaklı bir ses çıkararak can verirse Kiyoaki'yi Satoko'ya bağlayan kuşak da imparatorluk onayının parlak kılıcıyla işte öyle kesilivermişti. Kiyoaki'nin çalkantılı tutarsızlığıyla ta delikanlılığa geçiş döneminden beri düşlediği, gizliden gizliye umduğu bir şeydi bu.

Daha açık söylemek gerekirse bu hayal, başını kaldırıp Prenses Kasuga'nın sırtına baktığı ve ak ensesinin o ulaşılmaz, eşsiz güzelliğiyle büyülendiği an biçimlenmeye başlamıştı. O an belli ki bir gün umutlarının gerçekleşeceğini müjdeliyordu. Mutlak olanaksızlık – Kiyoaki olayları yalnızca tek bir amaç için, gelgeç heveslerini, duygusal çelişkilerini yansıtacak şekilde biçimlendirdiği için kendi eliyle yaratmıştı bu durumu.

Peki ama ne tür bir sevinçti bu? Bu sevinçteki bir şey Kiyoaki'yi rahatsız ediyordu; uğursuz, tehdit edici bir yanı vardı. Çok uzun zaman önce duygularını ona yol gösterecek tek gerçek olarak kabullenmişti, bunun amaçsızlık olduğunu biliyordu, yine de yaşamını ona dayanarak kuracaktı. İşte bu ilke şimdi onu şu an hissettiği uğursuz sevince, hızla akan, fır fır dönen bir çevrintinin kıyısına getirmişti. Artık kendisini o çevrintinin içine bırakmaktan başka yapılacak bir şey kalmamıştı galiba.

Aklına yine Satoko'yla kendisinin yıllar önce yazı alıştırmaları sırasında, Yüz Şair'in şiirlerini kopya ederkenki halleri geldi. Belki Satoko'nun on dört yıl önceki kokusu sinmiştir, diyerek parşömen tomarına eğildi. Burnuna küf kokusunu andıran, hafif, hayli uzak bir tütsünün kokusu geldi, koku içinde geçmişe özgü öyle güçlü bir özlem uyandırmıştı ki bir an amaçsız ancak aynı zamanda şiddetli bütün duygularının gerçek kaynağını çırılçıplak ortaya çıkarıverdiğini sandı.

İmparatoriçe *sugoroku*'da kazananlara ödül olarak verilmek üzere, imparatorluk arması, yani kasımpatı bi-

çiminde şekerlemeler hazırlatırdı. Kiyoaki küçük dişlerini kızıl kasımpatılara her gömüşünde, taçyaprakların rengi, şeker eriyip gitmeden önce iyice yoğunlaşır, beyaz bir kasımpatının incelikle oyulmuş kıyıları dilinin dokunuşuyla yayılır sonra da şekerli bir sıvıya dönüşürdü. Her şeyi bir bir anımsıyordu: Ayakura konağının karanlık odaları, Kyoto'dan getirtilmiş, güz çiçeklerini betimleyen paravanalar, gecelerin kutsal kıpırtısızlığı, Satoko'nun yüzüne düşen siyah saçlarının yarı gizlediği, hafif bir esnemeyle aralanmış dudakları – her şey tıpkı o günkü gibi, yalnızlık duygusu veren zarafetiyle gözünün önündeydi. Fakat şimdi, daha önce aklından geçirmeye asla cesaret edemediği bir düşünceyi yavaş yavaş kabullendiğinin farkındaydı.

25

Kiyoaki'nin içinde bir şey bir trampet gibi çalıp duruyordu: *Satoko'yu seviyorum.* Böyle bir duyguyu daha önce hiç tatmadığı halde, neresinden bakarsa baksın bu duygunun doğruluğunu yadsıyamazdı.

Sonra, uzun zamandır içine hapsettiği tutku selinin önündeki engeli kaldıran bir başka şey daha bulguladı: Zarafet, en acımasız engelleri bile yok sayabiliyordu. Şu âna kadar bastırmaya çalıştığı cinsel istekleri böylesine güçlü bir dürtüden yoksundu. Yaşamdaki rolünü bulmak öyle çok zamanını almış ve öyle çok çaba gerektirmişti ki...

"Sonunda Satoko'yu sevdiğimden emin olabildim," dedi kendi kendine. Bu aşkın olanaksızlığıysa yamlmadığını kanıtlıyordu.

Yerinde duramıyordu. İskemleden kalktı, sonra yeni-

den oturdu. Düşünceleri her zaman hüzne, korkuya yenilmişti; oysa şimdi içi gençliğe özgü bir enerjiyle dolup taşmaktaydı. Daha önceki duygularının yalnızca birer kuruntu olduğuna inanıyordu artık. Duyarlılığın, hüznün kendisini tutsak etmesine, boğmasına izin vermişti.

Camı açtı, parlak güneş ışığında yüzeyi ışıltılar saçan göle bakarak derin bir soluk aldı. Burnuna zelkovaların güçlü, taze kokusu doldu. Akçaağaç tepesinin bir yanına toplanmış bulutların ortasında, sonunda yazın geldiğini gösteren parlak bir gedik açılmıştı. Yanakları alev alev, gözleriyse pırıl pırıldı. Yepyeni bir insan olmuştu. Bunun kendisine neler getireceğini bilmiyordu, henüz on dokuz yaşındaydı.

26

Annesinin Ayakura'lardan dönmesini beklerken, tutkulu hayaller kurdu. Annesinin oradaki varlığının Kiyoaki'nin tasarılarında hiç yeri yoktu. Artık daha fazla sabredemedi, okul formasını çıkartıp desenli bir Satsuma kimonosuyla bir *hakama* giydi. Sonra uşaklardan birini çağırıp bir çekçek hazırlanmasını istedi.

Yaptığı plana uyup arabadan Aoyama'da, Roppongi tramvayının son durağında indi. Tramvaya bindi, hattın sonuna kadar gitti. Roppongi'nin köşesinde, Troiizaka'ya giden dönemeçte Roppongi ya da Altı Ağaç yöresine adını veren altı ağaçtan geriye kalan üç dev zelkova ağacı duruyordu. Altlarındaki bir kazığa, tıpkı eskiden Tokyo'da henüz tramvay yokken yapıldığı gibi, üzerine "Çekçek Durağı" yazısı kazınmış büyük bir levha asılmıştı; sivri uçlu hasır şapkalar takmış, kısa ceketli, mavi panto-

lonlu arabacılar toplanmış, müşteri bekliyorlardı.

Kiyoaki birini çağırdı, dolgun bir bahşiş verip kendisini bir an önce, yürüyerek birkaç dakikada ulaşabileceği Ayakura Malikânesi'ne götürmesini söyledi. Ayakura'ların eski usul kapısı, Matsugae'lerin İngiliz tipi faytonlarının giremeyeceği kadar dardı, bu nedenle açık kapının dışındaki faytona bakarak annesinin hâlâ içeride olup olmadığını anlayacaktı. Ama fayton gitmiş, kapı da kapanmışsa annesinin nezaket ziyaretini tamamlayıp ayrıldığını varsayabilirdi.

Çekçek kapının önünden geçerken, kapının kapalı olduğunu, önündeki yolda da bir faytonun bıraktığı tekerlek izlerini gördü.

Arabacıya Toriizaka'ya geri dönmesini söyledi. Oraya varınca adamı yürüyerek Tadeşina'ya gönderdi, kendisiyse arabacının verdiği battaniyeye sarınıp bekledi.

Epeyce beklemesi gerekti. Çekçeğin yan tarafındaki bir açıklıktan yaz güneşinin, dalların ucundaki taze yapraklara vuran ışınlarını seyrediyordu. Sanki yapraklar parlak bir sıvıya batırılmıştı. Toriizaka Yokuşu'nu izleyerek aşağıya doğru uzanan kırmızı tuğla duvarın üstünde dev bir atkestanesi yükseliyordu. Kestanenin en üst yaprakları Kiyoaki'nin aklına ak bir kuşun, pembe uçlu beyaz çiçeklerden gevşekçe dokunmuş bir taçla süslü yuvasını getirmişti. Sonra kendini, şubattaki o karlı sabahı düşünürken yakaladı; hiçbir neden yokken güçlü bir heyecan dalgasıyla sarsıldı. Ne var ki amacı Satoko'yu hemen buluşmaya zorlamak değildi; tutkusu artık belli bir akış yönü bulduğu için her yeni duygu saldırısında yaralanmıyordu.

Tadeşina arkasında arabacıyla birlikte yan çıkışlardan birinde belirdi. Çekçeğin yanına varınca, Kiyoaki yüzünü göstermek için arabanın üstünü açtı, kadın onu görünce hayretten bakakaldı. Kiyoaki uzandı, kadının elini tuttu, onu arabanın içine çekti.

"Sana söylemem gereken bir şey var. Hadi, rahatça konuşabileceğimiz bir yere gidelim."

"Ama efendi... çok şaşırdım! Anneniz, markiz hazretleri daha birkaç dakika önce ayrıldı. Hem bu gece resmî olmayan bir kutlamaya hazırlanıyoruz... Gerçekten de çok işim var."

"Önemi yok. Acele et, çocuğa gideceğimiz yeri söyle."

Kiyoaki elini sıkı sıkı tuttuğu için Tadeşina'nın boyun eğmekten başka seçeneği kalmıyordu.

Arabacıya, "Kasumiço'ya doğru git," dedi kadın. "Üç numaranın yakınında yokuş aşağı inen bir yol var, daha sonra Üçüncü Alay'ın barakalarının ana kapısına doğru kıvrılır. Lütfen bizi tam yamacın altında bırak."

Çekçek öne doğru atıldı; Tadeşina umutsuz bir dikkatle, saçlarını sinirli sinirli geriye atarak dosdoğru ileriye bakıyordu. Kiyoaki, beyaz pudradan yapılma bir maske takmış gibi görünen bu yaşlı kadına ilk kez bu kadar yakındı, bundan pek hoşlanmadı. Yine de sandığından çok daha ufak tefek, neredeyse bir cüce kadar küçük olduğunu ayrımsamaktan kendini alamadı. Çekçeğin sarsıntısına karşı koymaya çalışırken bir yandan da Kiyoaki'nin yarım yamalak anlayabildiği sözcüklerle karşı çıkıyordu.

"Çok geç, artık çok geç... ne olursa olsun, çok geç..." Sonra: "Keşke tek bir sözcükle bile olsa yanıt verseydiniz... bunlar olmadan önce... Ah, neden?"

Kiyoaki sesini çıkarmadı, kadın sonunda nereye gittiklerini açıkladı: "Uzak akrabalarımdan biri var orada, askerler için bir han işletiyor. Pek hoş bir yer değil ama her zaman boş olan, ayrı bir bölümü vardır; genç efendinin söyleyeceklerini kimse duymadan dinleyebilirim."

Yarın pazardı, Roppongi birdenbire cıvıl cıvıl bir garnizon bölgesine dönüşecek, sokaklar haki üniformalı, çoğu ziyarete gelmiş aileleriyle birlikte dolaşan askerlerle dolup taşacaktı. Fakat henüz cumartesi öğleden sonra-

sıydı ve değişime daha vakit vardı. Çekçek sokaklardan geçerek onları Tadeşina'nın hedefine doğru götürürken Kiyoaki'nin içinde o karlı sabah Satoko'yla birlikte önce bu noktayı, sonra da bir başkasını geçmişler gibi bir his vardı. Tam izledikleri yokuşu çok iyi anımsadığına inanmıştı ki Tadeşina arabacıya durmasını söyledi.

Yokuşun hemen bitimindeki hanın önündeydiler. Hanın ana binası iki katlıydı, ne kapısı ne de giriş yolu vardı; yüksek parmaklıklı genişçe bir bahçeyle çevriliydi.

Tadeşina parmaklığın dışında durup kaba tahtadan yapılmış binanın ikinci katına baktı. Hiçbir yaşam belirtisi yoktu. Ön tarafa bakan altı pencere de kapalıydı, içerisi görünmüyordu. Kafesli kapılardaki kalitesiz camlar akşam göğünü çarpık bir biçimde yansıtıyor, bitişikteki damlardan birinin üzerinde çalışan bir marangozun yansısını da yakalayarak adamın görüntüsünü çarpıtıyor ve suyun üzerinde yatıyormuş gibi gösteriyordu. Camdaki göğün de su içindeymiş gibi bir görüntüsü vardı, bir gölün akşam saatlerindeki hüzünlü halini andırıyordu.

"Askerler dönmüş olsaydı elbette çok yakışıksız olurdu – neyse ki burada yalnız subaylar kalır," dedi Tadeşina, sık kafesli kapıyı açarken. Kapının yanında, çocukların tanrıçasına adanmış bir levha asılıydı. Sonra geldiklerini haber vermek için içeriye seslendi.

Uzun boylu, ak saçlı, yaşlıca bir adam göründü.

"Ah, Bayan Tadeşina! Lütfen buyrun," dedi, biraz gıcırtılı bir sesle.

"Müştemilat boş mu?"

"Evet evet, elbette."

Üçü birlikte koridordan hanın arka tarafına doğru ilerlediler, daha çok gizli buluşmalar için kullanılan türden, yaklaşık on metrekarelik küçük bir odaya girdiler.

"Çok fazla kalamam ama," dedi Tadeşina. "Üstelik böylesine yakışıklı, genç bir erkekle baş başa kaldığımı duyanlar kim bilir neler söylerler." Birden hem Kiyoaki'ye

hem de hancıya seslenerek, cilveli bir biçimde rasgele konuşmaya başlamıştı.

Oda kuşku uyandıracak kadar küçüktü. Duvardaki küçük bir girintide, çay törenlerinin yapıldığı odalara uygun ufak bir baskı resim asılıydı, yana doğru kayarak açılan bir Genji paravanası bile vardı. İçerisi, askerlerin kaldığı bu ucuz hana dışarıdan bakan birinin düşünebileceğinden çok farklıydı.

"Benimle görüşmek istediğiniz konu nedir?" diye sordu Tadeşina, hancı çekilir çekilmez. Kiyoaki cevap vermeyince, sinirlendiğini gizlemeye gerek görmeden sorusunu yineledi.

"Bütün bunların anlamı nedir? Üstelik tam da bugün?"

"Çünkü bu, en uygun gün. Beni Satoko'yla buluşturmak için bir şeyler ayarlamam istiyorum."

"Ne demek istiyorsunuz genç efendi? Artık çok geç. Olanlardan sonra nasıl böyle bir şey isteyebiliyorsunuz? Bundan böyle artık hiçbir şey yapılamaz. Her şey imparatorun isteklerine uymak zorunda. Hem de bu – onca telefonumdan, gönderdiğim onca mektuptan sonra! Bize tek bir yanıt bile vermediniz. Şimdi kalkmış böyle bir istekte bulunuyorsunuz! Bu, şakaya alınacak bir konu değil."

"Şunu unutma: olanların hepsi senin suçun," dedi Kiyoaki, elinden geldiğince sakin bir sesle. Gözlerini, Tadeşina'nın alnını kaplamış kalın pudra tabakasının altında zonklayan damarlara dikmişti. Satoko'nun mektubu okumasına izin verdiği, sonra da utanmazca yadsıdığı için, ayrıca vefalı İinuma'yı yitirmesine yol açan o çirkin dedikoduları yaydığı için kadını suçluyor, öfkeleniyordu. Sonunda Tadeşina gözyaşlarına boğuldu, dizlerinin üzerine çökerek bir köle gibi özür diledi.

Sonra kimonosunun yeninden çıkardığı mendille gözlerini kuruladı; gözlerinin çevresindeki pudra silinin-

ce elmacıkkemiklerinin üstündeki pembe kırışıklıklar, ölümlülüğün bu tartışmasız kanıtları ortaya çıktı. Kırışık cildiyle buruşmuş, pembeye boyanmış mendilin dokusu arasında fazla bir fark yoktu. Sonunda gözlerini boşluğa dikip konuşmaya başladı.

"Çok doğru. Hepsi benim suçum. Ne kadar özür dilersem dileyeyim yaptıklarımı bağışlatmaya yetmeyeceğini biliyorum. Ancak asıl özür dilemem gereken kişi hanımındır. Tadeşina'nın en ağır ceza gerektiren suçu, genç efendiye Bayan Satoko'nun duygularını tam olarak aktaramamış olmaktır. Özenle tasarladığım, en iyisi olduğuna inandığım her şey korkunç bir biçimde ters gitti. Lütfen bana bir dakika katlanırna inceliğini gösterin, genç efendi. Mektubunuzu okuduğunda Bayan Satoko'nun ne hale geldiğini tahmin edersiniz. Daha sonra sizinle karşılaştığında hiçbir şey belli etmemek için harcadığı çabanın büyüklüğünü de kabul edin. Sonra öğüdüme uyup babanız marki hazretlerine doğrudan sormaya karar verip gerçeği öğrenince ne kadar rahatladığını da tahmin edersiniz. Bundan sonra gece gündüz yalnızca genç efendiyi düşündü, ta ki sonunda –bir kadın olarak onu ne kadar utandırırsa utandırsın– sizi karda arabayla gezmeye çağırıncaya kadar. O günden sonra bir süre çok mutlu oldu, geceleri uykusunda sizin adınızı sayıkladı. Fakat sonra marki hazretleri sayesinde imparatorluk ailesinden evlenme önerisi alacağını öğrendi. Sizden yürekli bir karar vermenizi bekliyordu, bütün umutlarını buna bağlamıştı; oysa ağzınızdan tek bir sözcük bile çıkmadı. Her şeyi oluruna bıraktınız. Bayan Satoko'nun korkusunu, çektiği acıları tarif edemem. Sonunda, imparatorluk onayı gerçekleşmek üzereyken, son bir umut olarak duygularını genç efendiye açmak istedi. Bütün yalvarmalarıma karşın benim adıma bir mektup yazmayı kararlaştırdı. Fakat şimdi o umudu da öldü. Bayan Satoko artık her şeyin geçmişte kaldı-

ğına inanmak istiyor. Bu yüzden bugünkü isteğiniz çok acımasızca. Bildiğiniz gibi genç hanımım çocukluğundan beri imparator hazretlerinin isteklerine boyun eğecek biçimde yetiştirilmiştir. Artık sözünden dönmesini bekleyemeyiz. Çok geç... gerçekten çok geç. Öfkeniz yatışmadıysa Tadeşina'ya vurun, onu tekmeleyin –yüreğinizi susturmak için ne gerekiyorsa yapın. Ama başka bir çözüm yolu yok– artık çok geç."

Tadeşina'nın konuşmasını dinlerken yoğun bir sevinç Kiyoaki'nin içine bıçak gibi saplanmıştı. Ama aynı zamanda nedense yüreğinin çok iyi bildiği şeyler yineleniyormuş duygusuna kapılmıştı. Daha önce hiç var olduğunu düşünmediği ince bir bilgeliğe ermişti sanki. Dünyanın önüne çıkaracağı bütün engelleri yıkıp geçecek kadar güçlü hissediyordu kendisini. Gözleri gençlik ateşiyle pırıl pırıldı. "Demek yok etmesi için yalvardığım mektubu okumuş," dedi içinden. "Öyleyse onun gönderdiği, yırtıp attığım mektubu neden yeniden ortaya sürmeyecekmişim?"

Hiç konuşmadan gözünü dikmiş, yaşlı kadının beyaz pudralı yüzüne bakıyordu. Kadın bir kez daha mendiliyle kızarmış gözlerini ovuşturdu. Akşam çöktükçe oda gitgide kararıyordu. Kadının kamburlaşmış omuzları öyle nahif görünüyordu ki, Kiyoaki ansızın sarılsa, kemiklerinin kof bir çatırtıyla kırılıvereceğinden emindi.

"Henüz çok geç değil."

"Hayır, artık çok geç."

"Değil. Acaba Bayan Satoko'nun son mektubunu prensin ailesine göstersem ne olur? Özellikle imparatorluk onayının resmen istenmesinden sonra yazıldığı düşünülürse?"

Bu sözleri duyan Tadeşina'nın yüzündeki bütün kanı çekildi.

Uzun bir süre ikisi de konuşmadı. Pencereyi aydın-

latan, artık batmakta olan güneşin ışınları değil, ana yapının ikinci katındaki odalardan süzülen ışıktı. Hanın müşterileri dönüyordu, arada bir camda haki bir üniformanın gölgesi beliriyor, sonra kayboluyordu. Parmaklığın dışında, peynir satıcısının borusundan çıkan ses duyuldu. Akşam havası, yağış mevsimi sona ermeden önceki o ilkyaz günlerinin ılıklığıyla doluydu.

Tadeşina arada bir kendi kendine Kiyoaki'nin tek tük duyabildiği bir şeyler mırıldanıyordu: "Onu işte bu yüzden engellemeye çalıştım... ona yapma dememin nedeni buydu." Anlaşılan o son mektubu yazmaması için Satoko'ya baskı yaptığını anlatmaya çalışıyordu.

Kiyoaki susuyordu, oyunu kazandığından iyice emindi artık. İçinde görünmeyen yaban bir hayvan usul usul başını kaldırıyordu.

"Pekâlâ," dedi Tadeşina. "Yalnızca tek bir buluşma ayarlayacağım. Şimdi genç efendi herhalde mektubu geri verme inceliğini gösterir."

"Harika. Fakat yalnızca buluşmak yeterli değil," dedi Kiyoaki. "Onunla baş başa kalmak istiyorum – sen bulunmayacaksın. Mektuba gelince, onu daha sonra geri vereceğim."

Aradan üç gün geçti. Yağmur kesilmemişti. Kiyoaki okuldan sonra formasını bir yağmurluğun altına gizleyerek Kasumiço'daki pansiyona gitti. Tadeşina'dan, annesiyle babası evde olmadığı için bugünün Satoko'nun evden kaçabileceği tek gün olduğunu bildiren bir haber almıştı.

Hancı kendisini arkadaki odaya götürdükten sonra bile yağmurluğunu çıkarıp çıkarmamakta kararsızdı. Çayını doldururken bunu fark eden yaşlı hancı onu yatıştırdı:

"Lütfen rahatınıza bakın, efendim. Benim gibi dünyadan elini eteğini çekmiş birinden çekinmenize hiç gerek yok."

Hancı odadan çıktı. Kiyoaki gözlerini çevrede gezdirince geçen defa önünde durup ana binanın ikinci katına baktığı pencerenin şimdi bambu bir storla kapatılmış olduğunu gördü. Yağmur girmesin diye camlar örtülmüş, odayı nemli, boğucu bir sıcak doldurmuştu. Masanın üzerindeki cilalı kutuyu dalgın dalgın açınca içinin nemden ıslanmış olduğunu gördü.

Bir elbise hışırtısı duydu; kulağına Genji paravanasının arkasından gelen fısıldaşmalar çarpınca, Satoko'nun geldiğini anladı.

Sürme kapı açıldı, Tadeşina derin bir reverans yaptı. Sonra tek sözcük etmeden Satoko'yu odaya soktu ve hemen kapıyı kapattı. Kapı kapanmadan önce, yukarı dönük gözlerinin akı koridorun iç karartıcı, kasvetli loşluğunda bir an ufacık bir kalamar gibi beyaz beyaz ışıdı.

Satoko, Kiyoaki'nin karşısına, *tatami* zemine, dizlerini sıkıca birleştirerek oturdu. Başını öne eğmiş, elindeki mendille yüzünü gizlemişti, öteki elini yere dayamıştı. Vücudu yana dönüktü; ensesi dağlarda bazen insanın karşısına çıkıveren küçük bir göl gibi bembeyaz parlıyordu.

Kiyoaki onun karşısında sessizce oturuyordu; dama vuran yağmur damlalarına karışmışlardı sanki. Kızı bu durumda, daha büyük olan yaşının verdiği güçle o bayıldığı söylevlerden birini çekmek yerine böyle sessiz gözyaşları dökerek öylece otururken görmek, en büyük hayaliydi. Beyaz salkımlı kimonosuyla Satoko, karşı konula-

mayacak kadar çekici görünüyordu, tek nedeni de büyük bir ödülü sonunda ele geçirmiş olması değildi; yasak olanın, kesinlikle ulaşılmaz, dokunulmaz olanın çekiciliğiydi bu. İşte Kiyoaki kızı ya böyle istiyordu ya da hiç. Satoko sürekli oyun oynayarak delikanlının dengesini bozmak istemişti. Şimdi her şey nasıl da değişmişti! Bu güzel, kutsal, dokunulmaz konumu ne zaman istese seçebilirdi; oysa hep bir abla rolünü, Kiyoaki'yi öylesine nefret ettiği o sevecen, yukarıdan bakan tavırla sevmeyi yeğlemişti.

Kiyoaki şimdi, babası Yoşiwara kadınlarının sunacağı zevkleri tanıtmak istediğinde neden o kadar şiddetle karşı koyduğunu anlıyordu. Nasıl insan bir kozadaki koyu yeşil krizalitin kıpırtılarını sezerse, Kiyoaki de aynı biçimde Satoko'daki tarifi olanaksız, kutsal özün yavaş yavaş damıtılacağını önceden sezmişti. Kendi saflığını yalnızca bu öze aktarabilirdi. Bu andan itibaren düşlenemeyecek parlaklıktaki bir şafak, kapkara dünyayı, tutsak olduğu, henüz tamamlanmamış hüznü bir sel gibi kaplayacaktı.

Kont Ayakura'nın gözetiminde çocukken kanına işleyen zarafet şimdi elinde tuttuğu ipek bir kordona, kendi masumluğuyla Satoko'nun kutsallığını birleştiren bir ilmeğe dönüşmüştü. Ne işe yaradığını epeydir çıkaramadığı bu parlak ip için geçerli bir kullanım yolu bulmuştu sonunda.

Satoko'yu sevdiğinden emindi. Dizlerinin üzerinde öne doğru eğildi, kızı omuzlarından yakaladı. Omuzların karşı koymak için gerildiğini hissetti. Parmaklarına direnen bu inatçı sertlikten hoşlanmıştı. Kapsamlı, evrensel önemi olan, geleneksel bir dirençti bu. İçinde büyük bir tutku uyandıran bu yumuşak omuzlar ona, imparatorluk onayının ağırlığından gelen bir güçle karşı koyuyorlardı. İşte bu nedenle de onu çıldırtan, parmak uçlarını ateşli bir istekle sızlatan, çok büyük bir güce sa-

hiptiler. Özenle taranmış, alnının üstünde hafifçe kabartılmış siyah, kokulu saçlarınm dolgun bir parıltısı vardı; bu kadar yakından bakınca Kiyoaki kendini aydınlık, ay ışığıyla yıkanmış bir gecede bir ormanda yolunu yitirmiş gibi hissetmişti.

Yüzünü, mendilin örtemediği ıslak yanaklarından birine bastırdı. Satoko hiç konuşmadan, onu uzaklaştırmak için başını sallamaya başladı ama öylesine kurulmuş bir makine gibi karşı koyuyordu ki Kiyoaki bunu yürekten istemediğini, yalnızca gerektiği için yaptığını anladı. Mendili itip onu öpmeye çalıştı ama o karlı şubat sabahı öylesine istekli olan dudakları şimdi olanca güçleriyle direniyorlardı, sonunda kız başını uyuyan yavru bir kuş gibi eğdi, çenesini kimonosunun yakasına gömerek kıpırtısız durdu.

Yağmurun sesi artmıştı. Kiyoaki onu tutan ellerini gevşetmeksizin, kızın direnme gücünü saptamak için bir an durdu. Yaz dikeni desenleriyle süslü kimonosunun yakası iffetli bir kızınki gibi kapalıydı, yalnızca derisinden küçücük bir üçgen parça görünüyordu. Geniş, sıkıca sarılmış *obi*'si bir manastıra girişi engelleyen bir kapı kadar soğuk ve sertti, tam ortasındaki altın kanca bir tapınağın avlusundaki mermer sütunun üzerindeki bir geyiğin süslü başı gibi parlıyordu. Yine de gövdesinden ılık bir ten kokusu yayılıyordu. Kollarla omuzların birleştiği noktadaki açıklıklardan süzülen koku, kimononun geniş yenlerinden sızarak ılık bir yel gibi Kiyoaki'nin yanağına çarpıyordu.

Bir elini kızın sırtından çekti, sıkıca çenesinden tuttu. Eli küçük, yuvarlak, fildişi bir piyon misali tam çeneye uymuştu. Satoko'nun burnu gözyaşlarından ıslanmıştı, zarif burun delikleriyse titriyordu. Kiyoaki onu istediği gibi öpebildi.

Kız ansızın gizemli bir yangınla, ocaktaki alevler

kapı açıldıkça nasıl canlanıverirse öyle bir ateşle tutuşmuş gibiydi. Şimdi her iki eli de serbestti, ellerini Kiyoaki'nin yanaklarına bastırıp sertçe itti ama dudaklarını hâlâ çekmemişti. Ne kadar direndiyse de sonunda dudakları Kiyoaki'yi soluksuz bırakan tanımlanamaz, akıcı bir yumuşaklıkla önce bir tarafa, sonra da öteki tarafa büküldü. Kararlılığı sıcak çaya atılmış bir şekermişçesine hızla eriyordu; nefis, tatlı bir çözülme başlamıştı.

Kiyoaki bir kadının *obi*'sinin nasıl açılacağını bilmiyordu. Kuşağın arkada sıkıca bağlanmış fiyongunu ne yaptıysa çözemedi. O körü körüne çabalar, kuşağı zorla çözmeye çalışırken kız ellerini geriye uzattı ve bir yandan umutsuzca direniyormuş gibi yaparken bir yandan da delikanlının parmaklarını yönlendirdi. İkisinin parmakları bir süre kuşağın üzerinde kenetli kaldı. Sonra kanca ansızın açılıverince *obi* bir ipek hışırtısıyla çözüldü, canlı bir şeymişçesine kızın bedeninden fırladı. Karmakarışık bir isyana dönüşecek, denetlenemeyen hareketlerin başlangıcıydı bu. Kiyoaki kızın göğüslerini saran kat kat ipeği çılgın gibi sıyırırken bütün kimono isyan halinde dalgalanıyor, her dönüşte, kimileri gevşerken kimileri sıkılaşan bağcıklar ağı Kiyoaki'yi geri püskürtüyordu. Fakat sonra, boğazının altındaki o minicik beyaz üçgenin giderek genişlediğini, kokulu, dolgun bir tene dönüştüğünü gördü.

Kızın ağzından tek bir itiraz sözcüğü bile çıkmamıştı. Sessizce direniyor mu, yoksa erkeği sessizce baştan mı çıkarıyor, belli değildi. Kız bir yandan boğuşurken bir yandan da onu kendine doğru çekiyordu sanki. Ancak Kiyoaki, kızın kutsal dokunulmazlığına tecavüz eden gücün salt kendi gücü olmadığını sezinliyordu.

O halde kaynağı neydi bunun? Satoko'ya baktı; yüzü giderek kızarıyordu, Kiyoaki'yi arzuladığına kuşku yoktu. Ona destek olmak için tek kolunu kızın sırtına

dayamıştı, kızın bu kola utangaç bir kurnazlıkla da olsa iyice yaslandığını duyumsuyordu; sonunda olanca direnme gücünü yitirmişçesine sırtüstü yere devrildi.

Kiyoaki kızın kimonosunun eteklerini kaldırdı. Stilize bulutların üstünde süzülen Anka kuşlarıyla, kenarsuyu desenleriyle göz alıcı, karmakarışık bir yığın oluşturan ipek iç eteklerini sıyırmaya başladı. Kat kat ipeklerin arasında baldırlarının uzak hayali, bulut kümeleriyle savaşan Kiyoaki'yi kendine çekiyordu. Gizemli, gizlenmiş bir şey, savaştığı bu dalavereleri kurnazca sürdürüyordu sanki, bu şeyin anahtarıysa soluğu gittikçe sıklaşan, düzensizleşen Kiyoaki'nin elinden kurtulmayı başarıyordu her seferinde.

Ancak sonunda kızın vücuduna yaklaştı, gövdesini onun gün doğumundaki solgun bir ufkun belli belirsiz parıltısına sahip baldırlarına yavaşça bastırdı; kız ellerini kaldırıp tatlılıkla yardım etti, bu bilerek takınılan yumuşaklık o ânın büyüsünü bozmuştu; çünkü Kiyoaki'nin kıza değsin değmesin, gün doğumuyla birleştiği o anda her şey birdenbire sona erdi.

* * *

Tatami zeminde yan yana yatmış, tavana bakıyorlardı. Yağmur yine şiddetlenmişti, hızla damı dövüyordu. Yüreklerinin gümbürtüsünü güçbela yatıştırabilmişlerdi. Kiyoaki salt o andaki bitkinliğini değil, bir şeylerin sona erdiği gerçeğini de silip süpüren bir heyecana kapıldığını hissetti. Ancak her ikisinin de paylaştığı bir pişmanlık havada hâlâ asılıydı, giderek kararan odada oluşmaya başlayan gölgeler kadar apaçık görülüyordu. Genji kapının arka tarafındaki yaşlı kadının boğazını temizlediğini duyar gibi oldu. Tam doğrulmaya yeltenmişti ki Satoko omzuna tatlılıkla bastırarak onu durdurdu.

Sonra, tek sözcük etmeden geriye kalan bütün pişmanlık kırıntılarını dağıtıverdi. Kiyoaki yönetimi ona bırakmaktan hoşnuttu. Bu andan sonra onda bağışlayamayacağı hiçbir şey olamazdı.

Kiyoaki gençti; bedeni çabucak bir kez daha uyandı, Satoko bu kez edilgindi, her şey kolayca olup bitti. Kızın güvenli, kadınsı yol göstericiliğinde Kiyoaki yaşamında ilk kez bütün engellerin ortadan kalktığını duyumsadı, kendisini yeni, dopdolu bir dünyada buldu. Odanın sıcaklığı yüzünden tamamen soyunmuşlardı, şimdi tenleri sıkıca fakat teslimiyetle, su ve yüzeye tırmanan bitkiler yaklaşan bir sandalın burnuna nasıl direnirse, öyle bir dirençle birbirine değiyordu. Kızın yüzünde en küçük bir üzüntü okunmuyordu. Hatta hafifçe gülümsüyordu ama bu Kiyoaki'yi hiç rahatsız etmedi. Yüreği tam anlamıyla erinç doluydu.

* * *

Daha sonra kızı kollarının arasına aldı, yanağını yanağına bastırınca gözyaşlarının ıslaklığını hissetti. Bunların sevinç yaşları olduğunu biliyordu ama yine de hiçbir söz, bağışlanamaz bir günah işlediklerinin bilincinde olduklarını, kızın yanaklarından sessizce yuvarlanan bu yaşlar kadar iyi anlatamazdı. Ancak bu günaha girmişlik duygusu Kiyoaki'nin çoktandır duymaya başladığı cesareti daha da artırmıştı.

Satoko ona gömleğini uzatarak, "Şunu al," dedi. "Üşütme."

Tam oğlan uzanıp sertçe alacakken kız bir an onu durdurdu, gömleği yüzüne bastırıp derin bir soluk aldı. Geri verdiğinde gömlek gözyaşlarıyla ıslanmıştı.

Kiyoaki okul formasını da giydikten sonra, kızın ansızın ellerini çırptığını görünce şaşırdı. Anlamlı bir aradan sonra kapı açıldı, Tadeşina'nın başı göründü.

"Beni mi çağırdınız, Bayan Satoko?"

Satoko başıyla onayladı, gözleriyle yerdeki *obi*'sini gösterdi. Tadeşina arkasından kapıyı iterek kapattı, Kiyoaki'den yana bakmaksızın *tatami* zeminde ilerledi. Giyinmesi için hanımına yardım etti, *obi*'sini doladı. Sonra odanın bir köşesindeki aynayı alıp getirdi, Satoko'nun saçlarını düzeltti. Bu arada Kiyoaki utançtan yerin dibine geçmişti, ne yapacağını bilemeden öylece bekliyordu; iki kadın şimdi aydınlık olan odada yıllardır yineledikleri töreni sürdürürken o kendisini çok gereksiz hissediyordu.

Sonunda her şey düzene girince her zamankinden de güzel görünen Satoko başını öne eğip oturdu.

"Korkarım ki artık gitmemiz gerekiyor, genç efendi," diye başladı yaşlı kadın. "Verdiğim sözü tuttum. Bu andan başlayarak Bayan Satoko'yu unutmanız için size yalvarıyorum. Şimdi, söz verdiğiniz gibi mektubu geri verir misiniz, lütfen?"

Kiyoaki bağdaş kurmuş, ağzını açmadan oturuyordu. Karşılık vermedi.

"Söz verdiğiniz gibi, lütfen mektubu verir misiniz?" diye sordu Tadeşina yeniden.

Kiyoaki sağırmış gibi susmayı sürdürdü. Saçının her teli yerli yerinde, kimonosu derli toplu, sakin sakin oturan Satoko'ya baktı. Kız birden gözlerini kaldırdı. Kiyoaki'yle göz göze geldiler. Her ikisinin de gözlerinde bir an yanıp sönen, keskin bir pırıltı belirdi, Kiyoaki o anda kızın içinden neler geçtiğini anladı.

"Mektubu geri vermeyeceğim çünkü Satoko'yla yeniden, tıpkı bugünkü gibi buluşmak istiyorum," dedi, yeni öğrendiği gözüpeklikle.

"Genç efendi!" Tadeşina kızgınlığını gizlemek için hiçbir çaba harcamıyordu. "Bunu sürdürebileceğinizi mi sanıyorsunuz? Yalnızca şımarık bir çocuk böyle davranabilir! Böyle giderse ne kadar korkunç şeyler olabileceğini

biliyorsunuz. Bundan zarara uğrayacak tek kişi Tadeşina olmayacaktır."

Sonra Satoko, kendinden emin, bu dünyaya ait olmayan, Kiyoaki'nin tüylerini ürperten bir sesle onu susturdu.

"Tamam, Tadeşina. Efendi Kiyo'nun canı mektubu geri vermek isteyene kadar onun dediklerini yapmaktan, onunla buluşmayı sürdürmekten başka çaremiz yok. İkimizi de kurtarmanın başka yolu yok – tabii beni de kurtarmaya niyetliysen."

28

Kiyoaki'nin evine gelip içini döktüğü zamanlar öyle enderdi ki, Honda annesinden konuğu akşam yemeğine davet etmesini istediği gibi, normalde bütün gecesini adadığı dersleri de bir kenara bıraktı. Kiyoaki'nin gelişi evin dingin havasını nedense beklentiyle doldurmuştu.

Gün boyunca bulutlara bürünmüş olan güneş, beyaz bir altın gibi ışımıştı, şimdi, akşam vaktindeyse geride bıraktığı boğucu sıcaklık hâlâ sürüyordu.

Honda, Kiyoaki'nin neden geldiğini az çok kestirebiliyordu ama duyduklarına hiç mi hiç hazırlıklı değildi. Kiyoaki anlatmaya başlar başlamaz Honda duvara dayalı eski, deri kanepede yanında oturan bu genç adamın tanıdığı Kiyoaki'den büsbütün farklı biri olduğunu ayrımsayarak şaşırdı. Gözlerinin böylesine apaçık bir ışıltıyla parladığını daha önce hiç görmemişti. Bunlar hiç kuşku yok ki, görmüş geçirmiş bir yetişkinin gözleriydi, oysa Honda arkadaşının hüzün dolu bakışlarına, kederli gözlerine alışıktı, onları arıyordu.

Buna karşın Kiyoaki'nin son derece gizli kalması gereken sırrını kendisine açmasından hoşnuttu. Uzun zamandır böyle bir davranışta bulunmasını bekliyordu, üstelik bunun için Kiyoaki'yi sıkıştırmasına da gerek kalmamıştı. Kiyoaki'nin salt kendi iç çatışmalarını ilgilendirdiği sürece bütün sırlarını dostundan bile gizlediğini fark etmişti; oysa şimdi sorun bir saygınlık sorunu olduğu, büyük bir hata söz konusu olduğu için her şeyi ardı kesilmeyen bir sözcük seli halinde ortaya döküyordu. Honda itirafın önemini ve gerektirdiği sınırsız güveni düşününce, Kiyoaki'nin kendisini bundan daha fazla mutlu edemeyeceğini fark etti. Arkadaşının, gözle görünür derecede olgunlaştığını, kararsız bir gencin yüzüne yakışan güzelliğinin bir oranda silinmiş olduğunu ayrımsadı. Yüz hatları şimdi tutkulu bir âşığın kararlılığıyla parlıyordu; konuşmasında, hareketlerinde en küçük bir güvensizlikten, tutukluktan iz yoktu.

Zaferiyle gururlanan bir erkeğin canlı bir imgesiydi. Öyküsünü Honda'ya anlatırken yanakları renklendi, dişleri ışıdı; zaman zaman utanarak sussa da sesi kendinden emindi, duruydu; kadınlara nasıl davranılması gerektiğini bilen birinin hali vardı üzerinde, kaşlarının duruşundan bile belliydi bu.

Kiyoaki hiçbir şeyi iç gözlem yapmak kadar tuhaf bulmuyordu sanki. Öykünün apansız bitivermesinden mi yoksa ağzından dökülenlerin tutarsızlığından mı bilinmez, Honda işte bu izlenime kapılmıştı.

"Seni dinlerken aklıma çok garip bir şey geldi, nedenini bilmiyorum," dedi Honda. "Bir gün –zamanını tam olarak anımsayamıyorum– bana Rus-Japon Savaşı'na ilişkin bir şey anımsayıp anımsamadığımı sormuştun. Daha sonra sizin evdeyken de savaş fotoğrafları göstermiştin. En beğendiğin fotoğrafın, altında, 'Tokuri Tapınağı'nın Yakınları: Savaş Şehitlerini Anma Töreni' yazan fotoğraf

olduğunu söylemiştin. O garip fotoğrafta askerler dev bir tören için toplanmış aktörler gibi görünüyorlardı. O zamanlar bu bana, askerî yaşamdan hiç hoşlanmayan biri için tuhaf bir seçim gibi gelmişti.

Oysa az önce seni dinlerken aklıma resimdeki o tozlu düzlük geldi, nedense aşk öykünle birleşiverdi."

Honda ağzından çıkanlara kendisi de şaşmıştı. Onu şaşırtan salt sözlerinin belirsizliği ya da ateşli söyleyiş biçimi değil, Kiyoaki'nin düzeni, kuralları hiçe sayan şehvet düşkünlüğüne duyduğu hayranlıktı – üstelik bu duyguya kapılan kişi kendisiydi; bir yasa adamı olmaya çok uzun zaman önce karar veren Honda!

Yemek kaplarının konduğu küçük sehpaları taşıyan iki uşak göründü. Annesi baş başa kalıp rahatça konuşabilmeleri için bu yolu seçmişti. Sehpalardan birinin üzerinde bir şişe sake vardı, Honda arkadaşına ikram etti.

"Annem oldukça kaygılandı. Lüks şeylere alışık olduğun için bizim yemekleri beğenip beğenmeyeceğinden emin değildi," dedi, sohbeti daha gündelik konulara getirerek.

Kiyoaki'nin yiyeceklerden hoşlandığını gösteren bir tavırla hemen atıştırmaya başladığını görünce sevindi. İki genç adam bir süre hiç konuşmadan kendilerini yiyip içmenin o sağlıklı zevkine kaptırdılar.

* * *

Genellikle iyi bir yemeği izleyen o kısa suskunluktan yararlanırken Honda kendi kendine, en ufak bir kıskançlık ya da imrenme duymaksızın arkadaşının itiraflarını dinlemekten niçin bu kadar keyif aldığını sordu. Göl kıyısındaki bir bahçe yağış mevsiminde nasıl farkına varılmadan nemlenirse, bu öykü de Honda'nın içini öyle ferahlatmıştı.

"Pekâlâ, niyetin ne?" diye sordu sessizliği bozarak.

"Hiçbir fikrim yok. Bilirsin, başlarda işi ağırdan alırım ama bir kez harekete geçince de yarı yolda durmaktan hiç hoşlanmam."

Honda şaşkın şaşkın ona bakıyordu. Bir gün Kiyoaki'nin bunları söyleyeceğini düşünde görse inanmazdı.

"Yani Bayan Satoko'yla evlenmek istediğini mi söylüyorsun?"

"Hayır, bu olanaksız. İmparatorluk onayı çoktan alındı."

"Ama onaya karşı geldin bile. O halde neden onunla evlenmeyecekmişsin? Alıp başınızı kaçamaz mısınız? Yurtdışına gidip orada evlenebilirsiniz."

"Anlamıyorsun," dedi Kiyoaki. Sonra sustu. Honda o gün ilk kez eski hüznünü anımsatan bir çizginin gelip kaşlarının arasına yerleştiğini gördü.

Gerçi bu kadarını bekliyordu ama şimdi gözleriyle görünce, belli belirsiz bir rahatsızlığın kendi neşesini de gölgelediğini duyumsadı. Arkadaşının zarif, ince çizgileriyle en yetenekli sanatçıyı bile bozguna uğratabilecek düzgünlükteki profiline bakarken, acaba Kiyoaki'nin yaşamdan istediği tam olarak nedir, diye sordu kendi kendine. Bir ürpertinin içini yalayıp geçtiğini hissetti.

Kiyoaki çilekle dolu kâseyi aldı, kanepeden kalktı, Honda'nın son derece düzenli çalışma masasının arkasına oturdu. Dirseklerini masanın yalın yüzeyine dayadı, döner iskemleyi dalgın dalgın bir o yana bir bu yana çevirmeye başladı. Bu sırada bütün ağırlığını dirseklerine veriyor, başıyla gövdesini yavaş yavaş rahatlatıyordu; bol kimonosunun yakasından çıplak göğsü görünüyordu. Bir kürdanı hafifçe batırarak aldığı çilekleri teker teker ağzına atmaya koyuldu. Kendi evinin sıkı disiplininden kurtulduğu için ne kadar rahatladığını gösteren, görgü kurallarına uymayan bir davranıştı bu. Şekerin birazı ince

tenli göğsüne döküldü ama o hiç utanmadığını belli eden bir tavırla, eliyle süpürdü.

Honda çilek dolu ağzıyla güldü: "Karıncaları başımıza üşüştüreceksin."

Kiyoaki'nin genelde solgun olan gözkapakları içtiği sakenin etkisiyle kızarmıştı. İskemleyi bir yandan bir yana döndürürken çıplak dirsekleri hâlâ masanın üzerindeydi; bir keresinde bir yana fazla dönünce bedeni tuhaf bir biçimde kıvrıldı. Varlığından kendisinin de habersiz olduğu, anlaşılmaz bir acı saplanmıştı sanki bedenine.

Biçimli, vakur kaşlarının altındaki gözlerinde çok uzaklara dalıp gitmiş bir bakış olduğu tartışılmazdı ama Honda bu çakmak çakmak bakışların geleceğe dikilmiş olmadığının farkındaydı. İçinde hiç alışık olmadığı bir duygu vardı: Giderek artan hoşnutsuzluğunu arkadaşına yansıtmak için yanıp tutuşuyor, elini kaldırıp Kiyoaki'nin bu yepyeni mutluluğunu yerle bir etmek için geciktirilemez bir dürtü duyuyordu.

"Peki ne yapacaksın? Bu işin sonunun nereye varacağını hiç düşündün mü?"

Kiyoaki gözlerini kaldırıp dosdoğru Honda'ya baktı. Honda hem tutkuyla yanan hem de hüzünle dolup taşan böyle bir bakışı daha önce hiç görmemişti.

"Nesini düşünecekmişim ki?"

"Çünkü senin ve Bayan Satoko'nun çevresindeki onca insan ağır ağır ama kaçınılmaz bir biçimde belli bir sona doğru ilerliyor. Satoko'yla ikinizin sevişen iki yusufçuk gibi sonsuza kadar havada asılı kalabileceğinizi sanmıyorsun ya?"

"Kalamayacağımızı biliyorum," diye yanıtladı Kiyoaki, gözlerini kaçırıp gelişigüzel başka bir yere bakarak. Kendini odanın çeşitli köşe ve bucağındaki gölgeleri incelemeye verdi; kitaplıkların altındaki karmaşık desenleri, çöp sepetinin yanındaki gölgeleri süzdü – her gece

Honda'nın yalın, işlevsel çalışma odasına sızan, duyguları kadar sinsi olan, bir sığınak bulabildikleri her yere gizlenen o ele geçmez, küçük gölgeler.

Honda ona bakarken, arkadaşının kibirli kaşlarının kusursuzluğu dikkatini çekti. Zarifçe kıvrılmış bu kaşlar da birer gölgeydi sanki. Bir duygunun cisimleşmiş hali gibi görünüyorlardı ama aynı zamanda bu duygunun dışavurumunu denetleyecek kadar da güçlüydüler. Onları, alttaki koyu, düşünceli gözleri koruyan, nereye yönelirse yönelsin efendisinin bakışlarını sadık bir biçimde izleyen, kusursuzcasına eğitilmiş, vefalı uşaklara benzetti.

Honda kafasının bir köşesinde biçimlenmeye başlayan şeyi dosdoğru söylemeye karar verdi.

"Az önce," diye başladı, "çok tuhaf bir şey söyledim. Hani sen Satoko'yla ilişkinden söz ederken aklıma Rus-Japon Savaşı'ndan kalma o fotoğrafın geldiğini söylediğimde. Bunun aklıma neden takıldığını merak ediyordum, biraz düşününce yanıtı buldum. Zaferle dolu savaşlar çağı, Meiji Dönemi'yle birlikte sona erdi. Bugün, geçmiş savaşlara dair bütün öyküler, askerlik bilimi bölümündeki orta yaşlı çavuşlardan ya da sıcak bir fırının çevresine toplanmış övüngen çiftçilerden dinlediğimiz eğitici hikâyeler düzeyine inmiş durumda. Artık bir savaş meydanında ölmek için fazla şansımız yok.

Ama eski savaşların bittiği şu dönemde yeni tür bir savaş başladı; şimdi duygu savaşları dönemindeyiz. Bu, kimsenin göremediği, yalnızca hissedebildiği bir savaş – bu nedenle de vurdumduymazların, duygusuzların farkına bile varamayacakları bir savaş. Fakat başladığını da kimse inkâr edemez. Onu sürdürmeyi seçen genç erkekler çoktan dövüşmeye başladı bile. İşte sen de bunlardan birisin – buna hiç kuşku yok.

Tıpkı eski savaşlardaki gibi, duygu savaşında da şehitler olacaktır herhalde. Bu çağımızın yazgısı – sen de

temsilcilerimizden birisin. Peki ne olacak? Sen bu yeni savaşta ölmeye iyice kararlısın – haksız mıyım?"

Kiyoaki bu soruyu yüzünü yalayıp geçen bir gülümsemeyle yanıtladı. Aynı anda yağmurun nemiyle yüklü, güçlü bir yel pencereden içeri süzüldü, ince bir ter tabakasıyla kaplı alınlarını serinletti. Kiyoaki'nin suskunluğu Honda'nın zihnini karıştırmıştı. Yanıtı, hiçbir sözcüğe gerek kalmayacak kadar açık mıydı? Yoksa sözleriyle dostunun bamteline basmış, abartılı söyleyiş biçimiyle onun dürüstçe yanıtlama yolunu tıkamış mıydı? Kiyoaki'nin suskunluğunun nedeni bu ikisinden biri, diye düşündü.

29

Honda üç gün sonra iki dersin yapılmayacağını öğrenip öğleden sonrasının boş kaldığını anlayınca, evde çalışan hukuk öğrencilerinden birini de yanına alarak o yöredeki yetkili mahkemeye gitti.

Honda'nın babası Anayasa Mahkemesi'nde yargıçtı, kendi ailesinde bile kurallara sıkı sıkıya uyulmasını beklerdi. On dokuz yaşındaki oğlunun daha üniversiteye bile girmeden hukukla ilgilenmesinden çok hoşnuttu. Bu yüzden de bir gün oğlunun kendi yerine geçeceğinden emindi. Bu yıla kadar yargıçlık ölene dek korunabilen bir makamdı fakat geçen nisanda geniş çaplı reformlar yürürlüğe girmiş, adli sistem büyük ölçüde değişmişti. İki yüzden fazla yargıç ya uzaklaştırılmış ya da istifaya zorlanmıştı. Talihi yaver gitmeyen dostlarıyla dayanışma içinde olduğunu göstermek isteyen Yargıç Honda da istifasını vermiş ancak istifası kabul edilmemişti.

Ne var ki bu deneyim yaşama ilişkin görüşlerinde bir

dönüm noktası olmuş, bu da oğluyla arasındaki resmî ilişkiyi oldukça etkilemişti. Artık oğluna karşı, yüksek rütbeli bir görevlinin halefi olarak, yani kendi yerine geçirmek üzere seçtiği astına gösterdiği o cömert sıcaklıkla davranıyordu. Honda ise bu yeni, beklenmedik iyiliği hak edebilmek için eskisinden de çok çalışmaya kararlıydı.

Babasındaki değişimin sonuçlarından biri de, henüz bir yetişkin olmasa da oğlunun duruşmaları izlemesine göz yummasıydı. Elbette kendi duruşmasına girmesine izin vermiyordu ama Şigekuni yanında genç yardımcılardan biri olduğu sürece istediği medeni ya da ağır ceza davalarına katılabilirdi.

Babası bütün hukuk bilgisi yalnızca kitaplara dayanan Şigekuni'ye, hukukun Japonya'daki gerçek işleyişine tanık olmasının ve deneyim kazanmasının çok yararlı olacağını söylemişti. Ancak Yargıç Honda'nın tek amacı bu değildi. Gerçeği söylemek gerekirse asıl amacı, hâlâ duyarlı olan on dokuz yaşındaki oğlunu insanın hamurunda bulunan, ağır ceza mahkemelerinde sarsıcı bir gerçeklikle su yüzüne çıkan öğelerle yüz yüze getirmekti. Şigekuni'nin böylesi bir deneyimi başarıyla atlatıp atlatamayacağını görmek istiyordu.

Tehlikeli bir eğitim biçimiydi bu. Ama yargıç genç bir erkeğin kişiliğini salt düşüncesiz davranışları, bayağı eğlenceleri, yalnızca henüz olgunlaşmamış zevkine uyan ya da seslenen şeyleri özümseyerek oluşturmasına izin vermenin çok daha büyük tehlikeler taşıdığına inanıyordu. En azından Şigekuni'nin adaletin hoşgörüsüz, uyanık gözlerini sürekli üzerinde hissetmesini sağlayacaktı. İnsan tutkularının çamurlu, dumanı tüten, pis çöplerinin, hukukun kimseye ayrıcalık tanımayan yöntemleriyle hemen oracıkta arıtılışını görebilecekti. Şigekuni böyle bir mutfakta teknik açıdan çok şey öğrenebilirdi.

Honda, yalnızca dört köşe avlunun ezilmiş çimenle-

rini ıslatan yağmurun arasından süzülen hafif ışığın aydınlattığı loş koridorlardan hızla 8. Bölge Ağır Ceza Mahkemesi'nin salonuna doğru ilerledi. Binaya egemen olan hava suçlu ruhların ham özünü emmişti; bir sağduyu kalesi olması gereken bu bina Honda'ya fazlasıyla tekinsiz göründü.

Keyifsizliği, yanındaki delikanlıyla birlikte mahkeme salonundaki yerini aldıktan sonra da sürdü. Onu sabırsız bir acelecilikle buraya getiren, şimdiyse tamamen unutmuş gibi elindeki dava dosyasına dalmış olan sıska, uzun boylu hukuk öğrencisine baktı. Sonra ölgün bakışlarını yargıcın hâlâ boş duran kürsüsünde, savcının masasında, tanık kürsüsünde, savunma avukatının masasında dolaştırdı. Bu evrensel boşluk ona bu kasvetli, yağmurlu akşamüstünün ruh halini birebir yansıtıyormuş gibi geldi.

Bu kadar genç ve böylesine uyuşuk! Sanki oturup böyle boş gözlerle çevresine bakınmak için doğmuştu. Kiyoaki ona açıldı açılalı, yetenekli bir delikanlıya yakışır biçimde neşeli, kendinden emin olan Şigekuni bir değişim geçirmişti. Daha doğrusu Kiyoaki'yle aralarındaki dostluk hiç umulmadık biçimde tersine dönmüştü. Yıllardır her ikisi de ötekinin özel yaşamına hiçbir biçimde karışmamaya özen göstermişti. Oysa Kiyoaki üç gün önce ansızın çıkagelmiş, hastalığını bir başkasına geçiren yeni sağalmış bir hasta gibi iç gözlem mikrobunu arkadaşına aşılayıvermişti. Mikrop yeni yuvasına öyle çabuk uyum sağlamıştı ki sanki Kiyoaki'ye değil de asıl buraya aitti. Hastalığın belli başlı ilk belirtisi, ne idüğü belirsiz bir kuruntuya kapılmaktı.

Kiyoaki ne yapacak, diye meraklandı. Onun dostu olarak Honda'nın böyle eli kolu bağlı oturması, olayların akışına seyirci kalması doğru muydu?

Saat bir buçukta başlayacak olan duruşmayı bekler-

ken düşünceleri, izlemeye geldiği davadan uzaklaşmış, kaygının kışkırttığı anılara dalıp gitmişti.

"Gerçek bir dost olarak," diye düşündü, "Bayan Satoko'yu unutması için onu zorlamam gerekmez mi? Şimdiye kadar en iyi yolun, inceliğine duyduğum saygı yüzünden ölümcül acılarını bile görmezden gelmek olduğuna inanırdım. Ama artık her şeyi açıkladığına göre her sıradan dostluğun gerektirdiği gibi işe karışmam ve karşı karşıya olduğu o büyük tehlikeden onu korumam gerekmiyor mu? Bu onu dostluğumuza son verecek kadar gücendirse bile geri çekilmemeliyim. Neden böyle davrandığımı on ya da yirmi yıl sonra kesinlikle anlayacaktır. Hiçbir zaman anlamasa da benim için fark etmemeli.

Körü körüne bir felakete doğru koştuğu apaçık. Sonuç çok güzel olabilir ama bütün yaşamını kutsal bir adakmışçasına böyle geçici bir güzelliğe harcaması doğru mu? Tıpkı uçarken pencerede bir an görünüp kaybolan bir kuş gibi?

Ne yapmam gerektiğini biliyorum. Bundan böyle bütün incelikleri bir kenara bırakacak ve duygusuz, anlayışsız bir dost gibi davranacağım. İster beğensin ister beğenmesin, o ateşli tutkusunun üzerine soğuk su dökeceğim. Alın yazısını yerine getirmesini önlemek için bütün gücümü kullanmalıyım."

* * *

Kafasına peş peşe üşüşen düşünceleri sıraya sokmak için harcadığı çaba Honda'nın başını ağrıtmıştı. Öylece oturup artık hiç ilgi göstermediği duruşmanın başlamasını daha fazla bekleyemeyecekti. Hemen kalkmak, doğruca Kiyoaki'nin evine koşmak, fikrini değiştirmesi için elindeki bütün kozları ortaya dökmek istiyordu. Bunun olanaksızlığını anlayınca düş kırıklığına uğradı; huzur-

suzluğunu daha da artıran yeni bir korku dalgası sarınıştı içini.

Çevresine bakındı, hiç boş yer kalmamıştı. Hukuk öğrencisinin onu neden bu kadar erken getirdiğini şimdi anlıyordu. Salonda hukuk öğrencilerini andıran genç erkekler, üstü başı dökülen orta yaşlı kadın ve adamlar, büyük bir telaşla içeriye girip çıkan, kolu bantlı gazeteciler vardı. Honda buraya salt meraktan gelen, meraklarını ciddi, edepli maskelerin ardına gizleyen, bıyıklarını sıvazlayan, ellerindeki yelpazeleri kibar kibar sallayarak ya da serçeparmaklarının uzun tırnaklarıyla kulaklarındaki kükürt rengi kirleri temizleyerek vakit öldüren insanlara baktı. Bu eğitici görüntü, "bereket versin, günaha girme tehlikesi benim için asla söz konusu değil" inancının ahlaksal çirkinliğine karşı gözlerini son zamanlarda gördüğü her şeyden daha çok açmıştı. Gelecek nelere gebe olursa olsun böyle bir yaklaşımın tuzağına asla düşmemeye kararlıydı.

Yağmur yağdığı için camlar kapatılmıştı. İçeri süzülen soluk, kasvetli ışık gri bir toz tabakası gibi hiç fark gözetmeksizin bütün izleyicilerin üzerine dökülüyordu; nöbetçilerin başındaki keplerin siyah siyah parlayan siperlikleri dışında.

Davalının salona girişi heyecanlı yorumlara neden oldu. Mavi bir tutuklu üniforması giymiş olan kadın iki muhafızın eşliğinde sanık iskemlesine doğru ilerledi. Honda önünden geçerken yüzünü görmeye çalıştı ama izleyiciler öyle çok itişip kakışıyor, kırpırdanıyorlardı ki tek görebildiği şey gamzeleri belli olan, beyaz, tombul yanakları oldu. Sanık yerine geçtikten sonra artık yalnızca saçlarını, bütün kadın tutuklularınki gibi arkada simit biçiminde toplanmış olan saçlarını görebildi. Kadın öne doğru saygıyla eğilmişti ama Honda üniformasının altındaki dolgun omuzlarının belli belirsiz bir sinirle gerildiğini ayrımsadı.

"Ona iyice bakın, genç efendi. Hiç katile benziyor mu?" diye sordu hukuk öğrencisi fısıltıyla. "Kapağına bakarak bir kitabı anlayamazsınız, derler. Ne kadar doğru."

* * *

Duruşma, yargıcın sanığın adı, adresi, yaşı ve toplumsal konumuna ilişkin alışılmış sorularıyla başladı. Mahkeme salonu öyle sessizdi ki Honda, kayıt memurunun yazı fırçasından çıkan tekdüze hışırtıyı bile işitebiliyormuş duygusuna kapıldı.

Kadın soruları açık seçik, titremeyen ama alçak bir sesle yanıtladı: "Yirmi beş, Nihonbaşi bölgesi, Tokyo. Halktan biri. Tomi Masuda." Dinleyiciler duyabilmek için kulaklarını diktiler, ifade sırası önemli konulara geldiğinde hiçbir şeyi kaçırmama telaşıyla öne doğru eğildiler: Kadın soruları sakin sakin cevaplıyordu ama sıra yaşına gelince isteyerek ya da istemeyerek durakladı. Sonra avukatının uyarısıyla kendini topladı, daha yüksek bir sesle, "Otuz bir yaşındayım," dedi.

O sırada başını avukatına doğru çevirdi; Honda profilini, iri iri açılmış gözlerini, yanağına düşmüş bir tutam saçı bir anlığına görebildi.

İzleyiciler bu ufak tefek kadına büyülenmişçesine bakıyorlardı; çözülmesi olanaksız çapraşıklıktaki, kötücül bir kozayı nasılsa örebilmiş bir tırtılın saydam gövdesine sahipti sanki. Kadının en hafif hareketinde bile koltuk altlarındaki ter lekelerini, korkuyla dikleşmiş göğüs uçlarını, oldukça dolgun, solgun, biraz da üşümüş kalçalarının kıvrımlarını canlandırabiliyorlardı gözlerinde. Bu beden, sonunda kadının çevresine uğursuz bir koza ören sayısız iplik üretmişti. İzleyicilere kalırsa, bu bedenle işlediği suç arasında alışılmışm dışmda, gizli bir iletişim vardı. Ürkütücü düşüncelerin yönlendirdiği sıradan adam

için hiçbir şey kötülüğün neden ve sonuçlarının ortaya dökülüşünü güvenli bir uzaklıktan seyretmek kadar iç gıcıklayıcı olamaz. Kadın güçsüz, çelimsiz olsaydı bu güçsüzlük onlar için iblisin cisimleşmiş hali olacaktı. Oysa şişmandı ama şişmanlığı da aynı işi görüyordu. Onun ete kemiğe bürünmüş şeytan olduğu inancının hoşnutluğuyla imgelemlerinin zararsız güçlerini seferber edip dikkatlerini, kadının göğüslerini kaplamış olduğundan kuşku duymadıkları ter damlalarına varıncaya kadar en ince ayrıntılara çevirdiler.

Gençliğine karşın kalabalığın aklından neler geçirdiğini gayet iyi bilen Honda, vicdanı elvermediği için onların düşüncelerine katılmıyordu; bütün dikkatini yargıcın sorularını yanıtlayan davalının verdiği ifadeye yöneltti. Kadın artık olayı anlatmaya başlamıştı.

Anlatış biçimi sıkıcı ve karmaşıktı ama sonu bir tutku suçuna varan olaylar zincirinin, kaçınılmaz biçimde felaketle son bulacak biçimde, acımasızca geliştiği belliydi.

"Matsukiçi Hijikata'yla birlikte yaşamaya ne zaman başladın?"

"Geçen... geçen yıl, sayın yargıç. Çok iyi anımsıyorum. Haziran'ın beşiydi."

Güçlü belleği dinleyicileri güldürdü ama nöbetçiler onları hemen susturdu.

Tomi Masuda garsondu, aynı lokantada çalışan Matsukiçi Hijikata adındaki aşçıya tutulmuştu. Adam karısını yeni kaybetmiş bir duldu. Ona âşık olan Tomi, bir yıl önce onunla birlikte yaşamaya başlamıştı. Ancak Hijikata'nın ilişkiyi resmiyete dökmeye niyeti yoktu, üstelik aynı evde oturmaya başlar başlamaz başka kadınlara duyduğu ilgi de artmıştı. Geçen yılın sonuna doğru, Hama yöresinde Kişimoto adındaki handa çalışan bir hizmetçiyle ilişkiye girdi. Hide henüz yirmi yaşında olmasına karşın erkekler konusunda oldukça deneyimliydi. Hi-

jikata'nın evden uzakta geçirdiği geceler giderek sıklaştı. Sonunda bu bahar Tomi, Hide'ye gidip erkeğini bırakması için yalvardı; Hide onu aşağılamış, Tomi de öfkesini kontrol edemeyerek onu öldürmüştü.

Kısaca, sonu şiddete varan bir aşk üçgeni, sokaklarda sıkça yaşanan, sonu baştan belli serüvenlerden biriydi. Ancak mahkemenin her şeyi inceden inceye araştıran ışığı altında doğruluğu su götürmez, asla kestirilemeyecek pek çok unsur gözler önüne seriliyordu.

Kadın, şimdi sekiz yaşında olan babasız bir çocukla ortada kalmıştı; oğlana köydeki akrabaları bakıyordu ama daha iyi bir eğitim görmesi için çocuğu Tokyo'ya getirtmişti. Çocuğu, Hijikata'yı evliliğe razı etmek için kullanmayı tasarlamış, ancak olaylar onu cinayet işlemeye kadar götürmüştü.

Şimdi sıra o geceki olayları anlatmaya gelmişti.

"Hayır, sayın yargıç. Eğer o gece Hide orada olmasaydı her şey yolunda gidecekti. Olanların hiçbiri olmayacaktı, biliyorum. O gece üşütmüş filan olsaydı, onu görmeye Kişimoto'ya gittiğimde yatıyor olsaydı, her şey yolunda gidecekti.

Kullandığım bıçağı, Matsukiçi *saşimi*[1] doğramak için kullanırdı. İşiyle gururlanan bir adamdır, boy boy bıçakları vardır. 'Benim için bunlar bir samurayın kılıcından farksız,' deyip dururdu, çahşan kadınların bıçaklarına dokunmasına izin vermez, onları hep kendi eliyle bilerdi. Fakat Hide'yi kıskandığımı anlayınca tehlikeli olduklarını düşünerek onları saklamaya başladı.

Aklından neler geçtiğini fark edince çok sinirlendim. Onunla dalga geçtim. 'Senin bıçaklarına ihtiyacım yok,' dedim. 'Ortalıkta bir sürü bıçak var nasılsa.' Matsu-

1. Çoğunlukla deniz mahsulü çiğ etin dilimlenmesiyle hazırlanan yemek. (Y.N.)

kiçi'nin evde olmadığı bir gün dolaplardan birini temizliyordum, ansızın insanın aklına bile gelmeyecek bir yerde bir paket buldum; bütün bıçaklar içindeydi. Beni en çok şaşırtansa, sayın yargıç, hemen hemen hepsinin paslanmış olmasıydı. Pas lekelerini görür görmez kendisini Hide'ye ne kadar kaptırmış olduğunu anladım ve elimde bıçak, oracıkta tir tir titremeye başladım. Tam o sırada oğlum okuldan döndü, ben de yavaş yavaş sakinleştim. Sonra aklıma en sevdiği bıçağı, yani *saşimi* doğradığı bıçağı biletirsem Matsukiçi'nin buna ne kadar sevineceği geldi – kendi kendimi gerçek bir eş olduğuma inandırmaya çalışıyordum. Bıçağı bir beze sardım, evden çıkarken oğlum nereye gittiğimi sordu, ben de yapılacak birkaç işimin olduğunu, hemen döneceğimi söyledim, uslu uslu oturması, eve göz kulak olması için uyardım. Sonra o dedi ki: 'Hiç dönmesen de umurumda değil. O zaman ben de memleketteki okuluma geri dönerim.' Çok şaşırmıştım, nedenini sorunca, mahalledeki çocukların onunla alay ettiklerini söyledi. 'Baban, annenin dırdırına katlanamayıp evden kaçmış,' diyorlarmış. Çocuklar bunu herhalde bizimle ilgili dedikodu yapan anne babalarından duymuşlardı. İşte oğlum alay konusu olan annesinden kaçmak ve taşradaki analığının yanına dönmek istiyordu. Birdenbire öyle kızdım ki kendimi tutamadım, suratına bir tokat attım. Evden koşarak çıktığımda, arkamdan ağladığını duyabiliyordum."

İfadenin bundan sonraki bölümüne göre Tomi o anda Hide'yi düşünmüyor, aklında tek bir düşünceyle sokakları birer birer geçiyordu; bıçağı hemen biletecek, böylece kendisini daha iyi hissedecekti. Bileyicinin yapacak bir sürü işi vardı ama Tomi kararlıydı. Bir saatten fazla bekleyince adam onun bıçağını bilemeye razı oldu. Dükkândan ayrılınca içinden eve dönmek gelmedi, ayakları onu ister istemez Kişimoto Hanı'nın bulunduğu yöne sürükledi.

Hide, Matsukiçi'yle çılgınca bir gece geçirdikten sonra hana yeni dönmüş, işi bıraktığı için hancının karısından iyi bir zılgıt yemişti. Sonra da Matsukiçi'nin öğütlediği gibi gözyaşları içinde kadına gidip af dilemişti. Bu olayın üzerinden birkaç dakika geçmişti ki Tomi hana vardı ve biraz konuşmak için Hide'yi dışarı çağırdı. Hide onunla buluşmak için dışarı çıktı, insanı şaşırtacak kadar candan biriydi. Şık bir iş kimonosu giymişti, Tomi'nin yanında sokakta yürürken bol takunyalarını paralı fahişeler gibi sesli sesli yere sürtüyordu.

"Patrona biraz önce söz verdim. Bundan sonra erkeklerle hiçbir işim kalmadı, dedim ona."

Bunu duyunca Tomi'nin içi sevinçle kabardı fakat Hide bütün yüzünü aydınlatan bir gülümsemeyle az önceki sözlerini silip atan cümleyi ekleyiverdi: "Ama sözümü üç günden fazla tutup tutamayacağımdan emin değilim."

Kendini tutmak için bütün gücünü kullanan Tomi onu bir şeyler içmek için Sumida Irmağı'nın kıyısındaki suşi dükkânlarından birine davet etti. İçmeye başlayınca Tomi onunla kız kardeşine seslenen bir abla gibi konuşmaya çalıştı ama Hide bunu kabullenmedi, tepkisi yalnızca alayh alayh gülümsemek oldu. Sonunda, belki de sake yüzünden aşırı duygusallaşan Tomi boynunu büküp yakarmaya başladı fakat daha genç olan kadın, kaba bir küçümsemeyle başını çevirdi. Bir saattir oradaydılar, dışarıda hava kararmıştı. Hide derhal hana dönmezse patronun yine kızacağını söyleyerek yerinden kalktı.

Suşi dükkânından ayrıldıktan sonra, ırmağın kıyısını izleyen Hama'nın çok kötü aydınlatılmış, boş bir yöresine doğru neden yürüdüklerini bilmiyordu Tomi. Onu durdurup konuşabilmek için Hide'nin kimonosunun kolunu çekiştirince, Hide kendini kurtarıp o tarafa doğru yürümeye başlamıştı belki de. Her neyse, Tomi onu öl-

dürmek için o tarafa doğru özellikle götürdüğünü kesinlikle yadsıyordu.

Kısa bir süre yürüdükten sonra Tomi yeniden tartışmaya başladı ama Hide yalnızca güldü. Gülerken düzgün dişleri bembeyaz parlıyordu, oysa kadınları saran karanlığı delip geçen tek şey, Sumida'nın yüzeyinde yansıyan hafif ışıktı.

"Böyle sürdürmenin yararı yok," dedi Hide sonunda. "Matsukiçi'nin senden bıkmasına şaşmamalı."

Tepkilerini aktarmayı sürdüren Tomi'ye göre karar ânı işte buydu.

"Bunu duyunca kan tepeme sıçradı. Tam olarak nasıl tanımlayacağımı bilmiyorum ama... o anda bir bebeğin karanlıkta umutsuzca ağladığı, ne istediğini söyleyemediği için ellerini, ayaklarını salladığı duygusuna kapıldım – belki de bir yeri ağrıyor ama derdini dile getiremiyordu. O zaman ben de kollarımı sallamaya başladım, nasıl oldu bilmiyorum bez gevşedi, bıçak ortaya çıktı, ellerim hâlâ sağa sola sallanıp dururken Hide'nin gövdesi karanlıkta bıçağın üzerine doğru atıldı – işte tek açıklama yolum bu."

Sözleri öyle etkiliydi ki salondaki kalabalık, Honda dahil, kollarıyla ayaklarını acıklı bir biçimde sallayan bebeğin hayaletini açık seçik görebildiler.

Tomi Masuda sözlerini bitirince elleriyle yüzünü örttü, ağlamaya başladı. Hapishane formasının altındaki omuzlarının tombul olamayacak kadar acıklı bir görünümü vardı. İzleyicilerin ruh hali açıkça görülen bir meraktan çıkıp başka bir şeye dönüşüyordu yavaş yavaş.

Yağmur hâlâ cama vuruyor, mahkeme salonunu, Tomi Masuda'nın üzerinde yoğunlaşıyormuşa benzeyen soluk bir ışıkla dolduruyordu. Kadın; yaşayan, soluk alan, üzülen, acıyla haykıran insanoğlunun bütün karmaşık duygularının tek temsilcisi gibi orada öylece duruyordu. Hissetme ayrıcalığı salt ona bağışlanmıştı sanki. Daha

birkaç dakika öncesine kadar seyircilerin gördükleri tek şey şişman, durmaksızın terleyen, otuz bir yaşındaki bir kadındı. Oysa şimdi soluklarını tutmuş, hayretle açılmış gözlerle duygularının enkaz haline getirdiği bir insana, yemek masasına canlı canlı konmuş bir balık gibi kıvranan birine bakıyorlardı.

Bu bakışlardan korunmasının yolu yoktu. Bir zamanlar karanlıkta işlediği suç şimdi onu herkesin gözü önünde her şeyi itiraf etmeye zorluyordu. İzleyicileri öylesine güçlü bir biçimde etkileyen şey iyi niyetler ya da vicdani yükümlülükler değil, suçun kendisinin inandırıcılığıydı çünkü. Tomi Masuda'nın itirafları en yetenekli sanatçının olası gösterisini bile ezip geçmişti; çünkü bir oyuncu ne de olsa amaçladığından daha fazlasını ortaya vuramazdı. İtirafı bütün dünyayla yüzleşmek, onu dev bir izleyici topluluğuna dönüştürmek içindi. Yanında duran avukatı yardım edemeyecek kadar sarsılmış görünüyordu. Kadın kısa, şişman bir karaltı halinde, zavallılığını hafifletecek hiçbir şeyi olmaksızın –ne saçında bir tarak ne bir takı ne de bir erkeğin gözüne çarpabilecek bir kimono– öylece dikilmekteydi ama bir suçlu olduğu gerçeği herkesin onu bir kadın olarak görmesine yetiyordu.

"Japonya'da jüri sistemi olsaydı sanığı kesinlikle serbest bırakırlardı," diye fısıldadı hukuk öğrencisi. "İçinden geldiği gibi konuşan bu kadına başka ne yapılabilir ki?"

Şigekuni düşünüyordu. Tutku bir kez kendi kurallarına göre harekete geçti mi artık ona karşı konulamazdı. Çağdaş hukukun asla kabul edemeyeceği bir varsayımdı bu çünkü çağdaş hukuka göre insanı vicdanının ve aklının yönettiği tartışılmazdı.

Sonra düşünceleri daha kişisel duygulara kaydı. Bu duruşmayı tam anlamıyla kayıtsız bir dinleyici gibi izlemeye gelmişti, oysa şimdi etkilenmişti. Duruşma aynı zamanda başka bir şeyi daha ayrımsamasını sağlamıştı:

kendisi hiçbir zaman Tomi Masuda'yı tutsak eden, erimiş kızgın demire benzeyen bir tutkuya kapılmayacaktı.

Dışarıda gökyüzü biraz açılmış, yağmursa kısa süreli serpintilere dönüşmüştü. Camdan süzülen yağmur damlaları güneşte uğursuzca parlıyordu.

Honda aklının hep güneş ışığı gibi olacağını umuyordu. Fakat içindeki bir şey insanca tutkuların karanlığına doğru karşı konulamaz biçimde çekiliyordu. Bu karanlık yalnızca bir çekimdi, o kadar. İşte Kiyoaki de yaşamın bütün dokusunu sarsmak için kabaran fakat yaşam vermek yerine, kaçınılmaz bir sonun tohumlarını taşıyan bir çekime benziyordu.

Honda bu ruh haliyle, şimdilik Kiyoaki'ye karışmamaya karar verdi.

30

Yaz tatili yaklaşırken, okulun havasını bozan bir olay oldu. Prens Pattanadid zümrüt yüzüğünü kaybetti. Prens Kridsada'nın öfkeyle yüzüğün çalındığını öne sürdüğü duyulunca olay daha da ciddileşti. Meselenin mümkün olduğunca sessiz bir biçimde kapanmasını her şeyden çok isteyen Prens Pattanadid, kabalığı yüzünden kuzenini azarladı. Ancak onun da içten içe yüzüğün çalındığına inandığı belliydi.

Prens Kridsada'nın öfkeli suçlamasına okul yönetimi beklenen yanıtı verdi. Bu okulda hırsızlık gibi şeylerin olamayacağını söylediler. Bunu izleyen karışıklık giderek öyle boyutlara ulaştı ki zaten sıla özlemleri iyice artmış olan prensler Siyam'a dönmeye karar verdiler. Okul yönetimiyle düşünce ayrılığına düşmelerine yol açan olay-

lar zincirini başlatan şey, elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışan yatakhane müdürünün, yüzüğün kaybolu-şunu izleyen gelişmeleri derhal anlatmalarını istemesiydi.

Müdür onları sorgulamayı sürdürünce, anlattıkları öyküler farklılaştı. O gün akşamüstü okulun bahçesinde yürüyüşe çıktıkları, akşam yemeği için yatakhaneye döndükleri, yemekten sonra da odalarına çekildikleri zaman yüzüğün kaybolduğunu fark ettikleri konusunda hemfikirdiler. Ancak Prens Kridsada yüzüğün yürüyüş yaptıkları sırada kuzeninin parmağında olduğunu, akşam yemeğine inmeden önce odada bıraktığını ve yüzüğün onlar yemekteyken çalındığını ileri sürüyordu. Prens Pattanadid'in ise bu noktadan emin olmadığı açıkça tanıklık etmemesinden belliydi. Yürüyüşe çıkarken yüzüğü taktığından emindi ama yemek sırasında odasında bırakıp bırakmadığını anımsayamıyordu.

Dolayısıyla, yüzüğün yitirildiğine mi yoksa çalındığına mı karar vermek güçleşmişti. Müdür nerelerde yürüdüklerini sorunca, akşamın güzel havasına kapılan prenslerin Manzara Tepesi'ni çeviren tel örgüyü geçip tepedeki çimenliğe kadar uzandıklarını, yani okul kurallarınca yasaklanmış bir davranışta bulunduklarını öğrendi. Müdür olanları ancak ertesi gün, aralıklı yağışların sürdüğü, havanın kapalı olduğu akşamüstünde öğrenebilmişti. Yine de yapılması gereken ilk işin, prenslerle birlikte tepeyi iyice aramak olduğuna karar verdi.

Manzara Tepesi, bir tarlanın kıyısında yükseliyordu. Küçük, önemsiz bir tepeydi ama bir zamanlar İmparator Meiji düz, yemyeşil tepesinde durup öğrencilerin geçit resmini izlemişti. Bu olaydan sonra, Şinto dinince kutsal sayılan birçok *sakaki* ağacının dikilmesiyle o günün anıldığı bir yere dönüştürülmüştü; ağaçlardan birini de imparator kendi elleriyle dikmişti. Burası, İmparator Meiji'nin bir başka *sakaki* ağacı diktiği ibadethaneden sonra okulda en çok saygı gösterilen yerdi.

Prensler müdürün eşliğinde bir kez daha tel örgüyü geçtiler, bu kez gündüz gözü tepeye tırmandılar. Çimenler yağmurdan ıslanmıştı, önlerindeki yüz metrekarelik alanı inceden inceye araştırmak pek kolay olmayacaktı. Yalnızca yere uzandıkları bölgeyi taramak yetersiz olacağından, müdür bölgeyi üçe ayırıp her birinin bir bölgeyi aramasını kararlaştırdı. Giderek şiddetlenen yağmurun altında çimenliği karış karış taramaya başladılar.

Prens Kridsada, gönülsüzlüğünü gizlemek için fazla çaba harcamıyor, görevini homurdana homurdana yerine getiriyordu. Ama iyi huylu olan Prens Pattanadid canla başla aramaya girişti; ne de olsa yüzük onundu. Kendi payına düşen yokuşun altından başladı, büyük bir dikkatle ağır ağır yukarı doğru ilerledi.

Çimenlere bu kadar yakından hiç bakmamıştı. Gözlerini dört açmalıydı çünkü altın kaplamasına karşın yüzüğün zümrüt taşını otların arasında seçmek zor olabilirdi. Yağmur damlaları omuzlarında birikti, sonra dar yakasından içeri girip sırtından aşağıya yuvarlandı; Siyam'ın ılık musonlarına duyduğu özlem canlanmıştı. Otların dibindeki açık yeşil ışık, güneş ışınlarının göğü delip geçtiği sanısını veriyordu, oysa gökyüzü hâlâ bulutluydu. Otların şurasında burasında açmış küçücük, beyaz kır çiçekleri sağanağın ağırlığıyla boyunlarını bükmüş olsalar da, taçyapraklarının tozsu aklığı her zamanki gibi ışıl ışıldı. Prens Pattanadid'in gözüne, uzun yabani bir otun tırtıllı yaprağının altında, parlak kıvılcımlar saçan bir şey çarptı. Yüzüğün oraya düşmüş olamayacağını bildiği halde yaprağı çevirdi ve küçük, parlak renkli bir böceğin yağmurdan kaçmak için buraya sığınmış olduğunu gördü.

Onlara bu kadar yakından bakınca otlar hemen burnunun altında irileşmiş, daha yoğun, daha yeşil bir görünüm almışlardı; memleketinin yağış mevsimindeki ormanlarını anımsadı. Gözlerini otlara dikmiş öylece dururken, bembeyaz parlayan yoğun kümülüs bulutlarının top-

landığını, gökyüzünün bir köşede masmavi ışıdığını, bir başka köşedeyse tehditkâr bir karanlığa büründüğünü hayal edebiliyor, hatta gök gürültüsünü bile duyabiliyordu.

Onu böylesine zahmetli bir işe hevesle sarılmaya iten şey, aslında yüzük değildi. Çabalarına direnen otları aralamak için kendini paralarken, asıl bulmak istediği, başarı umudu ne kadar az olursa olsun, Prenses Çan'ın hayaliydi. Prens neredeyse ağlamak üzereydi.

Spor salonuna giden birkaç öğrenci ellerinde şemsiyeler, kazaklarını eşofmanlarının omzuna dolamış, yürüyorlardı. Tepedeki faaliyeti görünce bakmak için durdular.

Kayıp yüzüğün haberi okula çoktan yayılmıştı ama bir erkeğin yüzük takmasını kadınsı bulan öğrencilerin pek azı olaya üzülmüş, ne kaybolması ne de bu çılgınca arayışla ilgilenmişlerdi. İki prensin dizüstü çökmüş ıslak otları karıştırdıklarını görünce nedenini hemen anladılar elbette. Prens Kridsada'nın hırsızlık suçlaması kulaklarına gelmişti, şimdi prenslere acı, iğneli sözlerle sataşarak öç alma fırsatı geçmişti ellerine. Ama onlara bakmak için doğrulan müdürü görünce şaşırdılar. Müdür onlardan kendilerine katılmalarını kibarca isteyince sustular, arkalarını dönüp dört bir yana kaçıştılar.

Ayrı yönlerden gelen iki prensle müdür, tepenin tam ortasında buluştular; üçünün de çabası boşa gitmişti. Yağmur kesilmişti, öğle sonrasına özgü solgun bir ışık bulutların arasından süzülüyordu. Az eğimli ışınları yakalayan ıslak otlar parıldadı, yaprakların gölgeleri çayırın yüzeyinde karmaşık desenler oluşturdu.

Prens Pattanadid bir ot öbeğinde zümrüdün o kuşku götürmez parıltısını gördüğünü sandı ama ıslak ellerini öbeğin içine daldırınca, çamurun kirlettiği hafif, titrek bir pırıltı olduğunu anladı; kökleri altın gibi parlayan, yüzüğe benzer yanı olmayan ıslak bir ot yumağından başka bir şey değildi.

* * *

Kiyoaki boşa çıkan arayışın öyküsünü sonradan duydu. Müdür aramaya bizzat katılarak iyi niyetini kanıtlamıştı ama bu araştırmanın prensleri boş yere küçük düşürdüğü yadsınamazdı. Olayı büyütmelerine ve eşyalarını toplayıp Emperyal Otel'e taşınmak için iyi bir bahane saymalarına şaşmamalı. Kiyoaki'ye en kısa zamanda Siyam'a döneceklerini söylediler.

Olup biteni oğlundan öğrenen Marki Matsugae çok üzülmüştü. Prensleri şu andaki ruh halleriyle ülkelerine göndermenin onları ölünceye kadar onmayacak bir yarayla baş başa bırakmak demek olacağını biliyordu. Ömürlerinin sonuna kadar Japonya'ya karşı tutumları, acı bir anının izini taşıyacaktı. Önce onlarla okul arasındaki düşmanlığı azaltmayı denedi fakat prenslerin yaklaşımının herhangi bir düzelme umudunu ortadan kaldıracak kadar katılaşmış olduğunu gördü. Bunun üzerine şimdilik beklemeye karar verdi; ilk yapılacak şey yurtlarına dönmelerini engellemekti, besledikleri düşmanca duyguları yumuşatacak en iyi plam daha sonra tasarlayabilirdi.

Bu arada yaz tatili neredeyse başlamak üzereydi. Marki oğluna danıştıktan sonra, prensleri tatil başlar başlamaz deniz kıyısındaki yazlık villaya davet etmeyi kararlaştırdı. Kiyoaki de onlarla birlikte gidecekti.

31

Babası Kiyoaki'ye Honda'yı da villaya çağırma izni verdiği için, okulun kapanmasının ertesi günü dört genç adam Tokyo Garı'ndan trene bindiler.

Markinin Kamakura'daki villaya her gidişinde valiyle polis şefinin önderliğinde büyük bir heyet onu istasyonda karşılar, ona gerekli saygıyı gösterirdi. Ayrıca plajdaki beyaz kumlar toplatılır, Kamakura İstasyonu'yla Hase'deki ev arasında uzanan yola serpilirdi. Ancak marki dört genç yalnızca birer öğrenci gibi davranılmasını, karşılama komitesine filan gerek olmadığını söylediği için istasyonda bindikleri çekçek arabalarıyla eve kadar süren yolculuğun tadını hiç rahatsız edilmeden çıkarabildiler.

Kıvrıla kıvrıla ilerleyen dar yolu, sağh sollu yemyeşil ağaç dalları kaplamıştı. Dik bir yokuşun tepesine yaklaşınca villanın ortaya çıkıveren taş kapısını gördüler, sağ taraftaki sütunun üzerine, villanın adı Çin harfleriyle kazınmıştı. Villaya Tang'lı şair Wang Wei'nin bir şiirinin başlığı olan Çung-nan adı verilmişti.

Çung-nan'a bitişik olan arazi bir kumsala açılan, tamamı ağaçla kaplı bir koyağı da içine alıyordu ve dört dönümden fazlaydı. Kiyoaki'nin büyükbabası bir zamanlar buraya yalın, saz damlı bir sayfiye evi yaptırmıştı ama evin birkaç yıl önce yanıp kül olması üzerine Kiyoaki'nin babası hemen fırsatı değerlendirmiş, on iki konuk odası bulunan, Japon ve Batı üsluplarını birleştiren, dayanıklı bir yazlık ev yaptırmıştı. Ancak evin güney tarafında, verandadan başlayarak uzanan bahçe tam anlamıyla Batı tarzında düzenlenmişti. Bu verandadan, üzerindeki volkanın geceleri uzaktan uzağa bir şenlik ateşi gibi parladığı Oşima Adası görülebiliyordu. Bahçeyi geçerek beş ya da altı dakika yürüyünce Yuigahama kumsalına varılıyordu. Marki verandada oturup bir dürbünle markizin dalgalarla oynayışını izlemeye bayılırdı. Bahçeyle kumsalın arasında dar bir sebze bahçesi uzanıyordu, bu uyumsuzluğu gözlerden gizlemek için bahçenin güney kıyısı boyunca çam ağaçları dikilmişti. Bu ağaçlar boy atınca, bahçeden denize uzanan kesintisiz manzarayı bozacaklar, marki de dürbünüyle eğlenemez olacaktı.

Berrak yaz günlerinde villanın güzelliği doruğa ulaşırdı. Koyak, zirvedeki eve doğru açılmış bir yelpaze gibiydi, iki yanındaki bayırlarsa bahçeyi her iki yandan kuşatıyordu: sağ yandaki İnamuragazaki Burnu denilen dağlık bir burunda son buluyor, soldakiyse İijima Adası'na uzanıyordu.

İnsan gözlerini bir uçtan ötekine gezdirdiği zaman gördüğü manzara kesintisizdi, her şeyin –gökyüzü, toprak, burunlarla kucaklaşmış deniz– Matsugae mülkünün bir parçası olduğu kanısını veriyordu. Ne alışılmadık bir biçimde kabaran bulutlar ne arada bir geçen kuşlar ne de uzaklarda beliren gemiler, hiçbir şey arazinin bütünlüğünü bozamıyordu. Yazın, bulut oluşumlarının en yoğunlaştığı dönemde her şey kocaman bir tiyatroya dönüşürdü sanki, villa izleyicilerin yeriydi, koyun oluşturduğu dümdüz alansa üzerinde bulutların coşkulu danslarını sergiledikleri geniş sahne.

Öndeki terasın zemini, dama biçiminde yerleştirilmiş ağır tik ağacındandı. Mimar, havadan etkilenebileceğini düşünerek bir tahta tabana karşı çıkmıştı ama marki gemilerin güvertesinin tahta olduğunu kesin bir dille anımsatınca razı oldu. Kiyoaki geçen yaz, terasın en elverişli noktasına oturup bütün günü hareket halindeki bulutların en küçük değişimlerini bile gözleyerek geçirmişti. Güneş, kümülüs bulutlarının üzerine vurduğunda ürkütücü bir parlaklığa kavuşuyordu, bulutlar açık denizin üstünde çırpılmış krema gibi kabarıyor, güneşse onların derin, kıvrımlı boşluklarına işliyordu. Gölgede kalan kısımlar güneşin her yere sızan ışınlarına direnirken, parlak huzmeler bulutların oyuntulu çizgilerini acımasız bir çıplaklıkla belirginleştirmekteydi. Kiyoaki'nin imgeleminde, doğrudan ışık almayan kısımların dokusu, göz kamaştırıcı biçimde ortaya vurulanlardan tam anlamıyla farklıydı. Onlar sakin sakin pineklerken ötekiler, yani

parlak karşıtları trajedi boyutlarına ulaşan, hızla çözülen bir oyun sergiliyorlardı heyecanla. Ama burada insan unsuruna yer yoktu, uyuşuk olan da trajedi de aynı şeye varıyordu: son tahlilde, boş bir oyun.

Kiyoaki gözünü dikip bulutlara baktığı zaman hiçbir değişiklik göremiyordu ama gözlerini bir an için başka yöne çevirince onların değişmiş olduklarını anımsıyordu. Daha ne olup bittiğini anlamasına kalmadan bulutların kahramanlara özgü yeleleri, uykuda darmadağın olan saçlara dönüşmüştü bile. Gözlerini ayırmadığı sürece bu yeni düzensizlik aynı ağır devinimini ısrarla sürdürecekti.

Parçalara ayrılıp dağılan şey neydi? Parlak beyaz bulutlar gökyüzüne egemenken bir an sonra çözülüp önemsiz, güçsüz bir bayağılığın içinde yok olmuşlardı. Ama bu çözülme bir tür kurtuluştu. Çünkü baktıkça, çevreye saçılmış kalıntılar giderek şekillendi, tuhaf gölgeleri bahçeye düştü; sanki gökyüzünde bir ordu ilerliyordu. Önce kumsalla sebze bahçesini gölgeleyecek, sonra da eve doğru ilerleyerek bahçenin güney sınırını ele geçirecekti. Şugakuin Sarayı'na öykünülerek tasarlanmış olan yokuşu kaplayan yapraklarla çiçeklerin canlı renkleri göz kamaştırıcı güneş ışığında mozaik gibi parlıyordu – akçaağaçlar, sakakiler, bodur çay bitkileri, cüce sedirler, defneler, hanımelleri, kamelyalar, çamlar, şimşirler, siyah Çin çamları ve daha başkaları. Sonra hepsi ansızın gölgede kaldı, ağustosböcekleri bile yastaymışçasına susuverdi.

Günbatımları özellikle güzeldi. Kiyoaki yaklaşan her günbatımını düşleyebiliyor, her bulutun hangi renge büreneceğini –kızıl, mor, turuncu, açık yeşil ya da başka bir renk– sonra da o ânın zorlamasıyla, yeni bir renk almadan önce nasıl solacağını önceden biliyordu.

* * *

"Ne kadar güzel bir bahçe! Japonya'da yazların bu kadar görkemli olduğunu bilmezdim," dedi Çao P., gözleri ışıl ışıl.

Esmer tenli prensler güneşe batmış terasta dururken, Kiyoaki kimsenin burayla onlar kadar bütünleşemeyeceğini düşündü. Bugün, içlerindeki bütün sıkıntıdan kurtulmuşlardı.

Her ne kadar güneş Honda'yla Kiyoaki'ye göre fazla yakıcıysa da prensler için hoş bir ılıklığı vardı, tam istedikleri kıvamdaydı. Isısından yeterince yararlanamıyormuş gibi terasta durmuş, güneşi içlerine çekiyorlardı.

"Yıkanıp biraz dinledikten sonra," dedi Kiyoaki, "size bahçeyi gezdiririm."

"Dinlenmeye ne gerek var? Dördümüz de genç ve güçlü insanlar değil miyiz?" diye atıldı Kridsada.

Belki de prenslerin her şeyden çok, Prenses Çan'dan, zümrüt yüzükten, arkadaşlarından, okuldan çok güneş ışığına gereksinimleri vardı, diye düşündü Kiyoaki. Yaz mevsimi bütün hüsranları onarmış, acıları dindirmiş, yitirilen umutları yeniden canlandırmışa benziyordu.

Siyam'ın hiç tatmadığı kavurucu sıcağını tahayyül etmeye çalışırken, ansızın kendi içindeki bir şeyin de yazla birlikte esridiğini duyumsadı. Ağustosböceklerinin bahçede ötüştüğünü duydu. Aklın serinliği, alnında soğuk bir ter gibi buharlaştı.

Dördü birlikte terastan bahçeye indiler, geniş çimenliğin tam ortasında duran eski güneş saatinin çevresinde toplandılar.

Saatin ön yüzüne, "Geçen 1716 Gölge" yazısı oyulmuştu. Yukarı dönük bronz ibresi, kuzeybatıyla kuzeydoğuyu gösteren işaretlerin tam ortasındaki Romen on iki rakamına doğru boynunu uzatmış, oymalı, tuhaf bir kuş biçimindeydi. Oluşturduğu gölge, saatin üçe yaklaştığını gösteriyordu.

Honda, o yazıdaki G harfini parmaklarıyla okşarken

içinden prenslere Siyam'ın hangi yönde olduğunu sormak geldi ama gereksiz yere sıla özlemlerini tazelemekten çekindiği için vazgeçti. O sırada hiç farkına varmadan yerini hafifçe değiştirdiği, güneşi kapadığı için, gölgesi üçü gösteren gölgeyi örtmüştü.

"İşte bu. İşin sırrı bu," dedi Çao P., Honda'nın yaptığı şeyi görünce. "Bütün gün böyle yaparsan zaman durmak zorunda kalır. Yurda dönünce hemen bahçeye bir güneş saati yaptıracağım. Sonra mutlu, çok mutlu olduğum günler uşaklardan birini tam karşısına dikecek ve sabahtan akşama kadar saatin üzerine gölge düşürmesini söyleyeceğim. Böylece zamanı durduracağım."

"Ama güneş çarpmasından ölebilir," dedi Honda, kenara çekilip kızgın güneş ışınının yeniden zamanı göstermesine izin vererek.

"Hayır, hayır," diye atıldı Kridsada. "Uşaklarımız bütün gün güneşin altında durabilir, hiç rahatsız olmazlar. Üstelik bizim memleketimizin güneşi buradakinden en az üç kat güçlüdür."

Güneş ışığında öylesine esmer ve ılık görünen tenleri Kiyoaki'nin hayal gücünü harekete geçirmişti. Böylesi tenlerin, bu genç adamları sürekli serinleten, bol gölgeli bir ağaç misali, loş bir serinlik barındırdığından hiç kuşkusu yoktu.

* * *

Villanın arkasındaki dağlara çıkan yollarda yürümenin ne kadar zevkli olduğuna şöyle bir değinmişti ki, dört genç bunu hemen denemek için yola koyuluverdiler; Honda bahçedeki sıcak yüzünden terleyen alnını kurulamaya bile fırsat bulamamıştı. Bir zamanların üşengeç Kiyoaki'sinin büyük bir enerjiyle önlerine düşmüş olması da inanılır gibi değildi.

Hiç ummadıkları halde, bayıra tırmanınca gölgeli çamlığı geçerek gelen, hoş, serin deniz esintisiyle karşılaştılar, durup Yuigahama kumsalının seyrine doyulmaz görünümüne bakarken tırmanışın yol açtığı teri unuttular.

Kiyoaki onları bayırı izleyen dar patikadan geçirdi, kışın dökülmüş olan yapraklara basarak hızla ilerler, patikayı neredeyse tıkamış olan sarmaşıkları, bambu otlarını ayaklarıyla ezerken kanlarının kaynadığını duyumsadılar. Sonra Kiyoaki birdenbire durdu, kuzeybatı yönünü gösterdi.

"Şuraya bakın!" diye seslendi. "Burası onu görebileceğiniz tek yer."

Aşağıda uzanan vadide bir sürü yıkık dökük, hiçbir tanımlamaya giremeyecek ev vardı, onların gerisinde, tepelerindeyse Kamakura'nın Büyük Buddha'sı yükseliyordu.

Yuvarlak omuzlarından giysisindeki kıvrımlara kadar heykelin her şeyi dev boyutlardaydı. Yüzü yandan; giysisinin omzundan aşağı yumuşak kıvrımlarla inen kolunun zarif çizgilerinin biraz ilerisindeki, hafif çıkık göğsüyse kısmen görünüyordu. Parlak güneş ışınları yuvarlak omuzların bir yanıp bir sönen bronz göğsünde ışıltılı yansımalar oluşturuyordu. Güneş artık batmak üzereydi, Tanrı Buddha'nın başında bronz salyangozlar gibi kıvrılmış olan buklelere vuran ışınlar tek tek seçiliyordu. Uzun kulak memesi, tropikal bir ağaçtan sarkan, kurumuş bir meyveyi andırıyordu.

Prensler heykeli görür görmez diz çöktüler. Honda'yla Kiyoaki şaşırmışlardı. Yeni ütülenmiş, bembeyaz pantolonlarını hiç düşünmeden patikayı kaplayan ıslak, çürümüş yaprakların üzerine çöküvermiş, yaz güneşinin yıkadığı heykele duydukları saygıyla avuç içlerini birleştirmişlerdi.

Honda'yla Kiyoaki ise anlamlı anlamlı bakışacak ka-

dar saygısızdılar. Böylesi bir imandan o kadar uzak kalmışlardı ki, bu inancın yaşamlarına değil girmek, şöylece bir değeceği bile akıllarından geçmiyordu. Prenslerin örnek bağlılıklarını yinelemek de öyle. Fakat kendileri gibi birer öğrenci olarak görmeye başladıkları bu iki gencin ansızın, idealleri de inançları da onlara büsbütün yabancı olan bir dünyaya doğru uçup gittiklerini hissettiler.

Dağlardaki yürüyüşü, bütün bahçeyi kapsayan bir gezinti izledi. Bunca hareket onları yormuştu, sonunda villanın oturma odasında bir süre dinlenebildikleri için mutluydular. Yokohama'nın getirdiği, kuyuda soğutulmuş limonatalarını yudumlarken denizden gelen esintiden yararlandılar. Ama az sonra yeniden ayaklandılar. Bu kez onları harekete geçiren, günbatımından önce biraz yüzme isteğiydi; her biri kendi zevkince duruma uygun bir şeyler giymek üzere odalarına koştular. Kiyoaki ile Honda okulda yüzmek için giyilen kırmızı peştemallara sarınıp üstüne de zikzak dikişli, ince, pamuklu tunikleri ni geçirdiler. Sonra da hasır şapkalarını taktılar; prensleri beklemek zorunda kalmasalardı çoktan kumsala varmış olurlardı. Prensler sonunda göründü; esmer omuzlarını açıkta bırakan çizgili, İngiliz tarzı mayolar giymişlerdi.

Kiyoaki ile Honda uzun zamandır arkadaştı ama Kiyoaki onu daha önce hiçbir yaz bu villaya çağırmamıştı, yalnızca bir kez, sonbaharda kestane toplamak için gelmişlerdi. Bu yüzden her ikisi de küçükken Katase kumsalında okula ait bir villada geçirdikleri günler sayılmazsa, birlikte ilk kez yüzeceklerdi.

Dört genç yokuşu koşarak indiler, yeni dikilmiş çamların oluşturduğu sınırı ve dar sebze bahçesini geçerek kumsala vardılar.

Honda'yla Kiyoaki durup yüzme öncesinde salık verilen beden hareketlerini yaptılar, bu formalite prensleri kahkahalarla güldürmüştü. Belki de bu, uzaktaki Buddha heykelini görünce diz çöktüklerinde kendilerine katılmayan Japonlara karşı bir tür misillemeydi. Prenslerin gözünde bu çağdaş, tam anlamıyla kişisel, ödenmesi gerekli kefaret dünyadaki en komik şeydi.

Her neyse, gülüşleri kendilerini her zamankinden çok daha rahat hissettiklerini gösteriyordu, epeydir bu kadar neşeli görünmemişlerdi. Hayatlarından hoşnut bir biçimde sudaki arkadaşlarına katıldıklarında Kiyoaki bir süre için ev sahipliği rolünü bir kenara bırakabileceğini düşündü; prensler aralarında kendi dillerinde konuşuyorlardı, kumlara uzanıp uyuyana kadar o da Honda'yla Japonca konuştu.

Batmakta olan güneş ince bir bulut tabakasıyla kaplanmıştı. Eski yakıcılığını oldukça yitirmişti, uyumak için günün en uygun zamanıydı – özellikle teni Kiyoaki kadar beyaz olan biri için. Üzerinde yalnızca kırmızı bir peştemalla ıslak bedenini kumların üzerine attı, gözleri kapah, sırtüstü yattı.

Honda onun sol tarafındaydı, bağdaş kurmuş oturuyor, koyun sularına bakıyordu. Deniz durgundu ama yuvarlanan dalgalar büyüleyiciydi. Baktıkça, dalgaların sırtıyla gözleri aynı hizaya gelmiş gibi oldu. Denizin böyle apansız sona ermesi, diye düşündü ve yerini şu önümdeki toprağa bırakması ne kadar garip.

Bir avucundaki kumları öteki avucuna aktarıyordu. Bu işlem sırasında kumun büyük kısmını yere döküyor, sonra hiç düşünmeden uzanıp avucunu yeniden doldu-ruyordu; aklı denizdeydi.

Deniz, oturduğu yerin birkaç adım ilerisinde son buluyordu. O geniş, engin, güçlü deniz tam gözlerinin önünde bitiyordu. Zaman ya da uzam için hiçbir şey bu kadar huşu verici bir sınır oluşturamazdı. Yanındakilerle birlikte, denizle toprağın bu olağanüstü sınırında olmak ona bir çağın bitişini, bir başkasının başlayışını gözleriyle görüyor, tarihin çok önemli bir ânına tanıklık ediyor duygusu vermişti. Kendisiyle Kiyoaki'nin yaşadığı dönemin gelgitinde de suların önceden kararlaştırılmış bir çekilme zamanı, suların çarptığı bir kıyı, ötesine geçemeyeceği bir sınır vardı.

Deniz orada, gözlerinin önünde bitiyordu. Kumların emdiği her dalganın son kabarışına, sayısız yüzyılı aşarak gelen bu büyük gücün son saldırısına bakarken insanda uyandırdığı güçlü duygulara şaşırdı. Tam o anda dünyayı saran, bütün okyanusları kapsayan görkemli bir girişim bozuluyor, yok olup gidiyordu.

Ama yine de, diye düşündü, bu bitiş yumuşak, avunç verici bir biçimde gerçekleşmekte. Dalga geri çekilip denizde kaybolmadan, küçük, dantel gibi bir kıvrım –dalganın son vedası– ışıltılı ıslak kumla birleşmeden önce son bir kez çırpınıyordu.

Açık denizde beyaz köpüklerin inceldiği bir noktada başlayan dalgalar belirgin bir anda tek tek görülebilen dört ya da beş aşamadan geçerek geliyorlardı – kabarma, zirveye ulaşma, kırılma, gücün çözülüşü, geri çekilme. Bu işlem durmaksızın yinelenmekteydi.

Kırılan dalga, kaygan, koyu yeşil karnını gösterirken kızgın bir homurtu salıyordu. Homurtu giderek bir çığlığa, çığlıksa bir fısıltıya dönüşüyordu. Dev beyaz aygırların saldırı kıtası, yerini bir sıra oluşturan daha küçük aygırlara bırakıyor, sonunda gözü dönmüş atların hepsi geriye yalnızca kumsaldaki toynak izlerini bırakarak teker teker gözden yitiyordu.

Geriye kalan, soldan ve sağdan uzayıp gelen iki tanesi hoyratça çarpıştı, bir yelpaze gibi açıldı, kumların parlak bir aynaya benzeyen yüzeyine daldı. Aynı anda aynadaki yansı canlanarak tepesi köpüklü bir sonraki dalgayı tam parçalanarak dağılırken yakaladı, bir buz saçağı dizisi gibi ışıldayan keskin, dik bir görüntü oluştu.

Dalgaların kıyıya çarptığı yerin gerisinde, başka dalgaların birbiri ardınca yuvarlandığı yerde dalgaların hiçbiri pürüzsüz, beyaz sırtlar oluşturmuyordu. Bütün güçleriyle durup durup saldırıyor, hedeflerine doğru büyük bir kararlılıkla ilerliyorlardı. Ama Honda gözlerini açık denize dikince, dalgaların kıyıyı döven sözde güçlerinin gerçekte yoğunluğu azalmış, güçsüzleşmiş, son bir çözülmeden başka bir şey olmadığı duygusuna kapılmaktan kendini alamadı.

İnsan ne kadar uzağa bakarsa suyun rengi o kadar koyulaşıyordu, ta ki koyu bir yeşilimsi laciverde dönüşene kadar. Sanki derin suyu oluşturan zararsız maddeler, suyun derinleştikçe artan basıncı yüzünden daha da yoğunlaşıyor, yeşil renk durmadan güçlenerek sonsuz bir mavi yeşil öze, ufka kadar uzanan saf ve katı bir yeşime dönüşüyordu. Deniz engin, geniş görünebilirdi ama okyanusu asıl oluşturan işte bu özdü. Dalgaların yüzeysel, uçarı hareketlerinin gerisinde mavi mavi billurlaşan bir şey... işte deniz buydu.

* * *

Hem bakışları hem düşünceleri öyle yoğundu ki sonunda gözleri de, zihni de yoruldu, dönüp mışıl mışıl uyuyan Kiyoaki'ye baktı. Üstündeki tek giysi olan peştemalın kırmızı rengi, güzel, zarif bedeninin soluk beyazlığını daha da artırıyordu. Tam peştemalın üstünde, soluk alıp verdikçe hafifçe inip kalkan solgun karnında artık

kurumuş olan kumlar ve küçücük deniz kabuğu parçacıkları vardı. Başının altına koymak için sol kolunu kaldırdığı için genelde görünmeyen sol böğrü şimdi Honda'nın gözlerinin önündeydi, Honda'ya minicik bir kiraz tomurcuğunu anımsatan sol göğsünün ucunda, üç küçük, kara benek vardı. Honda bu beneklerde bir tuhaflık sezmişti. Kiyoaki'nin teni neden böyle damgalanmıştı? Bunca zamandır arkadaş olmalarına karşın bu benleri daha önce hiç görmemişti, şimdi gözünü dikmiş onlara bakarken nedense utanıyordu, sanki Kiyoaki ona ansızın bir sır vermişti, oysa bu sır hiç söylenmeden kalsaydı daha iyi olacaktı. Honda gözlerini yumdu, üç küçük benek gözlerinin önünde bir kez daha, uzaklarda, akşam göğüne doğru uçan, batan güneşin pırıl pırıl aydınlattığı üç kuşun çizgileri kadar açık seçik canlandı. İmgeleminde benekler yaklaştı, kanat çırpan kuşlara dönüştü, sonra da başının üstünden uçup gitti.

Yeniden gözlerini açtı, Kiyoaki'nin biçimli burnundan hafif bir ses geliyor, aralık dudaklarının arasından ıslak ve bembeyaz dişleri parlıyordu. Honda'nın gözleri, istemeye istemeye yeniden Kiyoaki'nin yan tarafındaki beneklere kaydı. Bu kez lekeler gözüne, beyaz tenine yapışmış kum taneleri gibi göründü.

Kumsalın kuru bölümü tam ayaklarının dibinde sona eriyor, şurada burada her zamanki sınırlarını aşmış dalgaların bıraktığı ıslak izler, dalganın biçimini koruyan bir tür yarım kabartmalar görülüyordu. Buraya taşlar, kabuklar, çürümüş yapraklar eski çağlardan kalma fosiller gibi yapışmıştı, aralarındaki en küçük çakıltaşlarının gerisindeyse, çekilen dalgaya nasıl karşı koyduğunu kanıtlayan, ıslak kum derecikleri vardı.

Burada taşlardan, kabuklardan ve çürümüş yapraklardan daha fazlası vardı. Kahverengi yosun yumakları, tahta parçaları, saman sapları, hatta karaya vurmuş, ku-

ma yapışmış portakal kabukları. Islak kum taneleri Kiyoaki'nin bedenine tırmanıp beyaz derisine yapışmış olabilirdi pekâlâ.

Nedense bu düşünce Honda'yı rahatsız ettiği için Kiyoaki'yi uyandırmadan tanecikleri silkelemenin bir yolunu araştırdı. Fakat bakmayı sürdürünce, kara benekle-

rin soluk alıp verdikçe kalkıp inen göğüste yabancı bir madde olamayacak kadar doğal hareket ettiklerini ayırımsadı. Onlar Kiyoaki'nin bir parçası, ilk gördüğü anda anladığı gibi birer bendi.

Bu, Kiyoaki'nin fiziksel kusursuzluğuna bir tür ihanetti sanki.

Kiyoaki bu yoğun bakışları hissetmiş olmalı ki ansı-

zın gözlerini açtı, Honda'nın dosdoğru kendisine baktığını gördü. Sonra başını kaldırdı, utanmış arkadaşının kendisinden kaçmasını engellemek istermişçesine hemen konuşmaya başladı.

"Senden bir şey istesem yapar mısın?"

"Evet."

"Aslında buraya prenslere bakıcılık etmeye gelmedim. Bu iyi bir mazeret elbette ama gerçekte herkese Tokyo'da olmadığım izlenimi vermek istedim. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

"Aklından başka şeylerin geçtiğini kestirmiştim."

"Arada bir buradan ayrılmak, prensleri sana bırakmak ve kimsenin haberi olmadan yeniden buraya dönmek istiyorum. Satoko'dan üç günden fazla ayrı kalmaya dayanamam. İşte senden, benim yokluğumda prenslerle ilgilenmeni ve Tokyo'dan biri aradığında ona iyi bir hikâye uydurmanı istiyorum. Bu gece son trenle, üçüncü mevkide Tokyo'ya gideceğim, yarın sabah ilk trenle de döneceğim. Evet, bana yardım edecek misin?"

"Evet, edeceğim," dedi Honda kararlılıkla.

Arkadaşının hemen kabul etmesi Kiyoaki'yi sevin-

dirmişti, yeniden konuşmadan önce uzanıp elini sıktı.

"Yanılmıyorsam baban, Prens Arisugawa'nın cenaze törenine katılacak."

"Evet, galiba."

"Prens ölmek için bundan daha iyi bir zaman seçemezdi. Duyduğuma göre Toinnomiya'lar nişan törenini bir süre ertelemek zorunda kalacaklarmış."

Bu saptama üzerine Honda, Kiyoaki'nin Satoko'ya duyduğu aşkın, ulusun çıkarlarını ne kadar yakından ilgilendirdiğini kavradı, tehlikeyi düşününce bedenini bir ürperti yalayıp geçti.

O sırada prensler neredeyse birbirlerinin üzerine düşecek kadar telaşlı, koştura koştura geldiler. Önce Kridsada konuştu, bir yandan soluk alışını düzene sokmaya, bir yandan da yetersiz Japoncasıyla derdini anlatmaya çalışıyordu.

"Çao P. ile az önce ne konuştuğumuzu biliyor musunuz?" diye sordu. "Ruh göçünden söz ediyorduk."

33

Bunu duyan iki genç Japon bakıştılar; hiç düşünmeden hareket eden, dinleyicilerinin yüz ifadelerini tartmakla vakit yitirmeyen Kridsada bu içgüdüsel tepkinin önemini fark etmedi bile. Öte yandan Çao P. yabancı bir ortamda, gerginlikle dolu olarak geçirdiği altı ayda epeyce şey öğrenmişti. Gerçi cildi, kızardığını belli etmeyecek kadar esmerdi ama sohbeti sürdürüp sürdürmemek konusunda bocaladığı açıkça belliydi. Sonunda, belki de bilgili görünmek istediği için, akıcı İngilizcesiyle konuşmaya başladı.

"Kri'yle ben çocukken Jataka Sutra'dan alınma bir sürü öykü dinledik. Dadılarımız Tanrı Buddha'nın bile bir *bodhisattva*[1] iken birçok kez yeniden dirildiğini anlatırlardı – altın bir kuğu, bir bıldırcın, bir maymun, kocaman bir geyik olarak ya da başka biçimlerde. İşte biz de az önce, daha önceki yaşamlarımızda hangi biçimleri aldığımızı tartışıyorduk. Fakat ne yazık ki fikir birliğine varamadık. Kri kendisinin bir geyik benimse maymun olduğumda diretiyor. Bence tam tersi; o maymundu, bense geyik. Peki ya siz ne dersiniz? Kararı size bırakıyoruz."

Hangi yanıtı verirlerse versinler birini incitme tehlikesi vardı, bu yüzden yalnızca gülümsediler, bunun bir yanıt yerine geçeceğini umuyorlardı. Konuyu değiştirmek isteyen Kiyoaki, Jakata Sutra hakkında hiçbir şey bilmediğini söyledi. Acaba prensler orada geçen öykülerden birini anlatabilirler miydi?

"Seve seve," dedi Çao P. "Örneğin altın kuğu öyküsü. Öykü tanrı Gautama'nın ikinci doğuşu sırasında, bir *bodhisattva* iken geçiyor.

Bildiğiniz gibi *bodhisattva* çile yolunda gönüllü olarak ilerleyen, Budizmin tam aydınlanışına ermeden önce çile çeken kişidir. Tanrı Gautama da daha önceki yaşamında bir *bodhisattva* imiş. Sürdükleri sade yaşam bir *paramita* fiilidir, birinin başkalarına yaptığı iyilikleri içerir, böylece insan bu âlemden ötekine, yani tam aydınlanma âlemine geçer. Bir *bodhisattva* olarak Buddha'nın insanoğluna pek çok erdem bağışladığı söylenir. O pek çok görüntü altında yeniden doğmuştur, yaptığı iyiliklere ilişkin türlü öyküler anlatılır.

Örneğin çok eski zamanlarda soylu ve kültürlü bir Brahma ailesinin oğlu olarak dünyaya gelmiş. Bir başka

1. Buddhalık mertebesine ulaşabilen fakat başkalarının acılarına karşı duyduğu merhametle bu mertebeden vazgeçen kişi. (Ç.N.)

Brahma ailesinden bir kadınla evlenmiş ve ondan üç kızı olmuş, sonra ölmüş, dul karısıyla kızları yabancıların arasında yaşamak zorunda kalmış.

Fakat bir Brahma olarak ölen *bodhisattva* altın bir kuğu olarak yeniden doğar. İçinde, zamanla daha önceki yaşamını tam olarak anımsamasını sağlayan bilgelik vardır. Böylece *bodhisattva* giderek yetişkin bir kuğu olur, altın tüylerle kaplanır, eşsiz bir güzelliğe erişir. Suyun üzerinde kayarken, yükselen bir dolunay gibi parlar. Ormandan uçarak geçerken sürtündüğü yapraklar altın bir sepet görünümünü alır. Bir dala tüneyince de ağaç görkemli, altın bir meyve vermiş gibi görünür.

Kuğu yavaş yavaş, daha önceki hayatında bir erkek olduğunu, karısıyla çocuklarının yabancılar arasında yaşamaya zorlandığını anımsar. Yaşamlarını sürdürebilmek için buldukları her işte çalışmaktadırlar.

Bir gün kendi kendine, 'Tüylerimden her biri altın bir yaprak biçiminde işlenip satılabilir,' demiş. 'Arada bir, bir tanesini yolup insanlara özgü bir dünyada böylesine zorluklar içinde yaşamak zorunda bıraktığım zavallı aileme vereceğim.'

Sonra kuğu, karısıyla kızlarının yaşadığı evin penceresine konmuş. Durumlarının ne kadar kötü olduğunu görünce yüreği parçalanmış.

Bu arada karısıyla kızları pencerenin pervazındaki bu ışıl ışıl kuğuyu görünce şaşkınlıktan donakalmışlar.

'Ne kadar güzel bir kuş!' diye bağırmışlar. 'Nereden geldin?'

'Bir zamanlar senin kocandım, çocuklarının da babası. Öldükten sonra altın bir kuğu biçiminde yeniden doğdum. Şimdi de fakir yaşamınızı mutluluğa, bolluğa dönüştürmek için geri geldim.'

Kuğu bunları söyledikten sonra tüylerinden birini düşürmüş, uçup gitmiş. Daha sonra düzenli aralıklarla

uğrayıp aynı biçimde bir tüyünü bırakıyormuş, kadınla kızlarının yaşamı kısa sürede değişmiş.

Fakat bir gün kadın kızlarına şöyle demiş:

'Bu kuğuya güvenemeyiz. Gerçekten babanız bile olsa, bir gün buraya gelmekten vazgeçebilir. Bir dahaki gelişinde tüylerinin hepsini yolalım.'

'Anne, ne kadar acımasızsın!' diye bağrışmış kızları. Hepsi de bu düşünceye karşıymış.

Yine de kuğunun pencerede bir sonraki belirişinde açgözlü kadın üstüne atılmış, iki eliyle tutup tüylerini teker teker yolmuş. Fakat gariptir ki çektiği tüyler bir balıkçılınki kadar beyazmış. Kadın yine de yılmamış, zavallı kuğuyu alıp büyük, boş bir kutuya koymuş ve altın tüylerin yeniden çıkmasını beklemeye başlamış. Fakat yeni çıkan tüyler de sıradan ve beyazmış. Tüyleri uzayınca kuğu uçup gitmiş, karaltısı bulutların arasında gözden yitip küçük, beyaz bir leke haline gelene kadar küçülmüş, bir daha da onu gören olmamış.

İşte dadılarımızın bize anlattığı, Jataka Sutra'dan alınma öykülerden biri de buydu."

Honda'yla Kiyoaki, kendilerine anlatılan masallarla prenslerin anlattığı öykü arasında ne çok benzerlik bulunduğunu görünce şaşırmışlardı. Sonra ruh göçünden, bunun bir kuram sayılıp sayılamayacağından söz ettiler.

Kiyoaki ile Honda benzeri konuları daha önce hiç tartışmadıkları için akıllarının az buçuk karışması doğaldı. Kiyoaki soru dolu gözleriyle Honda'ya baktı. Genelde dikbaşlı olduğu için soyut konuların her açılışında yolunu yitirmiş gibi görünürdü. Gözleriyle Honda'ya lıemen bir şeyler bulup anlatmasını söylüyor, gümüş mahmuzlarla sanki onu hafifçe dürtüklüyordu.

"Yeniden doğuş diye bir şey varsa," diye başladı Honda, coşkulu bir sesle, "ve anlattığınız öyküdeki gibiyse, yani insan daha önceki yaşamlarını anımsıyorsa, onu bü-

tün yüreğimle destekliyorum. Ama insanın kişiliği sona eriyor, bilinci yok oluyorsa, yeni yaşamında bunlardan iz yoksa, ortaya tam anlamıyla yeni bir kişilik, büsbütün farklı bir bilinç çıkıyorsa, bir zaman diliminde çeşitli kalıplarda yeniden doğarak yaşanan hayatlar arasındaki bağ aynı zaman dilimi içinde rastlantı sonucu yaşayan kişilerin hayatları arasındaki bağdan daha anlamlı değildir. Bir başka deyişle, bence böyle bir durumda yeniden doğuş kavramı gerçekten anlamsız olacaktır. Ruh göçü sırasında bir şeyin başka bir şeye geçtiği kesin; ama kendine özgü bilinci olan birkaç ayrı, farklı varlığı alıp onları birleştiren tek bir bilinç olduğunu ileri sürerek tek bir varlık halinde nasıl kenetleyebileceğimizi aklım almıyor. Şu anda hiçbirimizin daha önceki yaşamlarımıza özgü tek bir anımız bile yok. Bu nedenle de ruh göçü için herhangi bir kanıt bulmaya çalışmak son derece abes olur. Bunu kanıtlayacak tek yol var; o da hem şimdiki hem de daha önceki yaşamlarımızdan kendini soyutlayabilecek ve onları nesnel bir biçimde değerlendirebilecek kadar bağımsız bir bilince sahip olmak. Fakat görünen o ki, her insanın bilinci yalnızca sürdüğü yaşamın geçmişi, şimdisi ya da geleceğiyle sınırlı. Tarihin dağdağasının ortasında her birimiz kendi küçük, bilinç sığınağını kuruyor, oradan da asla ayrılamıyor. Budizm bir orta yol bulmuş gibi görünse de, bazı kuşkularım var: Bu orta yol insanoğlunun kavrayabileceği, yaşayan bir kavram mı acaba?

Biraz geriye gidersek... Bütün kavramlar yalnızca birer yanılsama olduğuna göre, daha önceki çeşitli ruh göçleri yanılsamalarını, aynı yaşamın şimdiki yeniden doğuş yanılsamasından ayırabilmek için onların hepsini yüzde yüz bağımsız bir bakış açısıyla gözlemleyebilmek gerekir. Yeniden doğuş gerçekliğini görünür kılmanın tek yolu, insanın kendini bu şekilde soyutlaması, bir kenara çekebilmesidir. Fakat insan yeniden doğmuş bir varoluşun için-

deyken herhalde her şey sonsuz bir bilmecedir. Ayrıca bu bağımsız bakış açısı büyük olasılıkla tam aydınlanma denilen şeyin kendisi olduğu için, gerçekliğini yalnızca ruh göçünü yaşamış olan kişi kavrayabilir. İyi de, her şeyi artık hiç önemi kalmadığı bir zamanda anlamış olmuyor mu?

Hayatlarımızda bir ölüm bolluğu var. Hiç anı sıkıntısı çekmiyoruz – cenazeler, mezarlıklar, solmuş çelenkler, ölüme ait anılar, dostların ölümü, kendi ölümümüzü beklemek. Kim bilir? Belki de ölüler kendi usullerince bir sürü yaşam yaratıyorlardır. Belki de ülkelerinden hep bize bakıyorlar – kentlerimize, okullarımıza, fabrika bacalarımıza, ölüm ülkesinden teker teker yaşam topraklarına dönen bizlere.

Söylemek istediğim şu; belki de yeniden doğuş bizim, yaşayanların ölüme bakışımızı tersine çeviren bir kavramdan başka bir şey değildir, yani yaşamı ölülerin bakış açısından dile getiren bir kavram. Olamaz mı?"

"Peki ama," dedi Çao P. tane tane, "bir insanın ölümünden sonra belli düşünceleri, ülküleri dünyaya nasıl iletiliyor?"

"Bu, yeniden doğuştan farklı bir sorun," diye yanıtladı Honda, kesin bir dille. Sesindeki sabırsızlığı zeki gençler kolayca sezebilmişti.

"Neden farklıymış?" diye sordu Çao P. aynı yumuşak ses tonuyla. "Aynı bilincin belli bir zaman süresince farklı bedenlere başarıyla girebileceğini kabullenmeye hazırsın. O halde, benzeri bir zaman süresince aynı bedene farklı bilinçlerin girebileceğine neden şiddetle karşı çıkıyorsun?"

"Bir kediyle bir insan için aynı beden mi? Daha önce söylediğine göre insan bir kuğu, bir geyik ya da başka bir hayvan olarak yeniden doğabiliyor."

"Evet, yeniden doğuş kavramına göre, aynı beden. Aynı yanılsama sürdüğü sürece buna kolayca aynı beden denilebilir. Ancak böyle demek yerine, aynı yaşamsal akım demek daha doğru olacak galiba.

Bak, benim için onca hatırası olan zümrüt yüzüğü kaybettim. O canlı bir varlık değildi tabii, yeniden doğmayacak. Ancak yine de bir şeyi yitirmek önemlidir; bana kalırsa yitirmek yeni bir oluşumun gerekli kaynağıdır. Bir gece zümrüt yüzüğümün gökyüzünde bir yerde yemyeşil bir yıldız olarak parladığını görebilirim."

Belli ki prens fazlasıyla hüzünlenmişti, konuşmaktan birdenbire vazgeçti.

"Çao P., aslında yüzük gizli bir değişim geçirmiş olan, canlı bir varlıktı belki de?" dedi Kridsada içten bir saflıkla. "Sonra da ayaklandı, kaçıp gitti."

"Belki de yakında Prenses Çan kadar güzel bir kız olarak yeniden doğacaktır," dedi Çao P., aklı şimdi tam anlamıyla sevdiği kızdaydı. "Herkes mektubunda onun iyi olduğunu yazıyor ama neden ondan tek satır olsun haber alamıyorum? Belki de herkes beni bir şeyden korumaya çalışıyordur."

Çao P.nin az önce ortaya attığı çelişkili, birbirini tutmaz yorumları kafasında evirip çevirmekte olan Honda, prensin son sözlerini kaçırmıştı. İnsanı bir beden olarak değil de yaşamsal bir akım olarak düşünmek gerçekten de olasıydı. Böylece insan varoluş kavramını durağan değil, dinamik, sürekli bir hareket olarak kavrayabilirdi. Tıpkı dediği gibi, çeşitli yaşamsal akımlara sahip tek bir bilinçle, çeşitli bilinçlere hayat veren tek bir yaşamsal akım arasında hiç fark yoktu. Çünkü yaşamla bilinç bir bütün içinde kaynaşacaktı. Yaşamla bilincin birleştiği bu kuram açımlanacaksa, sonsuz akıntılarıyla bütün yaşam denizine –Sanskrit dilinde *samsara* denen engin ruh göçü işleminin tamamına– tek bir bilinç sahiptir, denilebilirdi.

Honda düşüncelerini bir sıraya sokmaya çalışırken kumsal giderek kararardı. Kiyoaki kendini, Kridsada'yla birlikte kurdukları kumdan şatoya vermişti. Kum, şatonun sivri uçlu kulelerini, Siyam'ın hemen fark edilen,

uçları dışa kıvrık çatılarını oluşturmaya izin vermiyordu. Kridsada usta ellerle biraz ıslak kum ekledi, incecik kuleleri dikti; bir kadının esmer, ince parmaklarını giysisinin kolundan dışarı çekermişçesine özenle çatının köşelerini biçimlendirdi. Çatı uçları bir an havada asılı kaldı, sonra kum kuruyunca, siyah kumdan parmaklar büküldü, ufalanıp yere döküldü.

Honda'yla Çao P. çocuksu bir neşeyle kumla oynayanlara bakmak için sustular. Kumdan şatonun fenerlere gereksinimi vardı. Dış yüzün, yüksek pencerelerin zarif ayrıntıları için harcadıkları onca çaba boşa gitmişti çünkü karanlık, ölmekte olan birinin gözlerinde kalan son yaşam pırıltıları gibi geriye kalan azıcık ışığı yansıtan, köpüklü dalgaların önünde belli belirsiz dış çizgileri seçilen, küçük bir karaltıya indirgemişti tapınağı.

Gökyüzü farkına varmadıkları bir sırada yıldızlarla dolmuştu; başı Samanyolu'nun parıltısı çekiyordu. Honda, yıldızlar konusunda fazla bir şey bilmezdi ama o bile Samanyolu'nun geniş yatağından ayrılan Dokumacı Kız'la sevgilisi Çobanyıldızı'nı ayırt edebiliyor, iki sevgili için arabuluculuk ediyormuşçasına kocaman kanatlarını açmış uçan, Kuğu Takımyıldızı'ndaki Kuzey Yıldızı'nı seçebiliyordu.

Dalgaların gümbürtüsü gündüze oranla daha da artmıştı sanki. Gün ışığında kumsalla deniz ayrı dünyalardaydılar, oysa şimdi karanlığın örtüsünün altında birleşmiş gibi görünüyorlardı. Tepelerindeki yıldızların kavranması olanaksız düzeni dört genç adamı bunaltmıştı. Böylesine görkemli, yoğun bir güçle çepeçevre sarılı olmak büyük bir *koto*'nun içine hapsolmaya benziyordu.

Gerçekten de tam anlamıyla öyleydi. Her nasılsa *koto*'nun tabanına sızmayı başaran dört kum tanesi gibiydiler, dışarısı aydınlıktı, oysa burası karanlık, dev bir dünyaydı. Üstlerinde bir uçtan bir uca gerilmiş on üç tel

vardı. Sözcüklerle anlatılamayacak bir aklığa sahip parmaklar bu tellere dokunuyor, *koto*'ya göklerin görkemli ve ağır müziğiyle canlılık katıyor, sınırsız titreşimleri içerideki dört kum tanesini sarsıyordu.

Gece denizinden hafif bir esinti geldi. Meltemin tuzlu kokusu, kumsala atılmış yosunların kokusu bu serin gecede çıplak olan gövdelerinin heyecanla karıncalanmasına yol açıyordu. Tuz kokusuyla yüklü gece meltemi çıplak etlerini sarıyor ama onları ürpertmek yerine alev alev yakıyordu.

"Eh, gitme vakti geldi," dedi Kiyoaki ansızın.

Akşam yemeği için hazırlanmaları gerektiğini söylemek istemişti. Fakat Honda aklının Tokyo'ya kalkan son trende olduğunu biliyordu.

34

Kiyoaki her üç günde bir gizlice Tokyo'ya gidiyor, dönüşünde de Honda'ya olup biteni bütün ayrıntılarıyla anlatıyordu. Toinnomiya ailesi gerçekten de nişan törenini ertelemişti ama bu, Satoko'nun genç prensle evlenmesi için bir engel var, anlamına gelmiyordu. Aslında Satoko'yu sık sık evlerine çağırıyorlardı, prensin babası da ona candan bir sevgi göstermeye başlamıştı.

Kiyoaki işlerin şu andaki halinden hiç hoşnut değildi. Şimdi de aklına, geceyi villada geçirmesi için Satoko'yu buraya çağırmayı koymuştu; Honda'ya bu tehlikeli tasarıyı nasıl gerçekleştirebileceklerini sordu. Ama şöyle bir düşününce bile ciddi güçlükler bir bir ortaya çıkıyordu.

Kiyoaki, huzursuz bir uykuya daldığı sıcak, bunaltıcı bir gece rüya görmeye başladı. Daha önceki rüyaların-

dan oldukça farklıydı. İnsan bata çıka uykunun sığlıklarında dolaşırsa, daha derin sulardan gelip karadaki birikintilerle karman çorman bir yığın oluşturan, çeşitli enkazlarla dolu, sığ bir kıyıda yürürse, ayağını keseceğine kuşku yoktur.

Kiyoaki, tarlalara uzanan bir yolun tam ortasında duruyordu. Nedense beyaz pamukludan bir kimonoyla ona uygun bir *hakama* giymişti, oysa hiç giymediği bir giysiydi bu. Elinde bir av tüfeği vardı. Çevresindeki arazi inişli çıkışlıydı ama ıssız değildi. İlerideki tepede toplanmış çiftlik evlerini görebiliyordu, yanından bisikletli biri geçti. Tuhaf, kasvetli bir ışık bütün sahneyi kaplamıştı. Gün ışığının son kalıntılarından daha aydınlık değildi, üstelik öylesine yayılmıştı ki gökyüzünden çok, topraktan fışkırıyor olabilirdi; engebeli tarlalardaki otlar, tam köklerinden çıkan yeşil bir ışıltı yayıyor, uzaklarda gözden kaybolan bisiklet puslu, gümüşsü bir parıltının içinde yüzüyordu. Kiyoaki yere baktı, takunyalarının kalın şeritlerinin, çıplak ayaklarının damarlarının bile pırıl pırıl, gizemli bir durulukta seçilebildiğini gördü.

Aynı anda ışık incecik bir zarla kaplandı ve gökyüzünde kalabalık bir kuş sürüsü belirdi. Kuşlar tam başının üstündeki bir noktaya varıp havayı acı çığlıklarıyla doldurduklarında Kiyoaki tüfeğini doğrulttu, tetiği çekti. Soğukkanlılıkla ateş etmemişti. Daha çok kavranamaz bir öfkenin, bir acının pençesindeyken ateşlemişti tüfeğini, üstelik kuşlara değil gökyüzünün mavi gözüne nişan almıştı.

Bütün sürü tek bir kütle halinde aşağı doğru düştü: gökyüzüyle toprağı birleştiren bir çığlık ve kan kasırgası. Çığrışan sayısız kuş, bedenlerinden kanlar fışkıra fışkıra sonu gelmez bir akışla dökülüyor, bir hortum gibi tek bir kalın sütun halinde birleşiyordu. Kan ve şiddet sağanağının ardı kesilmiyordu.

Kiyoaki bakarken hortum gözlerinin önünde birden-bire katılaştı, ta gökkubbeye uzanan dev bir ağaca dönüştü. Gövdesi ürkütücü bir pas rengindeydi, ne bir yaprağı vardı ne de bir dalı. Bu dev ağacın biçimlenmesinden ve çığlıkların dinmesinden hemen sonra, fırtınadan önce tarlaları aydınlatan aynı loş ışık yeniden belirdi, her şeyi kapladı. Yolun aşağısında sürücüsü olmayan yeni bir gümüş bisiklet göründü, yalpalayarak Kiyoaki'ye doğru ilerledi.

Kiyoaki, güneş ışığını kapatan engeli ortadan kaldırdığı için gururluydu.

Ama sonra uzaktan ona doğru yaklaşan birtakım insanlar gördü. Hepsi de onun gibi beyazlar giymişti. Aralarındaki birkaç adımlık uzaklığı ciddiyetle koruyorlardı. Her biri elinde parlak bir *sakaki* dalı tutuyordu.

Dalları Kiyoaki'ye doğru uzattılar, anma törenindeki gibi sallamaya başladılar; yaprakların hışırtısını açık seçik duyabiliyordu. O sırada Kiyoaki eski eğitmeni İinuma'nın da onların arasında olduğunu görünce şaşırdı. İinuma ona seslendi.

"Düşüncesiz, yola gelmez birisin. Bunu kuşkuya yer bırakmayacak biçimde kanıtladın."

İinuma konuşurken Kiyoaki göğsüne baktı. Haç biçiminde, koyu kahverengi, mor taşlardan yapılma bir kolye vardı boynunda. Taşlar buz gibiydi, tenine değdikçe bütün bedenine bir ürperti yayılıyordu. Göğsü düz, ağır bir kayadan farksızdı.

Sonra beyazlara bürünmüş topluluk ağacı gösterdi, Kiyoaki bakınca ölü kuşlardan oluşan kalın gövdenin şimdi parlak yeşil yapraklarla yüklü dallarla dolmuş olduğunu gördü. Ağaç en alt dallarına kadar canlı bir yeşile kesmişti.

Sonra uyandı.

O kadar alışılmadık bir rüyaydı ki, Kiyoaki hemen, epeydir savsakladığı düş güncesine uzandı. Olayları elin-

den geldiğince doğru ve nesnel bir biçimde aktarmaya çaba göstererek yazmaya koyuldu. Artık uyanmış olmasına karşın hâlâ rüyanın şiddetinden, vahşetinden kurtulamamıştı. Kendini savaştan yeni çıkmış gibi hissediyordu.

* * *

Kiyoaki'nin sorunu Satoko'yu gece vakti buraya getirmek, şafaktan önce de evine dönmesini sağlamaktı. Faytonla olmazdı. Trenle de öyle. Hele bir çekçek düşünülemezdi bile. Bir yolunu bulup bir otomobil ayarlamak zorundaydı.

Araba, Matsugae'leri tanıyan birine ait olmamalıydı. Daha da önemlisi Ayakura'ların tanıdıkları da bu işin dışında tutulmalıydı. Araba, durumdan tam anlamıyla habersiz, bu işe karışanları tanımayan biri tarafından kullanılmalıydı.

Villanın arazisi yeterince geniş olsa da, Satoko'yla prenslerin karşılaşmaması için gerekli önlemler alınmalıydı. Ne Honda ne de Kiyoaki prenslerin Satoko'nun nişanından haberdar olup olmadıklarını biliyorlardı ama haberleri olmasa bile yine de onunla karşılaşmaları bir felakete yol açabilirdi.

Bu tür durumlarda hiç deneyimi olmayan Honda bir çıkış yolu bulmak zorundaydı. Çünkü Kiyoaki'ye kızı Tokyo'dan buraya getireceğine, sonra da güvenle evine dönmesini sağlayacağına söz vermişti.

Sorunu kafasında evirip çevirmeye başlayınca aklına İtsui adındaki arkadaşı geldi, varsıl bir tüccar ailesinin en büyük oğluydu. İtsui okulda, dilediği zaman kullanabileceği, kendine ait bir arabası olan tek öğrenci olduğu için Honda'nın Tokyo'ya gidip Kojimaçi'de onu ziyaret etmekten ve Ford arabayla şoförünü bir geceliğine ödünç vermesini rica etmekten başka çaresi yoktu.

Soylular Okulu'nda, gemi enkazlarına saldıran balık sürüleri gibi sürekli yön değiştiren, iyi yaşamaya alışık İtsui şaşkınlıktan donakaldı. Sınıfın dâhisi, ağırbaşlılığıyla, her adımını dikkatle atışıyla ünlenmiş Honda böyle bir istekte bulunmak için ona gelsin! Biraz kendini toparlayınca durumdan yararlanmaya karar verdi, duruma uygun düşecek ölçülü bir küstahlıkla, arabayı neden istediğini söylerse seve seve verebileceğini açıkladı.

Bunun üzerine Honda kekeleyerek, bu incelikten yoksun delikanlı için önceden hazırladığı açıklamayı yaptı; içini alışık olmadığı, zevkli bir heyecan kaplamıştı. Bu heyecanı, İtsui'nin Honda'ya tam anlamıyla inandığını gösteren, kendinden geçmiş yüz ifadesi uyandırmıştı. Honda'nın yalan söylediği için değil, utandığı için kekelediğini sanıyordu.

Kimi zaman bir insanı mantıklı savlarla inandırmak güç olabilir, kimi zaman sahte bile olsa duygusal bir gösteri onu kolayca etkileyebilir. Bu gösteri Honda'yı eğlendirmişti, ancak aldığı keyifte küçümseme de vardı. Acaba Kiyoaki de onu, onun İtsui'yi kullandığı gibi kullanıyor muydu?

"Hiç de sandığım gibi biri değilmişsin. Bu yönünü göreceğimi hiç düşünmezdim. Ama hâlâ sır saklıyorsun. Hiç olmazsa kızın adını söyleyemez misin?"

"Fusako," dedi Honda; aylardır görmediği kuzeninin adı hemen o anda gelivermişti aklına.

"Anlıyorum. Demek geceyi geçireceğiniz yeri Matsugae ayarlıyor, arabayı da ben veriyorum. Karşılığında, sınavlar başladığı zaman sen de eski dostun İtsui'yi hatırlarsın artık, değil mi?" Yalandan yakarırmış gibi başını yana eğmişti, Honda'nın her sözüne inandığı belliydi.

Gözlerinde dostluğun ışığı parlıyordu. Honda'nın korkutucu beynine karşın, artık birçok bakımdan eşit olduklarına inanıyordu. Neyse ki insan doğasından hiç anlamıyor, bu da onu koruyordu.

"Ne de olsa insanlar hep aynıdır," dedi sonunda. Sesinden, dünyayla barışık olduğuna inandığı anlaşılıyordu. Honda'nın baştan beri onu yönlendirdiği düşünme biçimi de tastamam buydu zaten.

Honda'nın Kiyoaki sayesinde, on dokuz yaşındaki her gencin kıskanacağı, romantik bir üne kavuşması yakındı. Bu işbirliği her üçüne de yarayacaktı: Kiyoaki'ye, Honda'ya, hatta İtsui'ye.

İtsui'nin arabası 1912 model bir Ford'du – en iyi model. Kendinden marşlı ilk arabaydı, bu yeni icat sürücüyü, arabayı çalıştırmak için her seferinde aşağıya inme derdinden kurtarıyordu. İki vitesli, kapılarının çevresi kızıl çizgili, siyah renkte, standart T modeliydi. Sürücü koltuğunun üstü açıktı, arkasıysa kapalı; sanki bir faytonun havasından bir şeyler korunmaya çalışılmıştı. Arka koltuktaki konuşma borusu sürücünün kulağının hemen yanındaki, megafon biçimindeki bir aygıta ulaşıyordu. Arabanın tepesine takılan bir kafes, yedek lastiğin dışında bavulları da taşımaya yarıyordu. Araba uzun bir yolculuk yapabilecek durumda görünüyordu.

Şoför Mori eskiden İtsui'lerin arabacısıydı, yeni mesleğini usta bir şoförden öğrenmişti. Adamın, ehliyetini alırken kendisiyle birlikte karakola gelmesini de ayarlamıştı. Yazılı sınav sırasında başı her sıkıştığında eğitmeninin beklediği salona gitmiş, sınav odasına dönmeden önce ona danışmıştı.

Honda arabayı almak için geç vakit İtsui'lerin evine gitti. Satoko'nun kimliğini Mori'den gizlemek için arabayı subayların kaldığı bir pansiyonun yakınlarında durdurdu; Satoko'yla Tadeşina'nın bir çekçekle kuşku uyandırmadan gelişlerini orada beklediler. Kiyoaki, Tadeşina'nın da Kamakura'ya gelmemesi için dua etmişti, oysa kadın istese bile gelemezdi zira arkada kalıp Satoko geceyi odasında uyuyarak geçirmiş gibi davranması gereki-

yordu, son derece önemli bir görevdi bu. Endişesi yüzünden okunuyordu. Kızı Honda'nın ellerine teslim etmeden önce uzun uzun uyardı.

"Şoförün yanında sana Fusako diyeceğim," diye fısıldadı Honda.

Mori, Ford'u mahalledeki gece yarısı sessizliğini yırtan bir gürültüyle çalıştırdı.

Satoko'nun sakinliği, yürekliliği Honda'yı şaşırtmıştı. Kız Batılı giysiler giyinmişti; seçtiği beyaz kıyafet suskun kararlılığını daha bir vurguluyordu sanki.

* * *

Bir dostuna ait bir kadınla gece yarısı yapılan bu yolculuk Honda için yepyeni bir deneyimdi. Bu yaz gecesinde inişli çıkışlı yolda sarsılarak ilerleyen arabada Satoko'nun parfümünün kokusu hafif hafif burnuna dolarken, dostluğun ta kendisi gibi öylece oturmaktaydı.

Satoko başka bir erkeğe aitti. Üstelik kadınsılığı Honda'yla alay eder gibiydi. Kiyoaki'nin gösterdiği bu yeni güven, ilişkilerine sinmiş olan soğuk, gizli zehri her zamankinden de şiddetle ayrımsamasına yol açmıştı. Arkadaşının horgörüsüyle güveni incecik deriden bir eldivenle içindeki el gibi üst üste oturmaktaydı. Fakat Kiyoaki'de öyle bir şey vardı ki, Honda'nın onu her seferinde bağışlamasını sağlıyordu.

Bu türden bir küçümsemeyle baş edebilmesinin tek yolu, kendi soyluluğuna duyduğu inancı sürdürmekti ve Honda bunu pek çok genç erkeğin yaptığı gibi körü körüne bir gelenekçilikle değil, daha çok ılımlı yaklaşımıyla başarıyordu. Bu, kendisini hiçbir zaman İinuma gibi çirkin biri olarak görmeyecek, demekti. Çünkü böyle bir şey olursa Kiyoaki'nin kölesi olup çıkmaktan başka seçeneği kalmazdı.

Camdan içeriye giren yel Satoko'nun saçlarını karıştırdığı halde kız duruşunu bütün yolculuk süresince hiç bozmadı. Kararlaştırılmış bir şey olmamasına rağmen, Kiyoaki'nin adı bir tür tabu olup çıkmıştı aralarında. "Fusako" adıysa sevgi ifade eden ılımh, düşsel bir sözcüktü.

* * *

Dönüş yolculuğu büsbütün farklıydı. "Ah, Kiyo'ya söylemeyi unuttuğum bir şey var," dedi Satoko, villadan ayrılır ayrılmaz. Ama geri dönemezlerdi, yoksa gün ağarmadan önce eve varması olanaksızlaşırdı.

"Senin yerine ben söyleyeyim mi?" diye sordu Honda.

"Eh..." Satoko durakladı. Sonra kararını vermiş gibi, isteğini açıkladı: "Lütfen ona şunu söyleyin: Tadeşina bir süre önce Matsugae'lerin uşağı Yamada'yla konuşmuş ve Kiyoaki'nin yalan söylediğini öğrenmiş. Elinde olduğunu iddia ettiği mektubu çok uzun zaman önce Yamada'nın önünde yırtıp atmış. Ama... söyleyin kaygılanmasın. Tadeşina artık hiçbir şeye karışmayacak. Her şeye göz yumacağını söyledi. Lütfen bunları Kiyo'ya iletir misiniz?"

Honda kızın söylediklerini ezberlemişti, sözlerinin ne anlama geldiğini sormadı. Bunun üzerine, belki de Honda'nın terbiyeli davranışından dolayı kızın dili çözüldü.

"Bütün bunları salt onun hatırı için yaptınız, öyle değil mi Bay Honda? Sizin gibi bir arkadaşı olduğu için Kiyo kendini dünyanın en şanslı insanı saymalı. Biliyor musunuz, biz kadınların gerçek dostları yoktur."

Satoko'nun gözleri hâlâ tutkuyla ışıl ışıldı fakat saçının tek bir teli yerinden oynamamıştı. Honda yanıtlamayınca başını eğdi, bir süre sonra kısık bir sesle konuştu:

"Ama Bay Honda... Benim için neler düşündüğünüzü biliyorum... Ben bir sürtükten başka neyim ki?"

"Böyle konuşmayın," dedi Honda kendini zorlayarak. Kız için gerçekten de böyle aşağılayıcı şeyler düşünmüyordu ama yine de söyledikleri gizemli bir isabetle hiç istemeden bamteline basmıştı.

Bütün gece gözünü kırpmadan, bağlılıkla kendisinden bekleneni yapmış, Satoko'yu Tokyo'dan alıp Kiyoaki'ye getirmişti, şimdi de geri götürüyordu. Fakat en çok, duygularını bu işe karıştırmadığı için gururlanıyordu. Böyle bir işin sonu kesinlikle hayra varmazdı. Zaten yeterince sorumlu olduğu, son derece tehlikeli bir durumdu bu.

Durmuş, Kiyoaki'nin Satoko'yu elinden tutup ay ışığının aydınlattığı bahçeden aşağıya, kumsala indirmesini izlerken, onlara yardım etmekle kendisinin de günah işlediğini düşünmüştü. Belki bir günahtı ama tanımlanamayacak kadar güzeldi; güzelliğin kendisinden kaçarak uzaklaşan, görünmez olan, hayalinde durmadan yeniden beliren görüntüsüydü.

"Haklısınız," dedi Satoko. "Gerçekten de böyle konuşmamalıyım. Nedense yaptığım şey çirkin gelmiyor bana. Neden acaba? Kiyo'yla ben korkunç bir günah işledik ama kendimi hiç de kirlenmiş hissetmiyorum. Tam tersine, kendimi arınmış hissediyorum. Bu gece kumsaldaki çam ağaçlarını görünce, bir daha ne kadar yaşarsam yaşayayım onları göremeyeceğimi anladım. Sonra, çamların arasından esen yelin sesini dinlerken o sesi ömrümce bir daha hiç duyamayacağımı biliyordum. Fakat orada geçirdiğim her an kendimi o kadar saf hissettim ki artık hiçbir şey için pişmanlık duymuyorum."

Satoko konuşurken Honda'ya bir şeyler açıklamaya, kendisiyle sevgilisi arasında her ikisine de son kezmiş gibi gelen buluşmalarda geçen her şeyin özünü aktarmaya çalışıyordu – nezaketi bir yana atıp Honda'ya dün geceki dingin, doğal ortamın tam ortasında Kiyoaki'yle

birlikte göz kamaştırıcı, neredeyse ürkütücü yükseklik-lere nasıl uçtuklarını anlatabilmeye çalışıyordu. Fakat bu –tıpkı ölüm, bir mücevherin ışıltısı ya da günbatımının güzelliği gibi– başkalarına aktarılması hemen hemen olanaksız deneyimlerden biriydi.

* * *

Kiyoaki ile Satoko, insanı rahatsız edecek kadar parlak olan aydan sakınmaya çalışarak kumsala indiler. Bu gece yarısında, ıssız kıyıda, uzun pruvası kumlarda siyah bir gölge bırakan, kumsala çekilmiş balıkçı kayığının dışında hiçbir yaşam belirtisi yoktu. Çevredeki parlak ay ışığı yüzünden, güven veren bir kuytu sunuyordu bu gölge. Ay ışığı kayığa vuruyor, tahta döşemelerini ağarmış kemikler misali ışıltıyordu. Kiyoaki elini bir an için kayığın yan tarafına dayayınca, teni ay ışığında şeffaflaşmış gibi göründü.

Denizden esen yel çevrelerinde girdap gibi dönerken birbirlerinin kollarına atıldılar. Satoko Batılı giysileri çok ender giyerdi, şimdiyse elbisesinin parlayan beyazlığından nefret ediyordu. Teninin aklığını unutmuştu, bir an önce giysilerini çıkartmayı ve kendini karanlığa gizlemeyi istiyordu.

Görülmeleri olanaksızdı ama denize vuran ay ışığı onlara milyonlarca göz gibi geliyordu. Satoko gökyüzünde asılı duran bulutlara, bulutları sıyırıp geçiyormuş gibi görünen yıldızlara baktı. Kiyoaki'nin kendi göğüslerine değen, oyun oynarmışçasına onlara sürtünen, sonunda üstlerine abanıp bu dolgun göğüsleri ezen küçük, sert göğüs uçlarını hissediyordu. Bu bir öpücükten çok daha gizli bir dokunuştu; genç bir hayvanın şakacı okşayışı gibi bir şey. Her şeyin ayrımında olan bilincini yoğun bir tatlılık kapladı. Bedenlerinin bütün kıvrımları, çıkıntıları birbirine sürtünürken oluşuveren bu beklenmedik içli

dışlılık, gözleri kapalı olduğu halde bulutların arasında ışıltılar saçan yıldızları gördüğüne inandırmıştı onu.

Buradan, deniz kadar engin bir sevince doğru dümdüz bir patika uzanıyordu. Gerçi kendisini karanlığın içinde eriyormuş gibi hissediyordu ama bunun, yanlarındaki balıkçı kayığının yarattığı gölgeden başka bir şey olmamasından da korkuyordu. Yerinden kımıldamayan bir yapının ya da bir kayalığın korumasında değillerdi, birkaç saat sonra denize açılacak, rastlantı sonucu bulunmuş bir şeye sığınmışlardı. Kayık o anda kumsala çekilmiş olmasaydı, ağır gölgesi ancak bir hayalet kadar gerçek olacaktı. Satoko bu büyük balıkçı teknesinin kumların üzerinde sessizce kaymaya başlamasından, suya dalıp uzaklaşmasından korkuyordu. Onun gölgesini izleyerek, sonsuza kadar o gölgenin içinde kalarak Satoko da denize dönüşebilirdi. O anda, gerçekten de kocaman bir dalgayla denize dönüştü.

Onları çevreleyen her şey –ayın aydınlattığı gökyüzü, ışıltılı su, kumları yalayan, kıyıdaki çamları hışırdatan esinti– hepsi yıkıma işaret ediyordu. Zamanın hafif, bir an belirip yiten ışıltısının hemen ötesinde hiçliğin o canavarsı kükreyişi yükseliyor, haberini çamların uğultusu taşıyordu. Bağışlama bilmeyen bir ruhun Kiyoaki'yle kendisini kuşattığını, gözlediğini, koruduğunu hissediyordu, tıpkı su dolu bir taşa düşen bir yağ damlasını sudan başka koruyacak hiçbir şeyin bulunmaması gibi. Bu su siyah, engin, kıpırtısızdı; yağ damlasıysa tam anlamıyla yalıtılmış bir dünyada yüzüyordu.

O, "Hayır!" çığlığı her şeyi kucakladı. Geceye özgü bir yaratık mıydı, yoksa yaklaşan gündoğumuna mı? Onlar için bunu kavramak olanaksızdı. Geçen her saniye gözdağı verircesine üstlerinde dolamp durduğu halde henüz doğruca tepelerine inmemişti.

Doğruldular. Şimdi başları gölgenin dışındaydı, batmakta olan ayın ışığı doğruca yüzlerine vuruyordu. Sato-

ko gökyüzünde öylesine parlak, dolgun ve açık seçik asılmış olan mehtabın her nasılsa günahlarını simgeleyen bir simge olduğuna inandı.

Kumsal hâlâ ıssızdı. Teknenin içine koydukları giysilerini almak için ayağa kalktılar. Durup birbirlerine baktılar; ay ışığı bembeyaz kannlannın üstünü pırıl pırıl aydınlatırken belden aşağıları hâlâ simsiyahtı. Gerçi bu bir an sürdü ama yine de birbirlerini yoğun bir dikkatle süzdüler.

Giyindikten sonra Kiyoaki oturdu, bacaklarını teknenin kenarından aşağıya sarkıttı.

"Biliyor musun," dedi, "herkesin onayını almış olsaydık, az önce yaptığımız şeye asla cesaret edemezdik belki de."

"Korkunçsun, Kiyo! Demek asıl istediğin buydu!" diye karşılık verdi Satoko yapmacık bir öfkeyle. Şakalaşmaları yeterince sevgi doluydu ama tanımlanamayan, iğneleyici bir yanı da yok değildi. Mutluluklarının geri döndürülemez sonunun yakın olduğunu seziyorlardı. Satoko hâlâ kumların üzerindeydi, teknenin gölgesine gizlenmişti. Kiyoaki'nin ay ışığında parlayan ayağı kızın tam önünde sallanıyordu. Uzandı, ayağı ellerinin arasına aldı, parmaklarını öptü.

* * *

"Bunları size anlatmanın yakışık almadığını biliyorum. Ama söyleyebileceğim başka kimse yok. Korkunç bir şey yaptığımın farkındayım. Lütfen olumsuz bir şey söylemeyin, bir gün biteceğini biliyorum çünkü. Ama o zamana kadar her günü olduğu gibi yaşamak istiyorum. Zaten yapılacak başka bir şey de yok."

"O halde olacaklara hazırlıklısınız?" diye sordu Honda. Sesi, duyduğu derin acımayı ele veriyordu.

"Evet, hazırlıklıyım."

"Herhalde Matsugae de öyle?"

"İşte bu yüzden sizi sorunlarımıza bulaştırmakla hata etti."

Honda içinde ansızın bu kadını anlamak için anlatılmaz bir istek duydu. Gizli bir öç alma biçimiydi bu da. Satoko ona sevecen bir yandaş değil de gerçekten anlayışlı bir dost rolünü uygun görüyorsa o zaman onun da her şeyi bilme hakkı doğuyordu. Bu kızı anlamaya çalışmak müthiş bir meydan okumaydı – yanında oturan ama yüreği başka yerde olan bu vakur kadın aşkla dolup taşmaktaydı. Yine de Honda'nın sağduyulu soruşturma eğilimi galip gelmeye başladı.

Araba epeyce sarsılıyor, ikisini birbirlerine doğru savuruyordu ama Satoko kendini öyle ustaca koruyordu ki, dizleri birbirine değmiyordu bile. Bu tetiklik Honda'ya, kafesindeki alıştırma tekerleğini döndürüp duran bir sincabı anımsattı. Canı hafifçe sıkılmıştı. Yanında Kiyoaki olsaydı, diye düşündü, böylesine tetikte olmazdı.

"Az önce, her şeye hazırlıklı olduğunuzu söylemiştiniz, öyle değil mi?" diye sordu, kızdan yana bakmadan. "İyi hoş da, bu sonuçları kabullenişin, ilişkinin bir gün sona ereceği gerçeğiyle nasıl uyuşabildiğini merak ettim. İlişkiniz bittiğinde, sonuçlar konusunda bir karar vermek için çok geç olmayacak mı? Ya da tam tersine, sonuçları kabullenmeniz bir biçimde ilişkiyi kendiliğinden bitirmez mi? Size kaba bir soru sorduğumun farkındayım."

"Sormanıza sevindim," dedi Satoko sakince.

Honda elinde olmadan dönüp dikkatle kızın yüzüne baktı. Kusursuz profilinde en küçük bir keder izi yoktu. Birdenbire gözlerini yumdu, tavandaki lambanın loş ışığında sol gözünün uzun kirpikleri yanağında, kirpiklerin kendisinden de uzun bir gölge oluşturdu. Ağaçlar, çalılar şafaktan önceki karanlıkta, arabanın çevresinde dönen siyah bulutlar gibi, yanlarından kayarak geçiyordu.

Şoför Mori güvenilir sırtını onlara dönmüş, kendini bütünüyle yola vermişti. Arkasındaki kalın sürgülü cam kapalıydı. Ağızlarını konuşma borusuna iyice yaklaştırmazlarsa onları duyma olasılığı yoktu.

"Bu işi bir gün bitirmesi gerekenin ben olduğumu söylemeye çalışıyorsunuz. Kiyo'nun en yakın arkadaşı olduğunuz için bunu söylemeye hakkınız var. Bitiremezsem ve hayatta kalırsam, o zaman ölmek..."

Belki de Honda'yı ürkütmek istiyordu, o da sözünü kesecek, bu tür şeyler söylememesi için onu susturacaktı. Oysa Honda inatla sustu, kızın sözlerini sürdürmesini bekledi.

"... Ama o an gelecek – üstelik yakın bir tarihte. İşte o gün geldiğinde –şimdiden söz verebilirim ki– gerçekle yüzleşeceğim. En yüce mutluluğu tattım, bunu sonsuza dek sürdürmeyi isteyecek kadar açgözlü değilim. Her düş biter. Hiçbir şeyin sonsuza kadar sürmeyeceğini bile bile, sürdürmeye hakkım var, diye tutturmak aptallık olmaz mı? Bu 'yeni kadınlar'la ortak hiçbir yanım yok. Ama... sonsuzluk diye bir şey olsaydı, işte bu an olurdu. Belki de Bay Honda, bir gün siz de konuya bu açıdan bakmaya başlarsınız."

Honda sonunda Kiyoaki'nin bir zamanlar Satoko'dan neden korktuğunu anlamaya başlamıştı.

"Matsugae'nin beni sorunlarınıza bulaştırmaya hakkı olmadığını söylediniz. Neden?"

"Siz kendisine değerli hedefler seçmiş genç bir erkeksiniz. Sizin de başınızı derde sokmamız yanlıştı. Kiyo'nun bunu yapmaya hakkı yoktu."

"Beni bir aziz gibi görmemenizi dilerdim. Ahlak değerleri benimki kadar katı bir aile bulamazsınız. Ama yine de beni bir günaha suç ortağı eden bir şey yaptım."

"Böyle söylemeyin. Doğru değil," diye araya girdi Satoko öfkeli. "Bu günah bize ait, Kiyo'yla bana... başkasına değil."

Elbette Honda'yı korumaya çalışmıştı ama sözcüklerinin, üçüncü bir kişinin araya girmesine izin vermeyecek kadar soğuk, gururlu bir tınısı vardı. İşledikleri günahı zihninde, Kiyoaki'yle birlikte dünyadan uzak yaşayabilecekleri minicik, pırıl pırıl, kristalden bir saraya dönüştürmüştü. Bu kristal saray öyle küçüktü ki birinin avucuna rahatça sığabilirdi, öyle minicikti ki kimse içine sığamazdı. Kiyoaki ile kendisi göz açıp kapayıncaya kadar geçen bir süre için başkalaşmış ve saraya girebilmişlerdi, son birkaç dakikalarını orada geçiriyorlardı, hemen dışarıda duran biriyse onların her ânını olağanüstü bir açıklıkla gözlüyordu.

Ansızın öne doğru eğildi, başını da eğmişti. Honda onu tutmak için uzanınca eli kızın saçlarına değdi.

"Özür dilerim," dedi Satoko. "Ayakkabımda kum varmış gibi geldi, oysa çok dikkat etmiştim. Tadeşina ayakkabılarımın bakımıyla ilgilenmez, eve gidip de kumlu ayakkabılarımı çıkarınca şaşıran hizmetçilerden biri bunu ağzından kaçırabilir."

Honda, ayakkabılarını inceleyen bir kadının yanında nasıl davranılacağını bilemiyordu, başını çevirip yoğun bir dikkatle camdan dışarıya bakmaya koyuldu.

Tokyo'nun dış mahallelerine varmışlardı bile. Gece göğü, canlı bir laciverde dönüşmüştü. Artık evlerin damlarının hemen üstündeki bulutlar seçilebiliyordu. Gerçi kızı bir an önce evine teslim etmek istiyordu ama sabah ışığı belki de hayatının bu en olağanüstü gecesine son vereceği için üzülüyordu da. Arkasından gelen sesi duydu – öyle hafifti ki, önce kulaklarının yanıldığını sandı. Satoko çıkardığı ayakkabısındaki kumları döküyordu. Honda'ya bu, dünyadaki en büyüleyici kum saatinin sesi gibi geldi.

35

Siyamlı prensler Çung-nan villasında doyasıya eğlenmekteydiler. Bir akşam yemekten az önce dört genç serin akşam esintisinden yararlanmak için benekli Hint kamışından yapılma koltukları dışarıya taşıtıp çimenliğin üzerine koydurdular. Prensler kendi dillerinde gevezelik ediyordu, Kiyoaki kendi düşüncelerine gömülmüştü, Honda'nınsa kucağında açık bir kitap vardı.

"Biraz sarma ister misiniz?" diye sordu Kridsada Japonca. Elinde bir paket yaldız uçlu Westminster sigarasıyla Honda'yla Kiyoaki'ye doğru yürüdü. Prensler, Soylular Okulu'nda sigara için kullanılan argo "sarma" sözcüğünü çabucak öğrenmişlerdi. Okulda sigara içmek yasaktı ama yetkililer üst sınıftakilere biraz daha gevşek davranıyorlardı, yeter ki uluorta sigara içmeye kalkışmasınlar. Zemin kattaki kazan dairesi bu nedenle tiryakiler için cennet olup çıkmıştı, oraya "Sarma Salonu" diyorlardı.

Şu anda dördü birden yakalanma korkusu olmaksızın açık havada sigaralarını tüttürürken bile, Sarma Salonu'nda sigaraya eşlik eden o gizli zevki hissediyorlardı. Kömür tozunun kazan dairesini dolduran kokusu, sınıf arkadaşları gözcülük ederken karanlıkta beyaz beyaz parlayan gözler, sigaradan çekilen derin, keyifli nefesler, kızıl uçların durmadan canlanan, hiç kesilmeyen ateşi – bu ve öteki izlenimler şimdi içtikleri İngiliz sigaralarının üstün lezzetini daha da artırıyordu.

Kiyoaki başını öteki yana çevirdi, kıvrıla kıvrıla yükselen dumana bakarken, uzaktaki okyanusun üstündeki bulut oluşumlarının dağıldığını, belirgin olan dış çizgilerinin bulanıklaşıp soluk bir altın rengine dönüştüğünü gördü. Aklına hemen Satoko geldi. Görüntüsü, kokusu öyle çok şeyle karışmıştı ki. Belli belirsiz bile olsa doğada hiçbir değişim yoktu ki Satoko'yu çağrıştırmasın. Rüzgâr

ansızın kesilse, yaz akşammın ılık havası kendini hissettirse hemen Satoko'nun kendi çıplaklığına sürtünen çıplak tenini anımsıyordu. Ağaçların yoğun yeşilliğinin çimenliğe vuran, giderek kararan gölgesi bile ondan bir iz taşıyordu.

Honda'ya gelince, uzanabileceği bir yerde kitap bulunmazsa içi asla rahat etmezdi. Şu anda elinde tuttuğuysa, evde çalışan öğrencilerden birinin gizlice verdiği, hükümetçe yasaklanmış olan bir kitaptı. "Milliyetçilik ve Özgün Sosyalizm" başlıklı kitabı Terujiro Kita adında, yirmi üç yaşındayken Japonya'nın Otto Weininger'i olarak görülen genç biri yazmıştı. Ancak aşırıya kaçan yazarın sunuşu o kadar renkliydi ki dingin, sağduyunun ağır bastığı düşünce biçimi dikkatli olması için Honda'yı uyarıyordu. Nedeni, köktenci siyasal düşüncelerden hoşlanmaması değildi. Ancak gerçek anlamda hiç öfkelenmeyen biri olarak başkalarındaki şiddetli kızgınlıkları bir tür korkunç, bulaşıcı hastalık gibi görme eğilimindeydi. Bu öfkeye onların kitaplarında rastlamak düşünsel açıdan kamçılayıcıydı belki ama bu türden bir zevk Honda'nın vicdanını rahatsız ediyordu.

Prenslerle yeniden doğuş üzerine açılabilecek başka tartışmalara hazırlanmak için bu sabah Satoko'yu Tokyo'ya götürdükten sonra kendi evine uğramış, babasının kütüphanesinden Tadanobu Saito'nun "Budist Düşüncenin Özeti" adlı kitabını almıştı. Karma öğretisinin çeşitli kökenleri üzerine büyüleyici bir derlemeyle ilk karşılaşışıydı, ona kış başında kendisini iyice kaptırdığı Manu Yasaları'nı anımsatmıştı. Fakat o sıralar sınav heyecanı onu Saito'nun kitabını daha derinden incelemekten alıkoymuştu.

Bu ve öteki kitaplar şimdi kamış koltuğun dirsek dayama yerinde duruyordu. Bir birini bir ötekini rasgele karıştırdıktan sonra Honda başını kaldırdı, azıcık miyop

gözleri hafifçe kısılmıştı. Bahçenin batı yakasında kalan keskin bayıra bakmak için döndü. Gökyüzü hâlâ aydınlıktı ama bayıra koyu bir gölge düşmüştü, kenardaki ağaçlarla çalılıklarsa göğün parlak beyazına karşı siyah karaltılar halindeydi. Ancak ışık, koyu renkli bir halıya ustaca dokunmuş gümüş teller gibi karaltıların sağından solundan içeriye sızıyordu. Ağaçların gerisinde gökyüzünün batısı mikadan, ince bir tabaka gibiydi. Dupduru yaz günü gitgide incelerek boşluğa karışan cicili bicili bir parşömen tomarıydı.

Genç erkekler, sigaralarına çeşni katan o zevkli suçluluk duygusunun iyice tadını çıkarırlarken bir sivrisinek sürüsü günbatımındaki bahçenin bir köşesine kule gibi yığılmıştı. Yüzmenin ardından bastıran o tatlı yorgunluğu duyumsuyorlardı, öğle güneşinin yaktığı tenleri hâlâ sıcaktı... Gerçi Honda suskun, öylece oturuyordu ama bunu gençliğinin en mutlu günlerinden biri sayabileceğini düşünüyordu.

Prenslerin de aynı biçimde mutlu oldukları belliydi. Kiyoaki'nin gönül işlerini hiç fark etmemiş gibi davranıyorlardı. Öte yandan, Honda'yla Kiyoaki de prenslerin balıkçıların kızlarıyla kumsaldaki cilveleşmelerini görmezden geliyorlardı; ama Kiyoaki daha sonra kızların babalarını uygun miktarda ödemelerle avutmaya özen gösteriyordu. Böylece, prenslerin her sabah tepesine çıkıp secde ettikleri Büyük Buddha'nın koruyucu bakışları altında yaz tembel bir güzellik içinde yavaş yavaş tükenmekteydi.

* * *

Terastan çimenliğe inen, elinde gümüş bir tepsiyle onlara yaklaşan uşağı ilk Kridsada fark etti; adamın boş zamanlarını, Şibuya'daki evle karşılaştırıldığında çok ender kullanılan tepsiyi parlatmakla geçirdiği belliydi.

Kridsada onu karşılamak üzere ayağa fırladı, mektubu aldı. Sonra bunun annesi dul kraliçeden Çao P.ye yollanmış özel bir mektup olduğunu görünce Çao P.nin oturduğu yere yürüdü ve abarttığı, saygılı hareketlerle komik bir biçimde mektubu ona uzattı.

Kiyoaki ile Honda bu oyunu gözucuyla elbette görmüşlerdi ama meraklandıklarını gizlediler, prenslerin özlem dolu bir mutlulukla kendilerine doğru yaklaşmalarını beklediler. Çao P. kalın mektubu zarftan çıkartırken kâğıdın hışırtısını duydular, beyaz sayfalar karanlığı delip geçen bir okun tüyleri gibi parladı. Sonra, Çao P.nin ansızın acı dolu bir çığlık attığını, sonra da bayıldığını görünce ayağa fırladılar.

Kiyoaki'yle Honda yardım etmek için koşarlarken Kridsada hayretler içinde eğilmiş kuzeninin yüzüne bakıyordu. Sonra çömelip çimenlerin üzerine düşmüş olan mektubu aldı, okumaya başlar başlamaz gözyaşlarına boğulup kendini yere attı. İki genç Japon, Kridsada'nın hıçkırıklar arasında hızlı bir Siyamcayla söylediklerini anlayamıyorlardı. Honda'nın yerden aldığı mektup da aynı dilde yazılmış olduğundan, iç içe geçmiş pagodalar, korkunç yaratıklar, güller, kılıçlar, kral asaları, üç beyaz filin çevresini sarmış başka figürlerden oluşmuş, yaldızlı kraliyet mührünün dışında hiçbir ipucu sağlamıyordu.

Uşaklar tarafından odasına taşınan Çao P. ayılmıştı ama hâlâ sersemlemiş bir haldeydi. Kridsada ağlayıp inlemeyi sürdürerek onun ardından gitti.

Neler olup bittiğini anlamamış da olsalar Honda'yla Kiyoaki gelen haberlerin çok kötü olduğunun ayrımındaydılar. Çao P. başını yastığa bırakmış sessizce yatıyordu, iki inci tanesi kadar bulanık olan gözlerini tavana dikmişti. Esmer yüzünün ifadesi, hızla kararan odada giderek daha zor seçiliyordu. Bir süre sonra Kridsada olup biteni İngilizce açıklamayı başardı.

"Prenses Çan ölmüş. Çao P.nin sevgilisi, benim kız kardeşim... İlk duyan ben olsaydım Çao P.nin böyle bir şoka girmesini engelleyecek biçimde, alıştıra alıştıra söylerdim ama galiba annesi, dul kraliçe benim daha çok üzüleceğimi sanarak doğrudan Çao P.ye yazmış. Böyle düşündüyse yanıldı. Belki de niyeti başkaydı... oğlunun acıyla bir an önce yüzleşmesini, böylece cesaretinin pekişmesini istemiş olabilir."

Kridsada'nın ağzından ilk kez böylesine sağgörülü bir yorum duyuyorlardı. Prenslerin tropikal bir sağanak kadar güçlü olan derin acıları Kiyoaki ile Honda'yı umulmayacak kadar etkilemişti. Fakat gök gürültüsü, şimşekler ve yağmur dindikten sonra prenslerin kederinin, kısa sürede toparlanacak, eskisinden de bereketli bir hal alacak ıslak, ışıl ışıl bir ormana dönüşeceğini seziyorlardı.

O akşam yemek prenslerin odalarına getirildi ama yiyeceklere ellerini bile sürmediler. Kridsada bir süre sonra ev sahibine borçlu oldukları nezaket kurallarını anımsadı, mektubu baştan sona İngilizceye çevirmek için arkadaşlarını odasma çağırttı.

Aslında Prenses Çan ilkbaharda hastalanmıştı, mektup yazamayacak kadar bitkindi, herkese durumunu kardeşiyle kuzenine duyurmamaları için yalvarmıştı. Güzelim beyaz eli giderek bir deri bir kemik kalmış, kızcağız sonunda elini hiç kıpırdatamaz olmuştu. Eli, cam bir odaya süzülen bir ay ışığı kadar soğuk ve hareketsizdi.

Onunla ilgilenen İngiliz doktor bildiği her şeyi denemiş ancak bütün bedenine yayılan, durmak bilmez felci engelleyememişti. Sonunda kız için, konuşmak bile büyük çaba gerektiren bir iş olmuştu. Fakat belki de Çao P.nin onu ayrıldıkları zamanki sağlıklı haliyle anımsamasını istediği için herkese, hastalığı konusunda ağızlarından hiçbir şey kaçırmamalarını tembihleyip durmuştu. Bu herkesi gözyaşlarına boğmuştu.

Dul kraliçe sık sık onu ziyaret ediyor, genç prensesi her görüşünde kendini tutamayıp ağlıyordu. Kraliçeye Ying Çan'ın ölüm haberini verdiklerinde, ötekileri durdurmuş, "Pattanadid'e ben haber vereceğim," demişti.

"Sana bildirmem gereken şey çok üzücü," diye başlıyordu mektup.

Lütfen, elinden geldiğince metanetle karşılamaya çalış. Sevgili Çantrapan öldü. Daha sonra sana, nasıl son âna kadar hep seni düşündüğünü anlatırım. Annen olarak şu anda tek tavsiye edebileceğim, her şeyin Tanrı Buddha'nın iradesine bağlı olduğuna kendini inandırmandır.

Bir prense yakışan vakarını koruyacağına ve bu üzücü haberi metanetle karşılayacağına inanıyorum. Bu haberi yabancı bir ülkede apansız almanın seni nasıl etkileyeceğini çok iyi biliyor, yanında olup bir annenin yapması gerektiği biçimde seni avutamadığım için üzülüyorum. Fakat şu anda düşünülmesi gereken bir kişi daha var. Lütfen ona bir ağabey gibi davran, kız kardeşinin ölümünü usulünce bildir. Bu acı haberi sana doğrudan vermemin nedeni, yıkılmamanı sağlayacak yeterli dayanma gücünün sende olduğuna inanmamdır.

Lütfen prensesin son nefesini verinceye kadar yalnız seni düşündüğünü unutma, en azından bununla avun. Öldüğü zaman yanında olmadığın için kuşkusuz kendini suçluyorsundur ama yüreğinde onu hep gençliğinin ve güzelliğinin doruğundaki haliyle anımsamanı istedi, bu arzusuna uymak için elinden geleni yapmalısın...

Çao P., Kridsada son sözcüğü de çevirinceye kadar dikkatle dinledi. Sonra yatakta doğruldu, Kiyoaki'ye döndü.

"Çok utandım," diye söze başladı. "Annemin öğüdünü tutamadım, yıkıldım. Fakat lütfen anlamaya çalışın.

Şu son birkaç saattir çözmeye çalıştığım şey Prenses

Çan'ın bilmece gibi ölümü değil. Hastalığıyla başlayan, ölümüyle son bulan süreçte –hayır, öldüğü dakikadan bu yana geçen yirmi gündür– elbette ki içimde sürekli bir kaygı vardı. Yine de, gerçeği bilmediğim için bunca zamandır yalan bir dünyada sakin sakin yaşadım. İşte bilmece burada.

Parlak denizi, pırıl pırıl kumsalı oldukları gibi gördüm. Evrenin özünün derinliklerinde oluşan o büyük değişimi nasıl oldu da göremedim? Dünya sürekli, görünmez bir biçimde değişiyordu, tıpkı bir şişedeki şarap gibi. Bense camın içinde ılık ılık parlayan koyu kırmızı sıvıdan ötesini göremeyen biri gibiyim. Neden onu günde bir kez olsun tatmayı, azıcık bile olsa değişip değişmediğini araştırmayı akıl edemedim. Yumuşak sabah esintisi, hışırdayan ağaçlar, kuşların kanat çırpışları, cıvıltıları – hepsi de sürekli gözlerimde, kulaklarımdaydı. Oysa ben, hepsinin yalnızca hayatta olma sevincinin, yaşamın güzelim özünün cisimleşmiş hali olduğuna inandım. Görünen yüzeyin altında günbegün bir şeylerin değiştiğini ayırımsayamadım. Bir sabah dünyanın tadına bakmak için durdum ve dilimdeki tadın önemli ölçüde değişmiş olduğunu anlasaydım... ah, keşke bunu yapsaydım, o zaman bu dünyanın ansızın Prenses Çan'sız bir dünya olup çıktığını kesinlikle anlardım."

Bunları söylerken sesi gitgide çatallaştı, gözyaşları sözcüklerini boğdu.

Onu Kridsada'nın özenine teslim edip kendi odalarına döndüler. Ama hiç de uyuyacak durumda olmadıklarını fark ettiler.

"Prensler olabildiğince çabuk Siyam'a dönmek isteyeceklerdir. Başkaları ne derse desin burada eğitimlerini sürdürmek istemezler artık," dedi Honda, arkadaşıyla baş başa kalır kalmaz.

Kiyoaki, "Evet. Ülkelerine döneceklerine eminim,"

diye yanıtladı üzgün üzgün. Prenslerin kederinin onu çok derinden etkilediği belliydi, uğursuz bir şeylerin olacağını hissediyordu sanki. "Onlar gittikten sonra seninle burada kalmamız için geçerli bir nedenimiz olmayacak," diye sürdürdü sözünü, neredeyse kendi kendine. "Belki de annemle babam da buraya gelir, yazı onlarla birlikte geçirmek durumunda kalırız. Neresinden bakarsan bak mutlu yazımız sona erdi."

Honda her ne kadar âşık bir erkeğin yüreğinde duygularından başka bir şeye yer olmadığını, başkalarının acılarına anlayış gösterme yeteneğini bile yitirdiğini iyi biliyor olsa da, mutlak tutkuyu Kiyoaki'ninki kadar doğal bir biçimde taşıyabilen bir yürek görmedim, diye düşündü; sertleştirilmiş cam kadar soğuk ve dayanıklıydı bu yürek.

* * *

Bir hafta sonra Siyamlı prensler bir İngiliz gemisiyle ülkelerine döndüler; Kiyoaki ile Honda onları geçirmek için Yokohama'ya gittiler. Yaz tatilinin ortasında oldukları için, prenslerin öteki sınıf arkadaşlarından hiçbiri ortalıkta yoktu. Ancak Siyam'la yakın bağları nedeniyle Prens Toin, kendisini temsilen uşağını göndermişti. Kiyoaki adamı soğukça selamladı, bir-iki sözcüğün dışında hiçbir şey söylemedi.

Büyük yolcu gemisi limandan ayrılırken arkasındaki flamalar havalandı, rüzgârda uçuştu. Prensler güvertede, rüzgârda dalgalanan İngiliz bayrağının yanında durdular, mendillerini aralıksız salladılar.

Kiyoaki geminin kanala doğru iyice uzaklaşmasından, geçirmeye gelenlerin çekip gitmesinden çok sonra bile, limana vuran akşamüstü güneşinin kavurucu sıcaklığına karşın yerinden kıpırdamadı. Sonunda Honda dayanamayıp artık gitmeleri gerektiğini söyledi. Kiyoaki

yalnızca Siyamlı iki prensten ayrılmıyordu. Ona, ufukta kaybolmak üzere olan şey gençliği ya da gençliğinin en parlak parçasıymış gibi geliyordu.

36

Güz gelince dersler yeniden başladı. Kiyoaki ile Satoko'nun buluşmaları gün geçtikçe zorlaşıyordu. Akşamın erken saatlerinde görülmeden, baş başa yürüyebilmeleri için Tadeşina'nın akla gelebilecek en aşırı önlemleri alması gerekiyordu.

Toriizaka'nın bu bölgesinde hâlâ dolaşan fener yakıcılarıyla karşılaşmamak için çok dikkatli davranmak zorundaydılar. Dar yakalı üniformalar giyen bu adamlar ellerindeki uzun sırıkları sokak lambalarının koruyucu camekânının altına, gaz memesinin bulunduğu yere sokuyorlardı. Bu hızlı günlük törenin yapıldığı akşamın erken saatlerinde caddeler boşalmış oluyordu. Bu nedenle Kiyoaki'yle Satoko'nun sokak aralarında görece bir güvenle dolaşabildikleri tek zamandı. Böceklerin korosu bu saatte iyice yükseliyor ama pencerelerdeki ışıklar rahatsız edecek kadar aydınlık olmuyordu. Pek çok evin, bu evleri sokaktan ayıran bir bahçe kapısı yoktu; iki genç eve dönen bir kocanın ayak seslerini, ardından kapanan kapının sesini bile duyabiliyorlardı bazen.

"Bir ya da iki ay sonra her şey bitmiş olacak. Toinnomiya'lar nişan törenini artık daha fazla ertelemezler," dedi Satoko yumuşakça, bir başkasından söz edermiş gibi. "Her gece yatağa girince kendi kendime şöyle diyorum: Yarın bitecek, yarın geri döndürülmesi olanaksız bir şey gerçekleşecek. Sonra da gariptir ama huzur için-

de uykuya dalıyorum. İşte şu an yaptığımız şey bu... geri döndürülmesi olanaksız bir şey."

"Peki, ya nişan töreninden sonra?"

"Sen ne diyorsun Kiyo? Daha da ağır günahlar işlersek ince ruhun paramparça olur. Böyle şeyler düşünmek yerine, seni kaç kez daha görebileceğimi saymayı yeğlerim."

"Kararını verdin bile, öyle değil mi? Zamanı gelince her şeyi unutacaksın?"

"Evet. Gerçi bunu nasıl becereceğimi henüz bilmiyorum ama öyle. Bir yolda değil, bir limanda yürüyoruz Kiyo. Bu liman, denizin başladığı yerde sona erecek. Elimizden başka bir şey gelmez."

İlişkinin sonundan gerçek anlamda ilk kez söz ediyorlardı. İçlerinde, bir çift çocuğun hissettiğinden daha fazla sorumluluk hissetmiyorlardı. Hiçbir tasarıları yoktu; ne vazgeçmek istedikleri bir şey ne bir çözüm ne de bir hareket planı – onlara göre bu da, niyetlerinin saflığını kanıtlıyordu. Yine de ayrılıktan bir kez söz ettikten sonra bu düşünce bir pas lekesi gibi akıllarına takılı kaldı.

Acaba her şeye sonucunu hiç düşünmeksizin mi atılmışlardı? Yoksa ilişkiye sonunun nasıl geleceğini çok iyi bildikleri için mi başlamışlardı? Kiyoaki yanıtı bilmiyordu. Bir yıldırım düşse de ikisini birden ânında kül ediverse ne kadar iyi olurdu. Peki ama gökkubbeden üstlerine korkunç bir ceza inmez, her şey aynen sürerse ne yapacaklardı? Bu düşünceden rahatsız oldu. "Bu durumda," diye düşündü, "Satoko'yu şu andaki kadar tutkulu bir biçimde sevmeyi sürdürebilecek miyim acaba?"

Bu türden bir korkuyu ilk kez tadıyordu. Uzanıp Satoko'nun elini tuttu. Ama kız karşılık olarak parmaklarını onunkilere dolayınca sinirlendi, yumruğunu neredeyse felç edecek bir güçle sıktı. Kızın ağzından küçücük de olsa bir acı çığlığı çıkmadı. Kiyoaki elini aynı güçle sıkmayı sürdürdü, az uzaktaki bir evin ikinci katındaki

pencereden sokağa dökülen ışıkta kızın gözlerindeki yaşları görünce hain bir sevinç duydu.

Bu sevincin uzun zamandır içten içe yeşerttiği inceliğin gizli, zalim özünü kanıtladığını biliyordu. Onlar için en iyi çözüm birlikte ölmekti ama çok daha acı verici bir şeyin gerektiğine inanıyordu. Gizli buluşmanın her saniyesinde, şu an bile altüst ettikleri, çiğnedikçe daha da korkunçlaşan tabu Kiyoaki'yi büyülüyor, onu uzak, sonsuza kadar ulaşılamayacak, altın bir çanın tınısı gibi kendine çekiyordu. Günaha battıkça günah duygusundan daha çok sıyrılıyordu. Peki ya sonu? İşin sonu koskoca bir aldatmacadan başka nereye varabilir ki, diye düşündü ürpererek.

"Benimle yürümekten fazla hoşlanmıyormuş gibi bir halin var," dedi Satoko her zamanki duru, kaygısız sesiyle. "Her geçen saniye mutluluğu yudumluyorum, oysa sen... sanki doymuş gibisin."

"Hayır, yalnızca seni çok fazla sevmeye başladım, ondandır. Mutluluksa çoktan geride bıraktığım bir şey," diye yanıtladı Kiyoaki, ciddi bir sesle. Bu akılcı açıklamayı yaparken bile, acaba konuşmamda çocuksu bir yan var mı, diye kaygılanmasına artık gerek kalmadığını düşünüyordu.

Yürüdükleri dar sokak Roppongi'ye, bir araya toplanmış dükkânlara ulaşmak üzereydi. Kepenkleri inik bir buzhanenin önünde, üzerine "buz" yazılmış, solmuş bir bayrak asılıydı: Böcek vızıltılarının yankılandığı sokakta ıssız bir görüntü. Biraz daha ilerleyince ışığı kaldırıma düşen bir vitrinin önüne geldiler. Dükkân, müzik aletleri satan Tabe adında birine aitti, tabelaya bakılırsa Azabu Alayı'nın bandosuna satış yapıyordu. Acil bir sipariş yüzünden geç vakitlere kadar çalışmak zorunda kaldığı belliydi.

Işık halkasının dışına çıktılar, vitrindeki pirinç aletlerin göz kamaştırıcı parıltısı yine de bir anlığına gözlerine

ilişmişti. Bir sıra yeni boru asılıydı, tepelerindeki bol ışığın altında yaz ortasındaki bir günde bir tören alanına daha çok yakışacak bir ışıltıyla yanıp sönüyorlardı. Dükkânın iç taraflarından bir borunun ani, hüzünlü sesi yükseldi; duyulur duyulmaz sona eren, denemek için üflenmiş tek bir nota. Ses Kiyoaki'nin kulaklarına kıyametin başlangıç müziği gibi gelmişti.

"Lütfen geri dönün. Yolun ilerisinde insanlara rastlayabilirsiniz," diye fısıldadı Tadeşina. Hiç sezdirmeden yaklaşmıştı.

37

Toinnomiya ailesi Satoko'nun yaşantısına hiç karışmıyordu. Prens Harunori askerî görevlerine dönmüştü; konuyla ilgili olanların hiçbiri prensle Satoko arasında bir buluşma ayarlamaya yeltenmiyor, prense gelince kızı görmek için herhangi bir girişimde bulunmuyordu. Ama bu, Toinnomiya'lar Satoko'ya soğuk davranıyorlar, demek değildi. Böylesi nişanlılıklarda âdet olduğu üzere her şey sakince olup bitmekteydi. Prensin çevresindekiler evlilikleri kaçınılmaz olan bu iki gencin sık sık görüşmesinin hiçbir yarar sağlamayacağına, hatta bir aksilik çıkarabileceğine inanıyorlardı.

Bu arada, prensesliğe hazırlanan genç bir kızdan beklenen bazı şeyler vardı. Satoko, niteliği azıcık da olsa tartışılabilir bir ailenin kızı olsaydı daha önceki eğitimiyle karşılaştırılamayacak pek çok eğitimden geçmek zorunda kalacaktı. Fakat çocuklara iyi terbiye verme geleneği Ayakura'ların evinde öylesine sıkı sıkıya korunmuştu ki kontun kızı kolayca prenses konumuna yükselebi-

lirdi. Zarafet Satoko'nun kanına öylesine işlemişti ki canı çektiği anda oturup bir prensese yakışır nitelikte şiirleri bir prensesin yazısıyla yazabilir, çiçekleri bir prensesten beklendiği biçimde düzenleyebilirdi. On iki yaşından beri her an bir prenses olmaya hazırdı, bunu engelleyecek hiçbir şey yoktu.

Ancak Kont Ayakura ile karısı şu âna kadar aldığı eğitimin dışında kalan üç konuda kaygılıydılar. Kızlarının bu konularda bir an önce eğitilmesini istiyorlardı. Bunlar, *nagauta* söylemek, Prenses Toin'in çok hoşlandığı *mahjong* oynamak ve Prens Harunori'nin en büyük zevki olan yabancı plakları dinlemekti. Konttan durumu öğrenen Marki Matsugae hemen Satoko'ya ders vermesi için bir *nagauta* hocası tuttu, ayrıca Ayakura'ların evine Alman malı bir gramofonla bulabildiği bütün yabancı plakları gönderdi. Ancak *mahjong* öğretecek birini bulmak daha güç bir görevdi. Kendisi İngiliz usulü bilardoyu gayet iyi oynardı, böylesine üst sınıftan, soylu bir ailenin *mahjong* gibi bayağı bir oyundan zevk almasını çok ayıplıyordu.

Sonunda, Yanagibaşi'deki geyşa evinin sahibiyle evdeki en yaşlı geyşanın usta birer *mahjong* oyuncusu olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine marki sık sık Ayakura'lara gitmelerini, Tadeşina'yla birlikte bir dörtlü oluşturarak oyunu Satoko'ya öğretmelerini öğütledi. Yolculuk giderlerini elbette kendisi karşılayacaktı.

Aralarında iki de profesyonelin bulunduğu bu dörtlünün Ayakura Malikânesi'ndeki hoşgörüsüz havaya alışılmadık bir canlılık katacağı sanılırdı. Oysa Tadeşina en küçük bir değişime bile karşı koyuyordu. Oyun, ağırbaşlılığına yönelik bir hakaretmiş gibi davranıyordu, gerçekte feleğin çemberinden geçmiş bu iki kadının meraklı gözleriyle Satoko'nun gizini açığa çıkarmalarından korkuyordu. Bu gerçekleşmese bile *mahjong* oyunları, Marki Matsugae'ye paralı casuslarını Ayakura'ların evine sokma şansı veriyordu.

Ev sahibi kadınla yaşlı geyşa hemen Tadeşina'nın boyun eğmez kibirini, önceden hesaplanmış bir hakaret olarak yorumladılar, tepkileriyse üç güne kalmadan Marki Matsugae'nin kulağına ulaştı. Marki uygun zamanı bekledi, sonra ilk fırsatta kibarca Kont Ayakura'nın kulağını büktü.

"Yaşlı bir hizmetçinin ailenizin onurunu böylesine yüceltmesi gerçekten takdire değer, ancak halihazırda en önemli sorun, prensin ailesinin istekleri doğrultusunda davranmaktır. Dolayısıyla, bir dereceye kadar kendisini tutmak zorunda. Ayrıca Yanagibaşi'li kadınlar bunu bizlere hizmet edebilmek için olağanüstü bir fırsat olarak görüyorlar, o kadar işleri varken yine de koşa koşa buraya geliyorlar."

Kont hepsini olduğu gibi Tadeşina'ya aktararak onu inanılmayacak kadar güç bir durumda bıraktı.

Aslında Satoko bu iki kadınla daha önce karşılaşmıştı. Kiraz çiçeklerini seyretme festivalinin kutlandığı gün, sahnenin gerisindeki işleri, ev sahibesi olan kadın yönetiyor, yaşlı geyşaysa *haiku* ustası rolünü oynuyordu. İlk *mahjong* dersine geldikleri gün, geyşa evinin sahibesi kontla kontesi nişan için kutlamış, gösterişli bir armağan vermişti:

"Kızınız ne kadar güzel bir hanım! Bir prensesin soyluluğuna doğuştan sahip olduğu için bu nişan sizi kim bilir ne kadar mutlu etmiştir. Bizim de bu nişanla bir bağlantımızın olmasına izin vermeniz bizim için unutulmayacak bir anıdır, bunu kuşaktan kuşağa aktaracağız – büyük bir gizlilik içinde elbette."

Saygılarını övülesi bir biçimde ileten ev sahibesi daha sonra başka bir odaya geçip Satoko ve Tadeşina'yla birlikte *mahjong* masasının başına yerleşince, yapmacık tutumundan sıyrılıverdi. Satoko'ya duyduğu hayranlıkla nemlenmiş gözleri zaman zaman kuruyor, altındaki eleş-

tiri kumsalını açığa vuruyordu. Tadeşina aynı bakışların kendisine ve *obi*'sinin eski model, gümüş tokasına yöneldiğini fark edince bozuldu. Ama ilk günkü olay hepsinden daha rahatsız ediciydi.

Yaşlı geyşa *mahjong* taşlarını toplarken, "Marki Matsugae'nin genç oğlu nasıl?" diye sordu, aklına gelivermişçesine. "Ondan daha yakışıklı bir delikanlı gördüğümü sanmıyorum."

Bunun üzerine ev sahibesi dikkate değer bir ustalıkla konuyu hemen değiştirdi. Uygunsuz bir konuya girdiği için yanındakini paylamak istemişti. Konuşma, Tadeşina'nın sinirlerini yay gibi germişti.

Satoko onun öğüdüne uyuyor, mümkün olduğunca az konuşuyordu. Fakat kalbinden geçenleri, bir kadının en önemsiz davranışlarını bile yorumlamakta uzmanlaşmış bu iki kadından gizlemek için harcadığı aşırı çaba bir başka tehlike doğuruyordu. Kendini suskun, yazgısına boyun eğmiş biri gibi gösterirse, yaklaşan evlilik yüzünden mutsuz olduğu yolunda ortalığı ayağa kaldıracak dedikodular çıkabilirdi. Duygularını gizlemesi, davranışlarının yanlış anlaşılması, yapay davranışlarda bulunmasıysa duygularını ele verme tehlikesi taşıyordu.

Sonunda Tadeşina *mahjong* derslerine hemen ve bir daha başlamamak üzere son vermek için bütün ustahğını kullanmak zorunda kaldı.

"Gerçekten çok şaşırdım," dedi konta. "Marki Matsugae Hazretleri bu iki kadının iftiralarını nasıl ciddiye alabilir? Bayan Satoko'nun oyuna coşkuyla sarılmamasından beni sorumlu tutuyorlar. Bayan Satoko'nun kayıtsızlığı yüzünden suçlanmamak için beni öne sürüyorlar. Onlara karşı kibirli davrandığımı söylemelerinin nedeni bu, eminim. Ancak marki hazretlerinin bu meslekten iki kadının efendimin evine girip çıkmalarına izin vermesi utanç verici bir şey. Üstelik Bayan Satoko *mah-*

jong'un kurallarını çoktan öğrendi. Ayrıca evlendikten sonra salt topluma uyum sağlamak için oynaması ve sürekli kaybetmesi çok daha hoşa gidecektir. Derslerin devam etmesine kesinlikle karşıyım, Marki Matsugae vazgeçmezse, efendimden beni bağışlamasını, hizmetlerime son vermesini rica etmek zorunda kalacağım."

Kont Ayakura'nın böylesine kararlı bir tavırla verilmiş bir ültimatom karşısında boyun eğmekten başka çaresi kalmıyordu.

Tadeşina, uşak Yamada'dan Kiyoaki'nin mektup konusunda yalan söylediğini öğrenince kendini bir yol ağzında buldu, ya Kiyoaki'ye düşman olacaktı ya da bütün sonuçlarını bile bile iki gencin ondan istediği her şeyi yapacaktı. İkinci yolu seçti.

Bu konuda onu yönlendiren, Satoko'ya duyduğu sevgiydi, doğru ama aynı zamanda sevgilileri ayırmanın kızı intihara sürüklemesinden de korkuyordu. En iyisinin, sırlarını gizlemek, ilişki kendiliğinden bitinceye kadar beklerken de canlarının istediğini yapmaları için onları rahat bırakmak olacağına karar vermişti. Bu arada da her şeyin gizli kalması için elinden geleni ardına koymayacaktı elbette.

Bir tutkunun seyrine ilişkin bilinmesi gereken her şeyi bildiğine inanırdı. Ayrıca, bilinmeyen bir şeyin varolmadığı düşüncesini yürekten destekleyen biri olarak, ne konta ne de Toinnomiya ailesine ihanet ettiğini düşünüyordu. Bu aşk serüvenine yardımcı, sevgililere destek olmayı bir kimya deneyi yaparmışçasına kolaylıkla sürdürebildiği gibi, onları ele verecek bütün ayrıntıları örtbas ederek ileride ilişkiyi yadsıyabilirdi de. Tehlikeli yolu seçtiğinin bilincindeydi ama dünyaya, her bunalımlı durumda kurtarıcı rolü oynamak için geldiğine inanıyordu. Başkalarına bol bol yükümlülük yükleyebilir, bunlar da onları er geç tam Tadeşina'nın istediği biçimde davranmaya zorlardı.

İhtiraslarının hızı kesilsin diye olabildiğince sık buluşmalarını sağlıyordu ama işe kendi tutkularının da karıştığını fark edemedi. İnceliksiz davrandığı için Kiyoaki'den öç alma arzusuyla ilgisi yoktu bunun.

Kiyoaki'nin Satoko'dan ayrılmak istediğini bildireceği, Tadeşina'dan da cenaze törenini nazikçe yönetmesini rica edeceği günü bekliyordu. İşte o zaman Kiyoaki'ye artık soğumuş olan tutkusunun bir zamanlar ne kadar ateşli olduğunu üstüne basa basa anımsatacaktı. Aslında bu hayale kendisi bile tam olarak inanmıyordu. Üstelik gerçekleşirse kim bilir Satoko'ya ne büyük bir ıstırap verecekti.

Kendisini korumayı her şeyden üstün tutmadığı sürece dünyada hiçbir şeyin güvenli olmayacağına inanan, kendisini dairna denetleyebilen bu yaşlı kadın güvenliğe ilişkin bütün düşüncelerini neden bir kenara itmişti? İnancını bu serüven için bir özür olarak kullanmaya kendi kendini nasıl razı edebilmişti? Gerçekte, savunmasız bir ânında, akılcı çözümlemeleri yadsıyan bir hazza teslim olmuştu. Böylesine güzel iki genci birleştirmenin, umutsuz aşklarının her gün artan bir tutkuyla hararetlenişini izlemenin hazzına – yavaş yavaş, bütün tehlikeleri göz ardı etmesine yol açan, şiddetli bir zevk seline kapılmıştı.

Bunu anlaymca, iki genç ve güzel insanın bedensel birleşmesinin yalnızca doğaüstü ölçülerle yargılanabileceğine inandı. Buluştuklarında gözlerinin parlaması, yaklaştıkça yürek atışlarının hızlanması: Tadeşina'nın donmuş yüreğini ısıtan bir ateşti bu. Kendi iyiliğini düşünüyorsa bu ateşin hiç sönmemesi için çabalamalıydı. Her buluşma öncesinde yanakları soluyor, hüzünle sarkıyordu ama birbirlerini görür görmez yüzleri, haziranda bir arpa tarlasındaki parlak başaklar gibi ışıyıveriyordu. Tadeşina için o an, bir felçlinin yürümesi ya da bir körün görmesinden farksız bir mucizeydi.

Asıl rolü elbette Satoko'yu kötülüklerden korumaktı. Ama böylesine ışıyan bir şey kötü olamazdı; şiire dö-

nüşen bir şey kötü değildir. Bu ilke, Ayakura ailesinin çok eski çağlardan beri süren zarafetinin ayrılmaz bir parçası değil miydi zaten?

Yine de Tadeşina hep bir şeylerin olmasını bekliyordu. Bazı bakımlardan, evde beslediği kuşun yem aramak için uçmasına izin veren, sonra da onu yakalamanın, yeniden kafese kapamanın yollarını arayan birinden farksızdı; fakat bu beklentide kan ve ölüm kokan bir şeyler de yok değildi. Her sabah yüzüne, uzun zaman önce saray kadınlarının rağbet ettiği bol, beyaz pudralı makyajı uyguluyordu. Gözlerinin altındaki kırışıklıkları beyaz pudrayla, dudaklarının çevresindekileriyse canlı Kyoto rujuyla gizliyordu. Bunları yaparken aynada yüzünü incelemekten kaçınıyor, can sıkıntısı ve sorgu dolu gözlerini boşluğa dikiyordu. Yüksek güz göğünün ışıltısı gözlerindeki saydam, parlak yaşlarda yoğunlaşmış gibiydi ama gözlerinin derinliklerinde geleceğe duyduğu umutsuz açlık görülebiliyordu. Sonra makyajını son kez gözden geçirmek için genellikle takmaktan kaçındığı eski tip gözlüğünü alıyor, ince tel saplarını kulaklarının ardından geçirerek takıyordu. Bu sırada sapların sivri uçları, pudradan bembeyaz olmuş kulak memelerine hafifçe batıyor, canını acıtıyordu.

* * *

Ekim başında Toinnomiya ailesi nişan töreninin aralıkta yapılacağı haberini gönderdi, yanında da verilecek armağanların resmî olmayan listesi vardı: Beş top elbiselik kumaş, iki fıçı iyi kalite sake, bir kutu da mercan balığı. Son iki madde çoktan hazırdı, kumaş işini halletmeyi de Marki Matsugae üstlendi. İtsui Ürünleri'nin Londra bürosuna uzun bir telgraf çekerek en iyi kalite kumaşı özel olarak ısmarladı ve derhal göndermelerini istedi.

Bir sabah Tadeşina, Satoko'yu uyandırmaya gittiğinde, kızın yüzünde renk namına hiçbir şeyin kalmadığını fark etti. Satoko onun elini itti, yataktan çıktı, doğruca koridora koştu. Daha banyoya ulaşamadan kusmaya başladı, geceliğinin kolu biraz lekelenmişti. Tadeşina odasına dönmesine yardım etti, kapıyı sıkıca kapadı.

Evin arkasındaki avluda on tane kadar tavuk besliyorlardı; her sabah uyandıklarında *şoji* bölmelerini delip geçen gıdaklamaları, ötüşleri Ayakura Malikânesi'ndekilere yeni bir günün başladığını duyururdu. Koro, güneş iyice yükseldikten sonra da kesilmezdi. Satoko, bu şamatanın ortasında yüzünü yeniden yastığa gömüp gözlerini yumdu.

Tadeşina dudağını kızın kulağına iyice yapıştırıp, "Lütfen dinle," diye fısıldadı. "Bundan kimseye söz etmemeliyiz. Lütfen, ne olursa olsun, yıkamaları için geceliğini hizmetçilere verme. Onunla ben ilgilenirim, böylece kimse öğrenemez. Bundan böyle yiyeceklerinle de ben ilgileneceğim. Yalnızca sana dokunmayacak şeyleri yemeni sağlayacağım, hizmetçini de kuşkulandırmamış oluruz. Bu söylediklerim hep senin iyiliğin için. Onun için ne dersem onu yapmalısın."

Satoko, güzel yüzünden tek bir damla yaş yuvarlanırken, kararsızca onayladı.

Tadeşina çok sevinçliydi. Bir kere, ilk belirtiyi sezen kişi oydu. Sonra, birden kafasına dank etti: İşte beklediği şey buydu. Artık Satoko avucunun içindeydi!

Her şey bir yana Tadeşina, Satoko'nun şu andaki durumunun temsil ettiği yaşam alanına, tutku diyarından çok daha aşinaydı. Yıllar önce, Satoko âdet görmeye başladığı zaman kıza gerekli bilgileri ve öğütleri vermişti, şimdi de bütün fiziksel konularda ne kadar deneyimli bir uzman olduğunu gösterecekti. Oysa günlük yaşamla yalnızca selamlaşacak kadar bir tanışıklığı olan Kontes Aya-

kura kızının âdet gördüğünü tam iki yıl sonra, üstelik Tadeşina'dan öğrenmişti.

Satoko'daki fiziksel her değişimi sezebilen Tadeşina, o ilk sabah bulantısından sonra gözlerini dört açtı. Belirtileri teker teker gördükten sonraysa –Satoko'nun makyajını yapış biçimini, yaklaşmakta olan yeni bir bulantıyı hissetmişçesine yüzünü buruşturuşunu, bir açılıp bir kapanan iştahını, hareketlerindeki belli belirsiz ağırlaşmayı– hiç duraksamadan kararını verdi.

"Sürekli eve kapanıp kalmak hiç sağlıklı değil," dedi Satoko'ya. "Hadi yürüyüşe çıkalım."

Bu genellikle Kiyoaki'yle bir buluşmanın ayarlandığına işaretti ama güneş hâlâ batmamış olduğu için Satoko şaşırdı, soru dolu gözlerle kadına baktı. Tadeşina'nın yüzündeki alışıldık ifade silinmiş, yerine ciddi, soğuk bir ifade gelmişti. Bütün ulusu ilgilendiren bir onur sorunuyla uğraştığının bilincindeydi.

Arka avludan çıkarlarken kollarını kavuşturmuş, tavuklara yem veren bir hizmetçiyi izleyen Kontes Ayakura'yla karşılaştılar. Parlak sonbahar güneşi gıdaklayan tavukların tüylerini parlatıyor, kuruması için dışarıya asılmış çamaşırlara vurarak onlara bir güvercinin aklığını veriyordu. Satoko, tavukların arasından yol açma işini Tadeşina'ya bırakmış kadının yanı sıra yürürken annesini kibarca selamladı. Gözüne, tüylerin altından ansızın uzanan, çalımh çalımlı gezinen bacaklar çarptı, hayatında ilk kez bu yaratıkları saldırgan buldu – farklı türler arasındaki doğal düşmanlık. Dehşet verici bir duyguydu bu. Birkaç kopmuş, beyaz tüy havada süzülerek yere iniyordu. Tadeşina, Satoko'nun annesini selamladı.

"Bayan Satoko'yu kısa bir yürüyüşe çıkarmıştım."

"Yürüyüş mü? Zahmetin için teşekkürler," dedi kontes. Kızının düğünü giderek yaklaştığı için, doğaldır ki oldukça heyecanlıydı. Öte yandan, kızına karşı gitgide

daha kibar ve ölçülü davranıyordu. Saraya mensup soylu ailelerde gelenek olduğu üzere kızını asla eleştirmiyordu, sanki kız, imparatorluk ailesinin üyesiydi artık.

* * *

Satoko'yla Tadeşina, Ryudo'nun sokaklarında ilerlediler, granit bir duvarla çevrili, güneş tanrıçasına adanmış küçük bir türbeye geldiler. Dar kapısından geçip sonbahar şenliği bittiği için şu an bomboş olan bahçesine girdiler; mor perdelerle kaplı mihrabın önünde eğildikten sonra Tadeşina öne düştü, kutsal danslar için kullanılan küçük pavyonun arkasına yöneldi.

"Kiyo buraya mı gelecek?" diye sordu Satoko duraksayarak. Nedense bugün Tadeşina'nın davranış tarzından ürküyordu.

"Hayır, gelmeyecek. Bugün sana sormak istediğim bir şey var, Bayan Satoko, bu yüzden buraya geldik. Kimse tarafından duyulma tehlikesi olmaksızın konuşmamız gerekiyor."

Pavyonun bir tarafına, ayinsel dansları izlemek isteyenlerin oturması için üç ya da dört tane kocaman kaya yerleştirilmişti. Tadeşina *haori*'sini[1] çıkardı, katladı, kayaların birinin yosun kaplı yüzeyine koydu.

"Evet, böylece üşütmezsin," dedi Tadeşina, Satoko otururken.

"Şimdi, genç hanımım," diye başladı soğuk bir sesle. "Şu anda sana anımsatmama hiç gerek yok biliyorum ama imparatora bağlılığın her şeyden önce gelmesi gerektiğini çok iyi bilirsin. Tadeşina gibi birinin, yirmi yedi kuşaktan beri, yani yüzlerce yıldır imparatorlukça kut-

1. Kimononun üzerine giyilen bol ceket. (Y.N.)

sanmış bir aileden gelen Bayan Satoko Ayakura'ya öğüt vermesi gerçekten aptalca. Ama bütün bunları bir yana bıraksak bile, bir evlilik imparatorlukça onaylandıktan sonra artık geriye dönüşü yoktur. Bu evliliği geri çevirmek imparator hazretlerinin iyiliğini geri çevirmek demektir. Dünyada bundan daha büyük bir günah yoktur."

Tadeşina ayrıntılı bir açıklamaya girişti. Ancak olup biteni sessizce gözlemlemişti ama artık susup bekleyemez, bu aşkın sürüp gitmesine izin veremezdi. Aklını başına toplamanın zamanı gelmişti. Satoko, ayrılmaları gerektiğini Kiyoaki'ye açıkça söylemeliydi. Her şeyi de Tadeşina ne diyorsa öyle yapmalıydı. Böylece Tadeşina, her noktaya sırasıyla değinerek, işin duygusal yanına değinmekten özellikle kaçınarak, bütün söylemesi gerekenleri söyledi.

Bu kadarının Satoko'yu razı etmeye yeteceğini, kızın boyun eğeceğini düşünüp söylevini kısa kesmişti; düzgünce katlanmış bir mendille kaşlarının üstünde birikmiş ter damlalarını sildi.

Akla yatacak, mantıklı bir konuşma yapmıştı ama yüzünde üzgün, anlayışlı bir ifade, sesindeyse hüzün vardı. Bu kız ona bir evlattan daha yakındı; öte yandan, üzüntüsünün gerçek olmadığının da farkındaydı. Üzüntüsüyle sevgisi arasında bir engel bulunduğunun bilincindeydi. Satoko'ya beslediği sevgi çok büyük olduğu için, önerdiği korkunç çözümün içine sızmış olan o kavranamaz, korkutucu sevinci kızın da paylaşacağını umuyordu. İnsanın kutsal bir şeye saygısızlık etmesinden kaynak-

lanan bir günahtan arınabilmesi için bir başka günah işlemesi gerekir. Sonunda bu iki günah birbirini siler, ikisi de hiç işlenmemiş gibi olur. Karanlığın bir türünü bir başka tür karanlıkla karıştırıp birbirinin içinde eritmek, sonra da vefalı şafağın sökmesini, karanlığı pembe bir renge boyamasını beklemek gerekir. Elbette her şeyden önemlisi de gizliliği sürdürmektir.

Satoko hâlâ suskundu, Tadeşina huzursuzlandı, "Dediklerimi yapacaksın, öyle değil mi?" diye sordu. "Ne düşünüyorsun bu konuda?"

Satoko'nun yüzü ifadesizdi. Tadeşina'nın sözleri karşısında kafasının karıştığını hiç belli etmiyordu. İşin aslı, kadının tumturaklı sözleri onun için hiçbir anlam taşımıyordu.

"Peki ama ne yapmalıyım?" diye sordu. "Daha kesin konuşmalısın."

Tadeşina yanıtlamadan önce çevresine bakındı, türbenin önündeki gongun, dua etmeye gelen biri tarafından değil de rüzgârın etkisiyle çalındığından emin olunca rahatladı. Köşkün ahşap zemininin altından bir cırcır-böceğinin isteksiz cıvıltısı geldi.

"Bebekten kurtulmalısın – hem de hemen."

Satoko soluğunu tuttu.

"Ne demek istiyorsun? Beni hapse atarlar."

"Böyle konuşma. Lütfen işi bana bırak. Şöyle ya da böyle ortaya çıksa bile polisin ne seni ne de beni cezalandırması mümkün. Düğünün çoktan ayarlandı. Nişan ağanının aralık ayında sunulmasından sonra her şey daha da sağlama bağlanacak. Böyle durumlarda polis anlayışlı davranır. İşte Bayan Satoko, anlamanı istediğim şey de bu zaten: İşi ağırdan alırsan, herkes de gebe olduğunu anlarsa ne imparator hazretleri ne de ötekiler seni bağışlar. Nişan hemen bozulur, baban el yüzüne çıkamaz, Kiyoaki de çok kötü duruma düşer. Açık söylemek

gerekirse, hem onun hem de Matsugae ailesinin geleceğe ilişkin umutları öylesine tehlikeye girer ki, Kiyoaki'nin bu işle hiç ilgisi yokmuş gibi davranmaktan başka çaresi kalmaz. Böylece sen her şeyi yitirmiş olursun. Bunun olmasını ister misin? Önünde tek bir seçenek var."

"Diyelim ki anlaşıldı, polis de hiçbir şey söylemedi, Toinnomiya'lar yine de bir şeyler duyabilirler. O zaman düğüne nasıl katılabilirim? Ya daha sonra prense hizmet etmeyi nasıl sürdürürüm? Söylesene."

"Yalnızca bir söylentiyi bu kadar büyütmenin gereği yok. Toinnomiya'ların ne düşüneceğine gelince, bu tamamen sana bağlı. Daima iffetli ve güzel bir prenses gibi davranırsan onlar da sana öyle davranır. Dedikodular kısa sürede unutulur."

"Peki, asla cezalandırılmayacağım, hapse atılmayacağım konusunda güvence verebilir misin?"

"Bak, anlaman için şöyle açıklayayım. Bir kere polisin soylulara büyük saygısı vardır. Yani böyle bir şeyi halkın öğrenmesi olanaksız. Hâlâ kuşkuluysan, Marki Matsugae'den yardım isteyebiliriz. Marki hazretleri oldukça nüfuzludur, her şeyin üstesinden gelebilir. Ne de olsa oğlunun suçunu örtbas edecek."

Satoko öfkeyle haykırdı: "Hayır! Böyle bir şey yapmayacaksın. Buna izin veremem. Ne olursa olsun markiden de Kiyoaki'den de yardım istemeyeceksin. Yaparsan beni yerin dibine batırmış olursun."

"Eh... yalnızca küçük bir olasılıktı. Her neyse, yasal açıdan bile olsa seni tam anlamıyla korumaya kararlıyım. Aklımdan neler geçtiğini bilmeden, salt benim sözlerimle hareket ettiğini, ne olduğunu anlamadan içine narkoz çektiğini ve kendinden geçtiğini ileri süreceğiz. Böylece bu iş duyulsa bile sonunda cezalandırılan ben olurum."

"Yani ne olursa olsun hapse girmeyeceğimi mi söylüyorsun?"

"Bundan kesinkes emin olabilirsin."

Yine de yanıtı Satoko'yu ferahlatmamıştı. "Hapse girmek istiyorum," dedi.

Tadeşina birden kahkahalarla gülmeye başladı.

"Küçük bir kız çocuğu gibi konuşuyorsun. Neden böyle dedin?"

"Kadın tutukluların nasıl giyindiğini merak ediyorum. Kiyo beni öyle görünce ne yapar acaba... beni sevmeye devam eder mi? Öğrenmek istiyorum."

Bu saçma sapan sözleri söylerken gözyaşından yoksun gözleri öyle ateşli bir hoşnutlukla parladı ki, Tadeşina ürperdi.

Bu iki kadının konumları ne kadar farklı olursa olsun ikisinin aynı güce, aynı yürekliliğe sahip olduklarına kuşku yoktu. İster düzenbazlık için, isterse gerçeğin hatırı için olsun şu anda cesaretlerini birleştirmek zorundaydılar.

Tadeşina, Satoko'yla ikisinin, akıntıya karşı yol alan bir tekneyle akıntı ne kadar uyuşursa o kadar uyuştuklarını hissediyordu; öyle iyi uyuşmuşlardı ki, tekne zaman zaman bir süreliğine hareketsiz kalıyor, sabırsız bir içli dışlılıkla akıntıyla kucaklaşıyordu. Üstelik şu an ikisi de aynı sevinci paylaşmaktaydı. Bu sevinç başlarının üstünde, yaklaşan fırtına öncesinde uçuşan bir kuş sürüsünün kanat sesleriyle çırpınıyordu. Gerçi korku, kaygı, endişe içeriyordu elbette, ancak içlerindeki şiddetli duygular hepsinden farklıydı; ona sevinçten başka bir ad verilemezdi.

"Her neyse, dediklerimi aynen yapacaksın değil mi?" diye sordu, Satoko'nun sonbahar güneşiyle kızarmış solgun yanaklarına bakarak.

"Bunlardan Kiyo'ya söz etmeni istemiyorum," diye yanıtladı Satoko. "Durumumdan, demek istiyorum. Dediklerini yapıp yapmama meselesine gelince, kaygılanmana gerek yok. İşe kimseyi karıştırmayacak, her şeyi

yalnız seninle konuşacağım. Sonunda da en iyisi neyse ona karar vereceğim."

Sözcükleri bir prensesin saygınlığını yansıtmaya başlamıştı bile.

38

Kiyoaki, ekim başlarında bir akşam annesi ve babasıyla yemek yerken, nişanın aralık ayında yapılacağını öğrendi. Ebeveyni bu törenin gerektirdiği görgü kurallarına büyük ilgi gösteriyor, eski saray gelenekleriyle usullerini ne kadar iyi bildiklerini birbirlerine kanıtlamaya çalışıyorlardı.

"Kont Ayakura'nın, prensin kâhyası için özel bir oda hazırlatması gerek," dedi annesi. "Sence hangi odayı hazırlatır?"

"Eh, herkes törene katılacağından Batı tarzı, büyük bir salon iyi olur, tabii böyle bir salonları varsa. Ayrıca kâhyayı karşılamak üzere salona ve koridora örtü yaymaları gerekecek. Kâhya yanında iki kişiyle, bir faytonla gelecektir; Ayakura iyi cins, kalın, ipek bir kâğıda yazılıp aynı cins zarfa konmuş, bükülmüş kâğıttan yapılma iki sicimle bağlanmış kabul mektubunu hazırlamış olmalı. Kâhya tören giysilerine bürünmüş olacaktır, kabul konuşmasını yaparken Ayakura da kont üniformasını giymek zorunda. Ama o bütün bu küçük ayrıntılar konusunda uzmandır, benim bir şey söylememe gerek yok. Ben yalnızca para sorun olduğu zaman yardımcı olabilirim."

Kiyoaki derinden sarsılmıştı, geceyi uykusuz geçirdi. Aşkını tutsak edecek olan zincirlerin yerde sürünürken çıkardığı tekdüze, madenî sesin giderek yaklaştığını duyar gibiydi. İmparatorluk onayı geldiğinde onu ateşle-

yen o canlandırıcı enerjiden eser kalmamıştı içinde. O zamanlar onu harekete geçiren şey, yani mutlak olanaksızlık düşüncesi paha biçilmez, beyaz bir porselen parçası gibi görünmüştü. Oysa şimdi, üzeri incecik çatlaklarla doluydu. O sırada gözüpekliğinden kaynaklanan çılgın neşenin yerinde şimdi bir mevsimin ölüşünü izleyen bir adamın hüznü vardı.

Yoksa vaz mı geçtim, diye sordu kendine. Hayır, vazgeçmemişti. Ne var ki, imparatorluk onayının onunla Satoko'yu çılgın gibi birbirlerinin kollarına atan gücüne karşılık nişan töreninin resmen açıklanması, yalnızca birincinin bir uzantısı olduğu halde, onları ayıracak güçteydi. Ötekiyle baş etmek inanılmayacak kadar kolay olmuştu: Tek yaptığı şey, arzularına boyun eğmekti. Oysa şimdi, bu yeni güçle nasıl başa çıkacaktı? Hiçbir fikri yoktu.

Ertesi gün Tadeşina'yla haberleşmek için her zamanki yolu kullanarak subayların kaldığı pansiyonun sahibini aradı ve Tadeşina'ya, hemen Satoko'yu görmek istediğini haber vermesini söyledi. Akşamdan önce herhangi bir yanıt beklemediği için uslu uslu okula gitti ama kendini derslere veremedi. Ders bitince okulun yakınlarındaki bir yerden pansiyonu aradı, hancıdan Tadeşina'nın yanıtını öğrendi. Son durumu dikkate alarak, en azından on gün süreyle herhangi bir buluşma mümkün değildi. Bir fırsat çıkar çıkmaz Tadeşina ona haber verecekti. Lütfedip o zamana kadar bekler miydi?

Bu on gün işkence dolu bir sabırsızlıkla geçti. Geçmişteki hatalarının, özellikle Satoko'ya soğuk davrandığı zamanların cezasını çektiğine inanıyordu.

Sonbahar kendini gitgide daha çok hissettiriyordu. Akçaağaçların gerçek renklerine kavuşmaları için henüz erkendi ama kiraz yaprakları çoktan alev kırmızısına dönüşmüş, hatta dökülmeye başlamıştı. Arkadaşlarıyla buluşacak durumda değildi fakat günleri yapayalnız geçir-

mek de çok yıpratıcıydı. Özellikle pazarları çok zor, diye düşündü, gölün hareket eden bulutları yansıtan yüzeyine bakarak. Sonra boş gözlerle uzaktaki çağlayana baktı, dokuz aşamada dökülen suyun nasıl olup da hiç kurumadığına şaştı. Bu kaygan sürekliliğin hiç bozulmaması ne garipti! Sanki duygularının görüntüsüydü bu.

Onu hem alev alev yakan hem de ürperten, boşa gitmiş bir öfke içini yakıyordu. Hareketlerini ağırlaştıran, sakarlaştıran ama onu yerinde duramaz hale getiren bir hastalığa yakalanmıştı sanki. Aileye ait kocaman arazide tek başına dolanıp durdu, Japon servilerinin arasından geçerek evin arkasına uzanan patikaya saptı. Sararmış yabani patatesleri çapalayan yaşlı bahçıvanın yanından geçti.

Servi dallarının arasından mavi gök görünüyordu, dünkü yağmurdan kalma tek bir damla daldan kayıp alnına düştü. Damla sanki alnına bir kertik açmıştı; insanı mahvedecek kadar açık seçik bir haber almış gibiydi. Bu, geride bıraktığını sandığı, çoktan unutulmuş korkulara yeniden kapılmasını engelledi. Yalnızca bekliyordu, hiçbir şey olmuyordu. Sanki bir yol ayrımındaydı; kaygılarının, kuruntularının kof adım sesleri çıkararak yürüdükleri bir yol ayrımında. Öylesine gergindi ki kendi güzelliğine bile kayıtsızdı.

On gün geçti. Tadeşina sözünü tuttu. Fakat buluşmanın içerdiği kısıtlamaları öğrenince, Kiyoaki'nin yüreği sıkıştı.

Satoko düğün için yeni kimonolar ısmarlamak üzere Mitsukoşi mağazasına gidecekti. Annesi de onunla gitmek istemişti ama hafif bir soğuk algınlığı yüzünden yatıyordu, kızın yanında yalnızca Tadeşina olacaktı. Mağazada buluşacaklardı, ancak satıcıların gözleri önünde değil, bu olamazdı. Kiyoaki'nin saat üçte girişteki aslan heykellerinin önünde beklemesi gerekiyordu. Satoko'yla Tadeşina dükkândan çıkınca onları görmezden gelecek; ama belli bir uzaklıktan izleyecekti. Sonunda, yakınlar-

daki, fasulye çorbası satan küçük, kimse tarafından görülmeyecekleri bir lokantaya girecekler, Kiyoaki de peşlerinden girip kısa bir süre Satoko'yla konuşacaktı. Bu arada, Mitsukoşi'nin ön kapısında bekleyen arabacı onları hâlâ içeride sanacaktı.

Kiyoaki okuldan erken çıktı; tam üçte Mitsukoşi'nin önündeki kalabalığa karışmış, bekliyordu. Formasını da, yakasındaki rütbe işaretlerini de gizleyen bir yağmurluk giymiş, kepini de çantasına tıkmıştı.

Satoko dışarı çıktı, mutsuz ama alev alev yanan gözlerle Kiyoaki'nin beklediği tarafa baktı, sonra Tadeşina'yla birlikte caddede yürümeye başladı. Kiyoaki söylendiği gibi peşlerinden gitti, neredeyse bomboş olan lokantanın bir köşesinde onlara katıldı.

Satoko'yla Tadeşina nedense dargın gibiydiler. Kiyoaki kızın yüzündeki makyajın her zamanki kadar kendine yakışmadığını, sırf sağlıklı görünmek için boyanmış olduğunu fark etti. Üstelik sesi bezgindi, saçlarıysa pırıltısını yitirmişti. Kendini, bir zamanlar parlak olan renkleri gözlerinin önünde korkunç bir biçimde solan, güzel bir resme bakıyormuş gibi hissetti. Istırap dolu bir beklentiyle on gündür görmek için yakardığı şey, büyük bir değişim geçirmişti.

"Bu gece buluşabilir miyiz?" diye sordu çabuk çabuk. Ama daha sorarken bile yanıtın olumsuz olacağını biliyordu.

"Lütfen bu kadar mantıksız olma."

"Neden mantıksızlık oluyormuş?"

Sözcükleri saldırgandı ama yüreği bomboştu. Satoko başını eğdi, gözleri yaşlıydı. Öteki müşterilerin fark etmesinden korkan Tadeşina beyaz bir mendil çıkardı, Satoko'yu omzundan sarstı. Davranışı Kiyoaki'ye biraz hoyratça gelmişti, öfkeyle kadına baktı.

"Bana neden öyle bakıyorsunuz?" diye sordu kadın sertçe. "Sizinle Bayan Satoko için deli gibi çabaladığımı

görmüyor musunuz, genç efendi? Hem yalnız siz değil, Bayan Satoko, siz de neler çektiğimin farkında değilsiniz. Benim gibi yaşlı insanların artık bu dünyadan göçüp gitmeleri çok daha iyi."

Bir garson önlerine üç kâse kırmızı fasulye çorbası bırakmış ama hiçbiri elini sürmemişti. Kâselerden birinin küçük, parlak kapağının kenarına bulaşmış olan sıcak fasulye ezmesi, yavaş yavaş sertleşen bir çamur lekesine benziyordu.

Vakit dardı. On gün sonra buluşmak üzere pek de kesin olmayan bir biçimde sözleşerek ayrıldılar.

O gece Kiyoaki'nin beynindeki fırtına azdı kudurdu. Acaba Satoko onunla bir gece daha buluşmayı kabul edecek miydi? Kendini bütün dünyadan dışlanmış hissediyordu. Şimdi, böylesine kedere gömüldüğüne göre kıza duyduğu aşktan artık kuşkusu kalmamıştı.

Bugün gözyaşlarını görünce, kızın bütün yüreğiyle kendisine ait olduğunu anlamıştı. Aynı zamanda cılız bir ilişkinin gücünün onları daha fazla taşımaya yetmeyeceğini de.

Şu anda hissettiği şey gerçek tutkuydu. Bunu bir zamanlar hayal gücünü uğraştıran, çeşitli aşk duygularıyla karşılaştırdığında ham ve künt, şiddetli ve uğursuz bir şey, incelikten hayli uzak bir duygu olduğunu görüyordu. Şiirlere konu olan şeyle ilgisi yoktu bunun. Hayatında ilk kez ham çirkinliğin benliğinin gerçekten bir parçası olduğunu kabullendi.

Uykusuz bir gecenin ardından solgun, bitkin bir yüzle okula gitti. Honda bunu hemen fark etti, nedenini sordu; dostunun utangaç iyi niyeti Kiyoaki'nin gözlerini yaşla doldurmuştu.

"Sorun şu: Galiba Satoko artık benimle yatmayacak."

Honda'nın yüzü bakirlere özgü bir utançla kızardı.

"Ne demek istiyorsun?"

"Çünkü nişan töreninin aralık ayında yapılması kararlaştırıldı."

"Yani o da artık daha fazla..."

"Evet, tastamam öyle."

Honda'nın aklına arkadaşını avutacak hiçbir şey gelmiyordu. Bu durum onun deneyim alanının dışındaydı, basmakalıp genellemelerden başka söyleyecek hiçbir sözü olmadığı için üzülüyordu. Boşa gidecek olsa da, dostu adına elverişli bir noktaya çıkmalı, arazinin durumunu incelemeli, sonra da ruhsal bir çözümleme yapmalıydı.

"Senin yanına Kamaruka'ya geldiği zaman, içinde bir gün ondan bıkacakmışsın gibi bir his olduğunu söylememiş miydin?"

"Ama bu yalnızca bir an içindi."

"Belki de seni böyle oyalamasının nedeni ona duyduğun aşkı daha da alevlendirmek ve derinleştirmektir."

Ancak Honda, Kiyoaki'nin kendini beğenmişliğini onu avutmak için kullanmaya kalkışmakla ilk kez yanlış bir adım atıyordu. Çünkü kendi çekiciliği de hatta Satoko'nun ona duyduğu aşk da artık Kiyoaki'nin umurunda bile değildi.

Tek derdi, ikisinin korkusuzca, gönüllerince özgür, kimseye aldırmaksızın ne zaman ve nerede buluşabilecekleriydi. Böylesi bir buluşmanın bundan sonra yalnızca bu dünyanın ötesinde bir yerde ve ancak bu dünya yok olduktan sonra gerçekleşebileceğinden korkuyordu. En önemli konu duygular değil koşullardı. Yorgun, kızarmış, umutsuz gözlerinde, sırf bu iki âşığın hatırı için kaosa sürüklenmiş olan bir dünyanın görüntüsü vardı.

"Keşke bir deprem olsa! O zaman onu kurtarabilirim. Büyük bir savaş da aynı işi görebilir. Savaş çıkarsa yapmayacağım şey olamaz! Ama hayır, asıl istediğim bütün ülkeyi temelinden sarsacak bir şey."

"Peki sana gereken bu müthiş olayı kim gerçekleşti-

recek?" diye sordu Honda, zarif delikanlıya acıyan gözlerle bakarak. Dostunu güçlendirmek için en iyi yolun alaycı, biraz da küçümseyici bir biçimde davranmak olacağını biliyordu. "Sen neden bir şeyler yapmıyorsun?"

Kiyoaki, çektiği acıyı gizlemek için en küçük bir çaba harcamıyordu. Karasevdaya tutulmuş genç bir adamın böyle şeyler için zamanı yoktu. Ama yüzündeki ifadede bundan daha fazlası vardı. Honda, alaycı sözleri üzerine Kiyoaki'nin gözlerinde bir an için yanıp sönen yıkıcı parıltıyı görünce bedenini bir hayranlık ürpertisi yalayıp geçti.

Sanki bir kurt sürüsü kutsal bir bölgenin karanlığında hınçla ilerliyordu. Kötü niyet, amacı gerçekleştirmeye yetmedi: Gerçek, Kiyoaki'nin bile gözünden kaçtı: Gözlerinde doğmuş, orada ölmüştü – yine de gözleri acımasız bir yok edicinin hayaliyle bir anlığına parladı.

"Nasıl başlatacağım bunu?" diye mırıldandı delikanlı, kendi kendine sorarmış gibi. "Buna güç yeter mi? Ya da para?"

Marki Matsugae'nin oğlunun bu biçimde konuşması Honda için saçmalıktan da öteydi.

"Güç dedin de, olanakların nedir?" diye sordu soğukça.

"Elime biraz güç geçirebilmek için her şeyi yaparım. Ama biraz zaman alır."

"Ne gücün ne de paranın işe yarama şansı var. Bunu aklından çıkarma, olur mu? En baştan beri seni büyüleyen şey, *olanaksızlıktı*, yani yetkenin ve paranın ulaşamayacağı bir şey. Seni bu işe çeken, durumun kesinlikle imkânsız olmasıydı. Yanlış mıyım? Diyelim ki şimdi gerçekleşmesi olası, senin için artık bir değeri kalır mı?"

"Ama bir kez gerçekleşmişti."

"Sen gerçekleştiğini sandın, olasılık hayali gördün. Gökkuşağını gördün. Başka ne istiyorsun?"

"Başka ne mi..."

Kiyoaki kekeledi, sustu. Bu susuşun gerisinde Honda'nın tanımlayamadığı engin, büyük bir boşluk uzanıyordu.

"Kullandığımız sözcükler," diye düşündü, "gecenin sonunda inşaat sahasına yayılmış duran yapı taşları gibi. O sınırsız, yıldızlı gökyüzünün ve korkunç, suskun baskısının altında dilsiz kesilmekten başka ne yapabilirler?"

Çiarai Gölü'nü çevreleyen koruya giden patikada bir yandan yürüyor, bir yandan da konuşuyorlardı; o günkü derslerin ilk bölümü bitmişti. İkinci bölümse az sonra başlayacağı için döndüler, adımlarını sıklaştırdılar. Kıvrılarak sonbahar ağaçlarının arasından ilerleyen patikada çeşitli nesneler birikmişti – ıslak, kahverengi, karmakarışık yaprak kümeleri, çekirdekleri görünen meşe palamutları, yarılmış, çürüyen yeşil kestaneler, sigara izmaritleri. Honda tam bunların ortasında, durup toprağa bakmasına neden olan bir şey gördü. Akçıl, buruşuk, biçimsiz bir kürk yumağıydı, sağlıksız bir beyazlıktaydı. Tam bunun genç bir köstebeğe ait olduğunu anlamıştı ki Kiyoaki de durdu, çömeldi, dalların arasından süzülen güneş ışığında yerdeki nesneyi incelemeye koyuldu. Ölü hayvan sırtüstü yatıyordu, Honda'nın dikkatini çeken beyazlıksa, karnındaki tüylerdi. Bedeninin geri kalan bölümü pürüzsüz, kadifemsi bir siyahtı. Küçücük, girintili çıkıntılı pençelerinin arasına çamur dolmuştu; bütün gücüyle toprağı kazdığının kanıtıydı. Sırtüstü yattığı için sivri, gagaya benzeyen ağzını görebiliyorlardı. Ölümün araladığı ağzının, incecik iki dişin gerisinde kalan yumuşak, pembe boşluğu görünüyordu.

İki genç adam aynı anda, ölüsü, Matsugae arazisindeki çağlayanın kıyısına asılı kalan, hiç beklenmedik bir ciddiyetle gömülen siyah köpeği düşündüler.

Kiyoaki neredeyse tüysüz kuyruğundan tutarak köstebeği kaldırdı, yavaşça avucuna aldı. Çoktan kurumuştu,

insanı iğrendirmiyordu. Ancak asıl rahatsız edici olan bu buruşmuş küçük havanın körlemesine, amaçsızca çabşmaya yazgılı olmasıydı. Minicik pençelerinin neden böyle özenle, incelikle biçimlendirildiği düşüncesi iğrençti.

Kiyoaki doğrulurken hayvanı yine kuyruğundan tuttu. Patika bu noktada göle iyice yaklaşıyordu, Kiyoaki kayıtsızca döndü, hayvanı suya attı.

"Neden yaptın bunu?" diye sordu Honda, arkadaşının düşüncesizliğine kaşlarını çatarak. Tam bir öğrenciden beklenecek bu kaba davranış, arkadaşının kederinin derinliğini bir bakışta görmesini sağlamıştı.

39

Aradan yedi, sonra da sekiz gün geçti ama Tadeşina'dan çıt çıkmadı. On gün sonra Kiyoaki, Roppongi'deki hancıyı aradı, Tadeşina'nın hasta olduğunu, yattığını öğrendi. Aradan biraz daha zaman geçti. Hancı, kadının hâlâ hasta olduğunu söyleyince Kiyoaki kuşkulandı.

Çılgın bir umutsuzluğun pençesinde bir gece Azabu'ya gitti, Ayakura Malikânesi'nin çevresindeki sokaklarda amaçsızca dolaştı. Toriizaka'daki gaz lambalarının altından geçerken ellerini uzattı. Ellerinin üstünü böylesine solgun görünce bozuldu çünkü ölüme yaklaşan hastaların sürekli ellerine baktıklarını duymuştu.

Ayakura Malikânesi'nin önündeki ana kapı sımsıkı kapalıydı. Üstündeki solgun ışık karanlıkta hayal meyal seçilen, havanın aşındırdığı isim tabelasındaki harfleri bile aydınlatamıyordu. Bu ev oldum olası az aydınlatılırdı zaten. Sokaktan, Satoko'nun odasında ışık olup olmadığını görmek de olanaksızdı.

Kapının iki yanındaki boş kulübelerin kafesli pencerelerine baktı. Çocukken Satoko'yla birlikte bir gün nasıl gizlice içeriye girdiklerini, ıssız odaların karanlığından, küf kokusundan nasıl ürktüklerini anımsadı. Bir an önce dışarıdaki gün ışığına kavuşmak için hemen pencerelere koşmuş, tahta kafes işinin tozla kaplı olduğunu görmüşlerdi. Toz tabakası yoğundu ama evin çevresindeki ağaçların yapraklarının gürlüğü, yeşilliği düşünülecek olursa, olay mayıs ayında geçiyor olmalıydı. Kafes oldukça sık olduğu halde, belki de pencereden bakan bu yüzler çok küçük olduğu için, ağaçların yeşilliğini örtemiyordu. Tam o sırada bir fide satıcısı geçmişti önlerinden, onlar da heceleri komik bir biçimde uzatan adamın, "Gündüzsefaları, patlıcanlar," diye bağırışına kıkırdaşarak öykünmüşlerdi.

Bu evde çok şey öğrenmişti. Güzel yazıda kullanılan mürekkebin kokusu her seferinde hüzünlü çağrışımlar yapıyordu. Aslında hüzün, Kiyoaki'nin bir parçası haline gelen inceliğe ayrılmaz bir biçimde bağlıydı. Kontun ona gösterdiği bütün güzel şeylerin –mor parşömen kâğıdına yaldızla kopya edilmiş sutraların, Kyoto'daki imparatorluk köşklerinde pek beğenilen, güz çiçekleriyle kaplı paravanaların– bedensel zevklere ait parlak bir ışın yaydığını şimdi ayırımsıyordu; mürekkep ve küf kokusu Ayakura'ların evindeki her şeye sinmişti. Şimdi, bu gece onu dışarıda bırakan bu duvarların içinde o zarafet, o baştan çıkarıcı parıltı yılların aşınmına uğradıktan sonra yeniden can bulmuştu. Kendisiyse bundan tam anlamıyla dışlanmaktaydı.

Evin ikinci katındaki hafif ışığın söndüğünü gördü. Herhalde Kont ve Kontes Ayakura yatmışlardı. Kont her zaman erken yatardı zaten. Belki Satoko hâlâ uyanıktı. Ama odasının ışığını göremiyordu. Kiyoaki duvar boyunca, arka kapıya doğru ilerledi. Hiç düşünmeden çatlak, sararmış zile uzandı ama hemen elini geri çekti.

Yüreksizliğinden utanmıştı, dönüp evine gitti.

Aradan günler geçti: Ölümcül bir suskunlukla geçen korkunç bir süre. Günler akıp gidiyordu. Okula gidiyordu ama nedeni, bir biçimde günün geçmesini sağlamaktı. Eve dönünce ders filan çalışmıyordu.

Okuldaki herkes, Honda dahil, ilkbahardaki üniversiteye giriş sınavına hazırlanmaktaydı harıl harıl. Giriş sınavının gereksiz olduğu okullara girmek isteyen, kolay yolu seçenleri ayırt etmek hiç zor olmuyordu; onlar canla başla sevdikleri sporları yapmaktaydılar. Her iki grupla da ortak bir yanı bulunmayan Kiyoaki giderek daha da yalnız kaldı. Kendisine bir şey söylendiğinde genellikle yanıtlamıyordu, böylece sınıf arkadaşlarından iyice koptu.

Bir gün okuldan dönünce uşak Yamada'nın kendisini beklediğini gördü.

"Marki hazretleri eve erken döndüler ve genç efendiyle bilardo oynamak istediklerini belirttiler. Şu anda sizi bilardo salonunda bekliyor," dedi Yamada.

Bu beklenmedik çağrı üzerine Kiyoaki yürek atışlarının hızlandığını duyumsadı. Markinin bilardo oynamak için arada bir oğluna gereksinim duyduğu doğruydu ama bu sadece akşam yemeklerinden sonra, marki yemekte içtiği şarabın tadını hâlâ damağında hissederken olurdu.

Henüz akşamüstü olmasına karşın babamın içinden bilardo oynamak gelmişse, diye düşündü Kiyoaki, ya olağanüstü keyifli ya da olağanüstü keyifsiz demektir.

Gündüz vakti bilardo salonuna hiç adım atmamıştı, denebilir. Ağır kapıyı itip salona girdi. Güneş batıdaki pencerelerden odaya süzülüyor, camlar güneş ışınlarını belli belirsiz çarpıtıyordu. Meşe kaplamaların güneşte nasıl parladığını görünce, bu odaya ilk kez giriyormuş duygusuna kapıldı.

İstekayı eline almış, yüzünü yeşil çuhaya iyice yaklaştırmış olan marki tam beyaz bir topa nişan almak üzereydi. Sol elinin, istekanın ucuna dolanmış parmakları

Kiyoaki'nin aklına bir *koto* yayının altındaki köprücüğü getirdi.

"Kapıyı kapat," dedi Marki, üstünde hâlâ okul formasıyla yarı aralık kapının hemen iç tarafında duran oğluna. Bilardo masasının yeşil çuhası masaya iyice eğilmiş olan babasının yüz hatlarına yansıdığı için Kiyoaki onun yüzündeki anlamı çözmekte zorlandı.

Sonunda marki doğruldu, istekasının ucuyla pencerenin önündeki küçük sehpanın üzerinde duran zarfı göstererek, "Oku şunu," dedi. "Tadeşina'nın veda mektubu."

"Tadeşina öldü mü?" diye sordu Kiyoaki, zarfı alırken ellerinin titrediğini hissederek.

"Hayır, ölmedi. Giderek düzeliyor. Ne yazık ki ölmedi – bu da her şeyi çok daha yüz kızartıcı bir hale getiriyor." Marki konuşurken, oğlunun bulunduğu yere doğru yürümemek için kendini güç tutuyor gibiydi.

Kiyoaki duraksadı.

"Acele et, hemen oku!" Markinin sesinde ilk kez azarlayıcı bir ton vardı.

Kiyoaki, Tadeşina'nın ölüm yatağında, vasiyet olarak yazdığı uzun mektup tomarını açtı, pencerenin önünde durup okumaya başladı.

Sayın marki hazretlerine, bu mektubu okurken mektubu yazan Tadeşina'nın bu dünyadan çoktan ayrılmış olduğunu unutmaması için yalvarıyorum. Ancak bu zavallı yaratığı yaşama bağlayan o ince pamuk ipliğini kesmeden önce –yaptığım iğrenç ve günahkâr işlere karşılık hak ettiğim adil bir ödül olarak görüyorum bunu– hem günahlarımın büyüklüğünü itiraf etmek hem de ekselanslarına son arzumu iletmek için korku dolu bir aceleyle yazıyorum.

Gerçek şu ki, Tadeşina'nın kendisinden beklenen görevleri boşlaması yüzünden son zamanlarda iyice ortaya çıktığı gibi, Bayan Satoko Ayakura gebedir. Bunu öğrendiğimde büyük bir

dehşete kapıldım ve onu bu konuda bir şeyler yapmak zorunda olduğumuza ikna etmeye çalıştım ama sözlerimin hepsi boşa gitti. Zaman geçtikçe konunun daha da önem kazanacağını bildiğim için kendi kararımı verip Kont Ayakura'ya gittim, her şeyi anlattım. Fakat efendimin tek yaptığı, "Şimdi ne yapacağım? Şimdi ne yapacağım?" deyip durmak oldu; harekete geçip geçmeyeceği konusunda en ufak bir ipucu vermedi. Bu sorunun çözümünün her geçen ay daha da zorlaşacağını, sonunda bütün ulusu ilgilendiren bir olay haline geleceğini gayet iyi bildiğimden, sadakatsizliği yüzünden bunca sıkıntıya neden olan Tadeşina'nın önünde tek bir yol kaldığını anladım: kendini feda etmek, siz marki hazretlerinin ayaklarına kapanarak yalvarmak.

Bunun majestelerini kızdıracağını biliyorum ama Bayan Ayakura'nın gebeliği, "aile sorunu" denilebilecek bir konu olduğu için, sizden değerli bilgeliğinizi göstermenizi, konuya gereken gizlilik içinde yaklaşmanızı rica ediyorum. Lütfen hızla ölüme yaklaşan bu yaşlı kadına acıyın, hanımımı ilgilendiren bu meselede aracılık etmeyi kabul edin. Size mezarımın gölgesinden yalvarıyorum.

Saygılarımla

Kiyoaki, mektubu okumayı bitirince, adı geçmediği için yüreğini dolduran o bir anlık ödlekçe ferahlamayı güçlükle bastırdı; yüzünde onursuzluk dolu bir inkâr ifadesinin belirmediğini umuyordu. Yine de dudaklarının kuruduğunun, şakaklarınınsa hızlı hızlı zonkladığının farkındaydı.

"Okudun mu?" diye sordu marki. "Benden bilgece davranmamı, ağzımı sıkı tutmamı istediği çünkü bunun bir 'aile sorunu' olduğunu belirttiği bölümü iyi okudun mu? Ayakura ailesine ne kadar yakın olursak olalım kimse aramızdaki herhangi bir konuyu 'aile sorunu' diye tanımlayamaz. Ama Tadeşina bunu yazıya dökmeyi göze alabilmiş. Kendini savunmanın bir yolunu bulabilirsen

durma, hemen savun. Bunu burada, büyükbabanın portresinin önünde yap! Yanıldıysam senden özür dilemeye hazırım. Böylece, baban olarak böylesi varsayımlara karşı çıkmaya hakkım olur. Hiç kuşkusuz bu iğrenç bir varsayım, iğrenç bir iddia."

Babasının zevk düşkünlüğü bugüne kadar Kiyoaki'de hiç bu denli huşu uyandırmamıştı. Onun böylesine vakur biri olduğunu da bilmezdi. Marki avucuyla istekayı sinir bozucu bir hareketle okşarken babasının portresine ve Tsuşima Savaşı'nı betimleyen tabloya yan dönmüş, ayakta duruyordu. Japon donanmasına ait öncü kolun Japon Denizi'nde Rusların önünde yayılışını gösteren bu dev yağlıboya tablonun yarısından çoğunu okyanusun iri, koyu yeşil dalgaları kaplamaktaydı. Kiyoaki bu resmi yalnızca geceleri görmeye alışıktı, lambanın güçsüz ışığı, geceleri duvarı kaplayan koyu gölgelerin arasında kaybolan dalgaların zarif ayrıntılarını seçmesini engellerdi. Oysa şimdi gün ışığında lacivert dalgaların ön planda nasıl yoğun bir güçle yükseldiğini, daha açık bir yeşil rengin uzaktan uzağa karanlık suları aydınlattığını, sağda solda dalgaların zirvesine konmuş bembeyaz köpükleri görebiliyordu. Manevra yapan filonun ardında bıraktığı izlerse bu çevrintili kuzey denizinin yüzeyine müthiş etkileyici bir biçimde, pürüzsüz bir eşitlikle yayılmıştı. Açık denize doğru yol alan asıl Japon donanması, tuvalin üzerine yatay olarak resmedilmişti, bacadan yükselen dumanlar sağ tarafa doğru, kuzey bölgelerinin mayıs ayındaki haline uygun, soluk yeşil bir rengin hafifçe boyadığı serin, mavi gökyüzüne yükseliyordu.

Kiyoaki'nin büyükbabasını tören giysileriyle gösteren resimse, tartışılmaz ciddiyetine karşın insanca bir sıcaklıkla doluydu. Büyükbabası şu anda bile Kiyoaki'yi paylamıyor, daha çok ağırbaşlı, sevgi dolu bir biçimde öğüt veriyordu. Kiyoaki büyükbabasının portresine her

şeyi itiraf edebileceğini hissetti. Burada, dedesinin göz-kapakları etli, yanakları siğilli, altdudağı kalın yüzünün önünde, kararsızlığından geçici bile olsa kurtulmuşçasına ferahlatıcı bir duyguya kapıldı.

"Söyleyecek hiçbir şeyim yok. Tam düşündüğünüz gibi," dedi, konuşurken gözlerini yere indirmeden. "Çocuk benden."

Marki her ne kadar tehditkâr bir duruş sergiliyor olsa da, kendisini böyle bir durumda bulduğu için kafası adamakıllı karışmıştı. Bu tür konularla baş etmekte oldum olası zorlanırdı. Bu yüzden, ortam oğlunu acı bir şekilde azarlamasına gayet uygun olduğu halde, kendi kendine homurdanmaya başladı.

"Yaşlı Tadeşina azla yetinmeyi bilmez," diye mırıldandı. "Benim için ikinci bir sırrı daha varmış. Hadi birincisi neyse – o yalnızca çapkın bir uşakla ilgiliydi. Ama bu kez bir markinin oğlundan aşağısı kurtarmadı. Üstelik kendini başarıyla öldürmeyi bile beceremedi. Entrikacı moruk!"

Marki en zorlu yaşam sorunlarını her zaman bir kahkahayla atlatırdı ama bu kez, haksızlığa uğradığını düşünmüş kalmıştı. Bu iriyarı, kırmızı yanaklı adam, öz oğlu da içinde olmak üzere herkese acımasız ve duygusuz görünmemek için harcadığı çabayla babasından büsbütün farklıydı. Çağdışı bulduğu, öfke saçan biri olmamak için kızgınlığını saklamaya özen gösterirdi ama şu an öyle allak bullaktı ki, mantıksızlığın sağlayacağı destek güçlerin giderek eridiğini hissediyordu. Aynı zamanda, öfkenin bir başka etkisi daha olmuş, markinin akıl yürütme yeteneğini tümüyle yok etmişti.

Babasının anlık duraksaması Kiyoaki'yi yüreklendirmişti. Bir kayadaki yarıktan fışkıran arı su gibi sözcükler genç adamın ağzından son derece doğal ve akıcı bir biçimde döküldü: "Ne olursa olsun, Satoko benimdir."

"Senin mi? Bir kere daha söyler misin? Satoko benimdir mi dedin?" diye sordu marki; oğlunun hiddetini boşaltma şansı vermesinden hoşnuttu. Artık yüreği rahat, öfkesini doyasıya kusabilirdi. "Böyle konuşmaya nasıl cüret edebilirsin? Satoko'nun Prens Toin'le nişanlanma olasılığı ortaya çıktığında herhangi bir itirazın olup olmadığını sormadım mı sana? 'Bu aşamada her şey değiştirilebilir, henüz vakit var,' demedim mi? 'Duygularını açıkça söyle,' demedim mi?"

Marki önce küçümsemeyi sonra da uzlaşmayı denedi ama öfkesi öyle büyüktü ki başaramadı. Bilardo masasının yanından ilerleyerek iyice yaklaştı, Kiyoaki istekayı tutan elinin titrediğini görebiliyordu. İlk kez içini bir korku yalayıp geçti.

"Peki ya sen ne dedin o zaman? Ha? Ne dedin? 'Hiçbir ilgim yok.' Evet, yanıtın aynen böyleydi. Bu bir erkek sözü sayılmalı, öyle değil mi? Ama senin gerçek bir erkek olduğundan kuşkuluyum. Seni böyle yumuşak ve rahat bir biçimde yetiştirdiğim için pişmanım, böyle biri olup çıkacağm aklıma bile gelmezdi. İmparatorluk ailesinden bir prensle nişanlanan birine, üstelik evlilik için imparatorun onayı alındıktan sonra el sürmek! Hem de onu gebe bırakacak kadar ileri gitmek! Ailenin onurunu beş paralık etmek! Babanın yüzünü kara çıkarmak! Bir evlat bundan daha büyük bir saygısızlık, hainlik yapabilir mi? Eski günlerde olsaydı baban olarak derhal karnımı yarar, imparatorun beni bağışlaması için kendimi öldürürdüm. Bir hayvan gibi davrandın. Rezilce bir şey yaptın. Beni duyuyor musun? Kendini savunmak için ne söyleyebilirsin, Kiyoaki? Beni yanıtlamayacak mısın? Hâlâ bana karşı geliyorsun öyle değil mi?"

Babasının sözlerindeki gazabı algıladığı an, savrulan istekadan kaçınmak için yana çekildi ama sırtına inen sert darbeden kurtulamadı. Babası sopayı ikinci kez sal-

ladı, darbe bu kez sırtını korumak için uzattığı koluna inmişti. Tam tek kurtuluş yolu olan kapıya doğru çılgın gibi atılmıştı ki başına yönelik üçüncü darbe hedefi tutturamayıp burnuna isabet etti. Aynı anda Kiyoaki önündeki iskemleye çarpıp yere düştü, hızı kesilsin diye iskemlenin koluna yapışmıştı. Burnundan kan fışkırdığını gören babası elindeki istekayı sonunda indirdi.

Kiyoaki her darbeden sonra acı bir çığlık atmıştı; kütüphanenin kapısı açıldı, eşikte büyükannesiyle annesi göründü. Markiz tir tir titreyerek kayınvalidesinin arkasında duruyor, kocasıysa istekayı hâlâ sıkıca tutmuş, hızlı hızlı soluyordu.

"Neler oluyor?" diye sordu büyükannesi.

Marki Matsugae annesinin varlığını ilk kez fark ediyormuş gibiydi; yüzündeki anlamdan, annesinin eşikte durduğuna inanamadığı belliydi. Yine de annesinin oraya nasıl geldiğini kestirebiliyordu. Neler olup bittiğini anlayan karısı koşup onu çağırmış olmalıydı. Annesinin inzivaya çekildiği evden dışarıya adım atması hiç de sıradan bir olay değildi.

"Kiyoaki utanç verici bir şey yaptı. Tadeşina'nın veda mektubunu okuyunca anlayacaksın, şuradaki sehpanın üzerinde."

"Tadeşina intihar mı etmiş?"

"Mektup postayla geldi. Alır almaz Ayakura'ları aradım ve..."

"Peki ne öğrendin?" diye sordu annesi. Küçük masanın yanındaki koltuğa oturmuştu, *obi*'sinden, gözlüğünü koyduğu siyah kadife kılıfı çıkarıyordu ağır ağır. Para kesesine benzeyen kılıfı özenle açtı.

Markiz dönüp kayınvalidesine bakınca, onun henüz torununa bir kez bile bakmamış olduğunu ayrımsadı. Bu, ne olursa olsun markiden yana çıkmaya kararlı olduğuna işaretti. Markiz bunu anlayınca hemen Kiyoaki'nin yardı-

mına koştu. Kiyoaki çoktan mendilini çıkarmış, kanayan burnuna tutmuştu. Yarası pek ciddiye benzemiyordu.

Markinin annesi parşömen tomarını açarken, "Peki ne öğrendin?" diye yineledi sorusunu.

Oğlu, içinde bir şeylerin çoktan parçalanmaya başladığını hissetti.

"Telefon edip Tadeşina'nın durumunu sordum. Onu tam zamanında kurtarmışlar, sağlığı düzeliyormuş. Sonra kont kuşkulanarak bu olayı nereden bildiğimi sordu. Anlaşılan kadının mektubundan haberi yok. Yüksek dozda uyku hapı almış. Kontu olayın duyulmaması konusunda elinden geleni yapması için uyardım. Ancak asıl suçlunun oğlum olduğu düşünülürse, kontu fazla suçlayamıyorum. Kısacası konuşmamız hiçbir yere varamadı. Ona olabildiğince yakın bir tarihte buluşup bir kez daha konuşmayı önerdim ama... Her neyse, açık olan bir şey var, o da bir karara varamazsam hiçbir şeyin yapılmayacağı."

"Çok doğru. Gerçekten çok doğru," dedi yaşlı kadın, dalgın dalgın. Bir yandan da mektubu okuyordu.

Tuhaftı ama incelikten yoksun, taşraya özgü o kanlı canlı hali –sağlıkla ışıldayan geniş alnı, yüzünün açık, güçlü çizgileri, geçmiş bir döneme ait yakıcı güneşten hâlâ pembe pembe olan yanakları, yalın, parlak, siyaha boyanmış kısa saçları– kısacası bütün özellikleri bilardo odasının Victoria tarzı döşemesiyle kusursuz bir uyum içindeydi.

"Eh, Kiyoaki'nin adı burada hiç geçmiyor, öyle değil mi?"

"Lütfen, 'aile sorunu' bölümüne dikkat et. Şöyle bir bakan bile bunun ne anlama geldiğini anlar. Ayrıca Kiyoaki'nin ağzından da duydum. Bebeğin kendisinden olduğunu itiraf etti. Bir başka deyişle, yakında torununun çocuğunu göreceksin. Üstelik gayrimeşru bir biçimde."

"Belki de Kiyoaki birini korumaya çalışıyordur, itirafı düzmecedir."

"İstersen bunu Kiyoaki'ye sor, anne."

Sonunda büyükannesi Kiyoaki'ye döndü, beş ya da altı yaşındaki bir çocukmuş gibi ona sevgiyle seslendi.

"Dinle, Kiyoaki. Gözlerimin içine bak. Dosdoğru ninenin gözlerine bak ve sorumu yanıtla. Artık yalan söyleyemezsin. Şimdi babanın bu söyledikleri doğru mu?"

Kiyoaki ona döndü, sırtı hâlâ ağrıyordu, kan içinde kalan mendili hâlâ kanayan burnuna bastırmaktaydı. Gözlerinde yaşlar, yukarı kalkık burnunun ucundaki kan lekesiyle acınacak kadar genç görünüyordu; ıslak burunlu bir köpek yavrusu gibi.

Annesinin uzattığı temiz mendili yüzüne bastırırken, genizden gelen bir sesle, "Doğru," dedi.

Bunun üzerine büyükannesi özgürce koşan atların toynaklarının yankısına benzeyen, alışıldık kibarlıkları açık ve düzgün bir ifadeyle paramparça eden bir konuşma yaptı.

"Emperyal prensin nişanlısını hamile bırakmak! İşte buna başarı denir! Aptal aptal sırıtıp ortalıkta gezinen gençlerden kaç tanesi böyle bir şeyi başarabilir ki bugün? Hiç kuşku yok – Kiyoaki gerçekten de kocama layık bir torun. Bu yüzden hapse bile girsen sakın pişman olma. En azından seni idam etmeyecekleri kesin," dedi. Çok eğlendiği belliydi. Dudaklarının çevresindeki katı çizgiler yok olmuştu, boğucu bir kasvetle dolu onlarca yılı silmiş, şimdiki markinin evin efendisi olduğu günden beri bu evin üzerine serilmiş, gevşeklik veren o kara örtüyü tek bir hareketle sıyırıp atmış gibiydi; dirim dolu bir doygunlukla ışıyordu yüzü. Bütün suçu oğluna yüklediği yoktu. Bu ihtiyarlık günlerinde çevresini saran, arkadan vurucu güçleriyle onu ezip yok etmek için giderek yaklaşan herkesten öç almak için konuşuyordu. Sesi neşeyle yankılanarak bir başka dönemden, başkaldırmaların, bu kuşağın unuttuğu şiddetlerin yaşandığı, tutuklanma ya da ölüm

korkusunun kimseyi engelleyemediği, bu iki tehlikenin günlük yaşamın bir parçası olduğu dönemlerden geliyordu. O, cesetlerin yüzerek geçtiği bir ırmakta bulaşık yıkamaktan başka bir şey düşünmeyen kadınların kuşağındandı. Hayat buydu işte! İlk bakışta erkeklikten yoksun gibi görünen torununun o çağın ruhunu gözlerinin önünde yeniden canlandırmış olması ne kadar olağanüstüydü.

Yaşlı kadın, yüzünde neredeyse esrik bir hoşnutlukla gözlerini boşluğa dikmişti. Markiyle markiz hayretten donakalmış ona bakıyorlardı. Markiye ait malikânenin reisi olan yaşlı bir kadının kaba taşra güzelliğiyle dolu, fazlasıyla haşin yüzüne.

"Anne neler diyorsun?" dedi marki cılız bir sesle. Sonunda şaşkınlığından kurtulabilmişti. "Bu, Matsugae'lerin sonu olabilir... üstelik babama karşı da büyük bir saygısızlık."

"Çok doğru," dedi kadın hemen. "Şimdi asıl düşünmen gereken şey Kiyoaki'yi nasıl cezalandıracağın değil, Matsugae'lerin evini nasıl koruyacağındır. Ulus elbette önemli ama ailemizi de düşünmeliyiz. Ne de olsa biz yirmi yedi kuşaktan beri imparatorluğun lütfundan yararlanan Ayakura'lar gibi değiliz, değil mi? Pekâlâ, sence ne yapılmalı?"

"Bence nişan töreni ve düğün bitene kadar hiçbir şey olmamış gibi davranmaktan başka çaremiz yok."

"Çok güzel; ama Satoko'nun bebeği konusunda hemen bir şeyler yapılmalı. Bu iş Tokyo yakınlarında yapılır, gazeteler de her nasılsa öğrenirse her şeyi elimize yüzümüze bulaştırmış oluruz. Gerçekçi bir çözüm önerin yok mu?"

"Osaka'da olabilir," diye yanıtladı marki bir an düşündükten sonra. "Doktor Mori bu işi bizim için büyük bir gizlilik içinde yapar. Zahmetinin karşılığını fazlasıyla almasını sağlarım. Fakat Satoko'nun Osaka'ya gitmek için geçerli bir neden bulması gerekecek."

"Ayakura'ların orada bir sürü akrabaları var. Nişanı haber vermek için Satoko'nun oraya gitmesinden daha doğal bir şey olabilir mi?"

"Ama akrabalarını ziyaret ettiğinde ya durumundan şüphelenirlerse? Yo, olmaz. Durun. Buldum. Evlenmeden önce son defa başrahibeye saygısını sunmak üzere Nara'daki Geşu Tapınağı'na gitmesine ne dersiniz? En iyisi bu olmaz mı? O tapınak her zaman imparator ailesiyle içli dışlı olmuştur, başrahibeye bu onuru bağışlamak oldukça uygun düşecektir. Enine boyuna düşünüldüğünde bile son derece doğal görünecektir. Başrahibe Satoko'yu çocukluğundan beri çok sever. Önce Osaka'ya gidip Doktor Mori'ye görünür. Bir ya da iki gün dinlendikten sonra da Nara'ya gider. Evet, en iyisi bu. Herhalde annesinin de onunla birlikte gitmesi gerekecek..."

"Bir tek annesi olmaz," dedi yaşlı kadın sertçe. "Kont Ayakura'nın karısından bizim çıkarlarımızı gözetmesi beklenemez. Bizden birinin de onlarla gitmesi, Dr. Mori'nin müdahalesinden önce ve sonra kızla ilgilenmesi şart. Bu işi bir kadın yapmalı. Evet..." Biraz düşünüp taşındıktan sonra Kiyoaki'nin annesine döndü: "Tsujiko, sen git."

"Peki."

"Gözlerini dört açmalısın, hem de sürekli. Onunla birlikte Nara'ya gitmene gerek yok. Asıl önemli işin tamamlandığını gördükten sonra elinden geldiğince çabuk Tokyo'ya dön ve bize olanı biteni anlat."

"Anlıyorum."

"Annem haklı," dedi marki. "Onun dediği gibi yap. Ben kontla konuşur, Satoko'nun hareket tarihini kararlaştırırım. Her şey öyle iyi ayarlanmalı ki kimse kuşkulanmamalı."

Kiyoaki kendisini geri plana itilmiş gibi hissediyordu, yaşamından, Satoko'ya duyduğu aşktan sanki her şey

çoktan bitmiş gibi söz ediliyordu. Babası, annesi, büyükannesi gözlerinin önünde büyük bir özenle cenaze hazırlıklarına girişmişlerdi; cesedin konuşulanları duyup duymadığı umurlarında bile değildi. Sanki cenazesi kalkmadan bir şeyler gömülmüştü bile. Bir yandan değersiz bir cesetti, öte yandansa başvuracak kimsesi olmayan, acımasızca paylanan bir çocuk.

Olayın merkezindeki kişinin rol almamasına, Ayakura'ların isteklerinin görmezden gelinmesine karşın her şey doyurucu bir sonuca doğru kayarcasına ilerlemeye başlamıştı. Daha bir dakika önce büyük bir yüreklilikle konuşan büyükannesi bile bu aile bunalımı karşısında birlik olmanın keyfini çıkarıyor gibiydi. Kişiliği duyarlılık açısından Kiyoaki'ninkinden büsbütün farklıydı; Kiyoaki'nin onursuz davranışının kökenindeki yabani soyluluğu kavrayacak zekâya sahipti ama aile namusunun söz konusu olduğu yerde aynı zekâ, hayranlığını bir yana bırakmasını, her tür soylu açıklamaya karşı dilini tutmasını sağlıyordu. Kolayca kestirilebileceği gibi bu yeteneği Kagoşima Koyu'nu yakıp kavuran kızgın güneşe değil, kocasının, yani Kiyoaki'nin büyükbabasının eğitmenliğine borçluydu.

Marki, istekayla vurduğundan beri ilk kez doğruca Kiyoaki'ye baktı.

"Bundan böyle eve kapanacak, öğrencilik görevlerini yerine getireceksin. Bütün enerjini sınavlara hazırlanmak için harcayacaksın. İyice anladın mı? Artık bu konuda konuşmayacağım. Bu bir dönüm noktası: Ya bir erkek olacaksın ya da olamayacaksın. Satoko'ya gelince, onu bir daha görmeyeceğini söylememe gerek yok herhalde."

"Eskiden buna ev hapsi denirdi," dedi büyükannesi. "Ders çalışmaktan yorulunca arada bir beni ziyarete gel."

İşte o zaman Kiyoaki babasının onu evlatlıktan reddetmeyeceğini anladı – çıkabilecek dedikodulardan ödü kopmuştu adamın.

40

Kont Ayakura kaza, hastalık ve ölüm karşısında iflah olmaz ödleğin biriydi. Tadeşina'nın yataktan kalkmadığı sabah ortalık epey karışmıştı. Yastığının üzerine bıraktığı intihar mektubunu hemen kontese getirdiler, o da kocasına verdi, kont mektubu mikropluymuş gibi parmaklarının ucuyla tutarak açtı. Sonuçta bunun; kont, kontes ve Satoko'ya hizmetteki kusurları için af dileyen, hiç eksilmeyen yardımları için teşekkür eden yalın bir veda mektubu olduğu anlaşıldı; kimin eline geçerse geçsin en ufak bir kuşku uyandırmazdı.

Kontes hemen doktoru çağırttı. Kont hizmetkârı görmeye elbette gitmedi ama daha sonra karısından ayrıntılı bilgi istedi.

"Yüz yirmiden fazla uyku hapı içmiş. Henüz bilinci yerine gelmediği için olup biteni doktordan öğrendim. Tanrım, kollarını, bacaklarını bağlamış, bedeniyse bir yay gibi gerilmiş – ne patırtı! Yaşlı kadının bunca gücü nereden bulduğunu Tanrı bilir. Sonra hep birlikte onu yere yatırdık, iğne yapıldı, doktor da midesini boşalttı – korkunçtu, bakmamaya çalıştım. Sonunda doktor yaşayacağını söyleyerek beni rahatlattı. Böyle bir uzmanlığa sahip olmak ne kadar harika bir şey! Daha biz bir şey söylemeden Tadeşina'nın soluğunu kokladı ve, 'Ah, sarmısak kokusu,' dedi, 'mutlaka Calmotin hapıdır.' Ânında anlayıverdi."

"Düzelmesinin ne kadar zaman alacağını da söyledi mi?"

"Evet, en azından on gün dinlenmesi gerektiğini söyledi."

"Bu konuda evin dışına tek bir sözcük bile sızmamasına dikkat et. Ağızlarını sıkı tutmaları için kadınları

uyar, ayrıca doktoru da uyarmalıyız. Olanlara Satoko ne diyor?"

"Odasına kapandı. Tadeşina'yı görmek için bile dışarıya çıkmadı. Bence bu durumda Tadeşina'yı görmemesi daha iyi. Tadeşina konuyu bize açtığından beri onunla hiç konuşmadı, onu görmek istemiyordur herhalde. En iyi Satoko'yu rahat bırakmak."

Tadeşina beş gün önce çaresiz bir halde kontla kontese Satoko'nun gebe olduğunu açıklamıştı, kont gazaba gelip onu azarlayacağına öyle kayıtsız kalmıştı ki Tadeşina umutsüzluğa kapılmış ve Marki Matsugae'ye bir mektup yazdıktan sonra aşırı dozda uyku hapı içmişti.

Satoko, Tadeşina'nın öğüdünü tutmamakta direnmişti. Tehlikenin her geçen gün biraz daha büyümesine karşın Tadeşina'ya kimseye bir şey söylememesini emretmişti, kendisinin de herhangi bir çözüm yolu aradığını gösteren hiçbir işaret yoktu. Tadeşina buna artık daha fazla dayanamayacağını anlayınca hanımına ihanet etmeyi göze alarak her şeyi kontla kontese anlatmıştı. Fakat kontla kontes –haber kafalarına bir balyoz gibi indiği için olsa gerek– bir kedinin avludaki piliçlerden birini kapıp kaçtığını öğrenmekten daha fazla bir şaşkınlık göstermemişlerdi.

Olup biteni anlattığının ertesi günü, ondan bir sonraki gün Tadeşina kontla karşılaşmış ama kontun sorunla ilgilenip ilgilenmediği yolunda hiçbir belirti görememişti. Aslında adam derinden sarsılmıştı. Ama sorun onun baş edemeyeceği kadar büyüktü, başkalarıyla dertleşilemeyecek kadar da utanç vericiydi, o da aklından uzaklaştırmak için elinden geleni yapıyordu.

Karısıyla, bir karara varıncaya kadar Satoko'ya hiçbir şey söylememe konusunda anlaştılar. Ancak sezgileri inanılmayacak kadar güçlenmiş olan Satoko, Tadeşina'nın ağzını ustaca aradı ve olanları öğrendi. Bunun üzerine

odasına kapandı, kadınla bütün ilişkisini kesti. Eve uğursuz bir sessizlik çökmüştü. Tadeşina uşakları, soran olursa hasta olduğunu söylemeleri için uyardıktan sonra dış dünyayla bütün iletişimini kesti.

Kont karısıyla bile sorunu tartışmaktan kaçınıyordu. Koşulların ne kadar korkutucu olduğunun gayet iyi farkındaydı, bir an önce harekete geçilmesi gerektiğini de biliyordu ama yine de ağırdan almayı sürdürdü. Bu, mucizelere inandığı anlamına da gelmiyordu elbette.

Kont Ayakura'nın hareketsizliğinde bir tür incelik vardı. İliklerine işlemiş kararsızlığının belli bir kuşkuculuk barındırdığı yadsınamazdı ama sözcüğün sıradan anlamıyla kuşkucu biri değildi. Tamam, sabahtan akşama kadar düşünüp duruyordu, ancak yoğun duygu birikimini yönlendirmekten âcizdi. Tefekküre dalmanın, Ayakura ailesinin geleneksel sporu olan *kemari* ile epeyce ortak yanı vardı: İnsan topu ne kadar yükseğe atarsa atsın az sonra topun yeniden yere düşeceği kesindi. Ünlü atası Namba Munetate beyaz geyik derisinden yapılmış topu mor deri şeritlerinden tutarak hayranlık çığlıkları arasında akıl almaz yüksekliklere, hatta imparatorluk sarayının yirmi yedi metre yüksekliğindeki damını bile aşacak kadar yukarılara tekmelediği zaman da top, kaçınılmaz olarak yeniden bahçeye düşerdi.

Mademki bütün çözümler zarafeti, ince beğeniyi dışarıda bırakacaktı, öyleyse o sevimsiz çözüme başka birisinin varmasını beklemek en iyisiydi. Topun düşüşünü durdurmak için başka birinin ayağını uzatması gerekecekti. O kişi topa vursa bile topun en yüksek noktaya ulaştığı zaman beklenmedik bir dürtüye yenilmesi, yeni ve umulmadık bir eğriyle toprağa dönmesi pekâlâ olasıydı.

Yıkıma uğrama ihtimali kontun aklına bile gelmiyordu. İmparatorluk ailesinden bir prensin, bizzat imparatorun onayladığı nişanlısının karşısında başka bir erke-

ğin çocuğunu taşıması bir bunalım değilse, dünya bunalımın ne olduğunu asla öğrenemeyecek demekti. Yine de aşağıya düşen topa mutlaka onun vurması gerekmiyordu; topla uğraşma sırası kesinlikle başkasındaydı. Kont kuruntuları sürgit dert edecek biri değildi, bunun kaçınılmaz sonucu olarak da onun dertleri sonunda hep başkalarının sırtına yüklenirdi.

Tadeşina'nın intihar girişiminin yarattığı kargaşanın ertesi günü Marki Matsugae telefon etti.

* * *

Onca gizliliğe karşın markinin olup bitenden nasıl haberdar olduğunu kontun aklı almıyordu. Evinde bir muhbir olduğunu öğrenseydi hiç şaşırmazdı. Ancak asıl kuşkulandığı kişi olan Tadeşina bir gün öncesini baygın geçirdiği için artık onu şüpheliler listesinden silmek zorundaydı.

Karısından Tadeşina'nın giderek iyileştiğini, konuşabildiğini, hatta eski iştahına kavuştuğunu öğrenince, bütün cesaretini toplayıp onu hasta odasında ziyaret etmeyi kararlaştırdı.

"Benimle gelmene gerek yok," dedi karısına. "Onu yalnız göreceğim. Belki de baş başayken gerçeği daha kolay söyler."

"Ama odanın durumu berbat, haber vermeden gidersen kadını üzmüş olursun. Ben önden gidip haber vereyim, toparlanmaya zamanı olsun."

"Nasıl istersen."

Kont iki saat beklemek zorunda kaldı. Kontesten haberi alan hasta hemen makyaj yapmaya koyulmuştu.

Tadeşina'ya ana binada kendine ait bir odada kalma ayrıcalığı tanınmıştı ama oda ancak dört buçuk hasır büyüklüğündeydi, güneş de almıyordu. Yatağı yere serildi-

ğinde neredeyse bütün zemini kaplıyordu. Kont oraya daha önce hiç girmemişti.

Sonunda bir uşak gelip kontu odaya götürdü. Tatami zemine kont için bir iskemle yerleştirilmiş, Tadeşina'nın döşeğiyse kaldırılmıştı. Uzun kollu bir sabahlık giymiş, dirseklerinin altına birkaç yastık yığmış olan kadın, efendisi odaya girerken saygıyla eğildi. Bu sırada alnı önündeki yastık yığınına değer gibi oldu ama kont kadının eğilişindeki kusursuzluğa bakarak, alnıyla yastıklar arasında hafif bir aralık bırakacak kadar kendini toparlamış olduğunu anladı. Makyajına özen göstermiş, kalın, donuk beyaz bir pudra tabakasını titizce taranmış saçlarının dibine kadar düzgünce yaymıştı.

"Eh, büyük bir sınav verdin," diye başladı kont, oturduktan sonra. "Ama çabuk toparlandın, önemli olan da bu. Bizi böyle korkutmaya hakkın yoktu."

Oturduğu yerden kadına bakmasında bir tuhaflık olmasa da, nedense ne sesinin ne de söylediklerinin ona ulaşabildiğini hissediyordu.

"Ekselans hazretlerinin beni ziyaret etmesi ne büyük bir onur! Tam anlamıyla dehşet içindeyim. Hissettiğim derin utancı tanımlayacak sözcük bulamıyorum..."

Başı hâlâ öne eğikti, kolundan çekip aldığı mendille gözlerini kurular gibi yapıyordu ama bu sırada bile makyajını bozmamaya özen gösterdiği kontun dikkatinden kaçmamıştı.

"Doktora kalırsa on günlük bir dinlenmeden sonra eski sağlığına kavuşacakmışsın. Kendini rahat bırak, iyice dinlen."

"Ah, çok teşekkür ederim. Ekselansları, ölmeyi beceremediğim için büyük bir utanç içindeyim."

Kont, koyu kırmızı, kasımpatı desenli sabahlığına sarınmış olan bu yaşlı kadına bakarken, ölüm yolculuğuna geri dönmek üzere çıkmış birini saran o tiksindirici

kokuyu aldı. Bu küçük odadaki her şeye, hatta dolaba, çekmecelere bile sinmiş olan kokuşmuşluğun kokusunu alabiliyordu, kendini gittikçe daha da rahatsız hissetti. Kadın başını eğdikçe hâlâ görülebilen, ensesindeki sıvı beyaz boyayı büyük bir ustalık ve özenle sürmüş, saçlarını tek bir teli bile kıpırdamayacak biçimde taramış olması kontun duyduğu o tanımlanamaz korkuyu daha da yoğunlaştırıyordu.

"Aslına bakarsan," dedi, elinden geldiğince kayıtsız bir sesle, "bugün Marki Matsugae'den gelen telefon beni çok şaşırttı. Olanları biliyordu. Bunun üzerine herhangi bir açıklamada bulunup bulunmayacağını merak ettim, sana sormaya karar verdim."

Soruldukları anda kendi kendilerini yanıtlayan sorular vardır. Daha sözcükler ağzından çıkar çıkmaz yanıtı şaşırtıcı bir hızla, kadın tam gözlerini ona doğru kaldırdığı anda geliverdi.

Yüzünü kaplayan, eski saray usulü sürülmüş pudra tabakası her zamankinden de kalındı. Dudaklarına, neredeyse içlerine kadar parlak kırmızı bir ruj sürmüştü. Yalnızca kırışıklıkları kapatmakla yetinmemiş, beyaz pudrayı kat kat, kaygan bir yüzey elde edinceye kadar sürmüştü; ama son yaşadığı olayın sertleştirdiği cildine pudrayı emdirmeyi başaramamıştı. Makyajı derisinin üzerinde, gözeneklerden kalıp halinde fışkırmışçasına asılı duruyordu. Kont yeniden konuşmaya başlamadan önce çaktırmadan gözlerini kaçırdı.

"Önceden markiye bir mektup yazdın, öyle değil mi?"

"Evet, ekselansları," diye yanıtladı kadın, başı hâlâ eğikti; ama sesi hiç titremiyordu. "Niyetim gerçekten ölmekti, ona ben öldükten sonra yapılması gerekeni yapması için yalvardım."

"Mektupta her şeyi açıkladın mı?"

"Hayır, efendim."

"Demek bazı şeyleri gizledin?"

"Evet, ekselansları. Epeyce şeyi gizledim," diye karşılık verdi Tadeşina. Sesi sevinçliydi.

41

Kont, Marki Matsugae'den ne kadarını gizlemek istediğinden emin değildi, fakat Tadeşina'nın ondan bazı şeyleri gizlediğini duyunca ansızın rahatsız olmuştu.

"Peki anlatmadığın şeyler... hangileri onlar?"

"Efendim ne demek istiyor? Ekselanslarını yanıtladım çünkü mektupta markiye *her şeyi* anlatıp anlatmadığımı öğrenmek istediniz. Böyle bir soru sorduğunuza göre aklınızdan bir şey geçiyor demektir."

"Söz oyunlarıyla yitirecek zamanımız yok. Kalkıp buraya geldim çünkü baş başa olursak daha rahat konuşabileceğimizi düşündüm. Kısacası, dilinin altındakini açık açık söylesen iyi olur."

"O mektupta değinmediğim çok, pek çok konu var. Bunlardan biri de efendimin sekiz yıl kadar önce Kitazaki'de bana güvenip söyledikleri. O günü yüreğime mühürlemiş bir halde ölmeye niyetliyim."

"Kitazaki'de mi?"

Kont, kulaklarında bir ölüm emri gibi çınlayan bu adı duyunca ürperdi. Tadeşina'nın lafı nereye getirmek istediğini anlamıştı, bunun üzerine duyduğu dehşet daha da arttı. Artık en küçük bir kuşkusu kalmamıştı.

"Kitazaki'de ne söylemiştim ki?"

"Yağışlı mevsimde bir akşam vaktiydi. Efendi unutmuş olamaz. Bayan Satoko henüz on üç yaşındaydı ama hızla genç bir hanım olma yolundaydı. Marki Matsugae o

gün buraya ender ziyaretlerinden birini yapmaya gelmişti. O ayrılırken efendimin ruh hali hiç de olması gerektiği gibi değildi. Böylece kalkıp Kitazaki'nin evine gitti, biraz eğlenmek istiyordu. İşte o gece bana bir şey söyledi."

Kont, Tadeşina'nın ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Kadın, kontun o geceki sözlerini bir silah gibi kullanıp kendi hatasını onun sırtına yüklemeye çalışıyordu. İlk kez, acaba kendisini öldürmeye gerçekten niyetli miydi, diye düşündü.

Kadının gözleri şimdi yastık yığınının üstünden, bolca pudralanmış yüzünde bir kalenin bembeyaz duvarına açılmış iki mazgal deliği gibi bakıyordu. Duvarın gerisindeki karanlık, geçmişten gelen şeylerle doluydu, delikten hızla fırlayan bir ok dışarıdaki parlak ışıkta duran kontu hedef almıştı.

"Bu konuyu neden açtın şimdi? Ben onu şaka olsun diye söylemiştim."

"Gerçekten şaka mıydı?"

Mazgal deliği gözler ansızın daha da kısıldı. Konta bu gözlerdeki karanlık bütün yoğunluğuyla kendisine yönelmiş gibi geldi. Sonra kadın, ciddi bir sesle, konuşmayı sürdürdü: "Ama yine de... o gece, Kitazaki'nin evinde..."

Kitazaki, Kitazaki – Kont'un unutmaya çalıştığı anılarla yüklü bu ad kumaz, yaşlı kadının dudaklarından eksilmiyordu. Oraya sekiz yıldan beri adım atmamış olmasına karşın ev bütün ayrıntılarıyla yeniden gözünün önünde canlandı. Han, bir yokuşun hemen eteğindeydi, dikkate değer bir giriş kapısı yoktu ama tahta parmaklıklı kocaman bir bahçeyle çevriliydi. Sümüklüböceklerin, yılanların pek hoşlandığı o iç karartıcı, nemli holde, dört ya da beş çift siyah çizme duruyordu. Çizmelerin yağ ve terden matlaşmış, yıpranmış, sarımsı kahverengi derileri bile gözünün önündeydi; tıpkı dışarıya sarkan, üzerinde adların yazılı olduğu geniş etiketleri gibi. O gece onu kapıda ba-

ğıra çağıra söylenen, kaba saba şarkıların sesi karşılamıştı. Rus-Japon Savaşı iyice kızışmıştı, askerler han için saygın ve sağlam bir gelir kaynağıydı. Hana saygıdeğer bir görünümün yanı sıra bir de ahır kokusu katmaktaydılar. Gerilerdeki bir odaya götürülürken koridoru, bir karantina koğuşundan geçer gibi, dirseğini yandaki sütunlardan birine bile sürmekten korkarak geçti. İnsan terinden ve ona ilişkin her şeyden oldum olası tiksinirdi.

Sekiz yıl önce, yağış mevsimindeki o gece kont, konuğu olan markiyi uğurladıktan sonra kendini bir türlü toplayamamıştı. İşte o anda efendisinin yüzündeki anlamdan ruhsal durumunu hemen anlayan Tadeşina konuşmaya başlamıştı.

"Kitazaki bana çok eğlendirici bir şey bulduğunu, tadını çıkarması için efendiye sunmak istediğini söyledi. Acaba efendi bu gece oraya gidip biraz rahatlamak istemez mi?"

Satoko yattıktan sonra Tadeşina'nın "akrabalarını ziyaret etmek" türünden özgürlüklere sahip olduğu için dışarıya çıkmasına, kontla önceden saptanmış bir yerde buluşmasına hiçbir engel yoktu.

Kitazaki, kontu aşırı bir saygıyla karşıladı, sake ikram etti, az sonra eski bir parşömen tomarıyla dönerek saygılı bir hareketle masanın üzerine koydu.

"Bu gece burası gerçekten çok gürültülü," dedi özür dilercesine. "Biri cepheye gitmek üzere, bu yüzden veda partisi veriyor. Fazlasıyla sıcak ama belki de pancurları kapatsak daha iyi olacak, majesteleri."

Kitazaki bununla, ana binadaki ikinci kattan gelen gürültünün az da olsa önlenebileceğini ima ediyordu. Kont adamın düşüncesine katıldı, kepenkleri kapattırdı. Ancak yağmurun sesi ansızın dört bir yandan odaya dolmuş, sanki onu buraya hapsetmişti. Genji tarzı sürme kapının parlak rengi odaya bir tür boğucu, soluk kesici

cinsellik katıyordu; sanki oda yasaklanmış bir parşömen tomarının içindeki bir resimdi.

Kitazaki, kontun karşısına oturduktan sonra buruşuk ama güven veren ellerini saygıyla uzattı, tomarın üzerindeki mor kurdeleyi çözdü. Sonra tomarı kontun görmesi için açtı; en üstteki gösterişli yazı ortaya çıktı. Açık saçık bir fıkraydı:

> Çao Çu bir gün bir rahibeye şöyle der: "Senin de şeyin var mı? Senin de var mı?"
>
> Bunun üzerine rahibe yumruğunu sallayınca, Çao Çu hemen döner ama uzaklaşmadan önce şöyle bağırır: "Sığ suda demiri derine atamazsın."

O gecenin boğucu sıcağı! Tadeşina'nın yelpazesinden çıkan, sırtına vuran esintiyle daha da ağırlaşan nemli, sersemletici hava konta pirinç haşlama sepetini çağrıştırıyordu. Sake etkisini göstermeye başlamıştı; yağmurun sesi sanki kafatasına güm güm iniyordu, dışarıdaki dünya savaş yengisine ilişkin masum düşüncelere dalmıştı. Kont oturup cinsel istek uyandırıcı parşömene bakmayı sürdürdü. Kitazaki birdenbire avuçlarıyla havadaki bir sivrisineği ezdi. Çıkardığı ses yüzünden hemen özür diledi; onun kuru beyaz avucunda ezilmiş sineğin bıraktığı küçücük siyah lekeyle kenarına sürünmüş kırmızı kanı görünce kontun midesi bulandı. Sivrisinek neden sokmamıştı onu? Gerçekten de her şeye karşı çok mu iyi korunuyordu?

Parşömendeki ilk resim, kahverengi giysili bir rahiple genç bir dula aitti. Bir paravananın önünde karşılıklı oturuyorlardı. Resme *haiku* çizimleri üslubunda, hafif şakacı bir hava verilmiş, rahibin yüzü kocaman bir penis biçiminde çizilmişti.

Bir sonraki resimde rahip ansızın genç dulun üzeri-

ne saldırıyor, ırzına geçmeye yelteniyordu; kadın karşı koyuyordu ama kimonosu çoktan sıyrılmıştı bile. Bir sonraki resimde sarmaş dolaştılar, ikisi de çıplaktı; kadının yüz hatları şimdi mutlulukla gevşemişti. Rahibin cinsel organı dev bir çamın burgulu köküne benziyordu, kahverengi dilini büyük bir zevkle uzatmıştı. Bu sanatın gelenekleri doğrultusunda, kadının ayaklarıyla parmakları Çin beyazına boyanmıştı, sivri tırnakları içe kıvrıktı. Erkeğe sıkıca dolanmış beyaz baldırları ayak parmaklarına kadar ürpertiler içindeydi, sonsuzluğa doğru fışkırmaya hazır olan esriklik sıvısını tutmak için harcadığı çaba bu gerilişte cisimleşmişti sanki. Kadının çabası gerçekten hayranlık uyandırıyor, diye düşündü kont.

Panonun arka tarafına saklanmış birtakım rahip adayları ise tahta bir davulla bir yazı masasının üzerine çıkmışlar, birbirlerinin sırtına basarak yükselmişler, arka tarafta olup biteni görmeye çalışıyorlardı; bir yandan da, inanılmaz boyutlara ulaşmış olan belli yerlerini bastırmak için gülünç bir gayret içindeydiler. Sonunda pano devrildi. Kadın örtünüp kaçmaya çalışırken rahip bitkin bir halde, adayları azarlama gücünü bile bulamadan öylece yatıyor, bunu tam bir keşmekeşle dolu bir sahne izliyordu.

Rahiplerin penisleri neredeyse kendi boylarına yakın resmedilmişti, her zamanki oranlar, duydukları şehveti betimlemek için ressama yetmemişti. Kadının üzerine eğildiklerinde her birinin yüzü tanımlanamaz bir acıyla, komik bir biçimde kasılmıştı, kendi organlarının ağırlığı altında sendeliyor, düşecek gibi oluyorlardı.

Böylesine büyük bir yorgunluğun ardından kadının bütün bedeni ölümcül bir aklığa büründü ve kadın öldü. Ruhu bedeninden ayrılıp rüzgârın savurduğu bir söğüt ağacının dallarına sığındı. Kadın orada kin dolu bir hayalete dönüştü; yüzü bir kadınlık organı gibi resmedilmişti.

Bu noktada parşömen daha önceki mizahi niteliğini

yitirdi ve ürkütücü bir kasvetle doldu. Hepsi de birbirine benzeyen hayaletler saçları diken diken, kızıl dudakları aralık, erkeklere saldırıyordu. Korkuyla kaçışan adamlar bir burgaç gibi tepelerine çöken, güçlü çeneleriyle rahibinki de içinde olmak üzere herkesin erkeklik organını koparan bu hayaletlerle baş edemiyordu.

Son sahne deniz kıyısındaydı. Hadım edilmiş erkekler kumsalda çırılçıplak, umutsuzca inleyerek yatıyordu; kopartılmış organlarla dolu bir gemi karanlık denize açılmak üzereydi. Hayaletler güvertede toplanmıştı, saçları rüzgârda uçuşuyor, solgun ellerini alay edercesine sallıyor, penis şeklindeki yüzleri kıyıdaki kurbanların çığlıklarına kahkahalarla gülüyordu. Geminin pruvası da bir organ biçimindeydi, açık denize doğru yol alırken ucuna takılı bir tutam kıl denizden gelen esintiyle dalgalanıyordu.

* * *

Sonunda başını kâğıttan kaldırdığında kontun açıklanamaz bir biçimde canı sıkkındı. Sake onu rahatlatmadığı gibi endişelerini daha da artırmıştı. Yine de Kitaza-ki'den biraz daha getirmesini istedi, içkisini sessizce içti. Aklı hâlâ resimlerdeki kadının capcanlı görüntüsündeydi. Kıvrık tırnakları, boyalı bacaklarının şehvetli beyazlığı gözlerinin önünde parlayıp duruyordu.

Bundan sonra yaptığı şey yalnızca yağış mevsimindeki o gecenin insanı sersemleten sıcaklığıyla ve kontun duyduğu tiksintiyle açıklanabilir. O yağmurlu geceden on dört yıl önce, karısı Satoko'ya hamileyken Tadeşina'nın hizmetlerinden yararlanmıştı. Kadın o zamanlar bile kırkın üstünde olduğu için bu sıradışı, geçici bir hevesti, fazla uzun da sürmemişti. Aradan on dört yıl geçmiş, Tadeşina ellisini aşmıştı; böyle bir şeyin bir daha yineleneceği kontun aklından bile geçmezdi. Bu kez olanlardan sonray-

sa bir daha Kitazaki'nin evine adım atmamaya yemin etti.

Olaylar ve koşullar – markinin ziyareti, gururuna indirilen darbe, yağmurlu gece, Kitazaki'nin evindeki yalıtılmış arka oda, sake, cinsel istek uyandıran resimler– hepsi birleşip kontun dünyaya küsmüş halini daha da yoğunlaştırmış, içinde kendi kendini rezil etmek için dayanılmaz bir istek uyandırmıştı (başka türlüsü de beklenemezdi zaten). İşte o gece yaptığı şeyi ona yaptıran da bu istek oldu. Tadeşina'nın her türlü suçlamadan yoksun karşılığı, kendine duyduğu tiksintinin ağzını mühürledi.

"Bu kadın," diye düşündü, "on dört, yirmi, yüz yıl bekleyebilir. Onun için hiç fark etmez. Efendisinin sesini ne zaman duyarsa duysun, asla hazırlıksız yakalanmayacaktır."

Kendisinin neden olmadığı durumlar yüzünden içinde kabaran içerleme duygusu onu, açık saçık resimlerdeki hayaletlerin uzanmış, kendisini bekledikleri karanlık ormana dalmaya zorluyordu. Bir de buna Tadeşina'nın kendinden emin hali, şen cilveleri, cinsel oyunlardaki ustalığıyla açıkça gururlanması eklenince hepsi birden kontu adeta zorla, on dört yıl öncesindeki gibi etkiledi.

Belki de Tadeşina odadan çıkıp giden, bir daha da dönmeyen Kitazaki'yle işbirliği yapmıştı. Daha sonra, karanlıkta, yağmurun odayı kaplayan sesine kulak vererek hiç konuşmadan oturdular. Sonra yine askerlerin sesi geldi, kont bu kez şarkının sözlerini açık seçik duyabildi:

Savaş meydanına!
Çelik ve ateşle dolu meydana!
Ulusu savunmak,
Senin alın yazın!
İleri, yiğit yoldaşlar!
İleri, imparatorluk ordusu!

Kont ansızın çocuklaşmıştı. İçini kemirip duran öfkeden bir an önce kurtulmak gereği duyuyordu. Bu yüzden, uşaklara duyurulmayan, yalnızca aileyi ilgilendiren bir konuyu bütün ayrıntılarıyla Tadeşina'ya aktardı. Çünkü öfkesinin salt kendisine ait olmadığına, daha çok atalarının gazabıyla ilintili bir duygu olduğuna inanıyordu.

Marki Matsugae o gün evlerine konuk gelmişti. Satoko onu selamlamak için odaya girince marki kızın kısa kesilmiş saçlarını okşamış, belki de içtiği sakenin etkisiyle birdenbire çocuğun önünde konuşmaya başlamıştı: "Ne kadar güzel bir prenses olup çıkmışsın! Büyüdüğün zaman öyle güzel olacaksın ki, güzelliğini anlatacak sözcük bulamayacaklar. Yakışıklı bir koca bulma işine gelince, sen onu amcana bırak, hiç dert etme. Amcana tam anlamıyla güvenirsen sana dünyada bir eşine daha rastlanamayacak bir damat bulurum. Babanın hiçbir şey için kaygılanmasına gerek yok. Gelin olduğunda sana altın rengi satenden upuzun bir duvak takacağım. Gurur duyacağın uzun bir gelin alayın olacak! Böylesini Ayakura'lar kaç kuşaktır görmemişlerdir!"

Kontes belli belirsiz kaş çatarken kont güçbela gülümsedi. Ataları olsaydı bu hakaret karşısında gülümsemez, gerekli nezaketi gösterdikten sonra markiye haddini bildirirlerdi. Ama şimdi –örneğin atalarının oynadığı *kemari*'nin artık yalnızca bir anı olduğu– bugünlerde terbiyesizlere haddini bildirmenin olanağı kalmamıştı. Şu marki gibi yalancı, gerçek bir soyluyu incittiğini göremeyecek kadar gamsız ve düşüncesiz insanlar, incelikten yoksun hakaretler ettikleri zaman, hafifçe gülümsemekten başka yapacak bir şey yoktu. Yine de, paraya ve güce yeni kavuşmuş birinin karşısında kültürlü bir insanın dudaklarında beliren gülümsemede bir gizem, belli belirsiz bir sitem de yok değildi.

Kont bunları Tadeşina'ya anlattıktan sonra bir süre

sustu. Zarafetin öcünü alması nasıl sağlanabilirdi acaba? Saray soylularına yakışan bir intikam biçimi yok muydu? Tıpkı resmî bir giysinin yeninden içeri tütsü sokmak, sonra da alevini hiç göstermeksizin giysiyi yakıp kül etmesini beklemek türünden bir intikam? Böylesi bir intikam, kumaşa sinen ağır, kokulu bir zehir bırakarak etkisini yıllarca bozulmadan sürdürmez miydi?

Sonunda kont, Tadeşina'ya dönüp şöyle dedi: "Senden bir şey yapmanı isteyeceğim. Satoko büyüdüğü zaman korkarım her şey tıpatıp markinin istediği biçimde gelişecek, yani kızımın düğününü bile o ayarlayacak. Ama o bunu yapmadan, yani düğünden önce senden Satoko'ya hoşlandığı bir erkekle sevişmesi için yardımcı olmanı istiyorum. Adamın ağzı çok sıkı olmalı elbette. Toplumsal konumu umurumda bile değil – yeter ki kızım ondan hoşlansın. Satoko'yu Matsugae'lerin lütfuyla edindiğim bir damada el değmemiş bir halde teslim etmeye hiç niyetim yok. Böylece markiye asla öğrenemeyeceği bir kazık atmış olacağım. Ama bundan kimsenin haberi olmamalı, bu konuda bana bile danışmayacaksın. Sanki salt senin kararınla işlenmiş bir günah gibi olup bitmeli her şey. Bir nokta daha var: Cinsel konularda gerçek bir uzman olduğun için Satoko'yu iki farklı durum için de eğitmelisin. Birincisi, bir erkeğe, bir bakireyle yatmadığı halde öyleymiş izlenimi vermek. İkincisiyse tam tersine, henüz bekâretini yitirmediği halde, adamı çoktan yitirmiş bir kadınla yattığına inandırmak."

"Daha fazla konuşmanıza gerek yok efendim," dedi Tadeşina; sesinde en küçük bir duraksama ya da şaşkınlık yoktu. "Her iki durum için de öyle etkili teknikler vardır ki, en deneyimli, en hovarda erkeği bile kandırmak mümkün. Ancak bunları Bayan Satoko'ya öğretmek bana büyük bir acı verecek. Peki, bunlardan ikincisinin neden gerektiğini lütfedip açıklar mısınız?"

"Düğünden önce bir başkasının karısına sahip olan kişi bununla fazla övünmesin, diye. Kızın bakire olduğunu anlarsa zaferiyle gururlanır, bu da işimize gelmez. İşte bu konuda da sana güveniyorum."

"Her şey çok iyi anlaşıldı," diye karşılık verdi Tadeşina. "Efendi nasıl isterse," demek yerine görevini ağırbaşlı, ciddi bir boyun eğişle kabullenmişti.

* * *

İşte şimdi, Tadeşina sekiz yıl önce yaşanan o geceyi anımsatmaya çalışıyordu. Kont, kadının ne demek istediğini çok iyi anlıyordu. Görevi üstlendikten sonra olayların önceden kestirilemeyecek biçimde gelişmesinin önemi Tadeşina gibi açıkgöz bir kadını kolay kolay yıldırmazdı, bundan emindi. Damat adayı, imparatorluk ailesinden bir prenses, gerçi bunu markiye borçluydular ama yine de böylesi bir kısmet Ayakura evinin yeniden dirim bulması demekti. Kısacası koşullar kontun sekiz yıl önce, için için yanan bir öfkeyle Tadeşina'ya talimat verdiği gün tasavvur ettiğinden bir hayli farklıydı. Dolayısıyla, kadın görevini her şeye rağmen, o eski söze sıkı sıkıya bağlı kalarak gerçekleştirmişse bunu kendi isteğiyle yapmış olması gerekirdi. Üstelik bu sır Marki Matsugae'nin kulağına ulaşmıştı bile.

Tadeşina, müthiş planıyla doğrudan Matsugae evini hedef almış, kontun ürkekliği, kayıtsızlığı yüzünden bir türlü cesaret edemediği intikamı sonunda almasını sağlayacak bir felaketi mi amaçlamıştı? Yoksa öç alma arzusu Matsugae'lere değil de doğrudan konta mı yönelikti? Kont ne yaparsa yapsın aleyhine olacaktı -- sekiz yıllık bir yatak öyküsünü markiye aktarmayı göze alamazdı.

En iyisi hiçbir şey söylememekti. Olan olmuştu. Markinin öğrenmesi durumunda, kont kendini sertçe azar-

lanmaya hazırlamalıydı. Bir yandan da, marki geniş nüfuzunu kullanarak duruma bir çare bulabilir, diye düşünmekten kendini alamıyordu. Artık konuyu bir başkasının ellerine teslim etmenin zamanı gelmişti.

Ancak kontun kesinlikle emin olduğu tek bir konu vardı, o da Tadeşina'nın aklından geçenler. Suçunu ne kadar itiraf ederse etsin, yaptıkları için af dilemeye hiç mi hiç yanaşmıyordu. Kendini öldürmeye çalışmış olan bu yaşlı kadın, efendisinin bağışlamasına karşı kayıtsız, battaniyeyi omuzlarına kadar çekmiş, yüzü pudra kutusuna düşmüş bir serçe kadar beyaz, öylece oturuyordu. Bedeni küçücük olduğu halde koskoca bir dünyayı hüzünle doldurur gibiydi.

Kont birdenbire odanın Kitazaki'nin hanındaki o arka odayla aynı genişlikte olduğunu ayrımsadı. Aynı anda kulaklarına, hiç de mevsimi olmadığı halde yağmurun hışırtılı mırıltısı doldu, yanaklarında çürümeyi getiren o boğucu sıcağı duyumsadı.

Kadın bembeyaz kesilmiş yüzünü bir şey söylemek için bir kez daha kaldırdı. Kuru, kırışık dudakları hafifçe aralanmıştı, ağzının ıslak, kırmızı deliği ampulün ışığında dudaklarındaki kızıl ruj kadar parlaktı.

Kadının ne söyleyeceğini tahmin edebiliyordu. Bütün bunlar, dediği gibi sekiz yıl önce geçirdikleri gecenin bir sonucu değil miydi? Ayrıca bunları salt konta o gece olanlardan sonra kendisine en küçük bir ilgi göstermediğini zorla anımsatmak amacıyla yapmamış mıydı?

Ansızın içinde, yalnızca bir çocuğun sorabileceği acımasız bir soru sorma isteği uyandı.

"Eh, çok şükür hayatın kurtuldu... ama gerçekten kendini öldürmek istedin mi?"

Kadının sinirleneceğini ya da ağlayacağını sanıyordu, oysa o kibarca güldü.

"Bakın, efendi lütfedip bana, 'Kendini öldür,' desey-

di belki de canım gerçekten ölmek isterdi. Bunu şu anda emrederse hemen öldürürüm. Ancak bundan sekiz yıl sonra efendi bugün söylediklerini yine unutacaktır, eminim."

42

Marki Matsugae, Kont Ayakura'nın olaylara ne kadar ilgisiz kaldığını görünce afalladı. Ama kendini zorlayarak yaptığı öneriyi kont çabucak kabul edince, neşesi yerine geldi. Kont her şeyin aynen onun istediği biçimde yapılacağına güvence verdi. Markizin Osaka'ya kadar Satoko'yla gideceğini öğrenince çok duygulandığını söyledi. Her şeyi büyük bir gizlilik içinde Doktor Mori'nin ellerine teslim etmekse, düşlerinde bile göremeyeceği bir nimetti. Matsugae'lerin buyrukları harfi harfine uygulanacaktı, bu nedenle markiden yardımlarını sürdürmesini rica etti. İşte yanıtının özeti buydu.

Yalnız Ayakura'ların, inanılmayacak kadar alçakgönüllü tek bir istekleri vardı, markinin bu ricayı geri çevirmesi olanaksızdı. Satoko, Osaka'ya doğru yola çıkmadan önce Kiyoaki'yi görmesine izin verilmesini istiyordu. Baş başa kalmaları söz konusu olamazdı elbette. Ama ailelerinin yanında kısa bir süre için bile olsa karşı karşıya gelmeleri yeterdi. Bu istekleri gerçekleşirse Ayakura'lar Satoko'nun Kiyoaki'yi bir daha görmeyeceğine söz vermeye hazırdılar. Gerçi istek Satoko'dan gelmişti ama Kont Ayakura'nın biraz da utanarak açıkladığı gibi, onlar da kızlarının hiç olmazsa bu ricasını kırmamanın doğru olacağına inanıyorlardı.

Markizin Osaka'ya kadar Satoko'ya eşlik etmesi,

Kiyoaki'yle kızın kuşku uyandırmaksızın karşılaşmalarını sağlayacaktı. Bir oğulun annesini yolcu etmek için istasyona gelmesinden daha doğal bir şey olamazdı; bu arada iki gencin birkaç sözcük konuşmasını da kimse yadırgamazdı.

Bu sorun da böylece çözüldükten sonra marki karısının önerisiyle Doktor Mori'yi, Osaka'daki işleri oldukça yoğun olmasına karşın, gizlice Tokyo'ya getirtti. Doktor, Satoko'nun 14 Kasım'daki hareketinden bir hafta önce gelip kıza her an yardıma hazır bir halde, Matsugae'lerin evinde kaldı. Ayakura'lardan bir haber gelirse hemen oraya koşacaktı. Onları bu önlemleri almaya iten şey, her geçen dakika biraz daha yaklaşan bir düşük tehlikesiydi. Böyle bir durumda Doktor Mori, kimseler duymadan hemen müdahale edecekti. Ayrıca Osaka'ya kadar olan uzun ve fazlasıyla tehlikeli tren yolculuğunda da, bir başka vagonda yardıma hazır bekleyecekti.

Tanınmış doktor böylece özgürlüğünden vazgeçiyor, Matsugae ve Ayakura ailelerinin emrine girmiş oluyordu. Böyle bir şeyi ancak markinin parası gerçekleştirebilirdi. Her şey markinin umduğu gibi giderse bu Osaka yolculuğu milletin ağzını kapamaya yetecekti. Gebe bir kadının böyle bir tren yolculuğunu göze alabileceğini kim tahmin ederdi ki?

Doktor Mori, İngiltere'de dikilmiş takım giysiler giyen, tam bir Batılı beyefendiye benzeyen, tıknaz, bodur biriydi; yüzünde insana bir memuru anımsatan bir şey vardı. Hastalarını muayene etmeden önce yastığın üzerine iyi cins, yeni bir kâğıt kılıf geçirir, daha sonra da hemen buruşturup atardı, bu alışkanlığı ününe ün katmıştı. Her zaman kibardı, yüzünden gülümseme eksik olmazdı. Üst sınıftan sayısız kadın hastası vardı. Son derece yetenekliydi, ağzı da bir midye kadar sıkıydı.

Havadan söz etmeye bayılırdı, bunun dışında ilgisini

çeken başka bir konu da yok gibiydi. Ancak havanın ne kadar sıcak olduğunu ya da her yağmurdan sonra daha da ısındığını söyleyerek hastasını yeterince rahatlatmayı başarıyordu. Çin şiiri konusunda uzmandı, Londra izlenimlerini yedi dizelik yirmi Çin şiiriyle kâğıda dökmüş, bunları özel olarak yayımlattığı "Londra Şiirleri" adlı kitapta toplamıştı. Kocaman, üç kıratlık elmas bir yüzük takar, hastasını muayene etmeden önce yüzünü gösterişli bir biçimde buruşturduktan sonra zorlukla yüzüğü çıkarır ve en yakındaki masanın üzerine kabaca fırlatırdı. İşi bittikten sonra yüzüğü geri almayı unuttuğunu gören olmamıştı ama. Sert bıyığının, eğreltiotlarının yağmurdan sonraki halini andıran donuk bir ışıltısı vardı.

Ayakura'lar, Osaka'ya hareketinden önce saygılarını sunmak için Toinnomiya villasına giden Satoko'ya eşlik etmek zorundaydılar. Faytonla yolculuk tehlikeli olacağından Marki Matsugae onlara arabasını gönderdi. Yamada'nın eski bir giysisini giymiş olan Doktor Mori, bir kâhya gibi onlarla birlikte gitti; şoförün yanına oturmuştu. Büyük bir şans eseri, genç prens manevralara katılacağı için evde kalamayacaktı. Satoko, Prens Toin'i hemen girişteki holde selamladı, sonra da geri çekildi. Bu tehlikeli görev böylece kazasız belasız tamamlanmış oldu.

Toinnomiya'lar, Kasım'ın on dördünde Satoko'yu geçirmek üzere bir görevliyi istasyona göndermek istediler ama Ayakura'lar kibarca geri çevirdiler. Her şey tıpatıp markinin planına göre yürüyecekti. Ayakura'lar Markiz Matsugae ve oğluyla Şimbaşi Garı'nda buluşacaktı. Doktor Mori onlardan yana hiç bakmaksızın üçüncü sınıf vagonlardan birine binecekti. Yolculuğun amacı Geşu başrahibesine bir veda ziyareti olduğu için marki, karısı ve Ayakura'lar için bütün vagonu ayırtmakta sakınca görmemişti. Vagon, Şimbaşi İstasyonu'ndan sabah dokuz buçukta kalkan ve on bir saat on beş dakika sonra Osaka'ya varan Şimonoseki Ekspresi'ne aitti.

Tasarımı Amerikalı bir mimara ait olan Şimbaşi Garı 1872 yılında, Meiji Dönemi'nin başında yapılmıştı. Bina ahşaptı ama duvarları İzu Yarımadası ocaklarından gelme siyah, benekli taştandı. Bu pırıl pırıl aydınlık kasım sabahında güneş ışığı, çıkık kornişlerin taşların sert yüzeyine vuran gölgelerini iyice belirginleştiriyordu. Yalnız döneceği bu yolculuğa çıkmak Markiz Matsugae'yi gerginleştirmişti, gara gelinceye kadar yolda ne valizlerini her zamanki gibi saygıyla taşıyan Yamada'ya ne de Kiyoaki'ye tek sözcük etti. Üçü birlikte sessizce perona çıkan dik merdiveni tırmandılar.

Tren henüz gelmemişti. Sabah güneşinin eğimli ışınları geniş perona, peronun her iki yanındaki raylara vuruyor, toz zerreleri duru havada dönüp duruyordu. Markiz kendisini bekleyen yolculuktan öyle ürküyordu ki ikide bir, derin derin iç geçiriyordu.

"Onları göremiyorum. Acaba bir şey mi oldu?" diye soruyordu sık sık. Ama Yamada'nın çıkardığı saygılı ve anlamsız, "Ah!" sesinden başka yanıt alamıyordu. Yanıtın ne olduğunu biliyor, yine de sorusunu yinelemekten kendini alamıyordu.

Kiyoaki annesinin ne kadar huzursuz olduğunun farkındaydı ama onu avutacak durumda değildi, annesinden uzak duruyordu. Her an bayılacakmış gibiydi, kendisini tutmak için harcadığı çaba yüzünden kaskatı kesilmişti. Tek parça olarak dökülmüş, ancak onu ayakta tutacak yaşamsal güçten yoksun bir heykele benziyordu, her an devrilebilirdi sanki. Peron serindi ama şeritli üniforma ceketinin altında göğsünün yandığını hissediyordu. Beklemenin dayanılmaz ıstırabı onu iliklerine dek, kaskatı dondurmuş gibiydi.

Güneş vagonların tepesine pırıl pırıl şeritler halinde vurur, son vagonun gerisinde kalan rayları ışıtırken tren ağır ağır gara girdi. Tam bu sırada markiz peronun az aşa-

ğısında bekleşen insanların ortasındaki Doktor Mori'yi düzgün, zarif bıyığından tanıdı. Az da olsa ferahlamıştı. Doktorun acil bir durum dışında Osaka'ya kadar yanlarına hiç gelmemesi kararlaştırılmıştı.

Geniş pencereli vagona bindiler, Yamada markizin valizini taşıyordu. O Yamada'ya son talimatları verirken Kiyoaki pencereden perona baktı. Kontes Ayakura ile Satoko'nun kalabalığı yararak yaklaştıklarını gördü. Satoko omuzlarına gökkuşağı renginde bir şal dolamıştı. Peronun çatısının kenarından dökülen parlak güneş ışığına çıkınca, ifadesiz yüzü lor peyniri kadar beyaz göründü.

Kiyoaki'nin yüreği hem hüzün hem de sevinçle deli gibi atıyordu. Yanında annesiyle durmuş, ağır ve ölçülü adımlarla giderek yaklaşan kıza bakarken bir an kendini gelini bekleyen bir damat gibi hissetti. Kızın bu ciddi, törensel yürüyüşü, tıpkı usul usul bedenine yayılan bezginlik gibi, acı verecek kadar yoğun bir sevinç uyandırmış, kolunu kanadını kırmıştı.

Kontes Ayakura vagona bindi, Satoko'nun valizini taşımayı uşağa bırakarak geç kaldığı için özür diledi. Kiyoaki'nin annesi onu elbette büyük bir nezaketle karşıladı ama hâlâ çatık olan kaşları, hoşnutsuzluğunu ele veriyordu.

Satoko şalıyla ağzını örttü, annesinin arkasına gizlendi. Kiyoaki'yle doğal bir biçimde selamlaştıktan sonra markizin ısrarıyla vagondaki koyu kızıl, kadife koltuklardan birine oturdu.

Kiyoaki kızın neden geciktiğini o zaman anladı. Vedalaşma sürecini elinden geldiğince kısaltmak için gecikmişti. Kasım sabahının acı bir ilaç kadar duru ışığında konuşacak zamanları olmayacaktı. Anneleri sohbet ederken Kiyoaki başını eğmiş oturan kıza baktı, bir yandan da gitgide yoğunlaşan tutkusunun bakışlarından belli olup olmadığını merak ediyordu. Bütün yüreği bu bakışta top-

lanmıştı, fazlasıyla güçlü güneş ışınları misali Satoko'nun kırılgan, soluk tenini yakıp kavurmasından korktu. Bütün gücüyle iletmek istediği duygu incelikli ve ustaca gizlenmiş olmalıydı, oysa tutkusu bu duyguya öyle kaba saba bir biçim vermişti ki, şu anda daha önce hiç hissetmediği bir şey hissediyor ve Satoko'dan özür dilemek istiyordu.

Kimonosunun örttüğü bedenine gelince: En ince ayrıntılarına kadar biliyordu bu bedeni. Önce utançtan kıpkırmızı kesilen ak tenini, önce neresinin teslim olduğunu, neresinin tuzağa düşmüş bir kuğunun kanat çırpışı gibi zonkladığını. Sevincini neresiyle dışa vurduğunu, neresiyle üzüntüsünü gösterdiğini biliyordu. Bu vücudun bütününü bildiği için, kimonoyu bile delip geçen o belli belirsiz parıltıyı görebiliyormuş duygusuna kapıldı. Oysa şimdi bu gövdede fark edilemeyen bir şey vardı; kızın, kimonosunun dalgalanan yenleriyle koruduğu, ta yüreğinin derinliklerindeki bir şey, zorla dışarıya çıkmaya çalışıyordu. On dokuz yaşının imgelem gücü, bebek gibi bir olguyla baş edemiyordu; bu her ne kadar sıcak, koyu kanla, etle, kemikle ilintili bir şey de olsa, bütünüyle fizikötesi gibi geliyordu Kiyoaki'ye.

Öyle de olsa, Satoko'nun içine girebilen, onun bir parçası haline gelen bu tek parça, ancak bir çocuk olabilirdi. Ama yakında bu parça Satoko'dan koparılacak, böylece tenleri bir kez daha ayrılacaktı. Bunu engelleyemeyeceğine göre yalnızca durup her şeyin olup bitmesini beklemekten başka çaresi yoktu. Söz konusu olan çocuk bir bakıma Kiyoaki'nin kendisiydi; çünkü bağımsız davranma gücünden hâlâ yoksundu. Bütün aile neşe içinde pikniğe giderken, işlediği bir suçtan ötürü ceza olarak evde bırakılan bir çocuğun yoksunluğu, yalnızlığı ve hayal kırıklığıyla titredi.

Satoko başını kaldırdı, boş gözlerle camdan dışarıya, perona baktı. Aklı fikri ondan koparılacak olan şeydeydi

sanki, Kiyoaki kendi görüntüsünün bu gözlerden bir daha asla yansımayacağından emindi.

Tiz bir düdük sesi duyuldu. Kız ayağa kalktı. Bunu yapabilmek için olanca gücünü kullanması gerekmişti sanki, Kiyoaki'ye öyle geldi. Kontes uzanıp kaygılı kaygılı kızının kolunu tuttu.

"Tren kalkmak üzere. Artık inmelisin," dedi Satoko. Sesi neredeyse neşeliydi, yalnız biraz fazla tizdi.

Oğlundan ayrılan her annenin değişmez öğütlerini, annesini geçiren bir oğulun iyi dileklerini içeren malum konuşmayı hızlı hızlı yaptılar. Kiyoaki bu kısa oyundaki rolünü ustalıkla oynamasını sağlayan yeteneğine kendisi de şaşmıştı.

Sonunda kendini annesinden kurtarabilince kontese döndü, sıradan veda sözcüklerini peş peşe sıraladı. Sonra da bundan daha doğal bir şey olamazmış gibi Satoko'ya dönüp, "Kendine dikkat et," dedi. Kayıtsız bir tavırla konuşmayı başarmıştı, bundan da cesaret alarak elini kaldırıp kızın omzuna koymaya yeltendi. Ama bir anda eline felç inmiş gibi oldu, yanına düştü; çünkü göz göze gelmişlerdi.

Satoko'nun iri, güzel gözleri yaşlıydı fakat bu yaşlar Kiyoaki'nin şu âna kadar gördüklerinden çok farklıydı. Sanki paramparça edilmiş canlı bir şeydi bu gözyaşları. Kızın gözlerinde, boğulmak üzere olan birinin o korkunç bakışı vardı; Kiyoaki bakmaya daha fazla dayanamadı. Satoko'nun güzelim uzun kirpikleri, çiçeğe durmuş bir bitki gibi açılmıştı.

"Sen de Kiyo. Hoşça kal," dedi bir solukta, sesi oldukça düzgündü.

Kiyoaki beş düğmeli, siyah ceketinin kemerine kısa bir kılıç takmış olan istasyon şefinin işaret vermek için elini kaldırdığı anda, ardından kovalayan varmışçasına trenden atladı. Kondüktörün düdüğü bir kez daha du-

yuldu. Her ne kadar yanı başındaki Yamada'yı düşünerek kendini tutuyorsa da, içinden üst üste Satoko'nun adını haykırıyordu. Katar şöyle bir sarsıldı, tren bir makaradan boşalan bir iplik gibi hareket etti. Birkaç dakika sonra son vagon da, arkasındaki parmaklıklı seyir bölmesi de gözden yitmişti; camda ne Satoko görünmüştü ne de öteki kadınlar. Perona yayılan duman, trenin kalkışıyla ortaya çıkan gücü kanıtlıyordu. Keskin kokusu, trenin geride bıraktığı zamansız karanlığı doldurdu.

43

Osaka'daki ikinci günün sabahında Markiz Matsugae kaldığı otelden çıktı, özel bir telgraf göndermek için en yakın postaneye gitti. Kocası bu işi başkasına bırakmaması konusunda sıkı sıkı uyarmıştı. Hayatında ilk kez bir postaneye ayak bastığı için tedirgindi, aklına kısa bir süre önce ölen, paranın pis bir şey olduğuna inanan ve elini bir kez olsun paraya sürmeden bu dünyadan göçüp giden bir prenses gelmişti. İstemeye istemeye, kocasıyla kararlaştırdıkları sözcüklerin yer aldığı bir telgraf gönderdi: "Ziyaret başarıyla tamamlandı."

Sanki omuzlarından ağır bir yük kalkmışçasına rahatlamıştı. Hesabı ödemek için otele döndü, sonra Osaka Garı'na gitti; Kontes Ayakura onu tek başına çıkacağı Tokyo yolculuğuna uğurlamak için bekliyordu. Kontes gereken nezaketi gösterebilmek için, Satoko'nun yattığı hastaneden kısa bir süreliğine ayrılmıştı.

Satoko, Doktor Mori'nin özel kliniğine sahte bir isimle yatmıştı; doktor iki ya da üç gün dinlenmesi için diretmişti. Kontes onun başucundan hiç ayrılmamış ama

kız sağlığının çok iyi olmasına karşın, ameliyattan sonra annesine tek bir sözcük bile etmemişti; bu tutumu kontesi derinden yaralıyordu.

Hastanede, salt ne olur ne olmaz diye rahatça dinlendiği için, doktor ayrılmasına izin verdiğinde Satoko artık sapasağlam bir insan gibi kalkıp gitmeye hazırdı. Sabahları midesi de bulanmadığından, hem bedensel hem de ruhsal açıdan çok daha canlı olması gerekirken, suskunluğunu inatla sürdürüyordu.

Tasarlandığı biçimde artık veda ziyareti için Geşu Tapınağı'na gidebilirlerdi. Orada bir gece kalacak, ertesi sabah Tokyo'ya döneceklerdi.

Kasım'ın on sekizinde öğlen vakti anne kız Sakurai seferini yapan trenden Obitoke İstasyonu'nda indiler. Ilık ve güzel bir sonbahar günüydü; kontes dikkafalı kızından rahatsız olsa da, kendini daha iyi hissediyordu.

Yaşlı rahibeleri telaşlandırmamak için tapınağa varış saatlerini bildirmemişti. Bu yüzden görünürde kimseler yoktu, istasyon görevlilerinin birinden kendileri için iki çekçek çağırmasını istedi. Beklerken, bilmediği yerleri keşfetmekten zevk alan kontes, kızını birinci mevkinin bekleme salonunda düşünceleriyle baş başa bırakarak sessiz, boş istasyonda gezinmeye başladı. Hemen dışarıda, ziyaretçilere yakındaki Obitoke Tapınağı'nı tanıtan bir levhayla karşılaştı.

KOYASU TEPESİ–OBİTOKE TAPINAĞI

Bodhisattva Obitoke Koyasu Jizo burada yatmaktadır.

Çocuk sahibi olmak, onları güvenle doğurmak isteyenlerin yakardığı, Japonya'nın en eski ve kutsal tapınağıdır. İmparator Montuku, İmparator Seiwa ve İmparatoriçe Somedono'nun aziz dualarıyla kutsanmıştır.

Satoko yazıyı görmemeliydi. Bunu önlemek için çekçeklerin istasyon çatısının altına iyice sokulmalarını sağlamalı, sonra da kızı hemen bindirmeliydi. Levhadaki sözcükler kontesin gözüne, bu parlak kasım göğünün altındaki güzel manzarayı ansızın kirleten kan damlaları gibi göründü.

Obitoke İstasyonu'nun yan tarafında bir kuyu, kiremitli bir çatıyla örtülmüş beyaz duvarlar vardı. Tam karşısında, çamurla sıvanmış bir duvarla çevrili eski tip bir ev, evin arkasında da hemen göze çarpan bir depo duruyordu. Beyaz depoya ve çamur duvara vuran parlak güneş ışığı kıpır kıpırdı; çevreyi tekin olmayan bir sessizlik kaplamıştı. Yolun yüzeyi erimiş çamurlar yüzünden kurşuni renkteydi, yürümeyi güçleştiren buz kalıpları yer yer parlıyordu. Gözüne uzakta, sarı, çekici bir leke çarptı. Leke, küçük bir köprünün ayağındaydı; köprü yükselen sıralar halinde dizilmiş, demiryolunun kıyısında sonsuza dek uzanıyormuş izlenimi veren, çıplak ağaçların bittiği noktada demiryolunu kesiyordu. Kontes eteklerini topladı, hafif bir eğimle bu ayrım noktasına ulaşan yokuşu tırmanmaya koyuldu.

Yaklaşınca, köprünün başladığı yerin, kasımpatı ekilmiş saksılarla süslenmiş olduğunu gördü. Köprüye giden patikanın kıyısına ekilmiş uçuk yeşil bir söğüdün gölgesine gelişigüzel serpiştirilmişlerdi. Bu gösterişsiz, tahta köprü bir eyerden daha büyük görünmediği halde gereken hizmeti veriyordu. Parmaklığına asılmış birkaç kareli örtü güneşi emiyor, esintiyle hafif hafif sallanırken yumuşacık kabarıyordu. Yakınlardaki bir evin avlusuna asılmış çocuk bezleri güneşte kuruyordu; uzun, kırmızı bir kumaş gerilmiş, mandallarla tutturulmuştu. Saçaklara çepeçevre sıralanmış kuru hurmalar, günbatımının kızıllığını çağrıştıran parlaklıklarını hâlâ yitirmemişlerdi. Görünürde kimseler yoktu.

Yolun aşağılarında ona doğru yaklaşan bir çift çekçeğin, bir o yana bir bu yana sallanan siyah örtülerini seçti. Satoko'ya haber vermek için çarçabuk istasyona döndü.

* * *

Hava çok güzel olduğu için adamlara arabanın örtülerini indirmelerini söyledi. Kasabadan çıktılar, birkaç hanı arkada bıraktıktan sonra uzun bir süre çeltik tarlalarıyla çevrili yolda ilerlediler. Dağlara dikkatle bakan biri, tam ortalarındaki Geşu Tapınağı'nı görebilirdi.

Az ileride, yolun kıyısına dallarında hiç yaprak bulunmasa da, meyveyle yüklü hurma ağaçları sıralanmıştı. Karmakarışık, kuru otlarla kaplı çeltik tarlalarının hayat dolu bir görüntüsü vardı.

En öndeki arabada oturan kontes arada bir kızına bakmak için arkasına dönüyordu. Satoko şalını katlayıp kucağına koymuştu. Annesi, manzaradan keyif alıyormuşçasına çevreye baktığını görünce bir parça rahatladı.

Dağların eteğine gelince arabacılar yavaşladı. İkisi de yaşlıydı, bacakları eski güçlerini yitirmişti. Nasılsa acele etmenin gereği yoktu. Tam tersine, kontes kızıyla birlikte kırlık bölgeleri böyle tadını çıkara çıkara seyredebildikleri için şanslı olduklarını düşünüyordu.

Geşu'nun taştan yapılmış dış kapısını geçtikten sonra yumuşak bir eğimle dikleşen patikadan manzara sınırlı olarak görülüyordu; soluk mavi göğün enginliği yer yer patikayı izleyen yüksek, beyaz püsküllü otlarla, uzaklardaki alçak dağ silsilesiyle kesiliyordu.

Arabacılar dinlenmek için durdular, onlar terlerini silerek çene çalarlarken kontes, Satoko'ya duyurabilmek için sesini yükselterek, "Burasıyla manastır arasındaki manzarayı belleğine iyice yerleştir," diye seslendi. "Bizler buraya her zaman gelebiliriz ama sen, yakında sık sık sokağa çıkamayacak bir konumda olacaksın."

Kız karşılık vermedi, usulca gülümseyerek başını eğdi.

Arabalar yeniden yola koyuldu fakat patika gittikçe dikleştiğinden hâlâ çok ağır ilerliyorlardı. Manastırın bulunduğu araziye girince her iki yandaki ağaçlar sıklaşarak güneşin etkisini azalttılar.

Arabacılar dinlenirken kulak verdiği güz böceklerinin vızıltısı kontesin kulaklarında hâlâ belli belirsiz çınlıyordu. Sonra, yolun sol tarafında belirmeye başlayan hurma ağaçlarını ayrımsadı ve düzgün, parlak meyveleri görünce neşelendi. Ağırlıklarıyla dalları eğen hurmaların bazısı ışıl ışıldı, cilalı gölgeleri öteki meyvelerin üzerine düşüyordu. Ağaçlardan biri çiçeklerin tersine rüzgâra direnebilmiş, yalnızca kuru yaprakların dökülmesine izin vermişti, üstü turuncu meyvelerle doluydu. Göğe doğru uzanan olgun meyveler masmavi bir tarladaki bir noktaya sımsıkı tutturulmuş gibi görünüyorlardı.

"Hiç akçaağaç yaprağı görmedim. Neden acaba?" diye seslendi geriye, Satoko'ya doğru. Sesi harcadığı çabadan adeta çığlık halini almıştı ama karşılık alamadı.

Yol boyunca bodur akçaağaçlar bile çok seyrekti. Şimdi insanın gözüne batıdaki yeşil turp tarlalarıyla doğudaki bambu kümelerinden başka bir şey çarpmıyordu. Turp tarlaları kalın bir yaprak örtüsüyle kaplıydı, yaprakların arasından süzülen güneş ışığı karmaşık desenler çiziyordu. Onları, yoldan bir bataklıkla ayrılan çay fidanları izliyordu. Çay bahçesini, kırmızı taneli manolya kütükleri kaplamıştı, onların ötesinde de daha geniş bir bataklığın durgun suları görünüyordu. Az ileride, çekçekler yüz yıllık sedirlerin kuytusundan geçerken yol ansızın kararardı. Güneş ışığı lekeler halinde ağaçların altındaki bambuların üzerine düşüyordu, ötekilerden ayrılan uzun bir kamış tek başına yoğun bir ışık saçarak parlamaktaydı.

Kontes birdenbire havanın serinlediğini hissetti. Yeniden arkasındaki çekçeğe dönerek, üşüdüğünü göster-

mek için şalını omuzlarına doladı. Gerçi bir karşılık alacağını ummuyordu ama birkaç dakika sonra geriye bir göz attığında, Satoko'nun rüzgârda kabaran şalının yanardöner renkleri gözünü aldı. Kızın henüz konuşmaya niyeti yoktu ama hiç olmazsa boyun eğiyordu, bu da kontesin yüreğine az da olsa su serpti.

Çekçekler siyaha boyalı bir kapıdan geçtiler; çevrelerindeki manzara bir manastırdan beklenecek biçimde, daha ciddi görünümlü bir bahçeye dönüştü. Kırmızı akçaağaç yaprakları –yol boyunca gördüğü ilk yapraklar– kontesi hazırlıksız yakalamıştı, hayranlıkla soluğunu tuttu.

Siyah kapının içinde kalan akçaağaçların renklerinde gösterişli, abartılı hiçbir yan yoktu. Koyu kızıl renkleri, yalnızca dağların derinliklerinde oluşabilecek bir tondaydı, bu renk kontese arınılmamış günahları fısıldıyordu sanki. Birden içini ürpertici bir korku dalgası yaladı, arka arabadaki Satoko'yu düşündü.

Akçaağaçların ardına gerilmiş bir perde gibi duran ince uzun çamlarla sedirler gökyüzünün geniş, parlak mavisini kapatacak kadar sık değildi. Göğün parıltısı aralarından geçerek akçaağaçlara geriden vuruyor ve kızıl yapraklı, uzanmış dallarını sabah güneşinin pırıltısıyla belirginleşmiş, dağınık bulutlara dönüştürüyordu. Dalların arasından gökyüzüne bakınca yaprakların zarif kıvrımlarına hayran kaldı, bir an koyu kızıl bir süslemenin arasından cenneti gördüğünü düşledi.

Sonunda çekçekler durdu, kontesle Satoko, Tang Hanedanlığı dönemine ait bir kapının önünde arabalardan indiler; kapının arkasında taş döşeli bir geçitle Geşu Manastırı'nın ana girişi uzanıyordu.

44

Satoko'yla annesinin Tokyo'ya yaptığı ziyaret sırasında başrahibeye saygılarını sunmalarının üzerinden bir yıl geçmişti. Şimdi, geniş bir salonda beklerlerken kıdemli bir rahibe, başrahibe hazretlerinin bu ziyarete çok sevindiğini söyledi. Başrahibe, elinden tutarak ona yol gösteren daha genç bir rahibenin eşliğinde salona girdiğinde o hâlâ konuşuyordu.

Kontes, Satoko'nun nişan haberini verince başrahibe kızı kutladı. "Bizi bir dahaki onurlandırışında seni ancak köşkte yatırabiliriz." Köşk dediği, manastır arazisinde bulunan bir villaydı, imparatorluk ailesine ayrılmıştı.

Artık Geşu'da olduğu için Satoko suskunluğunu daha fazla sürdüremezdi, kendisine hitap edildiğinde kısaca da olsa karşılık veriyordu. Bu içe kapanık halini utangaçlığına yordular. Son derece nazik bir insan olan başrahibe herhangi bir tuhaflık hissettiyse bile elbette bir şey söylemedi.

Kontesin avluda sıra sıra dizilmiş kasımpatı saksılarından övgüyle söz etmesi üzerine, "Köyde kasımpatı yetiştiren bir adam var, her yıl buraya da getirir," diye açıkladı. "Sonra da bize kasımpatıları üzerine uzun bir söylev çeker." Kıdemli rahibe, kasımpatı meraklısının verdiği bilgileri yineledi; şu, tek katlı kızıl kasımpatıydı, çizgili çizgili çiçek açıyordu; sarı olanı boru biçiminde çiçek açacak şekilde yetiştirilmişti, vb. sonunda başrahibe Satoko'yla annesini konuk odasına götürdü.

"Bu yıl akçaağaçlarımız geç kaldı," dedi, kıdemli rahibenin sürme kapıyı açıp yapay dağları, artık solmaya başlamış çimenleriyle iç bahçenin güzelliğini göstermesini bekledikten sonra. Bahçede, üst dalları kırmızı, daha alt dallarıysa turuncu olan, alçaldıkça sarıya, en sonunda da

uçuk yeşile dönüşen koca koca bir sürü akçaağaç vardı. En tepedeki kırmızı renk pıhtılaşmış kanı çağrıştıracak kadar koyuydu. Sasankuvalar tomurcuklanmıştı bile. Bahçenin bir köşesindeki Çin bürümcüğünün kurumuş, zarif eğimli dalıysa bahçeye bambaşka bir çekicilik katıyordu.

Yeniden salona döndüler, başrahibeyle kontes kibar kibar sohbet ederken bu kısa sonbahar günü sona erdi.

Bayramlarda sunulan pilav ve fasulyeyle tamamlanan akşam yemeği bir ziyafet gibiydi; iki rahibe konuklarını eğlendirmek için ellerinden geleni yaptılar ama masaya çöken ağır hava kolay dağılacağa benzemiyordu.

"Bugün, imparatorluk sarayındaki ateşin tutuşturulma günü," dedi başrahibe. Ateşi tutuşturmak, bir *hibaçi*'deki büyük bir ateşin yakılmasıyla başlayan bir saray geleneğiydi, bu sırada saraya mensup bir hanım ateşin önünde durup sihirli bir şarkı söylerdi.

İmparatorun huzurunda, Kasım ayının on sekizinde yinelenen çok eski bir törendi. *Hibaçi*'de tutuşan alev neredeyse tavana değecek kadar yükselince, beyaz tören giysileri giymiş soylu bir hanım şarkısına şu sözlerle başlardı: "Yukarıya! Yukarıya! Bırakın kutsal alev yükselsin! Bu mandalinalarla *manju*'lar ateşi körüklesin..." Sonra ateşe mandalinayla fasulye püresi sürülmüş küçük hamur parçaları atılır, piştikten sonra da imparatora ikram edilirdi.

Rahibenin böylesine ciddi bir ayini taklit etmesi, kutsal bir şeye saygısızlık gibi görünebilirdi ama başrahibe şu an fazlasıyla gerek duyulan neşeli bir hava yaratmaya çalıştığını bildiği için onu hiç kınamadı.

Geşu'ya gece erken çökerdi. Akşamüstü saat beşte ön kapı çoktan kilitlenmiş olurdu. Yemekten hemen sonra rahibeler yatakhanelere çekildiler, kontesle kızı da odalarına götürüldü. Ertesi gün akşamüstüne kadar manastırda kalacak, akşam da Tokyo'ya kalkan trene bineceklerdi.

Kontes yalnız kalır kalmaz üzüntüsü yüzünden ge-

rektiği kadar terbiyeli davranamayan Satoko'yu paylamak niyetindeydi. Ama aklına Osaka'da olanlardan sonra kızın takındığı tutum gelince vazgeçti, tek sözcük etmeden yatağa girdi.

Sürme kapının kâğıt panosu, gecenin koyu karanlığında bile, beyaz ve yaslı bir hayal gibi görünüyordu. Sanki bu soğuk kasım gecesinin buz gibi havası kâğıdın incecik dokusuna işlemişti. Kontes, kâğıdın üzerindeki on altı taçyapraklı kasımpatı desenlerini, kapı kanatlarını süsleyen beyaz bulutları kolaylıkla seçebiliyordu. Karanlık tavana doğru yükselen altı kasımpatının madenî taçyaprakları her çiviyi gizleyen *kikyo* tomurcuklarının çevresine toplanmıştı, çevrelerindeki karanlığı vurguluyorlardı. Dışarıda hiç rüzgâr yoktu, çamları hışırdatan en küçük bir esinti dahi duyulmuyordu. Ancak yine de insan, ormanın ve dağın enginliğini çok iyi algılayabiliyordu.

Kontes oldukça rahatlamıştı. Bedeli ne olursa olsun kızıyla birlikte yapmaları gerekeni yapmış, acı verici görevi sadakatle tamamlamışlardı; artık her şeyin eski dinginliğine kavuşacağını seziyordu. Yanında yatan kızının bir o yana bir bu yana dönüp durduğunu bilmesine karşın hemen uyuyuverdi.

Gözlerini açtığında Satoko'yu göremedi. Yarı karanlıkta elini uzatıp aranınca, parmakları kızının düzgünce katlanıp örtünün üzerine bırakılmış geceliğine değdi. Yüreği korkuyla sıkışmıştı ama kendi kendine Satoko'nun banyoya gitmiş olabileceğini söyleyerek birkaç dakika beklemeye karar verdi. Fakat kendisini ne kadar zorlarsa zorlasın içi rahat etmedi, emin olmak için yataktan kalktı. Banyo boştu. Yakında birilerinin varlığını belirten hiçbir işaret yoktu. Gökyüzü şimdi kararsız bir maviye çalıyordu.

Sonra kulağına mutfaktan bir gürültü geldi. Birkaç dakika sonra erken kalkmış bir hizmetçi kontesi ansızın karşısında görünce hemen diz çöktü.

"Satoko'yu gördün mü?" diye sordu ama hizmetçi dehşet içindeydi. Yalnızca başını çılgın gibi sallamakla yetindi, araması için yardımcı da olmadı.

Daha sonra kontes amaçsızca manastırın koridorlarını arşınlarken genç rahibeye rastladı. Haberi duyan rahibe şaşırdı, hemen onunla birlikte aranmaya koyuldu.

İki kanadı birleştiren koridorlardan birinin ucuna, ana dua salonundaki mumların titrek kızartısı vurmuştu. Sabahın bu erken saatinde rahibelerden biri çoktan dua-ya başlamış olamazdı.

Üzerine çiçek desenleri çizilmiş iki mum, Satoko'nun önünde oturduğu Buddha tasvirini aydınlatıyordu. Kızını arkadan gören kontes bir süre onu tanıyamadı. Çünkü Satoko saçlarını kısacık kesmişti. Kırpılmış örgülerini bir sunuymuşçasına sutra tezgâhının üzerine koymuştu, elinde tespih, dua ediyordu.

Annesinin ilk tepkisi, kızını sağ salim bulduğu için şükretmek oldu. Ancak o zaman, şu âna kadar hep Satoko'nun ölmüş olduğuna inandığını kavradı.

"Saçlarını kesmişsin!" diye haykırdı, kızına sarılırken.

"Evet. Anne. Buna mecburdum," diye yanıtladı Satoko, sonunda annesinin gözlerinin içine bakarak. Mumların küçük, titrek alevi gözbebeklerinde yanıp sönüyordu ama gözlerinin akı şimdiden şafağın duruluğuna sahipti. Kontes bu bakışlardan yansıyan gündoğumu kadar ürkütücüsünü daha önce hiç görmemişti. Her an daha da güçlenen bu beyaz ışığın aynısı, parmaklarına doladığı tespihin kristal tanelerinde de parlıyordu. Tıpkı, sıradan bir isteği aşacak kadar yoğun olan arzunun gücü gibi, tan yerinin ışığı da eşit bir güçle bu soğuk kristallerin tek tek içinden akıyordu.

Genç rahibe haberi daha yaşlı olana duyurmak için aceleyle uzaklaştı. Olup biteni aktardıktan sonra, Kontes Ayakura ile kızını başrahibeye götürmeyi ona bırakarak çekildi.

Yaşlı rahibe, başrahibenin odasına gelince kapının dışından seslendi: "Saygıdeğer efendimiz, uyandınız mı?"

"Evet."

"Lütfen bizi bağışlayın."

Yaşlı rahibe kapıyı iterek açınca başrahibenin çarşaf geçirilmiş döşeğin üzerinde oturduğunu gördüler. Kontes duraksayarak söze başladı.

"Saygıdeğer efendim, Satoko az önce kilisede saçlarını kesmiş."

Başrahibe, Satoko'daki değişikliği iyice görebilmek için gözlerini onlara dikti ama yüz hatları şaşkınlığını kesinlikle ele vermedi.

"Demek öyle. İşlerin buraya varıp varmayacağını merak ediyordum doğrusu," dedi. Aklına bir şey gelmiş gibi bir an durakladıktan sonra, koşullar göz önüne alındığında en iyisinin Satoko'yla bir süre baş başa kalıp dertleşmeleri olacağını söyledi. Kontesle rahibe razı oldular.

Kontes Ayakura'yla yalnız kalan yaşlı rahibe onu eğlendirmek için elinden geleni yaptı ama kontesin aklı başında değildi, kahvaltıda elini hiçbir şeye sürmedi. Rahibe onun ne kadar şaşkın bir durumda olduğunu biliyor ama aklına onun dikkatini dağıtacak herhangi bir konu gelmiyordu. Kontes sonunda başrahibenin odasına çağrıldığında, aradan uzunca bir süre geçmişti. Sonra başrahibe, Satoko'nun önünde kontese son derece sarsıcı haberi verdi: Satoko'nun dünyadan elini eteğini çekme arzusu, en küçük bir kuşkuya yer bırakmayacak kadar içten olduğu için, Geşu Tapınağı onu bir rahibe adayı olarak kabule hazırdı.

Kontes sabahın büyük bir bölümünü geçici bir önlem bulmak için düşünüp taşınarak geçirdi. Satoko'nun kararının kesin olduğuna kuşkusu yoktu. Ayrıca kızının saçlarının eski haline dönmesi için belki de altı ay gerekecekti ama onu tepesini kazıtmaktan vazgeçirebilirse bu aylar, yolculuk sırasında ortaya çıkan bir hastalıktan sonraki nekahat dönemi sayılabilirdi, böylece Ayakura'lar

da nişan töreninin daha ileri bir tarihe atılmasını sağlayabilirlerdi. Sonra da babasının ve Marki Matsugae'nin inandırma yetenekleri devreye girer, kız düşüncesinden caydırılabilirdi.

Başrahibenin söylediklerini dinlerken kontesin kararı iyice pekişti. Rahibe adayı olarak kabul edilen kişi, resmî kabul töreninden önce bir yıl çile eğitiminden geçmek zorundaydı. Şu anda en önemli konu Satoko'nun saçlarının yeniden uzamasıydı. Bu arada adaylıktan vazgeçmesi için kandırılabilirdi de... Kontesin aklından olağanüstü tasarılar geçiyordu: Olaylar olumlu bir biçimde gelişirse Satoko'nun ustaca hazırlanmış bir perukla nişan törenini başarıyla atlatması bile olasıydı.

Kontes Ayakura kararını verdi: Şimdi tek yapacağı şey Satoko'yu burada bırakmak, bir an önce harekete geçip Tokyo'ya dönmekti.

"Başrahibe hazretlerinin düşüncelerine büyük saygım var," dedi. "Ancak bir yolculuğun ortasında oluşuveren bu gelişme aynı zamanda imparatorluk ailesini de ilgilendirmektedir. Bu nedenle sizden geçici bir süre için Tokyo'ya gitmeme, kocama danıştıktan sonra yeniden buraya dönmeme izin vermenizi rica ediyorum. Bu arada Satoko'yu size emanet ediyorum."

Satoko, annesini yalnızca kaşlarını hafifçe kaldırarak dinlemişti. Kontes şu anda kızıyla bile konuşamayacak kadar dehşet içindeydi.

45

Kont Ayakura karısından şaşırtıcı gelişmeyi öğrendikten sonra bütün bir haftayı hiçbir şey yapmadan ge-

çirdi. Oysa işi böyle ağırdan alması Marki Matsugae'nin öfkesini uyandırabilirdi.

Matsugae ailesi Satoko'nun çoktan Tokyo'ya döndüğünden, durumun Prens Toin'in ailesine bildirildiğinden emindi. Gerçi bu türden bir yanlış hesap markinin kişiliğine aykırıydı ama karısı Osaka'dan dönüp de ayrıntılı planın hiç aksamadan uygulandığını söyleyince rahatlamış, her şeyin başarıyla sonuçlandığına inanmıştı.

Kont Ayakura'nın dalgınlığı sürüyordu. Ona kalırsa bir felaket olasılığının varlığını kabul etmek ancak bayağı bir zihnin işiydi. Felaketle yüzleşmektense öğlen uykularına yatmak çok daha yararlıydı. Gelecek bir uçurum gibi görünse bile *kemari*'den de bildiği gibi, top mutlaka yere düşerdi. Dehşete kapılmaya gerek yoktu. Bütün öteki tutku patlamaları gibi acı ve öfke de, incelmemiş bir beynin kolaylıkla düşebileceği hatalardı. Kontsa kesinlikle incelikten yoksun biri değildi.

Olayları akışına bırakmak en doğrusuydu. Zaman denen şeyin bal kadar tatlı damlalarını olduğu gibi kabullenmek, her kararın ardında yatan, göze görünmeyen pespayeliğe boyun eğmekten çok daha iyiydi. Karşı karşıya olduğu sorun ne kadar büyük olursa olsun, insan onu yeterince görmezden gelirse sonunda bu kayıtsızlık olayı da etkiler, bu arada da bir müttefik yardıma koşabilirdi. Kont Ayakura'nın siyasi görüşleri de tıpkı böyleydi.

Böyle bir kocanın yanına dönünce Kontes Ayakura da onu Geşu'da tutsak eden korkudan her geçen gün biraz daha sıyrılmayı başardı. Tadeşina'nın da uzakta olması, ani kararlarından birini körü körüne uygulayamayacak durumda olması büyük şanstı. Kont, nekahet dönemini rahatça geçirebilmesi için onu Yugawara'daki kaplıcalara göndermişti.

Ancak bir hafta sonra Marki Matsugae aradı; kont bile bu sırrı daha fazla saklayamazdı. Satoko'nun henüz

dönmediğini öğrenen markinin şaşkınlıktan dili tutuldu; içi kötü önsezilerle dolup taşıyordu.

Markiyle karısı hiç zaman yitirmeden Ayakura'ların evine gittiler. Başlarda kont her soruya kapalı yanıtlar verip durdu. Sonunda gerçek ortaya çıkınca marki öyle öfkelendi ki yumruğunu önündeki masaya hızla indirdi.

* * *

Evde Batı tarzmda tuhaf bir biçimde yeniden düzenlenmiş tek oda olan, on hasır genişliğindeki oturma odası, iki ailenin yıllardır süren ilişkisinde ilk kez nezaket kurallarının hiçe sayılışına tanık oldu. Kadınlar gözlerini kaçırıp duruyor, arada bir kocalarına yan gözle bakıyorlardı. İki erkek yüz yüze oturmuşlardı, Kont Ayakura daha çok önüne bakıyordu. Masaya dayadığı elleri küçük ve beyazdı; tıpkı bir kuklanın elleri gibi. Marki Matsugae ise tam tersine, güçsüz biri olmasına karşın kaba saba, öfkeden al al olmuş yüz hatlarıyla kızgın bir şeytanı canlandıran, çatık kaşlı bir No maskesine benziyordu. Kontun onun karşısında hiçbir şansı olmadığını kadınlar bile anlamıştı.

Fakat markinin kızgınlığı sanıldığı kadar uzun sürmedi. Her ne kadar bir süre öfkeden köpürdüyse de sergilediği üstünlük oyunundan yavaş yavaş utanmaya başlamıştı. Ne de olsa bu olaydaki yeri baştan sona güvendeydi. Üstelik şu anda karşısındaki rakipten daha güçsüzünü, daha zavallısını arasa da bulamazdı. Kontun beti benzi atmıştı. Sessizce otururken yüzünden kaygı ve umutsuzluk akıyordu; sarı fildişinden oyulmuşa benzeyen yüzünde tek tek, incelikle biçimlendirilmiş olan çizgileriyse gayet sakindi. Buruşuk gözkapakları sürekli yere bakan gözlerindeki derinliği, hüznü iyice vurguluyordu. Marki bir kez daha bu gözlerin tıpkı bir kadının gözlerine benzediğini düşündü.

Kont Ayakura'nın kayıtsız suskunluğu, koltuğuna gevşekçe gömülüşü eski geleneğin güzel zarafetini sergilemekteydi; markinin soyunda asla rastlanamayacak bu zarafet onu en derin yerinden yaralıyordu. Onda ölmüş bir kuşun kirlenmiş tüylerini andıran bir şey vardı; bir zamanlar çok güzel öten, ancak eti lezzetsiz, yenmez bir canlı.

"İnanılmaz bir şey bu! İşler kesinlikle sarpa saracak! İmparatora, bütün bir ulusa karşı nasıl bir özür bulacağız?" diye haykırdı marki hiç düşünmeden. Öfkesinin, tumturaklı sözcüklerden oluşmuş bir sel gibi dökülmesini istiyordu ama bu öfkeyi taşıyan can damarının her an çatlayabileceğinin de farkındaydı. Mantıktan payını almamış, herhangi bir adım atmaya hiç mi hiç niyetli olmayan konta öfkelenmenin bir yararı yoktu. Daha da kötüsü, marki, kontun kızgınlığı arttıkça acımasız bir tutkuyla kendisine saldırdığını fark etmeye başlamıştı.

Kontun baştan beri işleri buraya vardıracak planlar yaptığı aklına bile gelmezdi elbette. Yine de böylesine güç bir duruma salt kontun iliklerine işlemiş gamsızlığı yüzünden düştüklerini acı verici bir açıklıkla görüyordu; felaket ne kadar büyük olursa olsun suçu yalnız kendisi yüklenmemeli, suç ortağıyla paylaşmalıydı.

Ne de olsa konttan oğluna gereken inceliği öğretmesini isteyen kendisiydi. Başlarına ne geldiyse Kiyoaki'nin duyduğu şehvet yüzünden gelmişti, bununsa daha küçük bir çocukken geldiği Ayakura Malikânesi'nde ruhuna işleyen zehrin bir sonucu olup olmadığı pekâlâ tartışılabilirdi. Ancak bu şehveti son kışkırtan, markiden başkası değildi. Üstelik sonunun nereye varacağını kestiremeyerek Satoko'yu Osaka'ya yollamakta direten de oydu. Her şey elbirliğiyle markiyi gazabını kendisine yöneltmeye zorluyordu.

Sonunda harcadığı çabadan bitkin düşen, giderek artan korkusu yüzünden cesareti kırılan marki dilini tuttu.

Sessizlik uzadıkça uzadı, sanki dördü buraya meditasyon yapmak için toplanmışlardı. Evin arkasındaki avludan tavukların gıdaklamaları geliyordu. Dışarıdaki ağaçların arasından erken kış rüzgârının her esişinde, en küçük bir dokunuşla bile sallanan çam iğneleri parlak bir ışıkla yanıp sönüyorlardı. Evin içinde çıt çıkmıyordu, suskunluğun nedeni odadaki uğursuz havaya duyulan saygıydı sanki.

Kontes sonunda sessizliği bozdu.

"Her şeyin nedeni benim ihmalciliğimdir. Sizden nasıl af dileyeceğimi bilemiyorum, Marki Matsugae. Ancak durumu dikkate alırsak en iyisi Satoko'yu düşüncesinden bir an önce caydırmak ve nişan töreninin tasarlandığı gibi gerçekleşmesini sağlamaktır, öyle değil mi?"

"Peki ya saçları ne olacak?" diye atıldı marki.

"Elimizi çabuk tutup bir peruk hazırlatırsak törene katılanları kandırabiliriz..."

"Peruk mu?" diye haykırdı marki tiz bir sesle, kontesin cümlesini tamamlamasına fırsat vermeden. "Hiç aklıma gelmemişti."

"Evet ya, elbette," diye söze katıldı karısı hemen. "Bu hiç aklımıza gelmemişti."

Markinin heyecanından etkilenmiş olarak sürekli peruktan söz etmeye başladılar. Odadan ilk kez kahkahalar duyuldu, dördü birden bu ilk parlak düşüncenin üstüne bir et parçasıymışçasına atılmışlardı.

Ancak hepsi de kontesin ortaya attığı bu yeni düşünceye aynı oranda bel bağlayamıyordu. Örneğin kont bu fikrin işe yarayıp yaramayacağından emin değildi. Gerçi marki de kuşkuculuktan yana ondan aşağı kalmazdı ama inanmışlık rolünü büyük bir ciddiyetle oynamayı beceriyordu. Konta gelince, marki gibi davranmanın yararına olacağını hemen kavradı.

"Genç prens, Satoko'nun saçlarından azıcık kuşkulansa bile," dedi marki bir yandan gülüp bir yandan da

sesini alçaltmaya çabalayarak, "emin olmak için elleyecek değil ya!"

Odayı bir samimiyet havası sarmıştı, bu havayı yaratan hayal ne kadar kırılgan olsa da. Hayal onlar için yaşamsal önemi olan bir öğeydi şu anda. Kimse Satoko'nun ruhuyla ilgilenmiyordu, ulusun çıkarını ilgilendiren tek şey saçlarıydı şimdi.

Markinin babası bütün gücünü ve tutkusunu imparatorluğun yeniden canlandırılmasına adamıştı. Ailesi adına kazandığı zaferin bir gün gelip bir kadının peruğuna bağlı olacağını bilseydi utançtan yerin dibine geçerdi herhalde. Bu türden karmaşık, gizli saklı dolaplar Matsugae evine pek yakışmıyordu. Aslına bakılırsa bunlar Ayakura'ların yapısına daha uygundu. Ancak şimdiki marki bu zarif, incelmiş dolapları bu tür numaralara alışkın Ayakura'lara bırakmak yerine, onların çekiciliğine kapılıyordu; Matsugae evi şimdi hiç alışık olmadığı bir sorumluluğu paylaşmak zorundaydı.

İşin doğrusu, şu anda kafalarını meşgul eden bu peruk Satoko'nun amacıyla hiç mi hiç bağdaşmıyordu. Ancak bir kez başına peruğu geçirmeyi becerdiler mi, küçük parçacıkları birleştirip kusursuz bir resim oluşturmayı da başaracaklardı. Bu yüzden her şey peruğa bağlı görünüyordu; marki kendini hemen bu tasarıya kaptırdı.

Dördü birden ortalarda olmayan peruk konusunda coşkuyla konuşmaya koyuldular. Satoko nişan töreni için saçlarını uzun, düz bir biçimde taratacaktı ama gündelik yaşantısında Batı türü bir peruk işini görürdü. Ne zaman kimin göreceği belli olmadığından, banyoda bile peruğunu çıkarmaması gerekiyordu. Çoktan kızın başına geçirdikleri peruğa her biri kendi imgeleminde bir biçim veriyordu: Kabarık, simsiyah, kendi saçlarından bile parlak. Satoko kendine rağmen mutlak bir güce erişecek, zarafetle taranmış saçları günün renksiz parlaklığını bastıran, ge-

ceye özgü bir şeyler çağrıştıran bir görkemle yükselecekti. Dördü de işlerinin kolay olmadığının bilincindeydi – bu eşsiz peruğun altında mutsuz bir yüz yer alacaktı ama kimse sorunun bu yanıyla ilgilenmeye gönüllü değildi.

"Bu kez siz kont, bizzat kızınızı razı etmeye giderseniz minnettar olurum. Kontes, ikinci bir yolculuğa katlanmak zorunda olduğunuz için üzgünüm ama karımın size eşlik etmesini sağlayacağım. Kuşkusuz benim de gitmem gerekir. Ancak..." Görünüşe çok önem veren marki burada hafifçe kekeledi. "Benim gitmem kuşku uyandırabilir. En iyisi burada kalmam. Bu kez yolculuğun büyük bir gizlilik içinde tamamlanmasını istiyorum. Karımın yokluğuna gelince, bunu bir hastalıkla açıklayabiliriz. Bu arada ben Tokyo'da bizim için en iyi peruğu yapacak ustaları arayıp bulurum. Olay gazetecilerden birinin kulağına giderse başımız derde girer. Ama siz bu sorunu bana bırakın."

Kiyoaki annesinin bir kez daha yolculuğa hazırlandığını görünce şaşırdı. Ancak annesi ne gideceği yeri söyledi ne de amacını, yalnızca bundan evin dışında hiç söz etmemesini tembihledi. Kiyoaki ortada bir şeylerin döndüğünü, bunun da Satoko'yla ilgisi olduğunu sezmişti ama Yamada ondan hiç gözünü ayırmadığı için daha fazlasını öğrenemedi.

Ayakura'larla Markiz Matsugae, Geşu Tapmağı'na vardıklarında hiç ummadıkları bir durumla karşılaştılar. Satoko tepesini çoktan tıraş ettirmişti bile.

Satoko'nun dünyadan elini eteğini çekmesiyle sonuçlanan olaylar şöyle gelişmişti. İlk sabah Satoko'dan bütün hikâyeyi öğrenen başrahibe hemen kızın rahibe olmasına izin vermesi gerektiğini anlamıştı. Geşu'nun kendinden önceki bütün yöneticilerinin imparatorluk ailesine mensup prensesler olduğunu bildiği için, her şeyden önce imparatora saygı göstermesi gerektiğinin farkındaydı. Böylece Satoko'ya imparatorluk iradesine karşı çıkmak pahasına da olsa manastıra girme izni vermek zorunda olduğuna karar verdi. İmparatora bağlılığını göstermek için bu koşullarda bundan daha iyi bir yol bulamayacağına inanıyordu. İmparatora yönelik bir komployu ortaya çıkarmıştı, bu komplonun sürüp gitmesine göz yumamazdı. Sadakate, ne kadar şeytanca gizlenmiş olursa olsun bir gedik açılmasına yardımcı olamazdı.

Böylece, her zaman ağzı sıkı ve kibar bir insan olan başrahibe kararını verdi, ne yetkenin gücüne ne de baskıcı tehditlere boyun eğecekti. Bütün dünya kendisine karşı birleşse, onu imparatorluk iradesine karşı çıkmaya zorlasa bile yapması gerekeni yapacaktı – majestelerinin kutsallığının dilsiz bir koruyucusu olacaktı.

Başrahibenin kararı Satoko'yu derinden etkiledi, dünyaya sırt çevirme kararını iyice pekiştirdi. Başrahibenin, isteğini bu kadar kolay kabul edeceğini ummamıştı. Tanrı Buddha'yla karşılaşmıştı, gözleri bir turnanınki kadar keskin olan başrahibeyse kızın ne kadar kararlı olduğunu bir bakışta anlamıştı.

Bir rahibe olarak resmen manastıra kabul edilmeden önce bir yıllık eğitimden geçmesi gerektiği halde, koşulları göz önüne alarak hem Satoko hem de başrahibe bu süreden vazgeçilebileceğini düşündüler. Ancak başrahibe, kontes Tokyo'dan dönmeden önce Satoko'ya

tepesini tıraş etme izni verecek kadar Ayakura'ları hiçe sayamazdı. Ayrıca bir de Kiyoaki konusu vardı. Satoko'nun şu âna kadar koruduğu saçlarından vazgeçmeden önce Kiyoaki'yle baş başa uzun bir veda görüşmesi yapması akıllıca olmaz mıydı?

Satoko'nun beklemeye sabrı yoktu. Her gün, annesinden şeker isteyen bir çocuk gibi başrahibeye geliyor, saçlarını tıraş etmesine izin vermesi için yalvarıyordu. Sonunda başrahibe boyun eğmeye hazır hale geldi.

"Saçını kazıtmana izin verirsem," dedi Satoko'ya, "bir daha Kiyoaki'yi göremezsin. Seni üzmez mi bu?"

"Hayır."

"Onu dünya gözüyle bir daha görmemeye kesinkes karar verip uygularsan daha sonra duyacağın pişmanlıklar gerçekten büyük acı verecektir."

"Hiç pişmanlık duymayacağım. Bu dünyada bir daha Kiyoaki'yi görmeyeceğim. Ayrılırken yeterince vedalaştık. Şimdi, lütfen..."

Sesi duru ve kararlıydı.

"Pekâlâ. Yarın sabah saç kazıtma törenini ben kendim yöneteceğim," diye karşılık verdi başrahibe, bir gün daha kazanmaya çalışarak.

Kontes Ayakura o gün de manastıra dönmedi.

Satoko, Geşu'daki ilk gününden beri kendi isteğiyle manastırın disiplinli yaşantısına ayak uydurmuştu. Hosso Budizminin ayırt edici niteliği, dinsel zorunluluklardan çok zihinsel eğitime önem vermesiydi. Üstelik Geşu Tapınağı geleneksel olarak bütün ulusun refahı için dua etmeye ayrılmıştı, cemaati arasında halktan kimse yoktu. Bazen başrahibe şakacı bir tavırla "gözyaşı denen lütfun" Hosso Budizminde yeri olmadığını söyler, bununla kendinden geçmişçesine şükran dualarının okunduğu Saf Ülke Budizminin çok daha sonraları ortaya çıkan Amida mezhebiyle arasındaki farkı vurgulardı.

Genel olarak Mahayana Budizminde de sözünü etmeye değer bir yükümlülük yoktu. Fakat manastır yaşamı için gereken kurallar için sık sık Hinayana Budizminin yükümlülüklerine başvurulurdu. Ancak Geşu gibi manastırlarda kural olarak, Brahmajala Sutra'sında yer alan "Bir Bodhisattva'nın Yükümlülükleri" bölümüne uyuluyordu. Toplamı kırk sekiz olan yasaklar bir canlıyı öldürmek, çalmak, aşırılık, yalan söylemek türü günahlara karşı temel öğütlerle başlıyor ve Budist öğretilerin asla yok edilmemesi uyarısıyla bitiyordu.

Ancak keşişlik eğitimi bütün emirlerden de acımasızdı. Satoko, Geşu'ya geleli çok az olduğu halde hem "Aydınlanmış Yüreğin Sutrası"nı hem de *Yuişiki* kuramını yorumlayan "Otuz Dize"yi ezberlemişti bile. Her sabah, başrahibenin sabah duasına gelmesinden önce, ana dua salonunu silip süpürmek için erkenden kalkıyor, ancak ondan sonra *sutra* söylemek için alıştırma yapmaya zaman bulabiliyordu. Artık ona bir konuk gibi davranılmıyordu, başrahibenin onunla ilgilenmesi için görevlendirdiği yaşlı rahibeyse hoşgörüsüz tavırlarıyla bambaşka biri olup çıkmıştı.

Manastıra kabul töreninin yapılacağı sabah, rahibelerin kara giysilerine bürünmeden önce, kendisine anlatıldığı biçimde özenle yıkandı. Tespihini parmaklarına doladıktan, avuçlarını kucağında birleştirdikten sonra dua salonundaki yerini aldı. Başrahibenin usturayı alıp tıraşa başlamasından sonra sırayı Satoko'dan sorumlu olan rahibe aldı. Usta eller onun saçlarını kökünden kazırken başrahibe daha genç olan rahibeyle birlikte "Aydınlanmış Yüreğin Sutrası"nı söylemeye başladı.

Kusursuzluk çabalarını tamamladığında,
Yaşayan Canlının Beş Toplamı
Bodhisattva Kannon'un gözleri önünde

Boşluğa dönüştü,
Ve insani acılar ondan uzaklaştı.

Satoko da gözleri kapalı, sutraya katıldı. Bunu yaparken bedeninin giderek bütün yüklerinden sıyrılan, demirinden kurtulan bir gemiye dönüştüğünü, şarkı söyleyen seslerle birlikte açık denizlere doğru sürüklendiğini hissetti.

Gözlerini hâlâ açmamıştı. Ana salon bir buzhane kadar soğuktu, her ne kadar kendisini özgürce yol alan bir gemi gibi hissediyorsa da, çevresini kocaman buz kalıpları sarmaktaydı sanki. Ansızın bahçeden bir örümcekkuşunun çığlığı duyuldu, sonra bu buzlu yüzeyde yıldırım hızıyla genişleyen bir çatlak oluştu. Fakat çatlak bir anda kendi kendine kapanıverdi, buz yeniden tek bir kütleye dönüştü.

Usturanın büyük bir dikkatle kafatasında ilerlediğini duyumsadı. Bazen bir farenin minicik beyaz dişlerinin coşkulu kemirişini, bazen de bir atın ya da ineğin azıdişlerinin uysal gıcırtısını duyar gibi oldu.

Saçlar tutam tutam döküldükçe kafatasının daha önce hiç tatmadığı, canlandırıcı bir serinlikle ürperdiğini hissetti. Ustura bunca zamandır kendisini dünyadan ayıran, adına istek denen siyah, kötü şeyle nemlenmiş, ağırlaşmış saçları kazıyıp atıyordu; kafatasının serin tazeliği, henüz hiçbir erkeğin eliyle bozulmamış bir saflık âlemi karşısında çırılçıplaktı şimdi. Kazınmış bölge genişlerken teninin ferahlatıcı, mentollü bir sıvı sürülüyormuşçasına giderek canlandığını duyuyordu.

Evrenin enginliğine apansız bırakılıveren ayın yüzeyi de aynen böyle ürpertiliydi herhalde. Yere dökülen her saç tutamıyla birlikte bildiği dünya da uzaklaşıyordu. Böyle böyle, sonunda ondan sonsuza kadar koptuğu duygusuna kapıldı.

Bir bakıma saçları bir ekin gibi biçilmekteydi. Yaz güneşinin boğucu parıltısını emmiş olan siyah öbekler yerde üst üste yığılıyordu. Fakat bu simsiyah lüleler ondan ayrıldığı anda değersiz bir yığına dönüşüyorlardı; yaşam dolu güzelliklerini yitirmişlerdi, yalnızca çirkin artıklardı şimdi. Bir zamanlar onun gizli bir parçası olan, varlığına güzellik katan bu unsur, acımasızca fırlatılıp atılmaktaydı. Nasıl bir uzuv kesildikten sonra geriye dönüşü yoksa, Satoko'yu bu geçici dünyaya bağlayan bağlar da öyle kesiliyordu.

Sonunda kafatası mavimsi bir ışıkla parladığında, başrahibe yumuşak bir sesle konuşmaya başladı.

"En değerli feragat, resmî feragatten sonra gelendir. Şu andaki kararlılığına büyük güvenim var. Bugünden sonra eğer sofu yaşamamızda sürekli olarak yüreğini aklamaya çalışırsan bir gün kız kardeşimiz olma onuruna ulaşacağından kuşkum yok."

* * *

İşte Satoko'nun zamanından önce saçlarını kazıtması böyle gerçekleşmişti. Ancak bu değişim karşısında ne kadar yıkılmış olurlarsa olsunlar ne Kontes Ayakura ne de Markiz Matsugae vazgeçmeye niyetliydiler. Ne de olsa peruk ellerindeydi – hâlâ yedekte bekletilen güçlü bir silah.

47

Üç ziyaretçinin arasında yumuşaklığını baştan sona koruyabilen bir tek Kont Ayakura oldu. Başrahibe ve

Satoko'yla genel anlamda dünya üzerine kayıtsız, acelesiz bir sohbete girdi, Satoko'yu düşüncesinden caydırma isteğini hiç mi hiç ele vermedi.

Marki Matsugae'den her gün, son durumu bildirmelerini isteyen bir telgraf geliyordu. Sonunda kontes dayanamadı, gözyaşları içinde kızına yalvardı ama hiç yararı olmadı, manastıra gelişlerinin üçüncü gününde kontesle markiz bütün umutlarını Geşu'da kalan konta bağlayarak Tokyo'ya hareket ettiler. Bu gerginlik kontesi öyle bitkin düşürmüştü ki eve döner dönmez kendini yatağa attı.

Konta gelince, hiçbir şey yapmadan bir hafta Geşu'da kaldı. Tokyo'ya dönmeye korkuyordu. Satoko'yu eski yaşantısına döndürmek için hiçbir girişimde bulunmadığını gören başrahibe gözcülük etme görevini biraz gevşetti, baba kıza baş başa kalma fırsatı tanıdı. Ancak kıdemli rahibe uzaktan uzağa onları gözlemeyi sürdürdü.

Baba kız kış güneşini az da olsa alan bir verandada karşı karşıya, sessizlik içinde oturdular. Kurumuş ağaç dallarının gerisinde gökyüzüne serpiştirilmiş birkaç bulut göğün mavisini daha da vurguluyordu. Bir bürümcüğe tünemiş olan sinekçil ürkek ürkek öttü. Epeydir hiç konuşmadan, öylece oturmaktaydılar. Sonunda Kont Ayakura, gönül almak istercesine gülümseyerek söze başladı.

"Senin yüzünden bundan böyle topluma fazla karışamayacağım."

"Lütfen beni bağışlayın," diye yanıtladı Satoko sakin, duygusuz bir sesle.

"Aa, bu bahçede her cinsten kuş var, öyle değil mi?" dedi babası birkaç dakika sonra.

"Evet, her cinsten."

"Bu sabah çevrede biraz dolaştım. Hurmalar yere düşecek kadar olgunlaşmadan önce kuşlar onları gagalamış oluyorlar galiba. Kimse hurmaları toplamıyor sanırım."

"Doğru, öyle oluyor."

"Bana kalırsa yakında kar yağar," diye ekledi kont ama yanıt alamadı. Böylece yeniden suskunlaşıp gözlerini bahçeye diktiler.

Ertesi sabah Kont Ayakura Geşu'dan ayrıldı. Tokyo'ya dönüp Marki Matsugae'ye görevini yerine getiremediğini açıklayınca markinin eskisi kadar öfkeli olmadığını gördü.

Aralık ayının dördüydü, nişan törenine yalnızca bir hafta kalmıştı. Marki, kent polisinin şefini gizlice Matsugae Malikânesi'ne çağırttı. Satoko'yu polis gücüyle manastırdan çıkartmayı tasarlıyordu.

Polis şefi, Nara polisine gizli bir emir gönderdi. Konu, başrahibesi geleneksel olarak imparator ailesinin prenseslerinden seçilen bir manastıra girmek olduğu için Nara polisi Saray Bakanlığı'nın öfkesini çekmekten korkuyordu. Tapınak imparatorluk fonlarından yardım aldığı sürece –yılda yalnızca bin yen bile olsa– özerkliğine karşı en küçük bir müdahale bile düşünülemezdi. Bunun üzerine polis şefi, sivil giyimli güvenilir bir yardımcısını da yanına alarak gizlice Nara'ya gitti. Kıdemli rahibe, şefin kartını başrahibeye uzattığında başrahibenin kılı bile kıpırdamadı.

Başrahibeyle çay içip bir saat kadar sohbet ettikten sonra şef, kadının sarsılmaz saygınlığı karşısında geri çekilmek zorunda kaldı.

Marki elindeki son kozu da oynamıştı, artık Toinnomiya'lardan Satoko'yu bu evlilikten affetmelerini istemekten başka çaresi kalmamıştı. Resmî bir görevliyi pek çok kez Ayakura'lara göndermiş olan Prens Toin onların garip davranışlarından rahatsız olmaya başlamıştı.

Marki, kontu evine çağırttı, artık durumu kabullenmek zorunda olduklarını bildirdi. Sonra izleyecekleri yolu açıkladı. Toinnomiya'lara, tanınmış bir doktorun imzaladığı, Satoko'nun ani bir ruhsal bunalıma girdiğini

belirten bir belge sunacaklardı. Bu gizi saklamanın ortak sorumluluğu Toinnomiya, Ayakura ve Matsugae ailelerini birleştirebilir, bu da prensin öfkesini yatıştırabilirdi. Halka gelince, şöyle bir açıklama yapılabilirdi: Toinnomiya'larm kısa, anlaşılmaz sözcüklerle nişanı bozduklarını açıklamaları üzerine Satoko dünyaya küsmüş, bir manastıra kapanmıştı. Olayın böylece çarpıtılması, belli bir dereceye kadar kötü kişiyi oynamaya zorlanmış bile olsalar Toinnomiya'ların gururunun kırılmasını önleyecekti. Bu arada Ayakura'lar belki biraz utanacaklardı ama herkesten anlayış göreceklerı de kesindi.

Ancak işlerin çığrından çıkmamasma dikkat edilmeliydi. Halkın acıma duyguları fazla şiddetlenir, Toinnomiya ailesine karşı haksız bir düşmanlığa dönüşürse aile gerçekleri açıklamak zorunda kalabilir, Satoko'nun sağlık belgesini gösterebilirdi. Bu nedenle gazetelere Toinnomiya'ların nişanı bozmalarına, Satoko'nunsa bir manastıra çekilmesine yol açan nedenleri fazla büyütmeden sunmak çok önemliydi. Sanki farklı olaylarmış gibi sunulmalıydılar – meydana geliş sıraları değiştirilecekti. Ne var ki, gazetecilerin bu açıklamayla yetinmeyecekleri açıktı. Böyle bir durumda iki olay arasında gerçekten de rastlantısal bir ilişkinin bulunduğu ama söz konusu ailelerin bunu açıklamaktan kaçındıkları yolunda küçük bir ipucu verilebilirdi.

Kont Ayakura'nın da onayladığını öğrenir öğrenmez marki hemen Ozu Ruhsal Tedavi Kliniği'nin sahibi Doktor Ozu'yu aradı ve son derece gizli bir muayene için derhal Matsugae Malikânesi'ne gelmesini rica eti. Klinik, böylesi acil durumlarda seçkin hastalarının kimliklerini gizlemekle ünlüydü. Ancak Doktor Ozu'nun gelmesi epeyce gecikti. Marki, doktoru birlikte beklemeleri için kontu zorlamıştı; zaman geçtikçe adama duyduğu kızgınlığı gizleyemez oldu. Fakat bu durumda doktoru al-

mak için arabasını göndermesi doğru olmazdı; dişlerini gıcırdatarak beklemekten başka çaresi yoktu.

Doktor gelince Batı tarzı evin ikinci katındaki küçük salona, şöminenin yandığı odaya alındı. Marki önce kendisini, sonra da kontu tanıttı, doktora bir puro ikram etti.

"Hastayı nerede muayene etmemi istiyorsunuz?" diye sordu Doktor Ozu.

Markiyle kont bakıştılar.

"Doğrusunu isterseniz hasta şu anda burada değil," diye yanıtladı marki.

Doktor, hiç görmediği bir hasta için sağlık belgesi düzenlenmesinin istendiğini öğrenince öfkeden kıpkırmızı kesildi. Onu en çok sinirlendirense, markinin gözlerindeki ifadeydi. İmzasının alınacağından emindi bu gözler.

"Bu akıl almaz isteğin anlamı nedir?" diye sordu. "Yoksa beni satın alınabilen o sosyete doktorlarından biri mi sandınız?"

"Doktor, inanın sizi o sınıfa sokmak gibi bir niyetimiz yok," diye karşılık verdi marki. Purosunu eline alıp odayı arşınlamaya başladı. Sonra doktordan yana bakıp şöminenin ateşinde titreyen, tombul, sağlıklı yanaklarını süzerek derin, ciddi bir sesle, "Şu sağlık belgesine gelince," dedi, "imparator hazretlerinin huzuru için son derece gerekli bir şey."

* * *

Marki, imzalı raporu eline aldıktan sonra Prens Toin'e, onun için uygun olan en yakın tarihte buluşmak istediğini bildirdi ve ertesi akşam prensin malikânesine gitti.

Neyse ki genç prens yine alayıyla birlikte manevralardaydı. Marki, özellikle Prens Haruhisa'yla görüşmek istediğini belirttiği için prenses ortalarda görünmüyordu.

Prens Toin konuğuna Fransız şarabı sunarken olduk-

ça neşeliydi, havadan sudan konuşurken geçen bahar katıldığı kiraz şenliğinde ne kadar eğlendiğini bir kez daha vurguladı. Böyle baş başa kalmayalı epey zaman olmuştu, marki sözü yine 1900 Paris Olimpiyatları sırasında paylaştıkları anılara getirdi, gayet iyi anımsadıkları, bol şampanyalı kabarelerden söz açarak prensi daha da neşelendirdi. Sanki dünya umurlarında değildi.

Ancak marki, prensin ağırbaşlı, sakin görüntüsünün altında korku ve kuşkuyla beklediğinin farkındaydı. Prens yalnızca birkaç gün kalmış olmasına karşın nişan törenine hiç değinmiyordu. Seyrek ağaçlı bir koruya dökülen güneş huzmeleri gibi, lambanın güzel kır bıyığına vuran ışığı, bıyığın altındaki dudakları zaman zaman yalayıp geçen tedirginliği açığa vuruyordu.

"Şimdi, sizi bu gece neden rahatsız ettiğime gelince..." diye başladı marki, tatsız konuyu önemsiz bir şey söylermiş gibi yumuşatmaya çalışarak, bir süre başıboş uçtuktan sonra dosdoğru yuvasına yollanan bir kuş kadar hızlı bir biçimde. "Sözcüğe dökülmesi hiç de kolay olmayan, kötü bir haber vermek zorundayım. Ayakura'nın kızı aklını kaçırdı."

"Ne?" Prensin gözleri hayretle açılmıştı.

"Ayakura her zamanki gibi, bunu da herkesten saklamış. Bana bile danışmaksızın, bir skandalın önüne geçmek için Satoko'yu bir manastıra yerleştirmiş, olanları size anlatacak cesareti de bir türlü toplayamamış."

"Ama bu olanaksız! Bu zamana kadar beklenir mi?"

Prens dudaklarını sımsıkı kapadı, bıyığının uçları sarktı. Bir süre, ayakkabılarının şöminenin alevinde parlayan burunlarına baktı.

"İşte Doktor Ozu'nun imzaladığı rapor," dedi marki. "Gördüğünüz gibi geçen ay imzalanmış ama Ayakura bana göstermedi. Bütün kabahat benim, gözümü dört açmalıydım. Ne kadar üzüldüğümü anlatamam..."

"Hastaysa hasta demektir. Ama neden bunu bana daha önce söylemedi? Peki ya Kansai'ye yapılan yolculuk? Ne gereği vardı? Şimdi siz söylediniz de aklıma geldi, yola çıkmadan önce veda etmeye geldiğinde rengi hiç de iyi değildi. Prenses Toin bayağı endişelenmişti."

"Kafası geçen eylülden beri karışıkmış, dediklerine göre tuhaf tuhaf şeyler yapıyormuş, sonunda davranışları benim de dikkatimi çekti."

"Bence artık yapılacak bir şey yok," dedi prens. "Yarın erkenden saraya gidip imparatordan özür dileyeceğim. Bakalım majeste bunu nasıl karşılayacak? Raporu da yanıma almama izin verirsiniz değil mi? İmparatora göstermeliyim."

Prens Toin, genç oğlundan hiç söz etmeyerek ne kadar iyi bir terbiye aldığını kanıtlamıştı. Markiye gelince, keskin bakışlarını bütün konuşma boyunca Prens Toin'in yüzünden bir an bile ayırmamış, yüzündeki en küçük değişimi bile izlemişti. Bu yüzde tehdit dolu siyah dalgaların bir kabarıp bir indiğini görmüştü. İniş çıkışları bir süre gözledikten sonra korkusunun azaldığını hissetti. Tehlike ânı geçmişti.

Prens karısını çağırdı, üçü birlikte neler yapılması gerektiğini tartıştılar, sonra Marki Matsugae ayrıldı.

* * *

Ertesi sabah Prens Harunori, tam babası saraya gitmek üzere evden ayrılırken çıkageldi. Prens Toin oğlunu bir kenara çekti, haberi verdi. Babasının isteklerine harfi harfine uyacağını söylerken genç, kararlı yüzünde en küçük bir duygusallık okunmuyordu. Hiç de içerlemiş görünmeyen bu genç adam, duyduklarına şaşırdığını bile belli etmedi.

Sabaha kadar süren manevralardan yorgun düştüğü

için babası gider gitmez kendini yatağa attı. Ancak aldığı haber yüzünden nasıl olsa bir süre uyuyamayacağını düşünen annesi odasına geldi.

Gözleri karşılaşınca annesi, uykusuzluktan hafifçe kızarmış olduklarını gördü ama yüzü her zamanki gibi sakindi.

"Demek olanları dün gece Marki Matsugae'den öğrendiniz?" diye sordu prens.

"Evet, dün gece."

"Anne, biliyor musunuz, aklıma uzun zaman önce, sarayda teğmenken yaşadığım bir şey geldi. Size o zaman anlatmıştım galiba. Her neyse, imparatorla görüşmeye gidiyordum, koridorda Mareşal Yamagata'ya rastladım. Hiç aklımdan çıkmadı, anne. Öndeki kabul salonu boyunca uzanan koridordaydık. Galiba mareşal huzurdan yeni çıkmıştı. Her zamanki gibi geniş klapalı üniforma paltosunu giymiş, kepinin siperliğini gözlerine kadar indirmişti. Dünya umurunda değilmiş gibi ellerini cebine sokmuştu. Karanlık koridorda bana doğru gelirken, belindeki kılıç neredeyse yere değiyordu. Hemen kenara çekildim, hazır ola geçip onu selamladım. Kepinin altındaki, hiç gülmeyen gözleriyle bana şöyle bir baktı. Mareşal Yamagata kim olduğumu kesinlikle biliyordu, anne. Ama canı sıkılmışçasına hemen başını çevirdi, selamıma karşılık bile vermeden, kasıla kasıla uzaklaştı. Acaba bunu neden şimdi anımsadım anne?"

* * *

Ertesi gün gazetede çıkan bir haberde halka, büyük bir heyecanla bekledikleri kutlamadan vazgeçmek zorunda kalındığı duyuruluyordu. Nişan töreni yapılmayacaktı. Nişan, "Majesteleri Prens Harunori'nin ailesinin kararıyla" bozulmuştu. Böylece, son gelişmelerden tam

anlamıyla habersiz olan Kiyoaki olup biteni bir gazeteden öğrenmiş oldu.

Nişanın bozulduğu haberi yayılınca ailesi Kiyoaki'yi daha da yakından gözlemeye başladı, uşak Yamada okula giderken bile yanından ayrılmıyordu. Durumdan habersiz olan sınıf arkadaşları, yalnızca birinci sınıftaki küçük öğrencilere gösterilen bu özene bir anlam veremiyorlardı. Annesiyle babası onun yanında bu konudan hiç söz etmiyor, ev halkıysa sanki hiçbir şey olmamış gibi davranıyordu.

Ancak halk kaynıyordu. Kiyoaki, Soylular Okulu'nda okuyan, en seçkin ailelere mensup delikanlıların bile olaydan ne denli habersiz olduklarını görünce şaşıp kaldı; olup bitenler konusunda ne düşündüğünü kalkmış ona soruyorlardı.

"Herkes Ayakura'lara acıyor ama benim ne düşündüğümü öğrenmek ister misin?" diye sordu öğrencilerden biri. "Bana kalırsa bu olay imparatorluk ailesine duyulan saygıyı zedeleyecektir. Herkes, Bayan Ayakura'nın ruhsal sağlığının bozuk olduğunu sonradan öğrendiklerini söylüyor. Ama ben bunun neden şimdi ortaya atıldığını merak ediyorum."

Kiyoaki verilecek en iyi yanıtı bulmaya çabalarken, yanında duran Honda yardımına yetişti.

"Bir insanın hasta olduğu ancak belirtiler ortaya çıktıktan sonra anlaşılır, öyle değil mi? Liseli kızlar gibi dedikodu yapıp durmasana."

Ama bu okulda bir insanı erkekçe davranmaya da-

vet etmek pek etkili olmayacaktı çünkü Honda'nın ailesi oğullarına böyle bir bilgiyi önceden sağlayacak konumda değildi. Olaydan haberdar biri sayılabilmek için örneğin, "Satoko benim kuzenimdir," ya da, "O, amcamın metresinin oğludur," türünden bir şeyler söyleyebilmeliydi insan. Böyle biri, suç ve rezaletle uzaktan da olsa kan bağı bulunduğu için gururlandığını gösterebilirdi ama aynı zamanda olaydan soylu bir biçimde uzak kaldığını da belirtmeliydi. Dudaklarında belli belirsiz bir kıvrımla, dedikoducu takımından farklı olarak, sahnenin gerisinde olup bitenlerden haberdar olduğunu sezdirmeliydi. Bu okuldaki on beş ya da on altı yaşındaki oğlanlar hava atıp şöyle demeye eğilimliydiler: "Saray bakanının başı epey ağrıdı. Bakan dün gece babamı aradı." Ya da: "Herkes saray bakanının üşüttüğünü, yattığını sanıyor oysa gerçekte, imparatorla görüşmeye giderken öyle acele etmiş ki, faytondan inerken eşiği görememiş ve bileğini incitmiş."

Kiyoaki'nin ketumluğu bu kez işine yaramıştı. Honda'dan başka kimse Satoko'yla ilişkisini bilmiyordu, Marki Matsugae'nin bu olaydaki rolünden de habersizdiler. Gerçi Ayakura'larla akraba olan ve Satoko gibi güzel, yetenekli bir kızın asla deli olamayacağını öne süren biri vardı ama eski, soylu bir aileden gelen oğlana, akrabalarını korumaya çalışan biri gözüyle bakan arkadaşları gülüp geçiyordu.

Bütün bunlar Kiyoaki'ye acı veriyordu. Ama Satoko'nun halkın gözünde düştüğü hale oranla o çok daha iyi durumdaydı, herhangi bir yorumla uğraşması gerekmiyordu. Evet, gizliden gizliye büyük acı çekiyordu ama bu ne de olsa korkaklığının cezasıydı.

Sınıf arkadaşlarının konuyu her açışında ya da Satoko'nun adı geçtikçe ikinci kattaki sınıfın penceresinden dışarıya bakıyordu; uzaktaki, artık kışa teslim olmuş dağ-

lara, duru sabah havasında pırıl pırıl parlayan karlı yamaçlara dalıp gitmiş gibiydi. Artık uzak, erişilmez olan Satoko'yu, kendini hiç savunmadan bütün dünyaya bu dağlarınkine benzer bir saflık sunan kızı düşlüyordu. Uzakta da olsa acı veren bu parıltı, yalnız Kiyoaki'ye görünüyordu. Lekesizliği onu ta yüreğinden vuruyordu. Satoko her şeyi –günah, utanç, delilik suçlaması– kabullenmekle kendi kendini arıtmıştı. Peki ya kendisi?

Bazen sesinin olanca gücüyle suçunu haykırmak istiyordu. Ama o zaman kızın o korkunç özverisinin hiçbir anlamı kalmazdı. Vicdanını susturmak için onu hiçe sayması gerçekten de bir cesaret örneği miydi? Yoksa gerçek cesaret, şimdiki durumuna güçlü bir tutuklu gibi sessizce katlanmasını mı gerektirirdi? Kiyoaki için fazlasıyla karmaşık bir soruydu bu. Ama ne olursa olsun, gittikçe artan acıya karşın şu andaki tavrını sürdürmesi, bir başka deyişle ailesinin ve bütün ev halkının isteklerine boyun eğmesi, giderek zorlaşan bir davranış biçiminde diretmek demekti.

Bir zamanlar aylaklık ve hüzün, tıpkı kendisinin istediği gibi yaşamın ayrılmaz parçalarıydı. Nasıl olmuştu da bu zevki, hiç sıkılmaksızın, doyasıya tadını çıkardığı bu eğlenceyi yitirmişti? Tıpkı birinin evinde unutulan bir şemsiye gibi kaybolup gitmişti işte.

Şimdi kayıtsızlığı, hüznü sürdürmek istiyorsa, hemen bir umut kaynağı bulması gerekiyordu. Fakat uzaktan bile olsa onu yüreklendirecek hiçbir şey olmadığı için umudu kendi kendine yaratmaya koyuldu.

"Çıldırdığı yolundaki söylentiler öyle inanılmaz ki, tartışmaya bile değmez," diye düşündü. "Kesinlikle inanmıyorum. Peki o halde, dünyadan kaçıp rahibe olması yalnızca bir hile olamaz mı? Belki de bu yürekli güldürüyü salt zaman kazanmak ve bu evlilikten kurtulmak için –bir başka deyişle benim için– sahneledi? Bu doğ-

ruysa, ayrı bile olsak sırrımızı saklamak için birleşmeliyiz. İşte bu yüzden de bana tek satır dahi yazmadı. Evet, çok açık! Suskunluğu başka ne anlama çekilebilir ki?"

Kiyoaki kızın kişiliğini gerçekten tanımış olsaydı bu öykünün kesinlikle saçma olduğunu anlardı. Her şey bir yana, egemen bir Satoko imgesi, salt kendi ürkekliği yüzünden yarattığı yanlış bir imge değil miydi? Satoko onun kollarında eriyip giden bir kar tanesinden başka bir şey değildi belki de? Kiyoaki'nin gözleri gerçeğin yalnızca bir yanına takılıp kalmıştı. Öyle ki, bu gerçeğin gölgesinde var olan bir aldanışa, sonsuza kadar geçerli bir hileye neredeyse inanmak üzereydi. Umudu onu, kendi kendini kandırmaya itmişti.

Alçaklığa bulanmış bir umuttu bu. Kızın güzelliğine gerçekten teslim olsaydı, hiçbir umuda yer kalmazdı. Farkında değildi ama buz gibi ışıyan yüreği acıma ve sevecenlikle, batan güneşin ışınlarına hedef olan bir buz tabakası gibi erimeye başlamıştı. İçi insanlara nazik davranma isteğiyle dolup taşıyordu. Çevresindeki dünyaya daha yakından bakmaya başladı.

Okulda soyu çok eskilere dayanan bir markinin oğlu olan bir öğrenci vardı, lakabı "Canavar"dı. Cüzamlı olduğu söyleniyordu ama bir cüzamlının okula alınması düşünülemeyeceği için, bulaşıcı olmayan başka bir hastalığı olmalıydı. Saçlarının yarısı dökülmüştü. Benzi soluk, teniyse donuktu. Sırtı kamburdu. Kimse gözlerinin rengini bilmezdi çünkü sınıfta bile takmasına izin verilen kepini iyice aşağıya indirirdi. Durmadan burnunu çeker, kaynayan suyun fokurtusuna benzeyen bir ses çıkarırdı. Kimseyle konuşmadığı için teneffüslerde okulun önündeki çimenliğin en uzak köşesine çekilir, sürekli kitap okurdu. Kiyoaki'nin, her şey bir yana bırakılsa bile, başka sınıfta okuduğu için bu çocukla hiçbir ilişkisi olamazdı. Babaları aynı sınıfın soylularıydı ama Kiyoaki okuldaki

bütün çocuklardan daha güzelken öteki, çirkinliği temsil etmek için seçilmiş uğursuz bir gölge gibiydi.

Canavar'ın seçtiği noktadaki kurumuş otlar bu erken kış günündeki güneşten payını bolca alıyor olsa da, kimse oraya gitmiyordu. Kiyoaki gelip yanına oturunca oğlan kitabını kapadı, her zaman yaptığı gibi gergin bir biçimde sıvışmaya yeltendi. Sessizliği bozan tek şey yerde sürüklenen hafif bir zincirin çıkardığı tekdüze sesi andıran burun çekişiydi.

"Hiç durmadan okuduğun şey nedir?" diye sordu markinin güzel oğlu.

"Hiçbir şey..." diye yanıtları markinin çirkin oğlu. Kitabı arkasına sakladı ama Kiyoaki, kitabın sırtındaki Leopardi adını okuyabilmişti. Yaldızlı harfler, kuru otlarda bir an parlayıp sönen, hafif bir yansıma oluşturdular.

Canavar'ın konuşmaya niyeti olmadığı için Kiyoaki yavaşça ondan uzaklaştı, sonra bacaklarını uzatıp yana kaykıldı, yün üniformasına batan kuru otlara aldırmaksızın dirseğini yere dayadı. Canavar karşısında hâlâ sessizce oturuyordu, rahatsız olduğunu her haliyle belli ederek yeniden kucağına koyduğu kitabı kapattı. Kiyoaki kendi sefilliğinin karikatürüne bakıyormuş duygusuna kapıldı, kibarlığı yerini kızgınlığa bıraktı. Mevsimsiz güneş cömertçe parlarken Kiyoaki markinin çirkin oğlunun giderek değiştiğini gördü. Tam karşısına uzanmıştı, o da dirseğine dayanmış, çarpık bacaklarını dikkatle uzatmıştı.

Başının yapısından omuzlarının duruşuna kadar Kiyoaki'nin biçimini almıştı. Bir tapınağın kapısını koruyan, yarı köpek yarı aslan, bir çift heykel olmuşlardı. İyice aşağıya çekilmiş kepinin altından görünen, tam olarak gülümsemese bile hafifçe kıvrılmış olan dudakları, en azından birinin keyifli olduğuna işaretti.

Böylece biri güzel, öteki çirkin iki marki oğlu, bir çift oluşturdular. Canavar gönül borcu ya da kırgınlık göster-

mek yerine kendi öz bilincini, Kiyoaki'nin aynadaki imgesine benzeyen imgeyi yardıma çağırmış, Kiyoaki'nin bir tür eşi olan bir biçim almış, böylece Kiyoaki'nin içinden gelen acıma duygusu ve ilgiyi kullanmıştı. Yüzleri sayılmazsa, ılık, kuru otların üzerinde, ceketlerinin kenarındaki şeritten pantolonlarındaki manşetlere kadar çarpıcı bir simetri yaratıyorlardı.

Kiyoaki'nin karşısındakinin suskunluğuna sızma girişimi bundan daha zarif ama daha kararlı bir biçimde geri püskürtülemezdi. Bu davranıştan yayılan sıcaklık ve yumuşaklığın kendisini sardığını hissetti.

Yakındaki okçuluk sahasından boşalan bir yay kirişinin sesi geldi, Kiyoaki'ye insanın tenini ısıran kış rüzgârını anımsatan bu sesi, hedefine ulaşan okun çıkardığı tok ses izledi; sanki hedef içi boş bir davuldu.

Kendi yüreği de aynen bu oka benziyordu, yön tutmasını sağlayan parlak beyaz tüyleri koparılmış bir oka.

Okul yarıyıl tatiline girince Kiyoaki'nin sınıf arkadaşları harıl harıl bitirme sınavlarına hazırlanmaya başladılar ama herhangi bir ders kitabına el sürme düşüncesi bile Kiyoaki'yi dehşete düşürüyordu. Honda da içinde olmak üzere sınıftakilerin üçte biri ilkbaharda mezun olduktan sonra, yazın yapılacak olan üniversiteye giriş sınavına katılmak niyetindeydi. Geri kalanların çoğuysa Soylular Okulu'ndan mezun olma ayrıcalığını, üniversiteye giriş sınavından kurtulmak için kullanacaktı; ya Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'nin her zaman açığı bulunan bölümlerine başvuracak ya da Kyoto veya Tohoku'daki

imparatorluk üniversitelerinden birine girecekti. Kiyoaki de babasının ne düşündüğüne aldırmaksızın kolay yolu seçecekti besbelli. Kyoto Üniversitesi'ne girerse Satoko'nun bulunduğu manastıra yakın olabilirdi.

Bu nedenle de şimdilik aylak aylak gezinebilirdi. Aralıkta iki kez kar yağdı ama o sabah uyanınca karşılaştığı karlı manzaradan çocuksu bir sevinç duyacak durumda değildi. Yatağının yanındaki pencerenin perdesini açtı, kayıtsız gözlerle kış görüntüsüne, gölün ortasındaki parlak, beyaz bir lekeye dönüşmüş olan adaya baktı. Saatlerce yataktan çıkmadı. Bazı günlerde de aklına bir düşünce geliyor, malikânenin çevresinde gezinirken bile peşinden ayrılmayan Yamada'dan kurtulma olasılığıyla gözleri parlıyordu. Kuzey rüzgârının ortalığı kasıp kavurduğu bir geceyi seçti ve akçaağaç tepesini hızla tırmanmaya koyuldu. Yamada elinde fener, boynunu paltosunun yakasına gömmüş, sarsak adımlarla onu izliyordu. Kırılan dalların çıtırtısı, baykuşun ötüşü, ayaklarının altındaki kaygan zemin – hepsi de Kiyoaki'nin içini sevinçle dolduruyordu, karşı konulmaz bir yangın gibi durmadan yukarıya doğru ilerlediğinin farkındaydı. Attığı her adımda topuğunun altındaki karanlığı yumuşak ve canlı bir şeymişçesine ezdiğini düşlüyordu. Tepenin üstünde parlak, yıldızla dolu bir gökyüzü uzanıyordu.

* * *

Yıl sona ererken Matsugae Malikânesi'ne gelen bir konuk markinin dikkatini İinuma'nın yazdığı, gazetede yayımlanmış bir makaleye çekti. Ailesine gösterilen bu vefasızlık markiyi öfkeden küplere bindirmişti.

Düşük tirajlı, sağ görüşlü bir gazeteydi. Markiye kalırsa, şu ya da bu rezaleti açığa vurma tehditleriyle yüksek sosyeteye mensup ailelerden para sızdırmaya çalışan

bir paçavraydı. İinuma makaleyi yayımlatmadan önce gelip para isteseydi çok daha iyi ederdi. Bunu hiç denemeden oturup böyle bir yazı yazmak, açıkça ve kışkırtıcı bir biçimde saygısızlık etmekten başka bir şey değildi.

"Babasına Layık Olmayan Marki" türünden, yurtseverlik kokan başlığı izleyen suçlamalar şöyleydi: Bozulan nişan olayının ardındaki kişi aslında Marki Matsugae idi. İmparatorluk ailesinden herhangi birini ilgilendiren her evlilik, saray kurallarına kesinkes uymalıydı çünkü olasılık ne kadar küçük olursa olsun böylesi bir evlilik imparatorluğun geleceğini etkileyebilirdi. Marki Matsugae köklü bir ailenin kızını desteklemeye karar verdiğinde büyük bir sorumluluk yüklendiği halde, ruhsal sağlığından habersiz olduğunu ileri sürdüğü bu kız için imparatorluk onayını alacak kadar ileri gitmiş, ancak planları tam nişan arefesinde suya düşmüştü. Bütün bunlara karşın, olaydaki rolünü gizli tutmayı başarabilen şanslı marki bugün hiçbir şey olmamış gibi davranmayı sürdürüyordu; salt imparator hazretlerine hainlik etmekle kalmamış, Meiji Restorasyon Dönemi'nin temel taşlarından biri olan öz babasına da layık olmadığını kanıtlamıştı.

Makale markiyi sinirlendirmiş, oğlunuysa kaygılandırmıştı. İinuma'nın kendisine hiç değinmediği, Satoko'yla arasında geçenleri çok iyi bildiği halde, kızın ruhsal bunalım geçirdiğine gerçekten inanıyormuş gibi yazdığı Kiyoaki'nin gözünden kaçmamıştı elbette. Şu âna kadar İinuma'nın nerede olduğundan habersizdi. Vefa nedir bilmeyen biri olarak damgalanmayı bile göze alarak bu yazıyı sırf Kiyoaki'nin okuması için, ona yerini dolaylı olarak bildirmek için yazdığını anladı. Ne olursa olsun, yazıda salt kendisine gönderilmiş bir ileti bulunduğundan emindi: Sakın baban gibi biri olma!

İinuma'yı düşününce içi geçmişe duyduğu özlemle doldu. Onun alışılmadık bağlılığı, bunu oyun oynarcası-

na dışa vuruşu – hiçbir şey Kiyoaki'yi bundan daha çok neşelendiremezdi şu anda. Ama babasının öfkesi burnundayken gidip İinuma'yı görmesi işleri daha da karıştırabilirdi; geçmişe duyduğu özlem böyle bir tehlikeyi göze almasını sağlayacak kadar güçlü değildi.

Öte yandan, Tadeşina'yla çok daha tehlikesizce buluşabilirdi. Yaşlı kadını, başarısız intihar girişiminden bu yana tanımlanmaz bir küçümsemeyle anar olmuştu. Veda mektubunda onu babasına gammazlamıştı; kadının kişiliğindeki bir çarpılma yüzünden tanıdığı herkesi ele vermekten tuhaf bir zevk almaya başladığına inanıyordu. Açar açmaz çiçekleri koparma zevki uğruna bahçesine özenle bakan insanlardan biriydi.

Babası onunla hemen hemen hiç konuşmuyordu. Kocasını kızdırmaktan korkan markiz ise oğlundan uzak duruyordu.

Babasının öfkesinin altında yatan şey, korku ve kaygıydı. Ön kapıda nöbet tutması için özel bir polis tutmuş, iki polisi de arka kapıya dikmişti. Neyse ki, Matsugae ailesi herhangi bir tehditle karşılaşmadan ya da halkın hoşnutsuzluğunu üzerine çekmeden o yıl sona erdi. İinuma'nın suçlamaları resmî makamlarda hiçbir yankı uyandırmamışa benziyordu.

Her yılbaşı gecesi yabancı kiracıları Matsugae ailesini evlerine çağırırlardı. Fakat birinin çağrısını kabul etmekle ötekini gücendireceğini bilen marki daveti kibarca geri çevirir ama her iki ailenin çocuklarına da armağan gönderirdi. Bu yıl yabancı bir evde bulunmanın sıkıntısını dağıtacağını sezen Kiyoaki annesine, babasından kendisi adına izin almasını rica etti. Ama marki, bunun sözü bile edilemez, dedi.

Nedeni her zamanki gibi öteki aileyi incitmekten korkması değildi. Kiracılarının davetini kabul etmek soylu bir ailenin oğluna yakışmaz, dedi. Kiyoaki babasının

dilinin altındaki anlamıştı: Oğlunun ağırbaşlılığını koruyabileceğinden hâlâ emin değildi.

Matsugae'lerin evinde yılın son günlerinde büyük bir hareketlilik yaşanırdı, yeni yıl tatilinden önceki geleneksel ev temizliğinin bir günde bitirilmesi olanaksızdı çünkü. Kiyoaki'nin yapılacak hiçbir işi yoktu. Yılın sona erdiğini düşündükçe yüreğine bir bıçak saplanıyordu sanki –özellikle de bu yılın– onu bir daha asla yaşayamayacağını biliyordu. Giderek tükenen bu son günlerde, bunun yaşamının en önemli yılı olduğuna inanmaya başlamıştı.

Telaş içindeki evi arkasında bırakarak çıktı, sandalla gezmek için göle doğru yürüdü. Koşarak peşinden gelen Yamada'nın eşlik etme önerisini sertçe geri çevirdi.

Kayığın burnu kurumuş sazları, kopmuş nilüfer yapraklarını yararak ilerlerken küçük bir yabani kaz sürüsü havalandı. Çılgıncasına çırpınan kanatlarının arasında berrak kış göğünde bir anlığına parlayan düz karınlarını, tek bir su damlasının bile lekelemediği tüylerinin ipeksi pırıltısını gördü. Suya yansıyan bir ışıltı kıvrıla kıvrıla sazların arasından ilerledi.

Suyun yüzeyine vuran bulutların, mavi göğün buz gibi görüntüsüne baktı; küreklerin harekete geçirdiği durgun, küçük dalgalara hayret etti. Yansı dağılırken karanlık çamurlu sular saydam bulutlara ve gökyüzüne yabancı olan bir şey fısıldıyormuş gibi geldi ona.

Kürekleri bıraktı, evin ana kabul salonuna doğru baktı, uzak bir sahnede koşturup duran oyuncular gibi harıl harıl çalışan uşakları izledi. Çağlayan donmamıştı ama sesi boğuklaşmış, uyumsuzlaşmıştı. Alt yanı göremiyordu, ada orayı kapatıyordu fakat yukarıya, akçaağaç tepesinin kuzeyine doğru bakınca çıplak ağaç dallarının arasından her iki kıyıdaki kirli kar artıkları görülebiliyordu.

Sonunda kayığı adanın küçük koyuna soktu, bir kazığa bağladı, tepeciğin üzerindeki, yeşili solmuş çamlara

doğru tırmandı. Metalden yapılmış üç turnaya bakarken, boyunlarını yukarıya uzatmış olan çifti, aralık göğüne doğru gerilmiş okların kör uçlarına benzetti.

Kendini yere, güneşin ısıttığı kurumuş kahverengi otlara bıraktı, yapayalnız, gözlerden ırak olduğunu bilerek sırtüstü yattı. Sonra, başının altına koyduğu parmaklarını uyuşturan serinliği hissedince içini, başkalarının yanındayken gizlemeyi başardığı ani bir keder dalgası kapladı.

"Bu yıl benimdi – artık bitti!" diye haykırdı. "Bitti! Tıpkı dağılan bir bulut gibi." Dudaklarından özgürce, acımasızca dökülen sözcükler onu kamçılıyor, acısını daha da yoğunlaştırıyordu. Daha önce kendini hiç böyle kapıp koyvermemişti. "Her şeyin tadı kaçtı. Bir daha asla mutlu olamayacağım. Her şeye egemen olan korkunç bir duruluk var. Sanki dünya bir kristalden yapılmış, onu boydan boya çatlatmak için tırnakla şöyle bir dokunmak yeter... Ya yalnızlık? Sanki yanan bir şey. Tıpkı üflemeden ağzına alamadığın koyu, sıcak bir çorba gibi. Ve hep orada, tam önümde! Kalın, beyaz porselen kâsesi içinde; eski bir yastık kadar pis. Beni bu yalnızlığa zorla iten kim?

"Bir başıma kaldım. İstek içimi yakıyor. Başıma gelenlere dayanamıyorum. Yolumu yitirdim, nereye gideceğimi bilmiyorum. Yüreğim istek duyduğu şeye asla sahip olamayacak... Küçük, özel sevinçlerim, özürlerim, kendi kendimi kandırmalarım – hepsi bitti! Şimdi elimde kalan yalnızca geçmiş günlere, yitirdiklerime duyduğum özlemin alevi. Büyümek, peki ama ne için? Korkunç bir boşluktayım. Hayat artık bana acıdan başka ne sunabilir? Odamda yapayalnız... geceler boyu bir başıma... dünyadan ve herkesten uzak, acılar içinde. Haykırsam sesimi kim duyar? Bu arada başkalarının yanında benliğim her zamanki inceliğini koruyor. Bomboş bir soyluluk – işte benden geriye kalan."

Büyük bir karga sürüsü tepenin üzerindeki akçaağaçların çıplak dallarına konmuştu. Düzensiz çığlıklarını, Omiyasama'nın gömüldüğü alçak tepeye doğru uçarlarken başının üstünde çırpınan kanatlarının sesini dinledi.

50

Yeni yılın başlarında Sarayda Ezberden Şiir Okuma Töreni yapılırdı. Kiyoaki on beş yaşına bastığından beri Kont Ayakura ona her yıl hiç aksatmadan çağrı gönderirdi – bir zamanlar konttan aldığı incelik eğitiminin bir uzantısıydı. Bu yıl da Saray Bakanlığı'ndan her zamanki gibi bir çağrı geldi, başka türlüsü düşünülemezdi zaten. Kont utanıp duraksamamış, bir kez daha imparatorluk konuşmacısı görevini üstlenmişti. Kiyoaki'ye gönderilen davetiyeyi onun ayarladığı açıktı.

Kiyoaki çağrıyı babasına gösterince, dört konuşmacının arasında kontun imzasını gören marki kaşlarını çattı. İnceliği yepyeni bir ışıkta görmeye başlamıştı: incelik onu yapışkanlıkla, yüzsüzlükle karşı karşıya bırakıyordu.

"Bu yıl da geleneği bozmayıp gitmen doğru olur," dedi sonunda. "Gitmezsen millet Ayakura'larla aramızın açıldığını sanabilir. Son olayda onlarla aramızda herhangi bir bağ olduğundan kimse kuşkulanmamalı."

Şiir okuma töreni her yıl Kiyoaki'yi biraz daha etkilemiş, sonunda töreni oldukça önemser olmuştu. Kont Ayakura'dan aldığı terbiye en çok böylesi durumlarda işine yarıyor, Kiyoaki kendisine bundan daha çok yakışan bir rol düşünemiyordu. Şimdi kontla karşılaşmak elbette acı verecekti ama yine de onu görmek istiyordu. Bir zamanlar içinde capcanlı olan bir şiirin kırık dökük parça-

larına gözünü kırpmaksızın bakmaktan yoruluncaya kadar bakmak istiyordu. Törene katılırsa beynini Satoko'nun görüntüsünün dolduracağını biliyordu.

Artık kendisini Matsugae'lerin kaba saba parmaklarına batmış zarif bir diken gibi görmüyordu. Fakat kendisini o parmaklardan biri gibi görecek kadar da değişmemişti henüz. Yalnızca bir zamanlar öylesine önemli bir parçası olan kibarlık artık solmuştu. Yüreği bomboş kalmıştı. Şiiri esinlendiren o saygın hüznünden eser kalmamıştı. İçi boşalmıştı, ruhuysa kavurucu rüzgârların estiği bir çöldü. Zarafete de güzelliğe de hiç bu kadar yabancılaşmamıştı.

Öte yandan, bütün bunlar –bu iç boşluk, bu neşe yitimi, geçen her dakikanın boğucu ağırlığının gerçekliğine, duyduğu acınınsa en azından kendine özgü bir şey olduğuna kesinlikle inanamaması– gerçek güzelliğe ulaşması için gerekliydi belki de. Gerçek güzelliğe tutulmuş birinin gösterdiği belirtiler, cüzamın belirtilerine çok benzer.

Artık hiç aynaya bakmadığı için kederli ve bitkin yüz çizgilerinin aşk yüzünden çökmüş bir gencin bilinen görüntüsünü aldığının farkında değildi.

Bir akşam salt kendisi için hazırlanmış masada yemeğini yerken hizmetçi tabağının yanına kesme kristalden, içindeki kızıl içki yüzünden ağzının rengi koyulaşmış bir şarap kadehi koydu. Kıza sorma gereği duymadan, kadehteki sıvının şarap olduğunu varsayarak bir dikişte içip bitirdi. Ağzında garip, kalın, kaygan bir tat kalmıştı.

"Neydi bu?"

"Isırgan kaplumbağanın kanı, efendim," diye yanıtladı hizmetçi. "Ne olduğunu sorana kadar size söylememem tembihlendi. Aşçı genç efendiyi yeniden sağlıklı ve mutlu görmek istediğini söyledi. Gölde yakaladığı bir kaplumbağanın kanını size hazırladı."

Tatsız bir kayganlığı olan sıvının boğazından aktığını duyumsarken, uşakların çocukken onu korkutmak için sıkça kullandıkları öyküyü anımsadı. O zamanlar gözünde canlanan o ürkütücü resim, ısırgan bir kaplumbağanın gölün karanlık sularından uğursuz bir hayalet gibi yükselişi bir kez daha belirdi gözünün önünde; genellikle diptekı ılık çamura gömülmüş bir halde yaşayan yaratık şimdi gözlerini kendisine dikmiş, durup durup suyun yüzeyine çıkıyor, zamanı alt etmiş düşlerin düşmanlık dolu sazlarını aralayarak yaşamının her aşamasında onu gözlemek için bakışlarını Kiyoaki'ye dikiyordu. Ama şimdi büyü ansızın bozulmuştu. Ölüm kaplumbağayı bulmuştu, kendisi de bilmeden onun kanını içmişti. Böylece koskoca bir dönem birdenbire kapanmış oluyordu. Korkusu yavaş yavaş alışılmadık bir enerjiye, içinde hızla ilerleyen, yoğunluğunu yalnızca kestirebildiği bir güce dönüşmekteydi.

* * *

Sarayda Ezberden Şiir Okuma Töreni'nde her yıl aynı sıra izlenirdi. Önce saygın şairlerin şiirleriyle başlanır, sonra daha düşük düzeydekilerin şiirlerine geçilirdi. Konuşmacı ilk şiirlerden önce şairi tanıtan birkaç sözcük söyler, sonra da görevini ve sınıfını belirtirdi. Ancak daha sonraki şiirlerde, şairin görevini ve sınıfını bildirmenin ardından hemen şiire geçerdi.

Kont Ayakura, saray konuşmacılarının başkanıydı. Bugün de hem imparator hem de veliaht prens odayı kaplayan duru sesini, tam yerindeki vurgulamalarını büyük bir dikkatle dinliyorlardı.

En küçük bir suçluluk titremesi yoktu bu berrak seste. Tam tersine, öyle parlaktı ki dinleyenlerin yüreğini hüzünle kıpırdatıyordu. Şiirleri teker teker okurken sözcüklerinin dingin müziği, bir tapınağın kış güneşinin alı-

şılmadık sıcaklığına gömülmüş basamaklarını teker teker çıkan, siyah, parlak ayakkabılı bir Şinto rahibinin düzenli adımları gibiydi. Tonu ne kadınsı ne de erkeksiydi bu sesin.

Odanın sessizliğini bozan tek bir öksürük bile duyulmuyordu. Sarayın büyük salonunda yüce bir tınıyla yükselen bu ses kesinlikle duygusal değildi, şiire zarar verecek biçimde bütün dikkatleri üzerine çekmeye de çalışmıyordu. Kontun dudaklarından hiç zorlanmadan dökülen şey, utancın etkileyemediği inceliğin ruhuydu; hem sevinç hem de acıma duygularını harekete geçiren tınısıysa bir parşömen resminde yuvarlanan pus gibi odayı bir uçtan ötekine dolduruyordu.

Şu âna kadar şiirler yalnızca bir kez okunmuştu ama veliaht prensin yazdığı şiiri, "İşte veliaht prens hazretlerinin en seçkin dizeleri," diyerek sunduktan sonra üst üste iki kere okudu.

İmparatoriçenin şiiri üç kez okundu. İlk dizeyi kont söyledi, sonra dört konuşmacı sırayla öteki dizeleri okudular. İmparator dışında bütün aile, veliaht prens ve kuşkusuz salondakiler şiiri ayakta dinlediler.

Bu yıl imparator olağanüstü incelikte ve soylulukta bir şiir yazmıştı. Kiyoaki ayakta şiir dinlerken yan gözle az ötede duran Kont Ayakura'ya baktı. Şiirin yazılı olduğu katlanmış kâğıdı kontun bir kadın eline benzeyen küçük, beyaz elinde tuttuğunu gördü. İnce kâğıt uçuk erik rengindeydi.

Adının karıştığı, bütün ülkeyi sarsan olayın üstünden çok az zaman geçmiş olmasına karşın kontun sesinde ne sinirli bir titreme vardı ne de tek kızını yitirmekten duyduğu derin acı seziliyordu. Ses açık, güzel, asla tizleşmeden akıp gidiyor, ondan bekleneni tam olarak yerine getiriyordu. Aradan bin yıl daha geçse kont aynen şimdiki gibi, ender bulunan ötücü bir kuş misali imparatora hizmet etmeyi sürdürecekti.

Tören sonunda doruk noktasına ulaştı. İmparatorun yazdığı şiirin okunacağı an gelmişti.

Kont Ayakura hürmetle imparatorun yanına sokuldu, simsiyah, taş bir kutunun üzerine geleneksel biçimde yerleştirilmiş olan kâğıdı alıp alnına kadar kaldırdı. Sonra da arka arkaya beş kez okudu.

Okurken sesinin arılığı daha da belirginleşmişti; beşinci kez okuyup bitirince, "İmparator hazretlerinin aziz şiirini dinlediniz," dedi.

Bu arada Kiyoaki korkuyla imparatorun yüzüne bakıyordu, çocukken merhum imparatorun başını okşayışını anımsamıştı. Majesteleri babasına oranla daha zayıf, daha güçsüz görünüyordu, kendi yazdığı şiiri dinlerken bile yüzünde en küçük bir hoşnutluk okunmuyordu, yüzü buz gibi ifadesini koruyordu. Kiyoaki ansızın, imparatorun gerçekte kendisine duyduğu öfkeyi bastırmaya çalıştığı türünden saçma sapan bir düşünceye kapıldı.

"Majestelerine ihanet ettim. Ölmekten başka çarem yok."

Orada dikilmiş dururken bu düşünceye tutundu, çevresini saran hava tütsünün zengin kokusuyla ağırlaşmıştı, Kiyoaki her an yere yıkılıverecekmiş gibiydi. İçine bir ürperme yayılmıştı ama sevinçten mi yoksa korkudan mı, bilemiyordu.

51

Şubat geldi. Bitirme sınavlarının soluğunu tam enselerinde duyan sınıf arkadaşları kendilerini bütünüyle derslerine vermişlerdi. Duruma kayıtsız olan Kiyoaki ise onlardan her zamankinden de uzaktı. Honda sınavlara hazır-

lanması için ona yardım etmeye hazırdı ama Kiyoaki'nin hiç ilgilenmediğini görünce geri çekildi. Onun abartılı dostluk gösterilerden hiç hoşlanmadığını çok iyi bilirdi.

Tam o günlerde marki ansızın oğluna Oxford'daki Merton Koleji'ne girmesini önerdi. Zor olmayacaktı, marki on üçüncü yüzyılda kurulmuş olan okulun dekanıyla iyi dosttu ama Kiyoaki'nin yeterli olduğunu kanıtlayabilmesi için en azından mezuniyet sınavlarını vermesi gerekiyordu. Marki oğlunun günden güne sararıp soldu-ğunun farkındaydı, çok üzülüyordu, kısa bir süre sonra en azından beşinci dereceden saray rütbesine yükselecek olan oğlunu kurtarmak için bu yolu akıl etmişti. Kurtuluş tasarısı öylesine beklenmedik bir şeydi ki ister istemez Kiyoaki'nin ilgisini çekti. Şimdilik babasının önerisine çok sevinmiş gibi yapmayı kararlaştırdı.

Daha önce Batı'ya özgü bir şeyler görmek için o kadar da hevesli değildi. Şimdiyse bütün varlığı tek bir nesneye, Japonya'nın küçücük, eşi bulunmaz güzellikteki bir parçasına yöneldiği için, önüne açtığı dünya haritasına bakarken, salt yabancı ülkelerin geniş topraklarına karşı değil, Asya'nın yan tarafında bir karides gibi kıvrılmış duran, kırmızıya boyalı ülkesine karşı da içi küçümsemeyle doluyordu. Onun Japonya'sı açık yeşildi; biçimi olmayan, acınası, yükselen pus kadar da kapsayıcıydı.

Babası eve yeni, kocaman bir harita getirdi, bilardo odasının duvarına astı. Amacının Kiyoaki'yi daha fazla düşünmeye itmek olduğu belliydi. Ancak haritanın dümdüz, cansız denizleri Kiyoaki'yi hiç heyecanlandırmadı. Tam tersine, capcanlı bir sıcaklığı, kendine özgü bir nabzı ve fışkıran kanı olan, dev boyutlu simsiyah bir yaratığa benzeyen bir gece denizini anımsamıştı – o yaz gecesi ona sabrın sınırlarını aşacak kadar işkence eden, ürkünç gümbürtüsüyle Kamakura'daki denizi.

Henüz kimseye sözünü etmemişti ama sık sık başı ağrıyor, arada bir de dönüyordu. Her gece daha az uyuyordu. Yatakta yatarken, yarın Satoko'dan mutlaka mektup gelecek, diyordu kendi kendine. Satoko onunla buluşacaktı, sonra da birlikte kaçacaklardı. Onu bilinmedik, küçük bir kasabada belki de bankaya dönüştürülmüş eski tip bir deponun önündeki köşede bulacaktı. Satoko ona doğru koşacak, o da kızı kollarına alacak, özlemini çektiği gibi onu sıkı sıkı kucaklayacaktı. Sahneyi en ince ayrıntılarına kadar gözünde canlandırıp duruyordu. Ama bu biçimde yücelttiği görüntü gerçekte ince sırlı, kırılgan bir aynaydı; kolayca yırtılıveren bu sırrın gerisinde iç karartıcı bir boşluktan başka bir şey yoktu. Yastık gözyaşlarını emerken, umarsız bir öfkeyle geceye doğru durmadan kızın adını haykırdı.

Böylesi anlarda kızın görüntüsünü ansızın yanı başında, düşle uyanıklık arası bir yerde buluverdiği de oluyordu. Rüyaları günceye kaydedilecek kadar nesnel bir şey anlatmaz olmuşlardı. Umutla umutsuzluk, düşle gerçek artık birleşmişti, birbirini siliyordu; aralarındaki sınır dalgaların hiç zorlanmadan dövdüğü bir kumsalın şeridi kadar belirsizdi. Orada, yumuşak kumları yalayarak çekilen suyun yüzeyinde bir an Satoko'nun çehresini gördü. Onu hiç bu kadar güzel, böylesine acı dolu görmemişti. Sonra, dudaklarını kızın yüzüne yaklaştırınca akşam yıldızı gibi ışıyan yüz bir anda siliniverdi.

İçine düştüğü bu kötü durumdan kurtulmak için duyduğu çılgınca istek her geçen gün artıyordu. Her şey, günün her saati, her sabahı, her akşamı, her gecesi ya da gökyüzü, ağaçlar, bulutlar, hepsi de ona aynı şeyi, kızdan vazgeçmesini söylediği halde o yine de kararsızlık içinde bocalıyordu. Hiç olmazsa kesin, belli bir şeye dokunmak, dudaklarından yalnızca gerçek olduğunu bildiği sözcüklerin döküldüğünü duymak istiyordu. Gittikçe artan korkuya daha fazla katlanamıyordu.

Bu arada dedikodu fırtınası çabucak dinmişti. İnsanların hemen törenin arefesinde, imparatorluk onayı alınmış olduğu halde bozulan bir nişan kadar beklenmedik, açıklanamaz bir olayı bile unutmaları uzun sürmemişti, şimdi donanmada ortaya çıkarılan, öfkelerini yöneltebilecekleri bir rüşvet rezaleti vardı.

Kiyoaki evden ayrılmaya karar vermişti. Ancak gözlerini onun üzerinden bir dakika olsun ayırmayan annesiyle babası harçlığını kestikleri için cebinde bir *yen* bile yoktu.

Kiyoaki'nin para istediğini duyunca Honda çok şaşırdı. Babası bankada onun adına bir hesap açtırmış, oğluna da bu parayı gerekli gördüğü durumlarda kullanma izni vermişti. Hesaptaki bütün parayı çekip hiçbir şey sormadan Kiyoaki'ye verdi.

Honda parayı okula getirip arkadaşma uzattığında Şubat ayının yirmi biriydi. Gökyüzü açık, güneşliydi ama sabah serinliği insanın içine işliyordu.

"Dersin başlamasına yirmi dakika var," dedi Kiyoaki parayı alınca. Sesi biraz ürkekti. "Beni geçirmeye gelir misin?"

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu şaşıran Honda. Yamada'nın ön kapıda nöbet tuttuğunu biliyordu. Kiyoaki gülümseyerek ormanı gösterdi. "Şu tarafa," dedi.

Honda arkadaşını aylardan beri ilk kez böyle canlı görmekten hoşnuttu ama yüzünün sağlıklı rengine hâlâ kavuşamadığının da farkındaydı. Tam tersine, ince hatları solgun ve gergindi, Honda'ya bahar başlarındaki ince buz tabakalarını anımsatıyordu.

"İyi misin?"

"Galiba üşüttüm. Bunun dışında iyiyim," diye yanıtladı Kiyoaki, ormana giden patikada neşeyle ilerlerken.

Honda onu böyle canlılıkla yürürken görmeyeli çok uzun zaman olmuştu. Nereye gittiğini biliyordu ama se-

sini çıkarmadı. Buzlu yüzeyi, sabah güneşinin eğimli ışınlarını donuk donuk yansıtan bir bataklıktan geçtiler. Ormandan ötüşerek çıkan kuşları geride bıraktılar, okul arazisinin doğu sınırına vardılar.

Bir yokuşun başındaydılar şimdi, aşağıda yan yana dizilmiş fabrikalar vardı. Buraya parmaklık yerine dikenli tel gerilmişti, özensizce. Komşu çocuklar gediklerden geçerek kolayca okul arazisine sızıyorlardı. Telin arkasındaki otla kaplı tepe yola kadar iniyor, üstüne kaba tahtadan bir çitin yerleştirildiği alçak bir taş duvarla son buluyordu.

Tam bu noktada durdular. Sağda bir tramvay durağı vardı. Aşağıda kalan fabrikaların kurşun rengi çatılarına vuran güneş ışıl ışıldı. Çatıların altına toplanmış, çoktan çalışmaya başlamış olan makinelerden denizinkine benzeyen tekdüze bir homurtu geliyordu. Çıplak bacalar gökyüzüne uzanmıştı. Bacalardan çıkan duman, fabrikaların tepesine çöreklenen ve dışarıya, bir sıra halindeki barakaların yanına asılmış olan çamaşırlara vuran güneşi kapatan bir gölge oluşturuyordu. Çatısından sarkıtılmış raflara bonsai saksıları dizilmiş evler de vardı. Sağda solda bir ışığın çaktığı görülebiliyordu. Bir keresinde, bir direğe tırmanan tamircinin kalçasına astığı kerpetenin yansısıydı. Bir başka sefer de, bir kimya kuruluşunun camlarından görünüveren alevin uğursuz parıltısıydı. Fabrikalardan birinde makinelerin homurtusu kesilince, çelik bir levhaya indirilen çekiçlerin monoton gürültüsü duyuldu.

İyice uzakta da parlak güneş vardı. Aşağıda, okula ait arazinin eteklerinde Kiyoaki'nin kaçmaya hazırlandığı yol uzanıyordu. Yolun kıyısındaki küçük evlerin gölgeleri yolun tozlu, beyaz yüzeyinde seçiliyordu. Eski, paslı bir bisiklete binmiş bir adam, taş atan çocukların önünden geçti.

"Eh, görüşürüz," dedi Kiyoaki.

Bunlar apaçık veda sözcükleriydi. Honda'nın beyni-

ne kazındılar; Kiyoaki'nin yüzü genç bir erkeğe yakışacak biçimde neşeyle aydınlanmıştı.

Kiyoaki okul çantasını bile sınıfta bırakmıştı. Üzerinde yalnızca üniformasıyla çift sıra pirinç düğmelerle süslü, önden aşağı kiraz çiçeği nişanıyla bezenmiş paltosu vardı. Yakasını açmıştı, ceketinin sıkı, denizci tipi yakasıyla içindeki beyaz selüloit şerit görünüyordu, Honda'ya gülümserken şerit genç boğazına gömülüyor, kepinin siperliği yüzünü gölgeliyordu. Hâlâ gülümseyerek döndü, eğildi, eldivenli eliyle kopmuş tellerin bir bölümünü aşağıya doğru bastırıp engeli aştı.

* * *

Yokluğu hemen ailesine bildirildi; annesiyle babası gerçekten çok üzülmüştü. Ancak bir kez daha düzeni sağlayan büyükannesinin kararlı tutumu oldu.

"Neler olduğunu anlamıyor musunuz? İngiltere'deki okula gideceği için çok sevinçli. Gitmeye karar verdiği için de önce Satoko'yu görüp vedalaşmak istedi. İzin vermeyeceğinizi bildiği için de size haber vermeden gitti. Başka bir açıklaması olabilir mi?"

"Ama Satoko onu görmeyi kesinlikle kabul etmez."

"O zaman vazgeçer ve evine döner. Kiyoaki artık genç bir erkek. Bu dertten kurtuluncaya kadar bırakın bildiği gibi yapsın. Onu o kadar sıktınız ki böyle bir şeyin olacağı belliydi."

"Ama anne! Olanlardan sonra önlem almamız son derece doğal değil mi?"

"Doğru, işte sonu buraya vardı."

"Yaptığı duyulursa çok kötü olur. Hemen polis şefini bulup büyük bir gizlilik içinde Kiyoaki'yi aramalarını söyleyeceğim."

"Arama mı? Neden aratacaksın ki? Nereye gittiğini biliyorsun zaten."

"Ama yakalanıp geri getirilmediği takdirde..."

"Pişman olacaksın!" diye bağırdı yaşlı kadın, gözleri öfkeden çakmak çakmaktı. "Bu kez gerçekten korkunç bir şey yapabilir. Polisin bu işte sessizce hareket etmesi güvenlik açısından şart. Yerini öğrenir öğrenmez bize bildirmeleri yeter. Ama nereye gittiğini çok iyi bildiğimize göre polis ondan uzak durmalı, onu kuşkulandırmamalı. Şimdi çocuk tam anlamıyla özgür kaldı, kimse ona karışmasın. Her şey sessizce olup bitsin. Bunu büyük bir olay haline getirmeden sonuçlandırmalıyız. Önemli olan bu! Şimdi en küçük bir hata felakete yol açabilir. İşte anlamanızı istediğim şey bu."

* * *

Kiyoaki 21 Şubat gecesini Osaka'daki bir otelde geçirdi. Ertesi sabah hesabı ödedi, Sakurai treniyle Obitoke'ye gitti, Kuzonoya adındaki bir tüccarın işlettiği hana yerleşti. Hemen bir çekçek kiralayıp doğruca Geşu'ya yollandı. Arabacıya acele etmesini söyleyerek tapınağın giriş kapısından geçti, yokuşu tırmanıp öndeki Tang kapısına gelince arabadan indi. Sıkıca kapatılmış sürme kapıyı görünce içeriye seslendi. Manastırın kapıcısı göründü, adını ve işini sorduktan sonra orada beklemesini söyledi. Az sonra kapıda kıdemli bir rahibe belirdi. Kiyoaki'nin eşikten geçip hole girmesine bile izin vermeksizin, pek de gizleyemediği bir hoşnutsuzlukla saygıdeğer başrahibenin onu göremeyeceğini, başka bir rahibe adayıyla görüşmesinin de olanaksız olduğunu bildirdi. Kiyoaki az çok böyle bir karşılama beklediği için fazla diretmedi, hemen manastırdan ayrılıp kaldığı hana döndü.

Ertesi gün şansını yine deneyecek fakat bu kez çekçeği manastıra açılan kapıya kadar götürmeyecekti, ilk seferinde bu yüzden geri çevrildiğine inanıyordu. Böyle davranmasının nedeni duyduğu korku ve aceleciliğiydi;

Satoko'yu yeniden görebilmek için yalvarması gerektiğini biliyordu. Giriş kapısında inip rahibeler bunu bir tür kefaret olarak alsın almasın, yürüyerek manastıra varması çok daha yerinde olacaktı. Pişmanlık duyduğunu böylece gösterecekti onlara.

Handaki odası kirli, yemekler lezzetsiz, geceyse soğuktu. Ama Satoko'nun yakınlarda olduğu düşüncesi içini yoğun bir mutlulukla dolduruyordu. O gece, aylardan beri ilk kez deliksiz bir uykuya daldı.

Ertesi gün, ayın yirmi üçünde, kendisini daha enerjik hissetti, manastıra iki kez gitti –bir sabah, bir de öğleden sonra– çekçeği giriş kapısında bırakıp yokuşu bir hacı gibi yürüyerek tırmandı. Ama bir önceki günden daha sıcak karşılanmadı. Dönüşte arabada öksürmeye başladı, göğsünde hafif bir sancı duydu. Hana dönünce yıkanmaktan vazgeçti.

O geceki yemeği böyle bir taşra hanından beklenmeyecek kadar iyiydi. Handakilerin davranışları da dikkat çekecek kadar değişmişti, itirazlarına aldırmayıp onu hanın en iyi odasına taşıdılar. Hizmetçiye neler olup bittiğini sorunca kız onu atlatmaya çalıştı. Ama sinirlendiğini görünce doğruyu anlattı. Kiyoaki dışarıdayken yerel polis hana gelmiş ve hancıyı Kiyoaki hakkında sorguya çekmişti. Sonra polis, onun çok yüksek bir aileden geldiğini açıklamıştı. Bu nedenle ona büyük bir saygıyla hizmet etmeli ama polisin buraya geldiğinden hiç söz etmemeliydiler. Ayrıca handan ayrılırsa hemen polise haber verilmeliydi. Kiyoaki içini bir korku dalgasının kapladığını duyumsadı. Yitirecek zamanı olmadığını anlamıştı.

Ertesi sabah, Şubat'ın yirmi dördünde, uyanınca kendini hiç iyi hissetmedi. Başı kazan gibiydi, eli kolu kalkmıyordu. Yine de kararlıydı. Satoko'yu yeniden görmek istiyorsa bütün gücünü, ödemek zorunda olduğu kefaret için harcayacaktı. Bu ruh haliyle handan çıktı, çekçek ki-

ralamadı; Geşu'ya kadar olan dört kilometrelik yolu yürüyecekti. Neyse ki hava çok güzeldi. Ama önünde çetin bir yol uzanıyordu. Yürüdükçe öksürüğü şiddetlendi, göğsüne madensel bir toz bulutu çökmüştü sanki. Tam Geşu'nun kapısma geldiğinde şiddetli bir öksürük nöbetine yakalandı. Kiyoaki'nin isteğini aynı sözcüklerle geri çeviren kıdemli rahibenin yüzündeki anlam hiç değişmemişti.

Ertesi gün, ayın yirmi beşinde, ateşi yükseldi, bedenini ürpertiler sardı. Yataktan çıkmanın hiç de akıllıca olmayacağını bilmesine karşın yine bir çekçek kiraladı ve manastıra yollandı, yine geri çevrildi. Artık umudunu yitirmeye başlamıştı. Zihnini bulandıran ateşle savaşarak durumu değerlendirmeye çalıştı ama aklına uygulanabilecek bir tasarı gelmedi. Sonunda, handaki kâtipten bir telgraf çekmesini istedi: "Lütfen hemen gel. Sakurai hattındaki Obitoke'de, Kuzonoya Hanı'ndayım. Aileme duyurma. Kiyoaki Matsugae."

O gece huzursuz bir uykuya daldı, sabah uyandığında sersem gibiydi. Ayın yirmi altısıydı.

52

Yamato düzlüğünde esen sert rüzgârın hafif kar tanelerini savurduğu bir sabahtı. Taneler, bahar karı için bile fazla dayanıksız görünüyordu, daha çok yazın ortaya çıkan böcek sürülerini andırıyorlardı. Gökyüzü bulutluyken görünmez oluyorlardı. Sonra güneş bulutların arasından parlayınca, döne döne yağan tozsu kar seçiliyordu. Hava, tipili bir gündekinden bile daha soğuktu.

Kiyoaki başını yastığa bırakmış yatarken Satoko'ya

olan mutlak bağlılığını nasıl kanıtlayabileceğini düşünüyordu. Bir gece önce, sonunda Honda'yı yardıma çağırmaya karar vermişti, dostunun bugün burada olacağından kuşkusu yoktu. Honda'nın da desteğiyle belki başrahibenin ödün vermez tutumunu yumuşatabilirlerdi. Ama bundan önce yapması gereken bir şey vardı. Denemeliydi. Bir başına, kimsenin yardımı olmadan sadakatinin ne kadar içten olduğunu göstermeliydi. Geriye bakınca bugüne kadar Satoko'ya duyduğu bağlılığı kanıtlama fırsatına hiç sahip olamadığını görüyordu. Belki de, diye düşündü, şu âna kadar korkaklığım yüzünden kaçırmışımdır bu fırsatları.

Bugün yapabileceği tek bir şey vardı. Hasta olmasına karşın daha da hastalanmayı göze alarak dışarıya çıkması, ödeyebileceği en büyük kefaretti. Böylesine bir bağlılık Satoko'dan kesinlikle karşılık görürdü – belki de görmezdi. Sonuç ne olursa olsun, kızı duygulandırma umudu sıfır bile olsa öyle bir noktaya gelmişti ki artık bunu yapmadan huzura kavuşması olanaksızdı, kendinden istediği bu kefareti ne pahasına olursa olsun ödemeliydi. Bu yolculuğa aklında tek bir şeyle çıkmıştı: Bir anlığına bile olsa onun yüzünü görmek. Ancak bu arada yüreği, amacının, isteklerinin önüne geçen başka bir çözüm bulmuştu.

Yüreğindeki bu inatçı dürtüyle baş edebilecek tek güç bedeniydi. Her yanını sızlatan bir ateşin pençesindeydi. Bedeninin her yanına gerilmiş ağır, altın iplik teline acıyı, ateşi dokuyordu. Bütün gücü tükenmişti. Kolunu kaldırınca cildi hemen morarıyor, buz kesiyordu, koluysa bir kuyuya sarkıtılmış, ağzına kadar dolu bir sepet kadar ağırlaşmıştı. Öksürüğü gitgide daha da derinden gelir gibiydi, tıpkı kararmış bir ufukta uzaktan uzağa seçilen bir fırtınanın hiç kesilmeyen gümbürtüsü gibi. İçini delip geçen ateşin saldırısıyla parmak uçlarına kadar güçsüzleşen bitkin bedeni emirlerine direniyordu.

Satoko'nun adını umutsuzca yineliyordu. Saatler ağır ağır ilerledi. Handaki uşaklar hasta olduğunu ilk bu sabah fark etmişlerdi. Odasını ısıttılar, onu rahat ettirmek için ellerinden geleni yaptılar ama Kiyoaki yardım önerilerini de doktor çağırma girişimlerini de inatla geri çevirdi.

Sonunda akşamüstü hizmetçiye kendisi için bir çekçek çağırtmasını söyledi. Kız duraksadı, hancıya haber vermeye gitti. Adam Kiyoaki'nin odasına çıkıp odadan ayrılmaması için onu razı etmeye çalışırken o sallanarak doğruldu, sağlığının yerinde olduğunu gösterme çabasıyla üniformasını, paltosunu hiç yardımsız giydi. Çekçek arabası geldi. Arabaya bindi, hizmetçi dizlerine bir battaniye örttü. Örtüye rağmen soğuk iliklerine işliyordu.

Çekçeğin siyah çadır bezinden yapılma örtüsünün aralık yerlerinden döne döne içeri giren kar tanelerine baktı. Bir yıl önce karda Satoko'yla yaptığı gezintinin capcanlı hatırası gözünün önünde canlanıverdi; göğsü özlemle, acıyla sıkıştı.

Sallanan çekçeğin içinin kasvetine daha fazla dayanamayacaktı, başının ağrısına da öyle. Örtünün ön kapağını kaldırdı, battaniyeyi ağzına kadar çekerek önü sıra akıp giden manzarayı seyretti; gözleri ateşten sulanıyordu. Kendisine eziyet eden acıyı anımsatabilecek bütün görüntüleri zihninden söküp atmak istiyordu.

Çekçek, Obitoke'nin dar sokaklarını çoktan geride bırakmıştı. Tozsu kar, doğruca Geşu'ya, bulutlarla çevrili dağların arasında durduğu yere varan düz yolun her iki yanındaki topraklara, çeltik tarlalarına yağıyordu. Çeltik tarlalarında bırakılmış pirinç saplarına, solmuş dut yapraklarına, pas rengi sazlara, bataklıklardaki kamışlara, çeltik tarlalarıyla dutlukları ayıran bulanık yeşil *pak-çoi* yapraklarının üzerine iniyordu. Sessizce yağıyordu ama toprağı kaplayacak kadar güçlü değildi. Battaniyesine

dökülen taneler bile geride belirgin damlalar bırakamadan kayboluyordu.

Güneş solgun yüzünü sonunda bulutların arasından gösterdiğinde beyaz, geniş göğün usul usul aydınlandığını gördü. Yağan kar bu yeni aydınlığa gittikçe daha çok karıştı, sonunda havada dalgalanan ince, beyaz bir küle dönüştü.

Yol boyunca uzun, kuru otlar hafif yelde salınıyor, tüy gibi tohumları soğuk güneş ışığında gümüşsü, hafif bir parıltıyla donanıyordu. Tarlaların hemen gerisinde, dağların yamaçları gri bir renge bürünmüştü ama uzaktan uzağa göğün masmavi bir parçası seçiliyordu; başı karlı dağlar göz kamaştırıcı bir beyazlıktaydı.

Kulakları ateşten çınlarken bir yandan çevresindeki görünüme bakıyor bir yandan da aylardır ilk kez dış gerçeklikle hakiki anlamda ilişki kurabildiğini düşünüyordu. Çevresindeki dünya tam anlamıyla sessizdi. Çekçeğin salınışı, gözkapaklarının ağırlığı dışarıda gördüklerinin görüntüsünü bozuyor olabilirdi ama ortada bir bozulma, bir çarpıtma olsa bile, Kiyoaki için alabildiğine duru, açık seçik bir karşılaşmaydı bu. Endişe ve üzüntünün karanlık keşmekeşinde öyle uzun zamandır debelenip durmuştu ki bu yeni deneyim bütün yaşanmamışlığıyla çarpıvermişti onu. Üstelik nereye bakarsa baksın hiçbir yaşam belirtisi görmüyordu.

Çekçek dağlık tarafı kaplayan ve Geşu'yu çeviren sık kamışlığa iyice yaklaşmıştı. Yukarıda, boyları bambuları geçen, kapının hemen içinden başlayan yokuşu izleyen çamlar görünüyordu. Tarlalardan ayrılan kıvrımlı yolun ucundaki süssüz, taş kapıyı görünce içini ansızın kaplayan güçlü bir korku dalgasıyla sarsıldı.

"Bu kapıdan çekçekle geçersem," dedi kendi kendine, "sonra da ön kapıya kadar olan yolu gidersem, yani

oraya çekçekle varırsam, Satoko'yu bana bugün de göstermeyeceklerdir. Belki son gelişimden bu yana bazı şeyler değişmiştir. Belki yaşlı rahibe başrahibeye karşı beni savunmuştur, başrahibe de biraz yumuşamıştır. Bir de benim karların içinde yürüyerek yaklaştığımı görürlerse, bir dakikalığına bile olsa Satoko'yu görmeme izin verirler. Oysa bütün yolu arabayla alırsam kötü bir izlenim bırakabilirim, bana karşı onlarda içgüdüsel bir tepki uyandırabilir. Başrahibe beni bir daha asla Satoko'yla görüştürmemeye karar verebilir. Harcadığım çaba onları az da olsa yumuşatabilir. Tıpkı yüzlerce ince, zarif çubuğu tek bir perçinle tutturarak yapılmış bir yelpaze gibi. Dikkat etmezsem perçin yerinden çıkar, her şey darmadağın olur. Ayrıca kapıya kadar arabayla gider de Satoko'yu göremezsem kendimi suçlarım. İçten davranmadığım için bunu hak ettiğime inanırım. Ne kadar güçsüz olursam olayım arabadan inip yürümekle –farkında olsun olmasın– ne kadar içten olduğumu göstermiş olurum, etkilenir ve beni görmeyi kabul edebilir. O zaman da pişman olmam için hiçbir neden kalmaz. Onu görmek istiyorsam hayatımı tehlikeye atmaktan başka seçeneğim yok. Benim için o, güzelliğin ta kendisi. İşte bu kadar ileri gitmemin tek nedeni de bu."

Artık sağlıklı düşünüp düşünemediğinden kendisi de emin değildi, yüksek ateş aklını iyice karıştırmış olabilirdi. Arabacıya kapıda durmasını emretti. Arabadan indi, adama beklemesini söyledikten sonra yokuşu tırmanmaya başladı. Güneş yeniden görünmüştü, soluk ışınlarında kar taneleri uçuşuyordu. Yokuşun her iki yanındaki kamışlıktan tarlakuşununkine benzeyen bir ses duyuldu. Yol boyunca, çamların arasına serpiştirilmiş olan kiraz ağaçlarının çıplak gövdelerini yeşil yosun kaplamıştı. Kamışların ortasındaki tek bir erik ağacı bembeyaz çiçek açmıştı.

Son beş günde bu yoldan altı kez geçtiği için onu

hazırlıksız yakalayacak hiçbir şey kalmamıştı sanki. Yine de çekçekten indikten sonra sarsak adımlarla yokuşu güçbela tırmanırken ateşli gözlerle çevresine bakındı, dünya kederli bir duruluğa kavuşmuş gibiydi. Son günlerde iyice tanıdığı manzara şimdi tuhaf, neredeyse sinir bozucu bir yeniliğe kavuşmuştu. Soğuğun keskin uçlu, gümüş okları her dakika belkemiğine saplanıyordu. Yol kıyısındaki eğreltiotları, kırmızı taneli kılıçlar, rüzgârda hışırdayan çam iğneleri, yeşil gövdeli, sarı yapraklı bambular, uzun kuru otlar, bütün bunların arasından geçen, yer yer buz tutmuş yolun kendisi – Kiyoaki her şeyi dikkatle izliyordu. Sonunda gözleri bir sedir korusuna doğru yükselen yola düşmüş siyah bir gölgeye takıldı. Mutlak bir sessizlik, el değmemiş, pırıl pırıl bir dünya sarmıştı çevresini. Bu dünyanın tam ortasında tanımlanamayacak kadar duygusallaşmış olan yüreğinde paha biçilmez, altın bir heykel gibi kıpırtısız ve sessiz Satoko'nun durduğunu biliyordu. Peki ama her tür yakınlıktan kaçman bu kıpırtısız ve kusursuz dünyanın kendi tanıdığı dünyayla herhangi bir ilişkisi gerçekten olabilir miydi?

Yürüdükçe soluğu sıklaşmıştı. Dinlenmek için durdu, yol kıyısındaki geniş bir kayanın üzerine oturdu, taşın soğuğu kemiklerine işlemişti, giysileri soğuğu engelleyemiyordu. Kötü kötü öksürdü, öksürürken ağzına kapattığı mendilin pas rengi bir balgamla dolduğunu gördü.

Biraz gücünü toplayınca dalgın dalgın uzaktaki dağlara, sık ağaçların arkasından gökyüzüne uzanmış karla kaplı zirvelerine baktı. Öksürmekten gözleri yaşarmış, bulanıklaşan görüşü karın parıltısını artırmıştı. Aynı anda aklına on üçüncü doğum günü geldi. Yine sarayda görevli bir içoğlanıydı, başını kaldırmış kuyruğunu taşıdığı Prenses Kasuga'ya bakıyordu. Şimdi gözünün önünde duran karlı zirveler o gün gözlerini kamaştırmış olan beyaz görüntünün tıpatıp eşiydi – gür saçların altındaki

ensenin aklığı. Tanrısal kadın güzelliğiyle ilk büyülendiği andı o. Güneş bir kez daha kayboldu. Az sonra da kar eskisinden de şiddetli yağmaya başladı. Kiyoaki eldivenini çıkardı, bir eliyle kar tanelerini yakaladı. Avucu ateş gibi yanıyordu, taneler daha eline değer değmez eriyordu. Biçimli, güzel ellerine ne kadar iyi baktığını düşündü – eli hiç kirlenmez, su toplamazdı. Elini kullanmıştı ama yalnızca duygusal amaçlarla.

Sonunda ayağa kalktı; karı yarıp geçebileceğinden, tapınağa ulaşıp ulaşamayacağından emin değildi. Sedir korusuna kadar tırmandığında rüzgâr daha da sertleşmişti, sert uğultusu kulaklarında çınlıyordu. Sedirler yapraklarını dökmüş, incelmişti; kış göğünün altında yüzeyi kurşun gibi görünen minik dalgacıklarla köpüklenmiş küçük göl ortaya çıkmıştı. Gölü geçince çevresini yine kalın, yaşlı sedirlerin kasvetli karanlığı sardı; dallar yoğun karın etkisiyle eğilmişti.

Şu anda tek bir amacı vardı: Bir ayağını ötekinin önüne atmak. Bütün anıları silinip gitmişti. Geleceğinin yalnızca bu yürüyüşte, bin güçlükle attığı adımlarda, aldığı mesafede yattığını biliyordu.

Siyah kapıyı hiç görmeden geçti, başını kaldırıp bakınca Tang girişinin tam önünde durduğunu ayrımsadı. Kapının saçaklarındaki kasımpatı desenli çinilerin üzerine kar birikmişti.

Sürme kapının önünde yere yığıldı, öyle şiddetli bir öksürük nöbetine tutulmuştu ki seslenmesine gerek kalmadı. Kıdemli rahibe kapıyı açtı, rahatlatmak için hemen sırtını ovmaya girişti. Bir an kendinden geçer gibi olan Kiyoaki, Satoko'nun geldiğini, sırtını okşayan ellerin onun elleri olduğunu sandı, içini tarifi olanaksız, hoş bir duygu kapladı.

Yaşlı rahibe bugün onu eskiden olduğu gibi hemen

geri çevirmedi. Birkaç dakika sonra yanından ayrılıp içeriye girdi. Kiyoaki uzunca bir süre bekledi, dakikalar geçmek bilmiyordu sanki. Beklerken gözlerine bir sis inmiş gibi görüşü bulanıklaşmıştı. Acısı da sevinci de gitgide çözülerek sonunda bulanık bir bilinçlilik durumuna dönüştü.

Hızlı hızlı konuşan kadın sesleri duydu. Sonra yine sessizlik. Aradan biraz daha zaman geçti. Sürme kapı bir kez daha açıldığında kıdemli rahibe yalnızdı.

"Üzgünüm. Buluşma isteğiniz kabul edilmedi. Buraya kaç kez gelirseniz gelin size hep aynı yanıtı vermek zorundayım. Yanınıza manastırdan bir uşak vereceğim, lütfen artık gidin."

Kiyoaki güçlü bir adam olan kapıcının yardımıyla yokuşu indi, çekçeğin beklediği yere vardı.

Honda 26 Şubat gecesi Obitoke'deki hana ulaştığında saat bir hayli ilerlemişti. Kiyoaki'nin ne kadar kötü durumda olduğunu görünce hemen alıp Tokyo'ya götürmek istedi ama arkadaşı sözünü bile ettirmedi. Akşamüstü gelen doktor belirtilere bakarak zatürree tanısı koymuştu.

Kiyoaki deli gibi yalvarıyordu. Honda'dan ertesi gün başrahibeyle konuşmak, kadını yumuşatmak üzere Gesu'ya gitmesini istiyordu. Honda işin içinde olmadığı için sözleri belki başrahibeyi etkileyebilirdi. Kadının yumuşaması durumunda da kendisini alıp manastıra götürmesi için yalvarıyordu.

Honda bir süre direndi, sonunda dönüşlerini bir gün

ertelemeyi kabul ederek Kiyoaki'nin isteğine boyun eğdi. Ertesi gün ne olursa olsun başrahibeyle görüşecek, Kiyoaki için elinden geleni yapacaktı. Ama önce dostundan, isteği bir kez daha reddedildiği takdirde, hiç vakit yitirmeden Tokyo'ya döneceğine dair söz aldı. Honda sabaha kadar gözünü kırpmadı, Kiyoaki'nin göğsündeki ıslak havluları değiştirdi. Odadaki loş ışıkta arkadaşının her zamanki gibi bembeyaz olan teninin şimdi üzerindeki havlular yüzünden hafifçe kızarmış olduğunu gördü.

Bitirme sınavlarına üç gün kalmıştı. Ailesinin şu sırada herhangi bir yolculuk düşüncesine karşı çıkacağından emindi. Oysa babası, Kiyoaki'nin telgrafını görünce hiç soru sormadan hemen yola çıkmasını söylemişti. Annesi de ona katılmıştı. Yargıç Honda bir zamanlar, ömür boyu çalışma ayrıcalığı kaldırıldığında yaşlı meslektaşları için nasıl kendi mesleğini feda etmeye hazırsa, şimdi de oğluna dostluğun değerini iyice öğretmeye kararlıydı. Honda, Osaka'ya kadar trende durmaksızın ders çalışmıştı, Kiyoaki'nin başucunda nöbet tutarken de mantık kitabı, kapağı açık bir halde, hemen elinin altındaydı.

Tepelerindeki lambanın uçuk sarı, yuvarlak ışığında bu iki gencin kendilerini adadıkları, taban tabana zıt iki dünyanın simgeleri seçilmekteydi. Bir tanesi aşk yüzünden ağır hasta, yatıyordu. Ötekiyse kendini gerçekliğin ağır yükümlülüklerine hazırlamaktaydı.

Kiyoaki uykuyla uyanıklık arasında, kudurmuş tutku denizinde yüzüyor, bacaklarına yosunlar dolanıyordu. Honda düzen ve akıl tabanına güvenle oturtulmuş bir dünyanın hayalini kuruyordu. Acı dolu bu erken bahar gecesinde, biri serinkanlı ve sağduyulu, öteki ateşler içinde yanan bu iki genç erkek eski bir taşra hanında buluşmuş, son tahlilde her biri kendi öznel dünyasının tartımına göre işleyen kafaları ışığın altında birbirine yaklaşmıştı.

Honda bunca zamandır süren dostlukları sırasında

Kiyoaki'nin aklından geçenleri okumanın ne kadar olanaksız olduğunu hiç şu andaki kadar derinden anlamamıştı. Karşısında yatıyordu işte ama ruhu bambaşka bir yerlerde hızla koşmaktaydı. Arada bir çılgın gibi Satoko'nun adını haykırıyor, yanakları kıpkırmızı kesiliyordu. Yüzü bitkin görünüşünden sıyrılmış, gittikçe daha sağlıklı bir hal almıştı sanki. Cildi, içinde bir ateşin yandığı incecik bir fildişi gibi parlıyordu. Fakat Honda bu öze ulaşmasının imkânsız olduğunu biliyordu. Tam önümde, diye düşündü, en gerçek haliyle tutku yatıyor. Kendisi böyle bir tutkuya asla teslim olmazdı. Hiçbir tutku onu önüne katıp sürükleyemeyezdi. Duygularına tutsak olmasını engelleyen bir kişiliği olduğunun farkındaydı. Böylesi bir saldırıya asla boyun eğmeyecekti. Dostuna duyduğu sevgi büyüktü, gerektiğinde ağlamaya bile hazırdı – ama iş duygulara gelince, işte orada eksik bir şeyler vardı. Neden içgüdüsel bir biçimde bütün enerjisini uygun bir iç ve dış denetimi sürdürmeye yöneltmişti acaba? Neden Kiyoaki'nin tersine ruhunu ateş, rüzgâr, su ve topraktan oluşan dört büyük başlangıç öğesine açamıyordu bir türlü?

Gözlerini önündeki not defterine çevirdi, düzgün, özenli yazısına baktı.

> Aristoteles'in biçimsel mantığı Avrupa düşüncesini hemen hemen Ortaçağ'ın sonuna kadar yönlendirmiştir. Bu mantık iki döneme ayrılır; birincisine "Eski Mantık" denir. Açıklaması yapılan çalışmalar, *Organon*'un "Tezler'i ve Ulamlar"ıdır. İkinci döneme "Yeni Mantık" denir. Bu dönemi *Organon*'un tamamının Latinceye çevrilişinin başlattığı söylenebilir; çeviri XII. yüzyılın ortalarında tamamlanmıştır...

Bu sözcüklerin, taşa kazınmış, açık havaya bırakılmış yazılar gibi zihninden pul pul dökülеceğini düşünmeden edemiyordu.

54

Honda manastırda güne çok erken başlandığını duymuştu, bu nedenle daldığı kısa uykudan günün ilk ışıklarıyla birlikte uyandı. Kahvaltısını çabucak bitirdikten sonra hizmetçiye bir çekçek çağırmasını söyledi ve çıkmaya hazırlandı.

Kiyoaki yattığı yerden yaşlı gözlerle ona bakıyordu. Başını yastığa bırakmış öylece yatarken tek yapabildiği şey yalvaran gözlerle bakmaktı, bu bakışlar Honda'ya bir bıçak gibi saplanıyordu. Şu âna kadar tek amacı Geşu'ya baştan savma bir ziyaret yapmak, sonra da ağır hasta olan arkadaşını olabildiğince çabuk Tokyo'ya ulaştırmaktı. Ama Kiyoaki'nin gözlerindeki bakışı gördükten sonra dostuyla Satoko'yu ne pahasına olursa olsun buluşturmak için elinden geleni yapacağını anladı.

Neyse ki hava ılıktı, sanki bahardan bir gündü; Honda bunu hayra yordu. Çekçek manastıra yaklaşırken Honda'nın gözüne yerleri süpüren bir adam ilişti, adam onu görünce hemen süpürgeyi bırakıp içeriye koştu. Kiyoaki'ninkiyle eş olan üniforması dikkatini çekmiş, içeridekileri uyarmak için acele etmişti belli ki. Kapıda beliren rahibenin yüzünde, daha ziyaretçinin kim olduğunu öğrenmeden, yasaklayıcı, kararlı bir ifade vardı.

"Özür dilerim, rahibe. Adım Honda. Rahatsız ettiğim için bağışlayın ama ta Tokyo'dan sırf Kiyoaki Matsugae için geldim. Başrahibe hazretleri beni görmeyi kabul ederse çok minnettar olurum."

"Lütfen biraz bekleyin," dedi rahibe.

Honda eşikte uzunca bir süre bekledi, geri çevrilirse öne süreceği karşıt savları aklından bir bir geçirirken, rahibe geri döndü, onu kabul salonuna aldı; Honda çok şa-

şırmıştı. İçini küçük de olsa bir umut dalgası yalayıp geçti.

Salonda yine uzun bir süre yalnız kaldı. Sürme kapı sıkıca kapalı olduğu, hiçbir yeri göremediği halde iç bahçeden gelen kuş seslerini duyabiliyordu. Gölgeler içindeki odada her kapının sabit kanadındaki bulutla kasımpatı karışımı, karmaşık desenli kâğıtlar zorlukla seçilebiliyordu. *Tokonoma* tarzı girintideki çiçek düzeni, patlamaya hazır tomurcuklardan ve şeftali koncalarından oluşuyordu. Parlak sarı çiçekler, taşraya özgü baharın canlılığıyla soluk alır gibiydiler, şeftali dalındaki kalın kabukla soluk yeşil yapraklarsa dolgun koncaların güzelliğini iyice belirginleştiriyordu. Sürme kapı sade ve beyazdı ama duvardaki katlanır paravanaya yaklaşınca değerli bir parça olduğunu anladı.

Paravanayı yakından inceledi. Yılın on iki ayını betimleyen, Kano Okulu tarzında yapılmış, Yamato'ya özgü hayat dolu renklerin kullanıldığı bir sahneydi.

Mevsimlerin akışı, paravananın sağ ucundaki ilkbaharla başlıyordu. Saray soyluları bir bahçede, çamların, beyaz erik ağaçlarının altında toplanmış eğleniyorlardı. Altından bir bulut kümesi, servi korusunun çevrelediği bir köşkün dışında her şeyi gözden saklıyordu. Az solda çeşitli renklerde taylar neşeyle oynaşmaktaydı. Göl, bahçenin bir noktasında bir çeltik tarlasına dönüşüyor, genç kızlar pirinç sürgünleri ekiyorlardı. Altın buluttan fışkıran küçük bir çağlayan iki aşamada bir başka göle dökülüyordu. Suyun kıyısındaki otların yeşili, yazın yaklaştığını müjdeliyordu. Soylular, Yaz Ortası Arınması için ağaçlara, gölün çevresindeki çalılara beyaz kâğıttan süsler asıyor, küçük rütbeli memurlar, kızıl giysili uşaklar hazır olda bekliyordu. Bir türbenin bahçesinde mutlulukla otlayan geyikler, türbenin kırmızı *torii* kapısından geçirilen, beyaz bir at vardı. Omuzlarına ok sadakları

takılı saray muhafızları bir şenliğin hazırlıklarıyla uğraşıyorlardı. Göle yansıyan kırmızı akçaağaç yaprakları ysa yakında bastıracak olan kışın soğuğunu haber veriyordu. Biraz ötede, altına boyanmış karda şahin ve doğanlarla ava çıkmaya hazırlanan başka soylular görünüyordu. Bir bambu korusunun karlı dalları arasında parlayan gökyüzü altın rengindeydi. Beyaz bir köpek, ensesinde kırmızı bir leke bulunan bir kekliğin peşindeydi; keklik kuru kamışların arasından bir ok gibi fırlayıp kış göğüne doğru uzaklaştı. Soyluların bileğindeki şahinler kibirli gözlerini kaçan kekliğe dikmişlerdi.

Tsukinami üslubundaki paravanayı hiç acele etmeksizin inceledikten sonra yerine döndü; başrahibeden hâlâ iz yoktu.

Rahibe döndü, diz çöktü, Honda'ya çayla kek ikram etti. Başrahibenin birkaç dakika sonra geleceğini, rahatına bakmasını söyledi.

Masanın üzerinde kabartma resimlerle süslenmiş küçük bir kutu duruyordu. Herhalde manastırda yapılmıştı, yapılışındaki acemice bir şey Honda'yı, yoksa Satoko'nun deneyimsiz ellerinden mi çıktı, diye düşündürdü. Hem kenarlarına yapıştırılmış olan kâğıt hem de kapağındaki kabarık resim eski saray tarzında aşırı süslü, çok renkliydi. Resimde bir kelebeği kovalayan bir erkek çocuk vardı. Kırmızı mor kanatlı böceğin peşinden koşarken yüzü, ipeksi beyaz teni ve tombul çıplaklığı bir saray bebeğinin tensel güzelliğini yansıtıyordu. Bahar başlangıcının karanlık tarlalarından, hâlâ ıssız olan ormanlardan geçtikten, dağlara tırmandıktan sonra Honda, Geşu'nun bu gölgeli salonunda kadınlığın ruhu olan o ağır, ağdalı tatlılığı sonunda tattığını düşündü.

Kulağına elbise hışırtısı geldi, sonra kıdemli rahibenin koluna yaslanmış olarak kapıdan giren başrahibeyi gördü. Hemen kalktı, yüreğinin çarpıntısını denetleyemiyordu.

Başrahibenin yaşlandığı doğruydu ama sofu, mor cübbesinin üstündeki duru ciltli yüzünün narin çizgileri ince, sarı şimşirden oyulmuş gibiydi, yaşlılıktan eser yoktu. Honda'nın karşısına otururken yüzünde şefkat vardı. Yaşlı rahibe onun yanındaki iskemleye oturdu.

"Bana ta Tokyo'dan geldiğinizi söylediler."

"Evet, saygıdeğer efendim." Sözcükler Honda'nın ağzından güçlükle çıkıyordu.

"Bu beyefendi, Bay Matsugae'nin sınıf arkadaşı olduğunu söylüyor," diye açıkladı yaşlı rahibe.

"Ah, evet!" dedi başrahibe. "Doğruyu söylemek gerekirse markinin oğlu için öyle üzülüyoruz ki. Ancak..."

"Matsugae'nin çok ateşi var. Handaki odasında yatıyor. Ondan bir telgraf aldım ve hemen buraya koştum. Bugün de buraya onun yerine, onun isteğini iletmek için geldim." Sonunda rahatça konuşabilmeyi başarmıştı.

Herhalde genç bir avukat, diye düşündü, mahkemeye çıktığı zaman aynen bunları hisseder. Yargıçların ruh hallerini hiç dikkate almadan kendini bütünüyle savunmasına vermeli, yalnızca müvekkilini kurtarmayı düşünerek dosdoğru ilerlemelidir.

Başrahibeye Kiyoaki'yle olan dostluğunu, arkadaşının hastahğını anlattı, Kiyoaki'nin Satoko'yla kısacık bile olsa bir kez buluşabilmek için yaşamını tehlikeye attığını iyice vurguladı. İşin sonu felakete varırsa bundan Gesu'nun da sorumlu olacağını bile söyledi. Hararetli hararetli konuştukça odanın soğuk olmasına karşın bedeninin gittikçe ısındığını, kulaklarının, alnının alev alev yandığını duyumsuyordu.

Konuşması kestirilebileceği gibi başrahibeyi duygulandırmıştı; her iki kadın da suskundu.

"Ayrıca, lütfen benim durumumu da anlayın. Arkadaşıma para verdim çünkü ihtiyacı olduğunu söyledi. İşte buraya da bu parayla geldi. Şimdi de hastalandı. Bütün

bunlar yüzünden ailesine karşı kendimi sorumlu hissediyorum. Üstelik, tahmin edebileceğiniz gibi en uygunu onu alıp olabildiğince çabuk Tokyo'ya götürmemdir. Akla yakın tek çözümün bu olduğunun farkındayım. Ama yapmadım. Tam tersine, ailesinin bana ne kadar kızacağını bile bile, Matsugae'nin isteğini yerine getirmeniz için yalvarmak üzere kalkıp size geldim. Kiyoaki'nin bakışlarındaki umutsuz yakarışı gördükten sonra başka seçeneğim olmadığını anlamıştım. Başrahibe hazretleri o bakışları görseydi, eminim kendisi de çok duygulanırdı. Bana gelince, hastalığı için kaygılanmaktansa istediğini yapmanın çok daha iyi olacağına inanıyorum. Çok üzgünüm ama içimde Kiyoaki düzelemeyecekmiş gibi bir duygu var. Size onun son isteğini iletmekteyim. Satoko'yu birkaç dakikalığına görmesine izin vermek, Buddha Hazretleri'nin merhamet sınırlarını zorlamak mı olur? Lütfen izin verin."

Başrahibe susuyordu. Çok heyecanlanmış olmasına karşın Honda bu noktada durmuştu, bir söz daha edecek olursa kadının düşüncesini değiştirmesinden korkuyordu. Serin odada çıt çıkmıyordu. Kafesli kapının beyaz kâğıdından süzülerek odaya dolan ışık Honda'nın aklına incecik bir sisi getirmişti.

Aynı anda bir şey duyduğunu sandı. Ses yan odadan geliyormuşçasına yakın değildi ama çok uzaktan da gelmiyordu, belki koridordan ya da bir sonraki odadan gelmişti. Bastırılmış bir kahkahaya benziyordu, bir erik tomurcuğunun patlayışı kadar hafif bir sesti. Fakat bir an düşününce, kulakları kendisini yanıltmadıysa, bu bahar sabahında manastırın serin havasını yararak kulağına ulaşan sesin bastırılmış bir kahkaha değil, genç bir kadının boğuk hıçkırığı olduğunu anladı. Gözyaşlarıyla savaşan bir kadınınki kadar boğuk değildi. Bir kirişin kopuşu kadar boğuk ve hafif olan seste, gizli bir hıçkırığın yankı-

sı vardı. Fakat hayal gücünün anlık bir oyunu da olabilirdi pekâlâ.

"Ah," dedi başrahibe, sonunda suskunluğunu bozarak. "Hiç kuşkusuz beni fazlasıyla acımasız buluyorsunuz. Bu iki genci ayırmak için her yolu deneyen biri olduğumu sanıyorsunuz. Gerçi burada, insanüstü bir aracının etkili olduğu da söylenebilir. Her şey, Satoko'nun Tanrı Buddha önünde yemin etmesiyle başladı. Bu dünyada bu erkekle bir daha asla karşılaşmayacağına and içti. Bu nedenle Tanrı Buddha'nın, bilgeliğiyle bu karşılaşmayı engellediğine inanıyorum. Fakat genç efendi için ne büyük bir felaket bu."

"O halde, başrahibe hazretleri her şeye rağmen izin vermeyecekler, öyle mi?"

"Hayır."

Sesinde tanımlanması güç bir soyluluk vardı, Honda kendinde onu yanıtlayacak gücü bulamadı. Bu yalın "hayır" gökyüzünü incecik bir ipekmişçesine paramparça edecek kadar güçlüydü sanki.

Honda'nın ne kadar üzüldüğünü gören başrahibe güzel sesiyle avutucu bir konuşma yaptı. Buradan ayrılıp Kiyoaki'yle yüzleşmeye hiç de istekli olmayan Honda öyle üzgündü ki, kadının söylediklerine fazla dikkat etmedi.

Başrahibe İndra'nın ağından söz etmekteydi. İndra, Hintli bir tanrıydı, ağını fırlatınca herkes, yaşayan bütün canlılar bu ağın deliklerine takılırdı, kimse bundan kurtulamazdı. Böylece var olan bütün yaratıkları bu ağ kapsayacak bir biçimde birbirine bağlardı.

İndra'nın ağı neden sonuç zincirini ya da Sanskritçede *pratitya-samutpada*'yı simgeliyordu. Hosso mezhebinin, Geşu'nun da bağlı olduğu *Yuişiki* (*Vijnaptimatrata ya da Bilinç*) kuramı Otuz Dize'de, mezhebin kurucusu olduğuna inanılan Vasubandhu'ya adanmış olan bu din-

sel metinde açıklanmıştı. Dizelere göre *Alaya*, neden sonuç zincirinin kökeniydi. Bu, "depo" olarak açıklanabilecek Sanskritçe bir sözcüktü. Çünkü *Alaya*, iyi ya da kötü bütün yapılanların sonuçtaki etkilerini taşıyan yazgıcı "tohumlar"ını içeriyordu.

Bir insanın içinde bilincin altı biçiminden –hissedebilen canlıya bağışlanmış olan görme, işitme, koklama, tatma, dokunma ve düşünme yetilerinden– daha derinde yedinci bir duyu vardı ki buna *Mana* ya da kendini bilmek, deniyordu. Ama *Alaya*, yani bilincin bu son biçimi ondan da derin bir yerde yatıyordu.

Tıpkı Otuz Dize'nin de belirttiği gibi, bilmenin bu sekizinci biçimi, "şiddetli bir sel gibi, sürekli akan, sürekli değişen" coşkun bir ırmak gibi akışını hiç kesmeden her an değişiyordu. Bu sürekli akışı içinde *Alaya* bütün duygulu canlıların kaynağı, onlardaki bütün etkilerin toplamıydı.

Vasubandhu ile birlikte Yuişiki Okulu'nu kuran Asanga, "Daha Büyük Aracın Sağgörüsü" adlı kuramsal çalışmasında *Alaya*'nın sonsuz dönüşüm niteliğine dayanarak, neden sonuç zincirinin zaman açısından eşsiz bir kuramını geliştirdi. Kuram, *Alaya* bilinciyle Bozulma Yasası'nın birbirini nasıl etkilediğini açıklıyor, "bozulmanın durmaksızın yinelenen döngüsü ve yok olmanın yenilenmesi" denebilecek düşünceyi ortaya atıyordu. *Yuişiki*, yani "salt bilinç" kuramına göre aslında bilinçten başka bir şey olmayan çeşitli *darma*'lar hiç de kalıcı değildi, yalnızca bu an için vardı. O an geçer geçmez onlar da bozuluyordu. Hem *Alaya* bilinci hem de Bozulma Yasası aynı anda, birlikte vardılar, karşılıklı etkileşimleri o ânın yok olmasına yol açıyordu. Bir an geçince de hem *Alaya* hem de Bozulma Yasası ortadan kalkıyor fakat bir an sonra ikisi de yeniden doğuyor, bir kez daha etkileşerek yeni bir yok oluşa neden oluyordu. Bu nedenle varoluş her an

yok oluyor, bu da ortaya zamanı çıkarıyordu. Zamanın böyle her an yok olarak üremesi süreci, yan yana gelmiş noktalara ve bir çizgiye benzetilebilirdi.

* * *

Dakikalar geçtikçe Honda kendini başrahibenin kuramsal açıklamalarına kapılmış, can kulağıyla dinler buldu. Şu andaki durumu, her şeyi sağduyu süzgecinden geçirme alışkanlığını yinelemesini engelliyordu. Karmaşık Budist söylemin bu ani sağanağı onu durdurmuştu, ayrıca kuşkulandığı, içinden çıkılması güç noktaların sayısı da fazla kabarıktı. Karma, diye düşündü, sonsuza dek işleyen, başlangıcı olmayan, doğası gereği zamanın öğelerini barındıran bir süreç olmalı. Oysa zamanın, her ânın çözülüp yok olmasından doğduğunu ileri sürmek, aynı savı çürütmekti ona kalırsa.

Zihnine dolan kuşkular onu başrahibenin sözlerini bütün yüreğiyle, saygıyla dinlemekten alıkoyuyordu. Yaşlı rahibe de ikide bir söze karışarak Honda'yı sinirlendirmekteydi. Düzenli aralıklarla, "Ne kadar doğru!" ... "Gerçekten öyle!" ... "Başka türlüsü olabilir mi zaten?" gibi yorumlarla araya giriyordu. Kendi kendine, Otuz Dize ve "Daha Büyük Aracın Sağgörüsü" başlıklarını aklında tutmayı, boş bir zamanında okumayı, sonra soru sormak için buraya dönmeyi kararlaştırdı. Kafası öyle karışıktı ki başrahibenin sözleriyle, birbirinden çok uzak, çok ilgisiz görünse bile, Kiyoaki'nin olduğu kadar onun alın yazısına da ışık tuttuğunu anlayamadı: Tıpkı dolunayın bir gölün karanlık sularını ustalıkla aydınlatması gibi.

Birkaç veda sözcüğü mırıldandıktan sonra elinden geldiğince çabuk Geşu'dan ayrıldı.

55

Tokyo'ya dönerken trende Kiyoaki'nin artık apaçık görülen acısı Honda için sürekli bir işkence kaynağı oldu. Kitaplarını bir yana bırakmıştı, şimdi tek amacı arkadaşını sağ salim evine götürmekti. Ranzasında bitkin bir halde yatan, o kadar istediği buluşmayı gerçekleştiremeden Tokyo'ya dönmek zorunda kalan arkadaşına bakarken, içi pişmanlıkla dolup taşıyordu. Acaba ona istediği parayı vermekle kötülük mü etmişti?

Kiyoaki kendinden geçmişti. Oysa Honda uzun zamandır gözünü kırpmadığı halde, her zamankinden de uyanıktı. Yüzlerce düşüncenin hiç denetimsiz aklına üşüşmesine, sonra da çekip gitmesine izin veriyordu. Bunların arasında başrahibeden farklı zamanlarda dinlediği, her birinden farklı biçimde etkilendiği iki vaaz da vardı. Bir yıl önce sonbaharda ilk vaazını, kafatasından su içmeye ilişkin meseli dinlemişti ondan. Kıssadan hisse çıkarmış, insan aşkına ilişkin yeni bir mesel oluşturmuştu. Düşünüp taşınmış, insanın yüreğindekini dünyanın özüyle gerçekten uyuşturabilmesinin hiç tartışmasız olağanüstü bir şey olacağı sonucuna varmıştı. Daha sonra hukuk çalışırken, Manu Yasaları'ndaki biçimiyle yeniden doğuş öğretisini epeyce düşünmüştü. Bu sabahsa başrahibenin yeniden konuştuğunu duymuştu. Şimdi kafasını kurcalayan bilmecenin tek çözümünün gözlerinin önünde bir an için bir tele asılıp kaldığını, bir sürü karmaşık sıçramalarla, dönüşlerle öne arkaya sallandığını, öyle ki sonunda bilmecenin daha da içinden çıkılmaz bir hal aldığını hissediyordu.

Tren Şimbaşi Garı'na sabahın altısında varacaktı. Gece bir hayli ilerlemişti. Yolcuların derin solukları tekerleklerin gümbürtüsüne karışıyordu. Sabaha kadar uyumaya-

cak, tam karşısındaki ranzada yatan Kiyoaki'yi gözleyecekti. Perdeleri açık bırakmıştı, Kiyoaki'deki en küçük bir değişimi bile hemen fark edebilecekti; camdan dışarıya, karanlığa gömülmüş tarlalara baktı.

Tren gecenin içinde hızla ilerliyordu, karanlık öyle yoğun, gökyüzü öyle bulutluydu ki tarlalar da, ötelerdeki dağlar da neredeyse büsbütün görünmez olmuştu; trenin ileriye doğru hareket ettiğini gösteren hiçbir işaret yoktu. Zaman zaman bir fenerin kısacık ışıltısı karanlık perdede ışıktan bir yarık açıyor ama bu yarıklar insana herhangi bir yön duygusu sağlamıyordu. Bu homurtu trenden çıkmıyor, diye düşündü Honda. Bu, başka bir şeyin sesi. Geceyi delerek amaçsızca ilerleyen bu küçük şeyi sarıp sarmalayan başka bir şeyin. Homurtu, yoğun karanlığın kendisinden yükseliyor.

Honda Obitoke'deki handan ayrılmak için hızla toplanırken Kiyoaki hancıdan bir kâğıt istemiş, adamın getirdiği ucuz kâğıda yazdığı notu Honda'ya uzatarak annesine, yani markize vermesini istemişti. Honda kâğıdı ceketinin iç cebine özenle yerleştirmişti. Şimdi, yapacak daha iyi bir şey bulamadığı için kâğıdı çıkardı, vagonun tavanından sarkan ampulün cılız ışığında okudu.

Kurşunkalemle yazılmış, Kiyoaki'ye hiç yakışmayan titrek bir yazıydı. Hiçbir zaman yazısı fazla zarif olmamıştı ama harflerinde bir güçlülük, canlılık olurdu her zaman:

Sevgili anne,

Sizden Honda'ya bir şey vermenizi rica ediyorum. Masamdaki düş güncesini. Arkadaşımın hoşlanacağından eminim. Ayrıca ondan başkası da günceyi okumak istemeyecektir zaten. Lütfen eline geçmesini sağlayın.

Kiyoaki

Honda bir tür vasiyetname olan yazıyı yazabilmek için kalan son gücünü de tükettiğini anlıyordu. Fakat bu gerçek bir vasiyetname olsaydı annesine böyle kısaca, işle ilgili bir şeyden söz ediyormuş gibi yazmaz, annesi için de birkaç sözcük eklerdi.

Karşısındaki ranzadan bir inleme yükseldi. Honda hemen kâğıdı kaldırdı, Kiyoaki'nin yanına seğirtti, eğilip yüzüne baktı:

"Ne oldu?"

"Göğsüm sancıyor. Sanki bir bıçak saplanmış gibi."

Kiyoaki'nin solukları düzensizdi. Sözcükler ağzından güçlükle çıkıyordu. Ne yapacağını bilmeyen Honda göğsünün sol alt yanını, sancının en yoğun olduğu noktayı ovmaya başladı. Ama donuk ışıkta, arkadaşının yüzünün hâlâ acıyla kasılmış olduğunu gördü.

Kasılmalara karşın öyle güzeldi ki bu yüz. Çektiği yoğun acı yüzüne alışılmadık bir nitelik, oyduğu derin çizgilerse bronz bir maskenin ağırbaşlı saygınlığını vermişti. Güzel gözleri yaş doluydu. Kaşları çatıktı, sergiledikleri erkeksi güç, siyah ışıltılar saçan, ıslak gözbebeklerindeki acınası bakışla çarpıcı bir karşıtlık oluşturuyordu. Acıyla savaşırken kalemle çizilmişçesine biçimli olan burnu, çevresindeki karanlığı delmek ister gibi yukarıya doğru uzanıyordu; ateşten kavrulmuş dudaklarıysa sedef gibi soluk soluk parlayan dişlerini gösterecek biçimde gerilmişti.

Sonunda bedenine büyük acılar veren sancı azalır gibi oldu.

"Uyuyor musun? İyi. Uykuya gereksinimin var," dedi Honda. Bir dakika önce, arkadaşının yüzünü allak bullak eden ifadeye şaşıyordu. Gerçekte bu, yoğun bir neşenin, insan varoluşunun en uç noktasından başka hiçbir yerde bulunamayacak türden bir sevincin ifadesi değil miydi? Belki de Kiyoaki bir şey görmüştü; Honda onu kıskandı, sonra da tuhaf bir utanca kapıldı, kendi kendini ayıpladı.

Başını hafifçe salladı. Kederin uyuşturucu ağırlığını hissetmeye başlamıştı. Yüreğinin derinliklerinde bir duygu, bir tırtılın koza dokumadaki ustalığı ve kararlılığıyla biçimlenmekteydi. Bu duygunun önemi karşısında geriledi, huzursuz oldu.

Sonra bir an için dalıp gitmişe benzeyen Kiyoaki ansızın gözlerini sonuna kadar açtı, Honda'nın eline uzandı. Konuşurken sıkı sıkı tutuyordu bu eli.

"Az önce bir rüya gördüm. Seni yeniden göreceğimi biliyorum. Çağlayanın altında."

Herhalde rüyasında babasının evini çevreleyen parktaydı, diye düşündü Honda. Oradan en canlı anımsadığı şeyse, tepenin doruğundan dokuz aşamada dökülen çağlayan olmalıydı.

Yirmi yaşındaki Kiyoaki Matsugae, Tokyo'ya döndükten iki gün sonra öldü.